

Ἡ ΓΛΩΣΣΗΣ ΤΗΣ ἙΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΘΥΡΑ

Κατὰ μέθοδον τὴν ὑπὸ τῆς ΚΩΜΗ-

ΝΙΟΥ ἀρεθεύσαν κατεσκευασμένην

καὶ ἀνεωγμένην.

Hoc est

JANUA

LINGVÆ

GRÆCÆ,

Secundum methodum à Dn. CO-

MENIO inventam constructa,

atq; reſerata,

à

L. ZACHARIA SCHNEIDERO,

Acad. Lipsiensis quondam Prof. Publ. nunc

Reipubl. Misn. Medicò.

CUM PRIVIL. SAC. CÆS. MAJEST. ET
SERENISS. ELECT. SAXON.

LIPSIÆ,

Sumptib. Heredum GOTHOFRE DI GROSSII

Bibliopole.

Exprimebat JOHANNES ALBERTUS MINTZELIUS.

M DC XLII.

ALMA

EVOMI

cb 222 m

Q 275,8

LECTORI
Benevolo atq; candido
A. A. Y. E. V.

STandum esse promissis, quæ præsertim sponte quis promiserit, modò ne inutilia aut perniciosasint aliis futura, non verum minùs, quàm vetus Proverbiùm est. Sapiùs id mihi, necdum immemori illius, in memoriam reduxerunt Amici, Viri sanè literatissimi doctissimiq; , aurem quasi vellicantes, ne promissis tantùm dives esse, sed & præstare vellem, quæ ad discenda faciliùs atq; rectiùs Lingvæ Græcæ primordia, studiosæ juventuti me consecraturum, antea promississem. Vestibulum intellige, atq; relectatam Lingvæ illius Januam. Postea enim quàm Vir Reverendus atq; Clarissimus, Dn. JOHANNES AMOS COMENIUS, ante duode-

PRÆFATIO

cim circiter annos, Latinâ in Lingvâ id primus non modò animosè tentaverat, sed & præstiterat utrumq; feliciter; methodò tam, facili, tamq; planâ delectati non pauci, similem ut quis, Gracâ quoq; in Lingvâ, operam navaret, votis desiderare cœperunt ardentissimis. Quorum expectationi quamvis nemo rectius, perfectiusq; quàm COMENIUS ipse, satisfacere posse à plurimis putaretur haud immeritò: quæ tamen Viri illius infessæ sunt in juvandis promovendisq; Sapientia & Lingvarum studiis occupationes, eaq; gravissima, & concatenati labores, tale quid vel poscere ab Eo, vel expectare vetuerunt.

Quod cum mihi constaret planissimè, simulq; operam meam hac in parte succenturiatam COMENIO ipsi probari viderem; ut laborem eum in me susciperem, facile persuaderi mihi passus sum: accedentibus præsertim Virorum doctissimorum adhortationibus, quibus in proposito hoc & honestissimo (uti judicabant) & utilissimo non parùm me confirmarunt.

Rem

AD LECTOREM.

Rem itaq; οὐν Θεῷ καὶ παλάμῃ τὴν ad-
gressus, Vestibulum Comenianum,
paucorum dierum spatium, Gracè verti, aliquot
vocabulorum usitatorum centuriis auctum,
locupletatumq;: Et monentibus postea Ami-
cis, ut pueris Græca in Scholis trivialibus pas-
sim discantibus hanc opellam meam qualicunq; con-
sulerem, Græco-Latinum illud in publicum
emisi, abhinc sexennium. Pollicitatione
hanc additâ, si vitam DEUS Et otium con-
cederet, in eo versaturam esse porro operam
meam, ut Januam quoq; Græcam atque
Et Literaturâ Græcicâ paulo provectiores
habere brevi possent. Cujus promissi memo-
ria etsi nunquam exciderit mihi, nec fidem
fallere, animo meo succurrerit unquam: quò
minus tamen, quæ pollicitus eram, præstare
valuerim hætenus, exulcerata temporum
subsecutorum facies, turbulentusq; Patria di-
lectissima status, Et ex eo in me quoq; redun-
dantia incommoda prohibuerunt.

Cum enim ante quinquennium, Serenissi-
mi atq; Potentissimi DOMINI ELECTO-
RIS SAXONIÆ, Domini mei gratiosis-

A 3

simi,

P R Æ F A T I O

fini, indultu atq; concessu clementissimò, vacationem à Professione alijsq; officijs Academicis impetrâssem, Lipsiâq; Patriâ charissimâ relictâ, rebus meis sic postulantibus, Miserrimam me transtulissim; iamq; à severioribus me negotiis respiraturum aliquantulum sperarem, otiumq; quod nactus esse videbar, Musis amœnioribus animò destinarem: ecce! non tantùm Praxi Medicæ, rei certè difficili, moleste, atq; laboriosæ, medicatricem manum poscentibus à me non paucis, dedere me à me occupâto. planè nunc à me cogor; sed & paulo post præter expectationem omnium incumbente his oris novò bellorum nimbo, sedibus amicis exturbatus, in tutiora me subducere loca, cum familiâ compellor. Neq; semel me hæc afflixit calamitas, sed iterum iterumq; quasi recrudescens, per totum hoc quinquennium, vix unius anni stationem in Laribus meis firmam mihi meq; concessit. Factum hinc est, ut, quamvis voluerim maximè, promissioni tamen meæ satisfacere haud potuerim: cum opusculi hujus, quantumvis mole exigui, elaboratio variorum Autorum evoluto-

tio-

AD LECTOREM.

tionem lectionemq; accuratam, (qua sine quiete & tranquillitate contingere potest ne-
mini) requirat. Quis enim in tantis turbis,
in tot tantisq; periculis, undiq; impendenti-
bus, amœnioribus vacare Musis quietem a-
mantibus, præsumat? Quis extra sedes fa-
miliares, doctorum conversatione destitutus,
atq; sine libris, tale quid meditari, nedum
perficere se posse speret? Memoria namq;, etsi
felicissima, soli credere, cum labilis ea sit sem-
per, tutum satis non est: sibi autem uni fide-
re, temerarium: quandoquidem secundum
Græcorum effata, εἰς ἀνῆ, ἔν ἀνῆ, atq; εἰς ἄλ-
λῃ καὶ πῶντα. Ha igitur causæ, hæ remora, hæc
impedimenta fuere, quæ promissionis vel ma-
ximè memori, promissi tamen exsolutionem
differendi protelandiq; necessitatem impo-
suere.

Postquam verò abhinc biennium, aura
paulò lenior atq; mitior adspirare visa est, o-
mni abjectâ morâ, ad Januæ promissæ
confectionem, postliminiò quasi me accinxi,
eamq; aliquot mensium spatiò, iuvante Al-
tissimò, ad finem perductam, absolutamq;

PRÆFATIO

ut typis excuderetur, Lipsiam misi. Verūno
enimverò negatū, ut speraveram quidem,
editio maturata est; jam charta purioris de-
fectum, jam typorum congruorum atq; ele-
gantium penuriam, jam intervenientes ru-
mores, timoresq; bellicos, jam alia atq; alia,
Bibliopola defuncti, Viri olim Senatorii pru-
dentissimi atq; integerrimi (cujus ante annos
aliquot adhuc superstitis fidei eam commise-
ram) Viduā atq; Heredibus, & quidem non
abs re, prætendentibus; adeo ut differri eam
huc usq; necessum fuerit.

Tandem verò aliquando (quod Literarum
Græcarum cupida juventuti felix, utile atq;
fructuosum esse jubeat S.S. ac Individua
Trinitas) in lucem prodit, typis exscripta
publicis, referata Lingvæ Græcæ Ja-
nuā: tandem promissa præsto, fidemq; da-
tam exsolvo: nullus dubitans, quin Candi-
dus Lector, adductas moræ causas æquō animō
ponderaturus, veniamq; mihi facile daturus,
quin & valere hanc in parte μοῦνον ἔργον il-
lud, sat citō, si sat benè, passurus sit.

Nunc

AD LECTOREM.

Nunc, Lector bonevole, de paucis adhuc
videris mihi esse admonendus. I. Ne mireris,
textum Januæ Comenianæ Lati-
num, mutatum à me interdum esse, causam
hanc habeto: Latina illius Januæ me non in-
terpretem esse, sed Græca Lingua Januam re-
serare voluisse; ideoq; id sectandum putasse,
quod Idioma Græcum requireret. Latina
igitur Græcis, non Græca Latinis accommo-
danda fuere. II. Quod Primitivis atq;
Simplicibus sapissimè posthabitis, Derivata
atq; Composita adhibuerim, culpatum me ir-
scio à nonnullis, qui prima Pueritia, vel etiam
Adol. scientiæ studia, in Simplicioribus occupa-
ri debere, à quibus facilior sit futura Dedu-
ctorum Compositorumq; cognitio, plenis buccis
oggarniunt. Verum enimverò hujus consilii
mei causas habere videor sat graves, satq; pra-
gnantes. Quis enim nescit, Primitivorum
non pauca partim Pœtica esse, partim inusi-
tata atq; obsoleta? Ea itaq; tenera cereaq;
adhuc ætati proponenda atq; inculcanda quæ
putat, quid, quæso, postulare aliud videtur,
quàm ut hisce adfveti pueri, si ad annos per-

A S

ve-

venerint, aut insuavi utantur sermonis liga-
ti cum solutō mixturā, aut cum Evandri ma-
tre loquantur ea, quæ vix centesimus quisq;
intelligat? Nam,

Quò semel est imbuta recens, servabit odo-
rem.

Testa diu.

Præterea, quæ sub sole Lingva est, obsecro,
meris quæ constat vocabulis simplicibus? He-
breæ sanè vel Germanicæ nostræ (in quâ
utrâq; illorum usus præ cæteris frequens esse
solet) qui obijciunt, frustrâ sunt; cum utriusq;
& puritas & elegantia deducta atq; compo-
sita nequaquam respuant. In Latinâ autem
atq; imprimis Gracâ, qui sermonem ex solis
simplicibus formandum existimat, non nisi
balbutiem informabit, puritatem atq; elegan-
tiam docebit nunquam. III. Qui, dupli-
ci me Parentheos signò usum esse, mirabitur,
sciat, quæ τὰ περὶ θεοῦ comprehensa sunt, alia
cum proximè antecedentibus prorsus idem
significare, atq; Synonyma esse: alia verò vel
ut rationem, vel ut conditionem, vel ut præ-
cedentium explicationem &c. quæ τὰ περὶ θε-
σῶς

σέως vera, secundum Jul. Caesarem Scaligerum, species sunt, illis includi. Et his quidem duo semiquadrati [ ], istis autem duo semicirculi ( ), distinctionis causa, à me destinati sunt. IV. Tandem Indicem Graeco-Latinum, procul dubio, plurimi desiderabunt. Hos verò, quicumque etiam sint, bonos atque ingenuos esse universos judico; ideoque oratos volo quam diligentissime, ut Latino interea contenti, paululum mihi mora indulgeant, quod voluntati ipsorum ac desiderio satisfaciatur, brevi odisse habituri. Vale Lector benevole atque candidè, Januamque hanc Graciam, ad Dei gloriam, tuamque, & tibi concreditorum emolumentum longè uberrimum, utere, frue. Quod si χάρις πολλή non merebuntur fortè, quae rectè atque utiliter huc tradita sunt: saltem erratis (errare enim, cum homo sim, nunquam à me alienum putabo) atque omis, vel etiam non satis aptè positis, συγνώμην dari peto.

Dab.

—Ϟ(ο)Ϟ—

Dab: Misene è M. scio meo, die 24. A-
prilis, Anno tñs Χριστογονίας tñs εκ Παρθένου
1642.

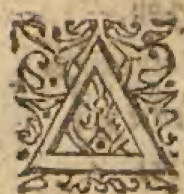
L. Zacharias Schneider.

ΠΑ-

ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΟΝ.

Τὴν Δυσκολίην Γλώσσης μεγάλων ἀρετῶν Α-
χαιῶν

Μεμφομένους πολλὰς ἐστὶ μὲν ὀρέμε-
ναι.

Τένεκεν, ὧν θυμὸς Ἑλληνικὰ Γράμματα τέρπει.
Παυρὸς ἡμῶν ἐστὶ καὶ ὀρέμεναι.

Τένεκεν Ἀργείων πολupoίκιλα Ρῆμα ἰσοῦσαι.
Παυροτέρους ἡμῶν ἐστὶ καὶ ὀρέμεναι.

Τένεκεν ὅτε πῇ περ βεβηκότας Ἑλλάδι ἄλλων
Παυροτάτους ἡμῶν ἐστὶ καὶ ὀρέμεναι.

Ἀλλὰ τίς ἤδ' ἐπὶ τίνι Γλώσσης μέμφοσθαι ἐκείνης
Δυσκολίην τελέθει αἰεὶ ἡδὲ δίκη;

Κεκροπιδῶν μαθέειν Γλώσσην μείζω περ ἔδου.
Οὐ μὲν ἐν ἐργοῖσιν δυσχερέειν τέλειαι.

Ἀτρεκέως γινώμεν Γλώσσην Ἑλληνίδα πολλῶν
Ἐστὶ περ χειροτέρων ἢ ἐστὶ Ρωμαϊκῆν.

Συγκάθεοις τέλειαν Γλώσσαν ἀτενέσσει ἁμφοῶν
Ἐκδηλοῖ λεχθέν, μὴ δ' εἰς ἀντιλέγειν.

Εἰ τῶν Φαινομένων χαλεπῶν τάχα πᾶσι μετεῖη.
Κεῖνο ἀλίσκωσθαι ἐμμελὲς δύναται.

Εἰ τῶν Φαινομένων χαλεπῶν τάχα πᾶσι μετεῖη.
Παιδοῦ τῆς πινυρὸς ῥήιδιον τελέσει.

Εἰ τῶν Φαινομένων χαλεπῶν τάχα πᾶσι μετεῖη.
Δεξικὰ, τῶν πλῆθους ῥήιδιον τελέσει.

Κ' εἰ τῶν Φαινομένων χαλεπῶν τάχα πᾶσι μετεῖη.
Λείψανον τῶν Βιβλίων ῥήιδιον τελέσει.

Εὐ

ⲛⲟⲕ (ⲟ) ⲛⲟ

Ἐν τοῖς Ἡ ΓΛΩΣΣΗΣ ΘΥΡΗ ΕΛΛΑΔΟΣ ἡ καὶ
ἀγαυόν

Τῶ ΚΩΜΗΝΙΑΔΕΩ ἀγχινοοῖο λ' γον.
Τὴν Ὁ ΖΑΧΑΡΙΗΣ ΣΧΝΕΙΔΗΡΙΑΔΗΣ ἀνέωξε
Φως μάλα πανόειη κυδάλιμⲟ διδαχῇ.
Τήνδε φιλελλήνες νύκτας περὶ ἡ ἀτακτοὶ
Τρίψατε ὑμετέρης χερσὶ διηνεκέως.
Τρίψατε Αὐτὴ ἐν τῶν ὀνομάτων ἱερῶν ὄντων
Εὐπορίῃ ἀλλων χρησιόερη βιβλίων.
Τρίψατε Οὐκ ἔστιν κενὴ ἡ τριβὴ αὐτὰρ ὁ Φέλλιδ
Γμείερην Γλώσσης Εἰλαδⲟ ἰδομοσύνην.
Τρίψατε ἐπὶ ὅξάμενοι ΣΧΝΕΙΔΗΡΩ ὅλβια πάντα
Πλείουσιν ὑμείερας ὠφελῆεν περικοπῆς.

M. Johannis Hornschuch's
Lipsiæ Prof. Publ. Facult.
Philos. A'fess. & Senat. ad D.
Nicol. Pädagog. Rect.

EIDEM

EIDEM LECTORI

Sal.

BIBLIOPOLA.

GRæci hanc ad Januam excudendam adhibiti typi fuerunt novi, iiq; aliquantò depressiores. Id quod collatorum illius exemplarium diversitatis causa. Nam in aliis atq; aliis eadem vocabula aliter atq; aliter expressa sæpius est deprehendere. In aliis enim planissimè, in aliis minùs, in aliis minimè quidam earundem dictionum apices atq; literæ comparent. Vocibus ergo, quas Spiritus, Toni, ac Literæ deficiunt, Tibi, L E C T O R, occursum, noli πείσας τῶν ἐλλείψεων istarum solius vel typothetæ vel correctoris incuriæ imputare. Quod reliquum est σφαλμάτων, hæc profectò iisdem invitis illapsa remanserunt. Ecquis enim est, qui ubiq; Argum agere, omniâq; ita dispicere queat, ut eorum nihil prætermittat? Tuum igitur fuerit, tuis se oculis ostentaturas mendas, q̄ â es humanitate, condonare ac tollere. Qui ut DEO Opt. Max. quidem honori, Tibi verò Proximôq; tuo commodo Januâ hâc ex animi tui sententiâ utaris, faxit, qui,

οὐρανὸν ἔδεξαν ἰσχυρῶν
Θεοὶ ἐπὶ πάντων, ὅσ' ἐθέλῃσι, τελεῖν!

ANUA

ALMA

ΑΝΕΩΤΜΕ- JANUALIN-
 ΝΗ Η ΓΛΩΣΣΗΣ GVÆ GRÆCÆ
 τῆς ἑλληνικῆς RESERVA-
 Θύραι. ΤΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT PRIMUM
 πρῶτον, ἢ εἰσοδόν. seu Introitus.

α.

1.

ΧΑΙΡΕ, ἀνα-
 γνώστα Φίλα-
 τε.

SALVE, Le-
 ctor amicissi-
 me.

β. Ερωτήσας, ἥ ἐστι
 τὸ πεπαιδευμένον εἶναι,
 ἀπόκριτιν ἔχε τάυτην· τὸ
 εἶδέναι τὰς τῶν ὄντων
 διαφορὰς, καὶ δύνασθαι
 ἰδίοις ἑκάστου ὀνόμασι
 χαρὰ κηρύττειν, καὶ ὀπι-
 καλεῖν.

2. Si rogas, quid
 sit eruditum esse? re-
 sponsi habe; Nōsse
 Rerum differentias, &
 posse unumquodque
 suo designare (infi-
 gnire) & appellare no-
 mine.

γ. Τί πρὸς τῆτοις
 ἐπὶ, ὅθεν πρὸς τῆτοις πᾶ-
 ρυγε.

3. Quid prætereà?
 Nil certè quidquam.

δ. Πᾶσις δὴ πᾶ παι-
 δείας τὰ θεμέλια κατέ-
 βαλεν ὁ καλὰ μαθὼν τὴν
 τῆς τε φύσεως, καὶ τῆς
 τέχνης ὀνομασιολογίαν.

4. Totius sanè e-
 ruditionis posuit fun-
 damenta, qui Nomen-
 claturam Naturæ &
 Artis perdidicit.

A

5. At qui

ε. ἴσως δὲ χαλεπὸν τῆτο;

ς. Οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ δοκεῖ εἶναι τοῖς ἀκροῖως πράττεισι, καὶ πολλήψουσιν ἐαυτοῖς δέος ἐνεργαζομένοις.

ζ. Τελευταῖον, εἰάν τι δυσχερὲς ᾖ, ἐν τῇ δέχῃ ἔσται.

η. Μῶν (πῶς δ') ἔκ καὶ αἱ τῶν γραμμάτων γραφαὶ ἱεράτα εἰσιν εἰς θαυμάσαι τοῖς παιδαρτοῖς, τοῖς πρῶτον ἐπιβλεπασιν;

θ. Ἀλλὰ σπερδὴν ποιησάμενοι κατὰ μικρὸν ἐπ' αὐταῖς, παιδῶν εἶναι αἰσθάνονται.

ι. Οὕτω γὰρ τυγχάνει πάντα πασιν, ὅτι ἴω μὲν ἔξω εἶδει ἐργῶδῃ φαίνεται.

ια. ἐπιχειροῦντι δὲ εἴκει, καὶ ἐκδοῖα γίνεσθαι τῇ εὐφύῳ.

ιβ. Ὁ γὰρ ὢν φιλομαθὴς, πολυμαθὴς ἔσται, καὶ πανδεχὴς.

5. Atqui id difficile forsan.

6. Non est, sed videtur esse illis, qui invitati faciunt, aut præconceptâ opinione seipsos terrent.

7. Tandem, si quid asperitatis erit, initio erit.

8. Annon & literarum ductus puellis primo intuitu miræ portenta videntur?

9. Ast ubi paululum impenderint operæ, lusum esse animadvertunt.

10. Idem in omnibus evenit, ut exterior facie operosa appareant:

11. Aggredienti verò cedant, & se subdant ingenio.

12. Discendi namq; cupidus, multa discet, capietq; omnia.

13. Age-

Ἄγε δὴ ποινυν, ὅς τις
 ἂν εἴης, ἐλπίζει (θάρσει)
 καὶ μὴ ἀπογίνωσκε ἑαυ-
 τόν.

ιδ. Ἰδὲ, βιβλάριον
 τὸ βραχύ.

ιε. Ὅμως δὲ ἐκδεί-
 ξω σοὶ ἐν αὐτῷ, [ἀγευ ἀ-
 λαζονείας εἰπεῖν,] ὅλον
 τὸν κόσμον, καὶ γλῶσσαν
 τὴν ἑλληνικὴν ὡς ἐν συν-
 ῥομίᾳ.

ισ. Πείρασον [θεο-
 μαίης] καὶ ἀνέλιξεν, καὶ
 ἐκμάθησάς ὀλίγα πύλα
 σελίδια.

ις. Ἐπερ γεγονότος,
 ἔξαμμαλωτάς σε εἰς
 πάσας ἀγέριβας ἐλευ-
 θερίης, ὅπως εὐρήσεις.

13. Agedum itaq;
 quisquis es, spera, (cō-
 fide) nec despera de te
 ipso.

14. En, exiguum,
 hunc libellum.

15. In eo tamen,
 [quod sine jactantiā
 dico] universū mun-
 dum, Lingvāmqve
 Græcam, velut in bre-
 viario ostendam.

16. Tenta [quæso],
 & evolve, & edisce,
 paucas has pagellas!

17. Quô factô, o-
 culatum te ad omniā
 humanitatis studia
 reipsâ comperies.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT SECUN-
 ΔΕΥΤΕΡΟΝ. DUM.

ΠΕΡΙ ΓΕΝΕ- DE ORTI
 ΣΕΩΣ, ΚΑΙ ΚΤΙΣΕ- ET CREATIONE
 ΩΣ ὁ κόσμος. Mundi.

ιη. Ἐξ ἄδενός ἐκί-
 σεν ὁ θεὸς πάντα.

18. DEUS omnia
 creavit ex nihilo.

A 2

19. Prin-

ιβ. Ἐν ἀρχῇ γὰρ ἐξ-
ετασσε (παρέξετεινε)
διάστημα λίαν ἀχανές,
ὅπου οὐρανός, καὶ γῆ καὶ
θυσσάλα.

κ. Καὶ αὖς τὴν λήρω-
σεν αὐτὸ ὄνομα ἵνους
σκοτεινὰ, καὶ ἀμόρφα.

κα. ἐξ οὗ, ὡς ὕλης,
ἔπλασε τὰ κτίσματα
σωματικά, διαφερόντα
ταῖς μορφαῖς, καὶ ἐν-
δεδυμένα συμβεβηκό-
τα ποικίλα. καθ' ὃ ἐκά-
ςτα ἰδεάν ἐν αὐτῷ συνα-
λήφει.

κβ. Καὶ ἐνεφύτευ-
σεν ἐκάστῳ τὴν φύσιν
αὐτῶν τὸ ἐστὶν τὴν δύνα-
μιν ἧς ἐπιηρησεὶν ἀφω-
τισμενον τόπον, καὶ τρό-
πον, καὶ γενεὰ αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

κγ. Πρὸ πάντων δὲ
τὸ χάσμα τὸ συγκεχυμέ-

19. Principio e-
nim expandit (exten-
dit) vastissimum spa-
tium, ubi cælum &
terra exiunt.

20. Et replevit id
tenebrosâ quâdam,
& informi caligine.

21. Ex quâ, tan-
quam materiâ, figura-
vit creaturas corpo-
reas, distinctas for-
mis, & vestitas acci-
dentibus variis; prout
cujusq; ideam intra se
conceperat.

22. Implantavitq;
cuiq; naturam suam,
id est, vim observandi
assignatum locum, &
modum, genusque
suum.

CAPUT TER-
TIUM.

DE ELE-
MENTIS.

23. Ante omnia,
verò confusum istud
Cha-

νον, καὶ τὸ μέζον, καὶ
τὸ ἐλαττον τῆς πεπυκνω-
τη ©, καὶ τῆς ἀραιότη-
τος © διεχώρισε, καὶ δι-
ώρισεν εἰς εἶδη τετρα-
ρα.

κδ. Καὶ ἐν μὲν αὐ-
τῶν μέρος, λεπτότατον, καὶ
λεπτόμερές τινος, ἐποίησε
Φωτεινόν, καὶ θερμὸν, τὸ
πῦρ, ἢ τὸ Φῶς περὶ κα-
λεσάμεν ©.

κε. Ἐτερον δὲ, λε-
πτὸν μὲν καὶ αὐτὸ, δια-
φανές δὲ, καὶ χλιαρόν,
ὠνόμασε τὸν Ἀέρα.

κς. Τρίτον δὲ τὸ
μόριον, ῥυτὸν καὶ ψυ-
χρὸν γέγονε, τὸ ὕδωρ.

κζ. Ὑφ' ὧν ὑποστα-
σις ἐμείνε παχύεια, ὁ
πηλὸς ἢ ἡ γη.

κη. Καὶ ταῦτα σώ-
ματά ἐστι τὰ ἀπλάων τὰ
σύνθετα, ἢ τὰ μικρὰ ἐξα-
νίσταται.

κθ. Πάντα γὰρ τὰ
λοιπὰ συνίσταται ἐκ τῶν
τῶν.

Chaos, juxta densita-
tis & raritatis gra-
dus, in quatuor spe-
cies separavit & segre-
gavit.

24. Et unam qui-
dem eorum partem,
tenuissimam subtilis-
simamq; lucidam fe-
cit & calidam, appel-
lavitq; Ignem seu Lu-
cem.

25. Aliam verò, &
ipsam tenuē quidem,
sed pellucidam & te-
pidam, dixit Aërem.

26. Tertia demum
portio, fluida & frigi-
da, fuit Aqua.

27. Sub quâ man-
sit sedimentum cras-
sum, Limus, seu Terra.

28. Atq; hæc sunt
simplicia corpora, ex
quibus composita vel
mixta exsurgunt.

29. Omnia enim
reliqua ex his con-
stant.

A 3

30. Qvip-

λ. Ἐπειδὴ περὶ ἐξ αὐ-
τῶν γίνεσθαι, αὐτοῖς τρέ-
φεσθαι, καὶ φθειρόμενα,
εἰς αὐτὰ ἀναλύεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
τέταρτον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΣΤΕΡΕΩΜΑΤΟΣ
(Ἐ' ἔρανθ.)

λα. Ἐστὶ τὰ ἄστρα,
ὥσπερ ἀνακρεμάμενα
εἰς τὸν αἰθέρα λαμπά-
δες, ἵνα ἀληκῶς (νωλε-
μέως) κύκλῳ περιτρε-
φόμενα, τῷ μὲν φωτὶ
αὐτῶν καὶ ἀλάμπῃ (φω-
τίζῃ) τὸ σκοτος, τῇ δὲ κυ-
κλοφορίᾳ τὰς ἡμερῶν
ἀλλαγὰς διαμείρῃ.

λβ. Ἐπὶ τὰ πλανήται
εἰσιν, ὃν τῷ κύκλῳ αὐ-
τῶν ἕκαστος.

λγ. Ἡ μὲν σελήνη,
κατωτέρα ἔσται, καθ' ὃ τὸ
μέσον αὐτῆς παρέχει ἡ-
μῖν φωτεινὸν, αὐξανο-
μένη, καὶ φθίνουσα, ὅτε

30. Quippe ex iis
generantur, iis nutri-
untur, in eadem, dum
corrumpuntur, resol-
vuntur.

CAPUT QVAR-
TUM.

DE FIR-
MA MENTO
(Caeli.)

31. Astra sunt, ceu
lampades in æthere
suspendæ, ut indefinē-
ter circumcircâ rota-
tæ, lumine suô tene-
bras illuminent, cur-
su autē circulari tem-
porum vices dimeti-
antur.

32. Planetæ sunt
septem, quisq; in suo
Orbe.

33. Luna quidem,
quæ est infima, prout
nobis illustrem sui
medietatem exhibet,
incrementa & decre-
men-

μὲν ἄφαντος (ἀφανής) γίνεσθαι, ὅτε δεμηνοειδής, ἢ διχότομος, ἢ ἀμφικυρῆος, ἢ πανσέληνος φαίνεσθαι, τῇ ἀναβολῇ αὐτῆς τὰς μηνῶν ποιεῖται.

λδ. Ὁ δ' ἥλιος ἀκτινοβολῶν ἀπὸ ἀνατολῶν διὰ μεσημβρίας, ἕως δυσμῶν ἀνελιπόμενος, τὴν ἀνελίξει αὐτῆς τὰς ἡμέρας περὶορίζει.

λε. Αὐτὸν μὲν ἀνατέλλοντα προαγεῖ ἡ ἑως, καὶ ὁ ὀρθρὸς ἀμα εἰλαμπασθῇ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ τῷ φωτὶ γινόμενον.

λς. Δύσαντι δ' αὐτῷ ἡ δειλὴ ἐπέλα (ὁμαρσία) ἢ ὁψία ἐσπερας γενομένης καὶ κατὰ ληφομένης νυκτός.

λζ. Καὶ ἀναβαίνων μὲν ἐπὶ σιγμὴν τὴν κορυφαίαν τοῦ ἡλίου, καταβαίνων δ' αὖ, τὴν ὀπίωσαν ποιεῖ καὶ ἀμφοτέρωθεν τὴν ἰσημερίαν.

λη. Κατὰ τὰς ἡμερῶν ἡ-

menta patitur, & jam disparet, jam falcata, vel dimidiata, vel gibbosa, vel plena apparet, retardatione suâ Menses efficiens.

34. Sol radians verò ab oriente, (ortu) per meridiem, in occidentem (occasum) revolutus, revolutione suâ dies definit.

35. Orientem eum præcedit aurora, & diluculum, simul ac die-scit & lucefcit.

36. Occidentem sequitur crepusculum, cum vesperascit & noctefcit.

37. Adscendens ad Zenith, facit Ver, rursumque descendens, Autumnum, & utrobique; Æquinoctium.

38. Imus fert. Bru-
A 4. marn;

μέραν τὴν βραχίστην Φέ-
ρει, δὲ χὴν ἔχει μὲν Θ, ἀνώτατος δὲ μετὰ τρο-
πῆς τὴ θερῆς ἀρχεται·
ὅπου ὁ Σείριος (ὁ Κύων)
καυσὼνα ἐγείρει.

λθ. Ὁ μὲν Ἑρμῆς
περιδύει αὐτὸν, ἐν τῷ
Ἰπικύκλω αὐτῶν, θάπτον
ἡμίστες ἐν αὐτῷ. ἡ δὲ Ἀ-
Φροδίτη Ἰπικαρίς, τῆς
τρίμηνης.

μ. Ταύτην πρώτῃ μὲν
Φῶσφορον, ὃν (ἐσ-
πέρας) δὲ, ἐσπερον κα-
λεῖται.

μα. Καὶ ὁ μὲν Πυρρός
τὸ σέλας Ἀρης, Διατρέ-
χει (ἐπαλαταί) σχεδὸν
τὴν περιόδον αὐτῶν, ἐν
διετία· ὁ δὲ Ζεὺς ἀγλαῖς,
ἕτεσι δώδεκα. ὁ δὲ Κρό-
νος κρυερὸς μικρῶν ἐννοίς
τριάκοντα. Καὶ τῶν δὲ τῶν
αὐτῶν αἱ τῆς εβδομαδῆς
ἡμέραι τὰς αὐτῶν ὀνομα-
σίας ἐκληρονόμησαν. ἡ-
μέρα ἡλίας (κυριακή, καὶ

mam, Hiemis princi-
pium. Summus cum
Solstitio, Æstatem
inchoat (orditur:) Ubi
Sirius (Canicula) ex-
citatur æstus.

39. Mercurius eum
in epicyclo suo cir-
cuit, citius quàm se-
miannò: venusta Ve-
nus sesquianno.

40. Hanc manè
Luciferum (Phospho-
rum) vesperi Hesper-
um (vesperuginem)
vocant.

41. Mars ignitus
jubare, periodū suam
bienniò fermè per-
currit (pervagatur):
splendidus Jupiter an-
nis duodecim: gelidus
Saturnus penè trigin-
ta. Et ab his dies heb-
domadis nomēclatio-
nes suas sortiti sunt;
Dies Solis (Domini-
cus, ca & primus,) dies

πρώτη) ἡμέρα σελήνης
(δευτέρα) ἡμέρα Ἀρετῆ
(τρίτη) ἡμέρα Ἑρμοῦ (τε-
τάρτη) ἡμέρα Διὸς
(πέμπτη) ἡμέρα Ἀφρο-
δίτης (ἑκτὴ) ἡμέρα Κρό-
νου (ἐβδόμη.)

μβ. Αἱ ἐκλείψεις,
καὶ ὅπισκλήσεις τῶν φω-
τῶν γίνονται, ὑπὸ τῆς
τῆς τρίτης ἀνιφροζέως,
καὶ τῆς ὀπισκιάσεως.

μγ. Οἱ ἀστέρες οἱ ἐν-
δεδεμένοι σφαῖρα τῇ
ὁγδοῇ, συμπροσείναι μὲν
ὁμαλῶς, ἀνωμαλῶς δὲ
σιλβεῖν, καὶ ἀπαυγά-
ζειν δοκῶσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΠΥΡΟΣ.

μδ. Ὁ ἐμπρησμός
ἐκ ἑστιοῦσιν σπινθήρεσιν
γίνεται, ἐκ πυρρῶν.

με. Πάν γὰρ πυρρὸς
δεκτικόν, πρῶτον μὲν

dies Lunæ (secundus,)
dies Martis, (tertius,)
dies Mercurii, (quar-
tus,) dies Jovis, (quin-
tus,) dies Veneris, (sex-
tus,) dies Saturni, (se-
ptimus.)

42. Eclipses & ob-
scurationes Luminariū
fiunt propter interpo-
sitionem tertii, & ob-
umbrationem.

43. Stellæ fixæ cum
octavâ sphaerâ æqua-
liter progredi, sed inæ-
qualiter scintillare, &
coruscare videntur.

CAPUT QVIN-
TUM.

DE IGNE.

44. Incendium ex
quavis scintillâ, si per-
mittis, oritur.

45. Nam quicquid
ignem concipit, id pri-
mū

σπινθηρίζει· εἴτε δὲ δαί-
 ξαι· ματεπεία καίειαι,
 καὶ φλέγεται· τὸ δὲ τε-
 λευταῖον καὶ ἀκεκαυμέ-
 νον εἰς μαρίλην (αἰθά-
 λην) καὶ τέφραν καθί-
 σται· αἰθαλυσται, καὶ
 τεφρυσται)

μς. Ξύλον, αἰθόμε-
 νον μὲν, ψωλός, ἀπο-
 σβεννύμενον δὲ δαλός
 λέγεται· τὸ δὲ μόριον αὐ-
 τῆς, ἀνθραξ, καὶ ἀφίιν-
 θαλέον ἐτιόν, ἀνθραξ
 ἡμμέν.

μς. Καπνός ὁ μὲν
 φλέγων, φλογὶς ἐστίν· ὁ δ'
 ἐνεχόμενος τῇ καπνο-
 δόχῃ (τῷ καπνοδοχείῳ)
 ἀσβολή. (ἀσβολος, Λε-
 γνύς.)

mum gliscit: dein ar-
 det: tum flagrat, &
 flammatur: postremo
 crematum redigitur
 in favillas, & cineres.

46. Lignum ardens,
 Torris appellatur: ex-
 tinctum, Titio: parti-
 cula ejus Carbo; &
 quamdiu candet, pru-
 na.

47. Fumus ardens,
 flamma est: camino
 adherens, fuligo.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
 ἕκτον.

CAPUT SEX-
 TUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ *DE METE-*
METEΩΡΩΝ. *ORIS.*

μη. Ατμίδες αἰὺδα-
 τῶδεις, διηνεκῶς ἀνω
 φέρονται.

48. Vapores aq̄vosi
 perpetuò sursum fe-
 runtur,

49. Ex

μθ. Ἐξ ὧν συνιστάμε-
νων καὶ πεπαχυμένων
νέφος γίνεσθαι· & εἰς ὕ-
δωρ συγκρίσεως πε-
ρίπωμα, ἢ ομίχλη ἐστὶ.

ν. Τῆς δὲ νεφέλης
κάτω ρέεσθαι, ὕει, ἢ νι-
φει, ἢ χαλαζοβολεῖ.

να. Ὁ μὲν ὑετὸς ὁχο-
λῇ, καὶ ἀμικρὸν, καὶ κα-
τὰ σαιγὸνα καὶ ἀλείβε-
ται. ὁ δὲ Ὀμβρος βύζειν,
καὶ ἀθρόως· ἢ δὲ ὀμβρία
αἰγδὴν τε, καὶ ῥύδην.

νβ. Αὐτὴ ὅταν μὲν με-
ταξὺ & καλῶσαι ζεῖν πα-
γῇ, χαλαζα γίνεσθαι· ὅ-
ταν δὲ εἰληθερήσῃ ἄγαν,
μίλιον, ἢ καυθμός.

νγ. ἢ μὲν πάχνη,
θρόσος ἐστὶ παγεῖσα, ὁ δὲ
σειλαγμός πεπηγμέ-
νος, σαιγῶν χειμῶσα.

νδ. Αἰ χιόνες τὸ λήϊον
ἔπισκέπασθαι συμπτ-
κάζουσιν, ὥστε μὴ ῥιγῆν
αὐτὰ ὑπὸ τῆς ψύχους
(κρύους) καὶ πηγέει (τῆς
πηγάδος, & κρυσταλλῆς)
ὅταν κρυσταίνῃται.

49. Ex quibus con-
cretis atq; densatis fit
nubes: cujus in aquam
concretionis superflu-
itas, nebula est.

50. Nube autem de-
orsū fluente pluit, aut
ningit, aut grandinat.

51. Pluvia destillat
lentē, paulatim, & gut-
tatim: Imber densē,
& confertim: Nimbus
impetuosē, & cum
strepitu.

52. Hic, si inter de-
stillandum gelascit,
fit Grando: si incale-
scit nimium, Uredo
seu Rubigo.

53. Pruina est con-
gelatus Ros: Itiria, stil-
la rigens.

54. Nives segetem
tegentes operiant, ne
à gelu, vel glacie, quan-
do glaciatur, algeat.

νε. Ἀὐρα μὲν ἀπα-
λὴ (μαψαυρα) πνέ-
σαι, ἀναψύχει ἡμᾶς ὁ
δ' ἀνεμὸς διωλυγι-
(δεινός) ἀελλόμενος,
θύσσει (σεῖα) καὶ α-
βάλλει καὶ ἐρείπει ἀ-
παντα, ἐκαστοχόσσει ἑρ-
φείει.

νς. Τῶν ἀνέμων (ἀη-
μάτων) οἱ μὲν εἰσὶν ἐν-
θύωνοι ὥστε ὁ ἀπὸ ἡλιώ-
της (ὁ ἀνατολικός) ὁ Νό-
τος (ὁ μεσημβρινός) ὁ
ζέφυρος (ὁ δυτικός) καὶ
ὁ ἀπαρκίας. (ὁ βορέας,
βορείος, ὁ ἀρκτικός)
οἱ δ' ἀνακαμψίπνοοι,
οἷον ὁ Καϊκίας μὲν, καὶ ὁ
Ἔυρος, εἰς ἀνατολῆς ὁ
δ' εὐρόνιος, (ὁ φοινικίας)
καὶ ὁ λιβονότος (λιβοφοί-
νις) ἀπὸ μεσημβρίας
ὁ δ' ἀργεῖος (ὁ ὀλυμ-
πίος, ὁ ἰάπυξ) καὶ ὁ
λίψ, ἀπὸ δύσεως ὁ δὲ
μέσσιος, καὶ ὁ θρασκίας
ἀπὸ ἀρκίης.

νζ. Ὁ δ' ἴσος (ἡ καί-

55. Aura lenis cum
spirat, focillat nos;
ventus vehemens cum
flat, quatit, proster-
nit, & proterit, quo-
quò se vertit.

56. Ventorum alii
Cardinales sunt, ut,
Subsolanus (*Orienta-
lis*), Auster (*sem Notus,
Meridionalis, Austrinus*)
Favonius sive Zephy-
rus (*Occidentalis*), A-
quilo (*Boreas, Septen-
trionalis*); Alii Collate-
rales, ut Cæcias, & Eu-
rus (*Vulturnus*) ab ortu:
Euronotus (*Phœnicias*)
& Libonotus (*Libo-
phænix*) à meridie. Ar-
gestes (*olympias, Japyx*)
& Libs (*Aphricus*) ab
occasu: Meses, &
Thrascias à septentrio-
ne.

57. Turbo, & Cir-
cius

λαψ, ὁ στίβιλος) καὶ
ὁ τυφὼν, δινῆται, καὶ
τῇ κυκλῶ κινήσει σρε-
φῶσι, καὶ ἀναφερῶσιν,
ὡς ἂν περσπεσῶσι, βια-
ζομένον.

νθ Αἱ ἀναθυμιά-
σεις θειῶδεις, ἐμπυρι-
ζόμεναι ἐν τοῖς Νεφέσι,
καὶ ἐκκερνομένη, τὰς
αστραπὰς καὶ τὰ χά-
σματ' ἐκδίδουσι.

νθ Καὶ τότε ἡ τῆς
θερμότητος, καὶ τῆς
ψυχρότητος μαχητὴς
βροντῆς παρίσθῃ, μέλα
βρομὴ καὶ ἀπληκτικὴ

ξ ἡ δ' ἐκθλιβομέ-
νη ἐν εὐθεν καὶ διεξάτ-
τῃσσι φλόξ, κεραυνὸς κα-
λεῖται.

ζα. Ὅσπερ, εἴτ' ἐπι-
κᾶων, εἴτ' ἐκπικᾶων,
εἴτε διπλῶν, εἴτε παλᾶσ-
των, ἐν μιᾷ καιρῷ ῥοπῇ
ἀλυσκορπίζεται, καὶ ὅ-
τι ἂν ἀπ' αὐτῆς πεπλη-
γμένον εἴη, συμπίπτει.

ξβ Ασραπὼντος
δ' θεῶς, καὶ βροντῶντος,

cus in gyrum se cir-
cūagunt, & cuicunq;
ingruunt, id circulari
motu impulsū tor-
quent, ac sursum fe-
runt.

58. Exhalationes
sulphureæ incensæ in
nubibus, & excretæ,
Fulgura (Fulgetra) &
Chasmata edunt.

59. Et tūc calor
atq; frigoris pugna
Tonitrua ciet, cum
fragore terribili,

60. Elisa inde, &
emicans flamma, ful-
men nuncupatur.

61. Quod, siue sit
urens, siue non urens,
siue penetrans, siue
discutiens, uno tem-
poris momentō se dif-
sipat, & quicquid co-
ictum fuerit, corrui-

62. Cū Deus
fulgurat, tonat, ful-
mi-

καὶ κεραυνῶντος, τίς ὅ-
τως ἀδής ἐστιν, ὅς μὴ
θαμβήτει ἐμβεβροντη-
μένῳ;

Ξγ. Κομήτης ἄδεις
ἐλαμψεν ἄδέπορε, ὅστις
ἐκ ἀκαρπίαν, ἢ νόσον τῇ
γῇ ἐπιδήμιον ἀνέμορ-
ξεν.

Ξδ. Ἡ ἱρίς, καὶ ἡ ἁ-
λως, ἢ μὲν ἡώρα (πρω-
ία) ὥρας τῆς συννεφῆς
(τῆς συννεφείας) ἢ δ'
ἐφ' ἑσπερος (ὀψία) τῆς
εὐδίας (τῆς εὐδίας) ση-
μαίον ἐστὶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑβδόμον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΥΔΑΤΩΝ.

Ξε. Ἐκ τῶν ναμά-
των (λιβάδων) πηγαι-
ζόμενοι (ἀναβλύζοντες)
σκαρίζουσιν οἱ κρηνοὶ (αἱ
κρήναι, αἱ πηγαι, οἱ πί-
δακες) ἐξ ὧν οἱ ρύακες
ρεῖσιν.

minat, quis tam impa-
vidus est, qui non at-
tonitus paveſcat?

63. Nullus cometa
fulsit unquam, quin ſte-
rilitatem aut infectionem
terræ inuſſerit.

64. Iris & Halo ma-
tutina quidem, nubi-
loſæ, vespertina au-
tem, ſerenæ tempeſta-
tis (ſudi) ſignum eſt.

CAPUT SEPTI-
MUM.

DE AQUIS.

65. E laticibus ſca-
tentes (ſcaturientes)
ſaliunt fontes, unde
Rivi manant.

66. Ex

ξς. Ἐκ τῶν συλ-
λελεγμένοι οἱ ποταμοί,
ἐν τοῖς τῶν ὀχθῶν ἀπορρέ-
χουσιν.

ξζ. Ἀλλὰ μὲν, εἴ πη
ἐκροῇ (ἐκρυσιν) καὶ διό-
δον ἐκ ἑχουσιν, οἰδαίνεσσι,
καὶ εἰς λίμνας Ἰπικιδ-
νάου.

ξη. Τὰ τίφη (ἔλη)
ἀναβλύσεις εἰσιν, ὑπε-
ρήσαντες ποταμοί.

(ξθ) Αἱ χαράδραι
(οἱ χειμάρροι) ὑδατα εἰ-
σιν ἐπομβρα, ἀρπα-
λέως καὶ ἀρρέοντα (λα-
δρέοντα) ἐξ ὧν ἐκκυμάν-
σεις, καὶ κατακλυσμοί
γίνονται.

ο. Τὸ ὠδωρ ὅπερ μὲν
ναεῖ, ρεῦμα, ὅπερ δὲ δινεί-
ται Δίνην καὶ Βέμβικα,
ὅπερ δὲ καὶ ἀπίνεται, βά-
ραθρον ὅπερ δ' ἀνὰ βυ-
θῶν (ἀβυθόν) ἐστίν, ἀβυσ-
σον καλεῖται.

οα. Εἰ τι ἐμβάπτεται
εἰς αὐτὸ, ἀναδύεται καὶ ἀ-

66. Ex his collecta
Flumina jugiter intra
ripas suas decurrunt.

67. Ast sicubi pro-
fluviō & decursu ca-
rent, tument, & in sta-
gna se diffundunt.

68. Paludes sunt
scaturigines fluxu ca-
rentes.

69. Torrentes sunt
aquæ pluviales rapidè
defluentes : à quibus
sunt exundationes,
& diluvia.

70. Aquam, ubi
fluit, Fluentum, ubi
gyratur, Gurgitem &
Vorticem, ubi absor-
betur, voraginem (ba-
rathrum) ubi expers
fundi est, Abyssum
dico.

71. Si quid ei mer-
gis, emergit atq; super-
na-

γακολουμβᾶ (Ἰππολά-
ζει) ἀλλὰ θολῶσαι τὸ
αἴγλαον, ἢ Διαφέρει;

οβ. Πομφόλυξ ἐκ
ραυνίδος γίνεσθαι σπέρματος.

ογ. ἡ θάλασσα [καί
τοὶ πᾶντες ποταμοὶ εἰς
αὐτὴν εἰσβάλλουσι καὶ ἑ-
λευθέρωσιν] ἀλμυρὰ ἐστίν,
ἄλμης δίκην.

οδ. Ὅπως περαίνει
τὴν γῆν, κόλποι, καὶ ἀ-
κρωτήρια, καὶ ἱσθμοὶ εἰσι.

οε. Τὰ ὑδατὰ αὐ-
τῆς, διὰ τὴν ἔστω πλήμην
(πλημύραν) ἀδιερεύνη-
τον, ἐν ᾧ ἔξ ὥρων πλημ-
μυρεῖ Ἰππίας ἀκίαν (τὰς
αἰγιαλὰς) καὶ ἐν ᾧ ἄλ-
λων ἔξ ὥρων, ἀμπνέει
τάλιν καὶ ἔτως ἀμπώ-
τεις ἑ, καὶ ἄρσεις κυ-
μάτων γίνονται ἀνανα-
κοπὴν ἔχουσαι, μέγα ρα-
βάνη κρύερα: μέλιστα
δ' ἐν τοῖς πορθμοῖς.

ος. Ἐν πέτρῃ τῇ βο-
ρείῳ Ὠκεανὸς ἐστὶ παγε-
τῶδης (κρυσταλλώδης) ὑ-
περβόριος καλεῖται.

natat: sed claram tur-
bari, quid refert?

72. Bulla fit à still-
lante Gutta.

73. Mare, [et si o-
mnes in illud fluvii in-
fluunt, & desinunt,]
falsum est, muria in-
star.

74. Ubi Tellurem
terminat, Sinus & pro-
monto ia, & isthmi
sunt.

75. Undæ ejus, ob
intraneam exaltua-
tionem imperscruta-
bilem, sex horis ad li-
tora exundant, ho-
risq; sex aliis resorbē-
tur: atq; ita æstus, un-
dæ atq; sublationes
sunt reciproæ, cum
fluctuum sonitu hor-
rendo: maximè autem
in fretis.

76. In boreali pla-
gâ Oceanus glacialis
est, qui hyperboreus
vocatur.

IIIX.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὕγδρον.

CAPUT OCTA-
VUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΓΗΣ.

DE TER-
RA.

οζ. Τὸ τῆς γῆς ὀπί-
πεδον, ἄλλη μὲν ὑγρὸν,
πλαδῶδες (πλαδερὸν)
ὑδρῆλόν καὶ διερὸν ἄλλη
ἢ ξηρὸν, σκελεῖον, καὶ πέ-
τρῶδες.

οη. Καὶ ὅπως μὲν πε-
διάς (πεδλίον, ὁμαλότης)
ὅπως δὲ ὄρη, καὶ ἀγκυή, καὶ
αὐλῶνες (κοιλᾶδες) ὅ-
πως ἢ πέτραι, θρῶσμοί,
χθαιμαλοὶ τῶ ποὶ καὶ α-
τα (σαρματα) ἀνίστα, καὶ
ἐν ὁρῶνται.

οθ. Οἱ βενοὶ, καὶ οἱ λό-
φοι (γεώλοφοι) τοῖς μὲν
ὅτι περὶ ὧνα ἴσιν ἀνω-
Φερεῖς εἰσι, τοῖς δὲ ὀπί-
σω κατιῶσι, καὶ ὡς φερεῖς.

ω. Οἱ σεισμοὶ ἀπὸ
πνέματων γίνονται
τῶν ὑπογαίων (ὑπο-
γείων) ὧν ἐξαίεστον τῶν
(ἐξορμόνων) συνιζήσεις
γίνονται.

77. Terræ superfi-
cies alicubi humida,
uliginosa, uda, & uvi-
da, alicubi sicca, ari-
da, & petrosa.

78. Nonnullibi pla-
nities, alibi montes
& valles, ac conval-
les, petræ, tumuli &
depressa (loca,) Hia-
tus, Antra & Spelun-
cæ conspiciuntur.

79. Colles & Clivi,
cacumen versùs eun-
tibus, acclives sunt,
declives retrò descen-
dentibus.

80. Terræ motus
à flatibus fiunt subter-
raneis: quibus cum
impetu erumpentibus
Labes fiunt.

B

81.

ωα. ἡ βῶλος τε-
τριμμένη μὲν, καὶ ἐψα-
θυρωμένη, κόνις ἐστὶ. βε-
βρεγμένη δὲ, πηλός.

81. Gleba trita,
atq; friata, Pulvis est:
diluta, Lutum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑννάριον.

CAPUT NO-
NUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ *DE LAPIDIBUS.*
ΛΙΘΩΝ.

ωβ. Λᾶς τεθρυμ-
μένος, ψάμμος (ἄμμος)
ἐστίν· ἢ περὶ παχυλωτέρα
τυχῶσαι, σπιλαί, καὶ
τρόχμαλος ὀνομάζεται.

82. Lapis commi-
nutus Arena est, quæ
si crassior, Sabulum,
& Glarea vocatur.

ωγ. Οἱ πέτροι χα-
μαὶ καὶ νηαί [εἴτ' ἐξεχ-
σιν, εἴτε ὡς γαλανθάν-
σιν,] αἱ δὲ πέτραι ὑπερέ-
χουσι, καὶ εἰς ὕψος ἐξ-
ανίστανται.

83. Saxa humi ja-
cent, (sive extant, sive
delitescunt) Cautes
eminent, & in altum
exsurgunt.

ωδ. Ψήφος εἰς πέ-
διλον εἰσπεσσοῦσα, εἰ μὴ
ἐξαιρεῖται, θλίβει.

84. Scrupus cal-
ceo illapsus, nō exima-
tur, urget.

ωε. Τῇ μὲν ἀκόνῃ
θήγομεν τὰ ἀμβλέα, τῷ
δὲ πυρίτῃ τὸ πῦρ ἐκκρέ-
ουεν, τῇ δὲ βασάνῳ (λυ-
δίῳ λίθῳ) τὰ μέταλλα
δοκιμάζομεν.

85. Cote acuumus
obtusa, filice elidimus
ignem, Lydio (lapide)
metalla probamus.

86. Το-

πς. Ὁ πῶρος, ψαμ-
μώδης, καὶ τραχύς ὢν,
τῷ καθαίρειν τὰς πόδας
ὑπεργεῖ.

πζ. Ὁ ἀλαβαστερί-
της, μάρμαρόν ἐστι λευ-
κόν τε καὶ ἰσχυρόν.

πη. Ὁ μαγνήτης (ἢ
μαγνήτης, ὁ σιδηρίτης, ἢ
σιδηρίτης) ἔλκει τὸν σί-
δηρον, καὶ τὴν ἀρκίαν ἀντι-
στρεφείτω καὶ ὁ δέξιαν.

πθ. Τῶν λίθων τι-
μιωτάτη μὲν ἐστὶν ὁ ἀν-
θραξ, δευτέρα δὲ ταύ-
της ὁ ἀδάμας, εἴτα δ' ἡ
κυανίτις, ἢ ἐρευνίτις, ὁ
σαπφειρός, ὁ μάρμαρος
(σμάραγδος) ἢ ἰάσπις,
ὁ υακινθος, ὁ ὄνυξ, ὁ σαρ-
δόνυξ, ὁ χρυσόλιθος, ὁ
χρυσόπρασος, ὁ ἀμέθυ-
στος, καὶ ἕτεραι αἰπερ γω-
νιώδεις ἔστω σίλβωσιν.

χ. Ὁ δαίματις, ὁ
ἀλέκτωρ (ἢ ἀλεκτορία)
ὁ βαλραχίτης, ὁ σαρδός,
καὶ ὁ κύανος, λίθοι ἀγεν-
νέστεραί εἰσι.

86. Tophus, are-
nosus & scaber, pedi-
bus mundandis sub-
servit.

87. Alabastrites
candidissimum mar-
mor.

88. Magnes fer-
rum trahit, & septen-
trioni se obvertit di-
rectè.

89. Gemmarum,
preciosissima est car-
bunculus, secunda ab
illa Adamas, cum Tur-
cois, Rubinus, Saphi-
rus, Smaragdus, Jaspis,
Hyacinthus, Onyx,
Sardonyx, Chryso-
lithus, Chrysoprasus,
Amethystus, & cæte-
ræ, quæ angulatae mi-
cant.

90. Hæmatites ve-
rò, Alectorius, Bufo-
nius, Sarda, Lazulus,
sequiores sunt.

91. Τα μάρμαρα,
(οἱ μαρμαρίζονται, αἱ μαρ-
μαρίτιδες) ἐν ταῖς κόγ-
χαις εὐρίσκονται.

92. Τα κοράλλια δέν-
δρεα θινὸς ἐναλίεω κλα-
δίσκοι εἰσὶν.

93. Ἡ ὑάλος ὁμοί-
οιται μὲν, ἀλλ' ἔσκληρό-
τητα ἔχει καὶ κρυσταλλὸς ἔχει
σμιρυδι (σμυρίτη) τέ-
μνειται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
δέκατον.

ΠΕΡΙ ΜΕ-
ΤΑΛΛΩΝ.

94. Τα μέταλλα ἐκ
μεταλλείων μεταλλιδέ-
ται· ἐξ ὧν τηκομένων τε,
καὶ πυκνυμένων (πηγνυ-
μένων) ὄντων, ποικίλα
συγκροῖται.

95. Ὁ χρυσοῦς τελειό-
τατος ἐστίν· ὅτι εἰλικρινέ-
στατον, καὶ ἐμβριθέστατον·
μαλιστα δ' ὁ ὀβρυζόν.

91. Uniones (*Mari-*
garite) in conchis re-
periuntur.

92. Corallia sunt
arbusculæ marinæ ra-
musculi.

93. Vitrum Cry-
stalli similitudinem
habet, non duritiem:
scinditur Smyrite.

CAPUT DECI-
MUM.

DE ME-
TALLIS.

94. Metalla è fo-
dinis eruuntur: è qvi-
bus, quia & liqvescunt,
& spissantur (*consi-*
stunt) varia constan-
tur.

95. Aurum est per-
fectissimum: quia pu-
rissimum & pondero-
sissimum: præsertim
obryzum.

96. Ηοῦ

95. Τὸ τοῦ καὶ ἑκα-
τοντάκις εἰς κλιβανον
ἐμβλήθην, ἔδεν δὴ πᾶς
τῆς οὐσίας ἀποβάλλει.

96. Ὁ ἄργυρος αὐτῶν
τοῦ ἀπλήσιον ἐστίν, ἀκί-
βδηλος μὲν ὑπάρχων,
ἀλλὰ τοὶ κίβδηλιαν τε,
καὶ σκωρίαν ἔχει, αἵ περ
κατακαίουσιν αὐτόν.

97. Ὁ σιδηρός, καὶ περ
σκληρότερος ὢν, ἰὼν διὰ
τῶν γυαλίων ἱσταί, ἐσκλη-
ρωμένον δὲ ἐνίοτε, χα-
λυβὸν ὀνομαζέται.

98. Ὁ ἰός χαλκῶ τῶ
κυπρίῳ ἐνίσχεται.

99. Ὁ οὐρεὶ χαλκός, χαλ-
κός ἐστι μετὰ συλλήξεως
τῆς καδμείας διασπαρα-
σμένος διὰ τὴν ψαθυροτη-
τά μόνον χειρὸς δυνάμενος

100. Ἡλεκτρος ὁ κασσί-
τερος, ἴσχυς δὲ ὁ μόλιβδος
ἀτιμότερος ἐστίν.

101. Οὐδὲν θαυμαστό-
τερον ἢ ὑδραργύρος ἐστίν,
ὑγρὸς μὲν ὄντος, ἀλλὰ μὴ
ὑγραίνοντι.

96. Hoc enim ve-
l centies Clibano im-
missum, ne hilum sub-
stantiæ (essentiæ) de-
perdit.

97. Argentum huic
proximè accedit,
quum purum putum
est: sed excrementa &
scorias habet, quæ am-
buruntur.

98. Ferrum, utut
durissimum, ferrugi-
ne arroditur: condu-
ratū aliquoties, Cha-
lybs dicitur.

99. Ærugo cupro
adhæret.

100. Orichalcum
est æs colliqvefactâ
Cadmiâ tinctū, quod
ob friabilitatem fun-
di tantum potest.

101. Electrô stan-
num, hoc autē Plum-
bum, vilius est.

102. Argentô vivô
(hydrargyro) nihil mi-
rabilius: eum liquidū
fit, nec tamen madeat.

B 3 103. Nam

ργ. Εάν τε γὰρ ἐκχεύ-
σης αὐτὸν ὅπου τι, εάν τε π-
ἐμβαψῇς εἰς αὐτὸν, εάν-
τε περὶ σφραγῆς ἐνὶ αὐτὸν,
μηδὲν μὲντοι καὶ αἰδεύε-
ται.

ρδ. Ὁ ἄλλος, ἡ συτή-
ρεια τὸ σίμμι ὁ χαλκαν-
θος (τὸ χαλκανθον) τὸ
νίτρον, τὸ θεϊον, ἡ ἀσφαλ-
τος, ἡ νάφθα, ἡ βώλος,
ἡ Ἀρμενία, ἡ σφραγίς ἡ
λημνία, ὁ ψίμμι, ὁ
ἡ κίμαλεια, ἡ μίλτος, τὸ
κιννάβαρι, τὸ ἀρσενι-
κόν, ἡ ὠχρα, ἡ χρυσοκόλ-
λα, τὸ ἀμμιον, πέλανοι
μεταλλεύροι εἰσι.

103. Nam siue id fu-
per aliquid effundas,
siue ei aliquid immer-
gas, siue alicui id a-
spergas, nihil made-
scet.

104. Sal, Alumen,
Antimoniū (stibium)
Vitriolum (chalcan-
thum) Nitrum, Sul-
phur, Bitumen, Na-
phtha, Bolus Arme-
nus, Terra sigillata,
Cerussa, Creta, Rubri-
ca, Cinnabaris, Arseni-
cum (Auripigmen-
tum), Ochra, Chryso-
colla, Minium, &c.
sunt succi minerales.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Τὸ
ἐνδεκάτον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΙ
καρπῶν.

ρε. Τὸ Φυτὸν διὰ
ῥαχῶν τῆς ρίζης τὴν ἰκ-
μάδα ἀποπίνον, βλα-

CAPUT UNDE-
CIMUM.

DE ARBO-
RIBUS ET FRU-
CTIBUS.

105. Planta, Fibris
Radicum humorem
imbibens, germinat,
ale-

στίνει, ἀδρᾶται, ἀκμάζει, alefcit, viget, florét-
καὶ ἀνθεῖ. qve.

ρς. Ὑστερόμενον δὲ 106. Eo destituta
ταίτης, μαραίνεται, flaccescit, marcescit,
καὶ σαθρᾶται, καὶ ξηραί- arefcit.
νέται.

ρς. ἥπερ εἰς ὄζους (ἀ- 107. Quatenus in
κρεμονας) καὶ κλάδους, ramos, & ramusculos
καὶ θαλλὰς πέταζειται, (& frondes se pandit,
ζῆται) πρεμκον λεγέται. stirps dicitur.

ρη. Τῶτων δὲ δύο- 108. His defectis,
κεκομμένων, καὶ ἀνε- revulsisq; , Trunci &
σπαργυμένων, κορμὸς καὶ Caudicis & Stipitis
σελεχος, καὶ σύπας ὀνο- nomen habet.
μα ἔχει.

ρθ. Ἐκτός (ἔξωθεν) 109. Extrinsecus
μὲν ὁ φλοιός, ἐντός (ἔσω- Cortex, intus (intrin-
θεν) δὲ τὸ λεπὸς [ἀ fecus) libri sunt (qvi,
χλωρίζοντα ἔπι, λέπεος dū adhuc virent, glubi
δύναται] ἔσωτάτη δ' ἡ possunt) Medulla est
καρδιά [ὁ μυελός, τὸ intima.

ρι. Τὰ δένδρα φυλ- 110. Arboribus fo-
λοβολαῖ (Φυλλορροαί) καὶ lia delabuntur, & re-
φυλλοφορεῖ αὐθις, πλὴν crescunt, præterquam
τὰ κορμιδάδη, οἷά ἐστιν gummosis, ceu sunt
ἡ πύξος, ὁ σμίλαξ, καὶ Buxus, Taxus, & cate-
ἄλλα διηνεκῶς ἐαρίζο- ræ, quæ continuè (usq;
μενα. & usq;) vernant.

ρια. Τῶτων τὰ μὲν
 ἡ.θ.α.ο.σ.α. (ἡμερᾶ) ἐστίν,
 οἶον ἡ μηλέα, ἡ ἄπι.Θ.,
 ἡ κέρασ.Θ., ἡ πέρυνη (ἡ
 κοκκὺμηλος, ἡ κοκκυ-
 μηλέα) ἡ συκη, καὶ ἡ ἐ-
 λαια τὰ δ' ἀγρία, ὡς
 ἡ μελία, ἡ Φηγός, ἡ κλη-
 θεα, καὶ ἡ μελία ἡ ἀ-
 γρία.

ριβ. Ἐκεῖνα μὲν γὰρ
 καρποφόρα ἀπαντὰ τῶ-
 των δὲ τὰ πλεῖστα ἀκαρ-
 πα, οἶον εἰ ἡ σημὸς (ση-
 μύδα) ἡ ἀχερωῖς, ἡ αἰ-
 γειρ.Θ.;

ριγ. Ἐνία αὐτῶν δα-
 σὺσκιὰ ἐστὶ καὶ ὀπισκιὰ-
 ζε, αἰνοῦσθαι μὲν ὡς (κλή-
 δην) δ' ἡ Φιλυρα, ἡ
 πλάταν.Θ., ἡ πελέα,
 καὶ τὰλλα ὑλαία, πο-
 λύφυλλα, καὶ πλάι-
 φυλλα ὄντα.

ριδ. ἡ ἰτέα (οἰσύα)
 τὰς ῥίπας πορίζει, ἐξ ὧν
 συμπλοκῆς Κόφιναι, καὶ
 γέρρα, καὶ τὰρστοὶ γίνον-
 ται.

III. Harum alia
 sativæ sunt, ut Pomus
 (*Malus*) Pirus, Cera-
 lus, Prunus, Ficus, O-
 lea: alia sylvestres, ut
 Fraxinus, Fagus, Alnus,
 Ornus.

II2. Illæ omnes fru-
 ctiferæ: harum ple-
 ræq; steriles, ut Betu-
 la, Populus alba, Po-
 pulus nigra.

II3. Quædam ea-
 rum umbriferæ sunt,
 & opacant; nomina-
 tim Tilia, Platanus, Ul-
 mus & cæteræ fron-
 dosæ, foliosæ & latifolia.

II4. Salix dat vi-
 mina, quorum con-
 textu Corbes, crates, &
 casealia fiunt.

II5. A-

ριε. ἡ ἐλάτη βλω-
θρος, καὶ μακροσελέχης
ἐστὶ, καθάπερ καὶ ἡ πί-
τυς, ἡ πένυκη, ἡ κυπά-
ρειστος, ἡ κεδρ^Θ.

ρις. Ὁ Φοῖνιξ κυρ-
τόμενος, πολλὸν μετεω-
ρίζεται, καὶ ὑψόσεται ἀνα-
τεινέται.

ρις. Ὁ μὲν ὀφθαλ-
μὸς, καὶ ἡ κάλυξ πεπτα-
μένη, τὸ ἄνθος προβάλλ-
ει [ἀλλὰ μὴν ἐν συκῇ
τὸν ὄλυνθον.] τὸ δ' ἄνθ^Θ
τὸν καρπὸν ὅς ἐστι πεπτα-
μένος (ὥραιος γενόμε-
νος) δρέπειται (ἀποδρέ-
πειται) ἢ κατὰσείεται, ἢ
ἀποπίπτει αὐτομάτως.

ριη. Ἐνιοὶ μὲν πρό-
ωροι εἰσιν, ἐνιοὶ δ' ὄψιμοι,
ἐνιοὶ δ' αἰεγενεῖς, ὡς αἱ
δρεκευθίδες (οἱ κόκκοι
τῆς δρεκεύθης) ἔδονται δέ,
ἢ νεοὶ [ἐνιότε σὺν τῇ σπάρ-
δικι ἀπεσπασμένοι] ἢ
ρίκνινες, ἢ σαπυροί.

ριθ. Τῶν κεραιῶν
τὰ γλυκεῖα μὲν μίχοις

115. Abies proce-
ra, truncóque longo
prædita est, ut & Picea,
Larix, Cupressus, Ce-
drus.

116. Palma, si cur-
va ur, validius attolli-
tur, & in sublime niti-
tur.

117. Gemma & Ca-
lyx hians protrudit
florem, [sed in Fico
grossulum] flos fru-
ctum: qui postea, ubi
maturuit, (maturus
factus est) carpitur (de-
cerpitur) aut decuti-
tur, aut per se decidit,
(delabitur.)

118. Quidam sunt
præcoces, alii seroti-
ni, alii perennes, ut
Baccæ Juniperi. Edun-
tur autem vel recen-
tes, (aliquando cum
termite devulsi) vel
vieti, vel fracidi.

119. Cerasa dulcia
oblongis petiolis (pe-
di-

(πεδίοις, ποδαρίοις) ὑ-
πομηκεστέροις, τὰ δ' ὀξώ-
δη (ἀμαρηνά) βραχί-
σι κρεμάναι.

ρκ. Τὰ μέσπιλα,
καὶ τὰ κεδρομήλα (μῆ-
λα Περσικά) καὶ μήλα
Ἀρμενικά, γναφαλώ-
δη (λαχναῖα) ἐστὶ τὰ δὲ
κοκκύμηλα, τὰ τε Δα-
μασκηνά (βεβυλα)
καὶ τὰ κήρινα, καὶ τὰ
νανώδη, καὶ τὰ αἰγριοκοκ-
κύμηλα, ὅσα ἔχει.

ρκα. Τὸ λόπισμα
ἀφαιρείτω δ' ἀπαλέπων,
καὶ τὸ κάρυον [εἰ μὴ φρε-
δον αὖν εἴη] ὀδύσῃ, ἢ κα-
ρυοκἀλακίη καὶ ἀγνύ-
τω, ὃ σκλήρηνει, καὶ
ἐοδίειν τὸν πυρήνα βε-
λόμεν, εἴνῃ κάρυον
βασιλικὸν ὃν τυχή, εἴν-
ῃ λεπτοκάρυον [ὅπερ ἡ
κόρυλος φέρει] εἴνῃ ὃν
τρίβολος, εἴνῃ ὃν αἰ-
μυγδάλη (ἀμύγδα-
λον) εἴνῃ ὃν κάσανον,

ρκβ. ὁ φελλὸς μὲν,

diculis,) acida (Ama-
rena) breviusculis pen-
dent.

120. Mespila & ma-
la Persica, atq; Arme-
niaca, lanuginosa
sunt: Pruna, tam Da-
mascena, quam Ceri-
na, Nana atq; Sylve-
stria, osficulata sunt.

121. Putamen de-
corticando amoveat,
& Nucem (si casta non
est) dentibus, aut nu-
cifrangibulo frangat,
qui nucleum eximere
& esse vult: sive sit
Juglans, sive Avella-
na, (quam fert Cory-
lus) sive Tribulus, sive
Amygdala (amygda-
lum) sive castanea.

122. Suber & Ilex
glan-

καὶ ἡ πῆϊνος βαλάνης
 φέρουσιν, ἡ δὲ δρυς καὶ ἀν-
 τιβαλάνης (κηκίδας) ἡ
 δὲ πινθ. εὐροβίλης, ἡ
 δὲ κερανεία κράνεια, ἡ
 δὲ δαφνη, καὶ ἡ σφέν-
 δαμνος, καὶ ἡ ὅσα κόκ-
 κος. (ἀκρόδρυα)

ρκγ. Ταῦτα, οἱ
 τῆς ὅας καρποὶ, τὰ κερά-
 νια, μήλα τὰ κυδώνια,
 τὰ χερσόμηλα, τὰ κί-
 τερα (μηδικὰ) τὰ λει-
 μώνια, καὶ αἰρόαι (αἰ-
 σίδα) πυκάζουσι, καὶ σφ-
 φουσιν, ἡ ἐμφερίουσι τὰ
 δεσύνια, καὶ τὰ κόμα-
 ρα, καὶ τὰ μορα (μωρα)
 καὶ τὰ βαλίνια ἰδαία, καὶ
 τὰ μύρτα ἄγρια μά-
 λασσουσι, καὶ χαλῶσιν.

ρκδ. Ὁ λίβανος, ἡ
 μύρρα (σμύρνα) ἡ μα-
 σίχη, ἡ καμφόρα, ἡ σαρ-
 κοκόλλα, ἡ περεβινθίνη, ἡ
 ῥήληνη, καὶ ἡ πύσσα, κόμ-
 μι εἰσὶ μελεξετέρων δέν-
 δρων· ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ ἡ-
 λεκτρος (τὸ ἡλεκτρον, τὸ
 λυγκέριον) ὡς λόγος ἐστὶ.

glandes, Quercus et-
 iam gallas, Pinus stro-
 bilos, Cornus corna,
 Laurus, Acer, & Sor-
 bus silvestris, baccas
 ferunt.

123. Pyra, Sorba, Si-
 liqua, & Cotonea (Cy-
 donia) Aurantia, Ci-
 trea, Limonia, & Pu-
 nica (granata) mala,
 stipant & adstringunt,
 vel oppilant: Ficus,
 Fraga, Mora, (mora
 Mori) mora Rubi I-
 dæi, mora Myrti silve-
 stris, mora myrtilli seu
 vaccinia) molliunt &
 laxant.

124. Tus, Myrrha,
 Mastiche, Camphora,
 Sarcocolla, Terebin-
 thina, resina, pix, gum-
 mi sunt arborum cer-
 tarum, quin & Succu-
 num (electrum, Lynceu-
 rium, glessum) ut ferunt.

CA-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT DUODE-
 δωδεκάτον. CIMUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ DE HERB. S.
 BOTANΩΝ.

ρκε. ἡ βοτάνη καυ-
 λῶς ἢ θύρσος ἐκφυομένη,
 ἀποθνήσκει καθ' ἑκάστον
 ἔτος (καὶ ἐνιαύσιον) πλὴν
 τῆς αἰζώος, καὶ κληματί-
 δος τῆς σαφνοειδούς, δι-
 υζούων. (διελησίων ὄντων.)

ρκε. τὸ ὠκίμον, οἱ
 σίκυες (σίκυαι) οἱ πῶ-
 πνες, οἱ μηλοπέπνες,
 αἱ κολοκύνθαί, (σικύαι,
 σικυῶναι) αἱ κολοκυνθί-
 δες, αὐξανόμενα ὡς ὠ-
 κιστέοντα. ὁμοίως δὲ ἡ
 γογγύλη, (ἡ ζακελπίς) ἡ
 βενιάς (τὸ βένιον) ὁ σα-
 φυλίνος, τὸ σίσαιρον, ὁ
 ράφανος [μείζων, καὶ ἐ-
 λάττων] ἡ κορεάμβλη, τὸ
 σπανάχιον, ἡ κρεάμβη,
 ἡ ἀτράφαξις, ὁ σκόλυ-
 μος, τὸ πέρροσέλινον, τὸ
 κάρδαμον, λάχανα κα-
 λῶνται.

125. Herba Caule
 vel Scapo excreescens
 emoritur singulis an-
 nis, (quotannis) præ-
 ter Sedum (*semper vi-
 vum*) & Vincam per-
 vincam, quæ peren-
 nant, (*perennes sunt*.)

126. Ocimum, Cu-
 cumeres) pepones,
 melopepones, cucur-
 bitæ, colocynthides,
 quæ ocisimè crescunt;
 similiter verò rapum,
 Napus, Pastinaca, (Ca-
 rota) Sifer, Raphanus
 [major & minor] Bras-
 fica, Spinacia, Cram-
 be, Atriplex, Scoly-
 mus, Petroselinum.
 Nasturtium, Olera vo-
 cantur.

127.

ρκζ. Ἀχλαί εἰσιν, αἱ
εἰς καλάμας ἐπανίστα-
μεναι, καὶ στεχυώμεναι
μέν, ἔσται δ' ἡ μεγαλοστέ-
χυες, ἢ μικροστέχυες, καὶ
ἐν ταῖς ἀχναῖς (τοῖς
ἀχύροις) τὰς κόκκους
πείθεσθαι (πείθειν) ἐν-
ειλημένους, καὶ
ἀθέρωδεις ὡσιν οἱ στεχυ-
ες, καὶ ἀνθ' ἀθέρων, οἷ-
ον ἡ ὀρυζα, ἡ ζέα (ζεία)
ὁ κέγχρος, ἡ μελίνη, (ὁ
ἔλυμος) ὁ σίτος καμακί-
ας σίτος ὁ Σαρακηνικός,
σίτ. ὁ Ἰνδικός.

ρκη. Ταῦτα δὲ ὅσπερ
ἐν κεραιτοῖς καὶ λοβοῖς
τὸ σπέρμα πείθεσθαι κα-
θαπερ ἐν τῷ κυάμῳ, τῷ
πιστῷ (λεκίθῳ) τῷ ὀρό-
βῳ, τῷ ἐρεβίνθῳ, ταῖς
τέρμοις, ταῖς φασόλοις,
τῷ βικίῳ, καὶ τῷ φα-
κῷ ἰδεῖν ἐστίν.

ρκθ. Τίς δὲ μελα-
νή, τὸν μὲν πυρὸν εἰς σί-
λιγγιν, ἢ ὀλυραν, καὶ σί-
τον, καὶ δὴ καὶ εἰς ζίζαν

127. Fruges sunt,
quæ in culmos (*cala-
mos*) adsurgunt, & spi-
cas habent, sive ma-
gnas, sive parvas, &
glumis involuta gra-
na fovent, sive spicæ a-
ristatæ sint, sive absq;
aristis: ut *Oryza*, *Zea*,
(*Ador*) *Milium*, *Pani-
cum*, *frumentum Tur-
cicum*, *frumentum*,
Saracenicum, *frumen-
tum Indicum*.

128. Legumina ve-
rò filiqvis & valvulis,
femen inclusum te-
nent: ut in *Faba*, *Piso*,
Ervo, *Cicere*, *Lupinis*,
Phaseolis, *Viciâ*, *Len-
te* videre est.

129. Sed qvî fit, ut
Triticum in *Siliginem*
vel *olyram*, & *Secale*,
imò in *Zizanium* &
Æram

νιον, καὶ αἶραν, τὴν δὲ
κερβὴν εἰς αἰγίλωπα,
τὸν δὲ βρώμον εἰς βρώ-
μον ψευδῆ ἐξίσταται, καὶ
μεταπίπτειν;

ρλ. Ὁ χιλὸς τῶν
κηνῶν ἐνεκα σπεύρεται.

ρλα. Βολβώδη (βολ-
βὸν ἀντὶ ξίζης ἔχοντά)
εἰσι, τὸ σκόροδον, τὸ
κρόμμυον, τὸ κολχικόν,
τὸ κείνον (λείριον) τὸ
πράσον καὶ τὰ ἐξωτικά,
ὁ ἀσφόδελος, ἡ ἀνεμών-
η, ὁ (ἡ) ὑάκινθος, ἡ ἡ-
μεροκαλλίς, ὁ (ἡ) νάρ-
κισσος, ἡ σκίλλα, τὸ
ναρκισσολείριον.

ρλβ. Ἀρώματα τὸ
ἄκορον, τὰ καρυόφυλ-
λα, ὁ κρόκος (τὸ κρόκον)
τὸ κιννάμωμον, ἡ κύπει-
ρος ἡ βαβυλωνικὴ, ὁ
μάκερ, τὸ μοσχοκάρυον,
(κάρυον,) τὸ μυρεψι-
κόν) τὸ πέπερι, τὸ ζι-
δαρ (τὸ ζάδαρ, ἡ ζαδέ-
ρα (ἡ ζιγγίβερις. Τέ-
τοις δὲ καὶ τὰ ὀπιχώ-

Æram, (Lolium) Hor-
deum in Ægilopem;
Avena in Avenam fa-
tuam, degeneret?

130. Farrago Pec-
oris causâ feritur.

131. Bulbosa (bul-
bum pro radice ha-
bentia) sunt; Allium,
Cepa, Colchium, Lili-
um, Porrum; Et exo-
tica; Asphodelus, A-
nemone, Hyacinthus,
Martagum, Narcissus,
Scilla, (Squilla) Tuli-
pa.

132. Aromata: A-
corus (acorum) Ca-
ryophylla, Crocus
(crocum) cinnamo-
mum, Galanga, Macir
(macis) Nuxmoscata
myristica) Piper, Ze-
doaria (Zadura) Zin-
giber: His addantur
vernacula, nimirum
Anethum, Anisum, A-
rum

ρια προσηθήτω· δηλο-
νόη, τὸ ἀνηθόν, τὸ ἀνισόν,
τὸ ἄρον, τὸ κάρον, ἡ κνή-
κος (κνίκος) τὸ κέρειον,
τὸ κύμινον, τὸ μαράθρον,
ἡ πεπερίτις, τὸ σινηπι, ὁ
θύμος. (τὸ θύμον.)

ρλγ. Πόα εὐσμοί,
ἡ σεφανικαί [ἐξ ὧν σε-
φάνης, ἀνασιλλης, καὶ
σεφανίτης αἱ σεφα-
νοπλόκοι πλέκονται] εἰ-
σιν ὁ ἀμάρακος (τὸ σάμ-
ψυχον) ὁ ἀμάρανθος, ἡ
ανθεμῖς, τὸ χρυσάνθε-
μον, ἡ καρυοφυλλαία, ἡ
δακδυλίτις, ἡ ψευδόναρ-
δος, ὁ ναρδόσαχυς, ὁ λευ-
κόιον ὠχρόν, λευκόιον
τὸ ἰταλικόν [λευκόν] ἢ
ἐρυθρόν] ἡ Παιωνία, ἡ
φλομῖς, λείριον τὸ ἑα-
ρινόν, τὸ ρόδον, ἡ λιβα-
νωτίς, τὸ δελφίνιον, τὸ
ῖον, ἡ παρμικὴ

ρλδ. Τῷ χόρῳ ἐγκα-
ταλεγόνται, ἡ αἰλσίνη, ἡ ἀ-
ναγαλλίς, ἡ ὄνωσις, ὁ χη-
νύβοσκον, ὁ κέσρον, ἡ μα-

rum, Carum, (Car-
vum) Cnicus (carta-
mus) Coriandrum, Cu-
minum, fœniculum,
(marathrum) Piperi-
tis, Sinapi, Thymus.

133. Herbae odorī-
feræ, & coronariæ (è
quibus Corollas, ser-
ta, atq; servias Coro-
nariæ videntur) sunt; A-
maracus (sampsuchū,
Majorana) Amaran-
thus, Bellis, Calendu-
la, Caryophyllus, Di-
gitalis, Lavendula, Spi-
canardi, Leucoium,
luteum, Leucoium I-
talicum (album & ru-
brum) Pæonia, Primu-
la veris, Lilium con-
vallium, Rosa, Rosma-
rinus, Consolida re-
galis, Viola, Ptarmica.

134. Gramini ac-
censentur, Alsine, A-
nagallis, Anonis, (o-
nonis,) Anserina, Be-
toni-

λίβδαινα, τὸ θλάσπι, ἡ
 χαμαιίδρυς, ὁ δόναξ, τὸ
 σύμφυτον, ὁ σμίλαξ, ἡ
 καασυθα, ὁ κύλισος, ἡ ἐ-
 ρείκη, ἡ Ὀφροσύνη, τὸ
 ἀρκιον, ὁ λαγόπας, τὸ
 λεπίδιον, ἡ μαλάχη, τὸ
 μυελόφυλλον, τὸ βρύον,
 τὸ εὐλόσειον, τὸ ὑδροπέ-
 περι, τὸ ἀρνόλωστον, τὸ
 πολύγωνον, τὸ πολυγόναι-
 τον, τὸ πολύγαλον, τὸ σύμ-
 φυτον, τὸ ἐλαπθον, τὸ βα-
 τεράχιον, ἡ μυρσίνη, ἡ ἀ-
 γρία, ὁ ηγερέων, ὁ σόγ-
 χος, ἡ σέρις, ἡ ἀγρία, τὸ
 τριπέπηνον, (τὸ τριφυλ-
 λόν) ἡ ἀκαλήφη, τὸ φυ-
 κος, τὸ θαλασσιον, τὸ
 χερυσάνθεμον, καὶ ὁ φα-
 κος ὁ ὅτι τῶν τελευ-
 τῶν.

ρλε. Τῶν ἰατρικῶν
 (ἀκεσθρικῶν) αἱ μὲν
 ἀλλοδαπαὶ, οἷον ἡ αἰλόη,
 ἡ τήλις, τὸ ῥα βάβαρον,
 ἡ σένα, αἱ δ' ἡμεδαπαὶ
 κίττων αἱ μὲν κηπαῖαι,
 καὶ ἡμεροὶ, αἱ δὲ πεδία-

tónica, Bistorta, Bu-
 fa pastoris, Chama-
 drys, Carex, Consoli-
 da (Symphytum) Con-
 volvulus (Smilax) Cus-
 cuta; Cytisus Erica,
 Euphrasia (euphrasia)
 Lappa, Lagopus, Lepi-
 dium, Malva, Millefo-
 lium, Muscus, Pilosel-
 la, Persicaria, Planta-
 go, Polygonum, Poly-
 gonatum, Polygala,
 Prunella, Ranuncu-
 lus, Ruscus, Senecio,
 Sonchus, Taraxacum,
 Trifolium, Urtica: Al-
 ga aquatilis, Caltha, &
 Lens palustris.

135. Medicinalium
 aliæ peregrinæ sunt;
 ut Aloë, Fœnum gra-
 cum, Rhabarbarum,
 Sena: aliæ nostrates;
 eæq; vel hortenses, vel
 campestris. Horten-
 ses;

σιμοι, καὶ ἄλγεια. Κηπαῖ-
 αὶ μὲν τὸ ἀβρότονον, ἢ
 ἀκανθῶ, τὸ ἀγέρατον,
 ἢ ἰασώνη, ὁ δὲ ψακός, καὶ
 Ἰάλλα σκολύμων τῶν πι-
 θασῶν εἶδη· εἴτε ἡ γεν-
 νιανή, τὸ ἐλένιον (ἢ κλεω-
 νία) ὁ ἐλλέβορος, τὸ ὀρ-
 μινον, ἢ ὕσωπος (τὸ ὕσ-
 σωπον) τὸ λιγυστικόν, τὸ
 ἰπωσοέλινον, τὸ παρθέ-
 νιον, ἢ μίνθα (ἢ ἡδυό-
 σμος) μίνθα ἢ ἔλη, ἢ νάρ-
 δος, τὸ ὠκίμον, ἢ γλύ-
 χων, τὸ πύρεθρον, τὸ πη-
 ραῖνον, ἢ σφάκος, ἢ θυμ-
 βρα.

ῥλς. Τῶν δὲ πεδια-
 σίμων αἱ μὲν δεικνύου-
 σιν, οἷον τὸ ἀδιδαντον, ὁ
 ἀππαραγός, ἢ γλυκύρ-
 ρίζα· αἱ δὲ θερμαὶ, οἷον
 τὸ ἀψίνθιον, τὸ δὲ παλίο-
 ριον, τὸ πᾶνακες ἀγ-
 γελικόν, τὸ σέλινον, τὸ
 μελισσόφυλλον, ἢ δερ-
 τιμία, τὸ ἄσπερον, τὸ
 βέγλωστον, βέγλωσ-
 τὸν τὸ πλατύφυλλον,

ses; Abrotonum, A-
 canthus, Ageratum,
 Aquilegia, Dipsacus,
 & aliæ Cardui sativæ
 species: præterea Gen-
 tiana, Helenium (Enu-
 la, Inula) Helleborus,
 Horminum, Hisopus,
 Ligusticum (Levisti-
 cum) Hippofelinum,
 Matricaria, Menta,
 Menta crispa, Nardus,
 Ocimum, Pulegium,
 Pyrethrum, Ruta, Sal-
 via, Satureja.

136. Campestrium
 verò aliæ sunt tempe-
 ratæ; ut Adiantum,
 Asparagus, Glycyrrhi-
 za; aliæ Calidæ; ut Ab-
 finthium, Agrimonia,
 Angelica, Apium, A-
 piastrum (Melissa) Ar-
 temisia, Asarum, Bu-
 glossum, Borrago,
 Buphthalmus, Beta,
 Chamæmelum (cha-
 C

τὸ βέφθαλμον, τὸ τεύ-
τλον, τὸ χαμαίμηλον, ἢ
χαμαίπρις, τὸ κενύαν-
θρον, χελιδόνιον τὸ μέγα,
καὶ τὸ μικρὸν, ἢ καλα-
μύθη, ἢ κολοκυνθίς, ἢ
κόνιζα, ὁ δαύκος, ἢ πι-
τοξάσα, ἀκαπνός, ἢ ὀσ-
ρεῖς, τὸ πριάσιον, ὁ μελί-
λωϑ, ἢ λινόζωσις, τὸ
μελάνθιον, ὁ ὄρχις, τὸ
ὀρέζανον, (ὀρίζανον) τὸ
πενικεδανον, τὸ τραχίον,
τὸ πολυπόδιον, τὸ σατύ-
ρον, τὸ σαρξίφραγον,
ἢ σοιβή, τὸ σκολοπεν-
δεον, τὸ χοίριανθον, τὸ
σκορδίου, τὸ ἔρπυλλον, τὸ
τὸ βήχιον, καὶ ἡ βοτάνη
ἱερὰ.

Αἱ δὲ ψυχραὶ, οἷον ἡ
ἀτράφαξις, ἡ ὄξυς, ἡ
ὄξαλις, τὸ βλίτον, τὸ κι-
χώριον (κιχώριον) ἢ
χονδρίλη, ἡ σέρις, ὁ ὑο-
σκύαμος, ὁ μανδραγό-
ρας, τὸ ὄξυλάπαθον, ἢ
ἐλξίνη, ἡ ἀνδραχνη, σέρις
ἢ γενόφυλλος, τὸ σπανά-
χιον.

momilla) Chamæpy-
eis, Centaurium, Che-
lidonium majus, &
minus, Calamintha,
Colocynthis, Conyza,
Daucus, Esula, Fuma-
ria, Linaria, Marrubi-
um, Melilotus, Mer-
curialis, Nigella, Or-
chis, Origanum, Peu-
cedanum, Pimpinel-
la, Polypodium, Saty-
rium, Saxifragia, Sca-
biofa, Scolopendrium,
Schoenanthum, Scor-
dium, Serpillum, Tus-
silago, Verbena,

Aliæ verò frigidae;
ut Atriplex, Acetosa,
Acetosella, Blitum,
Cichorium, Chon-
drilla, Intybus, (En-
divia) Hyoscyamus,
Mandragora, oxylapa-
thum, Parietaria, Por-
tulaca, Scariola, Spi-
nacia.

Aliæ

Α δὲ ὑγραῖ, οἶον ἡ νυμφαία, καὶ τὸ ποταμόγει-
 ταν, καὶ ἡ πισάνα. Αἱ δὲ ξη-
 ραῖ, οἶον ἡ κλημαῖς, ἡ χα-
 μαιάκη, ἡ πέρεις, ἡ ἰσά-
 τις, τὸ λαπαθόν, τὸ πεν-
 τὰφυλλον, ὁ φλόμ. Ε-
 πομεναὶ δὲ, χειρουργικαί
 εἰσιν, ἡ ἀριστολογία, τὸ
 κυνόγλωσσον, τὸ ἡρύχ-
 ριον, ἡ οἰνάνθη, τὸ σπάρ-
 τιον, πολύγονον τὸ μικρόν,
 τὸ ὑπερικόν, τὰ πανα-
 κες, ἀρτεμισία ἡ μονό-
 κλωνος, τὸ ἐπὶ φύλλον,
 τὸ τεύκερον, ἡ ἀσκλη-
 πιάς.

βλζ. Τελευταῖον δη-
 λητὴρ ὧδε εἰσὶ, τὸ ἀκό-
 νιον, τὸ κώνειον, τὸ τοξί-
 κόν. Ἀλλὰ τὸ τῆς μήκω-
 νος κάρηνον (ἡ κώδεια)
 ὑπερκόμενον ἀποσάζει τὸ
 μηκάνιον. (τὸ ὀπιον) ὑ-
 πνωτικόν τε, καὶ ναρκωτι-
 κόν ὄν, καὶ διὰ τὸ αὐ-
 τὸν ὀπνόν.

Aliae verò humidae;
 ut Nymphaea, , Pota-
 mogetum, & Sagitta.
 Aliae deniq; siccae; ut
 Clematis (vinca, vin-
 ca pervinca) Ebulus,
 Filix, Glaſtum (Isatis)
 Lapathum, Qvinque-
 folium (Pentaphyl-
 lum) Verbascum.

Sequentes Chirur-
 gicae sunt; Aristolo-
 chia, Cynoglossum, E-
 ryngium, Filipendula,
 Genista, Herniaria,
 Hypericum, Panaces,
 Tanacetum, Tormen-
 tilla, Veronica, Vince-
 toxicum, &c.

137. Tandem ve-
 nenatae sunt, Aconi-
 tum, Cicuta, Napellus,
 sed papaveris capitu-
 lum vulneratum, de-
 stillat Opium, quod
 vim habet soporandi
 & stupefaciendi; ideo-
 que anodinum est.

C 2

CA=

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT DECIMUM
τρισκαίδεκάον. TERTIUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ *DE FRUTI-*
ΘΑΜΝΩΝ. *CIBUS.*

ρλθ. Ἡ ἀκλή, ἡ ὄξυά-
κανθα, τὸ ῥιβέσιον, ἡ βά-
τος, βάτος ἡ ἰδαία, ὁ
κισσός, ὁ κύπερος, τὸ
βάλανμον, τὸ βερίθυ,
τὸ κεράμιον, ὁ σρύχνος, ὁ
παλίερος ὁ ἀκανθώδης,
ἡ ἀκανθα, θάμνοι λε-
γόμενοι.

ρλθ. ὁ κάλαμος, ἡ
κάννη, (ἡ φιλίς) καὶ τὸ
θύρον, καὶ ἡ ἀχόινος, ἐν
τοῖς πελάγεσι γενόμενα
περὶ αὐτῶν. (ἐλειογενῆ
εἰσιν.)

ρμ. Ἐξ ὑποκοφθέν-
των τῶν βρύλλων ἀ-
νόζων, οἷσπερ αἱ τυφαί
ἐπιγίγνονται, ψάθας
ποιοῦσιν οἱ κάννηνοποιοί.

ρμα. Οἱ βωλίται, τὰ
οἶδα, τὰ ὑδα, τὰ ἀρχία
τῶν μυκήτων δεικνύουσι.

138. Sambucus, Ber-
beris, Ribes, Rubes,
rubus Idæus, Hedera,
Ligustrū, Balsamum,
Sabina, Siliqua (cera-
tium) solanum, spino-
sisq; Paliurus; Dumus
item (sentis ac vepres)
frutices cluent.

139. Arundo, Can-
na, Ulva, & Juncus in
palustribus proveni-
unt.

140. Ex scirpis eno-
dibus, (quibus Typhæ
innascuntur,) succis
tegetes conficiunt sto-
rearum confectores.

141. Boleti, Tube-
ra, Capreolini, & Ruf-
fuli inter fungos præ-
stantissimi sunt.

CA-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT DECIMUM
 τεσσαρεσκαίδεκάτον. QVARTUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ DE ANI-
 ΖΩΩΝ, ΕΙΔΙΚΩΣ ΔΕ MALIBUS, IN SPE-
 τῶν ὀρνίθων. cie verò de Avibus.

ρμβ. Ὅτις τὴν ζω-
 ῆν, καὶ αἰσθῆσιν, καὶ κί-
 νησιν ἔχει. ζῶον ἐστὶ

ρμγ. Τα μὲν πτηνὰ
 ὑπὸ αἰσθῆσιν, καὶ
 πτερυγίων. Τα δὲ ἐνυδρῶν
 (τα νηχομένα) νηχέων
 τοῖς πτερυγίοις. Τα δὲ
 τετραποδὰ βαδίσει καὶ
 τρέχει. Τα δὲ ἐρπετὰ, ἐρ-
 πετῶν.

ρμδ. Τα πτερινὰ (οἱ
 ὀρνέοι) δίποδα αὖ εἰσι, καὶ
 πτερυγίων, καὶ ῥαμφωτῶν.
 χωρὶς τῶν κυψέλλων,
 καὶ δροσίων, καὶ κακοπέ-
 δων, ἄλλων τε, καὶ τῶν
 νυκτερίδων, δερμοπτερίων
 ἔστων, καὶ τριχωτῶν, καὶ
 ἀμφοδονίων.

142. Quidquid vi-
 tæ, sensu, & motu præ-
 ditum est, Animal est.

143. Alites volant,
 alis & pennis: Aquatili-
 lia (natatilia) natant
 pinnis: quadrupedia
 gradiuntur & currunt,
 reptilia repunt.

144. Volucres sunt
 bipedes & plumatæ,
 & rostratæ: exceptis
 cypsellis, & iis, quæ vel
 nullos, vel malè ac-
 commodatos pedes
 habent, tum cæteris,
 tum vespertilionibus,
 qui membranaceis a-
 lis præditi, pilosi & u-
 trinq; dentati sunt.

C 3

145

ρμε. Τῷ ῥάμφει συλ-
λεξαντα τὰ κοκκία, τὸν
προλοβον ἀναμεσοῖ· ἔθεν
αὐτῶν ἄρει.

ρμς. Ὑπὲρ ἧς δὲ πο-
γενναῖαν νεοψευσον (τὰς
καλίας τεύχσον) αἰὶ ὄρ-
νιθες· καὶ τὰς μὲν τῶν
ἀλκυόνων (αλκυδόνων)
λοχείας, ἰο πελάγῳ
ὡς ἀδεχέαι.

ρμζ. Καὶ τότε ὡς
τίχσον (ὠδοκσον) ὑπὸ
τῷ λεπυρῷ τὸ λεικῶμα,
καὶ τὴν λεκιθον (τὸ κρό-
κον) καλύπτουσα, καὶ ἐ-
πωάζουσα, εὖς ἐκζω-
ῶσαι αὐτὰ [εἰ μὴ ἔρι-
να, ἢ ζεφυρεα, ἢ ὑπηνέ-
μια ἢ] τὰς νεοὺς ἔς, καὶ
αὐτὰς πόλεα πτῆνας, καὶ
ἐπὶ ἡλῶς ἐκλεπσον· ἔς
πιπίζοντας ἐλ, ἐν τῷ τῶν
ὡεῖσερων γένει, ὡεῖσερί-
δια ὀνομαζον.

ρμη. Οἰωνοὶ ἀρπα-
γες εἰσιν, ὁ αἰγυπίος, ὁ
ἰκλιν, ὁ ἱεραξ, ὁ τειόρχης,
ὁ σπιζίας· οἱ γὰρ μψωνυ-
χες ὄντες, ὄνυξι γὰρ μψαῖς

145. Rostrò colli-
gentes grana, inglu-
viem referciunt: nulla
earum mingit.

146. Procreationis
causâ nidificant (ni-
dos struunt) aves: sed
Halcyonum (Alcedi-
num, Halcedinū) par-
tus Pelagus ipsum sus-
cipit.

147. Tūm pariunt
ova, quæ subter testâ
albumen & vitellum,
(lateum) occultunt,
iisq; donec animen-
tur, incubantes [nisi
urina, aut irrita, atq;
hypenemia sint] pul-
los, eosq; interdum in-
volucres, atq; implu-
mes excludunt, quos,
dum adhuc pipiunt,
in columbarum gene-
re pipiones nominant.

148. Rapaces sunt,
Vultur, Milvus, Ac-
cipiter, falco, nifus:
quæ ungvis uncis
Turtures, aliâsqve a-
ves

ταὺς ἱερὺς ὄρνιθας καὶ αἰχμὰς ves innocuas dilani-
 ὄρνιθας αἰχμαβέτε διλα- ant.

σταρεῖται.

ρμθ. ἡ γλαυκὴ τῆς

νυκτός μιν [& δὴ μόνον

δυσελήνης, ἀλλὰ καὶ ἀσε-

λήνης ἐστὶν] βλέπει μεθ'

ἡμέραν δὲ σκιαυγεί. (κι-

κρωάσει) ὡς περὶ πτερί-

ναι αἰδὰ νυκτὶ γλαυπηνα

(νυκτὶ γλαυπη) νυκτὶ ἀρχαν-

ταίοιοι οἱ βύας ἡ κύμιν-

δες, ὁ στικὸς, ὁ ἐλεός, ὁ αἰ-

γάλιος, ὁ νυκτικὸς ἄρξ, ἡ

καρχινίς, ὁ αἰγυθίτης.

ρν. Οἱ Φασιανοὶ αἰωλί-

δες, οἱ τέτρακες, οἱ τετραό-

νες, οἱ αἰλεκοροπαῖ, αἰμε-

λεαγρίδες, αἰλεκτορες οἱ

ἐκτομίαι, αἱ ἀπταγαί (οἱ

ἀπταγῆνες (αἱ πέρδικες)

αἱ κακκάβαί,) οἱ ἐρηνῶν

χτυγῶν, μερεῖ τιθεῖται,

καὶ ὄρνιθας φάει (ὄρνιθο-

βοσκεία) ἐγκαθίστηται

μενοὶ βόσκουσθαι εἰσθῆσαι.

ρν. Οἱ κύκνος, ὁ πρεπ-

φός, ἡ αἰθγά (ἡ πῶν γῆ)

ἡ βοσκὰς, ὁ ἀνοκρόπα-

λός, ὁ ἀγχιόχην, ὁ πελε-

149. Noctua no-
 cte [non sublustri so-
 lum, sed & illuni] tue-
 tur, interdiu cæcitat,
 ut & aliæ nocturnæ:
 Bubo, Asio, Scops, A-
 luco, Ulula, Nyctico-
 rax, Strix, Caprimul-
 gus.

150. Phasiani, Oti-
 des (Tarde) Tetraces
 (Urogalli) Tetraones,
 Gallopavi, Meleagri-
 des, Capones, Attage-
 nes, Perdices in deli-
 ciis habentur, & orni-
 thotrophis (ornitho-
 bosciis) incluse pasci
 solent.

151. Olor (Cyc-
 anus) Fulica, Mergus,
 Querquedula, Ono-
 crotalus, anser ferus,
 Pele-

κάν, ὁ λάρος, καὶ ἄλλοι
ἐν τῷ ὑδάτι τὴν πλείσθην
ποιέμενοι Διὰ τὴν βὴν, γε-
ρανόποδες εἰσι μηδεὶς
αὐτῶν χιζόπας ἐστὶν ἢ
τοὶ πόδας πτερώδες ἔχει.

ρνβ. Οἱ ψάροι μὲν
ἀγεληδὸν ἵπτανται, ἀλλ'
αἰτάνηται αἱ δὲ γερανοὶ
καὶ ἀλλήλως σφόδρα οἱ
δὲ ἐρωδοὶ ὑψηλῶς λί-
αν.

ρνγ. Ὀρνίδες ὠδικαί εἰ-
σιν, ἢ ἀκανθίς, ἢ κόρυς, ὁ
χλωροχην (ἢ χλωρήϊς,
ἢ ἀηδὼν) ἢ ποικιλίς, ἢ σπί-
ζα, ὁ κελεὸς (ὁ ἰκίερος)
ὁ κόσσυφος (ὁ κόψι-
χος) ἢ τεραυπίς.

ρνδ. ἢ Φάσσα, καὶ
ἢ πελειὰ, πείστεραι εἰ-
σιν ἀγρία· ὁ τόπος, ἐν ᾧ
ἐκτεροφονίαι αἱ πείστε-
ραι, πείστερεων, ἢ πεί-
στεροτροφεῖον ἀποκαλεῖ-
ται.

ρνε. Ὁ μέροψ, ὁ ἑ-
ποψ, ὁ δρυοκολάπτης, ἢ
συκαλὶς, ὁ ἐρίθαικος,

Pelecanus, Gavia, & a-
liæ aquatiles, palmi-
pedes sunt: nulla fis-
sos pedes habet, aut
pennipes est.

152. Sturni grega-
tim, sed absq; ordine.
Grues valdè congruè,
Ardeæ admodum ex-
celsè volitant.

153. Canoræ sunt,
Acanthis, Alauda, A-
credula (*Luscinia*, *phi-
lomela*, *Aëdon*) Cardue-
lis, Fringilla, Galgu-
lus (*Galbula*) Merula,
Linaria.

154. Palumbus, (*Pa-
lumbes*) & Livia sunt
columbæ feræ: Locus,
quo columbæ educan-
tur, Peristereon (*Peri-
sterotrophium*, *Co-
lumbariū*) vocitatur.

155. Merops, Upu-
pa, Picus, Ficedula,
Rubecula (*Erithacus*)
Cur.

ἡ ὑπολαῖς (ὑπολαῖς) ὁ
Φοινίκηρος βοσκοῖται ἐν
σκώληκος ὡς περὶ δὴ καὶ
ὁ πυρρῦλας τάχα, καὶ ὁ
αἰγυκέφαλος.

ρνε. Τὸν τροχίλον
(τροχίλον) καὶ τὸν αἰγι-
θαλὸν τὸν μικρὸν, ὡς ὅτε
βαλλεῖν ἐαυτοὺς πρὸς τὸν
στραθὸν τὸν λιβυκὸν (στρα-
θοκάμηλον, παγέλοιοι,
ἀν εἴη.

ρνε. ἡ κίχλη ὁλε-
θρον κακῶς ἐαυτῇ λέ-
γεται. ὁ πιχεζέσης γὰρ
ἐν αὐτῇ, αὐτὸς δὲν ἡ σελίς
ὡς φεύγει. ἐξ ἧς ὁ ἰζὸς
ποιεῖται, ὑπὲρ δ' ἰζεύει
τὰς ὀρνίθας.

ρνη. Ἡ ὀρνυξ, μείσ-
τός ἐστιν, ὁ δὲ κίγκλος
(ἡ σείσσυγίς) τὸ ὀρρο-
πύγιον (ἔροπύγιον) ἀ-
καμάτως σαίνει. ὁ δὲ
πείως τὸ ἔραιο αὐτῆς πο-
λυόμμαλον πεπιτταζὼν
γαυρεῖ. (Γαίει.)

ρνε. Ὁ κορυδαλὸς
τὸν λόφον, ὁ δὲ αἰε-

Curruca, Rubecilla
(Phoenicurus) vermi-
bus vescuntur; ut &
Pyrrhulas, atq; Vanel-
lus fortassè.

156. Si Trochilus,
& parvus Parus se Stru-
thioni (Struthiocame-
lo) compararent, per-
quàm ridiculum id fo-
ret.

157. Turdus sibi ipsi
exitium cacare dici-
tur: quia, quod is con-
spurcat, ex eo Viscum
pullulat: unde Viscum
(Viscus) conficitur ad
aves capiendas.

158. Coturnix cur-
tam habet caudam,
Motacilla caudam in-
defessè motat, Pavo
caudam ocellatā dis-
pandens superbit,

159. Cassita cīrrum,
Gallus cucurians in-
ster-

κρευνών ὅτι τὸ βολεωνός sterquilinio cristam
(κοπεωνός) κοκκύνων, suam erigit.
αὐτὸς τὸν κυρβασιαν λο-
φίζει.

ρξ. Ὁ μὲν χηνὸς ψω-
μιζόμενος πστ' ἐστίν, ὁ
ψωμοῖς λιπαρόμενος,
παικόμενος, κλάζει. Ὁ
ἀεβρευνός (ἡ κησα)
βρευνύεται ἢ δὲ ὀρταλὶς
(ἀλεκτορίς) κακκαβί-
ζει. ὁ δὲ κοραξ, κρωζει.
ἢ δὲ αἰδός. ἢ γὰρ ὁ πελαρ-
γός κλαγγάζει. ὁ δὲ
κορκυξ, κοκκύνει ἢ δὲ
κίος κίος αβίζει. ὁ δὲ
κολοῖος (ὁ κορακίας) κο-
λαῖα. ἢ δὲ κορώνη κελαι-
ρύζει ἢ δὲ χελιδὼν ψι-
θυρίζει ἢ πινβίζει. ὁ δὲ
σραβός σραβίζει καὶ μι-
νυρίζει.

ρξα. Τὸ λοιπὸν ἡ ψιτ-
τακη (ὁ ψίττακος) φων-
αῖς ἐναρδρῶς μορφῶν
(τὰς φωνὰς ἀαρδρῶν)
ἐθίζει. Ὅθεν καὶ ὄρνις αὐ-
τρωπογλωσσὸς προσ-
καρδῶς.

ρξβ. Ὁ φαῖνις ὁ χρύψ,

160. Anser (Gan-
sa) qui turundis sagi-
natur, atq; opimatur,
gingrit; Anas tetrin-
nit; Gallina gracillat,
& glocitat (glucit).
corvus crociat; Aqvi-
la clangit; Ciconia
crepitat (glorotat) Cu-
culus cuculat; pica
garrit; Monedula (gra-
culus) fringulat; Cor-
nix cornicatur; Hirun-
do trinsat; Passer fri-
tinnit, aut minurit.

161. Cæterum psit-
tacus articulatas vo-
ces conformare sive
scit, unde etiam hu-
manæ vocis imitator
dicitur.

162. Phoenix, Gryps,
Har.

αὶ ἄρπυιαι, λογοποιή-
ματ' αἰσι.

Harpyiæ, figmenta
sunt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT DECIMUM
QUINTUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΕ ΑΩΝΑ-

TILIBUS.

ἐνύδρων.

ρζγ. Οἱ ἰχθύες τὰ
διὰ σώματος εἰσβεβλη-
μενον ὕδωρ, διὰ τῶν
βραγχίων ἐκβάλλουσιν.

163. Pisces Lym-
pham per os immis-
sam, branchiis emit-
tunt.

ρζδ. ὧν οἱ μὲν λεπ-
δῶσι, ζωόκοι, οἱ δὲ λει-
οι, ὠοόκοι εἰσὶ.

164. Ex quibus squa-
mosi, vivipari sunt,
glabri ovipari.

ρζε. Καὶ οἱ μὲν ἄρρε-
νες, τὸν θορόν ἐχουσιν, αἱ
δὲ θήλειαι, ὠά.

165. Et mares qui-
dem, habent lactes,
fœminæ autem ova.

ρζς. Ποταμιοὶ εἰσιν,
ὁ ἔλλοψ, ὁ ἀντακαμος, ἡ
αἰμία, ἡ (ὁ) ἑγχελυσ [ἡ
περ γλιόχρα ἕσα τῶν
ἀπομένων ἐξολοθαι-
νει.] ὁ κεφαλος, ἡ τρι-
γλη, ὁ τρώκτης (ὁ πυρᾶς)
ὁ κερρεὺς, ὁ λινεὺς, ὁ
λευκίσκος, ὁ Κωβιός, ὁ
καλεός, ἡ κωβίτις, ἡ κω-
βίτης ἡ κεντρίνις, ὁ ἔρυ-
θρόφθαλμος, ὁ φοξίνος,
ὁ κοτίος.

166. Fluviatiles sunt,
Sturio (Acipenser,) Huso, Amia, Angvilla
[quæ cūm lubrica sit,
capeissentibus elabi-
tur] Capito, Mullus
(Barbus) Trutta (An-
rata) Thymallus, Mu-
gil, Alburnus (Leuci-
scus) Gobius (Fundu-
lus) Mustela, Cobitis,
Cobitis aculeata, Ru-
tilus, Foxinus, Cothus.

167

ρζζ. Λιμναῖοι, καὶ ἐν
κολυμβήθραις, καὶ ἰχ-
θυόροφείοις τρεφόμε-
νοι, ὁ κυπρίνος, ὁ λύκος,
ὁ κορακῖνος, ἡ πέρκη (ἡ
περκίς) ὁ ψύλων, ὁ με-
λανυρῶ.

ρζη. Πελάγιοι (πε-
λάγειοι) (ὁ σαλαγξ, ἡ
μύραινα, ἡ μυελαινίς ἡ
ρύας, ὁ γογγυρὸς, ἡ αὐφῆ
(ἡ φρύη) ἡ βάτος, ὁ
σκόμβρος, ἡ ὀστρεα (ὁ
στρεα) καὶ περὶ τὰ θα-
λάσσια πολυειδῆ, ὁ ἰπ-
ποπόταμος, ἡ Φώκη, ἡ
σειρήν.

ρζθ. Τὰς μαινίδας
[τῶν ἰχθύων πολυγονω-
πάτας] τὰς ἡλιτμέναις
ἐν πηλερίοις, τὰς δὲ
ψήτας (τὰς ῥόμβους)
κεκραιμβαλισμένας τε,
καὶ διηλθμένας ἐν φα-
κέλλοις ἡμῖν προσκομί-
ζουσιν.

ρο. Ὁ ὀνίσκος, πλὴν
κατὰ τεθλασμένους (ἀπο-
δεδαυλισμένους) ἔκ ἐστι
βρώσιμος.

167. Piscinales, quæ
in piscinis, pisciumq;
vivariis nutriuntur;
Carpio (Cyprinus, Cy-
prianus) Lucius (Lu-
pius) Coracinus, Perea,
Tinca, Oculata, (Me-
lanurus,

168. Marini; Sal-
mo (Esox) Muræna,
Murenula, Fluta, Con-
grus, Apua, Raja,
Scombrus, Ostrea, &
varia marina monstra:
Hippopotamus,
Phoca, Siren.

169. Haleces [pi-
scium fecundissimos]
salitas in Tinis, passos
verò, ut & sole tostos
passeres, in fasciculis
nobis adferunt.

170. Asellus, nisi
probè contusus, esui
non est.

171.

ροα. ὁ δελφίν (δελ-
φίς) μὲν τὴν ὠκυτήτα,
ἡ δὲ Φάλαινα (τὸ κή-
πος) τὸ μέγεθος πάντων
περάγῃ.

ροβ. Ὁ ἄσπερος, ὁ
καρκίνος, καὶ ὁ κάμμα-
ρος, ταῖς χηλαῖς αὐ-
τῶν εἰς τὸ ἐμπροσθεν καὶ
εἰς τὸ πλάγιον καὶ εἰς τὸ
ὀπίσθεν βαδίζουσιν.

ρογ. Ἐκ τῆς πορ-
φύρας (τῆς κογχυλῆς,
καὶ κογχυλῆς) ὅσρες ἢ
πορφύρα πορίζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἐκκαιδέκατον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΚΤΗΝΩΝ.

ροδ. Ταῖς κτήνη, ζῷα
ἐστὶν ἡ θάλασσα, καὶ οἰκεία,
ἡμᾶς ὀνόμενα.

ροε. Ὁ μὲν γὰρ Κά-
μηλος κυρτός, ἀντὶ ὅχου
(ὀχήματος) ἐστίν.

ρος. Ὁ δὲ ἵππος πε-
λοσὸς τὴν χαίτην, καί-

171. Delphin, (Del-
phinus) pernitate,
Balæna (Cetus) ma-
gitudine omnibus
anteit.

172. Astacus, Can-
cer & Cammarus cum
Chelis suis prorsum,
(antrorsum) obliquè
& retrorsum gradiun-
tur.

137. Ex purpuræ
(muricis, conchylii)
ostro, Purpura com-
paratur.

CAPUT DECIMUM
SEXTUM.

DE JUMENTIS.

174. Jumenta, sunt
animalia Cicuria, atq;
domestica, nos juvan-
tia.

175. Gibbosus (gib-
ber) enim Camelus ve-
hiculi vicem præstat.

179. Equus jubâ n-
signis, etsi ferox indo-
le

περὶ βέλους τῇ φύσει,
καὶ ταυρὸς ὧν, ὅμως δε-
δαμασμένος τῷ ἀνα-
βάτην υπακχεί. Ἀλλὰ πε-
ρὶ τούτου ἐν τοῖς ὑπερο-

ροῖς. Ἐχὴ τῶν δὲ, ἀ-
φηνιαστὴς γενόμενος, ἀ-
νδρείου παύσας, καὶ τὸν ὀπί-
βάτην ἀποκρῖσαι κα-
ταβάλλει, καὶ λανθίζει.

ροη. Ἐκτομίας γενόμε-
νος, κρεματίζων λήγει.

ροθ. Αὐτὸς ἐπὶ πώλῃ
τυγχάνουσι, τοῖς ὀνυξίν
ἐμβάδες (κρηπίδες) σι-
δηραῖς μὴ ἐφορμολογῆσαι.

ρω. Ὄνος (κάνθων) ὁ
ἀνάσιμος, ὑπὸ ὀνηλάτῃ
ροπαλίζομενος ὀγκάται.

ρωα. Ὁ ταυρὸς μὲν
ἀνδρεῶνά, κρεμαστὸν ἔ-
χων, βοᾷ καὶ μυκά. ὁ δ'
κρινὸς, βληχάται.

ρωβ. Ὁ κίλως, κελὸς
ἐστίν, ὁ τομίας, ὃς σκυλ-
λόμενος (τετρώμενος) κε-
ρατίζει, ἢ κορυπτεῖ.

ρωγ. Τῷ μὲν αἰγί,
καὶ τῷ ἱράγῳ ἰῶ ἐκτε-
τμημένῳ ἡρυγκὸς ἐστὶ ἰῶ

le, & superbus, domi-
tus tamen, fessori ob-
temperat. De quo in-
frà.

177. Effrænis nihilo-
minus efferatur ali-
quando, fessoremque
excussum dejicit aut
calcitrando ferit.

178. Cantherius fa-
ctus hinnire desistit.

179. Dum adhuc
pullus est, ungulis ejus
soleæ ferreæ non ap-
plicantur.

180. Pandus (repan-
dus) asinus ab agasone
fuste percussus rudit.

181. Taurus palea-
re pendulum habens,
boat, & mugit: Agnus
balat.

182. Vervex est a-
ries, cui scrotum ad-
emtum: qui vexatus a-
rietat, vel cornu ferit.

183. Capro & hir-
co castrato aruncus
est: hædo autem, quan-
tum

δ' ἐρίφω, καὶ ἰοῖαι σελγῆι, καὶ κορυπταλῶνι, & πω.

ρπδ. Ὁ γρῦλλος γρῦλλίζει μὲν, ἀλλ' ἐκ ἀναμασάται, καὶ διχῆλος ἢ ἔτος ἀτμῆλος μὲν ὑπάρχων, χοῖρος, ἐκείνη μὲνος δέ, συς τομιας ὀναμάζεται.

ρπε. Τὰ χοιρίδια, καὶ αἰτιάδες (ταῦτάδια) τὸ ἔθαρ τῆς υἱὸς τῆς τετακείας θηλάσσειν, ὁποῦ γε γαλακτίσμενα δέ, δέλη φακὲς καλεῖται.

ρπς. Ὁ κύων, σὺν τοῖς κύναροις (τοῖς σκύλαξι) ὑλακτεῖ τὸν περὶ σῆλυτον, τὸν δέ πλησιάζοντα δάκνει, καὶ ἡ κλαθραῖως.

ρπζ. Ἐρεθιζόμενος σέσηρε, τὸ ῥύγχος θίγει ἐλῶν, καὶ ἀερείζει. θεινόμενος δέ, χετλιαζει, ἀλλοῖς ὑλαί, καὶ βαυζει.

ρπη. Τῇ λύσῃ ἀλισκόμενος (λυσῶν ἢ λυσώδης ὢν) διαρρέει ἀπανταχὲ καὶ τῷ τυχόντι

tumvis petulanti, & petulco, nondum.

184. Porcus grunit, sed non ruminat, utur bisulcus. Hic non castratus, dicitur verres, exsecta fus majalis.

185. Porcelli (Porculi) fuculae fumen scrofae fugunt: à lacte depulsi nefrendes dicuntur.

186. Canis cum catulis allatrat advenam, propinquantem mordet, vel clanculum.

187. Si irritatus fuerit, distentō ridu ringitur, & AR AR ingeminat, si fuerit percussus, qviritatur: alias latrat & baubatur.

188. Rabie correptus (rabidus, rabiosus) discurrit pasim, & in quod irrui, laniat,

ἐπαΐστων, καὶ αὐδρὺ πλεῖ-
 αὐτὸ, καὶ κυνοδὴγματι αὐ-
 τῷ ὑδροφόβον (κυνόλυσ-
 σον) ἀπεργάζεται.
 niat illud, morfuq; suo
 hydrophobum (rabie
 caninâ correptum)
 reddit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Τὸ ΔΕΚΑΤΟΝ. CAPUT DECIMUM
 ἑπτὰ καὶ δέκατον. SEPTIMUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ *DE FERIS.*
 ΘΗΡΙΩΝ.

ρσθ. Οἱ θῆρες ἐν
 αἰσέσιν ὄρεσιν, ἢ τοῖς
 περὶ τὰ νάπη τῶν ὑλῶν
 νεμηθέντες, εἰς τὰ γωλεὰ
 (σπήλαια) καὶ τὰς Φω-
 λεὰς ἀναφοίωσιν.
 189. In amœnis ne-
 moribus, aut secus
 sylvarum saltus pasta
 ferae, repetunt (refe-
 runt se ad) sua lustra
 (spelea) & latebras.

ργ. Ὁ ἐλέφας τῶν
 θηρίων μέγιστον οὐρεῖται,
 καὶ διὰ τὸ ἐσερῆσθαι τῆς
 ὀκλάσεως (διὰ τὸ ἔχειν
 σκέλη ἀγόνιστα, καὶ ἀ-
 καμπῆα) διὰ τῆς περὶ
 βοσκίδος (τῆς περὶ νο-
 μαίαις) τὴν βορρὴν περὶ
 ἐλκύει.
 190. Elephas (Ele-
 phantus, Barrus) bel-
 luarum maxima, bar-
 rit; & quia flexu genu-
 um destituitur (crura
 sine geniculis, atq; in-
 flexibilia habet) pro-
 boscide (promuscide)
 pabulum attrahit.

ργα. Ὁ μονόκερως,
 τὰς κρυφαιότητας ἐρη-
 μίας, καὶ λασιώνας πα-
 νυ ἀξένους καὶ ἀνέμελαι.
 191. Monoceros (U-
 nicornis) abditissima
 deserta, inhospitaq;
 tesq; incolit.

192.

ρμβ. Ὁ ρινόκερως, ὁ
σεόλοπος ἐστὶ.

ρμγ. Τῆς ἀλκῆς (ἔ
τραγελάφῃ) σκύτος,
ἀτομόν ἐστιν.

ρμδ. Ἄρκτος ὁ μαλ-
λώϊος βρομεῖ.

ρμε. Ὁ πάρδος (ὁ
πάνθηρ) καὶ ἡ πάρδαλις,
ὅσα ἰρυσσοῖς ἀλμασιν ἔχ
αἰλίσκωσιν, ἀφίεισι.

ρμς. Πάντας τὰς θῆ-
ρας θηριότῃα ἢ τίγρις
ὑπερβαίνει.

ρμζ. Ὁ λύγξ ὁ βα-
λιος, ὁ ξυώπης ἐστὶν, ἢ ὁ ξυ-
ωπεί.

ρμη. Τὸν ἔλαβον ἔ
βαρύνει τὰ κέρατα, καὶ
περμεγάλα ὄντα Γοργὸς,
ἢ μακρόβιος ἐστὶ, ἢ βρω-
μάται ἐνίοι, ὡς ὁ τρά-
γος.

ρμθ. ἔκ ἀπεμφερῆς
αὐτῷ ὁ προσζ ἐστὶ, καὶ ἡ
δορξ (δορκας) ἥς ὁ ἀρ-
ρήν νεβρός (ἐλλος) ὑπ-
άρχει ἀμφοτέρω ὡς ἐ-
λάτεις εἰσιν.

192. Rhinoceros of-
feis squamis indutus
est.

193. Alcis tergus se-
cundo est impenetra-
bile.

194. Ursus villosus
murmurat.

195. Pardus (*Pan-
ther*) & Pardalis, quæ
terno saltu non pre-
hendunt, mittunt.

196. Omnes feras
ferocitate Tigris supe-
rat.

197. Lynx maculo-
sa visu pollet, sive acu-
te videt.

198. Cervum cor-
nua non gravant,
quamvis grandia: agi-
lis est, & longissimi æ-
vi: rancet quandoq;
ut hircus.

199. Non absimilis
est huic Dama, & ca-
prea (*Dorcas*) cujus
masculus Hinnulus
est: ambæ tamen mi-
nores sunt.

D

200

σ. Ο αἰζόκερος καὶ
ἡ αἰγαγρος τὰς ἐπιπνας
(τὰς κρημνὰς, ἢ πετράς
κρημνώδεις) ἀναβαίνου-
σιν.

σα. Ο βέβαλος (ἢ
βεβαλὶς) καὶ ὁ βόνα-
σος, βόες ἀγριοὶ εἰσιν.

σβ. Ο λέων ὤμους
λαοὺς ἔχων, καὶ ἡ λεαι-
να, φοβεῖται βρυχῶνται.

σγ. Ἡ αἰλώπηξ (ἢ
κιδάφη) αἶμα τῷ ἡρι
(πρὸς ἑαυτὴν ἤδη) αἰλώπε-
κίαν πύχου μαδῆ (μα-
δαρά) γινέται, ἢ μαδά-
κνυαί, καὶ ἀπθαλέου-
τος ἔσται πθαλέουσα ἐ-
δεπώπῃ.

σδ. Τὸ λαγὼν ἔδεν
δειλότερον. Ψοφοδεὴς
γὰρ τυγχάνει τῶν καὶ πρὸς
ἀπαντὰ ψφονταῶν
ἴσησιν, ἢ ἀφομῆσας ἐπὶ
τὰς ἀκάνθεων, καὶ τὰ
ραπήια ἀταφεύγει·
ἀγρευθεὶς δὲ βύζει.

σε. Ο δασύπτερος (λα-
γίδος ὁ γεωρυχὴς) τῷ

200. Capricornus
(ibex) & Rupicapra
præruptas rupes scan-
dunt.

201. Bubalus (Bi-
son) & Urus feri boves
sunt.

202. Leo armis hir-
tis, & Leæna formido-
losè rugiunt.

203. Vulpes ineun-
te (appetente) Vere,
defluvium pilorum
patiens, glabra, atqve
depilis fit, sive glabre-
scit: gannit, & cum sit
feritatis indomabilis,
nunquam cicuratur.

204. Lepore nihil
timidius: ad quosvis
sonos, atq; strepitus
pavens, aures arrigit,
aut proripiens se, ad
dumeta, (vepreta) ac
senticeta confugit:
dum capitur, vagit.

205. Cuniculus
fodicando cuniculos,
Tal-

ὀρύσσειν ὑπορύγμαλα. Talpa grumos facit.

ὁ δὲ σπάλαξ (ἀσπάλαξ)

θρόμβους ποιεῖ.

σς. Τῷ ἐχίνῳ (τῇ ἀκανθῳ) καὶ τῇ ὑσερχι ἀκανθῳδεῖ, ἀντὶ τριχῶν ἀκανθαί εἰσιν.

σζ. Ὁ πίθηκος (πίθηξ) καὶ ὁ κερκοπίθηκος ἔργων εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων πείων μιμηταί.

ση. Ὑπὲρ τὸν ἐλείον, καὶ τὴν μελίδα, μηδὲν ὑπὸνολότερον.

σθ. Ἡ ἰκλὺς, ἡ γαλῆ, ἡ γαλῆ ἡ ἀρχία, ἡ γαλῆ ἡ σκυθία, ἡ γαλῆ ἡ Ἄλπειος, ὁ μῦς ὁ Ἀλπειος, (ἰμυωξ) ὁ μῦς ὁ Νορικός, ὁ μῦς ὁ Ποντικός, ταῖς σπολάσι (ταῖς καυνάκαις) προσήκουσιν.

σι. Ὁ σκίβρος, ἡ κέρκος (μῦς ὁ ἀρχαίος) ὁ ἀρτομῦς, ὅπως ἐαυτοῖς γλαφουσιν.

σια. Ἀλλὰ μὲν ὁ μῦς, ἡ μυογάλη, ὁ ὑραξ, εἰς τὰς ἀποθήκας, καὶ

206. Echino (Herinacio, Erinacio, Hericio) & hispidae Hystriaci aculei sunt propilis.

207. Simia, & Cercopithecus sunt operum humanorum imitatores.

208. Glire & Mele nihil somnolentius.

209. Viverra, Mustela, Martes, Martes Scythica, Mustela Alpina, Mus Alpinus, Mus Noricus, Mus Ponticus, pelliceis conveniunt.

210. Sciurus, Sorex, Cricetus foramina sibi cavant.

211. Sed Mus, Mus major, mus araneus, panaria, & penuria

D 2

ἐδεσμάσθηκας καθερ-
πύζοντες, διὰ τῆς μυο-
κόπης (ἔμυοχοδός) ἀ-
νακεκαλυμμένοι, ταῖς
γαλαῖς, ἢ ταῖς μυο-
χαῖς ἄγχα θάμινως
γινούσιν.

aria perreptantes, &
muscerdis se proden-
tes Catis (*Felibus*) aut
muscipulis subinde
præda fiunt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὀκτώκαιδέκατον.

CAPUT DECIMUM
OCTAVUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΑΜΦΙΒΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡ-
πέων.

DE AMPHI-
BIIS, ET REPTI-
libus.

σιβ. Ἀμφίβια εἰ-
σιν, ὁ κάστωρ, ἡ ἐνυδρίς,
ὁ βάτραχος ὁ κοάξων,
ἡ χέλυσ (χελύνη, χελώ-
νη) ὁ φύσαλος, ὁ φρυ-
νος, καὶ ὁ κροκόδειλος,
ὅς μελαζυμαίνων, μά-
σκα (σιαρόνα) τὴν ἄ-
νω κινεῖ.

212. Amphibia sunt,
Castor (*Fiber*) Lutra,
Rana coaxans, Testu-
do, Bufo, Rubeta, &
Crocodilus, qui inter
manducandū maxil-
lam (*mandibulam*) su-
periore movet, &c.

σιγ. Ταῖς ἑρπονῖα (ἐρ-
πύζοντα) καὶ τὴν λεβη-
ρίδα (τὸ σύφαρ) δὲ πο-
δύμενα, ὁ ὄφεις ὁ συ-
ρίστων, ὁ ὕδρος, ὁ τυ-
φλῖνος, ἡ βοά, ἡ ἀσπίς,

213. Serpentina, ex-
uviasque deponen-
tia: sibilans angvis
(*Coluber*) Natrix, Cæ-
cilia, Boa, Aspis,
Di-

ἡ διψᾶς (ὁ περὶ τῆς) ἡ Dipsas præster) Ptyas,
 πύας, ὁ ἔχης, ἡ ἀμφίς- (Vipera, Amphisbæ-
 βαινα, ἡ ὕδρα. na, Hydra. (Excetra.)

σιδ. Ὁ μὲν δράκων 214. Draco ipso ha-
 τῇ ἐκπνοῇ, ὁ δὲ βασι- litu, Basiliscus obtutu
 λίσκος τῇ ἀντιβλέψει necat.
 ἀναιρεῖ.

σιε. Ἡ σαύρα, ἡ σήψ, 215. Lacerta, Seps,
 ὁ ἀσκάλαβος, (ὁ κωλώ- Stellio, Salamandra,
 της) ἡ σαλαμάνδρα, ὁ Scorpio (Scorpius) pe-
 σκορπίος ποσὶ βαδιζέ- dibus ambulant.
 σιν.

σις. Ἐστὶ δὲ καὶ εὐ- 216. Licet verò re-
 ρεῖν κοχλίαν, ἐκ τῆς & χε- perire & cochleam, si-
 λύς. (χελείς.) ne testâ. (Limacem.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT DECIMUM
 ἑννεακαίδεκατον. NONUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ DE INSE-
 ἐντόμων. CTIS.

σις. Ἐκ τῶν ἐντό- 217. Ex infectis sunt
 μων εἰσὶ, πρῶτα μὲν οἱ primò varii vermes:
 σκώληκες ποικίλοι, ὧν- è quibus Lumbrici
 περὶ οἱ δρίλοι μὲν τῆς κο- quidem fimeta, Erucae
 πρῶνας, αἱ κάμπαι (βω- plantas, Teredines
 χαλίδες) τὰ φύλα (τὰ (Cossæ) ligna, Tineæ
 ἐρνη) οἱ περηδῶνες (οἱ θρί- vestes, tum alias, tum
 πτες) τὰ ζύλα, οἱ σῆτες Bombycinas, Sericas,
 D 3 &

ταὶς ἐσθῆτας [ἄλλας τε, καὶ ταὶς βομβυκίνας, ἢ σερικὰς, καὶ ὀλοσηρικὰς] αἰ σίλφαι τὰς βίβλους, οἱ ἴχλοι τὰς ἀμπέλους, οἱ τρωκεῖον σῖτον ἰσχυροῦσιν· οἱ δὲ ἴπες (αἱ δὲ λαί) ἐν τοῖς κέραισι, καὶ κρέασιν, αἱ ἀσκάριδες, καὶ ἐλμινθες τοῖς τῶν ζώων ἐστέροις ἐγγίνονται.

σιη. Αἱ κονίδες, οἱ φθείρες, οἱ ψύλλοι, οἱ κώνωπες, οἱ κόρες, τὰ ἀκάρη, καὶ δὴ καὶ οἱ κρότωνες, καὶ αἱ βδέλλαί ημάς αὐτὰς κακῶσιν.

σιθ. Οἱ βομβυκες τὸ σερικὸν αἰ μέλισσαι αἱ βομβύσαι τὰς μέλιτος κηρία [ὅπερ οἱ κηφῆνες καὶ αβρώσκησαι] ποιοῦσι, καὶ μελίβρυγσαι (πίδαβρώσκησαι) τὸ σμήνους, οἷον εἰ νέαν ἀποικίαν, ἐκπέμπουσιν.

σκ. Αἱ ἀνθρήναι, καὶ οἱ σφῆκες κενύρον (κεντρίδα) ὅξυ (παροξύ) ἔχουσι.

& Holofericas) Blat-ta libros, Convolvuli (Volvoces) vites, Gurguliones (Curculiones) frumenta, corrodunt: Termites verò cornibus & carnibus, Ascarides, atq; Helminthes intestinis animalium, innascuntur.

218. Lendes, pediculi, Pulices, Culices, Cimices, Acari; quin & Ricini ac Hirudines (sanguisuga) nos ipsos infestant.

219. Bombyces fericum: Apes bombilantes favos mellis [quod Fuci depascunt] conficiunt & mellificant; examen, ut novam coloniam, emittentes.

220. Crabrones & Vespæ, acutò (præacuto) sunt aculeò.

221.

σκα. Τῶ οἰσρω (οἰ-
σρήματι) δονόμενα (οἰ-
σόμενα, ἡ οἰσρώντα) τὰ
βοσκήματα ἐξάγει.

σκβ. Τῶν κανθά-
ρων, καὶ τῶν ἀκρίδων
πλείω γένη ἐστὶν ἑνὶ αὐ-
τῶν βρώσιμα.

σκγ. Οἱ βράχοι (βρῆ-
κοι) οἱ κοπεριῶνες, αἱ καν-
θαρίδες, οἱ χρυσοκάν-
θαροι, οἱ κάραβοι οἱ κε-
ραῖαι, αἱ ψυχαι, αἱ
πυρλαμπίδες (λαμ-
πυρίδες) αἱ Φάλαιναι
(οἱ πυραῦσαι) πηγάει-
σιν· ὁ δὲ γναφεύς, ἡ
σκολοπένδρα, ὁ ονίσκος,
ὁ κονίσκος, ὁ χοιριῶν, ὁ
ἀερίχνης ὁ λιμναῖος,
ἐρπεταί.

σκαδ. Οἱ μὲν πέτλιζ ἀ-
γρόθι, ὁ δὲ γρύλλος οἰκο-
θεῖ, τετρίζουσιν.

σκε. Οἱ μύρμηξ (μῦρ-
μος) μινυρος μὲν ἄν
τυγχάνει, ἀλλ' ἐνεργός,
ἀλλὰ πάντος κάρφη καὶ
ψυχία φορῶν.

221. Nestro (*Trabo, Asilo*) percita pe-
cora subsiliunt.

222. Cantharorum
& locustarum genera
complura sunt: quæ-
dam edulia.

223. Bruchi & Sca-
rabæi Cantharides,
Chrysocanthari, Sca-
rabæi cornuti, (*Lucanici*) & Papiliones, &
Cicindela (*Nitedula*,
Lampyrices) & hepio-
li (*pyrausta*) &c. vola-
tiles sunt; Fullo, Sco-
lopendra, Oniscus,
(*Multipeda*, *Centipe-
da*, *Millepeda*) Coni-
scus, Porcellio, Tipu-
la, &c. reptiles.

224. Cicada foris,
Gryllus domi, cantil-
lant.

225. Formica pu-
silla est, sed actiuosa,
semper festucas, & mi-
cas ferens.

σκς. Ὁ ἀράχνης τὴν
ἀράχνην (τὸ ἀράχνιον)
πλεκει.

226. Aranea (*Ara-*
neus) araneum (*ara-*
nei telam) nexat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

CAPUT VIGESI-
MUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

DE HOMI-
NE.

σκς. Ἄρχων τῶν ζώ-
ων, καὶ ὁ ὅλος Ὀπισμοῦ
(μικροκόσμος) ὡς ὁ ἄν-
θρωπος, κλαυθμυρί-
ζων γεννᾶται.

227. Princeps ani-
mantium & universi
epitome, (*microco-*
smus) Homo, vagiens
nascitur.

σκη. Τὸν δὲ τὸ ἔ-
κτερος ἐσπαρταγμένον,
ἐν τῷ λίκνῳ ἀνακλίνει
ἡ γενέτειρα, ἡ τοῖς μαῖα,
καὶ ἀναθάλπει.

228. Hunc post par-
tum fasciatum, in cu-
nas reponit genitrix,
aut obstetrix fovētq;.

σκη. ἡ δὲ τρεφὸς
(τίθη) βιοδώρος, ἐνα-
γκαλιζομένη, καὶ φιλοῦσα
τὸ τρέφος αὐτῆς, τοῖς
πίτθαις γαλακτοτροφᾷ
αὐτὸν, τὸ δὲ βρέφος θη-
λάζει.

229. Nutrix verò
alma, amplectens &
amplexans alumnum
suum, uberibus lactat,
pusio ipse lactet.

σλ. Ἀπὸ τῶν παρ-
ταγμένων (δὲ τῶν κοιτι-
δων) ὅτι τὰ ὀχοδρομεῖα

230. A fasciis (cuna-
bulis, *in* cunabulis) ad
ferperastra venit, infas
bi-

ἐρχέσθαι τὸ παιδάριον δι-
εγνον (διέεις) καὶ τότε τὴν
βάδισιν πλατύνει, καὶ λα-
λεῖν, μᾶλλον δὲ βαμ-
βαίνειν (ψελλίζειν) ἄρ-
χέσθαι προτάλοις, καὶ κό-
ραις, καὶ ἄλλοις ἀθύρ-
μασιν ἀθύρον.

σλα. Οἱ ἄνηβοι (οἱ
ἀπὸ τριχες) ἡβῶντες,
(ἐνήβοι γυγνόμενοι) τὴν
Ὀφωνίαν (Φωνὴν τὴν
δ' ἡχον) ἀλλάσσει, καὶ
τραγίζει.

σλβ. Οἱ μὲν ἔφη-
βοι, ἡ ἴθαι λέγονται οἱ δὲ
ἀμφήλικες, αἰζήτοι, ἢ
πίλλακες.

σλγ. Ἡ ἀκμή πρὸς
τὴν ἀκμὴν, ἢ πρὸς βεβη-
κῆαν ἡλικίαν ἐγκλί-
νται (τὴν ἀκμὰζει) ἢ πα-
ρηλικία, ρυτίδας (Φαρ-
κίδας) ὁππότε φέρει.

σλδ. Πρεσβεία (γε-
ραιά) πολυετής, νωδὴ
γίνεσθαι ὁ νωδογέρων, πέμ-
πελος, καὶ τυμβογέρων.

σλε. Οὕτως ἡ μεν νη-

bimulus ac incessum,
sibi format, & fari vel
potius balbutire inci-
pit, crepitaculis, pupis
& crepundiis ludens.

231. Impuberes cum
pubescunt (puberes
fiunt) sonoram vocem
alterant, hircu vitalli-
untque.

232. Ephebi dicun-
tur adolescētes : adul-
ti, Juvenes.

233. Virilis ætas ad
profectam vergit : Se-
nilis rugas & canos
adfert.

234. Vetula anno-
sa edentula fit, Senecio
edentulus, decrepitus
& Silicernium.

235. Ita infantia
D s sc.

πρότης ἀγνοεῖ ἐαυτήν, ἢ
 δε παῖδια τοῖς παιγνι-
 ῳδεσι διεξάγει, ἢ δε
 νεότης τοῖς φλυαροῖς,
 καὶ ἡ ἀνδρεία τοῖς ἑπι-
 πόνοις ἀναλίσκουται· τὸ
 δε γῆρας εἰς τὰ περὶτερα
 μεταπίπτει ἢ ἐπανήκει.

σλς. Οἱ γὰρ γερόντες 236. Senes enim
 οὗτοι παῖδες γίγνονται, bis pueri fiunt : gran-
 καὶ οἱ μακροχρόνιοι ἀνα- daevi repuerascunt.
 νηπιῶνται.

σλζ. Μέτριον τὸ μέ- 237. Mediocris sta-
 γθος τῇ φύσει ἀναλο- tura naturæ optimè
 γωτάειον ἐστίν· est proportionata.

σλη. Οἱ μὲν γὰρ γίγας, 238. Nam Gigas ter-
 δειμάωνδες, καὶ σμερδα- riculo seu terricula-
 λέον. ὁ δ' ἀνθρωπίσκος· mento est: Homuncio
 (τὸ ἀνθρώπιον, τὸ ἀνδρι- (homulus, homuncu-
 ον, ὁ ἀνδρίσκος) καὶ ὁ νάν- lus) & Nanus (pumilio,
 νος (πυγμαῖος) γελοῖον pumilus, pygmaeus) de-
 ἐστίν· ἐμπαιζέται, καὶ κα- ridiculo : illuditur, ac
 ταγελάται ὑπὸ πάντων. deridetur ab omnib9.

σλθ. Γυμνός (ψι- 239. Nudus est, pi-
 λός) ἐστίν, δαυδὲς δέ, καὶ losus verò, & hirsutus
 λαός τις ἤκιστα. minimè.

σμ. Οἱ μὲν γὰρ σό- 240. Fauni enim,
 βοι, καὶ οἱ σάτυροι, καὶ δὴ & Satyri, Sphinx etiam
 καὶ ἡ σφίγξ, καὶ ἡ χί- & Chimæra, cum Cer-
 bero.

μαιρα, ἅμα τῷ κερβε-
ρω, τῷ τρικεφαλῷ, com-
πλάσματά εἰσι. menta sunt.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
εἰκοστὸν πρῶτον.

CAPUT VIGESI-
MUM PRIMUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ
ἐξω αὐτῶ μελῶν.

DE CORPO-
RE, ET MEMBRIS
ejus externis.

σμα. Τὸ δὲ σῶμα τοῦ
ἡμῶν σύστημα, ἐξ ὁσῶν,
καὶ χόνδρων, καὶ τενόν-
των, καὶ νευρῶν, καὶ σαρ-
κός, καὶ μυῶν δέρμα-
τός τε τριπλῆς, καὶ παν-
τοδαπῶν ὑμένων, καὶ χι-
τῶνων, συνηρμοσμένον
ἐστὶ.

σμβ. Τὰ μέρη
αὐτῶ συναφεία συνεχῆ,
καὶ ἀλληλεχία συνείρε-
ται, ἐν συμμετρίας δὲ
πρεπεστάτη.

σμγ. Ὅσα μὲν γὰρ
διαστά εἰσιν, ἐξ ἀντιτίας
παρίσταται ἀνὰ πλά-
τους. Ὅσα δὲ μονοδικὰ ὑ-
παρχῇ, ἴθεται ἀνὰ μέ-
σον.

241. Corporis no-
stri compages ex ossi-
bus, cartilaginibus,
tendinibus, nervis, car-
ne, musculis, cute tri-
plici, & membranis,
seu involucris variis
coagmentata est.

242. Membra ejus
cohaerent nexu per-
petuò mutuáque co-
haerentiâ, in propor-
tione decentissimâ.

243. Nam quæ bi-
na sunt, ex opposito
stant sibi ad latera:
quæ singula, per me-
dium locantur.

ρμδ. Ἐν ταῖς τῶν προ-
σώπων (τῶν ὤπων) πε-
ρικοπαῖς θαμβαλέα
(ἀπόπληκός) ἐστὶ διάλ-
λαξις, καὶ ἀνομοιότης.

σμε. Τὸ μέτωπον
γενὸν μὲν ὑπάρχον, ὑψώ-
δες, κυρτὸν δὲ, ὀνώδες· καὶ
τὸ μὲν εὐρύ (λαῦρον) τῆς
δυσχίας καὶ θυφίας, τὸ
δε ρυτιδῶδες δ' αἰλυσμῶ
(τῆς ἀδημονίας) τὸ δὲ
Φαρκιδόμενον τῆς ὀργι-
λότητος σημεῖον· τὸ δὲ
τεταναγμένον, καὶ χαλῶ-
μενον, ἀνθρώπων λαι-
δρὸν, καὶ ἀναιδῆ ἐλέγχει.

σμε. Ἡ κόρη τῶ δ'
ὀφθαλμοῦ (ὀμμάδι)·
λευκῶ (λευκώματι) ἐγ-
κειμένη, ὡς εἰ ἐσοπτήρον
(κάτοπτήρον) πῶς τῶν
πραγμάτων εἰκόνας ἀ-
ναδεχέσθαι.

ρμζ. Αὐτὴν γὰρ μὲν
βλέφαρα σκαρδαμύσ-
σοντα ἰκμαίνει· τὰ δὲ
σκύνια, καὶ αἱ ὀφρύες,
καὶ οἱ τύλοι αὐτῶν περὶ
Φερίσσει.

244. In vultuum
lineamentis stupenda
est varietas, atq; dis-
similitudo.

245. Frons angu-
sta, suilla est, gibbosa,
asynina: lata bonæ
qualitatis & naturæ:
rugosa animi anxii,
caperata iracundi no-
ta: erugata & expor-
recta hominem ef-
frontem & impuden-
tem arguit.

246. Pupilla oculi al-
bugini inhaerens, qua-
si speculum, rerum i-
mages in se recipit.

247. Hanc palpe-
bræ nictando hume-
stant: cilia verò & su-
percilia, horumq; pili
communiant.

248.

σμη. Οἱ δὲ κανθοὶ τὰ
δάκρυα ἰδίᾳσι, καὶ σά-
ζουσι.

σμη. Μελαζὺ τῶν
προσώπων, καὶ τῆς ῥινός
[ἢ ἄλλοις μὲν σμη, ἄλ-
λοις δὲ ἀνάσιμος, ἄλλοις
δὲ χαμψή, ἢ καμπύλη
ἐστίν] αἱ παρειά, ἢ αἱ
γνάθοι κείναι· ταύταις
δὲ ὑπόκεινται αἱ σιαγό-
νες.

σν. Διὰ τῶν μυ-
κτῆρων (ῥωθάνων) καθά-
περ δὲ ἀμάρας (ἔλα-
σάνος) ἢ βλέννα (μύζα)
καθάρρει, ἣν τὰ ἐντὸς ἰρι-
χία κατέχει, ἵνα μὴ ἀφι-
δῶται, εἰ μὴ ῥινομά-
κτω διαπομύσῃται.

σνα. Τὸ γένειον (ἢ
γένυς, ὁ ἀνθερεών) τὸ ἀν-
δρικόν, πρῶτον μὲν τῇ
γενειάδι (τῷ χινῷ) εἴτα
δὲ τῷ πώγωνι, τὸ χεί-
λος δὲ τὸ ἀνώτερον μύ-
σαι σκέπεται· ὅμως δὲ
ἐν ἐστὶ τινὰς ἀπώγωνας
εὐρεῖν.

248. Sed hircuila-
crymas sudant, stil-
lantq;.

249. Inter tempo-
ra & Nasum [quem a-
lii simum, alii resi-
mum, alii aduncum
habent] Genæ sive ma-
læ, sitæ sunt: iisq; sub-
sunt maxillæ.

250. Per nares, ut
cloacam, mucus de-
manat, quem Vibrissæ
detinent, ne exsudet,
nisi muccinio munga-
tur.

251. Mentum viri-
le primùm lanugine,
dein barbâ, labrum
superius mystace tegi-
tur: quosdam tamen
imberbes licet reperi-
re.

σνβ. τὸ πρόσθιον ἔ-
τραχήλῃ, σφαγή (λά-
ρυγγι) ἐστὶ τὸ δ' ὀπίσθιον,
ὁ αὐχὴν.

σνγ. Ὁ θώραξ τοῖς
μαζοῖς (τιτθοῖς) τὰς θη-
λαῖς ἔχουσιν ὀγκάμενος,
κάτω μὲν τὴν γαστέρα
(κοιλίαν) πλευρόθεν δέ,
τὰ πλευρὰ ἔχει.

σνδ. Αἱ πλευραὶ (σπάρ-
ται) ἀπὸ τῶν μαχαλῶν
δέχόμεναι, εἰς τὰ ὑπο-
χόνδρια ἀποσκήπτουσιν.
(ἀπὸ ἐλευσίν.)

σνε. Ὑπὸ ἔβελω-
νος, ἡ ἥβη, καὶ τὰ αἰδοῖά
ἐστίν.

σνε. Ὑπὲρθε τῶν
ἰσχίων οἱ μηροὶ ὑπὸ τῶν
γονάτων, αἱ κνήμαι, ὑ-
πὸ τῶν ἰγνυῶν αἱ γα-
στροκνημῖαι.

σνζ. Ἀπὸ ἑκώληπος
ὁ πᾶς ὄρχηλας, τὰς ἀ-
τραγάλῃς, τὴν πτέρναν,
τὸ σφυρὸν (τὴν πέζαν)
τὸ πῆδιον, τὸ πέλμα, καὶ
τὰς δακτύλους συνέχων.

252. Anterior pars
colli, jugulum est, po-
sterior Cervix.

253. Thorax mam-
mis (mamillis) pa-
pillas habentibus tur-
gidus, infernè Ven-
trem habet, ad partes
Latera.

254. Costæ ab axil-
lis cœptæ, in hypo-
chondria desinunt.

255. In Ingvine pu-
bes, sive verenda (pu-
denda) sunt.

256. Infra coxas fe-
mora (femina) sunt,;
sub genibus tibiæ, sub
Poplite furæ.

257. A suffragine
pes incipit, talos, cal-
cem (calcaneum) mal-
leolum, convexum pe-
dis, plantâ pedis (solū)
& digitos continens.

258.

σνη. ὁ νῶτος ἀνω μὲν
ταῖς ὤμοπλαταις, κατω
δὲ ταῖς ὀσφύας (ταῖς ἰζύ-
ας) ἔχει, ὑποκάτω δὲ
τὸν κύρτον, & καθέζεσθαι
χάριν, ταῖς πυγαῖς πε-
ριεπλεγμένον.

σνθ. ἡ ράχιν (τὸ ἀν-
τίστερνον) ὅλης τῆς τεκτο-
νίας (ὅλης & δημιουργήμα-
τος) ἔρεισμα ἐστίν, ἐπὶ τὸ
ὀρθῶς στήναι ἡμᾶς· συνί-
σταται δὲ ἐκ σπονδυλῶν
τριάκοντα τεσσάρων
συναφῶν, ὅπως δυνά-
μεθα κάμψαι καὶ κάμπτεσθαι·
ὅτι ἔγένετο ἂν, ὅς ἐστι αὐ-
τῆς ὁρμῆς συνεχὲς.

σζ. ἡ χεὶρ εἰς τρεῖς
κῶλα μερίζεται, δηλο-
νότι εἰς τὸν βραχίονα,
μυῶδη καὶ ἐπίσσωμον,
τὸν πήχυν, καὶ τὴν πα-
λάμην, ἐν μέσῳ τὸ θέναρ
ἔχουσιν, ἡ τις συνεσφι-
γμένη, πυγμῇ ὀνομαζε-
τά.

σζα. πέντε εἰσὶ δάκ-
τυλοι, ἑκάστου ἀρθρου

258. Tergum su-
perne habet scapulas,
post lumbos, subse-
quenter podicem, ses-
sionis gratiâ Clunibus
(Natibus) circumvo-
lutum.

259. Spina dorsī
totius structuræ (fa-
brica) fultura est, ut
erecti stare possimus:
sed constituitur è tri-
ginta quatuor verte-
bris contiguīs, ut in-
curvari queamus: quod
non fieret, si os ea con-
tinuum esset.

260. Manus in tria
membra dividitur,
nempe in brachium,
musculosum & lacer-
tosum, in Cubitum, &
palmam, quæ in me-
dio volam habet, &
contracta Pugnus no-
minatur.

261. Digiiti sunt
quinque, singuli ar-
ti-

(Διαρθρώσεις) τρία, καὶ
ισοήριθμους κονδύλους ἔ-
χοντες.

εξβ. Τῷ μὲν ἀνὶ χει-
ρὶ πρίζομεν, τῷ δὲ λιχ-
ανῷ δείκνυμεν. Ὁ σφα-
κελος (μεσος) ἐξάνεχει
μετὰ τὸ ἔ, καὶ τὸ ὦ τιτθ
ἢ τοιελαχίτθ, ὁ δακτυ-
λιώτης ὑπάρχει.

σζγ. Τοῖς ὀνυξί θρυ-
γάνωμεν, κνῶμεν, ἀμύσ-
σομεν, δρυπίζομεν.

σζδ. ἡ μὲν ἀριστερά
(λαία) ἔχει ἡ δὲ δεξιά
ἐργάζεται· ἀπαντὰ μὲν
ἐπιδεξίως, πλὴν εἰ μὴ
ἦς φαῦλος, καὶ ἀμήχα-
νός ἐστιν.

σζε. Ὁ ἀμφιδέξιος
ἔσται πολὺ ὑπερε-
χει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
Εἰκοστὸν δευτέρον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
Ἑσώμορίων.

σζς. Εἶα, τὰ σπλάγ-
χνα ἐπιβλέπωμεν ἤδη.

ticulos (artuum jun-
cturas) tres & totidem
condylos habentes.

262. Pollice pre-
mimus, Indice mon-
stramus: Verpus (me-
dius) prominet: inter
quem, & auricularem
sive minimum, Annu-
laris est.

263. Unguibus sca-
bimus, scalpimus, la-
ceramus, lancinamus.

264. Sinistra (le-
va) tenet, dextra ope-
ratur: omnia aptè, ni-
si quis ipse ineptus aut
iners.

265. Ambidexter
præ scævâ (scævola)
multum habet.

CAPUT VIGESIMUM
SECUNDUM.

DE MEM-
BRIS INTERNIS.

266. Eja, jam Vi-
scera inspiciamus.

267°

σζζ. ἡ τροφή ὁδοῖται
τοῖς προσίοις (τομικοῖς,
γελασίνοις, διχασηῖροι)
τέμνημένη, καὶ διηρημέ-
νη, τοῖς δὲ μυλίταις
(γομφίοις) [τὸ γὰρ τῶ
σώματι] κοίλωμα μυ-
λώνι ὁμοίον ἐστὶ] λελεάμ-
μένη, καὶ κατεσπρωγμέ-
νη, καὶ μεμνημένη. Διὰ
τὸ λαιμὸν καὶ τὸ οἶστρον
γὰρ εἰς τὸν στήθεα (τὴν
γαστέρα, τὸ γαστέριον)
[τοῖς τεράσσι δὲ, κερα-
τοφόροις πρῶτον μὲν εἰς
τὴν κοιλίαν, εἶτα δὲ εἰς
τὸν κεκρύφαλον, ἐντεῦ-
θεν δὲ εἰς τὸν ἐχίνον, καὶ
τὸ τέλος εἰς τὸ ἥνυστρον]
καθίεται· ὃ πέψις γίνε-
ται ἡ πρώτη.

σζη. Αἱ φλέβες αἱ
μεσογαστρικαὶ τὸν χυλὸν
ἐκμυζῶσι, καὶ ἀφέρουσαι
αὐτὸν πρὸς τὸ ἥπαρ, ὃ
παλιν διαχωρισμὸς γί-
νεται· τὰ δ' ὑποχωρή-
ματα (τὰ πρὸς τὴν μάλα
παχύτερα, σκύβαλα,

267. Alimentum
dentibus primoribus
(romicis, gelasinis) inci-
sum ac divisum, mo-
laribusq; [Bucca enim
molendino similis est]
comminutum & com-
mansum, mastica-
tumq; , per Gulam, &
Oesophagum ad stoma-
chum [quadrupedibus
verò cornigeris primò
ad Rumen, tum ad O-
masum, post ad Echi-
num, demumque ad
ventriculum demitti-
tur. Ubi concoctio fit
prima.

268. Venæ meso-
gastricae chylum exsu-
gunt: eumq; ad jecur
deferunt, ubi denuò
fit separatio. Excre-
menta autem (recre-
menta) crassiora, ster-
cora, merdæ, & oletæ
E di-

κακκαῖ καὶ ἀποπαθήμα- dicta, per intestina &
τα λεγόμενα, ἀφ' τῶν anum foras egerun-
ἐντέρων, καὶ ὧς πρῶτον tur.
ἐκφορεῖται.

σζβ. Τὸ ὀρῶδες διὰ 269. Serosum ubi
τῶν ὀρητήρων, εἰς τὰς νε- per Ureteres ad Renes,
φρῆς κομίσαν (ἀφ' ἀκο- meavit (transvectum
μιοθεν) ἐκείθεν τῇ κύσει est) inde vesicæ instil-
ἐνταλαζεία καὶ ἔρον γε- latur, & Urina (lotium)
νόμενον ἀφ' ὧς μίχαιν factum, mejendo e-
ἐξίεται. mittitur.

σο. Μέρος αὐτῆς πό- 270. Pingvior ejus
περον ὑπὸ ὧς ἡπατος τὸ pars ab Hepate rube-
ἐρευθος δεχόμενον, αἷμα dinem accipit, & fit
γινέται, ὃ τι διὰ τῶν φλε- sangvis: qui per Ve-
βῶν διανέμεται. nas distribuitur.

σοα. Ἐν τῷ τῷ ὅ 271. Lien (splen) in-
σπλὴν ὀπισπᾶ, καὶ ἐκ- terim attrahit, & rur-
βάλλει (ἐξιάλλει) αὐθις sus ejicit (emittit) bi-
τὴν χολὴν μελαιναν (με- lem atram (Melan-
λαιγχολίαν (ἡ δὲ κύστις choliam) Vesicula
χοληδ' ἡ, χολὴν τὴν fellis Bilem flavam.
ξανθήν. (Choleram.)

σοβ. Ἡ λάπη (τὸ 272. Pituita (phle-
φλέγμα) ὅλον τὸ σῶμα gma) per totum cor-
διὰρρεῖ. pus diffluit.

σογ. Ἡ καρδία (τὸ 273. Cor, in pecto-
κέα, τὸ ἥτος) ἐν τῷ στή- re situm, primū est
θει κείμενη, πρῶτον vivens, & ultimū
mo-

μὲν ζῆ, ἔχθρον δὲ δόπο-
θνήσκει καὶ διὰ τὸ
τῆς θερμότητος μεσόν.

σοδ. Δι' ἧς ἀτερ-
ναπαύσεως (ἀπαύσεως,
ἀπαυσι) ἀναίρῃσα (πα-
τάσῃσα) τὸ πνεῦμα
ζωτικόν ἀπογεννᾷ, καὶ
διὰ τῶν ἀρτηριῶν ἐκα-
σεχόσε (πάντοσε, παν-
ταχόσε) ἀνακοινοῖ.

σοε. Ἀναψύχεται
ὑπὸ τῷ πνεύμονι πα-
ρακειμένῳ, ἀναπνεύον-
τος διὰ τῆς τραχείας
ἧς δεδηλημένης, ὁ βράγ-
χος, καὶ ἡ βῆξις γίνονται.
ἀπερ καὶ τῇ κραυγῇ τῇ
ἀπαραγματοῦς (τῇ
βοῇ ἰσχυρᾷ ἢ ἀκράτῳ)
ἐπὶναι.

σος. Αὐταὶ αἱ πρε-
σβυτεῖς ἐν τῷ πνεύματι
συνεχθεῖσαι, τῷ διὰ
φράγματι τῆς κοιλίας
καὶ κοιλίας διὰ ζεύγνυν-
ται, καὶ διὰ νοσφίζον-
ται.

moriens: proinde ca-
loris plenum,

274. Quo fine re-
quie (irrequiete) palpi-
tans, vitalem spiritum
progenerat, perq; ar-
terias quæquaversum
(quæquoversum, quæ-
quoversus) communi-
cat.

275. Refrigeratur
ab adjacente Pulmo-
ne, respirando per ar-
teriam asperam: quæ
læsâ, Raucedo (Ravis)
fit; & Tussis, quæ & ad
clamorem vehemen-
tem, quo guttur lædi-
tur (ad vociferatio-
nem fortem, & immo-
deratam) sequuntur.

276. Hæc extra in-
præcordiis contenta,
diaphragmate (septo
transverso) ab infimo
ventre disjunguntur,
ac separantur.

E 2

277

τοῦ. Ἐν ἡ αἱ φρένες,
τὸ μεσεντέριον, τὸ σπλί-
πλον, τὸ πάγκρεας, καὶ
αἱ λαγόνες (οἱ κενεῶνες)
ἰδρυναί.

277. In quo lactes,
mesenterium, omen-
tum, pancreas, & ilia
collocantur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΕΙΚΟΣὸν ΤΡΙΤΟΝ.

CAPUT VIGESI-
MUM TERTIUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΕΒΗΟΤΩΝ.

DE ACCI-
DENTIBUS COR-
poris.

στον. Κατὰ τὴν μὲν
ἐξω ὄψιν, οἱ μὲν ὀσσεύ-
κοι, ὀσσωμοί (ὀστώμα-
τοι) καὶ λιπαροί (λί-
πεις) εἰσὶν, οἱ δὲ ἰσχυροί,
λεπτοί, ἀπίμελοι (ἀλι-
πεις) καὶ ἄσσευκοι καὶ
σπάλιν οἱ μὲν ὀκειδεῖς, οἱ
δὲ δυσκειδεῖς.

278. Juxta exte-
riorem aspectum quidam
sunt carnosī, corpu-
lenti, & obesi; alii gra-
ciles, macilenti, ma-
cri, & strigosi; quidam
formosi, alii defor-
mes.

στοβ. Κατὰ τὴν δὲ ἐ-
σω ὄψιν, οἱ μὲν υγιεῖς καὶ
ἐπαρκεῖς, οἱ δὲ νοσώδεις
(νοσεροί) καὶ οἱ μὲν ἰσχυ-
ροί, καὶ εὐρωστοί, οἱ δὲ ἀρ-
ρώστοι (ασθενεῖς) καὶ τε-
νέρες.

279. Secundum
habitudinem interio-
rem alii sunt sani &
vegeti, alii morbofi;
Item alii robusti & fir-
mi, alii infirmi, atque
teneri.

στογ. Οἱ μὲν ἔλκοι

280. Crispi (co-
mam

τὴν κόμην (οἱ τραβαλο-
κόμα, ἢ εἰλοκάμηνοι) ἔ-
ραδίως φαλακροῦνται· οἱ
δὲ πυρροὶ (οἱ πυρρότριχοι,
ἢ ἐρυσίτριχοι) ὥς τά-
χιστα πολιοῦνται.

σπρ. Οἱ φοβοὶ τὴν
κεφαλὴν ἐπιρρεπείς εἰ-
σὶν ἐπὶ τὴν φρενίδα·
φρενέλοι δὲ γενομένοι
(οἱ δὲ φρενιῶνες) τῷ
ζήρει ἐνεύρουται.

σπβ. Μύωπα, ἢ αἰ-
λαὸν (τυφλὸν) καὶ πα-
ράκωφον, ἢ κωφὸν, καὶ
ἰαχνόφωνον, ἢ βάπτον
(τραυλὸν) καὶ ψελλόν, ἢ
ἀλαλον εἶναι, αἰρεῖώτε-
ρον.

σπγ. Οἱ μὲν ὡρα-
βλώψ, διεσραμμένως
βλέπει, ὁ δὲ μύωψ, καὶ
ὁ μυλλ᾽ ὡρακύπτει· ὁ
δὲ μονώψ (μονόφθαλ-
μος) ἐκείρεθ' ὁμμαῖς
(ὁ φθαλμὸς) ἐστερημένος
ἐστίν.

σπδ. Οἱ μὲν μακρόρ-
ρινες, ὡς φρήται, οἱ δὲ

mam tortam, caputq;
crispum habētes) non
facile calvescunt: Ru-
fi autem (crines ru-
bros habentes) quā-
citissime canescunt.

281. Cilones in Phre-
nesin proclives sunt:
Phrenetici facti Va-
cerræ includuntur.

282. Luscum, quā-
m coecum, surdastum,
quā m surdum, hæsi-
tantem, quā m balbū,
blæsum, quā m mu-
tum esse præstat.

283. Strabo distor-
tè, Myops, & Patus
obliquè contuetur,
Cocles (monoculus,
unoculus) lumine al-
tero orbus vel orba-
tus est.

284. Nasuti acriter
odorari; amplis quī
nari-

μυκήηραι, χλευασαί, οἱ δὲ παχύσομοι, καὶ παχύγναθοι, γαστήμαργοι, οἱ δὲ ὠπεμακροὶ ἔχοντες, βλάκες, καὶ ἡλίθιοι εἶναι νομίζονται.

σπε. Αἱ μυρμηκία (αἱ ἀκροχορδόνες) καὶ αἱ χοιραδες, καὶ τὰ κύφη (τὰ κυρτώματα) καὶ πάντα τὰ φύματα δυσμορφον ποιεῖν.

σπς. Ομοίως δὲ καὶ οἱ σπῖλοι, ὁ φακός, ὁ ἀλφός, ἡ λεπίς, ἡ πηυρίασις, ὁ λειχήν, ἡ ψώρα τῆς γένυος, ὁ κιστός, καὶ πασα κηλὶς.

σπς. Καὶ τὸ κύπτεν τὴν κεφαλὴν, ἢ ὅππτε κυφότα βαδίζειν, ἐν τῇ δυσμορφίᾳ μέρει τίθεται.

σπη. Οἱ μὲν φαλακροὶ, καὶ οἱ ἡμιφάλακροι, καὶ οἱ ὀπίσθοφάλακροι τὴν φαλακρότητα ἐν κόσμῳ σφίσι, καὶ ἡμῖν οἱ δ' ἄλλοι ἐν ψόγῳ, καὶ αἰσχρῶ εἶναι ἡγνύται.

naribus sunt, irrisores, Buccones ingluviosi, latas qui aures habent (Flacci) bardi, atq; blitei asse putantur.

285. Verrucæ, Strumæ, Gibbi, & quævis tubera deformant.

286. Similiter & nævi: Lentigo, Vitiligo, Porrigo, Petigo, (Impetigo) Lichen Mentagra (mentigo) Varix, & omnis macula.

287. Item obstipo esse capite, aut ceruum incedere, pro deformi habetur.

288. Calvi, Calvarstri, & recalvi, Calvitiū sibi decori, & honori: alii dedecori, ac dehonestamento reputant.

289.

σπθ. Ἡ τῶν χωλῶν
χωλοτης (χωλεία) ἀπὸ
ἐξarthρώσεως τυγχάνει
ἔσθ. ἔτε οἱ ἄλλως οἱ
κυλλοίποδες, ἔτε οἱ βλαι-
σοί, ἔτε οἱ ραιβοί, (οἱ
σκαμβοί) ἔτε οἱ σκαυ-
ροι, ἔτε οἱ πλατύποδες,
ἔτε οἱ βλαισοσκελεῖς
σκάττοι. (χωλαίντοι.)

σπ. Τὸ Διάρτημα
ἀπὸ τῆς ἰππευσεώς (ἰπ-
πεύσεως, ἐλάσεως, ἢ ἐλα-
σίας) ἐστὶ μαλλον δε, ἀπὸ
τῆς ἀφιπώσεως.

σπα. Ὁ γάλλος (σπα-
δων) λέγεται ὁ ἐκτομίας
(ἐκτετμημένος τῆς ὀρ-
χίς) ἢ ἔοι ὀρχεῖς ἐξε-
σπασμένοι, καὶ ἀφῆρη-
μένοι εἰσὶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
Εἰκοστὸν τέταρτον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΝΟΣΩΝ.

σπβ. Τῶν γαστρίδων
[ἐφ' ἑ. πάντων ἢ ἀρχῇ

289. Claudicatio
claudorum à luxatio-
ne est: alioqvi neqve
loripedes, nec valgi
(vatii) nec vari, neqve
scauri, nec pansæ, nec
compernes, claudi-
cant.

290. Intertrigo ab
eqvitatione est: imò
potius ab eqvitandi
imperitiâ.

291. Spado dicitur
exsectus (exsectus co-
leis) vel cui testiculi
extracti, atqve ablati
sunt.

CAPUT VIGESIMUM
QUARTUM.

DE MOR-
BIS.

292. Cum ventri-
culus (à quo omnium
agri-

μοσημάτων ἐστὶ] κενῶμεν
 ὄντος, πεινῶμεν (λιμαί-
 νομεν) καὶ διψῶμεν· ἐ-
 πινενασμεν δέ, λύζο-
 μεν ἐρευνῶμεν, καὶ ἐξε-
 ρευῶμεν· δυσπεπτιγὸς
 δέ, δύσκολοι ἢ δύσπεστοί
 ἐσμεν, καὶ ναυτιῶμεν.

σγγ. Ἡ μὲν ὠχρο-
 τής τὴν καχεξίαν, τὰτ'
 ἐστὶ, κατὰσπασιν & σώμα-
 τος μαλθακὴν, καὶ ἀδύ-
 νῃ ἢ δὲ νάρκη, καὶ ὁ λή-
 θαργος (ἢ ληθαργία,
 ὁ κάρος) ἐκλύει, ἢ ἐκλε-
 λυμένην ἐλέγχουσι.

σγδ. Τῶν νόσων (κα-
 μάτων) αἱ μὲν ῥίγος αἱ
 δὲ θάλπος, αἱ δὲ ὀδύ-
 νην, αἱ δὲ ἀναισθησίαν,
 αἱ δὲ κνησμόν, αἱ δὲ
 σπασμόν ἐπιβάλλουσι καὶ
 ἐνδίδουσιν· ἀναπλώσται
 δὲ μὲν σφοδρότητι κα-
 τακαίνουσι ἐπὶ τὸ πλεί-
 ον.

σγε. Οἱ κατὰ κείμε-
 νοι νοσῶντες εἰ μὴ ἀνακο-
 μίσθῃται ἐν βραχεὶ, ἀ-

ægritudinum origo)
 inanis est, esurimus:
 & sitimus: si oppletus
 singultimus & ructa-
 mus, eructamusq;: si
 crudus, escam, ægrè,
 aut prorsus non sumi-
 mus, & fastidimus.

293. Pallor cache-
 xiam, hoc est, valetu-
 dinem languidam, &
 infirmam: Torpor ac
 Veternus enervatam
 arguunt.

294. Morborum,
 alii rigorem, alii æstū,
 alii dolorem, alii stu-
 pore, alii Pruritum,
 alii convulsionem in-
 jiciunt & inducunt:
 sed recidivi cum vehe-
 mentiâ plerumq; con-
 ficiunt.

295. Decumben-
 tes ægri, si non brevi
 convalescunt, fiunt
 va-

Θενικοί (νοσηροὶ) γίνον-
ται) καὶ ὅπερ χειρόν ἂν εἴη,
κλινικοί.

σγς. Τὸ ἀπαλγεῖν
δὲ τὸν ἀλγέσαντα, πα-
ραμυθίαν φέρει, τὸ πά-
θημα καὶ φέρον.

σγζ. ἡ κεφαλαία
(κεφαλαλγία) χρόνι-
ζοται, καὶ δύνει (εἰλίγῃ) ἢ
τῆς ὠδραφροσύνης, ἢ τῆς
μανίας αἰτία ἐστὶ. μαλι-
στα δὲ, καὶ κρανίον ὅς ἐστι ὄλος
σερεξ.

σγη. Τῶν τυτθῶν
ὀδοντιῶν, ἢ καὶ ἄλλων ση-
πομένων, ἡ ὀδοντοαλγία γί-
νεται.

σγθ. ἡ ὀφθαλμία
(λήμη) τῆς τυφλότητος
προκαλεσθευή ἐστιν· ὁ δὲ
ἡχοὶ τῶν ἀκοῶν, θάμι-
νος (συχνός) τὴν ὠταλ-
γίαν, ἢ τὴν κωφότητα
προσημαίνει.

τ. ἡ κόρυζα καὶ κατάρ-
ρος, ἢ ῥεύματις διπύσα-
ξίς τις ἐστὶ τὸ δι' ἀσθ-
μα, καὶ ἡ πνευμονία.

valetudinarii: & quod
pejus, Clinici.

296. Verum dedo-
lere, cui doluit, sola-
tiū adfert, morbumq;
levat.

297. Cephalæa
(Cephalalgia) invete-
rata vertiginem, aut
delirium, aut furorem
causatur; potissimum
si cranium (calvaria)
solidum os sit.

298. Cum parvu-
li dentiunt, aut gingi-
væ putrescunt, Odon-
talgia fit.

299. Lippitudo est
cæcitatæ præparatio:
creber verò aurium
tinnitus, earundem
dolorem, vel surdita-
tem portendit.

300. Gravedo est
catharri sive fluxionis
distillatio; Asthma &
Peripnevmonia, re-
spi

νία, χαλεπότης (ἀπο-
ρία) τῆς ἀναπνοῆς.

τα. Ἡ κυνάγχη ἰατρ.
ἀνθιάδας (τὰ παρὰ τοῦ
μια) καὶ τὸν κίονα φλο-
γῶσαι, καὶ ἀγχῶσαι, ἵνα
μὴ πνίγῃ τὸν ἰσθμὸν (τὸν
σφάραγον) γαργαρίζε
(ἀνακογχυλιάζε) τὸν
γαργαρεῶνα. (τὸν φάρ-
ρυγα.

τβ. Αἱ ἀιδένιαι (ἀρ-
ρώτιαι) καὶ αἱ λειποθυ-
μίαι (συγκοπαί) διὰ τῆς
οἷας [ἐν οἷς ὕδισιν ἢ οἷς
φάβοις, ὡς περὶ τῆς ἰαλ-
λας ἔχει, ὡς φερο-
μέναι] ἀναψύχονται.

τγ. Ἡ λειεντερία,
ἢ διάρροια, καὶ ἡ δυσεν-
τερία ἀπορροὴν ποιεῖται.
ὁ δὲ τεινεσμός φυσημα-
τι ἐξίτηται.

τδ. Ἡ στραγγερία,
ἢ δυσχρία λιθιάσεως,
καὶ νεφρίτις πρὸς τοῦ
καταρξίς ἐστίν.

τε. Ὁ εἰλεός, καὶ οἱ
ἐρύφοι, ἐν τερὸν τὸ λεγ-

spirationis difficul-
tas.

301. Angina ton-
sillas & uvulam in-
flammans & angens,
ne strangulet fauces,
guttur gargaryza.

302. Langviores &
animi deliquia acetō
[quod, ut & cetera a-
cetaria, in acetabulis
adfertur] reficiuntur.

303. Lienteria, Di-
arrhoea & Dysenteria
profluvium faciunt:
Tenasmus evanidas
inflationes.

304. Urinae stilli-
cidium, & suppressio
sunt calculi vesicae, &
renum primordium.

305. Iliaca passio
& Tormina (vermina)
re-

πλὸν, ἤτοι τὸ εἰλεὸν κα-
κῶσι τὸ δὲ κωλικὸν ἄλ-
γημα τὸ κώλον.

τς. Ἡ πλευρίτις, ἡ
καρδιαλγία, ὁ καρδιω-
γμῶς καὶ τὸ τῆς ὀσφύ-
ος πάθημα, μικρὸν ἐν-
τὸς ἐκείνων ὀδυνῶσιν ὁ
δ' ἰκτερος, σχεδὸν ἔδεν.

τς. Οἱ ὄγκοι (τὰ ὀ-
δήματα) οἰδαίνονται, καὶ
καθίστανται (ὑπόστασιν
ἰσχύου) ἡ κήλη δὲ, καὶ τὰ
εἶδη αὐτῆς ἔμειν πῶς.

τη. Ὁ περὶ λαβῶν
τοξικῶς, ὀγκῶται τῶ-
τω δὲ ἀνθίσταται, καὶ
ἀντιτείνει ἡ θηριακή.

τθ. Ἡ ἀρθρίτις ἐκ
ποδαρρέοντος ἰσχυῶρος γε-
νομένη, πᾶς τῶν ἀρθρῶν
συζεύξει (πᾶς ἀρ-
θρώσεις) καὶ αὐτῶν
ἥ τις ἐν χερσὶ μὲν, χει-
ράγεα, ἐν ποσὶ δὲ [ἔς
καὶ τὰ χύμθλα τεί-
ρει] ποδάγεα, ἐν ἰσχίοις
δὲ, ἰσχιάς ἰδίως καλεῖ-
ται.

tenuē intestinum, seu
ileum affligunt: coli-
capassio colum.

306. Plevritis, Car-
dialgia, Cardiogmus,
& Lumbago paulò mi-
nùs cruciant: Icterus
ferè nihil.

307. Tumores (œ-
demata) tumescunt
& defidunt: Hernia
(Rumex) & species e-
jus nequaquam.

308. Toxicum quī
assumit, turgescit:
sed ei resistit atq; re-
nititur Theriaca.

309. Arthritis ex
interfluxu humoris
orta, artuum junctu-
ras divexat: quæ in
manibus Chiragra, in
pedibus [quos & per-
niones affligunt] po-
dagra, in coxendici-
bus Ischias, perculia-
ritèr dicitur.

τι. Ὁ πυρετός, μετὰ
 Φρίκης μὲν, Φρικώδης
 λέγεται· ὁ δ' αὖ Φήμε-
 ρος, καθ' ἐκάστην, καὶ ὁ
 τριῖαις ἀναποδίζει, καὶ
 προσβάλλει ἑτέρημερος·
 ὁ δ' ἑφήμερος, αὐθήμε-
 ρος τελείται. Κᾶυμα
 αἴπαν καὶ συνεχές (λι-
 παρές) ἢ, καὶ διαλείπον,
 ἐπιπασιν (παροξυσμὸν)
 καὶ ανεσιν (διαλείψιν)
 ἔχει, ὅκτος δ' συνοχῶ.

τια. Πυρετός ὁ τε-
 ταρταίος, ἡ σκελοθύροβη
 ὁ υδρωψ, καὶ ἡ φθίσις
 νόσοι εἰσὶ χρόνιαι (ἐπι-
 χρόνιαι) βλαβεραὶ, καὶ θά-
 νασιμοι καὶ ὁ μὲν υδρωψ
 τῷ μετὰ τὸ σπυοκός, καὶ
 δερματὶ ὕδατι κηραί-
 νει ἡ δὲ φθίσις μαρμα-
 ρῶ ἡ στυχαίῳ τήκει, καὶ
 τελευτᾷ.

τιβ. Οἱ τὴν ἐπιλη-
 ψίαν (νόσον ἱερὰν) καὶ
 οἱ τὴν ἐκτεσιν καὶ μνοῦτες.

310. Febris cum
 horrore, Quæq̃ vera
 vocatur: Quotidiana
 quotidie, Tertiaria al-
 ternò die rep̃edat, &
 invadit: Ephemera
 sive Diaria, quo cœpit
 die, finitur. Febris o-
 mnis, sive continua, si-
 ve intermittens sit,
 exacerbationem (pa-
 roxysmum) & remis-
 sionem (intermissio-
 nem) habet, conti-
 nente exceptâ.

311. Quartana, Scor-
 butus, Hydrops, &
 Phthisis, morbi diu-
 turni, fontici & letha-
 les sunt: Ille intercu-
 te aquâ perimit; hæc
 lentâ tabe consumit,
 & consummat.

312. Epilepsiâ (mor-
 bô sacrô, cadueo, co-
 mitiali, Herculeô) &
 Ec-

Ecstasi laborantes pa-
rumper à semutuò dif-
ferunt.

313. Paralyseos & Apoplexiæ (*siderationis*) præcursores perhibent esse spasmus.

314. Pēstis bubo-
nes & carbunculos
(*Anthraces*) jaculans,
repentē & subitō inva-
lescit, contagiōqve,
(*contagione*) suō ingēn-
tes nationes vastat.

CAPUT VIGESIMUM
QVINTUM.

DE ULCERIBUS ET VULNERIBUS.

315. Suppurans Ul-
cus ubi abscescit, apo-
stéma (*abscessus*) dici-
tur; eo ruptô tabum
& sanies profluit: Pus
autem cū carne con-
volutum, glandula
purulenta nominatur.

τις. Τὸ καρκίνωμα
(ὁ καρκίνος) ὁ ἔρπης, ἡ
γάγγραινα, ἡ φαγέδαι-
να, ἡ λύμη ἀφροδισία, ἡ
λέπρεα, ἡ σωμακάκη, τὸ
ἐρυσίπελας, τὰ ἐκθύμα-
τα, τὰ ἐξανθήματα, αἱ
πέμφιγες, αἱ φλύκται-
ναι, τῆς ψώρας δίκην
κνηθμὸν (κνισμὸν) ἐξε-
ρεθίζουσι (κνήθουσι, κνί-
ζουσιν, ἀδαζουσιν, ἀδα-
χουσιν) καὶ τῇ ψηλαφίᾳ
φθείρουσι, καὶ διὰ τὸ
νόσοι μiasμὰ ποιοῦσι.

τις. Τῶν τραυμά-
των τὸ μὲν κόπτεται, τὸ
δὲ νύσσεται· ἡ δὲ πληγὴ,
πλήττει, ἡ φλάσσει ἐπι-
τρέβεται, ἡ σημεῖον τὸ
πελίωμα ἐστίν.

τιη. Ἀμελῶμενα δὲ
παῖδε, ἀφελκῶνται, καὶ
πυροζύνονται.

τιθ. Τὸ ἀπόστημα
συμπεπλωκὸς (μεμυκὸς)
ἐχαρῶνται, ἔλῃς ὁμῶς
πείσεως.

τικ. Ὁ μὲν μώλωψ
ἀπὸ τῆς αἰκίας ἐστίν, ἡ δὲ

316. Carcinoma
(Cancer) Herpes, Gan-
græna, Phagedæna,
Venerea lues, Lepros,
Stomacace, Erysipe-
las, Varioli, morbili
(Exanthemata) Boas,
Papulae, more scabiei
pruriginem prurit, &
contactu inficiunt:
ideò contagiosi sunt.

317. Vulnerum a-
liud cæsim fit: aut
punctum: Plaga per-
cussione aut contu-
sione infligitur, cujus
signum livor est.

318. Ea neglectim
habita, exulcerantur,
& recrudescunt.

319. Quum vom-
ita coit, crusta obduci-
tur, cicatrice tamen
superante.

320. Vibex à ver-
bere est, Pustula ab ad-
ustio.

Φλυκίς, ἀπὸ τῆς ὀπι-
καύσεως, ὁ δὲ σκίρρ(θ),
(τύλος) ἀπὸ τῆς σκλη-
ρώσεως.

ustione, callus ab in-
duratione.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΕΙΚΟΣΘὸν ἔκτον.

CAPUT VIGESIMUM
SEXTUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ἘΞΩ Αἰσθήσεων.

DE SENSI-
BUS EXTERNIS.

τκα. Τῷ ἀπιδεῖν
(θίγειν) μὲν κατὰ λαμ-
βάνομεν, πότερον θερμόν
ἢ ἐστὶν (ἀλεαίνει) ἢ ψυ-
χρόν· (ψύχειν) τῷ δὲ
ὀπιλαμβάνεσθαι, πότε-
ρον ὑγρόν, ἢ ξηρόν· τῷ δὲ
συνθλίβεῖν (συμπιέζειν)
πότερον σκληρόν, ἢ μα-
λακόν· τῷ δὲ ἐπιψάφειν,
πότερον λεῖον, ἢ τραχύ·
τῷ δὲ αἰρεῖν (αἰεῖν), πότε-
ρον βαρὺ, ἢ κεφόν· πεί-
ραν μόνον λαβεῖν, ἢ πευσή-

321. Caleat, an fri-
geat quid, tangendo
deprehendimus; Hu-
midum, an siccum sit,
prensando; Durum, an
molle, comprimendo;
Læve, an asperum, at-
trectando; Grave, an
leve, tollendo; peri-
culū modò fac, com-
peries.

τκβ. Ὅσα μὴ αἰσθη-
μεν, ὀπιμασόμενοι μα-
τεύομεν

322. Palpando qua-
rimus, quæ non con-
spicamur.

τκγ. Καὶ αὕτη ἐστὶ τῶν
αἰσθήσεων ἡ πρώτη, κα-
λεσμένη ἀφή.

323. Atque iste est
sensus primus, ta-
ctus vocatus,

324.

τκδ. Ἡ δὲ γεῦσις τῶν
χυμῶν διαγινώσκει.

τκε. Γεύω (ἀπογεύω)
ἐν ἄρῃ, ἐπίσασθαι βε-
λόμενος, πῶς ἢ χυμί-
ζει.

τκς. Τὸ μὲν γὰρ σακ-
χάριον (σάκχαρ) γλυ-
κὺν, τὸ δὲ ἀψίνθιον πε-
κρὸν, ἢ δὲ ὄξαλις ὄξεια,
τὸ δὲ πέπερι δριμύ, ὃ δὲ
τῆς ἀγριαμπέλους καρ-
πὸς, στυφνὸς, τὰ δὲ μή-
λα ἀπέπαντα (ἄωρα)
συστηράνια δὲ ὅλως ἀ-
χυλα, καὶ ἀγευστά.

τκζ. Ἡ ὁσφρησις
τῶν ὁσμῶν ὁσφραίνειαι,
πῶς ἢ ὄζει, διακινά-
ζεσθαι.

τκη. Ὁ μὲν γὰρ μό-
χος [ὅπερ λύθρον τύγ-
χάνειον, ἀμφὶ τὸν τῆς
ζαπέτης ὀμφαλὸν συλ-
λεχθέν] ὁσμῆαν ἀτ-
μαίει, τὸ δὲ κρέας τὸ πυ-
ριφλεγές, ἢ ἐπικεκαυ-
μένον, κνίσαν, τὸ δὲ θνη-
σιμαῖον, βράμον, (δυσ-
οσμῆαν.)

324. Gustus digno-
scit Sapores.

325. Quomodo er-
gò quid sapiat, scire si
vis, gusta (degusta, de-
liba.)

326. Nam saccha-
rum dulce est, Absin-
thium amarum, Ace-
tosa acida, Piper acre,
Labruscæ fructus a-
cerbus, Immatura (im-
mitia poma (mala) au-
stera : quædam planè
insipida.

327. Olfactus odo-
res, qualiter quid o-
leat, olfacit, & inter-
noscit.

328. Moschus enim
[qui cruor est circa
umbilicum Zibethi
collectus] Fragrantia
exhalat: Asa vel adu-
sta (caro) Nidorem:
morticina Fœtorem.

τκθ. Τὰ δ' ὀρώεντα
(δ' ὀρώεντα) τὰ δύσο-
σμα, τὰ σαπρὰ, τὰ ταγ-
γὰ [οἷον περὶ τὸ υἱὸν λῆ-
πος βρωμῶδες, καὶ κνίσ-
σαι εἶναι εἴωθε] ῥυπῶσι,
καὶ βρωμῶσι.

τλ. Τῇ ἀκοῇ τὰς ψό-
φους διακρίνομεν.

τλα. Ἐναντίοι εἰσιν,
ὁ γέλως, καὶ ὁ κλαυθμὸς,
ὁ καγχασμὸς, καὶ ἡ οἰ-
μωγή (τὸ κώκυμα) ὁ κρό-
τος, καὶ ὁ κοπέλος (ὁ θρή-
νος) ἡ ἀγαλλίασις, καὶ ὁ
ῥόγος (συναγμός) ὁ ψι-
θυρος (ὁ θρύλλος) καὶ ἡ
κραυγή.

τλβ. Ὁ τόνος ἀπα-
θεῖς, καὶ σμαραγῶν
(καρκαίρων) ἡχώ λεγε-
ται ὁ δεικνύων, σιγή.
(σιωπή.)

τλγ. Τῇ ὁψεί τὰ
χρώματα (τὰς χροίας)
[ὧν τὸ λευκὸν μὲν, καὶ τὸ
μελαν ἑκάστα εἰσὶ, τὰ δ'
ἄλλα, ἑμμεσθ] διορίζο-
μεν.

329. Mucida (*sine corrupta*) putida, pu- trida, rancida [cujus- modi lardum foeti- dum esse solet, & ar- vina] sordent & foe- tent.

330. Auditu sonos discernimus.

331. Contrarii sunt, risus & fletus; ca- chinnus & ejulatus; plausus & planctus; jubilum & gemitus, (suspiria,) fufurrus & vociferatio.

332. Tonus reper- cussus & resonans, e- cho dicitur: nullus si- lentium.

333. Visu colores [quorum albus, & ni- ger, extremi sunt, re- liqui intermedii] dis- criminamus.

F

334

τλδ. Ἡ μὲν πίοσα,
ἀνθρακίος ἐστίν, ὃ δ' αἰ-
θίοψ, πελὸς (Φαίος) ὃ
δὲ σφραθὸς λευκόφαι-
ος, ὃ δὲ χὴν ὑδατόεις, τὸ
δ' ἄμωτον, ξηραμπέλι-
νον.

τλε. Τὸ μὲν καρυό-
φυλλον λέγε ὑακίνθινον,
τὸ δ' ἴον, ἰάνθινον, τὸν δὲ
ὑπωπιασμόν, πελι-
θρόν, τὸν δὲ κύανον, κυά-
νον (κυανόχρουν) τὰ δὲ
τῶν αἰλέρων ὀμματα,
γλαυκά.

τλς. Ἐκ τῶν χλω-
ρῶν, τὸν μὲν δρυμῶνα,
πρώδη, ὕλην δὲ πιτυόεσ-
σαν, πράσινην, τὸν δὲ
πόντον ὑάλινον παρνο-
μάσεις.

τλζ. Ἐρυθρά εἰσι
τὸ μὲν ἀμμιον, μίλινον,
ἢ φοινίκην, ὃ δὲ κ' κκος,
πυρρῶς, ἢ δὲ φλόξ,
πυρρά· ὅθεν καὶ φλογό-
εν, ἢ φλόγινον τὸ το
χρῶμα καλεῖται.

τλη. Τῶν μελίλων,

334. Pix est atra,
Æthiops fuscus (fur-
vus,) passer pullus, an-
ser aquilus, castanea
Ipadicea seu badia.

335. Caryophyllon
dic hyacinthinum, vi-
olam janthinam; su-
gillationem lividam,
cyanum caeruleum,
(cyaneum), felinos o-
culos cæsius (glau-
cos).

336. Ex viridibus,
quercetum herbeum,
pinetum prasinum,
pontum hyalinum,
(venetum) denomina-
bis.

337. Rubra sunt;
minium puniceum,
coccum purpureum,
flamma rutila: unde
& flammeus color hic
vocitatur.

338. Inter lutea
au-

ὁ μὲν χρυσὸς, κνηκὸς, καὶ
ξανθὸς ἐστὶ, τὸ δὲ πῶμα
τὸ ἔξαιμον, ἐνερὸν ἔχον, ἢ
δὲ πλίνθος ἢ ἡμίπεπλος,
κιρρὸς.

τλθ. Τῶν δὲ λευ-
κῶν εἶδη ἐστὶ, τὸ σωρια-
τόν ἔχον, τὸ πεφρωδὲς,
τὸ ὠχρὸν, τὸ γαλακτι-
κόν, τὸ πολίον, τὸ ἀργόν,
κοινοδημεῖ γινώσκει. Ἐνια
δὲ πολυχρῶα, ποικιλό-
χρῶα, κακόχρῶα.

aurum flavum, atque
fulvum est, cadaver ex-
sangveluridum, later
semicoctus gilvus (hel-
vus.)

339. Alborum de-
nique species sunt: co-
lor ruffus, cinereus,
pallidus, lacteus, ca-
nus, candidus, vulgo
noti: sed quædam sunt
multicolora, discolo-
ra, decolora.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΕΙΚΟΣΤὸν ἑβδο-
μον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ἙΣΩ Αἰσθη-
σεων.

τμ. Ὅπως αἰσθα-
νόμεν ὁ ζωνίης, αἰῆσω
αἰσθήσεις δέδονταί τρεις,
αἱ ὅτι τῷ ἐγκεφάλῳ
[ὅς τῷ παίρειν (τῷ
παρμῶ) καθαίρειν]
καθιζόμεναί.

CAPUT VIGESIMUM
SEPTIMUM.

DE SENSI-
BUS INTER-
NIS.

340. Ut sentire te
sentias, interni sensus
dati sunt tres: qui in
cerebro, [quod ster-
nutando (sternutatio-
ne, sternutamento)
purgatur] resident.

τμα. Δηλαδή, ὑπὸ
τὸ βρεγμα μὲν, ἡ κοινὴ
κρίσις, ἡ τὰ τῶν ὀφθαλ-
μάτων, καὶ ἀκρομάτων,
καὶ γευμάτων εἰδωλα
καταλαμβάνει.

τμβ. Αὐτὸ ἐν τοῖς
ὕπνοις (κατὰ τὰς ὑ-
πνους) ὑπὸ ἀτμίδος ἐμ-
πεφραγμένον, ἡ ἀναι-
σθησία συμβαίνει.

τμγ. Ὑπὸ τὴν κο-
ρυφὴν δὲ, ἡ φαντασία,
ἡ τὰς τῶν ὄντων διαφο-
ρὰς διακρίνει οἰκεῖ.

τμδ. Αὐτὴ ἐν ἐνδελε-
χείᾳ ἔσται (ἐνδελεχῶς
ἐνεργῶν) τὰς ὀπτιόας,
τὰς ὀνειδέας (τὰ ἐνύ-
πνια) καὶ πολυεῖδεις εἰ-
κασίας ἀπεργαζέσθαι.

τμε. Ὑπὸ τὸ ἰνίον δὲ
τὴν κοιλίαν) ἡ μνήμη ἐ-
στίν, ἡ τὰ κατὰ ληφθέντα,
καὶ διακριθέντα εἰς μελ-
λουσιν χρόνοις ἀποταμεί-
νεται.

τμς. Τὸ τὰς ἰῶν ὄν-
των εἰκόνας [εἴτε πάλαι,

341. Nimirum sub
incipite sensus com-
munis, qui rerum vi-
suarum, & auditarum,
& gustatarum simula-
cra apprehendit.

342. Hic si in som-
no à vaporibus ob-
struitur, insensibilitas
accidit.

343. Sub vertice
habitat phantasia, quæ
discrimina rerum di-
judicat.

244. Hæc cum sit
in perpetua agitatione,
cogitationes, somnia,
(insomnia) & multi-
farias imaginationes
efficit.

345. Sub occipi-
tio memoria est, quæ
apprehensa & dijudi-
cata in futurum usum
recondit.

346. Rerum ico-
nes [five dudum, five
nu-

εἰτ' ἄρτι (νεωστὶ) ἐντε- nuper impressas] re-
τυπωμένας] ἀναλαβεῖν, sumere, reminisci est.
ἀναμνησθῆσ. εὐδαίμων.

τμζ. Αὐτῶν δὲ ἀ- 347. Eæ si oblite-
παληλιμμένων (ἡμαυ- ratae sunt, oblivio fit.
ρωμένων) ἡ λήθη γίνε-
ται.

τμη. Διόπερ ὧν βε- 348. Quamobrem
βαίως μεμνησθαι βε- qvorū constanter me-
λόμεθα, συχνως (πυ- minisse volumus, eo-
κνῶς, θαμὰ) ἀν' Ἰππι- rum crebrò recorda-
μνησκοίμεθα. mur.

τμθ. Ἐπιλαθόμενόν 349. Qui rei alicujus
(ἀμνημονήσαντά) ἴν' ὅ- oblitus est, ei illud me-
ὁ μνήμων ἀναμνησκέ- mor memoret.
τω αὐτῷ.

τν. Ἡ Ἄραν ἀρε- 350. Vigilia nimia
πνία καὶ ἀπονεί, ὅτι ξη- fatigat, quia exsiccat:
ραίνει (Σκέλλει) ὁ δὲ sapor recreat, quia
κάρ' ὅ ἀνακταται, ὅτι irrigat,
ἔρεχει (ἄρδευει).

τνα. Οὐδὲ τοσούτων ἡ 351. Nec tam im-
ἀσιτία, ὅσον ἡ αὐπνία pensè inedia debilitat,
ἀδανοῖ. qvām Insomnia.

τνβ. Ὁ καμαίνων 352. Dormituriens
μὲν, χασμάται, καὶ σκορ- oscitat, & pandicula-
δινάται. ὁ δὲ νυσάζων tur: dormitans con-
νυσάζει. ὁ δὲ καθεύδων, quiviscit: dormiens
ῥέγχει, καὶ ῥογχαῖζει. stertit, aut rhōchissat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

τὸ εἰκοστὸν οὐ-
δοον.

CAPUT VIGESIMUM

OCTAVUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕ ΜΕΝ-
ΦΡΕΝΟΣ. ΤΕ.

ΤΝΥ. Ἡ Φρήν (ὁ νῆς)
ἐν τῇ τῶν πραγμάτων
διασκέψαι, τῷ λόγῳ
συμβάλλειν (προσα-
ναλίσκειν) τὴν σύνεσιν δι-
ρεῖν ἰθύων.

ΤΝΔ. Ὡς ἀγχίνος
μέν ἐστιν ἑξαιρετός, ὡς
ὡς ἡ καθαρά (ἀποπνεύ-
ει) ὁ δὲ δυσμαθής, μω-
λὺς, καὶ νωθροκαρδὴς,
εἰς τὸ νοῆσαι βραδίων,
ἐστίν.

ΤΝΕ. Ὁ μὲν πολλὰ ἐ-
πιζητῶν, ὁππρὸς ὁ
δὲ εἰδώς, ὁππρὸς ὁ
δὲ ὁππρὸς (ὁππρὸς ὁ-
μεν) ἀγχίνος ὁ δὲ
τριβὴ βεβαιώσας τὴν
γνώσιν, ἔμπειρος ὁ δὲ
χρησάμενος δυνατός, φρό-
νιμος ὁ δὲ χράμενος,

353. Mens in dis-
quisitione rerum ra-
tionem consulit, quia
intellectum invenire
animus ei est.

354. Cui egregium
est acumen, citò rem-
perspicit: indocilis ve-
rò, hebes, atq; obtu-
sus, ad intelligendum
tardiusculus est.

355. Qui multa in-
quirit, est industrius:
qui nescit, gnarus: qui
excogitat, solers: qui
notitiam (cognitio-
nem) usu firmavit, ex-
pertus: qui uti novit,
prudens: qui utitur,
sapiens: qui abutitur,
astu-

ποφός· ὁ δὲ ἀποχρώμε- astutus, & fraudulen-
νος, πανουργός, καὶ ἀπα- tus.
τηλός.

τνς. Τὸναντίον ὁ ἀ- 356. Contrà, qvi
λέγων (Ἰπτιμελόμενος, nihil curat, torpidus
Φρονιζών) ἔδενός, ἐννω- est: qvi nihil percipit,
θρῶ· ὁ δ' ἀνιλαμβα- est stupidus, & sensu
νόμενος ἔδενός (κατα- caret,
γινώσκων ἔδεν) βλαῖς,
καὶ ἀγαίοθητός ἐστιν.

τνς. Αληθείης ἔ'ν- 357. Vera rei ap-
τος κατ'ἀλήψις, Ἰπτιση- prehensio, scientia,
μη ἐστὶ ψεύδης, ἀπά- est: falsa, error: debi-
τη· ἀβέβαιος, δοξα ἐκ- lis, opinio: ex conje-
στοχασμῶν γενομένη, ὑ- cturis veniens, suspi-
ποψία (ὑπόληψις) ἀ- cio: nutans, dubita-
στέ'ξου (ξου σφαλερὰ) tio: impedita, hallu-
ἀπορία· ἐμποδιζομένη, cinatio: nulla, igno-
πείθορὰ· ἔδεμία, ἀ- ratio, & inscitia.
μαθία (ἀμάθεια) καὶ
ἀνεπισημοσύνη.

τνη. Τὸ μὲν τῇ ἐτέ- 358. Alterius re-
ρα ἀναφορᾷ (διηγῆσαι) lationi credere, fides
πιστεύειν (πείθεσθαι) π- est; verisimilibus ra-
σις ἐστὶ· τὸ δὲ τοῖς λο- tionibus cedere, per-
χοις τοῖς εἰκόσιν ὑπεί- suasio; sufficienti de-
κειν, πείσις· τὸ δ' ἀπο- monstrationi assenti-
δείξει ικανῇ ὡδραχω- ri, assensus.
ρεῖν, συγκατάθεσις.

τυθ. Ὡν τὸ αἶτιον & πυνθανόμεθα, θαυμάζομεν· ἀπερὶ δὲ κατὰ μαθεῖν ποθόμεν, διεξερευνῶμεν.

359. Quorum rationem non intelligimus, miramur: quæ pernoscere volupe est, rimamur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ ΕΙΚΟΣΘΝ ἑννάριον.

CAPUT VIGESIMUM NONUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΕ ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ, καὶ τῶν παθῶν.

DEVOLUN-
TATE ET AF-
fectibus.

τζ. Τῇ βελήσεώς ἐστὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν ἐραῖν, καὶ ἐφίεσθαι, τὰ δὲ κακὰ μισεῖν, καὶ ἀβελλεῖν.

360. Voluntatis est, bona amare & velle, mala odisse & nolle.

τζα. Ταῦτα δὲ ἀρέσκειν ποτὲ, καὶ ἐκείνα ἀπαρέσκειν, συμβεβηκότως γίνεσθαι· τῇ γὰρ ἐμφάσει ἡπάλημενη ἡ βέλησις, τὰ μὲν χεῖρω προαιρεῖται, τὰ βελτίω δὲ ἀπολακτίζει, ὧν ἀγνώως εἶσαι τυγχάνει.

361. Ex accidenti est, si hæc placent, illa displicent: apparentiâ enim decepta, deteriora eligit, meliora spernit, quorum ignara est.

τζβ. Ἰδὲ δὲ, ὡς ὑποκειμένη τοῖς παθεσίν ἐστιν; ὡς ταρξίστεια ὑπὲρ

362. Ecce autem, quàm subjecta est affectibus! quàm move-

αὐτῶν διηνεκῶς, καὶ ἐμπαθῶς ἔχει;

τξγ. Ἀπὸ τῶν μὲν γὰρ ἀγαθῶν, ὀπιθυμεῖ, κατεύχεται, καλῶς οἰωνίζεταί, αἰσθμαίνει, ὀπιχειρεῖ, καὶ μηχανάται, ὅσον ἐπ' αὐτῇ ἐστίν· ἀλλ' ὁμῶς τὴν ἀσυχίαν, ἢ ἀποτευξίμην ἀγωνία.

τξδ. Ἐν τεύθεν οἱ πόθοι (αἱ ὀπιθυμίαι) αἱ δόλαι, αἱ ἐλπίδες, τὰ ὀπιτηδεύματα, τὰ ὀπιβλεύματα, τὰ ἐγχειρήματα, αἱ μέριμναι, αἱ φροντίδες.

τξε. Περὶ τὴν ταχύν, μετ' ἀχθους (ἀχθομένος) ἀνέχεται καὶ ὀλίγην τῆς ἀλατρείβης (μονῆς) παρολκην.

τξς. Αὐτῶν δὲ παρόντων γαυραῖ, γλιχόμενος, χαίρει, γάνυται, ἀπολάυνων αὐτῶν· καὶ μὴν ἀποβαλεῖν δεδοικεν· αὐτόθεν ἡ ἰλαρότης, ἡ χαρὰ, τὸ γῆθος, καὶ ἡ ἡδονή,

vetur illis, perturbaturq; identidem!

363. Absentibus enim bonis, desiderat ea, optat, benè ominatur, anhelat, conatur & molitur, quidquid potest, frustrationem, nihilo seciùs veretur.

364. Hinc desideria, vota, spes, studia, molimina, conatus, curæ, sollicitudines.

365. Antequam adipiscitur, cum tædio (tædiō affectus) fert etiam paulæ moræ intercapedinem.

366. At illis præsens, gestit aviditate, lætatur, gaudet, fruendo iis, amittere tamen metuit: inde hilaritas, lætitia, gaudium, voluptas,

F 5

jun-

συνεζευγμένη δὲ (συνημ-
μένη, ἢ ὡραμεμιγμέ-
νη) τῷ φόβῳ.

τξζ. Ηρπατμένων δ'
αἰσίων, λυπῆται, καὶ ἀλ-
γῇ, καὶ μέμφεται· ἐν-
θεν ἡ λυπη· ἡ μετὰ μέ-
λεια, ἡ μομφή (μεμ-
ψις.)

τξη. Μᾶλλον δὲ τὰ
κακά ἐκταράσκει, καὶ
διαπᾶ αἰσιν

τξθ. Τὰ μέλλοντα
γὰρ βλεδύσκει, καὶ
μυδάσκει (ἀφοσιᾷται)
καὶ ἐξαλεύεται, καὶ ἀπο-
τροπαίζει· φοβεῖται
ὁμῶς, καὶ τρέμει, καὶ ἀ-
δημονεῖ. ἐξ ἧς ὁ ἀποτρο-
πασμός ἐστι καὶ τὸ δέος,
καὶ ὁ τρόμος, καὶ ἡ ἀδη-
μονία.

το. Πρὸς τὰ ἐπερ-
χόμενα ὡς φοβεῖται,
ἀπορίγει (φείσκει) καὶ
πλήσκει, ἢ καὶ ἐκπλήσ-
σκει· ἐνθεν ἡ ὡς· δου-
βία, ἡ φείκη, ὁ πλά-
κισμός, καὶ ἡ ἐκπληξίς.

juncta (conjuncta,
commista) tamen me-
tui.

367. Ereptis illis,
tristatur, dolet, qveri-
tur: hinc tristitia, pœ-
nitudo, qverela.

368. Magis verò
mala eam inquietant
& distrahunt.

369. Ventura enim
abominatur & aver-
satur, ac vitat, atq; de-
clinat: formidat tamē,
tremat & angitur.
Hinc aversatio, timor
(formido) tremor &
anxietas.

370. Advenientia
pavet, horret, trepidat
ad ea, vel stupefcit: in-
de pavor, horror, tre-
pidatio, stupor (con-
sternatio.)

τοα. Παραγενομένων δὲ ὀργίζεται, ἀρχάλλει, καὶ πένθει. ἐν τεύθει ἡ ὀργή, τὸ κῆδος (ἡ κατήφεια) καὶ τὸ πένθος.

τοβ. Ἄλλως ἔχει ἐν ἀγαθοῖς, καὶ κακοῖς ἀλλοτριῖσι.

τογ. Τῶν μὲν γὰρ ἢ συγχαίρει τινί, ἢ φθορεῖ τῶν δ' οἰκνίζει, ἢ τοι [στρεβλήσου] πειχαίρει.

τοδ. Ἡ μὲν ἀγνοία τὰ γὰρ ὀλιγωρεῖαν, καὶ ἐξιδένησιν. ὁ δὲ βιασμός, ζήλον. ἡ δὲ πλησμονὴ ἀσπικτορεῖαν) πρὸς φέρει.

τοε. Ἐρυθραίνεισθαι (ἐρυθρίαν) ἐπ' αἰχροῖς, αἰδώς ἐστιν. ἀλλ' ἐνθυμείσθαι, ὅτι πάντες πᾶσιν οἰάτε ἐστι συμπεῖν. κέφισμα τὸ ἀλγος (ἀλυσμός) εἶναι δοκεῖ.

371. Quum obven-
nerunt, irascitur, mœ-
ret, luget: hinc ira,
mœstitia (mœstitudo),
luctus.

372. Aliter fit in
alienis bonis, & ma-
lis.

373. De his gratu-
latur (gratatur) alicui,
aut invidet: ob hæc
commiserescit, aut
(si perversa est) exul-
tat.

374. Boni ignoran-
tia neglectum & asper-
nationem, violatio ze-
lum, satietas fastidium
adfert.

375. Ob turpia e-
rubescere, pudor est:
sed cogitare, quòd o-
mnia omnibus acci-
dere possint, levamen
esse mœroris videtur.

τος. Μετὰ γὰρ τὸ πα-
ράπωμα των πρώτο-
των, ἀφελές (ἀρτεμές)
ἔδεν· ἀλλὰ κολοβαί, πη-
ρὰ, καὶ ῥακώδη ἀπαν-
τα.

376. Post lapsum
enim nihil integrum:
sed omnia mutila,
manca, lacera.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
τριάκοσόν.

CAPUT TRIGESI-
MUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
γενικῶς.

DE MECHANICIS IN GE-
NERE.

τοῦ. Μέγρι μὲν τῷ-
δε (μέγρι δευρο) πρὸς
τῶν Φυσικῶν εἰρηδοῦν·
νῦν δὲ πρὸς Τεχνῶν των
χειροτεχνικῶν (βαναυσί-
κων) σκεπτόμεν, αἵ περ τὰ
ἀλφειὰ, καὶ τὴν πρὸς βο-
λὴν (ἐπιτήδεια ἔβας)
κλῶνται, καὶ ἐκπορίζο-
σι.

377. Haecenus (huc
usq;) de naturalibus
(Physicis) dictum esto:
nunc de artibus me-
chanicis consideran-
dum, quæ victum &
amicum (necessaria
vitæ) acquirunt.

τοῦ. Νῦν ἄρα καὶ
τὰ των τεχνικῶν ἐργασί-
α (δημιουργεῖα) ὑμῖν
ἐπισκοπήσον.

378. Jam ergo ar-
tificum quoque offici-
na visenda nobis e-
runt.

ΕΛ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
τριακοστὸν πρῶτον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΚΗΠΕΙΑΣ.

τοβ. Τῶν κήπων ὁ
μὲν μηλῶν (Παράδει-
σος) ὁ δὲ αἰῶν, ὁ δὲ θη-
ριοτροφεῖον.

τω. Φραγείαι χώ-
ματι, ἢ θρυγκῶ, ἢ πλα-
ξίν, ἢ φραγμῶ, ὅς κ σκο-
λόπων (χαρτικῶν) καὶ
σφηνίσκων, καὶ ἄλλων
δυσκάμπων, καὶ λυγω-
δων (λυγιστῶν) πεπλε-
γμένῳ, τοῖς δὲ τοπίοις
ἀναλλείαι.

τπα. Ὁ κηπὼρ ἐς τὴν
μακελλήν (δικελλήν) καὶ τὴν
σκαπάνην, καὶ τῷ μίχρῳ
σκάψας (ὀρύξας, λα-
χάνας) ἀνά τας περσείας
τῷ μάρρῳ βεβοηθισμέ-
νας σπείρει τὸν σπόρον, καὶ
τὰ φυτεύματα τοῖς φυ-
τευητοῖς ἐμφορεῖ.

τπβ. Ὁ δένδροτόμος

CAPUT TRIGESI-
MUM PRIMUM.

DE HORTO-
RUM CULTURA.

379. Hortus, vel po-
marium est, vel viri-
darium, vel vivari-
um.

380. Sepitur agge-
re, vel macerie, vel
plancis, vel sepe è pa-
lis (sudibus) longuri-
is, aliisq; flexibilibus,
vitilibusqve plexa: or-
natur topiariis.

381. Hortulanus,
(olitor) ligone, & ru-
trō, bibaliόq; fodit, &
per pulvinos, prius
marrā exherbatos, fe-
mina spargit; atqve
plantariis plantaria
infert.

282. Arborator ta-
leis

(Φυτὸν) Διὰ καρ-
φίαν, ἢ μοχευμάτων,
καὶ ὀρθὰς πυχὰς φύλκ-
ήσας Φυτῶν, τὰς
δισταχυσμένους κλώνας
ἐμφυτεύει, καὶ βρέχει.
Εἴτα τῇ σμίλῃ τὰ μὲν
βλαστήματα κλαδεύει,
τὰς δὲ ὀρπηκὰς, τὰς
σύντας ἀποτένμει, δένδρεα
τὰ ἀκαρπὰ ἐκρίζω-
σας.

τῷ γ. Τὸ ἔλαιον ἐκ
τῶν ἐλαιῶν, ὑπὸ τῶν
ἐλαίς ἐξιπύεται, ἐπει-
τα μεταγίγνεται, καὶ κα-
τεργάζεται τελευταῖον ὑ-
φισταμένης τῆς ἀμορ-
γῆς, καὶ ἀποβεβλημέ-
νων τῶν περὶ πεισμάτων
κατὰ ῥοδὸν εἰς ληκυθον
ἐντίθεται.

τῷ δ. Ὁ μελισσο-
κόμος (μελισσεύς) τὰ
μελισσία (τὰς κυψέ-
λας, τὰ σίμβλα) κομίζει,
τὸν κηρὸν τήκων.

leis (clavolis) vel vivi-
radicibus seminario
in quincuncem confi-
to furculos inspicatos
inserit & rigat: dein-
scalpro germina pu-
tat, stolones nocuos
amputat, arbores in-
fecundas eradicans.

383. Oleum (oli-
vum) ex olivis ab o-
leario exprimitur; de-
in sæpius decapula-
tur, depleturq;: tan-
dem amurcâ subsiden-
te, & fracibus abjectis,
depurgatum lecythis
inditur.

384. Apiarius al-
vearia curat, ceramq;
liquat.

CA-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.
CAPUT TRIGESIMUM SECUNDUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ. *DE AGRICULTURA.*

τῷ γεωργῷ. Ὁ γεωργὸς γεωργεῖ χώραν (ἐργάζε-
ται τὴν γῆν) τῇ δ' οἰτᾷ
προσδοῶ αὐτὸν Διὰ τρε-
φῶν.

τῷ. Ὡς γὰρ γήπε-
δον, ἢ ἀγρὸς (χωρὸς)
μιοῖσται, ἐργολάβος,
ὥτινι δ' ἐπάυλιον πι-
τεύει, αὐλείτης (ἴπ-
πότης τῆς ἐπάυλεως)
καὶ ἐπικὸς ἐστίν.

τῷ. Ἀρὰ δειρ-
γασμένη καὶ βεβοτα-
νισμένη ὅπως ἡ γονίμω-
τέρα, πρὸ τῆς πορείας
κοπρίζεται. Κόπρις
δὲ ἡ αὐτὴ (ὄνθος ὁ αὐ-
τὸς) ὁμοίως πάσῃ δὲ
ἀρμότῃ.

τῷ. Ἡ νέα (νεα-
τὴ) καὶ τὸ γεωργίον,

385. Agricola a-
grum colit, proventu
annonæ se sustentans.

386. Cui fundus &
prædiū locatur, man-
ceps: cui villa credi-
tur, villicus & colo-
nus est.

387. Arvum suba-
ctum, & à cespitis ra-
dicibus repurgatum,
ut sit foecundius, ante
sementem fimō ster-
coratur. Fimus autem
idem omni haud con-
venit.

388. Novale, & ver-
vactum (requietus
ager)

τῆς παλιμβλάστῃ σίλο-
φορώτερον.

τπθ. Ὁ ἀρόσων ζεύ-
γνυσι τὰς ἑξὺς ὑπὸ ἀ-
ροτρον τῷ ζυγῷ (ζεύγῃ)
ἀλλὰ μὴ σχοίνοις.

τγ. Μετέπειτα ἐλάυ-
νων, καὶ κέντρων ὀτρύνων
ὑπαροῖ, δεύεροῖ, τρι-
τοῖ, σπέρματοι, καὶ βω-
λοκοπεί, ἀλλὰ αὐλά-
κων, καὶ σροφῶν.

τγα. Ἐν δὲ τῷ αὐ-
λακίζειν τῇ μὲν ταῖν
χειροῖν τὴν ἐστέλην [μὴ
πῶς ἀπαυλακίζει] τῇ
δὲ τὸ ζύστρον κρατεῖ, καὶ
τῇ, τῷ γῆ, καὶ τῷ ἐλύ-
ματι ἐνηρμοσμένη, τὰς
ὀγμὰς ἐντέμνει (ὁ-
γμύει) ἕως ἀν πλέ-
θρον ἀπεραινοῖτο.

τγβ. Αἱ ἀμάραι ἐ-
γκάρσιως γίνονται, ὅτι
τὸ ὀχετεύειν τὸ πλά-
θον, ἀλλὰ ὀχετῶν, εἰς ὑ-
δρορροίας.

τγγ. Ὅξιναν ἐν δρυ-
λώδει μὲν πέδῳ δὲ εἶναι

ager) feracior (ferti-
lior) est restibili.

389. Araturus jun-
git aratro boves iugo,
non funibus.

390. Tūm agitans
& stimulo incitans
subarat, iterat, tertiat,
seminat, & occat per
liras & versuras.

391. Inter lirandum
verò manu alterà te-
net stivam (ne deliret)
alterà rallam, & cum
vomere dentali, ac
buri (buræ) aptato
sulcos proscindit, do-
nec absolvatur iuge-
rum.

392. Porcæ trans-
versim fiunt, ad deri-
vandam in collicias
per elices uliginem.

393. Occam (ure-
pices) in argilloso so-
lo

σιδηρᾶν, ἐν δὲ ψαμμώ-
δει (ψαδυσῶ) ξυλίνη δρ-
κεῖ.

τηδ. Ἐκθαμνημένης
τῆς πορείας, βοτάνισμῶ
δε, & διὰ σκαλίδου,
εἰς τὸ μὴ πνιχθῆσθαι
τὴν ἀκτὴν ὑπὸ τῶν ζι-
ζανίων.

της. Παρέσης τῆς
τῆς θερισμῶ ὥρας, οἱ
θερισταὶ ταῖς ἁμαῖς
(πυραίμας) ἀμῶσιν [ὅ-
σω δὲ ὑποχώτερος ἐστὶν
ὁ ἀμῆλος, ποσὶ τῶ θερί-
ζουσι περὶ θυμωτέρως] ἢ
εἰς ἀμάλλας διελθούσι,
εὐχολογίαν τοῖς ἐν-
δεέσιν ἀπολείποντες.

της. Μετὰ ταῦτα
συλλέγουσιν εἰς ἕλκας,
ἐλλεδανοῖς συνδύνες, πε-
ρίσσης ἐν πεδίῳ καλὰ-
μης.

της. Ἐνθα δὲ ὀχή-
μασι συνάγουσιν εἰς ἀ-
ποθήκας, ἢ τοὶ εἰς σωρὸς
συννέουσιν. (συναθροίζου-
σιν.)

lo ferream esse oportet: in arenoso (friabili) lignea satis est.

394. Ubi segetes fruticescunt (fruticant) sarritione (runcatione) quæ sarculô fit, opus est, ne à zizaniis fruges suffocentur.

395. Cum tempus messis adest, messores falcibus metunt (quò messis verò uberior, eò metunt alacrius) manipulatimq; disponunt: spicilegiò egentib9 relicto.

396. Dein furcis messoriis colligunt in mergites, & colligant tomicibus, superante in campo stipulâ.

397. Tum vehibus in horrea convehunt, vel acervos congerunt.

την. Οἱ ἀλωεῖς ἀ-
λωοσι ταῖς τυκάναις, ἐν
τῇ ἀλωᾷ [παλαι ἐτρι-
βον τῷ τριπῆρει] καὶ ἀ-
λειπομένων των ἀχύ-
ρων, καὶ καρφῶν.

τηθ. Ἐντεῦθεν τῷ
πύρῳ ἀναρρίπτουσιν, ὥστε
τὴν ἀλεσθὴν διοῖζομαι.

υ. Τινὸς ἐπιθεῖν-
νομένης κοσκίνουσιν (διὰ
κοσκίνου σήθουσιν) ἵνα
σῖτος γίνηται, ὅς εἰς σι-
ποδόκας, ἢ σιποβίλιας
εἰσφέρειται.

398. Tritores in a-
reâ flagellis triturant
(olim tribulabant tri-
bula):linqvuntur stra-
mina & acera.

399. Subjactant ex-
inde ventilabrô, ut se-
cernatur palea.

400 Si quid ad-
huc superest, cribrant,
(cribrô cernunt) ut
fiat frumentum, qvod
cumeris atq; granariis
infertur.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν
τὸ τριακοστὸν τρι-
τον.

CAPUT TRIGESI-
MUM TERTIUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ *DE MOLLI-*
ΑΛΕΤΟΥ. *TURA.*

υα. Ἐκ παλαιᾷ ἔ-
πιπτον μονως κοπάνοις
(ἐκοπανίζον) ἐν ὀλμῷ.
ἐνθενδε ἡ πίπσάνη πυ-
ρίνη τε, καὶ κελθίνη.

υβ. Ἐπειτα ἐλέαι-
νον (ἐμαστον) ὑπέρω ἀ-

401. Antiquitus
tundebant solummo-
dò pistillis in morta-
rio; hinc ptisana tri-
ticea & hordeacea.

402. Deinde pin-
sebant pilô ruidô in-
pi-

ἔξω ἐν ἀλετῶνι, καὶ ἐ-
ποιεῖν κρέμνον, καὶ ἀλ-
κα (χόνδρον).

υγ. Προσφάτως
δε, αἱ μύλαι ἐπερίσθη-
σαν. πρῶτον μὲν αἱ χει-
ρομύλαι, εἶτα ἡ αἱ κτη-
νομύλαι, τὸ δὲ τελευ-
τᾷ ὑδρομύλια, καὶ μύ-
λαι αἱ πνύμαλαι, ἡ κα-
τήνεμοι.

υδ. Ἐν τῷ μύλωνι
διὰ θύλακας κιλικεῖς
τὸ ἀλφιτον, καὶ τὸ ἀλδ-
ρον δόποκρένεαι, καὶ ἐκ-
σείεται, τῶν πτύρων
ἔξω καταπιασόμενων.

υε. Ἀλλὰ τοὶ ἀλῶν
(ὁ μυλωθρὸς) τῷ λημ-
μαὶ ἐπεγχαίνῃ.

pistrino, faciebántq;
crimnum, & alicam.

403. Novissimè ex-
cogitatae sunt molæ,
trulatiles (versatiles)
primum, post asinariae
(jumentariae) tum a-
quaticæ (aquariae) &
ventolæ live alatae.

404. In moletri-
na per saccum cilicî-
num farina incerni-
tur, excutiturqve, fur-
furibus extrâ ipsâs.

405. Sed qui mo-
lit (molitor) emolu-
mento inhiat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΡΙΑΚΟΣΟΝ ΤΕΤΑΡ-
ΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ.

υς. Ὁ ἀρτοποιὸς (ἀρ-
τότης, μάκης, μαγδύς)

CAPUT TRIGESI-
MUM QUARTUM.

DE PANI-
FICIO.

406. Pistor mas-
sam in macra, spa-
G 2 thæ

σπάθη ξυλικῇ μάσει
(φορύσει) τὸ Φύραμα
ἐν μάκτρα (καρδόπω)
ἐν ἵπνῳ δὲ τὸν ἄρτον ἐξ-
οπῆαι· ὅς ἐζυμωμένῳ
μὲν, διπλὴν πλάκα ἔ-
χει, καὶ ἐν τῷ ἐντερνώ-
νῃν ἀραιὰν, καὶ ἀπογνώ-
δῃ· ὁ δὲ ἄζυμος, πεπη-
γώς ἐστίν.

υζ. Ὁ ὀψοποιὸς (ζω-
μοποιὸς) ἐκ γύρεως τὰ
λιχνεύματα ἐτοιμάζει.

υη. Εἶδη τῶν πλά-
κωντων ἐστὶ ταυτὲ· οἱ σε-
μιδαλίται, αἱ ἀπ᾿ εἶρα,
τὰ ἴτρια, τὰ λαγανά,
οἱ πέλανοι, οἱ σρεβλοὶ,
οἱ τηρανίται, οἱ ὀπικύ-
κλιοι, οἱ βωλιτοειδεῖς, οἱ
ὀβελία, οἱ κλιβανίται,
τὰ δρετοκρέατα, οἱ πεπε-
ρίται, τὰ μελίπηκτα, καὶ
τὰ λοιπὰ.

thâ ligneâ depfit, &
panem in furno exco-
qvit: qvi fermentatus
geminam habet cru-
stam, medullam intus
raram ac porosam;
at azymus compactus
est.

407. Cupedina-
rius ex polline cupe-
dias parat.

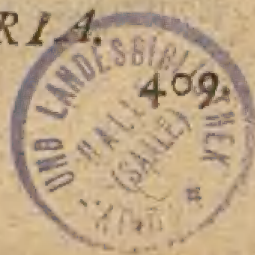
408. Placentarum
species hæ sunt: Si-
milæ, spiræ, crustulæ,
lagana, liba, scriblitæ,
(striblitæ) teganitæ,
globuli, boletini, obe-
liæ, tortæ, artocreatæ,
placētæ piperatæ, pla-
centæ melle condi-
tæ, &c.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΡΙΑΚΟΣΘΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΠΡΟΒΑΤΕΙΑΣ.

CAPUT TRIGESI-
MUM QUINTUM.

DE PECU-
ARIA.

υθ. Τῷ μηλονόμῳ
χαίῳ καὶ μάστιγι (σκυ-
τάλῃ) παρεσκευασμέ-
νω, αἱ οἷες (τὰ πρόσβα-
τα μῆλα) ἐμπιστεύουσαι.
ἐν αἷς αὐτὸς ἔχει τὸ ἴδιον
ἰδίῳ χαρακτηρη-
σμένον.

υι. Ὁ λύκος, θῆρ λα-
βρότατος, πειναλέος ὢν,
ἀρύεται, καὶ ἔμνον τὰς
ποίμνας, ἀλλὰ καὶ ταῖς
ἀγέλαις προσβάλλει,
εἰ μὴ ἀμύνοντο (διαφυ-
λάσσειεν) αὐτὰς οἱ μο-
λοστοὶ λαιμοπέδες ἐ-
χόντες.

υια. Οἱ ποιμένες πλά-
νῃες, τὰς νομάς (τὰς
νομάς) μεταλλάττοντες,
τὰ καλύβια αὐτῶν, ἐφ'
αἰμάξαις περιφέρουσιν.

υιβ. Ἡμᾶνδρα, κλί-
σιόν ἐστι μετακόμισον.

υιγ. Οἱ βεκόλοι, ἐκ
βεσάθμων (βεσσιάνων)
βεσσιάνων οἱ ὑοφορβοὶ
(σοφορβοὶ) ἐξ ὑφῶν,
βυκάνη ποιμενική ἐκ-
καλῶσιν.

409. Opilioni pe-
dō, vel flagrō (scuti-
cā) apparato, oves
concreduntur; in qui-
bus ille peculium pe-
culiari caractere in-
signitum habet.

410. Lupus vora-
cissima bestia, fameli-
cus ululat, impetitque
non greges solūm, sed
& armenta: nisi tue-
antur (custodiant) eos
molosfi, millos ha-
bentes.

411. Vagi pastores,
pascua mutantes ma-
galia (magalia) sua
carris circumvehunt.

412. Mandra est
caula tralatitia.

413. Bubulci è bu-
bilibus, subulci haris,
(suilibus) buccinā pa-
storitiā evocant.

υιδ. Οἱ μὲν ἐν ὑοκά-
παις, οἱ δὲ ἐν φάτναις
βοτῆσαι, τὸν σπιθμὸν (ση-
κὸν) ἔϋστρωσιν καθαίρον-
τες.

υιε. Μόσχ (πόρ-
τις) καὶ ἀμνὸς οἱ ὑπομά-
ζιαι, ἐξ οὐβάτων μυζ-
σι τὸ πρῶτόγαλα (τὸν
πύον) ἡ δὲ παιδίσκη αἰ-
μέλγουσα (αθελγούσα)
τῇ πέλλῃ τὸ γάλα πρῶτον
δέχεται.

υις. Ἐκ τῶ μὲν ἀφρο-
γάλακτος γίνεται τὸ
βέτυρον· ἐκ γάλακτος
δὲ ἐμπυλίσθεντος ὁ τυ-
ρὸς, βόειος, οἰεῖος, αἰ-
γυῖος· ὁ δὲ ὀρρὸς περισ-
σεύει.

υιζ. Τῶν βοῶν ἡ μὲν
ἐγκύμων, ἡ δὲ ἀκύμων,
ἡ τις βοῖδιον, καὶ δαμά-
λη λέγεται· ἄγονος γε-
νομένη, σφάζεται.

υιη. Ἐν λειμῶσιν [οἱ
ἀνυδροὶ, ἡ ἐνυδροὶ εἰσιν]
χορτὸς ὑπὸ τῆς χορ-

414. Hi in aquali-
culis, illi in praesepi-
bus pastum praebent,
stabulum palā expur-
gantes.

415. Vitulus & a-
gnus subrumi, exube-
re colostram (colo-
strum) sugunt; Ancil-
la verò lac mulgens,
mulctrali (mulctra) excipit.

416. E lactis cremo-
re (flore) confit buty-
rum; è lacte coagula-
tò caseus, vaccinus, o-
villus, caprinus; serum
superest.

417. Vaccarum a-
lia praegnans (forda,
horda) alia nondum
foeta est, quæ bucula,
& juvenca dicitur: ef-
foeta facta mactatur.

418. In pratis (quæ
vel siccanea, vel rigua
sive irrigua sunt) fœ-
num

πόμῃ, δρεπάνῳ ἀπο-
τετμημένος ξηραίνεται,
καὶ ἀγρίφναις σεουρ-
μένος, δικράνοισι εἰς θί-
νας καὶ χορτῶνας συγ-
κομίζεται.

υἱ. Ἐκ χλόας ἀνα-
φυομένης, χόρτος ὁψί-
ρονος γινέται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
τριάκοντὸν ἕκτον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΚΡΕΟΥΡΓΙΑΣ.

υἱ. Ὁ κρεουργὸς (ἀρ-
ταμος) πᾶσι τιτῶσι | πᾶ γὰρ
ἰσχυρὰ ἐστὶ βρωτὰ. ἥ τις
ἀν' ἐοδίσειεν αὐτὰ; ἐν
σφαγῶνι, σφαγιδι θύ-
ει τὰτ' ἐστὶ, σφαγίει,
καὶ δέφει, ἥτοι ἐκδέρει,
καὶ δερταμεῖ, καὶ ἐν
κρεωπωλίῳ πτωρεῖ-
σκει.

υἱ. α. Τὰ ἐντερα
(τὰς χορδας) τῶν κρέ-
ως ἀμφιδευτῶν σατ-
των, ἀλλοῦντας ποιεῖ.

num. à fœnifece,
(fœnifecâ) seculâ si-
cilitum siccatur, ra-
strisq; corrasum, fur-
cis in cumulos & fœ-
nilia comportatur.

419. E renascente
gramine chordum fit.

CAPUT TRIGESI-
MUM SEXTUM.

DE LANIO-
NIA.

420. Lanio (lani-
us) altilia [vescula e-
nim non sunt vesca-
(esculenta): quis iis
vescatur?] in laniena
(lanario) clunaclo ma-
ctat, id est, jugulat, ex-
coriat, sive deglubit,
dissecat, & in macello
venum exponit.

421. Intestina pul-
pâ effarciens, farci-
mina, ut faliscos, lu-
canicas (botulos) ape-

(ἀλλανθοποιεῖ) οἶονεὶ κοι-
λίας ὑῶν ὡς δρασεσσυγμέ-
νας, ἀλλὰντας τὰς λε-
κανικὰς, χορδὰς τὰς
αἰμαλιδάπιδας, μιμά-
κρεις, κρέατα ἐφαλ-
μα, (τετραχειευμένα)
ἰσμήκας (ἰσμήκας) ταῦτά
τε καὶ κάμματα κερκώ-
δη, καὶ πέρνας, καὶ ὠ-
λήνας καὶ ταρχείας.

υκβ. Ἡ πημελή τῶ
σῆαλ' ἀπὸ τοῦ τέρων ἐστὶ,
καὶ ἐπὶ πηγνύλα ὁμῶς
αὐτῶν ὅτι λιπαρώτερον
ἐστὶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΡΙΑΚΟΣΔὸν ἑβδομον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΘΥΡΕΥΣΕΩΣ
(κυνηγίας).

υκγ. Ὁ θηρευτὴς (ἀ-
γρευτὴς, κυνηγέτης.) εἰς
τὰ φρεσ, καὶ βόθρεσ προσ-
άγει τὰς θήρας, ἢ διὰ
ὁσφρήσεως κυνῶν ὁσφ-
ρήτων, καὶ ἰχνη ἰχνεύ-
ει, καὶ θηρεύει.

xabones, tomacula,
tucedas, (isicia, itémq;
offas penitas, pernas,
petasones & succidias
conficit.

422. Adeps febō dif-
ficilius, nec æqvè, ut
illud, conerescit: quia
opimior est.

CAPUT TRIGESI-
MUM SEPTIMUM.

DE VENA-
TU VEL VENA-
TIONE.

423. Venator fe-
ras in scrobes, fove-
asqve pellicit, aut ca-
num sagacium odora-
tu per vestigia vesti-
gat, & venatur.

424.

υκδ. Οἱ μὲν γὰρ ῥινη-
λάται ῥινηλατῶσιν (σι-
βέουσιν), οἱ δὲ παχύπο-
δες (ὄζυποδες) διώκουσι,
καὶ κίχουσι.

υκε. Ἡ ἔλαφος ἐμ-
πεσθῶσα εἰς τὰ δίκτυα, καὶ
τὰς ἀρκυὰς, ταῖς σάλι-
ξιν ἐρχαλιδωμένας, ἐμ-
πλεκέαι (ἐνέχεται) καὶ
κατακαίνεται, ἐξολιθί-
σασα δὲ, παχύνει τὴν φυ-
γὴν, καὶ ὅξως ἀποδι-
δράσκει.

υκε. Κάπερος ὁ ὑπο-
πιμπλάμενος ἀφρῶ, καὶ
βρύχων ἰδὲ ὀδόντας προ-
βολίῳ διαπεπαρμένος
ἀποσφάττεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΡΙΑΚΟΣΘΝ ὈΥΔΘΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΑΛΙΕΙΑΣ.

υκζ. Ὁ ἀλιεὺς ἀλι-
εῦσαι, ἐν λίμνῃ μὲν καὶ κα-
λυμβήθρῃ τῇ θαλάσσῃ,
καὶ γαίῃ, καὶ ἀμφι-

424. Odoratores
enim indagant, verta-
gi persequuntur & af-
sequuntur.

425. Cerva in cas-
ses, & plagas varis ten-
tas incidens, irretitur
& interimitur: si e-
vasit, celerat fugam,
atq; celeriter aufugit.

426. Aper spumans
& frendens venabulô
transadactus interfici-
tur.

CAPUT TRIGESI-
MUM OCTAVUM.

DE PISCA-
TIONE.

427. Piscator in la-
cu & piscinâ reti pesca-
toriô (piscariô) & ver-
riculô, tragulâve: in

G 5

amne

βλήσρω· ἐν ποταμῷ δὲ, amne sagena & nassa
τῇ συγνήνῃ, καὶ τῷ πορί- piscatur: hamô (qui
κῶ· τῷ ἀγκίστρῳ δὲ τὸ escam habet) ubivis.
δέλεαρ ἔχοντι, παντα-
χῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT TRIGESI-
τριακοσὸν ἑννάβιον. MUM NONUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE AVICU-
ΟΡΝΙΘΟΘΗΡΑΣ. PIO.

υκη. Ο ὀρνιθοθήρας 428. Auceps au-
ὀρνιθοθηράσιων (ὀρνι- cupium facturus, per
θεύσιων) Δὲ παλευσί- illices allectas inescā-
ῶν παλευόμενα τε, καὶ tāsve aviculas, vel re-
δέλεαζόμενα ὀνίθια, ἢ ticulô adobruit, vel
δικτυδίῳ ὀπικαπαχων- calamis viscatis, & in
νύει, ἢ ἀλίσκει, ἢ ρά- amite (peticâ) infixis
βδοις, ἢ ὀπικεχρισμέ- implicat, vel tendicu-
ναις, καὶ καλαμῶ ἐνη- lis, laqveis, transen-
ρεισμέναις ἰξεύει, ἢ πα- nis, aut etiam decipa-
ρίσι (πύγαις) βρόχοις, lis illa qvear.
δεραιοπέδαις, ἢ ἢ κιγ-
κλίσι ἐνέχουσαι.

υκθ. Ο ὀρνίθας τὰς αἰ- 429. Oscines, qvas
οιδῶς, ὅς ζῶντας Δὲ- vivas servat, caveæ in-
σώζει, εἰς καλιὸν (κύρ- carcerat, siye junctim
την) καθεύγει, ζυγάδην, siye separatim.
ἢ δίχα.

430.

υλ. Ἐἵς ἐμποδιζό-
μεν, ἐκ τῆς ὀρνιθοπέ-
δης ἐκλύοι (ἀπαλλάτ-
τοι) ἑαυτὸν, ἀφίπταται,
πλὴν εἰ μὴ ταῖς θερ-
μῶν ἐμπλέκεται πάλιν.

430. Si qua pedi-
câ impedita sese expe-
dit (extricat) avolat,
nisi iterum tricis in-
tricetur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ

ΤΕΤΑΡΑΚΟΣΘΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΟΨΑΡΤΥΤΙΚΗΣ.

CAPUT QVADRA-

GESIMUM.

DE COQVI-
NARIA.

υλ. Ὁ παμίας πα-
ῶσα (ὀψώνια), ὅσα
πρὸ ὀψώλων ὠνήσας
το ὀψώνης, προσφέρει
ἐκ τῶν παμίων, (ἐδε-
σμαπθήκης), & μόνον
τὰ πρόσπαια, ἀλλὰ
καὶ τὰ ἑωλα, καὶ ἡμί-
βρωτα. ὁ δὲ μάγειρος,
ἦτοι ἡ μαγείραινα, ἐπὶ
τῇ ἐσίᾳ (ἐσχάρα, ἐν τοῖς
λεβητοῖς μὲν, καὶ θερμαν-
τῆσι, καὶ κακκάβοις
(κακκάβοις) ἔψει, ἀμ-
φι δὲ τοῖς ὀβελοῖς ὀπλά,
ἐν τῷ δὲ ταρρίῳ φρύγει,
ἐν τῷ δὲ τηγάνῳ τηγα-
νίζει.

341. Promus con-
dus obsonia, quæ à
venditore obsoniorū
obsonator coëmit,
non solum recentia,
sed & pridiana atque
semesa, è promptua-
rio (penario) profert,
sed coqvus aut coqva
in foco, lebetibus (cu-
cumis) ahenis & caca-
bis elixat, verubus as-
sat, craticulâ torret,
sartagine frigit.

υλβ. Ἐἵ ζῆ, καὶ
βράζει, ὥστε μὴ ἐκβρά-
ζεσθαι, ζωμηνύσει ἐ-
λέγχει (συτέλλει) καὶ
τὸν ἀφρὲν τῷ ἀφρῶντος
ἀπιφρίζει.

υλγ. Καὶ τῇ μὲν κρεά-
τῃ ἐξείει, τῇ δὲ λιπ-
μητηρίδι, καὶ τῷ ἡθμῶ
ἤθει.

υλδ. Τὰ λοιπὰ τῶν
μαγειρείων ἀσκηνημα-
τῶν ἢ σκευάσματα ἐστὶ τὰ-
δε· τὸ ἑπικόπανον (ζά-
νιον) ὁ ἐλεός (τὸ ἐλεόν)
τὸ δικρανὸν πυρίσκευον,
τὸ πυρράγιον, τὸ πύραυ-
ρον, τὸ πυρεῖον, ὁ τρίπυς
τὸ κύκηθρον, ἡ κνήστις, ὁ
λατήρ, οἱ πύελοι, οἱ κέ-
ραμοι, αἱ παροψίδες, τὰ
τρυβλία, αἱ λοπάδες
ὧν ἀσκηλυζομένων ἀνά-
κλυσμα γίνεται.

υλε. Ὁρεζόμενος ἀγ-
γεῖς, τὴν χεῖρα λαβὴν
(ὦν) ἑπιβαλεῖς ἀμ-

432. Si quid fervet
& bullit, ne ebulliat,
trullâ confutat; &
spumam spumantis,
rudiculâ (tudiculâ)
despumat.

433. Fuscina extrahit, fuscina, (qvalô) &
colo colat.

434. Residua culi-
nae utensilia hæc sunt:
epicopanum (truncus
carnarius) mensa co-
quinarum, rutabulum,
batillū, ignitabulum,
igniarium, tripus, ru-
dícula, radula, trua,
alvei, urcei, paropsi-
des, catini & patinae,
quæ cum colluuntur,
fit colluvies.

435. Prensaturus
vas, anfræ manum ap-
pones: sed si anceps
est,

Φώτῃ δὲ ὑπάρχοντι, est, ambigas ac dubi-
 αμφιβάλλοις αὐτὴν καὶ δι- tes, qvâ arripias.
 σίζοις, πῇ χρὴ δεξι-
 σθεῖσθαι.

υλς. Οἱ μὲν ὄρνιθες 436. Aves deplu-
 διαποτίζονται τὸ πτέρω- mantur: Pisces autem
 μα, οἱ δὲ ἰχθύες διαπολε- desquamati exenterā-
 πόμενοι ἐξεντερίζονται. tur.

υλς. Καὶ τῶν οἱ 437. Assati, tosti,
 ὠπτημένοι καὶ οἱ πεφρυ- & frixi salubriores
 γμένοι, καὶ οἱ τετηγανι- sunt, qvâm elixi & ju-
 σμένοι, τῶν ἡψημένων rulentī, nisi pluscu-
 (ἐφθῶν) καὶ ἐζωμευμέ- lum condiantur.
 νων [εἰ μὴ μικρὸν ὑπερ
 ἐκείνης ἡδυσμένοι ἢ κε-
 καρυκευμένοι αὐτοὶ εἶεν] ὑ-
 γεινότεροί εἰσι.

υλῃ. Τὰ τελίχη καὶ 438. Salsamenta
 τὰ κεκαπνισμένα μό- & infumata ægrè con-
 ρις (μόλις) συμπέττε- coqvuntur.
 ται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT QVADRA-
 πεσσαρακοστὸν πρῶτον. GESIMUM PRIMUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE POTU-
 ΤΩΝ ΠΟΤΩΝ ΣΚΕΥ- LENTORUM

ασίας.

Paratura.

439.

υλθ. Ὁ ἀμπελουργὸς
ταῖς νέαις ἀμπέλαις φυ-
τευσῶν, διὰ ὁρχωντῶν
ὑπορρίζων μετοσχεύει
τον ἀμπελωνα διέκλιν-
σκαπτεῖ τὰ κλήματα
ὑποπλήθευς τῶν οἴνα-
ρων βελθόντα χαράξιν
ἢ καμάξιν πασσαλεύει,
καὶ σφείζει μετὰ μι-
κρὸν οἴναρίζει τελευ-
ταῖον τρυγᾷ, τὴν ὀπι-
φυλλίδα (τὸ ὀπιφυλ-
λεῖν) τοῖς πένησιν ὀπο-
λείπων.

υμ. Ὁ χυμὸς ὅσα-
φύλινος ἡδύς ἐκ σα-
φύλων ραγῶδων ἐν πυ-
λινῃ πεπατημένων, ἐν λη-
νῷ διὰ πίεσης ἐκπι-
έζεται ὥς ἐκ τῆς ὑπολη-
νις εἰς κάδον, ἢ πιθάρι-
ον μέγενεχθῆς μεν, γλα-
κος, ἀφυλισμένος δέ,
καὶ μετηρωμένος, μέθυ
λεγεται, πομα τῷ Φαι-
δρῶν (ἰλαρῶν) τῆς κηδο-
μενῆς μάλιστα ὀπιτή-
δειον.

439. Vinitor vites
noveillas plantaturus,
traducibus propagat:
Vineam bidente (pa-
stinō) pastinat: palmi-
tes ob multitudinem
pampinorum grava-
tos, aut deorsum ver-
gentes ridicis seu pe-
damentis statuminat
(palat!): paulō post
pampinat: tandem
vindemiat, racema-
tione pauperibus re-
lictā.

440. Succus uve-
us, livavis ex acinosis
in orca calcatis uvis,
in torculari prelo ex-
urgetur: qui è lacu in-
cadum vel eriam
translatus, mustum, &
posteaquam fuerit de-
fecatus atq; elutriat-
us, vinum dicitur:
potus exhilaradis mœ-
llis maximè accom-
modus.

υμα. Ὁ μὲν ἐν Θ, κρηλῖτος· ὁ δὲ αὐλῖτης (τηλινός) ἐπὶ τρυγῶδης πῶς ἐστ.

υμβ. Σκεαυτοὶ εἰσιν, ὁ ἀψινθίτης, ὁ ἐλενίτης, ὁ ῥοδίτης, ὁ ἐλελίσ-Φακίτης, ὁ ὕσσωπίτης.

υμγ. Τὸ σιραμιον, ἑψημά ἐστ, τὸ δὲ μεθυ εἰς ὄξυνην μεταπεσόν, οἶνος ἐκ τρυπίας.

υμδ. Ἐν χώραις ἔκ εὐνοινῶσαις, μελίκρατον (ὕδρομελι) ἑψεται, καὶ δὴ καὶ ζύθος ὡδὲ τὸ ζυθέψα σκευάζεται, ἐκ βύνης (σίτῃ Φρυκτῇ) καὶ βρύα.

υμε. Τεταμιευμένος μὲν εἰς λαποθήκας τὰς ὑπογείας, βύεται, καὶ παωμάζεται· ἀνεωγμένος δὲ προαίρεται διὰ σίφωνος (ἐκσιφωνίζεται) ἢ διὰ ὀπισθομίης, καὶ σρόφιγος.

υμς. Ἐν πίθοις δεκτικωτέροις, εὐχυλά-

441. Annotinum est optimum:hornum nonnihil adhuc fæculentum.

442. Facitia sunt: absinthites, helenites, rhodites, eleliphacites, hyssopites.

443. Defrutum sapra est, exoletum vapra.

444. In regionibus vinô non abundantibus, mulsum (hydromeli) coqvitur; itémq; à zythopepta zythus (cerevisia) ex polenta (farre tosto) & lupulô paratur.

445. Abditus in cellas obturatur, & operculatur, relitus verò promitur, siphone (tubulô) aut epistomiô, & vertibulô.

446. Capacioribus in cupis sapidior est,

τέρος ἐστὶ, διὰ τὸ μὴ ἐξ-
ατμίζειν, ἀλλῶς τε καὶ
ἐπὶ κανθηλίων ὑψηλο-
τέρων.

υμζ. Τῶ πύθξ ἐγκε-
κλιμένξ, ἀμα αἱ τρυ-
γες ἐκρέχσιν.

υμη. Ἐκ τῶν πε-
σμάτων (τῶν σεμφύ-
λων) οἶνος ὁ δευτερείας,
ἢ τρυγοφάνιος ποιεῖ-
ται.

υμβ. Αἱ χοάναι ταῖς
λαγήνοις προσήκουσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΔΕΥ-
ΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΔΙΦΡΕΙΑΣ, ἢ ἩΝΙ-
ΟΧΥΣΕΩΣ.

υν. Οἱ πωηλατῆς (ἵπ-
πόδαμος) σαρκοῖ τον ἵπ-
πῶνα, καὶ ἵππον φορ-
βεῖα προσδεδεμένον (ἐμ-
πεφοβίω ἐνον) ἢ [δα-
κνώδη ὄντα] φεμῶ ἐ-
σφίγμενον (πεφωμμέ-

est, quia non evapo-
rat: præsertim can-
theriis altioribus.

447. Inclinatō do-
liō, fæces unā exeunt.

448. Ex vinaceis
(flocibus) confit lora,
seu posca,

449. Infundibula
ad lagenas pertinent.

CAPUT QVADRA-
GESIMUM SECUN-
DUM.

DE AURI-
GATIONE.

450. Equiso equi-
le purgat, &, ubi equū
capistro alligatum, aut
fiscellâ [si mordax sit]
constrictum, strigili
depexit, gausape in-
sternit: dein avenam
van-

νον) ελεγίδι ἀποζύσαις
(ελεγίσαις) ἀμφιτάπη-
τι δ' ὀπισθίῃ αὐτόν· πρὸς
τέτοις ἀκρόσσελον λι-
μῶ λιμνήσας, σιμίζει, καὶ
ἄρδει αὐτόν.

υνα. Ὁ ἵππευς τῷ
ἐπιπῳίῳ ἐγκαθισόμε-
νος, καὶ τοῖς ἀναβόλευ-
σιν ἐγκέλλων, τὸν ἵππον,
ἐφ' ὃν ἀνέβη, ποπῳύ-
σματι πρᾶυνει (ποπῳί-
ζει) ἢ κέντρῳ (μύωπι)
μυωπίζει· τῷ δὲ χαλι-
νῷ, καὶ τῇ ἡνίασφι σρεφει,
ὥς αὐτῷ φίλον, τῇ δὲ
πασόμιδι κατὰτείνει.

υμβ. Τὸ πρῶτον
διον, ἢ ὑπερὶς, τὸ δ' ὀπι-
σθίον, καὶ τὰλλα φά-
λαρα, αὐτῷ κόσμῳ
εἰσὶν.

υγγ. Ὁ ὑποσείων
διαπάλλει τὸν ἐπιβά-
την, ὁ δὲ ταχυδρόμος,
καὶ ὁ εὐδρόμος μαλα-
κῶς φερόμενοι, καὶ ὡς
φόρως βαδίζουσιν, καὶ
πρὸς κρᾶσιν.

vannō ventilans, cibatur
eum, & aquatum du-
cit.

451. Eques ephip-
pio insidens, & stape-
dibus insistens, equū,
in quem adscendit, vel
popysmate demul-
cet, vel calcaribus in-
stigmat: fræno autem, &
habenâ pro lubitu fle-
ctit, palto mide coër-
cet.

452. Antilena, po-
stilena, dorsuale, &
phaleræ cæteræ, orna-
tui ei sunt.

453. Succussator
equitem quassat: to-
lutarius (asturco) verò
& gradarius verò mol-
liter feruntur, & nec
titubant, nec cæspi-
tant.

H

454

υνδ. Ὁ ἡνίοχος τῶν
ἐπιπαιφόρων ὡς αὐτοὺς
γυνυσι τὸν περιπατον
(παρήγορον, ὡς αὐτοὺς)
τὰς δὲ περὶ αὐτοὺς ἐ-
κείνων ἐλαύνει.

υνε. Οἱ μὲν μεγα-
νες ὅτι ἐξαζύγων ὀχῶν-
ται, ἐν ἀρμαμαῖς, καὶ
αἰπῆναις· οἱ δὲ δημίτεροι
ὅτι τετραζύγων, ἢ τρι-
ζύγων, ἢ διζύγων, ἐν
δίφοις, ἢ ζευγεσιν, ἢ
συνωρίσιν· ἐοῦσιν ὅπη καὶ
ἐν ἀρμασι διτρόχοις.

υνς. Οἱ φορτοὶ ἀμά-
ξαις (σάλιναις) καὶ ἐλ-
κῆθοις· οἱ δὲ κἀμνοντες
φορείοις σκεπατοῖς· οἱ δ'
ἀβροὶ (οἱ τευφεροὶ) κλι-
νιδίοις μετακομίζονται.

υνζ. Τὸ ἄρμα τὰς
τροχὰς ἔχει ἐκ τῆς ἱερ-
μης (τὰς τρομῶν, τῆς
πλήμνης) κνημῶν δώ-
δεκα (δυσκαίδεκα) ἐξ
αἰψιδῶν, καὶ σωρίθμων
κανθῶν συμπεπλεγμέ-
νης. Ἀλλὰ μὲν οἱ ἄξονες
ὀνέω ἀναίρονται, ὥς τε
αἰλῶ αἰλείφονται.

454. Auriga parip-
pum sellario jugat, an-
tecessarios ante se a-
git.

455. Magnates seju-
gibus vehuntur, pam-
pillis, (pilentis) &
carpentis; plebeji qua-
drigis (quadrijugis)
trigis (trijugis) bigis
(bijugis) idq; petori-
tis, rhedis, & effedis:
alicubi etiam cistis.

456. Onera plau-
stris (sarracis) trahis-
q;vè; ægrotantes arce-
ris: delicati lecticis
transvehuntur.

457. Currus habet
rotas, ex modiolis, ra-
diis duodecim, absi-
dibus sex, & totidem
canthis, contextas:
sed axes, ut axungia
ungantur, fuculâ sus-
tolluntur.

458.

υνη. Τῷ τῷ ῥυμῷ ἄ-
κρω (τῷ ἀκροῖ ῥυμῷ)
προσαπίεται τὰ ἐχμα-
τα [ἐάντε σεραι, ἐάνθ'
ἱμάντες ὦσι] τῷ ἀμπρῷ
ἐκκρεμάμενα. ἵππιδεν
δὲ ὁ ἐποχλεύς ἐστιν, ὅππῃ
τὸ ἐπ' ἐχέσθαι τὸν ὄχον,
ἐν κατηλύσει κατὰ κρή-
μιν.

υνθ. Οὐ δὲ τῶν
τροχιῶν ἐλαφροτέρως
ἐλκομένῃ, μὴ ἀμφα-
ξονῆς, ἀποβλεψὼν εἰς
τὸ πῖσω.

υνζ. Αἱ ἀσφάλαι ἐ-
πὶ τῷ ἡμίονος, καὶ κα-
βαλλας ὅππῃ πόνονται,
ὅπως δὲ χωρίων κρη-
μνωδῶν, καὶ ἀβάτων,
καὶ δυσπρόρων, ἢ πόρον ἄλ-
λον ἔχοντων, τὰ σά-
γματα μεταφέρηται.

υνα. Οἱ ἀχθοφόροι
ἢ ὅππῃ τῶν ὤμων, ἢ ὅππῃ
Φερέτρων βασίζουσι,
κρεμασῆσαι κομιστικοῖς
τραχήλιν ἀπηρετημένοις.

458. Temonis ex-
tremitati admoventur
retinacula [sive
sint carenæ, sive lora]
de helcio dependen-
tia: ponè autem suf-
flamen est, ad suffla-
minandum in præci-
piti descensu currum.

459. Qui cum per
orbitas levius traha-
tur, ne exorbitet, re-
spice.

460. Clitellæ mu-
lis aut caballis impo-
nuntur, ut per loca
præcipitia, & invia,
& transitu difficilia,
aut transitum alium
non ferentia, onera
transferantur.

461. Bajuli vel hu-
meris, vel feretris, æ-
rumnâ à collo suspen-
sâ, bajulant.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΝΑΥΤΙΚΗΣ.

CAPUT QUADRAGE-
SIMUM TERTIUM.

DE NAVI-
CULARIA.

υξβ. Αἷτις γενομέ-
νῃς ναυάρχῃς, τὸ πέλαι-
γος ὁππλῶσιν οἱ ναυ-
ται, ἐξ ἀκλῶν ὑπερθα-
λασίων ἢ ἐν ἰναι κομί-
σονται.

υξγ. Ὁ μὲν ναυκλή-
ρος, ἥτοι ὁ κυβερνήτης,
ἐν τῇ πρύμνῃ καθεζό-
μενος ὡς τὸ πηδάλι-
ον, κυβερνᾷ· οἱ δὲ ἄλλοι,
ἀνὰ τὰ κατὰσρώματα
θρεξάσκοντες, καὶ ἄλ-
ληλοῖς ὁπιβοῶντες, καὶ
ὡς κελεύοντες, ὁπι-
ταῖς κεραταῖς ταῖς ἰα-
[ἀπερ ἐστὶν, ὁ ἀρτέμων, ὁ
δόλων, καὶ ὁ ὁπίδρομος]
ἀναπετῶσιν, ἢ σέλλῃσιν,
ἤδη μὲν ἐπ' ἰσῶ, ἤδη δὲ
ἐν τῇ πρῶρᾳ, ἐξαρτίσαν-
τες καὶ τὰ ἀφλασα.

υξδ. Θαλάσσης γα-
ληνιώσης (εὐδίας ἢ σι-

462. Ab oris trans-
marinis, navarchi au-
spicio, apportaturi
nobis quædam nautæ,
æquor navigant.

463. Naucerus vel
gubernator, in puppi
ad clavum (guberna-
culum) sedens, guber-
nat: alii per foros cur-
sitantes, atq; se invi-
cem inclamantes, &
exhortantes, ad an-
tennas vela (ceusunt,
acatium five artemon,
dolon, & epidromus)
explicant vel contra-
hunt, jam in malo, jam
in prora, appendentes
& aplustria.

464. Tranquillô
mari (salô) velificatio
mon

λαγενομένης) ἡ ἰσίοδρο-
μία ἔ' προάγει, πλὴν εἰ
μὴ οἱ ἐρέται, ὅτι τῶν ἐ-
δωλίων, πρὸς σκαλμοῖς
συγκαθεζόμενοι ἐρέσ-
σιν (κωπηλατοῦσιν) [ἀλ-
λά τοι κέλητα, καὶ λι-
βυρίδα, καὶ λέμβον
ὠκυτέρως ἀπέρχει τὰ
πνεύματα, ἢ τριήρη αἰ-
κώπων, ἥτοι οἱ ἐρε-
ται] καὶ ὅπως χρεῖα ἂν
εἴη, κοντοῖς ὀπικρόντες,
τῶν βραχείων, καὶ σκο-
πέλων ἀπωθῶσι.

υἷς. Τέτοις γὰρ πε-
ρὶ πεισθῆτες, ναυαγίαν
κινδυνεύουσι, καὶ μὴ ποι-
ήσαντες ἀποβολὴν τῶν
ρόμων, ναυαγῶσι διὰ
τῆς βολίδος (βολίζοντες)
ἀναζητῶσι τὸ βάθος.

υἷς. Αἰέλλης (θυέλλ-
λης) ὀπιγενομένης, ὥστε
μὴ ὥρα φέρεσθαι δε-
κακυμίων (κυμάτων
πελωρίων) τὴν αἰγύ-

non procedit: nisi re-
miges per transtra ad
scalmos confidentes
remigent: (sed celo-
cem, & liburnicam, &
lembum flabra velo-
cius impellunt, quam
remi triremem) & ubi
opus, contis truden-
do à brevibus & sco-
pulis propellant.

465. Nam huc si
incidant, naufragio
periclitantur, & nō re-
rum jacturam faciant,
naufragantur (naufra-
gium faciunt) idcirco
bolide (bolidem jaci-
entes) profunditatem
exquirunt.

466. Procellâ ob-
ortâ, ne abripiantur
à decumanis flucti-
bus, anchoram ru-
denti annexam jaci-
unt.

εαν τῷ κάλῳ (τῷ κρυμνησίῳ) προσημμενην βαλλῃσι, καὶ ἔτω κυμαίνοντες σαλεύονται.

υζζ. Οἱ πρῶτον, ἢ ἡ δεύτερον ἰσιοδρομεῖς, ἢ πλεονῖες, [καίπερ προσχρῶντες] σχολῇ τῆς ναυτίας ἀλυξῃσι.

υζη. Ναῦς μὲν κενὴ, ἐξαιρέτως δὲ κωπήρης, καὶ φορτηγὸς (φορταγωγὸς) εἰς τὸ ὅπινῃ χροῖται ἐμμενεσέρως, ἐρμαπισάπεται ἀλλὰ μὲν πείσοπέρως ἐρμαπιδεῖται, βρίει κατω.

υζε. Χαίνει πολλάκι, καὶ διὰ τῶν ῥωγμῶν δις αἰένων εἰσρέουσι, καὶ εἰς σείραν (τρεῖς πιν, ἢ τρεῖς πίδα) συρρέουσιν ἢ ἀντλία, τὸν ἀντλον (τὸν χαυλόν) καθίστησιν, ὅθεν τῷ ἀντλητῇ ἐξαντλεῖται.

υο. Ναυτιλίας ἀνυποδείξης, ἰσυντόμως ἢ τοι ὁρμισέον τὴν πλοῖαν

unt: atq; ita fluctuantes jactantur.

467. Primò vel etiam secundo velificantes, vel navigantes [etiamsi vento secundo] nauseam vix effugient.

468. Navis vacua, praesertim actuaria, & oneraria (corbita) quò firmitus innatet, saburrâ oneratur: sed si nimio plus, pessum ibit.

469. Fatiscit multoties, perq; hiscentes rimas illapsa, ac in carinam confluens navea, sentinam constituit; unde antliâ exantlatur.

470. Navigatione peractâ actutum navigia in portum appellentur.

εἰς τὸν λιμένα, ἢ κατα-
κλίον γε εἰς ὄρμον (ναύστα-
θμον) ὁπτιήδειον.

υοα. Ἐν ῥήθρῳ ναυ-
σιπόρῳ, πορμίσι, καὶ σκα-
φιδίοις, καὶ σκάφαις,
καὶ κύμβαις, καὶ δὴ καὶ
χεδίοις χρῶνται.

υοβ. Τσερῶντος τῆ
πόρῃ, πορείῳ περαιέμε-
θα (περῶμεν, πείρομεν)
καὶ πορθμὸς λέγεται· ἀλλ'
ὁ πορθμεὺς (ὁ πορθμευ-
τῆς) τὸ ναῦλον αἰτεῖ.

υογ. Ἐστ' ὅπῃ γε-
φυραὶ, αἱ μὲν λίθιναι, αἱ
δὲ ξύλιναι, καὶ ὁπτιή-
πων, ἢ καὶ κρεμασταί·
ἐστ' ὅπῃ γεφυρίδες
τεύχοισι.

υοδ. Οἱ ἀρνευτῆρες
(κολυμβηταί) πάντα
τὰ βαθέα διανήχονται
(διακολυμβῶσι.)

lenda sunt: aut certè
in opportunam sta-
tionem deducenda.

471. In navigabili
flumine naviculis, lin-
tribus, scaphis, &
cymbis; imò & ratibus
utuntur.

472. Ubi vadum
deest (defit), pontone
trajicimus, diciturq;
trajectus: sed portitor
naulum poscit.

473. Alibi pontes,
lapidei vel lignei, atq;
alibi sublicii, & pen-
files: alibi ponticuli
struuntur.

474. Urinatores
quavis profunda tra-
nant (transnatant.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT QVADRA-
ΤΕΩΣ ΑΡΧΙΚΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ. GESIMUM QVARTUM.
ΠΕΡΙ ΤΩΝ DEITINE-
ΠΟΡΕΙΩΝ. RIBUS.

H 4

475

υοε. Ο ὁδευτῆς (κε-
λευθήτης) οἱ τεινεί. ὧθ' ὅ-
πουρευεῶ. διχα διεκδύ-
σεως, μηδ' ἐπ' ἐκτρο-
πας ἐκτρεπεῶ.

υοε. Τῆς τριβῆς χά-
ριν τὴν ὁδὸν μηδ' ἀπολει-
πέτω, πλην εἰ ἀτραπὸς
ἢ σιβὸς εἴη σιπλος ἢ καὶ
ὁδηγὸς, καὶ συνέμπαρος,
ἐμπειρος.

υοζ. Οὐτὰ ἀβατα,
καὶ τὰ πλανόδια, καὶ τὰ
ἐκ ἡγμάτων δεδοικώς,
μηδαμοσε, ἀποπατεῖτω.

υοη. Ἡ ἀμφοδὸς, καὶ
ἡ τριόδος σφαλερ' ὕψος
νεκα. Διὰ τὸ μὴ πλανη-
θῆσεσθαι, τὰς ἀντικελεύ-
θους (τὰς ἀπανλώνας)
ἐρεῖ, ἡ ἵπτεον; πότερον ταύ-
τη ἡ ἐκείνη; καὶ πότερον
ὅτι δεξιά, ἢ ἐπ' ἀριστε-
ρά ἀποκλιτέον;

υοθ. Οἱ τριμμοῖ, καὶ
αἱ συστροφαί, ἔχ' ὁμοίως
πλανῶσιν.

υω. ἵνα δυνατὸς ᾖς
ὁκδημεῖν ἀνευ ἐρμηνείας,
τὸ ἰδίωμα ἐξεπίσω.

475. Viator, quò
tendit, rectà sine am-
bagibus proficiscatur,
ad diverticula ne di-
vertat.

476. Semitæ cau-
sà viam ne deferat, nisi
tritus sit callis, & iti-
neris dux, comēsve pe-
ritus.

477. Avia, devia &
salebras qui metuit,
nusquam deviet.

478. Bivium, & tri-
vium, fallax est: qua-
propter ne erres, obvi-
os sciscitare, quā eun-
dum? num hac, an il-
lac? & dextrorsum ac
sinistrorsum flecten-
dum?

479. Tramites &
compita non æqvè se-
ducunt.

480. Peregrinari ut
absq; interprete pos-
sis, idioma calle.

υπα. Τῶ δ' ὁπποδὴ
μήσονται κνημίδες συμ-
Φερσιν, ἢ ἀρβύλας. ὅτι
τῶ πηλῶ, καὶ πέτας Θ,
ἔσ' ἀκτίσι τῶ ἡλίου ὡς-
περ καὶ κυνῇ, καὶ δερμα-
τίνῃ, καὶ Φαινόλης (σι-
σύρα) ὅ ἐκ πλήματος,
ἔφ' ὑετῶ καὶ βακτηρία,
ἢ βάκτρον, ὡ σκηπέ-
ται· ἀντὶ σφείγματος Θ.
γάρ ἐστι.

υπαβ. Προσδεῖ καὶ
ἔφοδός, ἢ τῶ κολλυβί-
γραμμάτων, εἰς τὸ δα-
πανᾶν.

υπαγ. Οὐ μὲν ἀλλὰ
καὶ καρτερίας· ἐν αἰ-
θρία γάρ ἐννυκτερεύειν
(αἰθελοκοιτῆν) τυγ-
χάνει.

υπαδ. Ὅπως περ' ἀν-
είης, παρ' ὧτινι εἰ, καὶ
ἀλατρίβεις, πρὸς σεχε.

υπε. Οἱ λησταὶ γάρ,
καὶ αἱ συληταὶ ληστεύουσι,
καὶ συλαῶσιν, οἱ δὲ πειρα-
ταί, σκυλεύουσι καὶ μὲν
δὴ ἐν ξενοδοχείῃ, μά-

481. Peregrè ituro
ocrea competunt,
aut perones, ob ca-
num: & petasus, ob
solis radios: ut & ga-
lerus, ac penula scor-
tea, vel è coacta lana,
ob pluvias: & bacu-
lus seu scipio, quo ni-
tatur: adminiculo e-
nim est.

482. Opus & viati-
cō, vel literis cambiū
(collybi) ad faciendas
impensas.

483. Sed & patien-
tia: sub dio enim per-
noctare obtingit.

484. Ubi ubi es,
qui cum sis & conver-
feris, attende.

485. Latrones e-
nim & prædones præ-
dantur, piratæ spo-
liant: imò in hospi-
tio, præsertim apud

H 5

cau

λίσσε δὲ τῶν κα-
πῆλοις, ὅδε ξένος πρὸς
τὸν ξενοδόχον ασφαλῶς
ἔχει.

υπς. Ἐπιστάγμῳ, οἷς τὰ σφέτερα κομίζουσιν οἱ σκευασμένοι, εἰσὶ τὸ Ἰπινωτίδιον (σακκοπήρα) ἢ πήρα, ἢ ἰωποπήρα, ἢ λιφθέρα (ὁ μολγός) ὁ μάσουπος, τὸ βαλάντιον, τὸ μαρσύπιον.

υπζ. Εἰς τὸ εἶναι ὀπορώτερον, ὁποσκευαῖς σου τὸν μὴ Ἰπιβαρῆ.

υπη. Εἰ ἐπεικτέον ἐστὶ κέλησι χρῆσθαι (κέληζεν) ἀγαθόν.

υπθ. Ἀπόθεν παλίντροπὸν (ἐπανερχόμενον) σε, σῶν ὄντα, καὶ βλαβῇ (ἀρτεμῇ) οἱ σοὶ γυθῆντες (μυθόσυνοι) ὑποδέχονται.

caupones, non hospes ab hospite tutus.

486. Sarcinae, quibus sua convasata sibi portant, sunt: mantica (sacciperium) pera, hipopera, bulga, (vidulus) marsupium, crumena, loculus.

487. Ut expeditior sis, impedimentis ne te aggrava.

488. Si maturandum est, celetibus uti expedit.

489. E longinquo reducem te, salvum & hospitem, laetabundi tui excipient.

CAPUT

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
τεσσαρακοσὸν πέμπτον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΑΣ.

υγ. Οἱ ἔμποροι ἐμ-
πορῶντες, τὰ χρήματα
ἀλλοθεν προσκομιθέντα
πωλῶσιν, ἐκ αὐτῶν κέρ-
δος. τίς γὰρ ἐξ ἡμῶν
αὐτοὺς περισσεύειν ἂν;

υγα. Ἐν ἐμπορίῳ
συμβόλαια ἀσκεῖται
κλυτὰ κατὰ πόλεις αἱ
πανηγύρεις καὶ ἐμπο-
ρεῖα καθιδρύονται· τὰ
δὲ μονοπώλια τοῖς ἐνοί-
κοις (ὀπτιχωρίοις) ἐκ
ἔστιν ἀνύσιμα (λυσίτελῃ).

υγβ. Οἱ προπῶλαι
καὶ οἱ κάπηλοι, καὶ οἱ ἀ-
γοραῖοι, καὶ οἱ ῥωποπῶ-
λαι (οἱ γελγοπῶλαι)
τὸν ῥῶπον (τὴν γέλην)
πιπεύσκουσιν, πρᾶ-
γματεύονται λέγεσθαι
φιλοῦσι.

υγγ. Πῶς δ' ἔστι παν-
ταχὺ γὰρ τὰ ἄνια (ἀ-

CAPUT QUADRA-
GESIMUM QUINTUM.

DE MER-
CATURA.

490. Mercatores
mercaturam facien-
tes, bona aliunde alla-
ta non absq; lucro di-
vendunt. Qvis enim
cum damno quæstum
faciat?

491. In emporiis
celebria exercentur
commercium: oppida-
tim nundina & mer-
catus instituuntur:
monopolia incolis
conducibilia nō sunt.

492. Et propolæ, &
infitores, (tabernarii)
& circumforanei, &
scrutarii cum scrutis
suis, negotiatores dici
volunt.

493. Et quidni
Ubique sanè merx
(mer-

γοράσμα(α)) πριάσιμά (mercimonium) licet
 ἐστὶ καὶ ὁ μὲν πριάτης ἐκ- (venit, venalis est) ven-
 τιμά, ὁ δὲ ὠνητὴς ἀντι- ditor indicat, emtor
 τιμά, ἕως ἀν συνπιθῇ- licetur (licitatur), do-
 ὄν. nec contrahant.

υγδ. Ἀλλ' ὁ ὠνόμε- 494. Sed qvi mer-
 νος (πριάμενος) ἵνα μὴ catur, ne defraudetur,
 πωδρακόπηται, κοφθέν- cuforum à monetariis
 των ὑπὸ δρυροκόπε- nummorum (qvi au-
 νέμων [ὧν οἱ μὲν χρυ- rei sunt, vel argentei,
 σοῖ, οἱ δὲ δρυροῖ, οἱ δὲ vel ærei, sive ænei) te-
 χαλκοῖ εἰσι] δύναμιν neat valorem: num-
 συνεχέτω (εἰδέτω)· τῷ muli, teruncii, semo-
 λεπῖ, τῷ τεπερτημορίῃ boli, oboli, grosfi (dio-
 (τῷ διχάλκῃ) τῷ ἡ- boli) trioboli, drach-
 μιωβολίῃ, τῷ ὀβολῷ, & mæ, thaleri dimidiati,
 διωβολίῃ, τῷ τριωβο- floreni, solidi Imperia-
 λίῃ (τῷ ἡμιδραχμῇ) τῆς lis (joachimici, vallen-
 δραχμῆς, τῷ στατήρος, sis) scutati, crueiati,
 τῷ ἐπιδραχμῇ, τῷ ὀ- coronati, & aliorum
 κιδραχμῇ & αἰσιδιδω- aureorum.
 τῷ, τῷ σταυρωτῷ, τῷ σε-
 Φανωτῷ, καὶ ἄλλων χρυ-
 σῶν.

υγε. Τάλαντον μὲν 495. Talentum.
 Ἀττικὸν ἐξήκοντα ἑδυνά- Atticum valuit sexa-
 ὄτη μνάς· μνά δὲ ἑκα- ginta minas; mina
 τὸν δραχμάς ἡ δηνάρια, centenas drachmas, si-
 τῷτ' ἐστὶ, σταυροτύπας ve denarios, h, e, cru-
 ei.

ἐννέα, κατὰ νόμισμα
τὸ ἡμεδαπὸν.

υγς. Τὰ τῶν πραγ-
μάτων τιμήματα, ὅπι-
τείνεσθαι καὶ ἀνίεται πο-
τε (ὅπι μείζον ἢ ἑλατ-
τον βαδίζει) ἀλλ' ὅθεν
τιμιότερον ἐστὶ τῶν
εὐχῶν ἀγοραζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΠΛΑΡΧΙΚΟΝ ἔ-
κτον.

ΠΕΡΙ ΧΕΙΡΟ-
ΤΕΧΝΙΩΝ ΤΩΝ ἸΜΑ-
τεργικῶν.

υγς. Τὸ λίνον, καὶ ἡ
κάνναβις ἐμβρέχονται
τοῖς πέλμασι, καὶ ἀπε-
ξηραμμένα τῷ κλαση-
ρίῳ συναλοῶνται· τότε
κνάπνιται, τῆς σύπης
πείσεως.

υγς. Ἐντεῦθεν αἱ
κλωσίδες (αἱ χερνήτιδες)
τὰ ἡλάκατα τῇ ἡλακά-
τῃ πείαρυμύσσονται, τὰ
νήματα κατὰ γῆσιν, εἴτε
σροφεί, εἴτε ἀτράκλῳ καὶ
ἀπονοδύλῳ.

cigeros novem, mone-
tae nostratis.

496. Pretia rerum
intenduntur, & remit-
tunt (ingravescent, &
minuuntur), sed nihil
carius est, quàm quod
precibus emitur.

CAPUT QUADRA-
GESIMUM SEX-
TUM.

DE OPIFI-
CIIS VESTIA-
RIIS.

497. Linum & can-
nabis macerantur in
lacunis, & exsiccata
frangibulò conterun-
tur, cum carminantur,
stupa remanente.

498. Dehinc ne-
trices pensò ad colum
applicatò fila trahunt,
sive girgillò, sive fusò
& verticillò.

υγθ. Ἀπὸ τῶ ρόμβου, 499. Ex rhombo
αἱ ἀγαθίδες (τὰ κατὰ γ- (alabro) glomerantur
ματὰ) μηρύονται εἰς glomi, post fit tela.
πήνη (ἰσὸς) γίνεσθαι.

Φ. Ὁ ὑφάντης τὴν 500. Textor stami-
κρόκην (ἐφυφὴν) τῷ σή- ni tramā (subtegmen)
μονι ὀνυφαίνων (ἐφυ- subtexens, linteum &
φαίνων) ὀθόνην, καὶ λĩ- carbasum conficitur:
τα ποιῇ ἄπερ τὸ λευ- qvæ, ut politurâ can-
κανθίζειν τῇ σιλβώσει descant, insolantur.
χάριν, ἡλιαίζεται.

Φα. Τὸ μὲν δίμιλον, 501. Bilix duplica-
διπύχου, τὸ δὲ τρίμιλον tum, & trilix triplica-
τριπύχου μίτῃ δαίται. tum licium requirit.

Φβ. Ταυτὸ μικρὸν 502. Idem prope-
γίνεται ἐν τῇ θαλάσσιᾳ modum in lanificio
(ἐριεργία.) fit.

Φγ. Τὸ γὰρ εἰς 503. Lana vel gos-
(εἰρίον, ἔριον) καὶ τὸ sipium (bambacium)
βαμβάκιον πείκεται, καὶ pectitur & carmina-
γναφεύεται ὑποτα- tur à lanario, netur à
λασιεργῷ (ἐριεργῷ) καὶ lanifica: dein textitur,
κεχωρισμένων τῶν κνα- & pani transeunt in
φαλῶν, νήθειαι ὑπὲρ ἔρι- pannū laneum: qvæ
νήλιδος μετὰ ταῦτα ὑ- si levidensis est, fullo
φαίνεσθαι καὶ αἱ κερκίδες constipat, tinctor in
εἰς ἔρεβν ὑφους μετὰ πĩ- cortinā tingit.
πῆσιν ὁ μανὼν ὑπάρχον,
ὁ μὲν γναφεύς συμπι-
λαί, ὁ δὲ βαφεύς ἐν χαλ-
κίῳ βαπτῇ.

Φδ. Ο ἀκεσῆς (ἡ-
πητής) τῇ μὲν ψαλίδι
σχίζει (ψαλίζει), τῇ δὲ
βελόνῃ (ἀκέραι) καὶ τῇ
δακτύλῃ θραύει τὰ
ἐνδύματα [ἀλλ' ἐκόν-
των γνωστῶν τῶν ῥαμ-
μάτων] ἐνιότε καὶ δι-
σχίζει, καὶ τὰς χιτμὰς
αὐτῶν συρράπτει, καὶ πύσσει.

Φε. Ο μὲν τὰ παλαιὰ
σχίζει, καὶ κασύων,
τῶν κασυμάτων ῥά-
πτης (ῥακιοσυρράπτα-
δης) ὁ δὲ κομμῶν, καὶ ἀ-
ποδιδόμενος τὰ κομμά-
θηντα, κομματῆς ἐστίν.

Φς. Ο βυρσεύς (σκυ-
τεύς) κοινὰ διὰ κύρτης
διηθημένη, ἀπεργάζεται
τὰς βύρσας (τὰ σκύτη)
ἐξ ὧν ὁ ὑποδηματοποι-
ός (ὑποδηματοποιός)
ἐν τῷ σκυτεῖ, τῇ ῥα-
φίδι (τῷ ὀπήλιῳ) καὶ
μίτῳ πηλῶ, τὰ ὑπο-
δήματα ποιεῖ.

Φζ. Ο νακοδέψης, ἐκ
δερμάτων (νακῶν) τὰς
απολάδας (καυνάκας)
κατασκευάζει.

504. Sartor forfice
seindit, acu & digitali
indumenta fuit (sed
ne futurae notabiles
sint) quandoq; & dis-
suevit, rursúmque scissu-
ras consuevit, plicatq;.

505. Qui vetera sar-
cit, & consuendo re-
ficit, veteramētarius :
qui interpolat atq; ab-
lecta (interpola) ve-
num exponit, mango
est.

506 Coriarius lixi-
viō per fiscinam per-
colatō, elaborat co-
ria: è quibus sutor (cal-
cearius, calceolarius)
in sutrinâ subulâ & fi-
lō picatō, calceamen-
ta conficit.

507. Pellio è pel-
libus pellicea con-
struit.

508.

Φη. Ὁ ρινοδέψης ρι-
νὰς τὰς εὐδεφῆτας πα-
ρέχει· ἀλλὰ μὴν ἔτοι-
πάντες πρὸς ὑπερο-
ψίαν καὶ χλευασμὸν,
στυγέριοι ἀκῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΩΣ ΕΓΚΟΣΘΕΝ ΕΒΔΟ-
ΜΟΝ.

ΠΕΡΙ ΓΕΝΩΝ
ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΟ-
ΛΩΝ.

Φθ. Τὸ ἱμάτιον ἵπτι
τὸ τὴν γυμνότητα σκέ-
πειν τοῖς τῷ ὠδρείσθ
ἐκβληθεῖσι δοθέν, ἀγνώ-
μόνως ποικίλλεται πα-
ρὰ τῷ Φρυγίᾳ, καὶ τῷ
ὀγκῷ (τύφῳ) πρὸς τε-
χεται.

Φι. Τὸ ἐνδύειν, καὶ
ἐκδύειν ἡμᾶς τοσούτοις,
βάρος τε, καὶ ἐποχὴ
ἔστιν.

Φια. Οἱ μὲν χαλα-
ρᾶ, οἱ δὲ συστένω ἐσθῆτι αἰ-
γάλλονται, χήματι πολ-
λαπλασίῳ.

508. Alutarius a-
lutas præbet: sed o-
mnes hi per despe-
ctum (ludibrium) cer-
dones audiunt.

CAPUT QVADRA-
GESIMUM SEPTI-
MUM.

DE VESTI-
TIUM GENE-
RIBUS.

509. Vestis ad ob-
tegendam nuditatem,
ē Paradiso ejectis da-
ta, stultè acu à phry-
gione pingitur, & ad
fastum adhibetur.

510. Induere, atq;
exuere nos toties, mo-
les, & remora est.

511. Alii laxa, alii
stricta veste gaudent,
habitu multiplici.

512.

Φιβ. Ἀμπεχόναυ ἀν-
δρεία μὲν εἰσιν ὁ θώραξ
σὺν ταῖς χερσὶ (χει-
ριδωδός) τὸ κολόβιον, τὰ
πείσκειλῃ (αἱ ἀναξυ-
ρίδες) ἢ τήβεννα, ἢ κα-
τάρβυλος, ὁ φαινόλης, ἢ
διπλοῖς, ἢ ἐφεσεῖς, ἢ
χλαῖνα, ἢ χλαμύς, ἐ-
σθῆς ἢ ἐναγώνι.

Φιγ. Γυναικεῖαι δέ,
ἢ ἐξωμῖς, τὸ πειβόλαι-
ον, ἢ σολή, ἢ κυπαρσίς,
τὸ θερυστρον, τὸ κρήδεμ-
νον, ἢ κορδύλη, ὁ πέπλος,
τὸ πειζωμα, ὁ (ἢ) ἄμ-
πυξ, ὁ κεκρύφαλος, ἢ
μίτρα.

Φιδ. Ἀμφοτέροις δέ
κοινά· ὁ χιτωνίσκος, (ὑ-
πενδύτης) ὁ ὑποχίτων
(ὑποδύτης) ἢ κεφαλῖς,
ὁ πῖλος [ἢ ἡ ἀκρότης, κο-
ρυφή ἐστίν] ἢ πᾶρα, οἱ
χιτῶνες, τὸ φάρος, αἱ
χειροθήκαι, αἱ πεικνη-
μίδες, αἱ πεισκειλίδες
(τὰ πεισκέλια) τὰ πέ-
διλα (αἱ ἡλίπες, ἢ τὰ ὑ-

512. Vestitus viriles
sunt: Thorax cum ma-
nicis, (manicatus) co-
lobium, femoralia
(braccæ, caligæ) toga
talaris, lacerna (abo-
la) sagum, læna, chla-
mys, paludamentum,

513. Fœminei au-
tem: Exomis, amicu-
lum, stola, supparum,
theristrum, calantica
(rica) peplum, præcin-
ctorium, vitta (reticu-
lum) mitra,

514. Communes u-
trique: Indusium (inte-
rula) capitium, pile-
us (cujus summitas,
apex est) tiara, tunica,
palla, chirothecæ, ti-
bialia, periscelides (ge-
nualia, fasciæ crura-
les) calcei, soleas, ob-

Itra=

ποδήματα) πέλματα, καὶ ὀπιβλήματα, καὶ ἱμάν-
τας ἔχοντα, τὰ διπόδια, αἱ κρηπίδες, τὰ καλο-
πόδια, τὰ τῷ φελλῷ ἡ-
παλυμμένα σινδάλια,
καὶ οἱ ἀμφοτέροις πο-
δοῖν ἀρμόζοντες κέθου-
ροι.

Φιε. Πάντα [ὅσα
δέον εἶη] ἀκανίοις (βε-
λονίσιν) ἀγκιστρίοις, δρε-
κασί, περόναις (πόρπαις)
καὶ κωδέαις (σφαίρι-
διοις) συνείρεται.

Φις. Ζωστῆρι μὲν ζων-
νύομεν, καὶ ἀποζωννύο-
μεν ἡμᾶς· ταῖς δὲ
γλάσσαις (ἱμανθίοις)
ἀπλομεν, καὶ λύομεν τὰς
κοσμήβας.

Φις. Τὰς κυπάδας
ἀμπεχόμεθα.

Φιη. Τὰ δὲ κοσμή-
ματα (καλλωπίσματα)
ὀπιβάλλεται· τὰ σρόφια
[οἷσιν οἱ βόσρυχοι ἀ-
ναδέονται, καὶ κοσμεῖ-
ται] τὰ τρίχαπτα, αἱ
515. Omnia [ubi at-
tinet] spinulis (aci-
culis) uncinulis &
spinteribus, fibulis &
nodulis (globulis)
connectuntur.
516. Cingulō nos
cingimus & discingi-
mus; ligulis nodos ad-
stringimus, aut solvi-
mus.
517. Pallia amici-
mus.
518. Ornamenta
adjiciuntur: Redimi-
cula (quibus cinni si-
ve cincinni, & alia
redimiuntur, & or-
nantur) crinalia, ta-
nia,

ταῖς αἰνίαι, οἱ κροασοὶ (ταῖς νῆα, fimbriæ (limbi
κράσπεδα ἢ λώμαλα) institæ) lemnisci, lacī-
οἱ λημνίσκοι, αἱ παρυ-
νια.
Φαί.

Φιβ. Ταῦτά τε, καὶ
οἱ δακτύλιοι [ἐν ὧν τοῖς
κόγχοις (πυελίσσι, σφεν-
δόταις) οἱ ψῆφοι σίλ-
βων] οἱ στρεπτοὶ (ταῖς
στρεπταῖς) τὰ ὑποδέραια,
οἱ ἐλικτῆρες (ταῖς ἐνώλιας)
οἱ σαλαγμοὶ, τὰ ψέλ-
λια (ταῖς βραχιόνιας), καὶ
τὰ λοιπὰ τῶν χρυσου-
ργῶν, καὶ λιθοζῶν ἔργα.
Ὅσαύτως καὶ τὰ ὀθάνια,
τὰ ἐκμαγεῖα, τὰ καψι-
δρώτια.

Φκ. Πῖλοι οἱ ναυ-
τικοὶ τῶν ἐρετῶν, οἱ δὲ
κέντρωνες ρακόεντες τῶν
ἀπόρων εἰσὶ.

Φκα. Τὸ γυναικεῖον
τὸν κόσμον ἔδον ἔχει· αἱ δὲ
αἰσῶναι ἀμορβάδας.

§19. Nec non an-
nuli [in quorum um-
bonibus (palis) gem-
mæ nitent,] torques,
monilia, in aures, sta-
lagmia, armillæ (bra-
chialia) & cætera auri-
fabrorū & gemmario-
rum opera: nec non
lindeola, strophia, su-
daria.

§20. Bardocuculli
remigum, centones
pannos in opum sunt.

§21. Gynæcéum
suum mundum habet,
matronæ pedissequas.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΕΤΑΡΤΑΚΟΣΟΝ ὀγ-
δοον.

CAPUT QUADRA-
GESIMUM OCTA-
VUM.

ΠΕΡΙ ΤΕ-
ΧΝΩΝ ΤΕΚΤΟ-
ΝΙΚΩΝ.

DE FABRI-
LIBUS ARTIFI-
CIIS.

Φκβ. Τα μὲν πρῶ-
τα ὠκησάν οἱ ἄνθρωποι
ἐν σπηεσι, καὶ κρύπταις,
καὶ γράνταις, καὶ πλαι-
σίοις, καὶ σκηναῖς, καὶ
ἐσκεπασμέναις φύλλοις
τε, καὶ βάλτοις χορτωδε-
σι καλύβαις ἢ καλι-
δίοις· ἤδη δὲ πάντα οἱ
κοδομημάτων μετὰ ἐστ.

Φκγ. Ταῦτά ποτε
μὲν ταπεινά, ποτὲ δὲ ὑ-
ψηλά ἐστὶ, δίσεγα, ἢ
τρίσεγα.

Φκδ. Ἐν κλισίᾳ δὲ
μινυρά, ἡ δὲ ἀγεί α-
σμεν.

Φκε. Ὁ δὲ χειπέκων
οἰκοδομεῖ (σιναιρόντων
(συμβαλλομένων) τῶν
τεκτόνων, πελέκεσι, καὶ

522. Primitus in
specubus, cryptis, &
cavernis & tabernis,
& tabernaculis, &
cæspititiis, aut foliis &
cæspite rectis tugurio-
lis sive, gurgustiolis
habitabant homines:
nunc ædificiis omnia
referta sunt.

523. Hæc aliàs hu-
milia, aliàs excelsa
sunt, distega, & triste-
ga.

524. In casâ exili
lubens quis degit?

525. Architectus
ædificat, adjutanti-
bus fabris, securi &

mal-

αἰραις (κέσραις, σφύ-
ραις) τὰ δέοντα κατεργα-
ζομένων.

Φκς. Ὁ τερχοδόμος
(ὁ χαλκεύς) ἐκ χάλι-
κος ὑπὸ λατύπε (λα-
τόμος) σκευαοθέντες,
ἢ ἐκ πλίνθων, κατὰ σά-
φην καὶ καθέπον, τεύ-
χει τὰ τείχη πλίνθιναι,
καὶ πτόνω (κονία) ἢ γύ-
ψω διὰ τὴν κονία.

Φκς. Ὁ ξυλβργός
(ὑλβργός) ἐρείσας πόρ-
παξι σιδηροῖς τὴν δοκόν,
τῇ αἰζίνῃ κατὰ σάθμην
πελεκᾷ αὐτὴν [κατὰ πε-
τομένων τῶν πελεκημά-
των, καὶ χιδάκων ἢ χι-
δίων] τῷ τρυπαίῳ (τε-
ρέτρω) τερῇ (τρυπᾷ)
τροχιλίοις αἶρει, τὰς
τοίχας συντάσσει, καὶ τὰς
ἡλὰς ἐντρίβων γομ-
φοῖ.

Φκη. ἵνα μὴ δρω-
πι παλύνῃται (δρωτῶ-
ται) καὶ θμελῶται, τὰ

malleō (maulō)
operas suas peragen-
tibus.

526. Faber mura-
rius (cæmentarius) è
cæmento à lapididâ
(lapidicida, latomō)
parato, aut ex lateri-
bus, ad libellam & per-
pendiculum, muros
lateritios fabricatur,
& trullâ crustat, idq;
calce vel gypsō.

527. Faber ligna-
rius (tignarius) firma-
ta ansis ferreis trabe,
asciâ ad amussim a-
sciat [segmentis & as-
fulis avolantibus] te-
rebrâ terebrat (forat)
trochleis elevat, pa-
rietes coordinat, cla-
vis impactis consoli-
dat.

528. Ne cariem
sentiant (cariosa fi-
ant) ac vermiculen-
tur

καλα, ὑποκοπτεύω
(τεμνέω) μὲ τὸ πακτέ-
ληνον.

Φκβ. Ὁ ὑλοτόμος
τὰ δένδρα κατὰβάλλει
κόπλων, εἴτα κολέει (δο-
κολέει) καὶ πρίονι πρίει
[κατὰπρίον]ων τῶν πα-
ραπρισμάτων] καὶ δὴ
καὶ ραϊσῆς ἐγκυρῶν τὸν
σφῆνα (σφηνῶν) κείει
θεσμός συνίσθῃσι, καὶ
τὰς τῶν Φρυγῶνων φα-
κέλλας.

Φλ. Ὁ κιβωτοποιὸς
(κλινοπηγὸς) τῷ σκε-
πάρνῳ, καὶ ξυήληξεί
ταῖς σανίδας (τὰ σανιδώ-
ματα) καὶ γόμφοις τὰ
ἰκρία ἐνοί, καὶ κόλλη (ξυ-
λοκόλλη) κολλᾷ (συγκολλ-
ᾷ) καὶ κόμμι δὲ κευθί-
νῳ πικρῷ ἵπνιχρει.

Φλα. Ὁ σιδηροργὸς
ἐν τῇ σιδηροργίᾳ ὑπεμ-
φυτὰ διὰ φυτῶν, καὶ τὸν
σίδηρον ἐκμεταλαγμέ-
νον τῇ πυράχρᾳ δραξά-
μενος, ὅπῃ τὰ ἀκμο-

tur ligna, post plenitu-
nium succidantur.

529. Lignator ar-
bores sternit, truncat
(detruncat) ferrâ fer-
rat [scobe vel ferragi-
ne decidente] tudi-
téq; cuneum adigens
findit, strues compo-
nit, ut & sarmento-
rum fascies.

530. Arcularius (ferri-
narius) asseres (assa-
menta) dolabrâ &
runcinâ edolat, sub-
scudibus tabulas co-
adunat, glutine (collâ)
combinat (glutinat,
conglutinat) vernice
illinit.

531. Ferrarius in-
ustrinâ follibus insuf-
flat, emollitumqve
& forcipe prehensum
ferrum, super incude,

cu

νος χαλκύνει, καὶ διο-
μαλίζει, καὶ εἰς ἐλά-
σματα καὶ πέταλα δι-
ρύνει.

Φλβ. Ο κλειδοποι-
ὸς (κλειτροποιός) καὶ ὁ
πριονοποιός, καὶ ὁ ξιφο-
ζόος, τῇ μὲν ρίνη ρινῶσι
(τὰ λείψανα, ρινήμα-
τα ἐστὶ) τῷ δὲ ριναρίῳ
λειαίνουσι καὶ ζύουσιν, ὥς
ἀγλαΐζονται.

Φλγ. Ἐπόμενοι τέ-
τοις εἰσὶν οἱ χαλκεῖς, καὶ
οἱ κασιτεργεργοί, καὶ οἱ
αὐτομάλο τεχνῶν, καὶ οἱ
ἀμαξοπηγῶν ὡσαύτως
καὶ οἱ σκινδαλμοποιοί, καὶ
οἱ πυτινοπλόκοι, καὶ οἱ
τορευταί, καὶ οἱ ὑαλερ-
γοί, καὶ οἱ τὰς κάλως
(χοίνες) σρέφοντες, οἱ
καλωσρόφοι, ἢ χοινο-
σρόφοι.

Φλδ. Οἱ ἐργάται
μισθὸν λαβόντες (μεμι-
σθόμενοι) ὑπηρετοῦσι,

532. Claustrarius
(ferarius) ferrarius &
polio limâ limant (re-
liquiæ sunt ramenta)
planulâ verò lævigant
& poliunt, ut niteat.

533. Eodem perti-
nent fabri ærarii, stan-
narii, automatarii,
carpentarii: (plaustra-
rii) scandularii iti-
dem, vietores, torna-
tores, vitriarii, & qui
restes torquent, restio-
nes.

534. Operarii mer-
cedem (manus precii)
accipientes (merce-
de

μοχλοῖς μὲν ἀνοχλίζον-
τες. ταῖς δὲ φάλαγγσι κυ-
λίοντες.

de conducti) submi-
nistrant, vectibus tol-
lentes, palangis volven-
tes &c.

Φλε. Ο κεραμεύς (χυ-
τρεύς) ἐκ τῆς κεράμης
(τῆς ἀργίλης) τὰς χυ-
τρεῖς, τὰς κεραμίδας, τὰ
πῶματᾶ, καὶ ἄλλα κε-
ράμια πλάττει.

535. Figulus ex ar-
gillâ ollas, fidelias, o-
percula, aliâq; figlina
(fictilia) fingit.

Φλς. Οἶκος βαθέως
θεμελιωθεὶς, καὶ οἰκοδο-
μηθεὶς ἀμνηχανῶς, καὶ
σερεωθεὶς τὰς γωνίας, καὶ
σύλοις σηρευθεὶς, πολί-
χροنيωτάτως (εἰς τὸ ἐ-
πιπλεῖσθαι) ἐσθλὴν ἀπὸ
μῶν.

536. Domus altè
fundata, affabrè ex-
structa, angulis benè
solidata, columnisqve
stabilita, perstat diu-
tissimè incolumis.

Φλς. Ἄλλοι ἐρείπε-
ται, καὶ γίνεται κατὰ
πῶματᾶ, καὶ ἐρείπεται.

537. Aliàs ruit, &
fiunt ruinæ ac rudera.

Φλη. Ἀσπιδόεντα
(παιόντα) μὲν ἄρα ἀ-
νάγκη ἐνδομήσει καὶ
ἄλλοις ἐρείσμασι σερ-
ζοῦται, ὑποφερόμενον
δ' ἀναρτίζοῦται ἢ κα-
ταβάλλομαι, κατερρύ-
πεται.

538. Vacillantem
itaqve pilis vel aliis
fulcris fulciri, laban-
tem refici aut dirui,

colla-

κότα δὲ, ἢ κατεστραμ-
μένον ἀνασκευάζεσθαι,
τε, καὶ ἀνοικίζεσθαι, καὶ
ἀνανεῶσθαι, ἢ ἀνακαινί-
ζεσθαι.

Φλθ. Οἶκημα (οἰ-
κητήριον) δι' ὑψωρον,
οἰκησιν μὲν ὀπιτηδῆ, στε-
νόχωρον δὲ, ἀνεπιτήδειον
παρέχῃ.

collapsam destru-
ctamve instaurari (re-
staurari) reparari &
renovari, necesse est.

539. Domicilium
(habitaculū) amplum
commodam facit ha-
bitationem, arctū in-
commodam.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΤΕΤΑΡΤΑΚΟΣΘΟΝ ἑννα-
τον.

CAPUT QVADRA-
GESIMUM NO-
NUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ *DE DOMO,*
ΟΙΚΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΩΝ *EJUSQUE PARTI-*
μορίων αὐτῆς. *BUS.*

Φμ. Εἰσελθούμεν Θ
οικίαν διὰ τῆς ἐμπερ-
θεν θύρας, μὴ ἀμαρῖν,
ἐν τῷ περὶ θύρῳ ὑφίστω,
καὶ τὸ μέτωπον ἄθρει (ἐ-
πίβλεπε) μὲν ταῦτα θυ-
ροκόπῃ.

Φμα. Τινὸς διὰ τῆς
κιγκλίδος, ἢ κανόνων,
τῶν ἐκ σιδηρίων δεδι-
κτυομένων ποιηθέντων

540. Introiturus
in aedes per anticam,
ne aberres, in vestibulo
subsiste, & fronti-
spicium intueri: de-
mum pulsa.

541. Si quis per
transennam, aut cla-
thros è ferramentis
reticulatis factos, pro-

I 5

spe-

προκίπλοντος, ἀνοίγειν spectat, aperiri rogat
 μὲν αἰτησόν, διοίξαντος si janitor aperit, pe-
 δὲ τὰ θυρωρᾷ, τὰς πόδας dem, ne ad limen of-
 αῖρον, μὴ προσκόψειν fendas, attolle, caput,
 αὐτὰς πρὸς ἑδὸν, καὶ ὑ- ne ad superliminare,
 πόκυψον, μὴ ἀράζειν allidas(impingas)sub-
 τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ὑ- mitte: utrinque anta-
 πέρθυρον ἀμφὶς αἱ πα- rum postes erunt.
 ρασαῖδες τῶν Φλιῶν ἐ-
 σον|αι.

Φμβ. Εἰσενεχθεὶς, 542. Ubi intromis-
 καὶ ὡδραλλάξας (ἀμεί- sus pertransiveris, o-
 ψας) τὸ θυρετρον ὀπί- stium occlude; pessu-
 κλειε, τὸν μοχλὸν (τὸ lum obdendo, aut o-
 κλείθρον) ὀπίθεῖς, ἢ γε bicem saltem,
 τὴν βάλανον. (τὸ μάγ-
 ζανον.)

Φμγ. Μὴ κρίζειν 543. Cardines ne
 (τρίζειν, ρορίζειν) τὰς strideant, aut fores cre-
 σρόφιγας (σροφεῖς) pent, lentè eas com-
 μηδὲ ληκεῖν τὰς κλει- move.
 σίας, ἢ πῶς κίνει αὐ-
 τὰς.

Φμδ. Ἐξ αὐλῆς μὲν 544. Ex atrio in-
 εἰς τὰς μυχὰς εἰσβα- conclavia aditus est:
 σίς (εἰσοδος) ἐστὶ Διὰ per scalas aut cochle-
 τῶν κλιμάκων δὲ, ἢ τῶν am)
 κοχλιῶν(κλιμάκων τῶν

ad

ἐλκλῶν) ὅπῃ τὰς ἀνω ὀρο-
φὰς (τὰ ὦα)

ad superiores conti-
gnationes.

Φμς. Τοῖς μὲν ἐ-
ρείσμασι τὸ σῆμα (ἡ σέ-
γη) ἐπερείδεται, ταῖς δὲ
δοκίσι, καὶ τοῖς σρωτῆρ-
σιν αἱ κεραμίδες, καὶ οἱ
σωλῆνες, καὶ οἱ σκινδαλ-
μοί. Ἡ ἀκροκαρφήνη, ἡ
καλαμίνη ἐστὶ.

545. Columinibus
tectum incumbit, ti-
gnis & tigillis tegulae,
imbrices, & scandulae:
culmen stramineum,
(stramentitium) vel a-
rundinem est.

Φμς. Προσθήκαί εἰ-
σιν αἱ περὶ βαλαί, τὰ
γείσα, τὰ μηνιανὰ, τὰ
ταῖς ἀντηρίσιν ἐγκεί-
μενα πόδια, αἱ ἐκφοραί,
καὶ αἱ κορωνίδες.

546. Additamenta
sunt, projecturae &
suggrundia, meniana,
& antibus innixa po-
dia, atq; pergulae co-
ronidesq;.

Φμς. Τὸ αἶθρον τό-
πος ἐν οἴκῳ ἐστὶ τὸ ὁμ-
βρον δεικνός. Διὰ τὸ
ὁποδοθύρας ἐξόδος ἐστὶ
ἐτέρωσε.

547. Area locus
in domo est pluviam
recipiens (impluvium)
per posticum exitus
est aliò.

Φμς. Τῇ κλειδί κλεί-
εται καὶ ἀνίγεται τὸ
κλεῖστρον.

548. Clave fera
clauditur & recludi-
tur, (obseratur & re-
feratur.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΝΤΗΚΟΣΕΝ.

CAPUT QVINQVAGESIMUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΥΠΟΚΑΥΣΤΟΥ.

DE HYPOCAUSTO.

Φμθ. Τὸ ὑπόκαυσ-
τον (ἡ πνιγία) διὰ τῆ
βαύνης (καμίνης), θέ-
ρεται, ἢ θερμαίνεται.

549. Hypocaustum
(vaporarium) forna-
ce vel caminò calefit.

Φν. Τῶν θυρίδων
αἱ μὲν ὑάλιναι, αἱ δὲ ξύ-
λιναι καὶ αὐταὶ ἔσπα-
νίως δὲ ὑφαντοὶ εἰσι.

550. Fenestræ vi-
treæ, aut ligneæ; & hæ
haud rarò cancellatæ
sunt.

Φνα. Τὰ μὲν δάπε-
δον (ἔδαφος) τῶν λίθων
ἢ δαφισμένον, ἢ λελι-
σθέν, ἢ καὶ ἀβα-
κίσκοις πεποικιλμένον,
ἢ ψηφίσι, δινυθισμένον
ἐστὶ τὸ δὲ φατνωμασε-
σπινδωμένον, καὶ διαγε-
γλυμμένον, ἢ καμα-
ρωτόν.

551. Pavimentum
fistuca (pavicula) pa-
vitum, aut fistucatum,
(complanatum, aut
tessellis variegatū (tes-
sellatum) aut vermi-
culatum est: laquear
(lacunar) verò tabula-
tum, & sculpturatum,
aut fornicatum.

Φνβ. Χρήσιμα τῶ
τηρεῖν (φυλάσσειν) μὲν
τὰ πρᾶγματ' ἐστὶν ἀπο-
δοχεῖα ταῦτα αἱ κιβω-
τοὶ οἱ ἐδεσματοθήκαι, οἱ
ρίσκοι (πύελοι οἱ ἐντοί-
μοι).

552. Servandis (cu-
stodiendis) rebus rece-
ptacula (reconditoria)
sunt hæc: Arcæ, arma-
ria, risci, thecæ, capsæ,

ca-

χοι) αἱ θῆκαι, αἱ κάψαι, capsulæ: transportan-
 τὰ καψάνια τῷ δὲ dis verò zygastra, spor-
 διακομίζειν αὐτὰ, τὰ τæ, cophini, calathi,
 ζύγαστρα, αἱ σαρράνια qvasilli, &c.
 (αἱ σπυρίδες) οἱ κόφι-
 νοι, οἱ κάλαθοι, τὰ τα-
 λάρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
 ΠΕΝΤΗΚΟΣΤὸν ΠΡΩ-
 ΤΟΝ.

CAPUT QVINQVA-
 GESIMUM PRI-
 MUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ *DECOENACULO*.
 ΑΝΩΓΕΩ.

Φνγ. Ἐπὶ τὴν τρα-
 πέζαν ὁθότῃ ἐστρωμένην,
 οἱ δίσκοι (κύκλοι) ἢ οἱ
 πίνακες ὀπιζίνθονται, ὁ-
 μοίως δὲ καὶ τὸ αἰλοδό-
 χον.

553. Mensæ mappa
 stratae disci (sive sint
 orbes, sive quadræ) su-
 perponuntur, ut & sa-
 linum.

Φνδ. Παραζίνθονται
 ἐκ τῶ κανήτῳ (κανά-
 στρæ, κανίστρæ) καὶ αἱ
 καλλύραι, καὶ οἱ ψωμοὶ
 τῶ ἄρτῳ τετμημένοι, καὶ
 τὰ πῶστα φερόμενα.

354. Apponuntur
 è canistro panis colly-
 ræ, & buccæ scissæ, &
 fercula.

Φνε. Οἱ κεκλημένοι
 σύνθοινοι (εἰλαπιναςαί)
 εἰάντῃ σύνδειπνοι, εἰάντῃ

555. Invitati con-
 vivæ, sive concœnato-
 res, sive compransores
 sint,

συνάριστοι ὦσιν, ἀπὸ τῆς
ἐστίατορος εἰς τὸ ἐστιατή-
ριον (τρικλίνιον) εἰσά-
γούσιν.

Φνς. Καὶ ἐπεὶ ἐνι-
ψαν αὐτὸς ὅπῃ λεκάνῃ
ἐκ τῆς χεῖρς ἢ ὅπῃ νι-
πτήρῃ ἐκ τῆς προόχῃ, καὶ
χειρομάκρῳ ἐξεμάσαν,
ἀνατὰ βάθρα καὶ τὰς
θάκας ἀγέθεντας (ὅ-
ποτεθέντων τῶν ὑποπο-
δίων (ἀνάκειναι. (κα-
θεζονται, κατὰκλίνον-
ται.)

Φνς. Ἐν προβολῇ ταῖς
ὁ δαιτρός (χειρονόμος)
τῶν ἐδεσμάτων τῶν
προσφερομένων προ-
γέυεται, καὶ δαίεται.

Φνη. Ταῖς μὲν ζω-
μίδια, τὰ ποτάρια, τὰ
ἐνθρυπία (τρίματτα)
ἐξ οἴνου, ἢ βρύτης, καὶ
οἱ ζωμοὶ, οἱ πεπερίται
ὁμοίως, ὥσπερ οἱ πη-
κτοὶ τοῖς κοχλιαρίοις
(ἀρυτήρῃσι) ἢ ταῖς μυ-
σίλαις. τὰ δὲ ἄλλα

fiat, à convivatore in
cœnaculum (tricli-
nium) introducun-
tur.

556. Et ubi super
pelvim ex aquali aut
super malluvium, è
gutturio se laverunt,
& mantili terferunt,
per scamna vel dispo-
sita sedilia (suppositis
scabellis) accumbunt,
(discumbunt.)

557. In procinctu
stans structor, qui da-
pes appositas prælibat
& dispertitur.

558. Juscula, pul-
menta, intrita ex vi-
no aut cerevisiâ, &
tam piperata, quàm
gelata jura cochleari-
bus, vel bucceis panis
excavatis: cætera edu-

lia

βρώματα, μαχαιρίδι, lia cultrô aut furculâ
 καὶ λαβιδίῳ (ἢ τῇ κώπῃ) (quam manubriô te-
 ἀνὴ λαβῆ) λαμβάνε- ne)sumuntur.
 ται.

Φνθ. Οἱ ἀσέιοι καὶ
 μὲν λείχουσιν ἢ λιχμά-
 ζουσι τὰ χεῖλη, ἐξείργ-
 μενοι τὴν γλῶσσαν, ἀλλ'
 ὀθονίοις δάπομόργνυσιν.

Φξ. Οὐδὲ λαφύουσ-
 σιν, καὶ ἐγκόφου ἐγκο-
 λαβίζουσιν, ἢ ψωμί-
 σματα καταβροχθίζ-
 σιν, ἀλλὰ μασώμενοι
 (σμώνοντες ἐσθίζουσιν.)

Φξα. Αἱ μύιαί ταις
 ῥιπίσι, καὶ ταις σόβαις
 σπρῶνται.

Φξβ. Προαιρῶσιν ἐκ
 τῆς δάποθήκης τὰς κε-
 τήρας χρυσοβαφεῖς,
 τὰς σκύφους, τὰς κυάθους
 τὰς κύλικας, τὰ ἐκ πόμα-
 τὰ τὰ ὑαλᾶ, τὰ κυλίκια
 τὰ κεραμικά, καὶ περι-
 ψημένα τῷ ἐχινίῳ, καὶ
 δάποκεκλυσμένα, ὅττι ἴον
 ἄβακα (τὸ κυλικεῖον) ἀ-
 ναθεῖσι.

559. Civiles labia
 non exfertâ lingvâ lin-
 gunt lambúntve, sed
 mappellâ detergunt.

560. Neq; tuburci-
 cinantur, neq; bolos
 glutunt, aut frustra
 deglutunt, sed mansi-
 tando comedunt.

561. Muscæ flabellis
 atq; muscariis abigun-
 tur.

562. Depromunt
 è repositoio crateres
 auratos, scyphos, cya-
 thos, calices, vitra & cu-
 lulllos, echinóq; defri-
 cata ac proluta, in a-
 baco reponunt.

Φξγ. Τὸ δέπας, ἢ
ἢ Φιάλη, ποτηριὸν ἐστὶ
πλατύστομον.

Φξδ. Ὁ μὲν παμίας,
τὸ μέθυ φέρει, ὁ δ' οἶνο-
χό[Ⓢ] ἐκ τῆς κανθάρας
ἐγχεῖ καὶ ὀρέγει (προσ-
φέρει), καὶ προπίνουσιν
ἀλλήλοις ποτήρια ἰλα-
ρά. (Φιλοτησίας.)

Φξε. Εὐωχία μὲν
λιω[Ⓢ] (εἰλαπίνη) δαι-
τας ἔχει δόχθας [ἐκ
ἀνδ' κρεῶν θηρείων] καὶ
τέτων μὲν δὴ πλείους, καὶ
διαφόρους ὡς ἑφορας, ἢ
δ' οἰκοσιλία, μετρίωτε-
ρον, καὶ ὥς τελεστέρον ἐστὶ.

Φξς. Ταῖς φλογίσι
(τοῖς ὀπλάδεσι) προσέμ-
βάλλεται ἐν πνακίσκοις
τὰ ἐμβάσματα οἷον αἱ
θρίδακες, καὶ οἱ ῥάφανοι
(αἱ ῥαφανίδες) καὶ τὰ
περίχη οἷον αἱ καπώα-
ρες, οἱ σίκυοι (σίκυες)
τεῦτλα τὰ ἐρυθραῖα, καὶ
τὸ τέλ[Ⓢ] τὰ τραγάλια
ἢ τὰ τραγήματα.

563. Patera seu phia-
la, est patulō orificiō
poculum.

564. Cellarius te-
metum affert, pincer-
na verò ex cantharo
infundit & porrigit:
propināntq; alii aliis
geniales haustus.

565. Oviparum con-
vivium lautas habet
epulas [non absque
ferina] & quidem di-
versos missus: domi-
cœnium moderatius,
& frugalius est.

566. Assaturis su-
peradduntur in scu-
tellis embammata (in-
tinctus) lactucæ, ra-
phani: & salgama, cap-
pares, cucumeres, be-
ta rubra, tandēmq; be-
llaria.

567.

Φζζ. Ἀλλὰ γὰρ ὁμι-
λίας (διαλογοισμοί) ^{πρωτοί}
πρωτοί, καὶ αἰσικαί (ἀ-
σείαι) δ' ἐπιματὰ (ἡ-
δύσματα) εἰσιν ἐξαίρε-
τα (ἐκλεκτά, ὑπεκλεκτά)
καὶ ἀπολαύσματα ἀρι-
στα.

Φζη. Οἱ βορώτεροι
(βρωτικώτεροι) ἀκρά-
τιστα, ἀριστῶσι, δει-
εῖλαισι, καὶ δειπνῶσιν· οἱ
δ' ἐδραῖοι ἀγρόντες
τὸν βίον, τὰ ἀκράτι-
σματα, καὶ τὰ δειεῖλαι
(περδείπναι) ἀπεχέσθω-
σαν.

Φζθ. Τεῖς δ' ἡμέ-
ρας (ἐφ' ἡμέρας) κορέν-
νυθαι, (χορταίζεσθαι)
βλάπτει (πρὸς κακὸν
γίνεσθαι,) εἰ μὴ φειδομέ-
νως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕ-
ΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ *DE CIBI-*
KOITΩΝΟΣ.

567. Verum enim
verò placida & festiva
colloquia præcipuum
sunt condimentum,
& optimum oblecta-
mentum.

568. Edaciores jen-
tant, prandent, me-
rendant, & coenant:
sed qui sedentariam
vitam agunt, jentacu-
lò & merendâ absti-
neant.

569. Ter de die
fatiari (saturari) no-
cet; nisi parcè.

CAPUT QVINQVA-
GESIMUM SECUN-
DUM.

CULO.

K

570

Φο. Ἐν τῷ κοιμητή-
ρίῳ ὁ ἑρμῆς (ἑρμῆν) ἀ-
νέχει τὴν εὐνήν (τὴν κοι-
τὴν, τὸ λέκτρον) ἀλλ' ἀ-
πολείποντος δαμνίς, ὁ
Φερμῶς, ἢ ψίαθος ὑπο-
σώωνται.

Φοα. Τῷ ὑπερσώ-
μῳ (λέχει) ὑπερσώων-
νται ἢ τύλη (τυλεία)
ταῦτ' δὲ τὸ περσκέφα-
λαιον (περσκέρανον) καὶ
τὸ ὀπίσσωμα (ὀπίδε-
μνιον) τοῖς δὲ ψιαθίοις,
καὶ ταῖς σωμναῖς ὀπί-
σκεπομεν ἡμᾶς.

Φοβ. Αἱ μὲν πέπ-
δες, πῖλιναι εἰσὶ ταῖ
δὲ σωμάτα κναφάλα
(γναφάλα) σεσυγμέ-
να.

Φογ. Ἡ αἰς (ἡ ἔ-
ρητρίς) τῷ ἔρειν, καὶ ὁ
ἀφεδρῶν (ἡ σκωραμῖς,
ἡ ἀφοδος, τὸ λάσανον)
τῷ ἀφοδεύειν (τῷ ὀπο-
σκευάζειν) ἕνεκα, ἀνα-
γκαῖα εἰσὶ τῷ θύναση-
ρίῳ σκέυη.

570. In dormito-
rio, sponda cubile su-
stinet: sed deficiente
lectō, storea aut mat-
ta substernitur.

571. Strato super-
inicitur lodix, & huic
cervical, atqve toral:
tegetibus & stragulis
nos integimus.

572. Pulvinariae
plumea sunt: culci-
træ tomentō fartæ.

573. Matula (ma-
tella) vesicæ levandæ,
& secessus (latrina) al-
vo exonerandæ, cubi-
culo necessaria vasa
sunt.

574.

Φοδ. Ὁ κρεβάτιον
(ὁ ἀσκάντης) ἀμα τοῖς
κωνωπέοις, πρὸς ἀνα-
κλίσεως (ἀναπαύσεως)
τῆς μεσημβρινῆς, ἢ δει-
λινῆς ἐστὶ.

Φοε. Τὸν μὲν εὐνα-
σάμενον (κοιμησάμενον)
καὶ ὑπνῶντα ὑπῆιον, ὁ
πνιγαλίων (ὁ ἐφιάλτης)
τὸν δὲ πρηνῆ κατὰκείμε-
νον ἢ δυσπνοια τείρει.

Φος. Εκκοιμηθεῖς,
καὶ ἐκνήψας, ἐξηγώρεθι,
μηδὲ ἀφύπνῃς πάλιν, καὶ
ἐγερθεὶς ἐγείρε τὰς ἄλ-
λῃς.

Φοζ. χειμῶνος, καὶ
τροπῆς ὥσης τῆς χειμε-
ρινῆς, ἀπὸ δὴ (ἐπιμέ-
λεια) ἡ ὀρθροῖα δοκιμά-
ζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT QVINQVA-
πεντηκοστὸν τρί-
τον. GESIMUM TER-
TIUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ DE BAL-
ΒΑΛΑΝΕΙΟΥ, ΚΑΙ NEO ET MUN-
τῆς καθαριότητος. DITIE.

K 2

578.

574. Grabatus cum
conopeis pro meri-
diana, seu pomeridia-
na reclinacione est.

575. Qui supinus
cubat & dormit, eum
incubus (ephialtes)
qui pronus jacet, eum
anhelitus molestat.

576. Si edormisti
& evigilasti, vigila, ne
obdormias rursum:
exerrectusq; exer-
gefac alios.

577. Hiberno &
brumali tempore an-
telucana diligentia
(industria) probatur.

Φοη. Καθαρότητι
μένεσιν, ἀγλαῶ ὕδατι ἀ-
πονίπναι θανά το πρὸς-
ωπον. Φύκει δὲ χρω-
νύνα (Φυκέν) αὐτὸ ἀ-
καθαρσίας.

Φοθ. Ἐν τοῖς λιβροῖς,
τοῖς λιβρωσι, καὶ λιβροῖς
τοῖς θερμοῖς, ὁ ῥύπος, ἡ
ἀλγσία, ὁ πίνος, καὶ ὁ
αὐχμὸς ἐκλίσθηται ἐν
πυρεατηροῖς ἰδρῶτες
ἐξάγονται, ἀνεωγμένων
τῶν πόρων.

Φω. Ἐνθα δὲ, ὁ κα-
λὸς ἐνεκα ταῖς λιβρίσι
(τοῖς ὑποτανίοις) καὶ
τοῖς περὶ τῶν λιβρίσι, τὸ π
ἐπὶ

Φωα. Τὰ δὲ λαίφη
τῶ σμήματι (σμήγμα-
τι) πλύνεται, ἡ ἐκκο-
ρεῖται καλλύντῳ, ἡ καὶ
ἀπό τῶ ἐκσμάται (ἐκ-
πογνίζεται) τὰ δὲ περὶ
δέρατα ἀμύλω κρατῶ-
νεται.

Φπβ. Τῶ κιλικίῳ,
καὶ τῇ κισήρει, ἡ τῶ

578. Limpidâ faci-
em sæpius abluere,
munditie est: fucô
pingere (fucare) spur-
citiei.

579. In lavacris, bal-
neis, & thermis, sordes
& illuvies, pædores, &
squalores, eluuntur:
sudores in asfis elici-
untur, apertis poris.

580. Ibi tamen, ho-
nestatis ergò subliga-
cula (subligaria) &
castulæ locū habent,

581. Sed vestimen-
ta saponē (smegmate)
lavantur, aut everrun-
tur scopulâ, aut exter-
guntur spongiâ: Col-
laria roborantur amy-
lô.

582. Ciliciô & pu-
mice vel tophô nos
fri-

πῶρῳ ψηχόμεθα (θρυ-
ζανόμεθα) ἡμεῖς· τὰ δὲ
ἀγρίδια (σκευάρια)
ἀχύρων δεσμίδι, ἢ ἰω-
πέριδι κατὰ ψήχεται·
τὰ δὲ σαρώματα κορή-
θροισ (σαρώθροισ) σαι-
ρεται.

Φωγ. Ὑπερήσαντος
Φρέατος, ἐξ ὧ χεῖλ^Θ
ἀμφιβεβλημένε, κη-
λωνείῳ καὶ ἀντλῖῳ, ἢ
κάλπῳ (κάλπιδι) ἀρύ-
σειας ἀν, ὅχετ⁸ς δια-
σωλήνων (συρεμβόλων)
ἢ ἀμαρῶν ποιείσθαι
προστήκει.

Φωδ. Ὁ κερεὺς (κε-
ρευτής) τῇ κερίδι τὰς
τείχας κείρει, ἐν τῷ
κερείῳ [ἐκ παλαιῶ ἐ-
πιλλον, καθάπερ τ⁸ς
μαλλ⁸ς (πόκ⁸ς) τῶν
προβάτων (οἰῶν) καὶ
[αἰγῶν] ἢ τῇ τ⁸ξυρί⁸
ἀκωκῇ ἀποψιλοῖ (ἀπο-
ξυρᾷ).

Φωε. Προσέτι ὁ βα-
λανεὺς χάσσει.

fricamur : Vascula
stramentorum fasci-
culō vel eqvisetō strin-
guntur : Quisqvilix
scopis verruntur.

583. Ubi puteus de-
sideratur, è quo crepi-
dine circumdato, tol-
lenone & hauftro, vel
fitulis (crateris) hau-
rias, aquæductus per
tubos (canales) aut per
incilia fieri convenit.

584. Tonfor in-
tonstrina crines forpi-
ce tondet [olim, velle-
bant, ut & ovium, ca-
prarumq; vellera] vel
deglabrat novaculæ a-
cie.

585. Balneator in-
super scarificat.

K 3

586.

Φως. Ἡ κόμη, καὶ
ἡ ἔθειρα [ἢ κομῶσιν οἱ
γερμανοὶ, ὡς οἱ πο-
λωνοὶ καὶ περσικῶν]
κηνὶ κενίζεται, καὶ καλ-
λύνεται· οἱ δὲ κίκιννοι
κομμωτρίδιω ἐλθῆσαι.

Φωζ. Τὰ μυρώμα-
τα, τὰ θυμιάματα, τὰ
θυήματα, καὶ οἱ ἑκ τῶν
τῶν μύρων ληκύθων ῥαν-
τισμοί, τῶν ἀπολαυσ-
τῶν εἰσιν, οἷον αἰλει-
ψάμενοι ὄσμοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΝΤΗΚΟΣΤὸν ΤΕΤΑΡ-
ΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΣΥΖΥΓΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ
ΚΗΘΕΩΣ. (τῆς κηδεσίας.)

Φωη. Ὁ συνδυα-
σμός (ἡ ἡρατέλεια) ἐστίν,
ἡνίκα ὁ ἄρρεν καὶ ἡ θῆ-
λυς, ὡς συζυγεῖς, συνοι-
κοῦσιν.

Φωθ. Ὁ ἄζυγος (ἁ-
γαμος, ἀλεκτρος) σύζευ-

586. Coma & Ca-
saries [quam Germa-
ni alunt, ut Poloni-
antias seu capronas]
pectine pectitur & co-
mitur; calamistrō cin-
cinni crispantur.

587. Unctiones, suf-
fimenta (suffitus) & o-
doramenta, aspersio-
nesq; ex ampullis, vo-
luptariorum sunt, qui-
bus delibuti fragrant.

CAPUT QVINGVA-
GESIMUM QVAR-
TUM.

DE CON-
JUGIO ET AFFI-
NITATE.

588. Conjugium,
est, cum mas & foemi-
na, ut conjuges, coha-
bitant.

589. Cælebs ma-
tri-

ξιν ποιησόμενος, καθο-
ρά, τίνα μνηστεύσει, πό-
τερον παρθένον ἀκμαίαν
(Ἰπιγάμον) κομψήν, καὶ
πολύφρονον ἢ ὁ χήρῳ
χήραν.

Φη. Ἐὰν ὅτε, ἡ Φερ-
νὴ (πρῶτος) καὶ τὸ εἶδος
(κάλος) ἀντιφασίας
προσκαλῶνται. (ἀνα-
κινῶσιν.)

Φηα. Ὁ μνηστὴρ λα-
χὼν δ' ἐπομνηστεύεται
(καθομολογεῖται) αὐ-
τῷ, νυμφίῳ γίνεται, καὶ
ἡ γαμβρὴν, νύμφη. Καὶ
ἡ μὲν τὰς μνηστείας
(κυμφευτείας) καὶ τὸν
νύμφη, καὶ νυμφαγω-
γὸς ὁ δὲ τὰς προξεν-
ητάς, καὶ τὸν νυμφίον
ἔχει.

Φηβ. Ἀπὸ τῶν γαμβρ-
ῶν νυμφείων ὁ μὲν γα-
μέτης (ἀκοίτης) ἡ δὲ γα-
μβρὴ (γαμέτις, ὅσαρ) λεγέ-
ται τῇ δευτέρᾳ (ὑπεραίᾳ)
τὰ ἐπαύλια γίνεται.

Φηγ. Οἱ μὲν ἐκδόν-
τες θυγατέρας, πενθε-

trimonium initurus
despiciat sibi, quam
prociat, virginem nu-
bilem (viraginem) ele-
gantem, atq; dotatam,
aut viduus viduam.

590. Dos & forma
nonnunquam rivales
exciunt.

591. Procus cum
obtinuit, ut sibi de-
spondeatur, fit spon-
sus, & quæ nubet,
sponsa. Hæc suos pro-
nubas & parany-
phos, & nymphago-
gos: ille suos pronu-
bos (proxenetas) &
paranymphios habet.

592. A nuptiis hic ma-
ritus, illa marita (uxor)
dicuntur: postridiè
repotia fiunt.

593. Qui natam
elocârunt, socer &
so-

ρῆς, καὶ πεντερά εἰσιν· ὁ
 δὲ γαμήσις, γαμβρός·
 ἢ δὲ γαμιοδεῖται, υἱός· οἱ
 δὲ ἄλλοι ἀγχιστεῖς ἐν-
 τεῦθεν κηδεσὼν ἐπ' αὐτοῖς
 μίας ἀλλήλους συγκοσ-
 μῶσιν· ὁ δὲ δαήρ τῇ γά-
 λῳ ἐντυγχάνει.

φγδ. Μὴ ἡσυχίας τῆς
 συνοικίσεως, ἐξέστια ἐ-
 δόθη πρόπαλαι, ἀπο-
 πέμψασθαι τὴν νυμ-
 φευθεῖσαν, καὶ ἐγένετο
 ἀποπομπή, καὶ ἀφ' ἑ-
 γονος· ἀλλ' ἔθεν ἄλλο,
 πλὴν ἢ τῆς βίης τελευτῆς,
 ἀφ' ἑνὸς γένους σήμερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
 ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΝ ΤΩΜΕ-
 ΤΩΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
 ΑΠΟΚΤΗΣΕΩΣ, ἢ
 ΛΟΧΕΙΑΣ.

Φγε. Ὅσπερ τὸ γέ-
 νος, τὸ τε ἀρρεν, καὶ τὸ
 θῆλυ, ἔτω καὶ ἡ συνα-
 φή (συνάφεια) ἢ γαμή-

focrus sunt: qui duxit
 gener: quæ nupsit, nu-
 rus: reliqui agnati ex
 eo se affinium titulò
 cohonestant: levir,
 glorem compellat.

594. Si connubium
 non arrisit, integrum
 fuit pridem, nuptam
 repudiare fiebatqve
 repudium, atq; divor-
 tium: at hodiè nil, ni-
 si alterutrius obitus,
 sejungit.

CAPUT QVINGVA-
 GESIMUM QVIN-
 TUM.

DE PNER-
 PERIO.

595. Ut sexus ma-
 sculinus & fœmineus,
 ita conjugalis copula,

tha-

λῖος, καὶ ὁ θάλαμος, τῆς γονῆς ἐστὶν ἐνεκα.

Φυσ. Ὁ ἀνὴρ ἐν ἀσκάῳ μὲν τὸ σπέρμα, ἡ δὲ γυνὴ ἐγκυος ᾖ (ἡ λοχὸς) ἐν τῇ κοιλίᾳ (μήτρα, ὑστέρα) τὸ κύημα φέροντες, πότερος μείζον ποιῶ;

Φυσ. Αὕτη δὴ πᾶς μὴ γὰρ ἀπαμβλῆσαι, υἱὸς (κόρος) καὶ κόρας ἀποτίκται, ἐνίοτε καὶ διδύμους.

Φυσ. Ἡ λεχὼ (ἡ λοχεύτρια) ἐβδομάδας ἐνδομυχεῖν (οἰκχεῖν) ἐξ τῶ νόμου κατέχεται.

Φυσ. Ὁ γόνος γεννᾷ, καὶ ἡ μήτηρ λοχεύει καὶ τίκται ἀμφω δὲ τρέφεται, φιλεῖτον, κύειον, κατὰ φιλεῖτον, καὶ ἐπὶ κόλπον ἀναθάλλεται.

Χ. Ὁ πατήρ, καὶ ἡ μητέρα, τὰς ἀμφιγόνους ἔχουσιν ὡσαύτως ἀγαπῶσιν. οὐδὲ πῶς γεννήτωρ, ἡ γεννήτειρα ἐστὶ.

thalamusque, prolis causâ est.

596. Vir in utro semen, mulier gravida in utero (matrice, vulva) foetum gestantes, uter plus præstat?

597. Hæc profectò: quæ nisi abortit, filios & filias enititur, quandoq; geminos sive gemellos.

598. Puerpera sex septimanis (hebdomadis) latitare lege tenetur.

599. Pater gignit; mater parturit ac parit; ambo educant, bafiant, suaviant, osculantur, in sinu gremiòq; refovent.

600. Vitricus & noverca privignos non eodẽ modò diligunt, quia neuter genitor aut genitrix est?

K 5

CA

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΝΤΗΚΟΣΤὸν ἑ-
κτον.

CAPUT QVINQVA-
GESIMUM SEX-
TUM,

ΠΕΡΙ ΤΗΣ *DECOGNA-*
ΣΥΓΓΕΝΕΙΑΣ. *TIONE.*

χα. Οἱ τῆς αὐτῆς γε-
νέας καὶ γένους ὄντες,
συγγενεῖς, καὶ αὐθαίμοι
(ομαιμοὶ) λεγόμενοι. οἵ-
ον οἱ ἀδελφοὶ, καὶ αἱ
ἀδελφαί, μάλιστα αὐ-
τὰδελφοὶ [ὁμογάστριοι
γάρ, ἐκ ἰσότητος τέτοισ]
ὁ παππὸς, καὶ ἡ τήθη.

χβ. Ομοίως ὁ παρὸν
παππὸς καὶ ἡ παρτή-
θη, ὁ δισπαππὸς, καὶ ἡ
δισπότηθη, ὁ τριπαππὸς
(δίσπαππος) καὶ ἡ τρι-
πότηθη τὰς δ' ἀνωτέρω ὀν-
τας, παργόνους καλεῖμεν.

χγ. Οἱ δὲ πλευρί-
θεν, ὁ θείος καὶ ἡ θεία
παρὸς πατρὸς, ὁ θείος
καὶ ἡ θεία παρὸς μητρὸς,
οἱ ἀνεψιοὶ παρὸς πατρὸς,
καὶ οἱ ἀνεψιοὶ παρὸς μη-

601. Qui ejusdem
sunt progeniei & pro-
sapiae, cognati & con-
sanguinei dicuntur :
ut sunt, fratres, & so-
rores [praesertim ger-
mani: nam uterinos
esse, non tanti habe-
tur] avus, & avia.

602. Item, proavus,
& proavia, abavus &
abavia, atavus & ata-
via: qui supra sunt,
maiores vocamus.

603. Collaterales
verò sunt, patruus &
amita, avunculus &
matertera, patruales,
sobrini

con-

τρεῖς, καὶ οἱ ἐξάδελφοι.

(consobrini) & amittini.

χδ. Ἐν τῷ τῶν καλόντων εἰρμῷ εἰσιν, ὁ ἐγγονος, καὶ ἡ ἐγγόνη, ὁ προεγγονος, καὶ ἡ προεγγόνη, ὁ ἀπεγγονος καὶ ἡ ἀπεγγόνη, ὁ δισεγγονος, καὶ ἡ δισεγγόνη, μεθ' ὅλης τῆς ἀπογονῆς. (μεθ' ἀπάντων τῶν ὑπάρχοντων.)

604 In descendentiis serie sunt, nepos & neptis, pronepos & proneptis, abnepos & abneptis, atnepos & atneptis, cum totâ posteritate (cum omnibus posteris.)

χε. Τινὲς ἀμοιρῶντες τῶν ἀπογόνων (ἄτεκνοι ὑπάρχοντες) καὶ ὑπερχόμενοι τῶν κληρονομῶν, ἐξωλίκως (ἀλλοτρίως) υἱοθετοῦσι τινὰν τῶν πινέων, τὰς σφετέρων δι' ἀπείθειαν ἀποκληρώσας ποιεῖσι, καὶ ἀποκηρύττουσιν.

605. Sunt, qui cum careant sobole (liberis) ac hæredibus destituantur, extraneos adoptant: sunt contra, qui suos, ob inobedientiam, exheredant, abdicantq;.

χς. Περιλιμπανόμενοις ὀρφανοῖς, καὶ τοῖς ἐλάττωσιν εἰκοσὶ πέντε ἐνιαυτῶν, εἰς σωθήσεσθαι τὴν κληρονομίαν ἐξ ἀδικοῦ αὐτοῖς προσφερο-

606. Superstitibus pupillis (orphanis) & minorennibus, conservandæ hæreditatis ab intestato ad eos devolutæ gratiâ, cuius

μένην [ἥπερ καὶ οἱ ὀψί-
γονοὶ μέτοχοί εἰσιν, οἱ δὲ
μητροόξενοι, καὶ νόθοι ἑ-
δαμῶς] ἐν Διαθήκῃ ἐ-
πίτροποι δίδονται.

χζ. Οἱ πῶς πρὸς
ζόντες, ἀπογραφαὶς ποι-
ῶσι.

χη. Τῷ δὲ Διαθέ-
μένῳ δύναμις ἀνεῖν, τὰ
ὑπάρχοντα αὐτῷ με-
εἶζειν, καὶ Διαθέσθαι,
καὶ καταλείπειν, ὅτῳ δὴ
αὐτὸν δόξειεν, ἢ τὸ ἡμίου
(τὸ ἡμίλιτρον) ἢ τὸ τρι-
τημόριον, ἢ τεταρτημό-
ριον, ἢ ἐκτημόριον, ἢ ἡ-
μισυ, ἢ τεταρτημόριον
τῆς λίτρας.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν
πεντηκοστὸν ἑβ-
δομον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.

χθ. Ορίζει ἡ οἰκο-
νομική, πῶς τὸν μὲν οἰ-
κοδεσπότην, καὶ τὴν οἰκο-
δεσποιναν, αὐτὰς τε, καὶ

jus & posthumi parti-
cipes sunt, minimè ve-
rò spurii & nothi] tu-
tores testamentò dan-
tur.

407. Qui, si ex fi-
de agent, repertoria
(inventaria, regeſta)
faciunt.

608. Testanti in-
terea facultas est, fa-
cultates suas partien-
di, deq; iis dispensan-
di & legandi, cui vide-
tur, dimidium, (semis-
sem) trientem, qua-
drantem, sextantem,
dodrantem asfis.

CAPUT QVINQVA-
GESIMUM SEPTI-
MUM.

DE OECO-
NOMIA.

609. Oeconomica
præſcribit, quomodo
pater & materfamī-

li-

τὰς οἰκονόμους αὐτῶν,
τὸν οἶκον (τὴν πατριάν)
καὶ τὴν πενесьείαν διοι-
κεῖν, τὰς δὲ θεράποντας,
καὶ τὰς θεραπαίνας ὑ-
πακούειν πρέπει.

χι. Δῆλος (λάτρεις)
μὲν ἐσὶν, ὁ δὲ λεύων (λα-
τρεύων) τῷ ἐῷ δεσπότη
[οἱ δὲ γεγονότες ἀπ' αὐ-
τῶν, οἰκογενεῖς, καὶ οἰκο-
τρίφαι εἰσὶν] αἰχμα-
λωτῶν δὲ, ἐφ' ἧς ζωῆς καὶ
θανάτου ἐξουσία ἐστὶν ἀπε-
λεύθερος δὲ, ὁ ἀπελευ-
θερωθεὶς.

χια. Ποιεῖν τὸ ἔρ-
γον, τὸ μέτρον αὐτῶν ὁ-
φείλεται, τὸ καθήμε-
ρον, τὸ μηνιαῖον, τὸ ἐ-
τησίον.

χιβ. Ὑπείκωσι πολ-
λὰ τοῖς τέκνοις οἱ γονεῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΠΕΝΤΗΚΟΣΤὸν ὀγδοόν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
Ἀστεος.

liās, horúmque; dispen-
satores (œconomi) fa-
miliam & famulitium
administrare, famuli
& famulæ obedire
debeant.

διο. Servus est, qui
hero suo servit [nati
autē ejus, vernæ sunt]
mancipium, in quem
vitæ & necis potestas
est: libertus manu-
missus.

διι. Pensum faci-
enti dimensum suum
debetur, diurnū men-
struum, annuum.

διζ. Liberis mul-
ta parentes indulgent.

CAPUT QVINOVA-
GESIMUM OCTA-
VUM.

DE VRBE.

διζ.

χιγ. Τὸ ἄσυ τὰ τεί-
χη, τὰ χώματα, οἱ χά-
ρακες, οἱ σκόλοpes, καὶ
οἱ προμαχῶνες ἐχυρ-
σι.

χιδ. Τὸ Δίγνημα
(τὸ μέσον) τὴν τὰ Φρον
ἔχει τὸ ἐντείχιον εἰσω
ἔστιν, ἢ πρὸς τὰ τεῖχη
προσάγωγη (πρὸς βα-
σις τοῖς παλίταις Δίγ-
πετάννυται.

χιε. Ἡ πύλη κλει-
θεα ἔχει, καὶ δικλίδας,
καὶ ἔμβολα, καὶ καθάρ-
ράκτας.

χισ. Αἱ πλατεῖαι
(αἱ ρύμαι) καὶ αἱ ἀγῆ-
αι λιθόστρωτοι εἰσιν, ὡς-
πέρ καὶ ἡ ἀγορὰ, σὺν
ταῖς σοαῖς (πασαῖς)
εἰς τὸ μὴ εἶναι πηλώδεις
τὰς πεπατάτας.

χιζ. Τὰ σείνη, ὡς
ἔπὶ τὸ πλεῖστον, ἀδιό-
δευτα (ἀπέραιτα) εἰσι.

χιη. Τοῖς προασεί-
οις τὸ ἄσυρον μεγαθύνε-
ται, τοῖς πύργοις Δίγ-

613. Urbem mœnia,
aggeres, valla, & valli,
propugnaculaq; mu-
niunt.

614. Intervallum
(interstitium) habet
fossam: pomœrium
intrò est, quâ civibus
ad mœnia patet acces-
sus.

615. Porta habet
claustra sua, valvas,
repagula & cataractas.

616. Plateæ & vi-
ci lapide sunt strati, ut
& forum, cum porti-
cibus, ne lutosæ (lutu-
lentæ) sint ambulatio-
nes.

617. Angiportus
ut plurimum impervii
sunt.

618. Suburbii op-
pidum ampliatur, tur-
ribus decoratur: po-
tis-

πρέπει, μάλιστα τοῖς τισμὺν, si muratae
τειχεόσι, καὶ κορυφωθεῖ- sunt & fastigiatae.
σιν.

χιθ. Οὐ πάντες ἔνοι-
κοι τῷ προνομίῳ χρῶνται,
ἀλλ' οἱ ἐξ γενεῆς, καὶ οἱ τοῖς
πόλεως μέτοχοι.

χικ. Τέττων Ἰνὲς ἀ-
νείσφοροι, καὶ ἀλειτέρ-
γητοὶ εἰσιν, ἰδίᾳ ζῶντες
(ἰδιάζοντες.)

χικα. Οἱ ξένοι (ἀλ-
λοδαποὶ) καὶ οἱ μέτοι-
κοι, ὑποτέλεις.

χιιβ. Οὐαὸς (τὸ ἱε-
ρόν) ἡ ὀπλοθήκη, τὸ τα-
μείον δημόσιον, οἱ σιτο-
βολῶνες, ἰσχύς εἰσι τῆς
πόλεως.

χιιγ. Ὁ λάκκος (τὸ
ἐνδοχείον) τὰ ὥρολόγια,
τὰ διδασκαλεῖα (αἰχρο-
λαί) ὁ καθεστηκότα, ἐ-
πιστάσις καλῆς πε-
κμήριον (δείγμα) εἰ-
σιν.

χιιδ. Ὅπισω μὲν τῷ
δικαστηρίῳ εἴωθε τεθῆ-

619. Non cuncti in-
colae privilegiati sunt,
sed indigenae & mu-
nicipes.

520. Ex his quidam
à censu & oneribus
publicis immunes, si-
bi privatim vivunt.

621. Peregrini &
inquilini sunt vectiga-
les.

622. Templum, ar-
mamentarium, ærari-
um publicum, grana-
ria, civitatis robur
sunt.

623. Cisternae, horo-
logia, scholae, benè or-
dinata, belli regiminis
indicium (indicina,
documentum) sunt.

624. Ponè præto-
rium, custodia poni
10-

ναὶ ἡ Φυλακή. ἐν τοῖς
δὲ ἀναχωρήμασιν οἱ ἀ-
φροδῶνες, ὅς κορεῖ ὁ λα-
σανοκόρ.

χκε. Τὰ μὲν πανδο-
χεῖα (καταλύματα) τὰ
καπηλεῖα, καὶ τὰ ὀψο-
πώλια, ἵπτι τοῖς περὶ
ηλύτοις (ἐπηλύτοις)
ὄτρειζονται· τὰ δὲ ἄ-
συλα (κρησφύγετα) ἐ-
πὶ τοῖς ὑπαιθρίοις· τὰ
δὲ ξενοδοχεῖα, καὶ πτω-
χοτροφεῖα, ἵπτι τοῖς
πενιχροῖς.

χκς. Ἡ βασιλική,
σηκός ἐστιν, ἡ δῶμα σε-
μνὸν καὶ σεβάσμιον.

χκς. Ἡ σκοπή (σκο-
πία) ἐν μετεώρῳ ἱερέ-
ῳ τόπῳ· οἱ δὲ φύλα-
κες (φρεροὶ) ἀγρυπνοὶ
ἔσονται.

χκη. Οἱ γείτονες,
καὶ οἱ πλησίον, ἀμοιβὰς
ἀλλήλοις ὑπηρετήματα
ὀφείλουσιν.

solet: in recessibus fo-
ricæ, quas foricarius
repurgat.

625. Diversoria,
caupona, popina pro
advenis parantur: a-
syla (refugia) pro son-
tibus: xenodochia, &
ptochotrophia, pro
pauperibus.

626. Basilica est æ-
des, vel domus augu-
sta.

627. Specula in edi-
tione loco statuatur,
vigiles autem sint vi-
giles.

628. Vicini atque
propinqui mutua sibi
ministeria debent.

GA

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΝ ΕΝΝΑ-

ΤΗΝ.

CAPUT QVINQVA-

GESIMUM NO-

NUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΕ ΤΕΜ-

ΝΑΟΥ.

PLO.

χκθ. Ο ναοφύλαξ
(ιερόδουλος, ζάκορος, νε-
ωκόρος) τῶ τῶν ἡχείων
τῶν κεχαλκωμένων κρη-
ματι, ἵπ. ιερα συγκα-
λεῖ τὴν ἀγυρην (τὸν ὄμι-
λον.)

χλ. Συνελθόντος δ'
πληθὺς, ὁ τῶν αἰοιδῶν
χορὸς, ᾧ δὲ τὴν θυμέ-
λην εὐνήων, ψαλμοὺς
ὑμνους (ὠδὰς, ᾠσμα-
τα) πνευματικὰς ἀδῇ.

χλα. Ὁ ἐκκλησια-
στὴς ἀπὸ τῆς βήματ'
ἐπικαλεῖται τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον, ᾧ εὐκοπὴν ἵνα
ἐκ τῶν βιβλίων ἐρμη-
νεύει ἀγορεύων, ταῖς
γραφαῖς ἀμφοτέρων δι-
αήκων, ἐκ βιβλίων
κανονικῶν, καὶ ἀποκρύ-

629. Aedituus (a-
ditimus) campana-
rum ænearum pulsu
coetum ad sacra con-
vocat.

630. Ubi multitu-
do convenit, canto-
rum ad pluteum stan-
tium chorus psalmos
& hymnos (cantile-
nas) spirituales de-
cantat.

631. Concionator
(Ecclesiastes) è sugge-
stu Spiritum Sanctum
invocat, textum e Bi-
bliis concionando in-
terpretatur: Scriptu-
ras utriusq; Testamen-
ti, ex libris tam Cano-
nicis, quàm Apocry-
phis

φων ἐπαίμεται, καὶ τὴν
τῶν δέκα ἐντολῶν (τῆς
Δεκαλόγου) Διατύπω-
σιν, ὅτι τὴν μετάνοιαν
(μετάνοιαν) παρηγορεῖ,
καρδίας συντετριμμένας,
τῇ πληροφωρίᾳ καὶ ἀ-
γαθοποιίᾳ τοῦ Χριστοῦ Ἰη-
σοῦ ὡς ἀνακαλεῖ. Τὸν
τὸν τροπὸν κηρύσσων τὸ
Εὐαγγέλιον, καὶ Θεοσε-
βειαν τὴν καθολικὴν τῆς
ἀκροατικῆς ὁρθῶς ἐνδιδά-
σκων.

χλβ. Ποιήσεις τὴν
δεήσιν (προσευχὴν) ταῖς
εὐχαῖς (ἡμέραις ταῖς εὐ-
χαῖς) κινήσεις τε καὶ
ἀκινήτους ἐπαγγελίας καὶ
ὁμιλίαν [ὅσῳ συχνότε-
ραν, πόσῳ ἀγαπητοτέ-
ραν εἶναι] ἀπαλλάττει.

χλγ. Ἐὰν ὅτε κα-
τηχίζει (κατηχεῖ) Ἐὰν
ὅτε βαπτίζει ὅτι τῷ
βαπτισμῷ, ἐτέρωθι
μὲν μετὰ, ἐτέρωθι δὲ χω-
ρὶς τῆς ἐξουκισμῶν [ἀ-
διάφορον γὰρ] ὡς ἀνα-

phis, citat; ad poeni-
tentiam (resipiscen-
tiam) juxta decem
Præceptorum (Deca-
logi) tenorem horta-
tur. contrita corda sa-
tisfactione meritōq;
Christi Jesu solatur:
hōc scilicet modō Ev-
angelium prædicans,
& Catholicā Religio-
ne auditores ritē im-
buens.

632. Peractâ preca-
tione (oratione) festa
(dies festos) mobilia
& immobilia (stata)
indicit, & concionem
(quæ quò frequentior,
eò charior) dimittit.

633. Nonnunquam
catechizat, nonnun-
quam baptizat ad Ba-
ptisterium, alibi cum,
alibi sine exorcismō
(adiaphorum enim
est) præsentibus susce-
pto.

νομένων τῶν ἀναδόχων (ἀναδοχέων) ἑορτὴ ὅτε πρὸ Δείπνου Ἱερὸν (τὴν συν- αζίν, τὴν Ὀχαρυσίαν) λειτεργεῖ.

χλδ. Αἰφίησι (ἀπο- λύει) τὰς μετάνοεντας, (μεταμελομένους), τῶν μυστηρίων ἀπέργει τὰς αἰμετανοήτας· τὰς δὲ ὑποκριτάς τῳ συνειδοῖ (τῇ συνειδήσει) αὐτῶν ὡς ὁ βάλει, ἢ ὁ πιτρεπεί.

χλε. Ταῖς ἐγκαίνια, καὶ αἱ καθιερώσεις, καὶ αἱ δημοθιναίαι αἱ ἐν αὐτοῖσι συνθαλεῖα ὁφει- λομένη ἑορτάζοντα, ἡμέ- ρας δύο, ἢ τρεῖς, ἢ τέσ- σερας, ἢ ὀκτώ.

χλς. Αἱ ἀγιστεῖαι (αἱ πελεαί) αἱ αὐταὶ ἐκ εἰσι ὡς πᾶσιν, ὅδε ὁ θε- σμός ὁ αὐτὸς ὁ παλαιός, καὶ μνησται τὰς τῆς Εκκλη- σίας Διακόνους ἀλλ' ἢ ἀνομοιότης αὐτῇ, ἀβλα- βὴς ἐστίν.

634. Absolvit pœ- nitentes, (resipiscen- tes,) à Sacramentis ar- ceri impœnitentes, hy- pocritas conscientia suæ committit.

635. Encænia, de- dicationesq;, & anni- versariæ solemnitates, debitâ festivitate ce- lebrantur biduò, tri- duò, qvattriduò, aut octiduò.

636. Ceremoniæ non apud omnes eæ- dem sunt, nec ordi- nandi & initiandi Ec- clesiæ ministros mos idem: sed disparitas hæc innoxia (innocua) est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ ΕΞΗΚΟΣΩΝ. CAPUT SEXAGESIMUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE ECCLESIA.
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. SIA.

χλζ. Ο πάροχος (παροικος) της εἰς παροικίας ἐφορός ἐστὶ πάσης δὲ διοικήσεως ὁ ἱεροφάνης. (ιερέρχης.)

χλη. Οἱ μὲν πρόεδροι, οἱ ἀββάτες (ἀρχιμανδρίται) οἱ πρωταῖται, οἱ περιερεύοντες, τοῖς μοναχοῖς τὰς κεφαλὰς καλύμμασι πεποιημένοι, καὶ τοῖς μονασθεῖσι (κοινόβις) αἱ δὲ ἀρχιμανδριλίδες ταῖς μονασταῖς (ἐσιᾶσιν) οἱ δὲ καλιερεῖς ταῖς καλῖαις, οἱ δὲ διάκονοι ταῖς λογῖαις, καὶ ἐλεημοσύναις ὁπισταῖσιν.

χλθ. Αἱ ἀπαρχαὶ, καὶ αἱ δεκάται τοῖς ἱερευσὶ καὶ πρεσβυτέροις προσφέρονται· οἱ ἐρημίται ἢ ἀναχωρηταί.

637. Parochus (parœcus) est suæ parœcia inspector, totius autem diœcesis antistes.

638. Præfules, Abbates (Archimandritæ) Præpositi, Priores, cucullatis monachis, monasteriisq; (cœnobiis) Abbatissæ monialibus (vestialibus) Sacellani facellis, Diaconi collectis & elemosynis præfunt.

639. Primitiæ & decimæ Sacerdotibus, & Presbyteris offeruntur: Eremitæ seu ana-

cho.

τὴν ἔρημον ἐνοικῶσιν (ἐ- choretæ eremum in-
ρημαζουσιν. habitant.

χμ. Ἐπίσκοποι οἱ ὀρ- 640. Episcopi or-
θόδοξοι τὰ χρίσματα καὶ thodoxi in conciliis
τὰς ἀκολουθίας ἐνταῖς (synodis) schismata
συνόδοις συναλλάττουσι, & sectas componunt,
καὶ τὰς αἵρέσεις κατὰ & hæreses damnant;
δικάζουσι, τὰς μὲν αἵρε- hæreticos quidē atq;
τικὰς καὶ τὰς χρισματι- schismaticos, & no-
τικὰς καὶ τὰς καινοδόξους vatores conclamatos
ἀπεγνωσμένους, ἀμα (deploratos) cum asse-
τοῖς ἀκολουθοῖς αὐτῶν, clis, apostatasq; ab Ec-
καὶ τὰς δοποσάτας, ἐνώ- clesiae Christianae uni-
σεως τῆς ἐκκλησιαστι- one excommunican-
κῆς δοποκῆ ὑπόντες, τὴν tes, Doctrinae autem
δὲ τῆς διδασκῆς κανόνα canonem constabi-
ἀσφαλίζοντες. lientes.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν

ἑξήκοστον πρῶ-

τον.

CAPUT SEXAGE-

SIMUM PRI-

MUM.

Π Ε Ρ Ι Τ Η Σ Δ Ε Ε Τ Η Ν Ι -

Τ Ω Ν Ε Θ Ν Ι Κ Ω Ν , Κ Α Ι C O R U Μ J U D Α Ο -

τῶν Ἰσδαίων ὁρη-
σείας.rumq; supersticio-
nibus.

χμα. Οἱ ἔξωθεν (ἐθνι-
κοὶ) ἱεροποιοὶ [ῶν κακό-
ζηλοὶ εἰσιν ἐν τοῖς δε-

641. Pagani (gen-
tiles, ethnici) sacrifi-
culi, [quorum æmula-

L 3

ro-

πολατρείας, ἢ χρείσματος, καὶ ἄλλων ἐθελοθρησκείων, ὡς οἰονται, μυσηείοις, οἱ ἀμφὶ τὸν δρχιερέα τὸν ῥωμαϊκὸν] ἐν τοῖς ἰδυύμασι, ἢ ἄλλοις, ὅτι βωμοῖς (θυσιασθείοις) τὰς θυσίας (τὰ θυμάτα, τὰ ἱερῆα) αἰῶν ἐθυον, τὰς λοιβαὺς ἑσπενδον (τὰς σπονδάς ἐλείβον, ἢ ἐποιῶντο) λιβανωτὸν ἀνήνεγκαν, καὶ ἐθυμίων, ἢ τοίως τοῖς εἰδώλοις καλλιεργήσαντες, καὶ ὕδατι καθαροῦ καθαίροντες. τὰ ἀσεβήματα ἰλάσκεσθαι ἐπειρών. ἀλλὰ βδελύγμα ἦν.

χμβ. Βέβηλα προσηγόρευον, οἷον εἰ ἀνίερα, καὶ ἀνοσγίατα (ἔκαθωσιωθέντα) ὅσα ἦν ἔξω τῶ βηλῶ τῶ νεώ.

χμγ. Καὶ ὁ μὲν ἱερχης ἐνέβαινον εἰς τὸ ἱερατεῖον (ἀδυτὸν) καὶ τὰς (σέμματα) κα-

tores mali sunt Pontifici Romanenses, inmissæ, & unctionis, aliorumq; cultum voluntariorum, ut putant, mysteriis] in delubris, lucisque super aras (altaria) sacrificia sua (hostias, victimas) immolabant, libamina (libamenta) libabant, thura offerebant, & adolebant, & taliter idolis suis litantes, lustraliq; aquâ sese lustrantes, piacula expiare conabantur: sed abominatio fuit.

642. Profanum appellabant, ceu minus sacrum & non consecratum (dictum) quicquid extra fanilimen esset.

643. Et Pontifex quidem cū infulâ (infulatus) sacrarium (adytum) intrabat; fla-

mi-

κοσμέμενος· οἱ δὲ ὀργάνων
 ves θυμιατηρίῳ (ἐξα-
 εἰῶ) ὑπὸ θυμίων, κυμ-
 βάλοις, κωδῶσι, καὶ κρο-
 τάλαις ἀλαλάζοντες.
 (κυμβαλίζοντες, κω-
 δωνίζοντες, καὶ κροτα-
 λίζοντες.)

χμδ. Οἱ μάντιες αὐ-
 τῶν καὶ αἱ ψευδοπρο-
 φήτιδες, καὶ αἱ ἀγνεύ-
 τρια, ἐμαντεύοντο, καὶ
 τὰ ἐσόμενα προέφησαν,
 ἢ μὲν κατὰ κωχῆ, καὶ ὑπὸ
 πνύα τῆς θεῆς, ἢ ὑπὸ
 θασιασμῷ, κατὰ περ οἱ
 προφῆται τῆς Ἰσραὴλ·
 ἀλλὰ δι' οἰωνίσματα
 (ὀρνιθείας, οἰωνοσκοπίας)
 καὶ σπλαγχνοσκοπίας,
 καὶ κληρώσεως δεισιδαι-
 μον.

χμε. Ἀφ' ὧν οἰωνο-
 σκοποι (οἰωνομάντιες) καὶ
 σπλαγχνοσκόποι, καὶ
 κληρωταὶ (κυμβαλῆται)
 καλούμενοι· σπλαγχνι-

mines autem thuribu-
 lō (acerrâ) suffiebant,
 cymbalis, tintinnabu-
 lis (nolis) crotalisque
 tinnientes.

644. Vates eorum,
 sage, & piatrices va-
 ticipabantur, & futu-
 ra prædicebant non
 ex Numinis instinctu
 aut afflatu (inspiratio-
 ne) per raptum, ut Pro-
 phetæ Israël, sed ex
 auspiciis (auguriis) a-
 ruspicinâ, sortibusq;
 (fortilegiis) supersti-
 tiosis.

645. Inde auspices
 (augures) arioli (aru-
 spices) fortilegi dicti:

L 4

arie-

κοπεῖν δὲ, καὶ οἰωνοσκο-
πεῖσθαι, χρησµωδεῖν
ἐστίν.

χμς. Εἶχον δὲ καὶ
τὰς χρηµατισµὸς, ἀλ-
λὰ ψευδοµένους, καὶ ἐκ
τῶ κακοδαίµονος ἐκπε-
πορευµένους.

χμζ. Τεθνηκότας ἡ-
ρώας τε, καὶ ἡρώϊνας, ἀ-
πεθεῖν.

χμη. Οἱ μὲν Ἰσδαῖοι,
ἐν ταῖς συναγωγαῖς
πᾶς αἰκ. οὐβυστίας περὶ-
µνησιν, ἐν τῇ τῶ σαβ-
βάτῳ ἡμέρᾳ, δρυῶσι,
καὶ πλὴν τῶ πάχατος,
καὶ τῆς πεντηκοστῆς τὴν
σκηνοπηγίαν ἀγιάζου-
σιν· οἱ δὲ ἀναβαπτισαῖοι
ἐν θυσιαστικοῖς εἰσι.

ariolari verò & augu-
rari divinare est.

646. Habebant &
oracula, sed erronea,
à Vejove profecta.

647. Demortuos
heroas, heroinásqve
Divis accensebant.

648. Judæi in syn-
agogis præputia cir-
cumcidunt, Sabbatho
feriantur, Scenopegia
præter Pascha ac Pen-
tecosten celebrant. :
Anabaptistæ fanatici
sunt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑξήκωτον δευτε-
ρον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΒΟΥΛΕΤΤΗ-
ΡΙΟΥ.

CAPUT SEXAGE-
SIMUM SECON-
DUM.

DE CURIA.

χμθ. Ἐν τῷ βουλευ- 649. In curiâ Se-
τηρίῳ ἡ γερουσία καὶ τῆς natus confessus suos,
πολιτείας ὑπηρεσίαν & de Republicâ (poli-
(προνοίαν) ποιεῖται. (ἐ- tia) curas agunt.
χδ)

χν. Ἐκεί φυλάσσε- 650. Asservatur
ται τὸ λεξικαρχικόν (ἡ ibidem album (ma-
τῶν πολιτῶν ἀπογρα- tricola civium) & a-
φή) καὶ τὰλλα γράμ- liae tabulae publicae.
ματεῖα.

χνα. Ὁ μὲν ὑπάτος, 651. Consul aut
ἦτοί, ὁ ἀνθυπάτος τὰ βυ- Proconsul deliberan-
λευτα προΐσκει, οἱ δ' υ- da proponit, Consula-
πυλικοί, καὶ οἱ γερουσια- res & Senatores sen-
ται (βουλευταὶ) τὰς tentias dicunt. Peda-
γνώμας ἀπο- αἰνόνται. rii annuunt, ille con-
καὶ οἱ μὲν χαμαιβυ- cludit.
λευταὶ κατ'ανευξοῖν ἐ-
κείνος δὲ συμπεραίνει-
ται.

χνβ. Ὁ δὲ χιζγραμ- 652. Archigram-
ματεὺς σὺν τοῖς σημει- mateus cū Actuariis,
ογράφοις καὶ συμβο- & Notariis, cancellis
λαιογράφοις, δρυφά- scriptus, acta consignat:
κτοῖς κατὰ δρυφαστομέ- & ita quisq; suō ma-
νος, τὰς πραγματείας nere fungitur.
συστημαίνει καὶ ἕως
ἑκάστος τὸ ἔργον αὐτῷ
ποιεῖ (ὑπηρετεῖ τὰ κα-
θήκοντα ἀποτελεῖ.)

χνγ. Λειτουργοὶ αὐ-
τοῖς εἰσιν οἱ ἐκβίβασαι,
οἱ κλήτορες, οἱ κλητῆ-
ρες, οἱ γραμματεῖς, καὶ
οἱ κήρυκες.

χνδ. Οἱ δὴ μὲν εἰς
φυλαῖς κατὰ τετραγμά-
τος, τὰς δημάρχους ἔχον-
τες, ὧν τεθειμένα τὰ ψη-
φίσματα θεασίσμασι
τῆς συγκλητῆς Ἰπικυ-
ρεῖται.

χνε. Ἰσχυοὶ καὶ οἱ δη-
μιουργοὶ τὰς φρατρίδας,
καὶ συνλόγους αὐτῶν, τὰ-
ξιν καθεύδοντες, ὥπως ὁ
νεαρότερος τεχνιτεῖαν ἐ-
παγγελλόμενος ἰπιδεί-
ξιν ποιῆται. (περιεραν δι-
δῶ) τοῖς φρατριάδε-
χοις.

653. Ministratores
illis sunt apparitores,
statores, accensi, scri-
bae, & praecones.

654. Plebs in tri-
bus distributa suos
habet tribunos, per
quos lata plebiscita
Senatusconsultis ra-
ti habentur.

655. Habent & opi-
fices curias seu colle-
gia sua, ordinis causâ:
ut novitius artifi-
cium professus det spe-
cimen curionibus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT SEXAGE-
ἑξήκοστον τρίτον. SIMUM TERTIUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE JUDI-
ΔΙΚΗΣ. CIO.

χνς. Δυοῖν περὶ τῆς
διαμερίσεως τὴν κληρο-

656. Duobus de
familiâ herciscundâ
vel

νομίαν, ἢ ὅπιασδήποτε
ἀμφισβητήσεως δια-
στάντων, τὸν τρίτον μεσι-
τεύειν ἀνάγκη, τὸν δια-
λύσαντα, καὶ διαληψό-
μενον τὴν τῶν φιλονει-
κούντων ἔριν· ἄλλως οἱ
ἀγῶνες, καὶ τὰ νείκη εἰς
ἀπειρον εἰσπύουσι.

χνζ. Ἄρα ἐν ἡ συμ-
βάσει φιλικῇ περσε-
χέτων, καὶ ὀπλιζέτων
δαιτητήν, τῇ διαίτη
αὐτὰ ἐπαναπαυσσόμενῳ
ἀμφοτέρωθεν, ἢ πλη-
σιάζετων τῇ ἀγορᾷ, καὶ
δίκην λαγχανέτων.

χνη. Ὁ δίκην γερί-
φων τῷ ἀντιδίκῳ (ὁ κα-
τηγορίαν ποιῶμενος κα-
τὰ τὰ ἀντιδικὰ) καλεῖ
καὶ ὑπάγει αὐτὸν [εἰ μὴ
ἡμέρα εἴη ὑποφθαῖς]
πρὸς τὸν ἀρχόντα, τῆς
ἀτασθαλίας αὐτὸν αἰ-
τιώμενός τε καὶ γε-
νομενός. (τὴν βλάβ-
βην αὐτὰ κατηγορῶν.)

vel de quacunque con-
troversia disceptanti-
bus, tertium interve-
nire necesse est, qui di-
rimat, atq; altercanti-
um litem diribeat: a-
liàs certamina & con-
tentiones in infini-
tum ibunt.

657. Aut igitur
compositioni amica-
bili studeant, & arbi-
trum deligant, cujus
arbitrio (laudō) ac-
quiescant utrinq; aut
fcedentur forum & se-
cum experiantur ju-
re.

658. Qui dicam scri-
bit (impingit) adver-
fario, citat & arcescit,
eum ad Prætorē [præ-
terquam nefastō die]
insimulat & accusat
noxæ.

χνθ. Διαλύσεως (συλ-
λύσεως) ἀθετημένης,
πρὸς τὴν τῆς κατηγορίας
αἰτησιν, τὸ ὅρα καλεῖται
ὁ κατηγορούμενος, ἢ πα-
ραφανεύῃς αὐτῆς, καὶ η-
γορία καὶ ἀπολογία
τῶν ἐριστικῶν, καὶ οἱ ἐ-
λεγχοὶ αὐτῶν κατὰ γνώ-
σκονταί. ἀπαρνεύμενος δὲ
τῆς αἰτηθείσης, ὁ δώ-
κων μάρτυρας παρέχε-
ται (περὶ βαλλεῖται) ἱκα-
νός, τὰς εἶναι, ὁ μωμο-
κότας, εἰ μὴ ἀκρεῖς ἢ ἀ-
ξιοπιστία.

χζ. Ὁ τὸ ὅρα κληθεῖς,
ἢ ὁ συνηγορῶν μὴ ἀπο-
λείπτω, τὸν πελάτην
[ἀπεῖς εἰς τὴν αὐτῆς πε-
λάειαν ἀνατέμενον αὐ-
τὸν, καὶ τῇ συνηγορίᾳ
αὐτῆς χρώμενον] ἀλλὰ
συνηγορεῖται, καὶ ἀμυ-
νέσθω ὑπὲρ αὐτῆς καὶ
ἐπιείκειαν δὲ (κατὰ τὸ
ἐπιεικὲς) ἵνα μὴ δικορ-
ράσῃ (λαβεραγόρης)
αἰκμή. Ὁ ἐπίτροπος

659. Pacificatione
rejectâ, ad actoris pe-
titionem accersitur
reus; quô comparen-
te, accusatio & excu-
satio contentiosorū,
ut & probationes illo-
rum, cognoscuntur: si
diffitetur accusatus, a-
ctor testes producit
idoneos, h. e. juratos,
si autoritas non suffi-
cit.

660. Advocatus seu
patronus clientē [ut-
pote qui se in cliente-
lam ejus dicavit, ac
patrociniō ejus uti-
tur] ne destituat, sed
patrocinetur, ac de-
fendat, (propugnet)
ex æquo tamen & bo-
no, ne rabula audiat.
Procurator

(manda-

(Ἰππιστάτης) πρῶτον γέλ-
μα ὑποδεξάμενος, τὰς
ὁρὰς αὐτὰς μὴ ὑπερπη-
δάτω.

χξα. Διαφευγέτω
καὶ τὰς προκαταγνώ-
σεις ὅτι δικαστῆς συντετα-
μένως, καὶ μήτε Διφ-
θαρεῖς δωροδοκήμασι
(δεκαοδαίς, ἢ δωροδοκη-
ταίς) μήτε παροξυνθεὶς
ὑπὸ ὀργῆς, μήτ' ἐκφο-
βηθεὶς δι' αἰσδῆς τῶν ἀλ-
λων, μήτε συκοφαντι-
καῖς ἰσχυρῶν ἐνδείκων (συκο-
φαντῶν, ἢ Φιλεγκλημόνων)
ἐνδείξεσι προκατεχθεὶς,
δεῦρο ἢ ἐκεῖσε προθέμῳ
ἔχεται· ἀλλὰ ψιλῶς,
κατὰ τὴν τῶν μεμαρτυ-
ρημένων ἐνάργειαν δι-
κάζεται, μᾶλλον τῆς ἐ-
πεικείας, ἢ τῆς ἀκριβο-
δικαίας ἀλέγων. (μᾶλ-
λον πρὸς Ἰππείκειαν, ἢ
ἀκριβοδικαίον βλέ-
πων.)

χξβ. Παραγνομέ-
νων τῶν παρόδρων, τῶν

mandatarij) qui man-
datum suscepit, fines
ejus ne transiliat.

661. Vitet & Judex
præjudicia maximo-
perè, neq; largitioni-
bus corruptus, neq;
irâ commotus, neq;
offensâ aliorum de-
territus, neq; syco-
phanticâ quadrupla-
torum delatione præ-
occupatus, huc aut il-
luc propendeat: sed
nudè secundum pro-
batorum evidentiam
decernat, æqvitatē
majorem, quàm stricti
(rigid) juris, rationem
habens.

661. Si adseffores
adsunt, Præsidis est,
ju-

μὲν παρόντων (παρεστώ-
 πος) ἐπὶ τοὺς κρίσεις
 (ψήφους) συλλέγειν, ἐ-
 κείνων δὲ, φέρειν, ἀνεί-
 μένως μὲν, δικαίως δὲ,
 ὥστε κατακριθήσεται

μὲν τὰς αἰτίας, τὰς δὲ
 ἀναίτιους δικαιωθήσε-
 σθαι.

χξγ. Τὰ γὰρ δεδο-
 γμένα, καὶ διατάγματα
 συμφώνως ποιηθέν-
 τα, ἀναλίσθεται, μετα-
 τίθεται, καὶ καθαιρεῖν,
 ἀπρεπές.

χξδ. Διαλύσεως τῆς
 αἰτίας ἐξηγορούμενης, ὡς
 ὁμῶς κίσα γίνοιτ' ἂν ὁ ἀ-
 ποτελεσματός. πλὴν εἰ
 ὁ κατακριθείς διαμαρ-
 τύνηται, καὶ ἐκκαλέ-
 μενος τὴν δίκην, βῆμα
 (δικαστήριον) ἀνώτερον
 ἐπικαλεῖται.

χξε. Ἀλλὰ γὰρ κα-
 τεγνώσκει τὸν ἐρισην, εἰς
 τὸ ἀντεξέτασεν αὐτόν.

χξς. Ενίοτε καὶ ἀνα-
 βολὰς ποιοῦνται, διὰ

judicia colligere, illo-
 rum ferre, liberè, sed
 justè, ut fontes da-
 mnentur, in fontes ju-
 stificentur.

663. Nam decreta
 & edicta consensu fa-
 cta retractare, revo-
 care, ac rescindere in-
 decens est.

664. Causæ deci-
 sio ut promulgata est,
 ocyùs exsequutio fi-
 at: nisi condemnatus
 protestetur, & ad tri-
 bunal superius appel-
 lando provocet.

665. Sed & vadan-
 tur litigatorem, ad fi-
 stendum se.

666. Interdum di-
 latio adhibetur, pro-
 pter

τὰς μεσιτείας καὶ τὰς pter intercessiones &
 τῶν ἐγγυητῶν ἐγγυάς vadum fideiussiones
 (ἐγγυησεις) καὶ τὰς i- ut & satisfactiones :
 κανοδοσίας ὅσα δὲ κατε- sed, quod quis spon-
 παγγελῆται ἡς, Διὰ- det, præstare tenetur.
 πράζειν ἀναγκάζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT SEXAGESI-
 ἑξηκοστὸν τέταρτον. MUM QVARTUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ *DE MALE-*
 ΚΑΚΟΤΡΗΜΑΤΩΝ *FICIIIS ET SUP-*
 καὶ ζημιῶν. *PLICIIS.*

Χξζ. Κατὰ τῶν πα- 667. In prævarica-
 ραβατῶν ἢ καλαφρο- tores statutorumque
 νητῶν τῶν Δικταγμά- contemptores à quæsi-
 τῶν Ἰππιστοφῶν ποιη- tore animadverten-
 τεόν τῷ ζητητῇ καὶ ἀ- dum est, & notoriis
 μαρτήμασιν Ἰππιδηλοῖς peccatis multa (mul-
 τιμωρίαν δεῖ Ἰππιδεῶς, cta) irroganda, ne im-
 μὴ ἀπείναι εἰς ἀδειαν punitas in licentiam
 τὸ ἀλιμώρηον. abeat.

Χξη. Τῷ κολάσειν 668. Ad castigān-
 καὶ καλᾶνεῖν καὶ συσε- dos, coërcendos, atq;
 λειν τὰς μοχθηρὰς ἐυ- compescēdos impro-
 ρέθησαν. αἱ ραβδοί, αἱ bos inventæ sunt
 μάστιγες, αἱ σκυταλί- virgæ, flagella, tau-
 δες, αἱ πέδα, ἢ χειρο- rea, compedes, ma-
 πέδα, οἱ κύφωνες, αἱ nicæ, numellæ, cip-
 P.

ποδοκῆλαι, τὰ ἐργαστή-
ρια, τὰ δεσμωτήρια,
αἱ βάσανοι, αἱ σρέβλαι,
οἱ σταυροί ὅπως δὲ τῶν
ραβδευχῶν, καὶ τῶν
δημέων (δημοκοίνων) ἀ-
φαρπαζόμενοι οἱ καὶ ἔρ-
γοι δεσμῶνται (δε-
σμύωνται) συνείργων-
ται, ραβδίζονται (ρα-
πίζονται) αἰκίζονται,
ξύλοκοπῶνται βασανί-
ζονται, δὲ σρέβλῶνται,
ἢ καὶ θανάτῳ ζημιῶνται
οἱ ἀνελπιόθεντες. (οἱ εἰς
δοκίμειαν καθέστωτες.)

χξθ. Οἱ μὲν γὰρ κλέ-
πται, καὶ οἱ σουλῆται, καὶ
οἱ ἀναδοχοὶ αὐτῶν, καὶ
οἱ βαλανιότομοι ἀναρ-
τῶνται (τῇ δὲ τῶν δὲ πο-
κείνονται) οἱ δὲ μοιχοί,
καὶ οἱ διχαὶ οἱ δὲ ποκ-
φαλίζονται, οἱ δὲ φονεῖς
(ἀνθρώποκτόνοι) καὶ οἱ
ξιφοκτόνοι, καὶ οἱ ἱεροσυ-
λοὶ, τροχῶ· ἢ σκελοκα-
ταξοὶ, ζημιῶνται [τὸ
παλαιὸν ἐστὺν ὡς ἦσαν] οἱ

pi, ergastula, carceres
tormenta, fidiculæ,
patibula: ut per licto-
res & carnifices, male-
fici (facinorosi) ra-
pianantur, vinciantur,
(ligentur) constrin-
gantur, cædantur, ver-
berentur, fustigentur,
torqueantur, excruci-
entur, aut etiam mor-
te afficiantur despe-
rati.

669. Fures enim
ac depeculatores e-
orumq; receptatores
& manticularii sus-
penduntur (suspen-
diō necantur); mæchi
atq; bigami decollan-
tur; homicidæ, sica-
rii, & sacrilegi rotâ
sive crurifragiō ple-
ctuntur (quondâ cru-
ci affigebantur); par-

Fi

δὲ πατροκτόνοι καὶ μη-
τροκτόνοι καὶ τεκνοκτό-
νοι, μετ' ἐχιδνῶν ἐνερ-
ραμμένοι κολεῶ (δορῶ)
καταδύονται καὶ δάπο-
πνίζονται· αἱ γράες δὲ
Φαρμακεύτριά (Φαρ-
μακίδες) καὶ αἱ λαμῖαι,
καὶ οἱ ἐμπρησταὶ ὅτι πυ-
ρᾷ (πυρκαϊᾷ) κατα-
καίονται, οἱ δὲ συνομαμο-
κότες ὅτι τῇ πατρίδι,
ὑπὸ τετραζύγων ὅτι
τάνανθα ἐλαυνομένων
Δραπῶνται, καὶ τοῖς ὄντα
αὐτῶν δημεύεται (δημό-
σια γίνεσθαι) οἱ δὲ Δρά-
βολοὶ καὶ βλάσφημοὶ
κακοήθεις δάπογλωττί-
ζονται (γλωττίζομενται)
αἱ δὲ χαμαιτύπαι ἀ-
σελγείς καὶ ὑπερεγκαι-
οῦνται σιγμάτα.

χο. Κολαφὸν ἢ κον-
δυλῆς λαβεῖν (κολα-
φίζεσθαι ἢ κονδυλίζε-
σθαι) δι' ὅποιονδηποτέρου
τυγχάνει σκαλαθυρ-
μα, παιγνιώδες ἐστ.

ricidæ & infantici-
dæ cum serpentibus
culeo infuti & aquis
submersi suffocantur;
anus veneficæ & la-
miæ (striges) & in-
cendiarii pyra (rogô)
cremantur: perduelles
(perduellionis rei)
quadrigis in diversum
actis discerpuntur,
bonâq; eorum publi-
cantur (confiscantur),
calumniatores mali-
gni & blasphemî elin-
gantur: prostibulis
impudicis cauteriō
stigmata inuruntur.

670. Colaphô seu
alapâ cædi, ob quidvis
contingit: talitrum
jocosum est.

M

671.

χοα. Παρηγορία & μόρος (π ή μά λ ι ο ς , π - μ ω ρ ή μ α τ ο ς ,) ο έ ξ ο ρ ι σ μ ό ς έ σ τ ι , καί η Φυγαδεια.

χοβ. Τών άπολίδων (εκβληθέντων εκ πό - λεως , η πεφυγαδευμέ - νων) καί των έξορίσων , καί των έμδότηων , οι μ έν εν χώρῳ ώ ρ ι σ μέ ν ω τήν φυγήν έ π έ χ ο σ ι ν , οι δέ , καθώς καί οι φυγάδες , π λ α ν ώ ν τ α ι καί ε δ α μ ε ύ ο ν τ ε ς α ν ή λ α ι .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Τ Ο
έ ξ η κ ο σ τ ο ν π έ μ -
π λ ο ν .

Π Ε Ρ Ι Π Ο Λ Ι -
Τ Ε Ι Α Σ Β Α Σ Ι Λ Ι -
Κ Η Σ ,

χογ. Δυναστείας έ -
ναι Δ ι α φ έ ρ ε ι ά π α σ ι ν , ί ν α
μ η κατ ά π ί ε ζ η (β ι ά ζ η ,
κατ ά δ υ ν α τ έ υ ε ι) τ ο ν α -
δ ε ν ε σ τ ε ρ ο ν ο δ υ ν α τ ώ τ ε -
ρ ο ς α λ λ α μ η ν έ ν ο ς κ ρ α -
τ έ ν τ ο ς π ά ν τ ω ν , μ ο ν α ρ χ ι -

671. Supplicii mi -
tigatio , relegatio vel
proscriptio est

672. Exulum (in
exilium ejectorum) &
exterminatorum ex -
torriumq; alii in loco
determinato exulant,
alii, ut fugitivi, nullibi
consistunt.

CAPUT SEXAGE -
SIMUM QVIN -
TUM.

DE STATI
REGIO.

673. Potestates esse,
omnium interest, ne
potentior imbecillio -
rem opprimat : sed
quando unus rerum
potitur , Monarchia

dici-

χία λέγειται, εἰ καὶ οἱ Καί-
σαρες (αὐτοκράτορες) Cæsares collegas sibi
αἰρεῖσθαι σφίσι συνάρ-
χους φιλοῦσιν.

χοδ. Αὐτὸς μὲν, εἰ
κατὰ τὸ τῶν θεσμῶν πα-
ρά τῶν νομοθετῶν τε-
θέντων καὶ ἀναγορευθεν-
των Διτάγμα βασι-
λεύει, βασιλεύς· εἰ δὲ
κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην
[ὡς εἶναι τὸ φίλον οὐ]
καὶ ὑπὸ στέφανῳ ἢ Δι-
δήματι καὶ σκήπτρῳ, Τύ-
ραννος.

χοε. Ἡ ἔδρα (χώρα
βασιλική) αὐτοῦ ἐν μη-
τροπόλει ἐστίν, ὅπου ἐν
θρόνῳ (θώκῳ) ἐλεφαν-
τίνῳ ἢ ἐλεφαντοδένῳ
καθίσταται, βυσσιν μὲν,
ἢ σινδονά, καὶ τήβενναν
πρὸς Φυρον, καὶ πολύ-
κετον μεγαλοπρεπῶς ἡ-
σθμεν, τῷ δὲ τῶν
αὐλικῶν σίφει πρὸς
κίζομεν.

χος. Ὡς οἱ μὲν βε-
 λεύαι εἰσιν, ἄλλοι τε καὶ
 οἱ ἐνδόμυχοι· οἱ δὲ ἴπ-
 ριστάται· οἷον ὁ τῆς αὐλῆς
 ἑπαρχος, καὶ ὁ ἑφορῶν
 αὐλῆς, καὶ ὁ πρεσβυτέρων
 συμβούλων [τῶν τῶν
 ἀπορρήτων γραμματεῖς,
 καὶ τῶν υπογραφεῖς
 ἔχων] οἱ ἴπρισταί τε.
 οἱ δὲ, ὑπηρεταί, ὡς οἱ
 δαιτοφόροι, οἱ πρυγεῦ-
 ραι, οἱ οἰνοχόοι, οἱ ὡδ-
 κοιμώμενοι, οἱ θυραῖοι,
 οἱ ἡμεροδρόμοι.

χος. Ἄλλοι πεμπ-
 τῶν ἴπριτόπων αὐτῶν,
 τῶν σαυράπων, τῶν τα-
 μίας, τῶν ἐλλυμενισαῖς,
 τῶν τελώνων, τῶν ὡδ-
 γωμισαῖς, καὶ τῶν πρεσ-
 βεις, οἵτινες διπλώμα-
 τι βασιλείᾳ παρεσκευ-
 ασμένοι· πρᾶξις τε
 πράγματα.

χοη. Ἀντὶ τῶν κε-
 κμηκότων ὑφίσταται (εἰς
 τὴν τῶν ἀπελθόντων τῶν
 βίᾳ πᾶξιν καθίστανται,

676. Qui vel sunt
 Consilarii, tum cæ-
 teri, tum intimi (in-
 trarii) vel Præfecti; ut
 Præfectus prætorio,
 Aulæ magister, Can-
 cellarius [suos Secre-
 tarios, & amanuenses
 (à manibus) habens]
 Magister stabuli: vel
 ministri; ut dapiferi,
 prægustatores, pocil-
 latores, cubicularii,
 atrienses, celeres. (à
 pedibus.)

677. Aliorū legat-
 vicarios suos, satra-
 pas, quæstores, decu-
 manos, publicanos,
 portoriorū conducto-
 res, & legatos, qui di-
 plomate Regiō instru-
 cti res gerunt.

678. In defuncto-
 rum (mortuorum) lo-
 cum substituuntur.
 (sufficiuntur, surro-
 gan-

ἢ ἀντικαθίσταται) ἄλλοι
διάδοχοι λεγόμενοι.

χθ. Τὰ βασίλεια
(ἀνακτορεα) αὐλαίαις
μὲν καὶ πείσρῳμασι καὶ
τάπησι καὶ γραφαῖς, ἢ
ζωγραφήμασι μαρμαί-
ρει (καταυγάζει) τῇ δὲ
μουσικῇ πείνηται.

χθ. Οἱ λογολέχαι,
καὶ οἱ φλύακες, καὶ οἱ
μωροὶ, καὶ οἱ πρῶπιτοι,
καὶ οἱ γνάθωνες, καὶ οἱ
συκοφάνται, πρῶτα
τῶν αὐλῶν εἰσι
τῶν δ' οὐδ' ἔχων χρῆσις
ἀπηθίαθη, καὶ ἀπηχά-
ωθη.

χθ. Ἡ παμβασί-
λεια ἔφθονε (τῷ φθό-
νῳ) ἐνοχος, ἢ ἐπιφθο-
νός ἐσται, τὴν ἡπιότητα ἀν-
τὶ φρεσῶς (ἐν μέρει φρε-
εῖς) ἔχει.

χθβ. Οὐχ ὁμοίως
φυλάττει τὸν ἀρχόντα
οἱ δορυφόροι (ξυστοφόροι)
ἐχέτως ἀφνεύουσιν αὐ-
τὸν οἱ πόροι (αἱ πρὸς τοὺς)

gantur) alii, qvi suc-
cessores dicuntur.

679. Regiæ aulaeis
quidem & peristro-
matis & tapetibus pi-
cturisq; refulgent (re-
nident) personant au-
tem musicâ.

680. Gerrones, nu-
gigeruli, moriones,
parasiti, gnathones, &
sycophantæ, aularum
appendices sunt: eu-
nuchorum verò usus
desuevit (obsolevit.)

681. Majestas cum
invidiæ obnoxia seu
invidiosa sit, clemen-
tiam præsidii vice ha-
bet.

682. Non tam Prin-
cipem satellites (spi-
culatores) tutantur,
nec tam locupletant
fisci redditus,

M 3

aut

τῶ δημοσίῳ, ἢ ἀποθε- aut repositus thesau-
μεν Θησαυρὸς (γάζα) rus (gaza) atq; subdi-
ὡς ὁ τῶν δέχομένων ἐ- torum amor,
ρως.

χπγ. Οὐκ ἐν ἀγλα-
ρείᾳ αὐτῶν, ὅτ' εἰσφοραῖς,
ὅτ' ἀργυρολογίαις τρέ-
βονται (τρέχουσιν) μάλ-
λον δὲ δόσει καὶ ἰπιδό-
σει λαμπραῖς θέλουσιν
το καὶ μελίσσονται.

χπδ. Ἀρκίον ἔδῃ-
μα (λαῖα, ὄχλα) ὧδε,
ἵνα πειθεσθῇ αὐτῷ ἀρέ-
σκει (ἵνα πειθαρχῇ ἡ
δέω). δέχεται γὰρ βίαια,
καὶ ὑπηρετήματα βια-
σθέντα, ἰπικίνδυνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑξήκωτον ἑκτόν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ *DE REGNO*
ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΚΑΙ *ET REGIONE,*
χωρᾶς.

χπε. Βασιλεία ἐστίν,
ἐν ἣ πάντες πολῖται ἐ-
λεύθεραί εἰσι, τῶ τῶν
ἀνατεταγμένων δεσμῶ.

683. Angariis igi-
tur, censibus, & exa-
ctionibus ne exhauri-
antur: congiariis po-
tius, & donativis (do-
nariis) demulceantur
ac deliniantur.

684. Imperandum
sic populo, ut illi pa-
rere lubeat: imperia,
violenta & obsequia
coacta, periculosa
sunt.

CAPUT SEXAGE-
SIMUM SEXTUM.

685. Regnum est,
ubi sunt liberi Civi-
um status, statutorum

vii-

ἀλλήλαις κατὰ δεδιμέναι.

χωρ. Ἐπὶ πράγμασι δυσχερέσιν δέχαιρεσία συγκαλῶνται, ἀλλ' ἐκ τῶν δυναστευόντων, ἀριστέων, πρωτευόντων, ὅιον τῶν νομαρχῶν, καὶ δυναστῶν, καὶ τῆς ἰπποκράτου οἱ δ' ἀγροικοὶ ἔωδαν γίνονται, ἀλλ' ἐν ἀγρῷ ἀμφοῖν ἔντες, τοῖς κωμαρχαῖς αὐτῶν ὑπακούουσιν. (ὕπηκοοὶ εἰσι, συμπεριφερόνται.)

χωρ. Ἐν τῇ ἐῷ γῇ (τοπαρχία) ἀφ' ἧς δεχῶν ἐκάστη δυναταῖ, ὅτι ἂν βέλοιο βελέω δ' ἔδεν, ὃ μὴ συμφέρει κοινῇ.

χωρ. Ἐπιτροπεία (δεσποτεία) μὲν ἐστίν, ἧς δεσπότης, καὶ δικαιοδοσίαν ἔχει. ἐπαρχία δ' ἧς ἐπεκράτησεν. Ἐν ἀνακτορείᾳ πλείους εἰσι δυναστεῖαι, νομαρχία, παγὰ, καὶ ἡγεμονία.

vinculō inter se colligati.

686. In arduis negotiis concientur comitia, sed è proceribus, optimatibus, primatibus, veluti Comitibus, Baronibus (Dynastis) & Equestri Ordine: rustici non intersunt; ruri occupantur, & suis pagi magistris obsecundant (morigeri sunt, morigerantur, obsequuntur.)

687. In territorio suo quilibet Magistratus sancire potest, quod vult: sed velle non debet, nisi quod publicè expediat.

688. Ditio (dominium, districtus) est, ubi quis dominatur & jurisdictionem habet: Provincia, quam devicit: sub regno plures sunt Dynastie, Comitatus, Principatus, atque Ducatus.

χθ. Τὰ πρόσθρα
(ὄμορα) τῶν ἐθνῶν ἀ-
μιλλῶνται πρὸς ἀλλή-
λους ὡς ὅτι τὸ πολὺ, ὑ-
πὲρ (πρὸς) τῶν ὁρίων καὶ
μεθορίων· ἀλλ' ὁρίζον-
των καὶ διαλλαττόντων
αὐτῶν, συνθήκη (σπονδή)
γίνεται· οἱ δὲ πρῶτα σπον-
δῆσαι, πρῶτα σπονδοί
καὶ ὅτι οἱ καλεῖται.

689. Gentes fini-
timæ de limitibus &
confiniis contendunt
plerumq; : sed si limi-
tent & paciscantur,
fœdus est : quod qui
temerârunt (violâ-
runt), fœdifragi & per-
juri vocantur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑξηκοστὸν ἑβδο-
μον.

CAPUT SEXAGE-
SIMUM SEPTI-
MUM.

ΠΕΡΙ ΕΙΡΗ-
ΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟ-
λέμου.

DE PACE
& BELLO.

χθ. Εἰρηνικὴ τῆς πό-
λεως κατάστασις, βελ-
τίστη ὅσα, χωρὶς τῶν
ὀπλων κρατῆς, καὶ αἰ-
εὶ οἰατέ ἐστι φυλάσσειν.

690. Pacatus Ci-
vitatis status, ctsi opta-
tissimus est, nisi vi ar-
morum, retineri sem-
per nequit.

χθ. Ἐπειδὴ περ οἱ
παρακλῆται στασιαστικοὶ καὶ
κρύφιοι, παρόρμησιν
λαβόντες ἀπὸ τῶν κορυ-
φαίων, συνέσεις καὶ κοι-
νότητες.

691. Siquidem
turbatores factiosi &
clancularii, ad cory-
phæorum instigatio-
nem, clandestinas fa-
ctio-

κοπεαγίας λαθραίας
διασπείρσι, καὶ συνομο-
μοχότες, θορύβους καὶ
σασιασμούς ποιῶσαι, οἱ
περὶ καθαρῶς ῥιζόμενοι (ἡ-
ρεμιζόμενοι) πόλεμοι ἐ-
πιδήμιοι ἔσονται.

χγβ. Ὁ ἔξω πολέ-
μιος, ἔξωθεν εἰσβάλλει,
πρὸς ὃν μάλιστ' αἰ-
μυνθῆις.

χγγ. Αὐτὸς δὲ Διὰ
στρατοῦ καὶ κατὰ γ-
γέλλει (παραγορεύε-
ται). ἡ εἰρήνη Διὰ κή-
ρυκος αἰτεῖται εἰς αἰ-
παρσίτην (ἀπαρ-
σκεύαστος) ἢ ἡσων ὧν
τὸ δαῖς κράτεις ἡγεῖ-
ται.

χγδ. Ὁ μὲν γὰρ αἰ-
δύνατος καὶ ἀπόλεμος,
Διακενῆς ἀν' προσλήψει
το πολέμειν (πολεμί-
ζειν.)

χγε. Παρασκευὴ (ἐ-
παρτήϊα) ᾧ πολεμικῇ (ὁ
γὰρ ὀπλισμός) πολλὰ
ἀναπράττει, δηλαδὴ

siones & conspira-
tiones disseminant, &
cum conjurarunt, tu-
multus & seditiones
concitant; quæ, nisi
sedantur, bella inte-
stina erunt.

692. Hostis exter-
nus, externè irrumpit:
adversus quem bellò
defensivò opus.

693. Quod per fe-
cialem denunciatur,
aut per caduceatorem
pax petitur, si quis fe-
imparatum aut hosti-
li potentiæ imparem
arbitratur.

694. Imbecillis e-
nim atq; imbellis ne-
quicquā bellare (belli-
gerare) præsumet.

695. Apparatus e-
nim bellicus multa
deposcit,

στρατιώτην [ὄντινα κα-
ταγραπτεόν, ὀπλιτεόν,
καὶ ἐξετασεόν, ἐν τῷ λο-
γιστηρίῳ] καὶ σίτον (κο-
μιστήν) καὶ βοηθείας τῶν
ὁμοσπόνδων συμμάχων)
καὶ δαπάνας (ἀναλώ-
ματα) δαψίλεις.

χμς. Ὡραίως ἐν αὐ-
γεμῶν ποιητέον, ὡς περ
(καθάπερ) καὶ τὰ βιω-
τικὰ συνακτέον, ἢ πρὸς
τακτέον τὰς δαπνεμέν-
τας.

χμς. Ἐπειτα τὸν στρα-
τὸν συναγείρειν χεῖρ καὶ
ταίσιν κατὰ τάγματα
(σπείρας) καὶ λόχους καὶ
σημαίας, καὶ ἵλας καὶ ἐ-
φιστάμεναι αὐτοῖς δεκα-
δάρχους (δεκάρχους) ἐ-
κατόνταρχους, λοχάρ-
χους, ἱλάρχους, χιλίαρ-
χους [ὧν ἕκαστος τὰς τῶν
ἰδία περαχθησομένων ἐ-
πιτροπὸς ἔχουσι] πᾶ-
σι δὲ τὸν στρατηγὸν.

militem nempe [qvi
scribēdus, conscriben-
dus, armandus, ac in-
distributorio lustrādus]
commeatum, confœ-
deratorum auxilia,
dapsilēsq; sumtus.

696. Maturè ergo
stips cogenda, sicut
(qvemadmodum) &
victualia: & præstan-
di, qvi erogent.

697. Tùm congre-
gandus & ordinandus
exercitus per legio-
nes, cohortes, vexilla-
tiones, turmas: præ-
ficiendiqve Decurio-
nes (Decani,) Centu-
riones, Tribuni, Magi-
stri equitum, Chiliar-
chi; (singuli suos opti-
ones habent) omni-
bus deniq; Imperator.

698.

χη. Οἱ νεαλεῖς (πρω-
 τῶν πειροί) τοῖς παλαιοῖς,
 καὶ τὰ πολεμικὰ ἀσκη-
 θέσιν ἐγκαταμίγνυν-
 ται· οἱ δὲ ἐθελονταί, καὶ
 οἱ δῖμαχοι, τῇ πεζικῇ,
 ἢ ἱππικῇ προσνέμουσιν
 αὐτοῖς· οἱ δὲ ξυλεῖς, οἱ ὑ-
 δροφόροι, καὶ οἱ σκευο-
 φόροι, διὰ (πρὸς) θε-
 ραπείαν προσλαμβάν-
 νοῦνται.

698. Tirones in-
 termiscuntur vetera-
 nis, volones & dima-
 chæ peditatui vel e-
 quitatui se agglome-
 rant: lixæ, calones
 & caculæ ob servitiâ,
 adsciscuntur.

χηθ. Ἄλις ὀπλίσμα-
 τος ἔσται, εἰ μὲν ἐσκεπα-
 σμένος ἀνείησθαι ὄρεακι
 κελκωτῶ (ἀγκιστρ-
 τῶ) καὶ κόρυθι (κράνι)
 ἢ αὐτῇ αὐτῇσιν περικεφα-
 λαία σκυτλίνη, καὶ θυ-
 ρῶ ἢ ἀσπίδι (ἀγκυλίῳ,
 πάρμῃ, πέλτῃ, πελτα-
 εῖῳ) παρεσκευασμέ-
 νος δ' οἷς ἀνμαχήσῃο.
 Ἀλλ' ὅμως οἱ κατὰ φρα-
 κτοὺς περὶ τῶν ὄρεακι-
 σμένοι, καὶ ὥστε ὅλοι
 πεσιδρωμένοι εἰσὶν.

699. Armaturæ fas
 erit, si tectus sis loricâ,
 galeâ (caside) aut hu-
 jus loco cudone, scutô
 seu clypeô (ancili,
 parmâ, peltâ, cetrâ) in-
 structus verò, quibus
 dimices: cataphracti
 tamen circumquaque
 loricati & toti quasi
 ferrei sunt.

ψ. Ὁ δὲ τῶν ναῶν 700. Clasfis nava-
 φόλος, καὶ ὀγκῶν καὶ lis etiam uncōs &
 ἀρπαγῶν ἢ ἀμῶν προσ- harpagones hamásq;
 δέεται. poscit.

ψα. Τὸ ξίφος πα- 701. Gladiō accin-
 ραζωννύμεται, ἢ ὡς ὅτε- gimur, vel appendi-
 τῶμεν αὐτὸ ζώηρι, εἰς mus eum balteo, ut
 τὸ χειροτέρῳ μὲν ἐ vaginâ stringatur
 σπινθύνεσθαι αὐτοῦ καὶ promptius, evaginatús-
 κολεῖ, γυμνὸν δὲ ἀποτε- qve recondatur capu-
 θήσεσθαι εἰς θήκην, μέ- lô tenus.
 χειρὶ τῆς ἐκείνης ἢ κώ-
 πης.

ψβ. Οἱ τοξόται προ- 702. Sagittarii ἐ-
 χειρίζεσθαι τὰς οἰσῶς pharetrâ sagittas pro-
 (τὰ οἰσευματα) τῆς φα- mere, arcum nervô
 ρέτρας, καὶ τὸ ξόν νευρῶ tendere, ingruentésq;
 ἐντείνειν, καὶ τῶ τοξεύ- sagittando protelare,
 εἰν, τὰς ἰπτικειμένους consvescant.
 (εἰσβάλλοντας) ἀπεί-
 γειν ἐθιζέσθαι.

ψγ. Οἱ πυραυλο- 703. Sclopetarii
 φόροι τὰ πυραυλικὰ ὀρ- sclopetâ nitratô (tor-
 γανα, λείῳ νήρωτῳ σά- mentariô) pulvere o-
 ζαντες, ἀκροτέϊτω- nerata displodant, ad
 σαν αὐτὰ τὰ σκοπῶ πά- scopum prorsus colli-
 νυ σχαζόμενοι. mantes.

ψδ. Στραθείας γε- 704. Expeditione
 νομένης, τὸ στρατόπεδον susceptâ, castra
 me-

χρη ποιεῖσθαι (σερτοπε-
δευν) καὶ τὰς σκηναὶς
πηγνύναι πασσαλοῖς, καὶ
δη καὶ ὀχυρώμασι περὶ-
παφρέυειν, καὶ φυλα-
κήραιοις (φρεραῖς, φυ-
λακαῖς) περὶ φεάσσειν,
καὶ χρῆσθαι σερατηγῆ-
μασιν.

ψε. Εμπέμπειν δὲ
πότε καὶ κατασκόπως
ἢ πευθῆναι (κωρυκαῖς)
τὰς μὲν ἐνόπλους, τὰς
δ' ἀνόπλους, ὧν χρῆμα
ἐν σερατεῖα (τευτασμά)
ἰππισμὸς ἐστίν, ὥσπερ καὶ
τὰ συνθήματα (συμ-
βόλαι) δι' ἃ σφέτεροι
αὐτὰς ἰππικινώσκουσιν.

ψς. Αἱ ἐκδρομαί,
ἀλλὰ τὸ τὴν περνομένην
ποιήσεσθαι (ἀλλὰ τὸ περ-
νομεῖσθαι) γίνεσθαι, ἐκ
αὐτῆς περνήσεως καὶ φό-
νῃς.

ψζ. Ἀνοχαῖς (ἀ-
νακωχαῖς) ποιεῖμενοι, ὁ-
μήρους διδόντες.

ψη. Εἰληγμένη ἰππικία

metari, tentoria paxil-
lis figere, munitioni-
bus vallare, excubiis
circummunire, & stra-
tagematis uti, opus
est.

705. Emittendi sub-
inde speculatores, sive
exploratores (corycei)
sive armati, sive iner-
mes; quorum in mi-
litia insignis usus est:
ut & tesserae (symboli),
qua sui se recogno-
scunt.

706. Excursionēs
pabulationis (pabu-
landi) causa sunt, non
sine populatione &
cæde.

707. Inducias quæ
pangūt, obliques dant.

708. Ad prælium
edu-

τὴν μάχην ἢ στρατιάς
ἐμβολὸν συναλιζέσθαι, ἢ
τοὶ εἰς Φάλαγγα κέραι
κεκραιτυμμένην.

ψθ. Τὰ σημεῖα ἀ-
νάμεστοι οἱ σημειοφόροι
(σημαιοφόροι) φέρουσιν
ὧν ἐμπροσθεν, σὺν σπά-
ταις καὶ ῥομφαίαις
οἱ πρόμαχοι (πρότα-
κτοι) προπορεύονται.

ψι. Οἱ τυμπανισταί,
καὶ οἱ αὐληταί, καὶ οἱ
σαλπιγγοὶ σημασίαν
ποιέμενοι (τὸ εἰς ἔφο-
δον ὑποσημαίνοντες)
τῇ τῶν σαλπίγγων καὶ
κεραινῶν ἐπανακυκλῶ-
μένη κλαγγῇ, καὶ τῶ τῶν
τυμπάνων κτύπῳ τὸ
δραστήριον ἀνάπτεσιν
(προθυμίαν ἐμβάλλου-
σιν.)

ψια. Οἱ ἀψιμάχοι
ἀψιμαχῆες (ἀκροβο-
λιζομένοι) εἰωθότως δρ-
αχὴν ποιοῦνται τὰ μάλισ-
τα καὶ δόρυ καὶ ἵλας (ἰσ-

eductæ copiæ in cū-
neum coguntur, vel in
phalangem alis muni-
tam.

709. Vexilla in
medio ferunt signife-
ri: quos antesignani
cū spathis & romphæ-
is præcedunt.

710. Tympanistæ
(tympanotribæ) & ti-
bicines (æneatores)
& buccinatores, clas-
sicum canentes, tuba-
rum & lituorum inge-
minatō clangore atq;
tympanorum strepi-
tu ad alacritatem in-
cendunt.

711. Velites usita-
tè pugnæ faciunt ini-
tiū velitando, mōxq;
toto agmine

con-

λαδόν) συνιόντες μάχονται concurrentes pugnāt.

ψιβ. Καὶ οἱ μὲν τηλόθεν (οἱ τηλεμαχοί) ἢ λίθους δ' ὅπο σφενδονῶν, ἢ βέλη δ' ὅπο βελοπασσῶν, ἢ μολιβδίδας ἐκ πυραυλίδων, ἢ ἀκοντας (αἰχανέας, ἡμάς) ἐξ ἀγκυλῶν ἐξακοντίζουσιν. 712. Eminūs qvīdem (eminūs qvī pugnāt) lapides fundis & catapultis, tela balistis, glandes bombardis & tormentis, jacula (spicula, misilia) amentis ejaculantur.

ψιγ. Οἱ δ' ἀγχόθεν (οἱ ἐκ χειρὸς, οἱ ἀγχιμαχοί) σιδηράσιν, καὶ λόγχαις δ' ὅποξυσσι (ὀξύσομοις) καὶ δόρασι καὶ ἀφιδέλαις, καὶ ἀκροῖς ἐπιστοιμέναις (παλλομέναις) διαπείρῃσι σκυτάλαις δέ, καὶ κορυδαῖς (ορύλαις) καὶ ἀκλίσιν, καὶ ῥοπαλοῖς ῥιπίδαις μαχαίραις δέ, καὶ ὠρυζώσεσι (ξίφιδαις), νύσσοις, καὶ συγκεντῇσι ξίφεσι δέ καὶ ἀρπαῖς, καὶ ἀκινάκαις, καὶ κοπίσι ζαίνουσι. 713. Cominūs autem (cominus qvī pugnāt) sarisfis & lanceis mucronatis (cuspidatis) hastisq; & bipennibus magnō nisu vibratis transverberant; cæstibus, clavis, acridibus & calis proturbant; frameis & pugionibus pungunt & confodiunt; ensibus, machæris, harpis, acinacibus & sicis cadunt. 714.

ψιδ. Γίνεσθαι καινὴς
αἵματηρά, καὶ πίπθωσιν
ἐνθεν καὶ ἐνθεν μετ' ὀλο-
λυγῆς (ὀλολυγμῶ) καὶ
μουκηθμῶ Φερκώδης.
(Φερκῶδ.)

ψιε. Κραλίσσης ἐπὶ
τῆς συμβολῆς (συρρά-
ξεως, οἱ ἐφεδρεύοντες
[εἰ μὴ τὸ ἀνακλητικὸν
σημαίνει] ἀπὸ λοχμῆς
ἐπέρχονται, καὶ εἰσβά-
λονται ὅπως, τὴν τεί-
ξιν διασοβῶσι, καὶ εἰς
φυγὴν τρέψαντες διώ-
κωσι καὶ ἀποσφάζου-
σιν.

ψις. Ἐκεῖνοι πανι-
κὸν φόβον καὶ ἀπλαινέ-
τες, τῇ μὲν ἐκδιδῶσιν
ἑαυτοὺς καὶ ἀλίσκονται,
τῇ δὲ φεύγουσι καὶ σκε-
δαίνονται πλανῶνται.

ψις. Ἡ δὲ πόλις καὶ
ἡ ἀκρόπολις ἦτοι τὸ ἐν-
μα, εἰς ὃ τροπῆς γενο-
μένης, κατέφυγον οἱ ἡτ-
τῶν λαβόντες καὶ πε-
πληγμένοι, πολιορκεῖ-

714. Fit strages cru-
enta, & cadunt promi-
scuè hinc & hinc, eju-
latu & boatu horren-
dò (tremendò.)

715. Conflictu ad-
huc durante succen-
turiati [nisi receptui
canatur] ex insidiis su-
perveniunt, & à tergo
adorientes (invaden-
tes) aciem disturbant,
fugant, insectantur,
trucidant.

716. Illi terrore
panicò perculsi, par-
tim se dedunt & ca-
piuntur, partim fugi-
unt & dispersi palan-
tur.

717. Civitas rebel-
lis & arx, castrumve,
quò se clade affecti &
profligati fuga rece-
perunt, obsidetur,

un

ται, καὶ χάραξι περικυ- undiqve circumvalla-
κλῆται παντοθεν, καὶ tur, machinis bellicis
μηχανήμασι πολιο κη- oppugnatur,
κοῖς (ὀρῶνοις ἀφ' ἐτη-
ρίοις) καταβιάζεται.

ψιη. [Ἐξορμῶντες 718. [Obsessi, si e-
(ἐπεξιόντες ἐξαιστον) rumpant, repelluntur,
οἱ πολιορκυμένοι ἀνωθεν & impetu majore de-
ται, καὶ μεθ' ὅ μιν δε- bellantur.]
νότερας καταπολεμῶν-
ται]

ψιβ. Ἄστυ πρὸ πα- 719. Expugnata an-
ραδοσεως) προχωρή- te deditionē ultrone-
σεως) αὐτομάτῃ αἰρεθέν am urbs diripitur: a-
(ἐκπολιορκηθέν) Διὰ ρ- liqvando & aboletur,
παζέται ποτὲ δὲ καὶ ἀ- ad internecionem ex-
φανίζεται, ἐκκόπεται ciditur, desolatur, &
μὲν πᾶν ὡλεθ' ἰαίς (πᾶν ὡ- funditus evertitur.
λεθρῶς) ἐρημίζεται, καὶ
ἀσπὴν ἐρείπειται (ἐκ
βαθρῶν ἀνίσταται, ἐξεδα-
φίζεται)

ψκ. Τὰ ἐχυρώμα- 720. Munimenta,
τα (ὀχυρώματα) τὰ qvæ antea fuerunt oc-
πρῶτον καταληφθέν- cupata, recuperantur.
τα ἀναλαμβάνεται πάλ-
ιν.

ψκα. Σκύλοις καὶ 721. Victores spo-
λαφύοις βεβεβηῶτες lis & manubus onu-
N sti,

καὶ τροπαιαθήσαντες οἱ
νικηταὶ μὲν θριαμβοῦντες,
ἡδόμενοι τε, καὶ παιᾶ-
να θριαμβικὸν ὕμνον-
τες νοσεῖσι.

ψκβ. Καὶ τότε οἱ μὲν
δραγῆριοι, ἀλλὰ τὰ ἡ-
ρωικῶς περαχθέντες (ὧν
ἐσθλωμάτων τῶν ἡρωί-
κων χάριν) ἑπιοήμοις
ἢ σέμμασιν ἑπικοσμέ-
μενοι λαμπρύνονται· οἱ
δὲ προδοταί, καὶ οἱ τῶν
τυρβῶν (περαχῶν) αἰ-
τιοί, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ
αὐτομόλοι, καὶ οἱ λειπο-
ταῖοι (λειποτάκται) ζη-
μιζνται, καὶ τιμωρῶνται.
Καὶ οἱ μὲν τραυματῖαι
ἰαῖνται (ἁλθόνται) οἱ δὲ
αἰχμαλῶται, τὸ λύτερον
ἀποδόντες λυτρῶνται, ἢ
ἀμοιβὴ τῆς αἰχμαλω-
σίας ἀπαλλάττονται.

ψκγ. Πέρας μισθῶ
δεδομένους (ἐκτετισμένους)
οἱ μὲν μισθοφορῶντες (μι-
σθοδοτούμενοι) στρατῶνται
ἀποστρατεύονται, καὶ ἐξο-

sti, trophæis erectis, o-
vantes & pæana tri-
umphalem canentes,
cum triumpho rede-
unt.

722. Ubi strenui,
ob heroica facinora,
insignibus atq; stem-
matis condecorati no-
bilitantur: prodito-
res, turbatumq; auto-
res, transfugæ item &
desertores plectuntur
& mulctantur: faucii
sanantur, captivi ly-
trô persolutô redi-
muntur, aut permuta-
tione vindicantur, &
captivitate liberantur.

723. Ad extremum
stipendiis exsolutis,
qvi meruêre, milites
exautorantur, atqve
exai-

man-

πλίζονται· οἱ δ' ἐσρα-
τευμένοι (οἱ τῆς στρατίας
ἤδη, διὰ τὸ τὸν νενομι-
σμένον χρόνον ἐσρατεῦ-
σθαι, διαφεύγοντες) τὴν
τῆς ἀσρατείας ράβδον
λαμβάνουσιν· οἱ δ' ἐπὲρ
τῆς πατρίδος τελευτή-
σαντες, δολκείας ἀθανά-
της τυγχάνουσι.

mantur: emeriti rudē
donantur: qvī pro pa-
triā occubuere, ado-
reā immortali affici-
untur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑξήκοστον ὕ-
δρον.

CAPUT SEXAGE-
SIMUM OCTA-
VUM

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΣΧΟΛΗΣ, ΚΑΙ
παιδείας.

DE SCHOL-
LA & INSTI-
tutione.

ψκδ. Επειδήπερ οἱ
πεπαιδευμένοι μεν πρὸς
πάντα ὁρμητοὶ ὄντες,
παλιν δ' οἱ ἰδιῶται αἰ-
ρηματικοὶ ὀλίγον συμ-
φέροντες (λυσίτελεις)
τῇ ἀνθρώπινῃ κοινωνίᾳ
ἐλεγχόμενοι, διδασκα-
λείων περισδεῖ, ἐν οἷς ἀν-
οἱ ἀπαιδεύτοι παιδεύ-
ονται.

724. Quoniam li-
terati ad omnia habi-
les esse, idiotæ illite-
rati vice versâ parum
societati humanæ cō-
ferre deprehendun-
tur, scholis, ubi rudes
erudiantur, opus est.

ψκε. Ταῦτα δ' ἐκ
ἐπιβασιζήματα, ὡς δο-
ξάζουσιν οἱ ἀνοητοὶ ἀλλὰ
παιδιά· εἴγε μαθητῆς
ὁ μαθητῆς διδασκάλου
ἐπιτυχάνει ἐν τέχνῃ
καὶ νενεχῆς (ἐμφρο-
ν) ἦτοι, ὡς ἔπος εἶ-
πεν, διδάσκει.

ψκς. Ὁ μὲν γὰρ δι-
δάσκων ἀσμένως, ἀνα-
σχοιζέων περὶ μεθῶς, καὶ
ἐνδεδεχῶς κατηχῶν, ὁ
δὲ, μανθάνων ἐκασίως,
καὶ ἀνερόμεν, ἢ πυν-
θανόμεν, ἐπιθυμητι-
κῶς, καὶ ἀκροώμεν, ἢ
περὶ τεχνῶς, ἀμφοτέρωθεν
ἀγαγὼν ἔχουσιν ἐξαί-
ρετον.

ψκζ. Ὁ ἢ καὶ οἱ γυ-
μνασάρχαι, καὶ οἱ παι-
δοτριβαὶ καὶ τῶν παι-
ρασταῶν οἱ ὑποδιδα-
σκαλοὶ καὶ παιδαγω-
γοὶ ἐνθυμείσθωσαν, διὰ
συντηρείον καὶ διδα-
κτρῶν.

ψκη. Ἀλλ' ὅμως πε-

725. At hæ non
sunt, ut fatui opinan-
tur, carnificinæ, sed
ludus: dummodò di-
scipulus docilis calli-
dum cordatúmque, aut
ut verbo dicam, dida-
cticum nanciscatur
præceptorem.

726. Hic enim, si
docet libenter, infor-
mat providè, & assiduè
inculcat, ille verò, si
discit spontè, & per-
contatur aut quærit
avidè, & auscultat at-
tentè; uterque habet
eximium delectamen-
tum.

727. Quod & Re-
ctores & ludimagistri,
horúmque adjutores,
hypodidascali, ac præ-
dagogi perpendant,
ob salarium & dida-
ctrum (minerval.)

728. Adjungenda
tamen

ἐκζητεῖν τῇ παιδείᾳ τὰν αἰγῶν, τὰτ' ἐστὶν, τὴν ἐφορείαν καὶ τὴν ῥαπίδα, εἰς τὸ μὴ ὑπερ-
ρεῖν τὴν ἀναγωγίαν ἢ δόξαν.

ψκθ. Ὁ τῶν παραι-
νέσεων καὶ νεθεσιῶν ἀ-
μελήσεις τυφθήτω.

ψλ. Ἐπὶ τὴν καθέ-
δραν οἱ μὲν μαθητεύοντες
ἀναβαίνουσιν αἱ δ' ὑψέ-
δεια τῶν μαθητευομέ-
νων εἰσὶ.

ψλα. Περὶ μὲν
γραφικῶν [ἧ ἡ γλυφίς
σμιλίῳ προσαρμυζε-
ται, γραφομένη εἰς χά-
ρην καθαρὸν [ἐκ εἰς κη-
λιδῶτον (σπιλωτὸν) ἢ
δεδιψιον, ἢ ἐμπορηλικόν]
ἢ διφθέραν· σὺλῳ δὲ
(γραφίῳ, γραφίδι) εἰς
δέλιν (πυκλῆα) ὥστε δύ-
νασθαι ἐξαλειφθῆσε-
σθαι.

ψλβ. Ὅσα ὑπαγο-
ρεύει (ὑφηγεῖται) ὁ δια-
τυπῶν, σὺ ὑπογραφε.

tamen est institutioni
disciplina, id est, cen-
sura & ferula, ne vel
dissolutio, vel desidia
surrepat.

729. Qvī monita
& monitiones non
moratur, vapulet.

730. Cathedram
docentes conscen-
dunt: subsellia discen-
tium sunt.

731. Calamō [cu-
jus crena scalpelli
temperatur] scribi-
mus in chartâ purâ
[non maculatâ, nec
bibulâ, seu emporeticâ]
vel membranâ:
stylō (graphiō) in pu-
gillaribus (codicillis)
ut expungi possit.

732. Qvōd forma-
tor (informator) di-
cat, tu calamō exci-
pe:

ὁ δὲ ὑποδεικνὺς τὰ
σφάλματα, διδύθυνη,
εἴτι πλημ ελως τέθει-
ται, ὅπως ἀπομανθά-
νης, ὅσα αὐτὸς ἀποδιδά-
σκει.

ψλγ. Παρεκατα-
βησομενός ἑ τῇ μνήμῃ,
ἐπανάγνωθι θάμινά, &
δρομάδην, παρέργως, καὶ
ὑπερβαῖως (πρὸς ἀφο-
σίωσιν) ἀλλ' ὀπισθόθεν
τοῖς πράγμασι καὶ περισ-
κολληθήσεται. τὰς δὲ βι-
βλικὰς γνώμας ἐξεπί-
στυομαι, κυριώτατον ἀν
ἡγχοῦντο οἱ δὲ χεῖρες.

ψλδ. Ἡ μὲν ἐπανά-
ληψις, σιγηρόν ἐστιν, ἡ δὲ
ἀνάγνωσις, λαμπρόν·
ἡ δὲ ἐξέτασις, καθημε-
ρινόν, ἡ ἐκτακτόν.

ψλε. Ἐπιδώσων πρὸς
τὰ μαθήματα (περὶ πό-
ψων ἐν τοῖς μαθήμασιν)
δαλδῶς, αὐτίκα (πα-
ραρρήμα), ἡ ἐκ ποδὸς)
ἐπέχει, ὥπερ ἔλαβες
(περὶ ἑλάβες τῶ νῶ) ἄρ-

τη

pe : ille verò mendas
(menda) common-
strans, emendabit, si
quid vitiosè positum;
ut, quod dedocet, de-
discas.

733. Memoria si
quid mandare vis, re-
lege frequenter: non
cursum, obiter & per-
functoriè, sed rebus
intentus, inhærebit:
Gnomas verò Biblicas
ediscere, tirunculi pal-
marium putent.

734. Repetitio ta-
cita est, recitatio cla-
ra: examen quotidia-
num, vel extraordina-
rium.

735. Si feliciter in li-
teris proficere vis,
quicquid modò com-
prehendisti, statim (è
vestigio) enarra.

ψλς. Σὲ γὰρ πρέπῃ
τὸν μὲν ὑποδεικνύῃ
σπῆδαίως (σπῆδη) μι-
μεῖσθαι, τὰς δὲ συμμα-
θητὰς ζηλῆν.

ψλς. Ἐκ παιδευ-
τηρίων τῶν ἐγκυκλίων,
εἰς ἃ μὲν σπῆδης (ἑπι-
μελῶς) δεῖ φοιτᾶν, προ-
αγόμεθα κλιμακῶδον
εἰς τὰ γυμνάσια, ἐντεῦ-
θεν δὲ εἰς Ἀκαδημαίαν
(λυκεία, ἀθηναῖα) ἐν
αἷς δημόσια διδασκα-
λῶν καὶ παιδευτῶν ἡ-
μαῖ δ' ἀπονέμονται.

736. Decet enim
te præmonstrantē stu-
diosè imitari, condi-
scipulos certatim æ-
mulari.

737. Ex Scholis tri-
vialibus, quæ diligen-
ter frequentandæ sunt,
gradatim promove-
mur ad Gymnasia, in-
de in Academias (Li-
cæa, Athenæa) in qui-
bus publici Magistro-
rum & Doctorum ho-
nores distribuuntur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑξήκοντον ἑννα-
τον.

CAPUT SEXAGE-
SIMUM NO-
NUM.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ *DE MUSEO.*
ΜΟΥΣΕΙΟΥ.

ψλη. Ἐπιτήδειον,
καὶ ἁρμοστὸς ταῖς Μού-
σαις τόπος, ὁ μονήρης
ἐστίν, ὁ χωριζόμενος
τῷ ὄχλῳ, ἐν ᾧ, ὁ πε-

738. Idoneus atq;
aptus Musis locus so-
litaris est, à turba re-
motus, ubi stu-

N. 4

διο-

ῥι τὰ μαθήματα σπῆδα-
ζων, βιβλιοθηκην, καὶ
οὐρεῖαντα, καὶ μελανο-
δοχεῖον, καὶ γραφιοθή-
κην καὶ πλεροθήκην, ἅμα
μαχαιρίδιω γραφικῷ
ἔχων τεύζεται.

ψλθ. Τὰ βιβλία
ἐπλεῖσαι, ἀλλ' ἐξείλε-
γμένα ἔχετω καὶ ταῦτα
αἴγων (καθαρῶς) με-
ταχειρίζετω.

ψμ. Πρὸς ἡ γὰρ
[δεόμαί σε] πολλὰ τὸν
ἀρεῖ μὲν καὶ εἰς τοσού-
τους τόμους διηρημένα
συντάγματα, ὧν σύλλα-
βον ἢ κατάλογον μόνης
ἐπεξελθεῖν οὐκ ἐκτεταμένος
(τήτωρ) οἷός τις ἐστίν;

ψμα. Ἀπαλοιφαῖς
μὴ ρυπαίνεται· ἀλλὰ
μὴν ἀστερισκοῖς ὅτι τὸ
παραπῆδον πῶς σεση-
μειωμέναις βοηθεῖν τὴν
ἀνάμνησιν, εἰδὲς ἀν κω-
λυταί, μᾶλλον δὲ πάν-
τες δοκιμάσειαν.

ψμβ. Εάν ἡ ἐμπέ-

diosus, bibliothecam,
pulpitum, atramenta-
rium, graphiarium &
calamarium, cum cul-
tello scriptorio habe-
bit.

739. Libellos non
plurimos, sed selectos
habeat, eosq; mundè
tractet.

740. Quorsum e-
nim [obsecro] nume-
rosa & in tot tomos
divisa volumina, quo-
rum indicem vel ca-
talogum vix perlegere
possessor potest?

741. Lituris ne ma-
culet: asteriscis tamen
ad marginem notatis,
reminiscentiam nemo
sublevare vetat: quin
omnes consultum ju-
dicant.

742. Si quid inci-
dit,

ση, ἐκ ἐάσεις αὐφάνι-
 ζέσθαι, ἀλλὰ ὡς ὅση-
 μείωσεις ὡς αὐλικά, καὶ
 ἐγγραφῆς ταχέως, καὶ
 μένεις σχεδὰς διοβλή-
 τες, ἀλλὰ εἰς παλίμψη-
 σον, παλίμψαισον καὶ
 ἐκείθεν εἰς ἐφημερίδας
 ἢ ἀναλεκτά, ἀπὲρ αἰεὶ
 ὅτι οὐκ ἔστι χειρὰς
 εἶναι ὡς ὅση.

ψμγ. ἀγκυθίζοντι
 (νυκτερεύοντι) λύχνος
 οὐκ ἔστι (κυροπλάστος)
 μάλλον, ἢ ὅ ἐκ τε αὐτῶν
 πεπλάστος ἐνός, συμφέ-
 ρει ὅτι δὲ τὸ ἀπὸ αὐ-
 τῶν, πυρεῖον (πυραυλον)
 σὺν ἐγκάυματι (αἰθύ-
 γματι) καὶ χάλυβι καὶ
 πυρίτη (λίθῳ πυρεκβό-
 λῳ) καὶ καρφαίοις τε-
 θειωμένοις παρέστω.

ψμδ. Αἱ δ᾽ αἶδες κα-
 πνίζουσι, καὶ ἀνάθυμιών-
 ται.

ψμε. Τὸ λύχνειον
 (ὁ λύχνος) κρεα-
 τήσιν μὲν ὄνει, τὸ δὲ σπινθῆρ.

dit, evanescere non
 patiêris, sed annotabis
 continuò, & regeres
 protinùs: non in reje-
 ctaneas schedas, sed in
 palimpsestum, (mem-
 branâ deletitiâ) in-
 deqve in diarium, vel
 adversaria, quæ penes
 te aut in promptu es-
 se convenit.

743. Lucubranti
 lychnus cereus præ se-
 baceâ candelâ condu-
 cit, cui accendendo
 igniarius (fuscitabu-
 lum) cum fomite, cha-
 lybe, filice, & ramentis
 sulphuratis adfit.

744. Tædæ fumant,
 & fumigant.

745. Candelabrum
 (lychnuchus) sit pen-
 file, umbraculum.
 N 5 VI-

διον, εὐχλωρον, τὸ δ' αἰ-
πόμυκτρον, πρὸ χειρον,
ὡ ἀπομυζον, ἵνα μὴ ἀ-
ποσκιάσῃ τὸ ἐλλύχνιον
(ἡ θρυαλλίς) ἀλλὰ δι-
χα (νοσθιν τῶν ἄλλων)
δοποτεθῇ αὐτὸ, μὴ μο-
λυνθῇ τι, καὶ τὸν μύκητα
δοποτβεσῶν, μὴ βδεσῇ.

ψμς. Εξελθούμε-
νος τῆς οἰκίας, λαμπά-
δα ἔξω λαμπήν ὅς (Φα-
νῆ, δελέτης) μὴ Φορε-
πυρσῶις δέ, καὶ δαδίοις
ὡς ηἰκιστοπισευτεον.

viride, emunctorium,
præitò, qvo emunge,
ne ellychnium obum-
bret; sed illud, ne quid
fordidetur, sepone,
fungumq; , ne forteat,
extingve.

746. Proditurus do-
mò lucernam absque
laternâ ne feras; faci-
bus & faculis minimè
fidendum.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν
ἐβδομηκοσόν.

CAPUT SEPTUAGE-
SIMUM.

Π Ε Ρ Ι Τ Η Σ Γ Ρ Α Μ-
Μ Α Τ Ι Κ Η Σ .

DE GRAM-
M A T I C A .

ψμς. Ὁ γραμματι-
κὸς τὰ μὲν σοιχεῖα ὀρ-
θογραφεῖ, γραμμασι-
μεγάλοις τὰ ἐμφατι-
κὰ καὶ τὰς τῶν πειό-
δων ἀρχὰς ἀναγράφων,
τὰς δὲ συλλαβὰς συνά-
πνει, τὰς δὲ λέξεις κατ-

747. Grammati-
cus literas orthogra-
phicè scribit, majuscu-
lis emphatica, & pe-
riodorum capita pin-
gens, syllabas copulat,
dictiones (vocabula)

dum

τὰ τὴν ἐτυμολογίαν κλί-
νει καὶ συζευγνυσι, τὰς
δε φράσεις ὁπισθιμέ-
νως συντάττει, καὶ λόγον
τὸν κατεσιγμένον ὀρθῶς
δοποφαίνεται.

ψμῃ. Ὑπὸ ἐτῶσιν αὐ-
τῶ οἱ βιβλιογράφοι ἢ
ὁ τυπογράφος (χαλκο-
γράφος) ὅς ἐκ τῆκῶν
(λαρνάων (τῶς τυπῶς
(χαρακτῆρας) προ-
φερων, καθαρτίζει αὐ-
τῶς, καὶ τῶ πεποιη-
μένῳ βαλάν, βιβλία
ἐκτυπῶν, ἀπερὸ μὲν βι-
βλιοπηγῶς συμπήγνυ-
σιν, ὁ δὲ βιβλιοπωλῆς
ἀπαργυρίζει.

748. Ancillantur
huic librarii & typo-
graphus (chalcogra-
phus), qui è locula-
mentis typos (chara-
cteres) depromens,
coagmentat, & prelo
subjiciens, libros ex-
cudit, quos bibliope-
gus (compactor) com-
pingit, biliopola ve-
nundat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑβδομηκοστὸν πρῶ-
τον.

CAPUT SEPTUAGE-
SIMUM PRI-
MUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕ ΛΟΓΙ-
ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗΣ, CASEU DIA-
ΛΕΚΤΙΚΗΣ. LECTICA.

ψμθ. Ὁ Διαλεκτικός ἢ Λογικός, Διαλογιζόμενος, τί πῶς ἔστιν, καὶ τί λέγεσθαι δύναται, ἐξιχνεύει, τὰ μὲν ἀμφιβολία (ὁμώνυμα) διαιρούμενος, τὰ δ' ἀπαφή (ἀδηλα) Διασαφύνων, καὶ ἐμφανίζων, τὰ δ' ὁμοία πρὸς τὰ ἀνόμοια συμβάλλων (τὰ ἴσα καὶ τὰ ἀνίστα πρὸς ἀλλήλιν) καὶ τὴν ἐκάστης δόξας ἀδιάντησιν ἐξετάζων.

ψν. Περὶ τῆς ἀπορίας καὶ προβλήματος ὅποι-
αδήποτε Διαλεγόμενος
(συζητῶν) ζητημάτων πέ-
ρι ἀμειψιότητων
(πῶς δόξα καὶ ἀλήθεια) ἐφ'
ἐκάστηρον, συλλογίζεται
ἐνταῦθα δ' ἐξ ἀναγκαίων
καὶ οἰκείων δόξων, ἀνα-
λυτικῶς τε καὶ ἀκρι-
βῶς ἀποδείκνυσιν] τὰ
ἐπιχειρήματα τοῖς συλ-
λογισμοῖς ἐμπλέκει
ἀγχινοῶς, καὶ ἀπαντᾷ

749. Dialecticus
seu Logicus ratioci-
nans, quid de quo &
quare dici possit, per-
vestigat, ambigua (æ-
quivoca) distingvens,
obscura declarans atq;
explanans, similia dis-
similibus (paria dispa-
ribus) conferens, effa-
ti cujusvis certitudi-
nem examinans.

750. De quocunq;
themate ac problema-
te differens (confe-
rens), de quæstionibus
dubiis pro & contrâ
argumentando dispu-
tat, [nonnulla verò
ex necessariis, atqve
vernaculis principiis
analyticè ac solidè
demonstrat] argumē-
ta syllogismis argutè
innectit, methodò ap-

po-

κατὰ μέθοδον ἰκανὴν ὀ- positâ omnia dige-
 τεθεῖ. (Διατασσεῖ.) rit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
 ἑβδομηκοστὸν δευτε-
 ρον.

CAPUT SEPTUAGE-
 SIMUM SECON-
 DUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ *DE RHE-*
 ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑ' *TORICA ET*
 ποιητικῆς. *Poëticâ.*

Ψνα. Ὅρῃται, ὡς 751. Rhetor, ut
 πείθοι ἂν τὰ πιθανὰ, persuasibilia persua-
 φρασεὶς ποικίλας συμ- deat, formulas dicen-
 περιζεῖ, καὶ ὅτι τὴν πε- di varias conqvirat, &
 εἰ λόγος δεινότης, τὸ ad eloquentiâ stylum
 λέγειν ἀσκεῖ (ὡς τὸ exercet, (circa stylum
 λέγειν γυμάζεται) ταῖς exercetur) verba qui-
 φάσεις μὲν, κατὰ τὰς ῥό- dem Tropis à proprio
 πος, ἀπ' οἰκείας ἢ γνη- atq; nativo significatu
 σίας τῆς σημασίας eis (significatione) ad a-
 ἄλλην Διάνοιαν μεταφέ- lium sensum transfe-
 ρων, ταῖς δὲ περιόδους rens, sententias verò
 [τῶ τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥή- Figuris[nomina&ver-
 ματα ἀναδιπλῆν, καὶ ba geminando, & ad
 πρὸς εὐφωνίαν τεχνι- euphoniā artificio-
 κῶς μετατιθέναι] ταῖς sè transponendo] or-
 σχήμασι κοσμών, ἐπὶ δὲ nans, adionem deni-
 καὶ τὴν ὑπόκρουσιν πρε- que convenientibus
 πύσαις τῶ σώματι & corporis gestibus co-
 κινήσει χρωματίζων. lorans,

752.

Ψυβ. Ῥήτιρ δὴ-
γορος, ὁσάκις ἀν λέγοι
(λόγους ποιοῖτο) προοί-
μιον παρειπών, παρει-
σώγει αὐτὸν (ὑποδύε-
ται) [ἐνίοτε καὶ ἀποτό-
μως κατ'ἀρχήν] Μετὰ
ταῦτα ἐν τῇ πρώτῃ
κεφάλαιον τῶ λόγῳ
πρωτίνει σαφῶς, εἴτα
κατὰ σκευάζει ἐλέγχους
ἰσχυρῶς, ὡς δαδειγμα-
σιν ἐκτενῶς ἀφαιρεῖ
[εἰ καὶ ἐπὶ (μάτην) ἔ-
μηνυται, ἢ αὐξάνει, ὅτε
παρεκβαίνει] τὰς ἐν-
στάσεις ἀνασκευάζει, καὶ
διελέγχει ἐξειργασμε-
νῶς, τῷ δὲ ὀπιλόγῳ
τὸν λόγον ὀπιτελεῖ, ἀν-
τε προμελετήσας, ἀντ'
ἐκ τῶ ὡς ἀρχήνμα εἰπών.

Ψυγ. Αἱ παροιμίαι,
καὶ τὰ ἀποφθεγμὰ,
ὁμοίως δὲ καὶ ὡς ἀβό-
λαι, τὸν λόγον περὶ φα-
νῶς ἐπεξεργάζονται. ὅς
διὰ βραχείων ἀποφθεγ-
γόμενος τὰ ὄντα ἐμφαν-
τὸς λέγει.

752. Orator facun-
dus, quoties declamat
(declamitat) exordiō
(proœmiō) præmissō
si se insinuat [aliquan-
do abruptè auspica-
tur] post in propositio-
ne causam proponit,
dilucidè, tum confir-
mat rationibus vali-
dè; illustrat exemplis
prolixè [tametsi non
dilatatur, vel amplificatur,
nec digreditur abs re]
objectiones refutat &
refellit exactè, epilogō
perorat: quā præme-
ditatè, quā ex tempo-
re.

753. Proverbia &
adagia (apophthe-
gmata), ut & compa-
rationes, orationem
luculenter exornant;
quæ si strictim rem e-
nunciat, nervosa dici-
tur.

754

ψυδ. Ἀλλὰ ποιη-
τὴς ὁ Διφραδὴς, καὶ διὰ
τὸ το σέφαινω δαφνίνω
ἐσεφανωμένῳ, οὐκ τὸ
καταλογαδὴν λόγῳ ποί-
ημα ἔμμετρον κατεργα-
ζόμενῳ. πυχρὸς καὶ ρυθ-
μὸς συναρμόζει κομ-
ψῶς, μέλη (μέτρα) με-
σχυρεῖ, καὶ ἐπὶ ἑπὶ ἑπὶ
λάλια, ἢ ἑπὶ ἑπὶ ἑπὶ
προπεμπτικά, ταῦτά τε
καὶ ἑπὶ ἑπὶ ἑπὶ ἑπὶ
ἀναγραμμάτισμους, καὶ
τάλλα ποιεῖ.

754. Sed Poëta di-
fertus, & ob id laureâ
coronatus, è prosâ (so-
lutâ) ligatam faciens,
versus & rhythmos
concinnat eleganter,
carmina (metra) mo-
dulatur, nuptialia
carmina (epithalamia)
epicedia (epitaphia),
propemptica, epi-
grammata, anagram-
mata, &c. fingit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑβδομηκοστὸν τρί-
τον.

CAPUT SEPTUA-
GESIMUM TER-
TIUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ.

DE ARITH-
METICA.

ψνε. Παιδείαι αἱ
μαθηματικαὶ, χρησιμο-
αῖμα, καὶ λεπταὶ, οὐκ ἡπλὸν
δε καὶ ἀκριβεῖς εἰσιν.

ψνε. Ἡ ἀριθμητικὴ
τὸς ἀριθμοὺς συλλογίζο-
μενη, συντόμως προσ-
ῖθῃσι, καὶ ἀφαιρεῖται, καὶ

755. Mathematicæ
Disciplinæ pariter sunt
utiles & subtiles, nec
minus accuratæ.

756. Arithmetica
numeros computans
compendiose addit,
subtrahit,

πολλαπλασιάζει, ἢ με-
ρίζει καθ' αὐτοὺς ἀλλή-
λους· εἰς τὴν ψηφοῖς (ψη-
φοῖς) γινώσκοντες ἐπ'
ἀβανθ (ἀβακίς) ἐ-
άντε σιγλαῖς. οἱ δὲ γε-
ωργοὶ διὰ χιασμῶν
καὶ δωδεκάδων καὶ πεν-
τεκαδεκάδων καὶ ἐξή-
κοντάδων λογίζονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΕΒΔΟΜΗΚΟΣΑΝ ΤΕΤΑΡ-
ΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ.

ψνζ. Ὁ γεωμετρῆς,
ὡς παιζων, τὰ σχήματα
(διὰ γραμμάτων θεωρεῖ,
καὶ μετρεῖ τὰς διαστά-
σεις, ἐγγύς ἢ πόρρω τι-
νός ἀπέστι (διδασκαλῶν))

ψνη. Πρὸς τὴν μὲν
κατευθυντήριαν (τὸν
κανόνα) τὰς γραμμάς
(ἢ τὰς ἐνθείας, ἢ τὰς
πλαγίους, ὁμῆν τὰς σκολι-

multiplicat atq; divi-
dit eos per se invicem:
sive calculis (abaculis)
id fiat super abacem)
abacum) sive cifris: sed
ruricolæ per decuffes,
duodenas, qvinden-
& sexagenas suppu-
tant.

CAPUT SEPTUAGE-
SIMUM QUAR-
TUM.

DE GEO-
METRIA.

757. Geometra,
quasi ludibundus, fi-
guras contemplatur,
& mensurat distanti-
as, propè, an procul
absit (distet) ali-
quid.

758. Ad Regulam
(normam) lineas (puta
rectas vel obliquas,
non curvas

aut

λίσαις, ἔδὲ τὰς σπειρώ-
δεις]. πρὸς τὸν δὲ Δία
βήτην, τὸν κυκλὸν ἀργεῖ
ἡ τὸ μὲν μέσον, κέντρον,
ὁ δὲ περιγραφεὶς γύ-
ρος, ἢ ἡ περίμετρος, πε-
ριφερεια δὲ ποκαλεῖται.

ψνθ. Ο κωνος, ὁ ο-
βιλωδὴς ἐστίν, ὁ δὲ κύ-
λινδρος, στρογγύλος, τὸ
δὲ Δελληνικόν, τρίγωνον,
ὁ δὲ κύβος, τετραγώ-
νος, ἢ δὲ σφαῖρα, ὁλοί-
τροχος, τὰ μὲν ἔξω, κυρ-
τή, τὰ δ' ἔσω, κοίλη.

ψξ. Τὸ κυκλοει-
δὲς τῶν σχημάτων ὁ-
τελειότερον (τελειότατον)
καὶ θειότερον ἐστίν. ἀπαν-
τα συνέχον, καὶ ἀνεύ-
ροστομόματος καὶ ἐν-
τομης, καὶ σκολιωματός
ὄν παντός, ἔξοχον ἔδεν,
ἔδεν σφαιρωδὲς ἔχον.

ψχα. Πᾶσαι διαμέ-
τρησις, καὶ αὐτὰς τὰς τε-
τραγώνων, Δία τρίγων-
ῶν γίνεσθαι.

aut spirales]: circino
verò circulum ducit,
cujus medietas, cen-
trum; circuitus (am-
bitus) circumferentia
appellatur.

759. Conus turbi-
natus est, cylindrus
teres, Græcum Δ tri-
quetrum, cubus qua-
dratus, globus rotun-
dus, externè conve-
xus, internè concavus.

760. Circularis fi-
gurarum absolutissi-
ma divinissimâque
est, omnia comple-
ctens, & sine offensio-
ne, incisurâ, & anfra-
ctu existens, nihil e-
minens, nihil lacuno-
sum habens.

761. Omnis dimen-
sio fit per triangulum
(trigonum), ipsius et-
iam quadranguli (te-
tragoni).

Q

LXXV:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑβδομηκοστὸν πέμ-
πτον.

ΠΕΡΙ ΜΕ-
ΤΡΩΝ ΚΑΙ
σταθμῶν.

ψξβ. Τὰ τῶν μὲν
συνεχῶν μέτρα ἐστὶ τὰ-
δε σιτάριον, δακτυλ^{ος},
παλαιστή, σπιθαμή, πή-
χυς, βῆμα, ὄργυα, ἀ-
κaina, στάδιον, ἰλίον.
Τῶτοις μετρεῖμεν ἀπαν-
τα.

ψξγ. Τῶν δὲ ὑγρῶν
ἡ ἀμφορεύς, ὁ μετρητής,
ἡ ἀμφορεύς ὁ Ἀττικὸς (τὸ
κεράμιον) ὁ τετραχῆς,
ὁ χῆς, τὸ τῆς χόος ἐκτη-
μόριον, ἡ ἡ ἵνα (κοτύλη)
ὁ κύα^{ος}, τὸ μύστρον, ἡ
κογχή. (χήμη)

ψξδ. Τῶν δεξηρῶν
ὁ μέδιμνος, τὸ τρίσεκλον,
ὁ ἑκτεὺς, τὸ ἡμίεκλον, τὸ
διχοίνικον, ὁ χοῖνιξ.

ψξε. Σταθμοὶ εἰσι,
τὸ ἑκατοντάλιτρον, τὸ

CAPUT SEPTUAGE-
SIMUM QVIN-
TUM.

DE MEN-
SURIS ET
Ponderibus.

761. Mensuræ con-
tinuorum, sunt hæ:
granum, digitus, pal-
mus, spithama, ulna,
passus, orgyia, decem-
peda, stadium, millia-
re: his metimur om-
nia.

763. Liquidorum:
amphora, metreta, ur-
na, (amphora Attica)
quadrantal, congius,
sextarius, hemina, (co-
tula, cotyla) cyathus,
cochlear, concha.

764. Aridorum:
medimnus, trimodi-
um, modius, semodi-
us, quartale, semiquar-
tale.

765. Pondera sunt:
centenarius, quadri-
pon-

τετράλιτρον, τὸ τρίλιτρον,
τὸ διλίτρον, ἡ λίτρα, τὸ
ἡμιλίτρον, τὸ τετάρτον τῆς
λίτρας, ὁ οκτωδραχμὸν,
τὸ τέτραδραχμον ἡ δρα-
χμὴ, τὸ γράμμα.

ψξς. Ὑποζυγιστὴς
ἐκ μωμενός τινος (πα-
λάνωμενος) ὅστις ζυγὸς,
τὴν ῥοπὴν, τὴν Δίχης τῆς
τρίαντης, τεχνικῆς) ἀνα-
φιδονημένην ὅπισθεν πη-
σων, ἡ ὑπόροπια ἐστίν, εἰ
δεμένη, Δίχης σηκῶ αἰθρῶ
ἀντιστήκωσιν (ανισώσιν)

ψξζ. Τὸ σταθίον,
τῶν ἐργαζομένων (ταλασι-
εργῶν) σταθμός ἐστίν ὁ-
μετὰ φορτῆς ἀπὸ πλα-
στῶν, ταμὲν ἐνθεν αὐξάνει
καὶ ἐνθεν, εἰ μὴ ὀγκινόν ἐνθεν
δε σταθμὸν ἔχων, ὅς προσ-
αγομένος μὲν τῷ κέντρῳ,
μείζον ἀπαγομένῳ δὲ,
ἥττον ταλαντεύει.

ψξη. Εἰς ἡμιπάλ-
λοισι, ὑπὲρ τὸ ὅτι στα-
θμὸν, προσδομα ἀνείη.

pondium, tripondi-
um, dupondium, li-
bra (pondo, as) elibra
(semis) quadrans,
uncia, semuncia, dra-
chma, scrupulum.

766. Si quid a li-
bripende (zygostata)
in bilance penditur
(libratur), examen
quod scapo exit, & per
trutinam (aginat) se-
se agit, pensita, an
æquilibrium sit? sin-
minus, sacomate exæ-
qua.

767. Statera est la-
nificū porticialis libra,
sine lancibus, alterâ
parte non nisi unci-
num habens, alterâ
pondus: quod centro
admotum, plus, amo-
tum, minus ponderat.

768. Si quid præ-
ter superpondium ad-
jicitur, mantissa est.

O 2

CAPUT

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT SEPTUAG-
 ΕΒΔΟΜΗΚΟΣΤΟΝ ἔκτον. GESIMUM SEXTUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE OPTI-
 ΟΠΤΙΚΗΣ, ΚΑΙ CAETRICTI-
 ΤΗΣ γραφικῆς. RA.

ψξθ. Ὁ ὀπτικός ἀ-
 κλινὰς τὰς ὀπτικάς καὶ
 ἀντικείμενα τὰ ὅσα τὰ (ὀ-
 ρατά) ἐρευνᾷ, διὰ τὰ
 μὲν διαφανῆ ἐστὶ, τὰ δὲ
 σκιερὰ, καὶ τὰ μὲν φα-
 νερά, τὰ δὲ ἀφανῆ, δια-
 γινώσκων, καὶ κατὰ τὸ
 τοῦ τῆς διόπτῃρας (τὰς
 διόπτρας) ἐκμορφῶν.

ψο. Ἐκ τῶνδε, ὁ μὲν
 γραφεὺς (ζωγράφος)
 πρὸς τὸν τῶν ζώων τύ-
 πον, εἰκόνα (ἐκτύπωμα)
 καταγράφει (σκαρι-
 φεύει) ἢ διαγράφει
 (γραφίδος, σκαρίφ)
 χροιαῖς ὁπτηρίαι δια-
 φερύσταις.

ψοα. Ὁ δὲ ἀνδρι-
 αποποιὸς τῶν ἀνδριάν-
 τας (τὰ ἀγάλματα) γλά-

769. Opticus ra-
 dios visivos, & visibi-
 lia objecta scrutatur,
 cur alia sint pellucida,
 alia opaca, alia per-
 spicua, alia obscura,
 discernens: & juxta id
 perspicilla efformans.

770. Hinc pictor
 ad exemplar vivi, effi-
 giem delineat, peni-
 cillóq; (peniculo) dis-
 cretis pigmentis linit.

771. Statuarius fla-
 tuas cælat, & sculpi-

pin-

Θει καὶ γλύφει, ζωγρα-
φεί τε, καὶ ἰδρύει αὐτὰς
ἐπὶ βάσιν. ὑπερμεγέ-
θεις ἵλας, κολοσσὸς κα-
λέσεις.

ψοβ. Τὰ ἡλιοτρό-
πια (σκιόθηρα, σκια-
θῆρα) διὰ γνῶμονθ
τὰς ὥρας γνωρίζουσι.
(κατὰ μηνύουσι.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑβδομηκοντὸν ἑβδο-
μον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

ψογ. Ὁ Μουσικὸς τὰς
μελωδίας αἰδεῖ (ψάλλει)
μὲν πρῶτον (πρῶτα-
σμα) κρούων τὰ ὄργανα.

ψοδ. Ἡ συμφωνία,
πλειόνων συνῶδια ἐστίν,
ᾧν ἡ μὲν ἀρρυθμία (ἀρ-
μονία) χαλεπὰ (ἀά-
ρετος) ἡ δὲ δυσφωνία,
ἀηδὴς (δυσᾶρετος) καὶ
ἀποπῶ, καὶ ἀπώδως (ἀ-
πηχὴς.)

pingit, & super ba-
sin collocat: si im-
manes sunt, colossos
dices.

772. Solaria (scio-
therica seu sciatheri-
ca) gnomone horas
indicant.

CAPUT SEPTUA-
GESIMUM SEPTI-
MUM.

DE MUSI-
CA.

773. Musicus me-
lodias canit (psallit),
post præludium (præ-
centrationem) instrumē-
ta pulsat.

774. Symphonia
est pluriū concentus,
quorum consonantia
(harmonia) grata est,
dissonantia absurda
(absona.)

ψοε. Τὸ μὲν ὁργανον
τὸ πνευματικόν, ἐξ αὐ-
λων τε καὶ συργῶν συν-
έστηκεν, ἡ δὲ κίθαρα, ἡ
χέλυσ, ἡ λύρα, τὸ τρί-
γωνον, ἡ σαμβύκη, ἡ
βαρβίτος καὶ ἡ πανδύ-
ρα, οἱ χερδαὶ καὶ κολλ-
λαβῶν (ὑπὸ τῶν κολ-
λοπῶν.)

ψοε. Αἱ χορδαὶ πλή-
κῆραι πλῆθος οὐκ αἶμα

ψοε. Ὁ ἀσκαυλος,
καὶ τὸ κρέμβαλον, αἰσυμ-
φῶνως ἤχουσι.

775. Organum pneu-
maticum tibiis & fi-
stulis constat, cithara,
testudo (chelys), lyra,
trigonum, sambuca,
barbitus, pandura
chordis atq; collabis.
(epitoniis, verticillis)

776. Fides plectrō
plectuntur.

777. Tibia utricu-
laris & crembalum,
discrepanter sonant.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ' CAPUT SEPTUAGE-
ἑβδόμηκος δὲ ὄγ- SIMUM OCTA-
δοον. VUM

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE ASTRO-
ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ. NOMIA.

ψοε. Ὁ Ἀστρονόμος
τὰς τῶν ἀστρῶν πόδας
σκοπεῖ. ὁ δὲ αἰσολόγος,
τὴν ἐνέργειαν καὶ ὑπὸ τῆς
ροῆς καὶ ὑποτέλεσμά
αὐτῶν.

778. Astronomus
siderum meatus con-
siderat: Astrologus eo-
rundem efficaciam, in-
fluxum, & effectum.

779.

ψοθ. Εξ ἐφημερί-
δων δὴλόν ἐστιν, ὅτι ἀπο-
χωρεῖ (διέχει, ἀπέχει)
το μὲν πᾶσα τῶν γενε-
θλιῶν, ὡς εὐλαχιστά, τρι-
μήνον, τὴν δὲ πεντηοσὴν
τὸ πᾶσατος διμήνον ἔχει-
δόν, ἐνθεν δὲ τὴν ἀφίσιν,
ἐγγυς (ὅσον) ἑξάμη-
νον.

ψω. Ἐκείθε μὲν εἰ-
σιν, ὁ γαμήλιων, ὁ ἐλα-
φηβολίων, ὁ μενυχιῶν·
τῇδε ὁ θαρρηλιῶν, καὶ ὁ
σκιροφοριῶν· τῇδε, ὁ
ἐκατομβαιῶν, ὁ μετε-
γειννιῶν, ὁ βοηδρομιῶν,
ὁ μαίμακτηριῶν, ὁ πυα-
νεψιῶν, καὶ ὁ ἀνθεστηρι-
ῶν· ὁ ποσειδεῶν ἑκάτος
ἐστίν.

ψωα. Ἐκαστος αὐ-
τῶν ἐν ἡμερολογίῳ, τῷ
μὲν Ῥωμαϊκῷ, τὰς κα-
λάνδας αὐτὰς καὶ τὰς
νόνας καὶ τὰς εἰδὰς
ἔχει ἐν τῷ δὲ Ἑλληνικῷ
τρεῖς δεκάδας, τὴν μὲν

779. E fastis (ephe-
meridibus,) liqvet, à
Natalitiis Pascha rece-
dere, (distare, abesse)
ut minimum, trime-
stre, Pentecosten à Pa-
schate propè bime-
stre; inde Adventum
circitèr semestrem.

780. Illic sunt Ja-
nuarius, Februarius,
Martius: Isthic, Apri-
lis & Maius: hic Ju-
nius, Julius (Quintilis),
Augustus (Sextilis), Se-
ptember, October,
November: Decem-
ber postremus est.

781. Quilibet co-
rum in Calendario
Romano quidem suas
Calendas, Nonas & Idus
habet: in Græco au-
tem tres decurias, u-
nam mensis instantis,
O 4. seu.

μηνὸς τῶ ἰσαμένῃ ἢ ἀρ-
χομένῃ, τὴν δὲ μηνὸς τῶ
μετὰν[Θ] ἢ τὴν Ἰπὶ δε-
καδὶ, τὴν δὲ μηνὸς τῶ
φθινοῦ[Θ] ἢ ληροῦ[Θ]
ἢ τὴν Ἰπὶ εἰκαδὶ. Καὶ
ὡρᾶ τῶν αὐτῶν ἢ μὲν
πρωτῇ ἡμέρᾳ μηνὸς ἐ-
νὸς ἐκάστῃ, ἢ νημενία, ἢ
δὲ ὑστάτη. ἔνη καὶ νέα
ὀνομαζέται.

ψβ. Ἐντὸς τριε-
τίας μὲν (τριετηρίδ[Θ])
ἢ τῶ ἐμβολίμῃ (ἐμβο-
λιμαίᾳ) μηνὸς Ἰπὶθήκη
γινέται ἢ δὲ ὀλυμπίας
(τετραετία, τετραετη-
ρίς) τὸν ἐμβολίμον ἐν-
νὸν ἐπαναγεί.

seu ineuntis, alteram
mensis medii vel su-
pra decuriam, tertiam
mensis præcipitantis
vel exeuntis sive post
dies viginti. Ab his-
dem primus dies men-
sis uniuscujusq; novi-
lunium, ultimus verò,
dies vetus atq; novus
nominatur.

782. Intra trien-
nium (trieteridem)
accessio fit mensis in-
tercalaris (emboli-
mæ :) lustrum (qua-
driennium) bissexti-
lem annum reducit.

ΚΕ Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΤΟ
ἐβδομηκοστὸν ἐν-
νατὸν.

CAPUT SEPTUAGE-
SIMUM NO-
NUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ. DE GEO-
GRAPHIA.

ψγ. Ὁ Γεωγράφος
τὴν τῶν χωρῶν ὧν
καὶ αὐτὸς ἐπεειρόσησε

783. Geographus
regionum [etiam quas
ipse non peragravit]
situm

ἔσιν ἀναγράφει, αἵτι-
νες ἐν ἡπείρῳ, καὶ νήσοις,
καὶ χερσονήσοις κείνται,
καὶ τινες ὀπιθαλάσσιοι,
ἢ ἐν μεσογείᾳ (μεση-
πείρῳ) εἰσὶ, καὶ ὑφ' ἧς
ζώνης, ἢ κλίματ' ὅ, ἢ
ᾧ ῥαλλήλ' ἔς οὐ δέινα
καὶ οὐ δέινα ἀντιποδᾶς ἔ-
χουσι, καὶ ἀντοίκας, καὶ
περιτοίκας καὶ παροίκας,
καὶ οἷσπισιν ὁρίοις διείρ-
χοντα αὐτῶν καὶ διορί-
ζοντα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν
ὀγδοηκοστόν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ψωδ. Ὅτε τὰ πρᾶχ-
θέντα διηγούμεθα, ἱστο-
ρία ἐστίν, ὅτε δὲ πεπλα-
σμένα, μῦθος.

ψπε. Τὰ μὲν εἰς-
φέρουσι εἰς τὰ τῶν ὠρο-
γραφῶν ὑπομνήματα,
ὁλεθρον αὐτῶν ἡγησάμεθα
ὁ ἱστορικὸς τὰ δὲ, ἐν τοῖς

situm describit, quæ
sint in continente, in-
sulis, peninsulis sitæ;
quæ maritimæ, quæ in
meditullio, & sub quâ
zonâ, vel climate, vel
parallelo; quos habe-
ant hi aut illi antipo-
des, & antæcos, & pe-
ricecos, & accolæ, &
quibus terminis (fini-
bus) ab illis dispescan-
tur ac determinen-
tur.

CAPUT OCTUAGE-
SIMUM.

DE HISTO-
RIA.

784 Quum res ge-
stas narramus, historia
est, cum fictas, fabu-
la.

785. Has annalium
monumentis inferre,
capitale sibi ducat Hi-
storicus: illas autem in

Ος

Chro-

χρονικοῖς ἐφεξῆς διελ-
θετω.

ψω. καὶ εἰς τὸ φα-
νῆναι, ὅτι γνησιὰ ἐστὶ τὰ
φραζόμενα καὶ μὴ ὑ-
ποβολικαῖα. τὸ πρᾶγ-
μα μὲν πειρασιῶν εἰς
τὰ συντάγματα ἀναφε-
ρέτω. (ἀναγραφετω)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὀγδοηκοστὸν πρῶ-
τον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ.

ψωζ. Τοῖς ὑγίαισι
θεραπεῖα κρατῆς ἐστὶν ἡ
δίαιτα, ὡς ἀσφαλεστά-
τη εἶναι καὶ χωρὶς βίας.

ψωη. Μὴ πίνε μη-
δὲ φάγε εἰ ἢ παρορμώ-
μενος τῇ δίψᾳ καὶ πεί-
νᾳ [τὸ δὲ τὸ σπάλον,
τὴν ὑπερώαν τὸ ὀ-
πλομένην τὴν τροφήν (τὸ
ἔδεσμα) κερταλίζον (ὑ-
ποκνίζον) ἐμφαίνει] ὑ-

Chronicis ordine re-
censeat.

786. Erut pateat,
genuina, non suppo-
sitia esse, quæ dicun-
tur, rem simul cū cir-
cumstantiis in com-
mentaria regerat. (re-
ferat.)

CAPUT OCTOGE-
SIMUM PRI-
MUM.

DE MEDI-
CINA.

787. Sanis optima
medicina, diata est:
quia securissima & si-
ne violentiâ.

788. Ne bibas vel
edas, nisi siti & fame
stimulatus, [id verò
saliva, palatum con-
spicientis cibum titil-
lans innuet]

vale

μανείς καὶ διήμερ- valebis & vigebis.
σεις.

ψαθ. Τοιγαρὲν τὴν 789. Quocirca ap-
ὄρεξιν ἀναμεινον νήσις. petitui præstolare je-
junus.

ψα. Ἀλλὰ τοι καὶ ἡ 790. Sed & invale-
ἀρρώστια, εἰάν καταλάβῃ tudo, si quem incescit,
πινά, δι' ἐγκρατείας καὶ abstinentiâ & quiete,
ἡρεμίας περιέχεται, καὶ curatur, & sanitas re-
ἡ ὑγίεια ἀπο αἰσίζεται. stituitur: quod non
ὥπερ ἔ' προσέχουσιν οἱ advertunt, qui non
ἐκ, ἀλλ' ἡ διακοροὶ νη- nisi saturi jejunt, &
στευούτες, καὶ οἱ ἐκ, ἀλλ' non nisi operatione,
ἡ κεκοπιακώτες, ἡρε- fracti quiescunt.
μυντες.

ψα. Αἰτρίψαις, 791. Frictiones (fri-
τὰ ἐπαντλήματα (κα- catus, fricationes), fo-
παντλήματα) αἱ φλε- mentationes (fimen-
βοτομίας, αἱ σκύαι, τὰ ta), venæsectiones, cu-
ἐμπλάσσαι, καὶ πάντα curbitæ, emplastra, &
θυράθεν (ἐκτός) πα- omnia forinsecus ad-
ραβαλλόμενα ἥτοι ἐ hibita aut superim-
πιθόμενα ἐκ ἀφαιρέ- posita non demunt
σιν, ἀλλὰ πρᾶνυσσι καὶ tormenta, sed miti-
ἡρεμίζουσι τὰς ἀλγῆ- gant & leniunt.
δόνας.

ψυβ. Φάρμακα τὰ 792. Remedia pur-
καθαρτικά, καὶ τὰ ἰ- gantia (evacuantia),
δρωτικά, καὶ τὰ ἀνα- sudorifera, & corro-
bo-

ληπτικά, δρασικώτερά
 ἐστὶ (δρασικωτέρως ἀκεί-
 ται) εἴαντε πόματα ἢ
 δισποζέματα ἢ, εἴαντε κα-
 ταπότια, εἴαντε κλυσηρές
 (ἐνέματα) εἴαντ' ἀποφλε-
 γματισμοὶ, εἴαντ' ἔρρινα,
 εἴαντε βάλανοι.

borantia, efficaciora
 sunt (efficacius me-
 dentur) sive sint po-
 tiones aut decocta, si-
 ve pilulæ (catapotia)
 sive clysteres (enema-
 ta) sive apophlegma-
 tismi, sive errhina,
 sive balani (supposi-
 toria.)

ψυγ. Ταῖς μὲν ἀν-
 τιδοταῖς (ταῖς ἀλεξήτη-
 ραῖς, ἀλεξιφαρμάκοις)
 τὰ φάρμακα (τοῖς καὶ)
 τὰ δηλητήρια, τοῖς δὲ
 πεισμάμασι τοῖς ἀλεξι-
 κακοῖς τὰ βασκάνια
 ἀλέξομεν. Χρῶμεθα δὲ
 καὶ ῥηματικῶς προφυλα-
 κτικῶ· μὴ δῆτα, ἢ μὴ γὰρ
 δῆ!

793. And dotis (a-
 lexeteriis, alexiphar-
 macis) venena perem-
 ptoria, amuleti fasci-
 na depellimus. Uti-
 mur verò & verbulò
 ad præcavendum usi-
 tato. Præfiscini!

ψυδ. Ἀσείον εἰς τὰς
 ἰατρούς, τὰς τε ἄλλας,
 καὶ τὰς δόχιατρούς, λό-
 γω τε καὶ πείρᾳ κατε-
 σκευασμένους καὶ δισπο-
 σηζομένους, σκώμματα
 ἐστίν, ὅτι ἔξεστιν (ἔξον) αὐ-
 τοῖς μόνοις, δισποκρίνειν

794. Salsum in Me-
 dicis, etiam Archia-
 tros, ratione & expe-
 rientiâ instructos atq;
 suffultos, scomma est,
 solis licere (licitum,

esse,

αἰμαρῆτως (νηπινεῖ) esse) impunè occide-
 εἴθε δ' ἐκ εἶναυ ἀληθι- re: utinam non ve-
 νόν. rum.

ψυε. Περίϊάματος 795. De medicina
 (βοηθηματος) τὸ καθο- (medicamento) uni-
 λικὸν, ὃ πανάκειαν λέγου- versali, quam Panace-
 σιν, ἀμφισβητῶσιν ἐν, am dicunt, litigant,
 πότερόν ἐστιν, ἢ μὴ; Τὰ δὲ adhuc, an detur, nec
 τοπικά, καὶ ἐκάστω μέ- ne? Topica autem, &
 ρει, καὶ πάθει ἰδία οπι- cuique parti atque af-
 εῖν, ἴον κεφαλικά, καὶ fectui propria quin-
 ὀφθαλμικά, καὶ θωρα- dentur, ut cephalica,
 κικά [ἀνα αθαλμικά, ophthalmica, thora-
 καὶ βήχικά] καὶ καρ- cica [tam anacathar-
 δαικά, καὶ σωματικά, tica, quam bechica,]
 καὶ ἡπτικά, καὶ σπλη- cardiaca, stomachica,
 νητικά, καὶ νεφελικά, hepatica, splenetica,
 καὶ ὕστερικά, καὶ σκελο- nephritica, hysterica,
 τυρβικά, καὶ πιαρμικά, scorbutica, ptarmica,
 καὶ ναρκωτικά, καὶ ὑπνω- narcotica, hypnotica,
 τικά, καὶ πεπτικά, καὶ peptica, sarcotica, ve-
 σαρκωτικά, καὶ πυρωτι- sicatoria, diaphoreti-
 κά, καὶ διαφορητικά, ca, diuretica, &c. in-
 καὶ διερρητικά, ἀναμφί- dubitatum minimèq;
 βολον καὶ ἀναμφισβή- controversum est.
 τήϊόν ἐστιν.

ψυε. Ομόφυλοι 796. Gregales eo-
 αὐτῶν εἰσιν οἱ χειρουργοί, rum sunt Chirurgi &
 καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ (φάρ- Pharmacopœi phar-
 μα-

μακοπῶλαι) οἷνες τὰ
 φάρμακα, τὰ μύα
 (χρίσματα) τὰ σερ-
 πα, τὰ ἐκλείδα (ἐκ-
 λειγμένα) τὰ ἡδυνά,
 τὰς δρῆσικας, καὶ τὰς
 τροχίσκας (κυκλίσκας)
 δρῆσαντες, ἐν τοῖς μυ-
 ροθηκῶν πυελοῖς καὶ θη-
 κίοις, καὶ δὴ καὶ ἐν ἀλα-
 βάστοις ἢ ἀλλαις πύ-
 ξισι (κυλικίσι) πάντα
 χωρεῖς, καὶ καθ' ἐν (κα-
 τὰ μόνους) ἐκαστον διαφυ-
 λαύουσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
 ὀγδοηκοσόν δευτε-
 ρον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
 ἨΘΙΚΗΣ, ΓΕΝΙ-
 ΚΩΣ.

ψυχή. Ἡ μὲν δρῆσις
 ἐν μεσότητι συνίσταται, ἢ
 δεκακία τῇ μὲν ἐν υπερ-
 βολῇ, τῇ δ' ἐν ἐλλείψει.
 τὸ ὑπερβαλεῖν ἢ τοῖς
 ἐλλείπειν, ὡς βαίνειν
 ἄρα εἰν.

macopolæ) qui phar-
 maca, ungenta (li-
 nimenta), syrupos, e-
 lectuaria (eclegmata),
 condita, pastillos, &
 trochiscos (rotulas)
 præparantes, in myro-
 theciorum loculis &
 forulis, in alabastris,
 aliisq; pixidibus seor-
 sim & singulatim quæ-
 que reseruant.

CAPUT OCTOGE-
 SIMUM SECON-
 DUM.

DE ETHI-
 CA IN GENE-
 RE.

797. Virtus in me-
 diocritate consistit;
 vitium est, cum in ex-
 cessu; cum in defectu:
 Excedere enim vel de-
 ficere, transgredi utiq;
 est.

798.

ψη. Ἐἰ τις αἰ ἀρ-
τήτειεν αὖν, τῇ μὲν ἀλο-
γισία σφάλια (πλημ-
μελεία) ἐσιν· εἰ δ' ἐβελον-
τὶ κακῆργημα· εἰ δ' ἐπί-
τηδες (ἐξ ἐπίτηδες) πο-
νηρία (μοχθηρία) ἢ δὲ
κακοτρόπως, κακόρο-
πία· εἰ δ' αἰμέτρως (ἐκ-
νόμως) ραδίς γῆμα· εἰ
δ' εἰς τὸ κακῶς ποιῆσεν
ἕνα διαστροφή.

ψθ. Καὶ τοιαῦτα
τελμήσεις (δρασίς, ἐρ-
γασάμενος) δυσὴν (ἐ-
ξώλης) πᾶν γε καὶ βδε-
λυκός ἐστιν.

ω. Ὅς πλημμελῶς
περασόμενος (πᾶσα-
περασόμενος) ἀδύνατος
ρεῖ, φαῦλος ἐστιν· ὁ δ' αὖ
εἰργων ἐαυτὸν τῶ πονηρῶ,
χρηστός· ἀλλ' ὁ πάντο-
δα πῶς αἰμιάνῃ (ὑπάρ-
χων). βδελύσσει καὶ
μυσάττει, μᾶλλον δὲ
ἀδοσιᾶται πᾶν ἀκάθαρ-
τον, ἢ μίαιρον.

798 Si quis peccat
incogitantia, delictū
est; si voluntariè, fa-
cinus; si studiō, ne-
quitiā; si malitiosè,
scelus; si enormiter,
flagitium; si, ut agrè
faciat alicui, perversas.

799. Et talia qui
patrat (perpetrat, de-
signat), perditus planè
ac detestabilis est.

800. Qui perpe-
ram agere, iusq; deq;
habet, pravus est: qui
se à malo prohibet,
probus: at omnimō-
dè impollutus detesta-
tur & abhorret omne
impurum, imò exse-
cratur.

801.

ωα. Ἐθ' ὁ κακὸν ἡ-
ρέμα μὲν παρὲς πύρρ' ἐ-
πιδαν δὲ ὑπὲρ ῥωδῆ,
ὅψ' ἐδὴ ἀντέχομεν αὐτῷ.
ὅπ' ἐρριζωμένον ὀλιγα-
κίς ἐκπνευνίζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὀγδοηκοστὸν τρι-
τον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΦΡΟΝΗΣΕΩΣ.

ωβ. Καὶ ἀξίαν τι-
μάσθαι τὰν ἑκάστην, κα-
μὴν τῆς φρονήσεως ἐστίν,
ἵνα μὴ τὰ λίγα καὶ μη-
δαμνα, ὅδε περὶ ψήμα-
τ' ἀξία, περὶ πολλὰ
πιδώμεθα.

ωγ. Περὶν ἀψαθαι
(περὶ τὰ ἀνελήψαθαι)
τινος, ἀξίον λογισθαι,
πότερον ὠφελιμὸν ἐστίν ἢ
μὴ; ὥστε μὴ μάτην (διχα-
κενῆς) πονησείν.

ωδ. Τοιγαρὲν τὸ τέ-
λος περὶ τοῦ καὶ μέ-

801. Consuetudo
vitiosa sensim irrepit;
cui serò obstitimus,
postquam invaluit:
quandoquidem radi-
cata rarenter extirpa-
tur.

CAPUT OCTUA-
GESIMUM TER-
TIUM.

DE PRU-
DENTIA.

802. Ex dignitate
unumquodq; aestima-
re, prudentiæ statu-
men est, ne res prole-
tariās, nulliusq; pensi,
aut titivillitii, magni-
pendamus.

803. Antequam, ince-
ptes quidpiam, operæ
pretium est, pensicula-
re, utrum è re sit, nec
ne? ne frustra (in casu)
labores.

804. Prospice ergo
finem, provide media;
δε

θα προόπῃς, μὴ ἀνθίστα-
ται ἢ ἡ ἐμποδίζῃ, τῇ
ἀφορμῇ ἐπεχῶν. (καί-
ρον ὡς αὐτῶν.

ωε. Παράφρονίμῃς
μὲν γὰρ, νηπιῶν καὶ ἀνοή-
τῶν ἐστίν, ἀνευ ἐπιστάσεως
τῶν σκοπῶν (ἀνευ προαι-
ρέσεως, ἀπροαιρετῶς)
φέρειν τὰ ὡς παράφρονες
δε, καὶ μαρῶν, καὶ μάρ-
γῶν τῶν ἀθεσμῶν ορεγέ-
σθαι· μανικῶν δὲ ἐκτυ-
πιῶν, νυμφοληπῶν, καὶ
μανιωδῶν, τῶν ἀδυνά-
των ἀνὴλαμβάνεσθαι·
ἀπειρῶν δὲ, καὶ ἀβελῶν
(ἀλογιστῶν) δικαιοῦσαν
ὡς πεπρωκυῖαν ἀφεῖ-
ναι.

ωε. Αἰρέσεως πλει-
όνων δεδομένης, βελού-
τεον μὲν πολὺν χρόνον, ὅ-
περ ἀληθεύον ἀπὸ
τῶν δὲ ὡς εἰσα(ματαια)
κατοκνητεον.

ωε. Οποῖον ἐν ἐγ-
χειροῖς, ἀσκητῶν ἀ-
κριβῶς, ἔστω, ἢ ἔστω

& ne quid obstet aut
officiat, attende occa-
sioni.

805. Nam insipien-
tis, stolidi & dementis
est, sine intentione
ferri: infani, stulti, &
vecordis, illicita appe-
tere: vesani, furiosi,
limphatici, ac furi-
bundi, impossibilia
fiscipere: imperiti &
inconsiderati, obla-
tam negligere oppor-
tunitatem.

806. Ubi inter plu-
ra optio datur, delibe-
randum diu, quod ita
tenendum semel: su-
pervacaneis verò su-
per sedendum.

807. Et quicquid
instituis, consulta ex-
quiritè, itane, an ita
P fa

αἰρετώτερον αὖ εἴη; εἴπε
 Ἰπιτέλει τὰ δοξάντα
 ταχέως μὲν, ἀλλά γε
 πεφυλαγμένως.

ωη. Ο μὲν γὰρ νῦν
 ἔχων, δόλαβῆς (πεφυ-
 λαγμένον) πείσεσκέμ-
 μένος, καὶ προμηθῆς, ἦν
 καὶ ἰαρόν πρὸς τῷ συμ-
 βησομένῳ, ὡς προβλέ-
 πων αὐτόν· πείσεσκέπτεται
 μέντοι, εἰς δὲ πρὸς τοὺς αἰ-
 ῶνι.

ωθ. Ὅτι συμβαίνει
 ποτὲ, τὸν βραδύν φθά-
 νειν τὸν ὠκύν· (ταχύν,
 ὄξύν) βαδὴν ἄραγε.

ωι. Τὸ κρύπτεσθαι
 βεβημένον (ἀποκρυφόν)
 εἰς ἐνδείκνυσι (ἀποσε-
 μνύνει) φανερώς· ἀπο-
 κρύπτει, εἰς δὲ πρὸς τοὺς αἰ-
 ῶνι.

ωια. Τὸ μὴ ἀσφα-
 λῶς φανερόν (προδηλον)
 αὐτῷ, κατὰ φάναι (ἀσ-
 φαλίζεσθαι) ἢ ἀποφά-
 ναι δόλαβεται· εἰς ὅ-
 πως διαβεβαιῶται, ἢ
 ἐξαρνεῖται αὐτό.

fatius sit? post exse-
 quere; quæ visa sunt,
 celeriter, sed cautè.

808. Catus enim,
 cautus, circumspēctus
 ac providus, etsi de e-
 ventu confidat, eum-
 que prævīdeat, circū-
 spectat tamen, nec se
 se præcipitat.

809. Quia usu in-
 terdum venit, ut tar-
 dus velocem (celerem,
 pernīcem) antevertat:
 Pedetentim igitur.

810. Quod abscon-
 di debet, non palam
 venditat, abstrudit,
 non obtrudit.

811. Quod ei non
 certò constat, affirma-
 re (asserere) aut ne-
 gare cavet, nedum ut
 asseveret, aut inficie-
 tur.

812.

ωιβ. Ὡς μὲν γὰρ ἡ 812. Nam ut cre-
 ταχυπείθεια, ἔτω καὶ dulitas, ita diffidentia,
 ἡ ἀπείθεια (ἀπιστία) noxia (damnosa, de-
 βλαβερὸν) (ἑπιβλαβες, trimentosa) est: ve-
 ἑπιζημιον) μακρῶ δὲ rum longè magis per-
 μᾶλλον ἢ αὐταδεια. (i- tinacia,
 χυρογνωμοσύνη.)

ωνγ. Προαισθάνο- 813. Præfagiens quid-
 μένος δυσπετες ἔ, ὅπι- piam adversi, præve-
 σθαι ποιεῖσθαι, ἡ γινε- nire censet melius;
 σθαι βέλτιον νομίζει. quàm præveniri.

ωιδ. [Πρωτύσερος 814. [Præpostera e-
 γὰρ σοφία ἐστὶ, τὸ ὑστερο- nim sapientia est, post
 μήτην φρονεῖν.] factum sapere.]

ωιε. Καὶ ἐκάστῃ τῶν 815. Et dum quisque
 ἐαυτῷ πραγμάτων κη- suarum rerum latagit,
 δομεν (τευταζόνιος) αὐ- ille suis commodis ne-
 τος τῶν αὐτῷ συμφερόν- quaquam deest.

ωις. Ὁ μὲν πανουργός 816. Vafer atque
 καὶ ἀπατήλος λίαν ποι- subdolus, versutè ni-
 κίλως πάντα σρεφεῖ ὁ mis versat omnia; (u-
 δὲ ὑποπίης (ὑποπί- spicax est dolosus.
 κός) δολερός ἐστίν

ωιζ. Ὁ ἀνδ' ἀκόβαλος 817. Veterator astu
 φενακίζει τὰς ἀφύλα- imponit incautis &
 κίης καὶ ἀπρονοήτης ἀλ- improvidis, ut repro-
 γῆς δολοφροσύνης. ἑπὶ τὸ banda præoptent, &
 τὸ ὑποδοκιμασθαι, καὶ ἀναπαλιν. vice versâ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὀγδοηκοστὸν τέ-
ταρτον.

CAPUT OCTO-
GESIMUM QUAR-
TUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ *DE TEM-*
ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΣ. *PERANTIA.*

ωιη. Ἡ μὲν Διςτρο-
φή ἡμῶν Ἰπιθυμεί παμ-
πολλῶν· ἀλλ' ὁ σώφρων
ὀθύνει τὰς Ἰπιθυμίας.

818. Depravatio no-
stra permulta concu-
piscit: sed temperans
cupiditates modera-
tur.

ωιβ. Ἡ νηφαλιότης,
ἐγκράτεια ἐστίν, ἡ τῆς
τροφῆς τῆς πλεοναζέ-
σης ἀπεχομένη.

819. Sobrietas, est
continentia à super-
perfluâ alimoniâ.

ωικ. Ο μὲν κνιστολοί-
χος ὁ λαιμαργος, λι-
χνεύεται, καὶ ἀπογευό-
μενος ροφεί (ἐκπιτίζει)
ὁ δὲ γαστρίλαργος (θεί-
νῃ τῳ) λαφύσων καὶ
ἐμπινῶν, τὰτ' ἐστὶ κραι-
παλίζων γαστρίζει αὐ-
τον (εὐφορεῖται) ὁ δὲ
ὀλβιογαστῳρ κωμάζων,
τὴν εὐσίαν αὐτὸς δαπανᾷ.
Πάντες δὲ ψιλὰ τῇ Ἰπι-
γαστρίᾳ ἀνδράποδα εἰ-
σιν.

820. Gulosus ca-
tillo ligurit, & pitis-
sando sorbet; helluo
(epulo) vorando &
potando, id est, cra-
pulando, sese ingurgi-
tat; lurco comedendo
suam substantiam de-
coquit: omnes mera-
abdominis mancipia.

ωκα. Οἱ συμπόται, 821. Compotatores
ζωρότερον δ' αποπίνεσι, meraciùs hauriunt,
συμβολήν (σύμβολον) cùm quisque vel dat
δωσαντες ἑκάστω, ἢ ἔρα- symbolum, vel solvit.
νον εἰσενέγκαντες.

ωκβ. Οἱ πάλαι μὲν 822. Veteres tem-
ἐκέρχοντο τὸ ζῶρον, καὶ διε- perabant merum, &
ζήσαντο ὡς ἀφελέστατα. victitabant simplicis-
νῦν δ', ὅσα τὸν δρεῖμον simè: nunc, quot gulæ
ἐστὶ τῶ λαμῶδεληγητρα, illecebræ, tot perni-
τόσοι καὶ ὀλεθροὶ εἰσιν. cies.

ωκγ. Οἱ μὲν γὰρ με- 823. Ebrius enim
θύων, ζημίαν τὴν κρα- noxam habet crapu-
πάλην ἔχει ὁ δὲ οἰνό- lam, ebriosus tremo-
φλυξ, τὸν πρόμον καὶ οἱ rem: sobrii atq; abste-
μὲν νηφάλιοι καὶ αἰνοὶ mii mente valent, te-
τῇ ἀλγνοῖα, οἱ δὲ οἰνό- mulenti (vinolenti)
ληπτοὶ (οἰνοβαρεῖς) μα- infaniâ atq; amentia.
νία τε καὶ ἀνοῖα ἀκμά-
ζουσιν.

ωκδ. Οἱ πόται (Φι- 824. Potores (pota-
λοπόται) οἱ μεθυδέντες tores) inebriati brutè
ἰακχάζουσι (σολιάζουσι) bacchantur, titubant,
κτηνηδόν, ὀκλαΐζουσι, screant, exscreant,
χρέμπλονται, ἀπο- spuunt (sputant), vo-
χρέμπλονται, πτύουσιν munt, pedunt [cum
(πύουσι) ἐμῶσι, πέρ- reverentiâ] & cacant.
δουσι [μετ' αἰδῶς εἰπεῖν]
καὶ χέζουσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὀγδοηκοστὸν πέμ-
πτον.

CAPUT OCTOGE-
SIMUM QVIN-
TUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΑΓΝΕΙΑΣ ἢ ΑΓΝΟ-
ΤΗΣ.

DE CASTI-
TATE.

ωκε. Ἀγνός ἐστιν, ὁ
ἐαυτὸν ἡμέρῳ δυσφάτῳ
ἐμολύνων (ρύπαινων).
τὸ γὰρ ἀσελεῖν (λα-
γνεύειν) ἡμετέρες.

ωκε. Ἀλλὰ μὲν ἔ-
μόνον αἱ μοιχείαι, καὶ γὰρ
μοι οἱ ἀνόστοι καὶ αἱ ἀφα-
κορεύσεις (ἀφακορή-
σεις) καὶ αἱ πορνείαι (κα-
ταπορνεύσεις) καὶ ἄλλαι
συνεστίαι τῶν ἀνομοῦ, ἀλ-
λὰ καὶ πᾶσαι λαγνείαι
ἀφροδισιθεῖ. Φιλήματα,
ἀσπασμοί, κατὰ-
γνώτισματα, καὶ δὴ καὶ
λογισμοὶ ῥυπαροὶ καὶ σί-
Φνοι τῶν ἀνάγνων εἰσίν.

ωκε. Ὁ μὲν γαμοκλό-
πος, ἐμβαδά τὴν ἄλλο-
τρίαν μιτάνει, ὁ δὲ πέρ-

825. Castus est, qui
se nefandâ libidine,
non foedat (contami-
nat). Lascivire enim
belluinum est.

826. At non adul-
teria solum, ince us,
stupra, scortationes
(fornicationes) & cō-
cubitus illegitimi, sed
& omnis venerea sala-
citas, basiationes, ba-
sia, oscula, svavia, imò
cogitationes spurcæ
ac obscenæ, impudi-
corum sunt.

827. Adulter extra-
rium polluit torum,
scorta-

tor

vos τὴν ἐαυτοῦ ἐνίοτε μὲν tor suum: quandoque
 μοιχὸς παλλακὴν ἢ moechus pellicem
 παλλακίδα τρέφει, ὃ δὲ vel concubinam a-
 ἑσώτῃ ἀνὰ πορνείαν lit, ganeo per lupa-
 (πορνοβοσκεία) πεί- naria (ganea) grassa-
 σκῆπται. Καὶ αἱ μὲν πό- tur. Meretrices pella-
 ναι αἱ αἰμύλαι (πρῶτα- ces pudicitiam suam
 γωγοὶ) πρῶτασι (κα- prostituunt; lenones
 ταπορνεύουσι) τὴν αἰδῶ atq; lenæ, lenocinium
 αἰδῶν, οἱ δὲ καὶ αἱ μα- facientes (lenocinan-
 τρωποὶ (πορνοβοσκοὶ) tes) alios inquinant.
 ματρωπέουσιν (πρῶτα-
 γωγέουσιν) τὰς ἄλλας
 κοινῶσι καὶ μοιχεύουσι.

ωκη. Φεῦ τῶν αἰ-
 χῶν αἰχροὶ τε καὶ κα-
 τάρχατοι πάντες.

ωκθ. Μωραίνει καὶ
 μαίνεται, ὅστις γυναικο-
 μανῇ.

828. Vah propu-
 dia! fœdi & execrabi-
 les omnes.

829. Moratur atq;
 infanit, qvi deperit
 fœminam.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT OCTOGE-
 ὀγδοηκοστὸν ἑ-
 κτὸν. GESIMUM SEX-
 TUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE MODE-
 ΜΕΤΡΙΟΤΗΤΟΣ Η STIA.
 μετριοφροσύνης.

ωλ. Ο μετρίοφρων 830. Modestus ve-
αἰδημόνως πρᾶττων, τὴν recundè agit, procaci-
λαβρότητα (λαμυρίαν) tatem defugit.
φεύγει.

ωλα. Μὴ φλύαρος 831. Non frivolus
ἔπα' χει, εἰ καὶ δάρε- est, utut qvadamtenus
σκος ἀμηνέπη καὶ περ- blandus & comis: non
σηνῆς μὴ ἀδόλερχος, loqvax, sed taciturnus.
ἀλλὰ σιωπηρός.

ωλβ. Ἀλλὰ μὴ ἔδὲ 832. Nec tamen
δύσκολος ἦτοι σκυθρω- morosus aut torvus,
πὸς ἔστιν, ἀλλὰ σεμνός sed gravis: severus,
ἀπότομος, ἔκ' ἀπην- non laxus,
νῆς.

ωλγ. Οὐδὲν ἐπαι- 833. Nihil laudat
νεῖ ἢ αἰτιάται (ψέγει, vel culpat (vituperat,
ἀπελέγχει, μέμφεται) redarguit, repræhen-
ἀμέτρως μηδὲνα δια- dit) immoderatè: ne-
βάλλει ἢ δυσφημεῖ minem traducit aut
πρὸς τὰ ὀνείδη δὲ, μη- diffamat: ad oppro-
δαμῶς σιγαῖ. brium neutiquam si-
let.

ωλδ. Πρὸς τέτοις, 834. Ad hæc nec
ἔτ' Ἰπιορκεῖ, ἔτε κατό- pejerat, nec dejerat,
μνυται, ἔτ' Ὀμαῶς nec facilè jurat: si ju-
ὀμνυσιν ὀμωμοκῶς δὲ raverit verò, juramen-
τῶ ὀρκῶ ἐμμένει καρτε- ti (jurisjurandi) ser-
ρώτατα. vantissimus est.

ωλε. Οὐδὲν ἔτ' ἀν- 835. Nemini ad-
ver-

ἐπιτάττειν, ἥτ' ἐναντιο-
ταί, ἥτ' ὄχλον παρέχει
(ἐπηρεάζει) ἥτε σκάν-
δαλον ἢ πρὸς κομμά-
τιθῃσιν· ἔδρα εἰδὼς καὶ
ἐθέλων λυπεῖ.

ωλς. Ἀἱ φήμῃ καὶ
ὁ ὑποφωτισθεὶς λόγῳ
(ἰσχυρῶς) διαβρυλλεῖ, ἐκ
ἐκφορομυθεῖ, ἀλλ' ἀνα-
πνύθ' ἀνέλα αὐτῶν ὑπερα-
κεῖβῶς.

ωλς. Πολυπράγμων
ὁ διεργῶν, εἰς τευ πᾶ
καὶ ἐμμίγνυσιν αὐτῶν ὁ-
πρ' αὐτῶν μηδὲν διαφέ-
ρει, καὶ τὰ δοτοκρυπῆ με-
γαλὸν καλεῖται.

ωλη. Ο μὲν ἀπερμα-
λόγῳ πολυλάλος ἐστίν·
ὁ δὲ κενολόγῳ (λογο-
λέσχης) πρὸς ἀχθέντα καὶ
ἀπρὸς ἀκτὰ φλυαρεῖ· ὁ δὲ
μωρολόγῳ φλυαρεῖ-
ας γεαῖκας πρὸς ἐνέγκας
(φλυαρήσας, μωρολο-
γήσας) ληρεῖ, καὶ παρε-
νοχλῶν ἀλλοῖς, τῆς μα-
ταιολογίας αὐτῆς, κατὰ

P 5

au

πλήθει καὶ ὀπινάσκει
τὰ ὦτα (τῇ μαλακιολογίᾳ
αὐτῶν κοπεῖ) ὁ δὲ πε-
ριλάλος τὰ κρυφαῖα
(ἀπόρρητα) ἀπολαλεῖ.
Καὶ ὁ μὲν σοφιστής, ἀπα-
τηλικός ἐστιν. ὁ δὲ μῶμος
μωμάται, καὶ κατακνί-
ζει, καὶ ἐρεχθελεῖ σύμ-
παντα.

ωλθ. Ὁ πᾶσις κεκ-
μένος, ἄφωνος μὲν ἔ-
στιν, ἀλλ' οἷως ἔτε μα-
ταιολόγῃ, ἔτε γλωσ-
σαργός λίρος (φορβικός).
Ὡς τῇ γὰρ πολυλαλίᾳ ἡ
ματαιότης.

ωμ. Οὐκ ἀπονέμει
(προσπαίεται) ἐαυτῷ
τὰ μὴ ὑπάρχοντα, ἔτ'
ἄλλοις τὰ ὑπάρχοντα,
αὐτοῖς ἀφαιρεῖ ἔμετῆ-
σι (μεταπορεύεται) πᾶς
δουχάς, ἡ τιμὰς, ἔτε
κομπάζει, ἡ προφαίνει
τὰ αὐτῷ προελκῶς, ἔτε
γαυρεῖ αὐτοῖς ἡ ἀλαζο-
νικῶς ὑπεραίρεται (τυ-
φῶται), ἀλλὰ ταπεινοῖ ἐ-

aures opplet atq; ob-
tundit (aures onerat)
futilis arcana effutit;
sophista captiosus est;
mimus omnia carpit,
suggillat, cavillatur.

839. Consideratus
non quidem elingvis
est, sed tamen nec va-
niloquus, nec blatero
insulsus. In multilo-
quio enim vanitas.

840. Non sibi ar-
rogat, quod non ha-
bet, nec aliis sua dero-
gat: non ambit (ad-
spirat ad) fasces, aut
honores, nec sua pro-
fusè jactat, aut osten-
tat, aut in iis gloriatur,
aut se insolenter ex-
tollit (effert), sed hu-
miliat se-

ipsum

αὐτὸν καὶ ταπεινῶς δια- ipsū & demissè gerit;
 κείται (μικρὸν φρονεῖ)· ideòq; exaltabitur.
 διὸ καὶ ὑψώθησεται.

ωμ. Τὰ τῶν πλή- 841. Præconia vul-
 θος (τῶν πολλῶν) ἐγ- gi non affectat, nec
 κώμια ἐγλίχεται (διω- sibi anteferri alios
 κεί) ἢ ἄλλως περι- molestè aut agrè fert.
 μαδοῦται ἐαυτῷ, βαρυ-
 φέρει ἢ δυσχεραίνει.

ωμβ. Αἱ μὲν παι- 842. Festivi joci, le-
 διαὶ αἱ δ' ἄπειλοι, καὶ porèsq; & allusiones
 αἱ λαμυρίαι καὶ τὰ αἰ- facetæ, urbanos de-
 νίγματα κομψὰ πρέ- cent: rusticitas opi-
 πουσιν ἀστείους· ἢ δ' ἀ- cam barbariem redo-
 γροικία, βαρβαροτή- let.
 ὁπικὴν ἀπόζει.

ωμγ. Τὴν βωμολο- 843. Scurrilitas pa-
 χίαν τὴν ὀδυσσεύειαν, rasitica summoperè
 διατεταμένως φυλα- discavenda.
 κήσιν. (ἀλαβητέον.)

ωμδ. Τὰς σκώψεις 844. Cavillatio vi-
 τὰς σαρκαστικάς, καὶ rulenta, & fanna po-
 χλευασίας τὰς ὀπιδέν- stica, fannionibus re-
 τοῖς χλευασταῖς κατὰ- linqvenda.
 λειπείσιν.

ωμε. Μειδᾶν μὲν, 845. Subridere & ri-
 καὶ γελάειν, τῶν δ' ἄλλων deremorati, cachin-
 ἐστὶ καὶ γαῖαν δὲ, τῶν nari incivilis (homi-
 ἀπαροκαλῶν.

CA.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὁ γδοηκοστὸν ἐβδο-
μον.

CAPUT OCTOGE-
SIMUM SEPTI-
MUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ *DE AVTAR-*
KEIA.

ωμς. Ὁ Φιλὰ γυρος
(πλεονεκίης) καὶ δικαι-
ωσι καὶ δικῶς πλῆσι θῆ-
ναι δὲ αὐτὴν ἐλα, αἰμνή-
μων μεντοὶ ὑπάρχων ὅτι
μόνη ἢ ἀνω (υπερτέρα)
διλογία πλῆσι ζει.

ωμς. Πρὸς τί δ' ὁ
πλῆτος ὅστις σωρευμέ-
νος ἀμέτερος; τὰ γὰρ κα-
κῶς πεπορισμένα, κα-
κῶς μετὰ πιπεί παλιν.

ωμη. Τοσῶτον πα-
ραφρονῶσι πλῆστοι οἱ
πολυχρήματοι, ὥς ὅπο-
ρῶντες ἀγαθῶν, καὶ τὰς
μὲν κίβους χρημάτων,
τὰς δὲ κιβώτους κειμη-
λίων, τὰς δὲ καὶ ἀρχὰς
ὅτι πλῶν ἐμπλεως (γε-
μάσας) κεκτημένοι, τὴν
ἐνδοκίαν δεδοίκασι, δηλα-

846. Avarus per
fas & nefas ditari (di-
tescere) allaborat, im-
memor tamen, quod
sola superna benedi-
ctio ditat.

847. Et cui usui in
immensum cumulatae
divitiae? Nam male
parta, male dilabun-
tur.

848. Adeo desi-
piunt pecuniosi divi-
tes, ut bonis affluen-
tes, & cistas pecuniâ,
scrinia cimeliis, & ca-
meras supellectile,
confertas possiden-
tes, egestatem time-
ant: videli-

cet

δη ἐν τῇ εὐπορίᾳ (εὐ-
θηνία) τὴν ἀπορίαν, ἐν
τῇ πείρᾳ καὶ ῥυτίδι
νεία, μᾶλλον δὲ ἐν τῷ
πλεονασμῷ πάντων,
τὴν τῶν ἀπαραίτητων ἐρη-
μίαν.

ωμθ. Σὺ δὲ, ἀφένων
κεχορηγημένῳ ἀφθό-
νως, τοῖς ἐνδεέσιν αὐ-
τοῖς χορήγει· εἰ δὲ μή γε, με-
ταδοθὲν αὐτοῖς τὰ ὀλί-
γα, εἰ μὴ δὲ φιλῶς, ἀλλ'
ἐλευθερίως γε.

ων. Ἐλευθερίον γὰρ,
ἢ Φειδῶλον ὄντα ὑπάρ-
χειν, ἀμεινον.

ωνα. Ὁ δὲ διάλῳ-
ς, ὀλιγαρκὴς ἐστὶ, καὶ ὁ
γλίσχρος μὲν, ἀλλὰ πε-
ρὶ Φειδῶ καὶ αὐτάρ-
κειαν, σπασθὴν ἔχων.

ωνβ. Ἡ τις ὅσος ἐστὶ
πορισμὸς, εἰ δὲ ψαίτο
ὁ ἀκόλαστος καὶ ἄσω-
τος Δαίτυφης (ἀκο-
λασίας) τὴν πατρῴαν ἐ-
στίαν οὐκ ἂν κατὰ σπαθή-
σειεν. (καθηδύπαθησει-
εν.)

cet in copiâ (ubertate)
inopiam, in abundan-
tiâ (affluentia), imò, re-
dundantiâ omnium
rerum necessariarum
penuriam.

849. Tu, si tibi o-
pes affatim suppe-
tunt, egenis vicissim
suppedita: Sin, etiam
de modico imperti;
si non largiter, saltem
liberaliter.

850. Satius est, li-
beralem esse, quam
parcum.

851. Frugalis pau-
cis contentus est; non
tenax quidem, sed par-
simoniae & frugalitati
navans operam.

852. Quæquantum
sit vestigal, si luxurio-
sus atq; prodigus per-
videret, luxu patrimo-
nium non prodigeret.

ων γ. Ἡ μὲν γὰρ δα-
πάνη πενιχρὸν ποιεῖ, ἡ δὲ
καταβολὴ τῶν δαπανη-
μάτων καταπλερίζει.

ων δ. Σὺ ὅν ἄρα εἰς
τὴν λαμβανομένων τε
καὶ δαπανωμένων βί-
βλον ἀναγραψόν, ὅσα
λαμβάνεις καὶ δαπα-
νᾷς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὀγδοηκοστὸν ὀγ-
δοον.

ΠΕΡΙ ΔΙ-
ΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΤΗΣ
συναλλακτικῆς.

ων ε. Ἡ δικαιοσύνη
ἐκάσῳ τὸ εἶν νόμῳ.

ων ς. Τοιγαρὲν ὁ συμ-
βας τῷ ἄλλῳ, καὶ ὅσα
ὑπέχρησεν (ὡμολογήσεν)
ἐπιχειράμενος [ἀνθ'
ἐκστῶς καὶ αὐτοπροαι-
ρέτως, ἂν τε ὡς ἀπεπει-
σμένος καὶ ἐφ' ὁποια-
σάν ὁμολογίαις καὶ ἑξαι-
ρέσεσιν] ἐμμένειν δεῖ τοῖς
ὡμολογημένοις καὶ τὰς ὑ-
ποχρεώσεις ἐπιτελεῖν δόξα-
τόμῳ.

853. Pauperat enim
dispendium, compen-
dium in sumptibus fa-
ciendis opulentat-

854. Tu ergo, qvīc-
quid accipis & expen-
dis, in codicem acce-
pti & expensi refer.

CAPUT OCTOGE-
SIMUM OCTA-
VUM

DE JUSTI-
TIA COMMU-
tativā.

855. Iustitia suum
cuiq; tribuit.

856. Ergo, qvī cum
alio transegit, & qvīd-
quid promisit (polli-
citus est) condixit [si-
ve ultro & suapte, si-
ve exoratus, & qvibus-
cunq; conditionibus
& exceptionibus] stan-
dum est pactis & pro-
misissis præcisè.

857.

ωνζ. Ὁ συγκατα-
νέουσι τῷ ἐπερωτήσαντι,
ἐνεχέειν.

ωνη. Τὴν ὡς κατα-
ταθήκην ἀποδιδόναι χρῆ,
ἐκ ἀπαρνεΐσθαι, ὅδε κλε-
πτειν.

ωνθ. Οὐδέν τι τῶ ἐ-
τέρῳ, ἀνεπιστήμονος αὐ-
τῶ, προσποιεῖσθαι (ἐξιδιο-
ποιεῖσθαι) ἢ λαμβανέ σοι.

ωζ. Ὅπερ μὲν κατε-
χρήσω, ταύτῃ ἀποδος
(ἀπότινε) ἐκ ἄλλο τι ἢ
μᾶλα κατὰ τὸ ἐνδεχο-
μενον (ὅσον ἂν εἴη δυνα-
τὸν) διχα ἐλαττώσεως
ἢ βλαβῆς.

ωζα. Δεδανειτμέ-
νη δὲ πινος, ἄλλο μὲν ἀ-
νανέμπειν ἐξ' ὧν ἴσης ὁ-
μῶς τιμῆς. (τιμήμα-
τος.)

ωζβ. Δανειζομένῃ
πινὸς ὡς δὲ σὺ δάνειζε,
καὶ χρῆσον αὐτῇ. ἄλλ' ὁ-
μῶς χειρογράφον ἢ ἀρ-
ραβῶνα, ἢ ἐνεχυρὸν (υ-

857. Qui stipulan-
ti adstipulatus est, ob-
ligavit se.

858. Depositum
reddendum est, non
abnegandum, non
supprimendum.

859. Nil, quod al-
terius est, tibi sine ejus
scitu vendica (assere)
aut usurpa.

860. Quod utendum
accepisti, idem resti-
tue (redhibe) non al-
iud: & quidem quoad
ejus fieri potest, absq;
detrimento aut inter-
trimento.

861. Quod mutuū
datum (mutuatitium)
est, aliud licet remit-
tas, paris tamen æsti-
mii (æstimationis.)

862. Si quis à te mu-
tuatur, mutua & ei
commoda: chirogra-
pham (chirographū)
tamen, vel arrhabo-
nem, vel pignus,

(hy-

ποθήκην) ἢ ἐγχειρήν, ἢ τι ἄλλην πινὰ ἀσφάλειαν αἰτῇ.

(hypothecam) vel prædem, aliâque cautionem postula.

ωξγ. Ὅτι διὰ τὸ θνητὸν, καὶ δὴ καὶ διὰ τὸ τῆς πίστεως σφαλερὸν, προσδεῖ ἀλαβείας.

863. Quia ob mortalitatem, quin & fidei lubricitatem, cautela opus est.

ωξδ. Παρὰ ταῦτα, ὁ ὑπὲρ τὸ δρχαιον (κεφάλαιον) τόκον ἀπαιτῶν, καὶ δάνειον νομίζων, ἔχρησις, ἀλλὰ τοκισῆς καὶ δανεισῆς ἐστὶ. Χείρως δὲ καὶ παμπόνηρος, ὅστις ἀνατοκισμοῖς κατὰφαγει (κατὰτοκίζει) τὸν ὀφειλετὴν· ὁ καὶ ἀθεμιστὸν.

864. Porro, qui supra sortem usuras exigit, & fœnus accipit, non creditor est, sed fœnerator & danista: pessimus autem, & nequissimus, qui anatocismis debitorem devorat; quod nefarium est.

ωξε. Ἄδικος ἑαυτῷ ἐστὶν, ὅς καταχρεωςὼν (ὀφείλων χρηρ) μεταλλαγήν ποιεῖται (τόκον τόκῳ ἐκβίβει) δι' ὀλίγον γὰρ δημοπρασίαν ποιήσεσθαι ἀπὸ τοῦ προαξείν) κελευθησέσθαι.

865. Iniquus verò sibi ipsi est, qui alienò ære obrutus, versuram facit: brevi namque auctionem facere iubebitur.

ωξς. Τοιγαῦτοι τὰ

866. Proinde debita

ὁφειλήματα (χρεή) δια-
λυσον ὡς ὠκίσα, καὶ ἀ-
ποχὴν ἢ καὶ διαλύσεως
ἐξομολόγησιν, ἐν ᾗ ἀνα-
λαβὼν προσμολογῇ,
αἰζίωσον.

ὡς? Αἰκλοπαί, καὶ
αἰαρπαγαί, καὶ αἰιερο-
συλία, καὶ αἰ τῶν δη-
μοσίων κλοπαί, καὶ οἱ
ἀνδραποδισμοί, καὶ αἱ
ἀπελασσίαι, ἐν τῇ ἐντο-
λῇ, τῇ δ' κλέψῃς, ἐξ ἱ-
στῶ ἀπερρήθησαν.

ὡς? Στρεφθῆναι γὰρ,
καὶ ὁρφανισθῆναι τῶν
ἐὼν εἰδὲς ὁφείλει. ὁ δὲ
ἐργασασθῆναι τῶν κλο-
πῆς ἐνεκα τὰς δυνάμεις
ὁφλεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ὀγδοηκοστὸν ἐννα-
τόν.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟ-
ΣΤΗΝΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑ-
νεμηλικῆς.

bita (nomina) quan-
to ocius dissolve, & a-
pocham, vel etiam ac-
ceptilationem, quā se
recepisse fateatur, fla-
gita.

867. Furta, rapinae,
sacrilegia, peculatus,
plagium, abactus, per-
inde in illo mandato,
non furaberis, inter-
dicta sunt.

868. Privari enim
& orbari suis nemo
debet: qui istud com-
mittit, repetundarum
tenetur.

CAPUT OCTO-
GESIMUM NO-
NUM.

DE JUSTI-
TIA DISTRI-
butivā.

Q

896.

ωζθ. Διὰ ἄθλων καὶ
ποινῶν (τιμωριῶν) ἐν
τῷ περὶ στήκοντι καλεχό-
μεθα.

ωσ. Τοιγαρὲν ὁ ἐπαι-
νεῖν πρᾶτῶν, Ὀφη-
μίας, καὶ ὀπικροτήσεως,
καὶ συστάσεως (ὑποδο-
χῆς) καὶ παραγωγῆς,
καὶ γενεῶν ἀξίος ἐστίν·
ὁ δὲ ἄλλως, ἐξαιτήσεως
(μέμψεως) καὶ ὀπι-
μῆσεως, καὶ ψόγῃ, καὶ
ὀνειδῆς, καὶ κολάσεως,
ἀλλὰ γε περὶ προσώπων
ἐκάσθ.

ωσα. Ὁ κακὲρ γημᾶ
ποιῶν, ἀβελῶν μὲν, καὶ
αἰγνώης, καλοικηρίσεως
ἀξίῳ τυγχάνει [τῇ
ἀπλότῃ ἀνάθεσ με χει-
τῶδε, μὴ ἀκριβοδικαί-
ως πράττει] ὁ δὲ ὀπιτη-
δεύων, καὶ ὅκ παραίρε-
σεως, τιμωριῶν (ποι-
νῶν) τινετώ) μαλα δικά-
ως· ὁ δὲ υπαγορεύσει
καὶ παρομῆσει τὸ ἄλλῃ,
ἀπολογησὶς ἔκ ἐστι πά-
νυ.

869. Præmiis & pœ-
nis in officio contine-
mur.

870. Ergo qui lau-
dabiliter agit, collau-
dationem, applausum,
commendationem,
promotionem, hono-
raria meretur: qui se-
cus, expostulationem,
reprehensionem, vitu-
perium, probra, & ca-
stigationem: sed pro-
ut cujusq; persona est.

871. Qui nolens &
infcus maleficium
admisit, commiseratione dignus est; sim-
plicati tantisper im-
puta, rigidè ne age;
qui datâ operâ, jure
meritoqve puniatur,
(luat) qui alienô in-
stinctu & impulsu, non
omnino excusatur.

ωσβ. Τοῖς κακοπα-
θῶσι (ταλαιπωρεμέ-
νοις) μὴ αὐξήσων τὴν
κακοπάθειαν (ταλαιπω-
ρίαν) ἀλλὰ βοηθείας
ποιέμενος μειώσων, εἰαν
ὀπικαλώσιν.

ωσγ. Ὁ τῆς ὀπικ-
είας σπανίζων, λιπαρῶς
καὶ διατεταμένως αἰξί-
ζων, ἀντιβολεῖν πικρῶ-
σθαι καὶ ἰκετεύειν, ἀ-
γε (εἰτι) αἰσχυνθήσεται.

ωσδ. Πτωχὸς (πρε-
σαιτης) μὲν ὁ ὑπερ-
φανός, ὁ δὲν ἐργαζέ-
ται πτωχεύων (πρεσαιών)
αἰτητῆς δὲ ἄκαιρος, α-
πεχθὲς (φοβηκὸς ὢν)
ἀπελασθήσεται.

ωσε. Ἐπιτυχῶν, ὧν
ἐδεήθησιν, χάριν ἔχει (δ-
χαρίζεται). εἰ δὲ τις ὁρ-
νήσῃ τὸ ἦ ὅτι λογὸς δι-
καίη, καὶ φθνήσκει, μὴ
παρενόχλει, μήτε γογ-
γυζέ.

ωσο. Ὅπερ τις δῶ εἰ-
ται ὅτι αἰτηθεὶς, ἐμ-

872. Afflictionem
afflictis ne auge, sed
suppetias ferendo mi-
nue, cum implorant.

873. Adjumento
qui eget, cum instan-
ter obnixeq; rogare,
obtestari, obsecrare,
supplicare, numne
(numquid) pigebit?

874. Superbus men-
dicus mendicando nil
emendicat: importu-
nus verò flagitator, o-
diosus est, repulsam
feret.

875. Cum impetra-
veris, quæ rogasti, gra-
tias (grates) age: si
verò quis iurâ de cau-
sâ negaverit & dene-
gaverit, ne obtunde,
ne murmura.

876. Quod quis
non rogatus largitur,
Q 2 mo-

μελῶς μὲν ἀρνησάμην, ἀλλὰ μὴ δοτόπυσον αὐθαδῶς (ἀμεταπεισῶς) μὴ κατὰ φρονήσάμην (ἐξεδενήσάμην, ἀτιμήσάμην) δοκῆς, καὶ ἀχαρισία τέ, καὶ αὐθαδείᾳ σοι, ὡς ἀχαρισῶ, καὶ αὐθαδεῶντι, προσφέρῃ καὶ ὀνειδίζῃ.

ωσζ. Κλιμακτῆρες τῆς ἀχαριστίας εἰσὶ, τὸ διεργέτημα ἀναγνῶναι, ἐγκομιάσαι, ἀνταποδύναται.

ωση. Θεραπεινικὸς εἶναι, καὶ τὰς διεργέτας δώροις ἀμειβεσθαι (ἀνταμειβεσθαι) καὶ τὰς ἐπιποιήσαντας ἀντεργεῖν, τῶν δ' ἰσχυρῶν ἐστὶ.

ωσθ. Καταλυταῖς μὲν ἀγαπητοῖς τὰ ξενία, τοῖς ἀναγκαίοις δὲ (ἐπιτηδείοις, προστήκοσι) χαρίσματα τὰ ἐτήσια πεμπέλαι.

ωπ. Τίμα, σεβας, καὶ ἀγαλῶς ἀνδρας πε-

modestè recusa, sed pertinaciter (obstinatè) ne respue, ne contemnere (temnere, aspernari) videaris, tibiqve, ceu ingrato ac pervicaci, ingratitude & pervicacia obiectetur & exprobre-
tur.

877. Gratitude gradus sunt beneficium agnoscere, de-
prædicare, pensare.

878. Munes esse, & beneficiis munera retribuere (redhostire) & qvi benefecerunt, remunerari, opulentorum est.

879. Acceptis diversoribus xenia, necessariis strenæ mitantur.

880. Conspicuos & donis singularibus
an

ειφανείς, καὶ δώροις ἐξ- antecellentes honora-
αρέταις Διαφερόντας, reverere, & suspice,
ὀλιγαίων (ὀλιγώρως ἐ- neminem despice (de-
χων) ἔθενός. spicatu habet).

ωπα. Ὡφέλῃσιν πάν- 881. Prosis omni-
τας, μηδένα βλαψόν, bus, obis nemini, fau-
τὴ δ' ὀτυχῇ σύμπασιν ὀ- sta precare universis,
ξάμεν Θ.

Κ Ε Φ Α Λ Ι Ο Ν CAPUT NONAGE-
ἐννενηκοστὸν. SIMUM.

Π Ε Ρ Ι Τ Η Σ DE FORTI-
ΑΝΔΡΕΙΑΣ. TUDINE.

ωπαβ. Μεγαλόψυ- 882. Magnanimus
χός ἐστιν ὁ δ' ὀτυχήματα est, qui secunda & ad-
καὶ ἀτυχήματα ἀδια- versa indifferenter
φόρως ἀνεχέσθαι δυνά- ferre potest.
μεν Θ.

ωπαγ. Οὐδὲν γὰρ τῶν 883. Nihil enim
τυχόντων θαυμάζει, vulgare admiratur, ad
τοῖς ἐξαίφνιδίαις ἐκ ἐκ- repentina non con-
πληττεῖται, καὶ τὰς μὲν sternatur, labores non
πόνους ἐκ ἀναίνεῖται, ὅσοις detrectat, & quibus se
δὲ προσανέτεθι, αὐτὸς addixit, eos alacriter
προθυμῶς ὑποδύεσθαι, subit, strenuèq; urget;
καὶ ἐπείγει δραστηκῶς pericula inevitabilia,
τὰς κινδύνους τὰς ἀνα- (inevita-
ποδμάσσει (τὰς αἰφύ-

ἢ ὥς ἴπικαιμένους, ἴπι- biliter imminentia
κρεμαμένους, ὀνιστῆρας) (impendētia) instantia
ὑπολαμβάνει ἀταμ- intrepidus adit, & ani-
βης καὶ ἐνθύμως ὑπο- mosè suffert: auda-
μένει, τὴν θρασυτήτα ciam modò & temeri-
μόνως καὶ προπετείαν tatem refugiens.
διαφεύγων.

ὡπθ' Διὰ ταύτην 884. Propterea quod
ἐνδελεχίζει μὲν, ὃ ἤρ- cœpit, continuat: fes-
ξατο ἀπεικῶς δὲ καὶ sus tamen & lassus, ne
κεκοπιακῶς ἐπὶ τῷ μὴ succumbat penitus,
παντελῶς ἠτῶσθαι, ἀ- remittit.
ρίησιν.

ὡπερ Ἐξεναντίας ὁ 885. Pusillanimis
μικρόψυχος οὐκ ἔσται ex adverso rebus pro-
(ἐπαίρεται) ἴπὶ τοῖς speris intumescit, ex-
ἑ ημερήμασιν, ἴπὶ τοῖς tollitur, calamitosus
δὲ δυσυχῆ αὖτις ὑφινά- subsidit & animum
ζει καὶ αἰδύει, τοῖς δ' despondet, inopinis
ἀπροσδοκῆτοισι κατὰ percellitur, & ad quē-
πλήττειται καὶ δὴ καὶ πρὸς vis strepitum effœmi-
ψόφον πάντα θηλυδρι- natè mollis, trepidus,
ως μαλθακός, καὶ τρο- & qverulus est: muti-
μώδης, καὶ ὀδυρπικός re vel hiscere vix au-
ἐστὶ γρυζαῖν ἢ διαίρειν dens.
τὸ ἑ μὲν μόλις τολμή-
σαι.

ὡπερ Τίθεν διαφέ- 886. Inter fortem
ρει ὁ ἀνδρῆς τὸ δαίμα; ergo & ignavam (se-
gnem,

(ῥαθύμῃ, ἀργῇ;) πᾶμι-
 πολυ. Ὁ μὲν γὰρ τὰ τῆς
 προσήκουσας ἔργα (τῆς
 διαγωγῆς μέρη) δια-
 πρᾶττει ὑπὸ μελῶς, καὶ
 κηδεμονικῶς, καὶ ἐκτε-
 νῶς, καὶ ἀκρεβῶς, ἡρό-
 μα μέντοι ὁ δὲ ἀμελῶς,
 καὶ ἀκηδῶς, καὶ ἀναιμ-
 νῶς, καὶ παρέργως, καὶ
 ἀσελγῶς τε, καὶ λα-
 βρῶς. Καὶ ὁ μὲν ἔσθ' ἡ
 μέλλων ἀπαυσι, καὶ ἀνδ-
 ραλεΐψεως (ἀδιαλεί-
 πτως) γνῶμη (αἰρέσει)
 καλῇ ἐμμένει· ὁ δὲ πάντ'
 ἀναβαλλόμενος, ἄλλο-
 προσαλλῶς ἔχει, προ-
 φασίζεσθαι καὶ ἐφίσταται.
 Ὡς ἐπος εἰπεῖν, ὁ μὲν
 ἀκμάζει πανταχῇ, ὁ δὲ
 ἀτονεῖ καὶ νῶθεϊα παν-
 ταχῇ.

ὡπλ. Τοῖς νοθέσι,
 καὶ σχολαστικῶς, τοῖς τῇ
 δέξια (τῷ ὀκνῶ) καὶ
 ῥαθυμίᾳ, καὶ ἀκηδεῖα
 ὑπὸ πηθεῖνοις αἰεὶ ἐορ-
 τῇ εἰσι· διὸ καὶ ἀ-

gnem, pigrum) quid
 interest? Plurimum.
 Ille enim munia (par-
 tes) vocationis agit so-
 licite, sedulo, enixe,
 atq; accurate, quiete
 tamen: hic autem ne-
 gligenter, socorditer,
 remisse, defunctorie,
 proterve, atq; proca-
 citer. Et ille quidem
 incessanter, sine inter-
 missione, in propo-
 sito decoro pergit: hic
 verò omnia procrastina-
 nando desultorie agit,
 tergiversatur & resti-
 tat. Verbò: ille viget
 ubiq; , hic langvet &
 torpet ubiqve.

887. Desidibus &
 otiosis, pigritiæ, fe-
 gnitiei, atqve acediae
 deditis semper feriæ
 sunt, etiam

νεόρσις ἡμέραις χο-
λαῖσιν.

ωπη. Ὁ δὲ Φιλεργὸς
(δραστήριος) καὶ ἐν χο-
λῇ ἀσχολὸς ἐστὶ.

profestis (diebus) o-
tiantur.

888. Navus(gnavus)
etiam in otio negotio-
sus est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑννεηκοστὸν πεν-
τον.

CAPUT NONAGE-
SIMUM PRI-
MUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕΡΑΤΙ-
ΥΠΟΜΟΝΗΣ. ENTIA.

ωπθ. Κατὰσπιν τὴν
ἀθλίαν, παλαιπωρίαν,
καὶ συμφορὰν (κακοπά-
θειαν) τί ὀφελῶ ἴπο-
δύρεσθαι, ἔχουσιν τ' ἔσι
μεταλλάξιν εἰς ἀμεινον;

889. Ærumnosam
conditionem, mise-
riam, atqve calamita-
tem quid prodest de-
plorare iis, quibus non
datur in melius com-
mutare?

ωγ. Ὁ ὑπομονικὸς
γενάζει μὲν, καὶ δακρύει,
καὶ πλαίει, ἔ μὴν κω-
κύει, ὀλολύζει, ἢ ὀλο-
φύρεται.

890. Patiens ge-
mit, lachrymatur, flet,
non autem plorat, eju-
lat, lamentatur.

ωγα. Ταῖς ἀδικίας,
καὶ ἀββολαῖς ἔ μὴ ἀ-
μείβεσθαι τιμωρῶν, ἔδ'
ἴσον ἴσῳ ἵπιφέρει ἀλλ'
ὁ γυναιμόνως ἀνέχεται,

891. Injurias atqve
calumnias non ulci-
scendo rependit, neq;
par pari refert (reta-
liat,) sed æqvanimi-
tèr tolerat;

ekte-

ἐκταπεινῶν μᾶλλον, ἢ extenuans potius, quā
δεινῶν. exaggerans.

ωυβ. Δυσχεραίνει μὲν
ἐπὶ τοῖς ἀναξίως πε-
πραγμένοις, καὶ χαλε-
παίνει (νεμεσᾷ) τῷ δυ-
σμενεῖ, καὶ ἀγανακτεῖ
καὶ αὐτὸς ἀλλ' ἐν ὑπερ-
ξεί τῇ ὀργῇ ἐπ' ἐκδι-
κησιν (ἡμωρίαν) ὅδε
κατὰ ῥέχει ὁδενὸς σφό-
δρα ἐχθρὸς μὲν τινι, κα-
κωλικὸς δὲ ἡκιστα.

ωυγ. Κατέχειν τὴν
ὀργιλότητά, καὶ συγινώ-
σκειν, συγχωρεῖν τε καὶ
ἀφίεναι πλημμέλειαν,
καὶ φείδεσθαι τῶν ἐχ-
θρῶν θυμῷ μὲν παρόχον-
τος ἐστίν, ἀκράτεις δὲ καὶ
ὑπερβόλον. Διαπυρ-
ρῶσαι, βρέμειν, μαίνε-
σθαι, ἀπειλεῖν, (διαπει-
λεῖν) λοιδορεῖσθαι, καὶ
ἀρὰς καλεῖσθαι.

ωυδ. Ἀκρατὴς γὰρ
ἐαυτοῦ ἐστίν ὁ ἐπὶ τοσού-
τον ὀξύθυμος, ὅπως
καταλεῖν ἐαυτοῦ ἀδυνατήσῃ.

892. Indignatur,
quidem indignè factis,
& malevolo succenset
ac stomachatur; sed
non effervescit in vin-
dictam, nec vehemen-
ter invehitur in quen-
quam: infensus est a-
licui, non infestus.

893. Iracundiam
cohibere, ignoscere
& condonare, atq; re-
mittere culpam, par-
cere inimicis, excel-
lentis animi est; exar-
descere, fremere, fure-
re, minari, (minitari)
maledicere, diras im-
precari, impotentis,
(sui non compotis.)

894. Impos enim
sui est, qui eousq; ex-
candescit, ut se repri-
mere nequeat.

Q 5

895

ωμ. Ο γενναῖος, 895. Generosus ma-
 πρᾶτος εἶναι Φίλει μάλ- vult mitis esse quàm
 λον ἢ ἀπηνῆς, πρᾶτος atrox, mansuetus quàm
 ἢ θήριος, πρᾶτος ἢ ferus, benignus quàm
 βλοσυρός, διδίαλα- truculentus (trux), pla-
 κίος ἢ παλαμναῖος. cabilis quàm dirus.

ωμ. Ἡ γὰρ ἀπηνεία, 896. Sævitia enim,
 θηριότης, καὶ ὠμότης, immanitas & crude-
 ῖς δυναμένη κηλεύεται, litas, (quæ mulceri
 ἔχει θηριωδὴς ἐστὶ; nequit) nōne bestia-
 lis est?

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ CAPUT NONAGE-
 ἑννεηκοστὸν δεύ- SIMUM SECON-
 ῖον. DUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ DE CON-
 ΕΥΣΤΑΘΕΙΑΣ. STANTIA.

ωμ. Προαιρέσει τῇ 897. In honesto
 καλῇ ὀπμ. νειν μὲν ἀκι- instituto immotè at-
 νήτως καὶ βεβαιῶς, τῆς que firmiter persistere,
 εὐσταθείας ἐστίν, ἔπρᾶς constantiæ est; non
 καρτερεῖν δὲ, τῆς ἀθε- perseverare, levitatis.
 σίας.

ωμ. Ἀλλ' ἔχει δὲ ἄλλο 898. Sed heus tu,
 μὲν τί ἐστίν, εὐσταθὴ εἶναι, aliud est constantem,
 ἄλλο δὲ, αὐθάδη, aliud pervicacem esse.

ωμ. Τινὸς ἐν ταῖς 899. Si quis ergo me-
 κρείττω πείσσει (συμ- liora suadet, (confu-
 ste)

βελεύσαι ( ) ἢ τῶν
κακίων ἀποτρέψαν-
τ ( ) (ἀπασυμβελεύ-
σαι ( )) ὡς ἀκαλέ-
στοις. ἢ ἀποσπένδοις,
μὴ ἀπειθῆς ἴδι, μὴδ'
ἀντιμάχῃς ἀπὲς αἰώνως,
μὴδ' αὐθαδῶς ἀντίλεγε,
ἀλλ' ὑπαγρετῇ αὐτῷ
ταυα.

Ζ. Οὐ μὴν ἀλλὰ πα-
ρακινήσοις σε τινος ἐν
καλῷ ἀντιχερσὶν καὶ
ἀβελβαίῳ τὴν ψυ-
χὴν ἕως ἂν κατὰ ξῆς
καὶ ἀφ' ὅρα ξῆς τὰ κολύ-
ματα. Τα γὰρ κυρια-
καὶ πικρὰ (καθίστα-
ναι) ἀπρεπὲς ἐστ.

lit) aut pejora diffva-
det, adhortatur vel
dehortatur, ne sis con-
tumax, nec præfractè
repugna, nec obstina-
tè contradic, sed in his
obsequere ei.

900. Verùm si quis
te in bono labefactat,
obfirma animum &
obstina, usque dum
perfringas, perum-
pāsque obstacula. Rata
enim irrita reddere
dedecet.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ' CAPUT NONAGE-
ἑννεηκοστὸν τρί-
τον. SIMUM TER-
TIUM.

ΠΕΡΙ ΦΙ- DE AMICI-
ΛΙΑΣ. ΚΑΙ ΦΙΛΑΝ- TIA ET HUMA-
νότητος. NITATE.

Ἡ α. Πρὸς τὸ ἔσε-
δαι περὶ Φιλῆ, ἢ Δί-
γενήσεσθαι τὴν Δί-
τριβιν σὺ οἷς προσμιλῆς
(συνΔιατριβῆς) τοῖς
μέν ἐλάττωσι Φιλάνθρω-
ποι ἴδι καὶ ὡς περὶ ἡ-
γούμεν τῶν δὲ ἰσῶν θε-
ραπεινικός, τοῖς δὲ μεί-
ζοσι πειθάρχει σεβομε-
ν καὶ χαρὲν ἔχεις.

Ἡ β. Οθεν δὴ ἀπο-
χωρεῖς χαίρειν εἰπέ ὡ-
ς ἐνὶ συγχάεις ἢ πα-
ράγεις ἀπ' αὐτῶν Φιλι-
κῶς (Φιλανθ. ὡς)
ἀπασσόμενον δ' αὖτε
ἀπ' αὐτῶν τὸν ἀπὸ τῶν σὺ
ἀπ' αὐτῶν πῇ ἔμῃ
ἀπ' αὐτῶν.

Ἡ γ. Ερωτήσαντι (ἐ-
ροντι) ἀποκρίναι περὶ ἡ-
γῶς, ἀπινεύων ἢ ἀπο-
νεύων (ἀνανεύων) τὸ ἐ-
λάχιον.

Ἡ δ. Τὸν λαλῶντα
μὴ ἐναχλεῖν τῷ ἀγνο-
ῶντι ὅμως, ἢν τι ὑπο-
βρέξῃται σὺ τὴν Δί-
τριβιν.

901. Ut conversa-
tio tua eis, quibus cum
conversaris, amabilis
sit ac perennet, infe-
rioribus humanus es-
to & affabilis, æquali-
bus officiosus, supe-
rioribus venerabundè
obediens; in iis gra-
tiam.

902. Undecunque
abscedis, valedic; quē-
cunque convenis aut
præteris, amanter (hu-
maniter) saluta, salu-
tantem verò resaluta;
discedentem abs te a-
liquo usque comitari ne
dedignator.

903. Interroganti
responde placidè: ad
minimum annuendo
vel abnuendo. (renu-
endo.)

904. Loquentem
ne interpella, nescien-
ti tamen aliquid, si ti-
bi succurrit,

ing.

αν, ὑποβάλλειν· τὸν σε
ἀναμεινοντα μὴ ἐπέχειν.

Ἦ. Παντί, ὡπνι-
ξεν συνασαι χαρίζεσθαι
ἐν ἡνι, μὴ ἀντίτεινε, μὴ
δὲ βαρύνει, ἢ καὶ παροί-
κα. (δω. εἰδν.)

Ἦ. Τῷ τῆς μὲν βε-
λῆς ἀπορήσαντι συμβε-
λευσον, ὡδραμυθίας δὲ,
ὡδραμύθησαι, ὅππικ-
ρίας δὲ σύλληψαι, ὅππ-
κέρησον, καὶ βοηθήσον,
ψηφοφορίας δὲ, ψη-
φοφόρησον· τὰς δὲ ἀ-
δενήσαντας ὅππισκε-
ψαι· ἕτως ἀπάντων εὐ-
νοϊαν καὶ ὑποδοχὴν ἀ-
νακτήσῃ.

Ἦ. Ἐβλάψέ σε
ἡς; ὅππμυσον, καὶ Δρα-
τρέψαις αὐτόν· εἰ δὲ με-
ταμελήσειεν αὐτῷ ποιή-
σαντι, συγνώμην δός, καὶ
καθάψει, σὺ αὐτόν, καὶ
ἐξαρτήσεις κοῖδῃ.

Ἦ. Αὐτὸς δὲ λυ-
πῆσας ἄλλον, παροσηγο-
ρεῖν (παροσφθερίζεσθαι)

suggere; eum, qui te
operitur, ne morator.

905. Cuicunque
gratificari potes ullā
re, ne refragator aut
gravator, vel gratis,
(gratuitò.)

906. Si quis indi-
get consiliò, consule;
si consolatione, con-
solare; si subsidiò, sub-
veni, opitulare, & au-
xiliare; si suffragiò,
suffragare; ægrotos
visita; sic omnium de-
mereberis benevolen-
tiam & favorem.

907. Læsit te quis?
connive, & suffundes
eum; si pœnitet fecis-
se, da veniam, & oppi-
dò tibi devincies ac
obstringes.

908. Si alium of-
fendisti ipse, alloqvi,
(affari)

paca-

πρᾶνεν, ἀλλάπειν, pacare, placare, de-
 παραιτέσθαι, καὶ κα- precari & reconcilia-
 τᾶλλάπειν μὴ αἰσχύνε- ri ne pudeat; non di-
 εἰ μὲν πρὸς ἀφροσίων, cis ergo, sed serio.
 ἀλλ' ὑποσχεθῆς.

909. Simultatem
 90. Διαπλοκὴν ὑ- latentem inveterasce-
 πρᾶλον πειρημασκέν re non fines, ne in o-
 μὴ ἔλθον, μη εἰς ἐχθρὸν dium transeat.
 (μῖσος) μεταπεσῆται.

910. Contuberna-
 91. Τοῖς ὁμοσκηνοῖς les & convictores [in
 (συνετίοις) καὶ τοῖς συσ- contubernio præter-
 σίτοις [ἀλλοθί τε, καὶ ὄν- tum & convictorio]
 τῇ ὁμοσκηνίᾳ, καὶ συσ- unanimitas condecet.
 σίλει] ἡ ὁμοθυμία ἐμ-
 πρέπει.

911. Diffensiones
 912. Διαστάσις μὲν eqvidem, ac disidia
 δὴ, καὶ ἀστάσεις, καὶ & discordiæ quin in-
 διχονοίας εἰ παρέσελ- tercedant, haud est
 θεῖν, δυνατὸν εἶναι ἀλλ' possibile: sed concor-
 ὅμως τὴν ὁμόνοιαν, ἀφ' dia redintegranda est
 τῆς ἀμοιβῆς ἀνοχῆς ἀ- tolerantiâ mutuâ, &
 ποκαθιστάτεον, καὶ τὰς disidentes, per ultrò
 δισταμένους, ἀφ' τῶν citròq; commeantes
 πρὸς ἀλλήλους συνιῶν & intercedentes con-
 καὶ μεσιτευσόντων ἀφ' ἑα- ciliatores, conciliandi.
 κτεον συνδιαλλακτέον)

912. Si fortuantus
 913. Εὐτυχὲς καὶ κατ' ἔν- est aliquis, & haber
 τος πρὸς τὰς πράξεις, successus,
 ne

μη κατίλλωπτε, ἀλλ' οὐ-
νοικῶς ἔχε αὐτοχρῆσθαι
οὐδὲ, συνοικτιζεῖ οἰκτιρ-
μονος γὰρ ἐστὶ, τὰς ἀθ-
λίους ἐλεεῖν.

913. Περὶ παντός
παράδειξε πᾶσι τῆς ἀλη-
θείας· ἔστιν γὰρ ὑπὲρ
τὸ ψεῦδος βλοσυρώτε-
ρον. Ὁ μηχανησάμενος,
ὁ ψευδέσθαι, δυσμυσ-
τῶς ἀνείη.

914. Εἰ ἀπορήσῃς τὸν
διεγνωρίσθαι σοί, μὴ ἐκ-
λάλει, μὴδ' ἄλλος πυν-
θανέσθαι πᾶσι σε καί-
περ ἐρόμεν· σιωπᾶν,
φημι ἐγὼ, καὶ μὴ ζεῖν ἢ
ἐχεμυθία σε εἰδέναι μὲν
λυμανεῖται; μάλα δὲ
σφοδρὰ συστήσει σε καὶ
δουτυχῇ ἀπεργάσειαι.

915. Ἐν τοῖς λαοῖς
(φαιδοῖς) σκυρὸς
μὴ ἴσθαι, ἔθ' ὡς ἀνέ-
σθην πειχαρῆς.

916. Καὶ ἄλλων σκω-
πτικὸς ἔκ' ἀνείης λα-

ne limis specta, fave :
si infortunatus, com-
miserare. Misericor-
dis enim est misero-
rum miseteri.

913. Veracitati in-
primis stude : menda-
ciō nil tetrus. Qui
comminiscitur, quod
mentiatur, exosus est.

914. Si quid inno-
tuit secreti, ne divul-
ga, nec resciscat à te
alius, tametsi conte-
tur : tace, inquam,
mussa : taciturnitas
tua nemini incommo-
dabit, te apprimè
commendabit, & fe-
licem efficiet.

915. Inter hilares
terricus ne sis, nec ta-
men effusè lætus.

916. In alios dicax
ne sis :

fi

μυρόν δέ τι ὡς ἀπλέ-
κων τῷ διαλέγεσθαι, ἀ-
λές ἔσωσαν, ἔσκαμμα-
τα ὑπαινίτῃς, μή δια-
συρεῖ, ἵνα μή η τῶν πα-
ρόντων πινός καθάπτης,
ἢ τῶν ἀπόντων πινὰ δια-
βάλλῃς.

Ἰς ἐρίζειν μὲν γὰρ,
καὶ νεικεῖν, καὶ φιλονει-
κεῖν, τῶν ἀγροίκων ἐστὶ
βλασφημεῖν δέ, καὶ συ-
κοφανεῖν, ψευδιστῶν
καὶ συκοφαντῶν πείσυν-
ρειν δέ, καὶ πείσυνθαι,
σκιταλῶν καὶ βωμολό-
χων λοιδορεῖν δέ (λοι-
δορεῖαι εἰπεῖν) καὶ ὑβρί-
ζειν ὑβρεῖν, πείσυνθαι
ρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἑννενηκοστὸν τέ-
ταρτον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΕΥΓΝΩΜΟΣΥ-
ΝΗΣ.

Ἰη. Ὡς ἂν συνδια-
τρεῖς, καὶ πρὸς ὅν

si tamen lepidi quid
fermocinando admi-
sces, sales sint, non
cavilla: allude, ne
vellica; ne quem prae-
sentium lacestas, ab-
sentium calumniaris.

917. Nam jurgari,
rixari, & vitiligare,
agrestium est: crimi-
nari & deferre, fufur-
ronum & delatorum:
vexare & exagitare ba-
latronum & scurrarū;
convitiari (convitiis
urgere) & contume-
liā afficere, nebulo-
num.

CAPUT NONAGE-
SIMUM QUAR-
TUM.

DE CANDORE.

918. Cum quo vere
saris, &

ne

ἀταγκαίότης σοὶ ἔσται ὅ-
τι παρχει, πρὸς τὸν ἀ-
πλοϊκὸς (ἀπλοῦς) ἴδι,
ἀνέδ' ἀπάτης (τέχνης)
καὶ δόλῳ, καὶ σοφίσμα-
τι. Τὸν μὲν γὰρ Φί-
λον, καὶ εὖνεν συμπεριόν-
τα, τὸν δὲ κοπίειν καὶ ἀ-
πατᾶν, πῶς οὐκ ἔστιν ὅ-
τι;

919. Πρὸς ἐταῖρον
πιστὸν πιστῶς ἔχει, αὐτὸς
λάθρα (κρυβδὴν) εἰς
βλαβὴν αὐτοῦ, ὅθεν ἐν-
σησομεν. Ὁ δὲ τὸν
ἀπονδῶς γὰρ πρὸς τῶν
(τὸν ἀπονδῶν) τὸν
ἀπονδῶς ἐστὶ, καὶ ἀπώλειαν
ἐαυτῷ μηχανᾶται.

920. Εἰ μεμπτόν τι
ἔστιν, ὅτι λαθραίως ἀνὰ γέ-
νοιτο, ἀλλ' ἐνωπῇ, κα-
τὰ εἶμα, καὶ δὴ καὶ παρ-
ρησίᾳ, καθὼς Διανοεῖς
μόνον δυνάμει καὶ δι-
χαπικίας.

921. Τῆς Φιλίας
καὶ οἰκειότητι ἀλλοτρι-
ώτερον ὅθεν ἢ ἡ κολα-
κεία.

necessitudo tibi est,
erga illum sis apertus,
sine fraude, (technâ)
dolôq; & fallaciâ. A-
micum enim fante-
remq; fraudare & fal-
lere, quale decus?

919. Fideli sociô
fidus esto, illo clam-
(furtim) ejus in frau-
dem nihil occipe.
Nam perfidè qui agit,
perfidus est, sibiqve
perditionem machi-
natur.

920. Si quid taxan-
dum est, non clam-
fiat, sed coram, in os;
idq; parrhesiâ, prout
sentis: modò tempe-
stivè, & sine amaru-
lentiâ.

921. Ab amicitia
& familiaritate nihil
alienius assentatione.

Ἰκβ. Ὅραῖς τι ἔγκλημα; μὴ ἀποκρύπτεις, ἀλλὰ παραινέει. Ἰππίμα, Ἰπίπλητε. Καὶ γὰρ διότι ἔχ' ὁρᾶν ἂν περὶ ποιήσαιο;

Ἰκγ. Πλημμελήσαντες τῶν πλησίων. Φανερώς ἔλεγχε καὶ ὄθυνε αὐτόν. Ἰωπεύειν Φενάκων τῶν πολυρόπων ἐστίν.

Ἰκδ. Χρήσιμα (ὠφέλιμα, λυσιτελή) μὲν εἰπόντος τινός, ὁμογνωμόνησιν ἀχρηστὰ δὲ (ἀνωφελῆ, ἀλυσιτελή) μὴ κολάκευσιν.

Ἰκε. Ἡ Ἰωπεία καὶ ἡ ὤψα φύκωσις, τῶν ὑφάλων ἐστίν. Σὺ δὲ ὁμογνωμόνως (ἀδόλως) καὶ ἀκίβδηλως ἀπαντήσας.

Ἰκς. Τ' ἀληθὲς αὐτοπαθῶς ἐξομολογῶν μὴ αἰσχύνθητι, καθ' ὃ συνειδώς εἰ. Εἴ ποτε γὰρ ἐξορκισθῇναι ἂν βεβλήσαιο;

Ἰκζ. Ὡς ἢ ὁμογνωμόνως;

922. Cernis crimen? Ne dissimula, mone, increpa, oburga. Etenim cur non cernere simules?

923. Si proximus deliquit, apertè corripere & corrige: adulari versipellium impostorum est.

924. Si quis utilia loquitur, assentire; si inutilia, ne assentare.

925. Palpum & ofrucia subdolorū sunt: tu candidè & sincerè omnia.

926. Veritatem ingenuè fateri ne verecundator, uti conscius es. Cur enim adjurari velis?

927. Quorum tibi non

σύνη ἔγω δεδοκίμασμέν-
νη σοὶ εἶναι, αὐτοῖς οἰκείον
σε μὴ παρέξεις, ἄλλως
δὲ κατὰ φρονήσεως κυ-
ρήσεις.

Ἰκη. Τὴς ἀγνώστους
ἔμην αἰκάλει, ἵνα μὴ
κορίζεσθαι σε, καὶ ἐνε-
δρεῦεν ἰωνίαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἙΝΕΝΗΚΟΣΘΟΝ ΠΕΜ-
ΠΟΝ.

ΠΕΡΙ ΟΜΙ-
ΛΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΠΑΙ-
δευμένης.

Ἰκθ. Ὡς δὲ τῶν
πραγμάτων οὐλομένη ὑπάρ-
χει, πρὸς συνόμιλον βα-
δίζετω ἀλλ' ὡς ἀπεχθής
εἰ, ἢ ὀπισθοκοπεῖ, ἀλλ'
ἀφίεθι αὐτόν.

Ἰλ. Ποδαπὸς ὁ ἀ-
γαπήσιος σε συνήμων εἶναι,
δυσγενής ἢ δυσγενής, μὴ
τίς ἐν αἰσχύνῃ πλὴν
ἐάν τις ἡσυχῇ, καὶ πρὸς τὴν
φύσιν σε (τὸ ἡθὺς σε)
ἀρμότῃ τοῖς δι' ἀδόξοις
μὴ προσμινάσῃς.

nondum exploratus
est candor, familia-
rem te non exhibebis:
ceteroquin contem-
tum incurres.

928. Ignotis blan-
diri noli, ne te lenoci-
nari ac insidiari exi-
stiment.

CAPUT NONAGE-
SIMUM QVIN-
TUM.

DE CON-
VERSATIONE
eruditā.

929. Cui ab occu-
pationibus vacat, va-
dat ad congregationem:
eum tamen, cui invi-
sus es, ne invisas, sed
missum facias.

930. Cuius sit dile-
ctus sodalis & nobilis
an ignobilis, ignomi-
niae tibi ne ducas,
dummodo sit frugi &
ad ingenium tuum con-
gruat: infamibus ne
te conjungas.

R 2

931

Ἰλα. Συνδοσίας τὰς
ἀνειμένους καὶ φάουλας
ἀλφειύς· ἀλφει-
ύςσι γὰρ τὰ ἦθη.

Ἰλβ. Οἱ παιδείας
ἀληθῶς τεθυχηκότες
τοῖς περὶ πάντοις ἡδοναῖς,
ἀντε μελετήσων, ἢ πρὸς
ἀλφειύς.

Ἰλγ. Καθικνῶντες
(δυσχεραίνοντες) δὲ πε-
ριπατεῖν ἐν τῷ πρὸς εἰ-
λω, συγκαθίζοντα ἐν
σκιά.

Ἰλδ. Ναὶ μὰ θεόν,
καλὸν καὶ εὐμελές ἐστι,
δύνασθαι τοῖς μακρῶν
ἀπὸς ἀλφειεύς
καὶ σημαίνειν (μηνύειν)
ὅτις, ἔμην δὲ ἀγγελων,
ἀλλὰ ἀλφειεύς.

Ἰλε. Οἱ μὲν δὲρχαῖοι
ἐν κηρώμασιν [ὡς ἐκ-
τειθῆσεσθαι, πάλιν ἢ
ἐξαλειφθῆσεσθαι, δύνα-
σθαι] ἐγραψαν, τὰς
γραμμάς φέρεις μετ' αὐ-
τῶν σείλαντες· ἡμῖν δὲ
ἢ πᾶπυρος, καὶ τὸ μέ-

931. Sodalitia dis-
soluta & nauci devi-
ta: vitiant enim mo-
res.

932. Docti deambu-
lationibus delectan-
tur, sive meditandum
est, sive confabulan-
dum.

933. Cum autem
in aprico spatium tæ-
sum (pertæsum) est,
confident in umbrâ.

934. Næ per DEUM,
pulchrum & scitum
est, cum disitis collo-
qui & quidvis signifi-
care posse, non per
nuncios, sed per lite-
ras.

935. Antiqui in ta-
bellis ceratis [ut dete-
ri aut deleri posset]
exarabant, & cum iis
tabellarios mittebant:
nobis papyrus & atra-

men-

λαυτὸν γραφικόν, ἵππο-
τηδεϊότερόν ἐστιν.

Ἰλς. Ἐπιστολὴ ἐπι-
γμενὴ, ὅπως μὴ ἀνα-
γινώσκῃται, εἰ μὴ ὑπὸ ἐ-
κείνῃ, ᾧ ἱπποτίκεται,
σφραγίδι ἱπποσφραγι-
ζεται, ἀνασφραγισθη-
σαμένη [ἢν μὴ ἐγκατα-
ληφθῇ] πρὸς ὃν ἀπο-
βλέπει ἡ ἱππογραφὴ.

Ἰλς. Τὸ ἐπὶ ὠνυ-
μον ἐνδὸν ὑπογράφει-
ται.

Ἰλη. Τὸ σχεδάρειον
σφραγίζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ἐννενηκοστὸν ἐ-
κτόν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΠΑΙΓΝΙΩΔΩΝ.

Ἰλθ. ἵνα μὴ ὑ-
ποφέρηται πρὸ σθεν-
εὐθρυπίου (δύναμις ἢ
ἀσθενής) μαλακία, ἀ-
ποκάμνη, ἢ ἐκνεύει.

mentum commodius
est.

936. Epistola com-
plicata, ne legi queat,
nisi ab eo, cui destina-
tur, ob signatur sigillō:
resignanda [nisi inter-
cipiatur] illi, ad quem
inscriptio spectat.

937. Cognomen
intus subscribitur.

938. Schemata non
figillatur.

CAPUT NON AGE-
SIMUM SEX-
TUM.

DE LUDII-
CRIS.

939. Ne labascant
fragiles vires, aut lan-
gvescant, lassentur &
ener-

R 3

ven.

ζηται, πένυς ἐνίοτε τῶν
παυδαίων, καὶ σὺν τοῖς
ὁμήλιξιν [οἱ ἀνόμοιοι γὰρ
ἐκ δὲ ποιεῖσι κοινωνίαν]
ἀναχαλῶ τεῖρυμένῳ,
καὶ ἀναψύχῃ τεψε-
σι.

Ἰμ. Τὰ μὲν γὰρ θεά-
ματα ἡδεῖ, ἡ δὲ συγκί-
νησις ἀναζωπυρεῖ.

Ἰμα. Ἐν ὧντραπε-
λίαις μὲν καὶ γνώμας
καὶ αἰνίγμασι καταθλεῖν,
εὐστοχόν ἐστι παίζειν δὲ
τῇ σφαίρᾳ (σφαιρί-
ζειν) ἢ κώνοις ἢ τροχῶ
ἢ σφαιραῖς ἢ τῇ κύν-
δα, ἢ δρεπάζειν, παιδα-
ριῶδες τοῖς χαρτίοις
δὲ καὶ πετάλοις παι-
κτικοῖς, τῷ πυργίῳ, τοῖς
ἀστραγάλοις ἢ κύβοις
(ἀστρογαλίζειν ἢ κυ-
βεύειν) τῇ πετρεῖᾳ (πετ-
τεύειν) τῷ Φιμῶ, κυβευ-
τικόν τοῖς λησταῖς δὲ
(τῇ σκιραφείᾳ) ἐρ-
γῶδες.

Ἰμβ. Ὅπῃ εἴ τις εἰς

ventur, à feriis quan-
doq; cessa, & cum coæ-
taneis [disparēs enim
non benè sociantur]
defatigatum te relaxa,
& refocilla oblecta-
mentis.

940. Spectacula
enim delectant, com-
motio vegetat.

941. Facetiis, di-
steriis, ac ænigmati-
bus certare ingenio-
sum est; pilâ, conis,
trochô, globulis, my-
indâ, par impar, pue-
rile: chartis foliisq;
lusoriis, turriculâ, ta-
lis seu tesseris, aleâ &
fritillo, aleatorium:
latrunculis, opero-
sum.

942. Ubi si quis ad
inci-

γενὸν συναλύνειαι, ἔρρει incitas compellitur,
αὐτός. actum est de eo.

943. Choreas du-
 cere & tripudiare la-
 sciui solent.

Ίμδ. Ὁ καλοβά- 944. Grallator
 της καλίνοις βάθοις grallis gressus spatio-
 δρεῖς διὰ γὰρ βαθί- los divaricat.
 σμυς.

ὅμε. οἱ χοινοβά- 945. Funambuli, pa-
 ται, βαβαί (παπαί) καὶ πα! cæteriqve petau-
 λοιποὶ οἱ πέτραις, ristæ qvàm confiden-
 ὡς θαρρᾶλέοι εἰσὶ καὶ tes atq; audaces sunt.
 πολυμηροί;

946. *Cursor*es à
carceribus ad metam
curriculo festinant, &
primus brabéum au-
 fert.

947. Alii signant
lineam, quam simul ac
attigerunt, consistunt
illicò: qui ultrà pro-
currerit, aut cis(citra)
eā subfuerit, ludam
perdit.

948.

948. In circo (gy-
 ρω) μὲν ἰππεύοντες, ἐν ro) eqvitando, in ago-
 ἀγῶνι δὲ παλαίοντες neluctando & relu-
 καὶ ἀντιπαλαίουσιν, ὁπό- ctando, uter alterum
 πτερος καταβαλλεῖν ἀν conficeret, concentra-
 ἕτερον δυναοθεῖη, διη- bant.
 γωνίζοντο.

949. Gladiatores,
 οἱ πύκται, οἱ ἀθληταί pugiles & athletæ in
 συνίασι (συμφερονται) palæstrâ congregiun-
 ἐν τῇ παλαίστρᾳ, δι- tur, direttore Lanistâ.
 εὐθυντήρος τῆς γυμνα-
 σῆς.

950. Cùm duo di-
 γλῶντοιν, μονομαχία ἐ- gladiantur, duellum
 σιν, ἐν ᾗ εἰς μὲν ἀναλεί- est; ubi alter intentat
 νει καὶ ὀπισθεῖται τὴν ictum & infert, alter
 πληγὴν, εἰς δὲ ἐπέχει inhibet & propulsat;
 καὶ ἀμύνει Νικᾷ δὲ, ὁ vincit autem, qv̄i in-
 πρῶτος ἐμβόμενος. fligit.

951. Gesticulator,
 ἀγύρτης καὶ γόης ἐστὶ agyrta & præstigiator
 τῇ τῆς περὶ ἑαυτοῦ ταχυ- est, actionisq; volubi-
 στροφίᾳ τὴν τῶν θεα- litate aciem spectato-
 τῶν ὀφθαλμοῦσαν πείρα- rum perstringit; sed
 σκεπτῶν· ἔμην ἀλλὰ præstigiæ sunt, non
 ζητεύματα, ἃ δὲ θαύ- miracula.
 ματά ἐστιν.

952. Mimus (hi-
 στρίο)

ποκρίψ) τὸ ὄχημα τῶ
ἐτέρῳ ὑποκρίνεται (ἀ-
πεινάζει) καὶ ὀποτυ-
ποῖ.

953. Ἡ μὲν κωμω-
δία δράμα ὑποτυποῖ
ἐμπεπλεγμένον, ἀλλὰ
μετὰ κατὰστροφῆς ἡδέι-
ας ἢ δὲ τραγωδία λυ-
πηρὰν ἔχει ἐκβασιν.

954. Τὸ μὲν θεάτρον
ἐν τῷ προφανεῖ καθί-
σται, ἢ δὲ σκηνὴν πε-
τασμάσι σκεπάζεται-
ται.

955. Τὰ Βακχεύ-
ματα (Διονύσια) τὰ τῷ
Βάκχῳ (Διονύσῳ) ἐνα-
γῇ, οἱ τὸ μορμολύκειον
(προσώπιον, προσωπεί-
ον) ὑπαδεδυμένοι ἀγχοῖ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν

ἐννενηκοστὸν ἑβδο-
μον.

Π Ε Ρ Ι Θ Α-
Ν Α Τ Ο Τ Κ Α Ι
τὰ Φῆς.

frio) personam alte-
rias fingit (effingit) &
exprimit.

953. Comœdia
perplexum actum re-
præsentat, sed cum ju-
cundâ catastrophe :
Tragoedia tristem ha-
bet exitum.

954. Theatrum in
propatulo est. scena
sipariis velatur.

955. Bachanalia.
(Dionysia) Baccho sa-
cra, larvati (persona-
ti) peragunt.

CAPUT NONAGE-

SIMUM SEPTI-
MUM.

DE MOR-
TE ET SEPUL-
turâ.

R 5

956.

955. Εἰδικὸν τῶν ἀποθανέντων σύμπτωμα, ὃ ῥόγχιον θανάτου ἐστίν.

956. ὦ θνητοί, ὁποσοῖσ' ἐν ὑμῶν ἀναλογίζεται, ὅτι ταύτης τῆς τῶν χρόις στιγμῆς (ῥοπῆς) οὐαίων ἀρτᾶται.

957. Ἄμα γὰρ ἐξέπνευσας, καὶ ἡ ψυχὴ σου ὡς αὐτὸθεν (ἐξ αὐτῆς) ἔρρανόσε, ἢ εἰς τὰ ἔταρα μεταοικίζεται.

958. Ὁ νεκρὸς ἐνταφίοις δίκαις ὑπὸ τῶν κηδεμόνων κατεσκευασμένος, τῶν ἐστὶ, κεκδυμένος, πενθικῶς ἐνδεδυμένος, εἰς σπρὸν δόποτεθειμένος (σεσπρευμένος) καὶ εἰς νεκροφορεῖον ἀναβεβασμένος, ὑπὸ νεκροφόρων ἐκφέρεται, καὶ ὑπὸ ταφέων θάπτεται.

959. Τὰ κῆρεα (ἐναγίσματα) γίνονται πρὸς τὸ κοιμητήριον (τόπον τῶν ταφῶν μεσὸν) πομπῇ ἐπικηδείῳ.

956. Moribundorum speciale symptoma est stertor lethalis.

957. O mortales! Quotusquisque vestrum reputat, ab hoc puncto aeternitatem pendere?

958. Nam ut exspiraveris, confestim (extemplò) anima ad caelos vel tartara migrabit.

959. Funus funestis ritibus à libitinario adornatum, id est, polinctum, lugubriter indutum, capulo (loculo) conditum, sandapilæ impositum, à sandapilariis effertur, atque à vespillonibus sepelitur.

960. Fiunt exsequia (inferiæ) coemeterium (sepulchretum) versus, pompâ funebri.

Ἰζα. Ἡμεῖς μὲν ἐν-
ταφιάζομεν (κατορύτ-
τομεν) σώματα τὰ ἀ-
ψυχήσαντα (τέλεσθη-
κίτα) οἱ δὲ παλαιοὶ ἐ-
καίον καὶ κατέφλεγον
αὐτὰ· ὅθεν οἱ τάφοι τύμ-
βοι ἐκλήθησαν.

Ἰζβ. Στήλαι καὶ ἐ-
πιτάφια ἀνίστανται· ἐπι-
κῆδεα αἰδοῦνται.

Ἰζγ. Παρὰ τοῖς ἐ-
θνικοῖς μισθωθεῖσαι αἱ
θρηνηταί (ἡλεμίσαι-
αι) ἱαλέμιζον, ἱαλέμοις
καὶ ὀλοφυρμένοις ἀλογί-
ας καὶ ἐγκώμια ἐπαρι-
θμῶσαι.

Ἰζδ. Καί· ἵνα μὴ πε-
ριπλανήσωσιν οἱ ἔνεργοι,
τὰ νομιζόμενα τοῖς τε-
θνηκόσι, καὶ ἐναγισμὸς
δαίταις νεκρκαῖς ἐ-
πιέντω.

961. Nos exanima
(corpora) humamus
(humo mandamus),
prisci ustulabant &
concremabant: inde
sepulchra sunt busta
dicta.

962. Eriguntur cip-
pi & epitaphia: epi-
cedia cantantur.

963. Apud gentiles
cōductæ præficæ plan-
gebant, lesibus & ne-
niis elogia & encomia
enumerantes.

964. Et ne manes
oberrarent, iusta ac
parentalia feralibus
epulis faciebant.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟΝ ΝΟΝΑΓΕ-
ΣΤΟΝ ἑννεηκοστὸν ὀγδοόν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕ ΠΡΟ-
ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ
ΘΕΟΥ.

DE PROV-
DENTIA
DEI.

Ἰζε. Ὡτως ὁ θάνα-
τος (οἱ μοῖρα) τῇ πα-
ρευπηώτει αὐτῷ πάντα
τελευτᾷ.

Ἰζς. Πάντα γὰρ τὰ
ἐγχρονα πτώσιμα, ρού-
σαι, καὶ μεταβλητικά ἐσι
φύεταί, καὶ διαφθεί-
ρεται, ἢ ἀπογίγνεται.

Ἰζζ. Καίτοι εἰσι-
μὸν τι εἶναι εἴκειν, δε-
χαιότητι ὁμῶς κατὰ τρι-
βόμενον (παλαιόμενον)
παρέρχεται.

Ἰζη. Αἰαιθαῖς (με-
ταβολαῖς) αἰφνιδίως ὑ-
πὸ κείῳ ἀπᾶντα.

Ἰζθ. Ἀλλ' ὁμῶς ἄ-
θεός ἐστιν, ὅστις τὰ ἡμετε-
ρα καλινδιδῶται εἰκὴ
ὑπολαμβάνει μοιραία
ἀνάγκη πάντα περὶ ὧ-
ρεῖ.

Ἰο. Δαίμων καὶ
ἡ τύχη, ὅθεν εἰσι.

Ἰοα. Τυχαιὰ μὲν
ἢ ἐξαίφνιδια (ἀπερσ-
δοκήτα) συμπλώματα εἰ-

965. Ita mors (le-
thum) interventu suo
finit omnia.

966. Omnia enim
temporalia, caduca,
fluxa & transitoria
sunt, exoriuntur, & in-
tereunt, ac denascun-
tur.

967. Etiam si ali-
quid stabile videatur;
vetustate tamē attri-
tum decedit.

968. Vicissitudi-
nibus subitaneis sub-
jacent omnia.

969. Atheus ta-
men est, qui temerē
volutari autumat res
nostras: fatali neces-
sitate succedunt o-
mnia.

970. Fors & fortu-
na, nihil sunt.

971. Fortuitos qui-
dem & improvisos
casus ef-

se

ναυ συγκωρῶ, πρὸς ἡ-
μας δὲ, ἀλλ' ἔπειτα τὴν
πρόνοιαν, ἥτις καὶ τὰ
ἐλαχιστα τῷ πνεύματι
αὐτοῦ καὶ ὁρῶντι.

972. Καὶ γὰρ ταῖς
τερίχαις τῆς κεφαλῆς
ἡμῶν δευρομνηθῆναι, ὁ
Σωτὴρ μαρτυρεῖται, ὡς
ἔδε μίαν ἀπὸλλυθῆναι οἰ-
αν' εἶναι.

973. Διὰ ταῦτα
μεταλλαγαῖς (μεταβο-
λαις) ταῖς ἀσυνήθεσι
πράξεσιν καὶ φάσματα
προσημαντικὰ προη-
γῶνται.

974. Σύμβολα γὰρ
ἐν τοῖς πράγμασιν ἐν-
εσιν.

975. Ἀλλὰ μὴν πάν-
τῃ θηρᾶν προγνωσθεῖς,
δεισιδαίμονία ἐστὶν ἄξι-
ώσοντι. τὸ Κύριον φα-
νερῶν (σαφηνίζειν) σοί
τι, ἢ ἀποκαλύπτειν, ἔ-
μήσελῃσιν.

976. Σὺ ὡσεὶ βαλὺ
ἐκείνης ὥχῃ, ἔκαστα

se, concedo, sed nostri
respectu, non provi-
dentia: quæ minutissi-
ma etiam autu suo di-
rigit.

972. Nam & capil-
los nostros numera-
tos esse, testatur Salva-
tor, ut ne quidem uni-
cus perire queat.

973. Ea propter
insolitas mutationes,
ostenta & prodigia o-
minosa antecedunt.

974. Insunt ergo
omina rebus.

975. Sed usquequaq;
præfagia captare, su-
perstitio est: si tibi Do-
minus aliquid mani-
festare aut revelare
dignabitur, non teta-
tebit.

976. Tu pius esto,
& supplex ora: non

te

λείπειν σε μέλλει ὁ Πα-
τήρ ὁ ὑψίστος, ὁ προ-
γνώσας προειδώς (προ-
εψάμενος) καὶ προορί-
σας τὰ αὐριον, καὶ με-
ταυριον, ἐφεξῆς (μετὰ
ταῦτα, τὸ λοιπόν) σοι
γενησόμενα ὁμοίως, ὥς-
περ τὰ χθές, καὶ το-
σέτοις ἤδη ἔτεσι γεγο-
νόςτα.

Ἰοζ. Τὴν σὴν εἰμαρ-
μένην μὴ προκατάλαβε,
ἀλλὰ προσδόκησον.

te relinquet Pater cœ-
lestis, qv̄i præscivit æ-
qv̄e, prævidit (prospe-
xit) & prædestinavit,
quid cras, perendie
(die perendinō) & de-
inceps (posthinc, in-
posterum) de te futu-
rum sit, ac quod heri,
& abhinc tot annis fa-
ctum est.

977. Fatum tuum
ne anticipa, sed expe-
cta.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟ
ΕΝΝΕΗΚΟΣΤΟΝ ΕΝΝΑ-
ΤΟΝ.

CAPUT NONAGE-
SIMUM NO-
NUM.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ **DE ANGE-**
ΛΙΣ.

Ἰοη. Παρήγαγε καὶ
τὰς ἀοράτους ἀγγέλους
ἀναριθμήτους (ἀναριθ-
μους) τὸ πλῆθος, τὰς
δοικεῖν τὰ κατώτερα
ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἰοθ. Οὐ μὲν ἄρα τὸ
εἶναι αὐτὸν τῆς ὑπὲρ αὐ-
τῶν.

978. Produxit & in-
visibiles Angelos, eos-
q; innumerabiles (in-
numeros) ad regenda
inferiora sibi admini-
stros.

979. Non quod opis
esset

in-

εἰας ἰπποδῆ, ἀλλ' ὅτι
αὐτῷ ἔγω συνήρεσε.

Ἰω. Καθεστῆκε τῶν
τῶν ἐν ἔργον τῷ ἀνω-
τάτῳ (ἐμπύρεϊῳ) ἀλλοί-
ωνες [ὡς δεινῆς πελαι-
πωρίας] ἀπεστῆσαν
(ἐξεστῆσαν) αὐτῶν. Ἀλλὰ
τῆς ὑπερφανίας, καὶ εἰς αἰ-
δῆν (ἐρεβος) ἐξωθήθησαν
ἐργονόθεν.

Ἰωα. Οἱ δὲ Ἀγαμέ-
ναιες ἐν τῇ ἀδιαφθαρ-
σίᾳ αὐτῶν, ἰσχυρισμένοι
εἰσιν, ἵνα μὴ ᾧ ᾧ πεσεῖν
πλεῖον (ἐτι) δύνωσιν.

Ἰωβ. Ἀμφὶ τὸν θρό-
νον τῶν Κίς αὐτῶν, χί-
λιοι χιλίων (ἐκατὸν μυ-
ριάδες) ᾤκισται, ᾤκισται,
σεβόμενοι, σεβόμενοι,
προσκυνῶσι, καὶ δοξάζου-
σιν.

Ἰωγ. Ἀποσπέντες
μὲν, τὰ προσελαγμένα ἐ-
πιπλῶσι, τελεσπῆες δὲ
τὴν πρεσβείαν (πρεσβή-
σκοντες) ἐπινέρχονται.

indigus, sed quia sic
est placitum.

980. Constituerat
hos in cœlo supremo
(empyreo) sed quidam
[proh dolor!] descen-
derunt (defecerunt)
ab eo per superbiam,
deturbatique sunt cœ-
litus ad infernum. [e-
rebum.]

981. Qui in suâ in-
tegritate permanse-
runt, roborati sunt, ne
prolabi amplius pos-
sint.

982. Circa thro-
num Creatoris sui mil-
lia millium (centum
myriades) adstantes,
eum colunt, veneran-
tur, adorant, cele-
brant.

983. Amandati ob-
eunt mandata, lega-
tionésq; functi rever-
tuntur.

Ἰωθ. Ἐπὶ πρεσβυ-
 γματι τῷ Θεῷ (Θεῷ πα-
 τραφίλλου) συνοικεῖν-
 ται τοῖς ὁσεβέσιν, ἔτι
 (ὁ Θεὸς) ἐκ γενετῆς ὡς
 οἱ φύλακες, ὁποῦρε-
 ψεν τὰ κακά, καὶ ὑπερ-
 σπείσειν αὐτῶν, πρὸς
 τὴν τῆς Σατανᾶ ἐπιδρο-
 μὴν.

Ἰωε. Οὐ μὲντοι ἀλ-
 λά τὸ πρὸς δαίμονος πο-
 νηρὸς καὶ κατὰ ἐκάστου
 ἀνθρώπου λεγόμενον, ἀ-
 δηλὸν ἐστίν.

Ἰως. Φαντίζονται
 ἐνίοτε, ἀλλ' ἀφανίζονται
 πάλιν, ὁ βασιλεύοντες,
 ἀλλὰ καὶ ἀλέθειαν.

Ἰωζ. Οἱ κακοδαί-
 μονες φαίνονται, φαν-
 τίσματα ἢ φάσματα
 λαλῶνται, καὶ οἱ μὲν ὁ-
 ριζῶντες νυκτὸς ἀκμα-
 ζίσσης, μορμόνες, οἱ δὲ θε-
 ραπτεύοντες, ἐφ' ἑσπέρῃ, καὶ
 καὶ ὁμόγνιοι θεοί.

Ἰωη. Οἱ μάγοι, καὶ
 οἱ νεκρομάντιες, τοῖς δαι-

984. Jussu Dei (Deo
 jubente) associant se
 piis jam inde à nativi-
 tate, tanquam custo-
 des, ut mala averrun-
 cent, & ab insultibus
 Satanæ eos protegant.

985. Verum enim
 verò, quod de bono
 & malo genio inqui-
 unt, incertum est.

986. Apparent non-
 nunquam, sed dispa-
 rent rursus: non fa-
 scinando, sed reverâ.

987. Cacodæmo-
 nes apparentes spe-
 ctra aut phasmata vo-
 cantur; tumultuantes
 per noctem intempe-
 stam, lemures: famu-
 lantes, lares & pena-
 tes.

988. Magi & ne-
 cromantici cum dæ-
 mo-

μονίοις συμπράττοντες,
ταῖς αὐτῶν ἐπωδαῖς
μαγικαῖς (τεθρειαῖς)
ἐαυτοὺς τε καὶ ἄλλους ἐξ-
οισιν.

Ἰηθ. Ἀλλ' εἰ καὶ τῷ
Διὰβόλῳ, καὶ τοῖς [εἰ
μὴ ἀποτάξουσιν αὐτῷ
τῆς κοινωνίας] κοινωνοῖς
αὐτῶν εἰς γέενναν καλῶ-
θηθήσονται.

Ἰη. Τιμωρὸς γὰρ
ἐστί τῆς δόξης αὐτοῦ ὁ
Παντοκράτωρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ἐκατοστόν.

Ο' ΕΠΙΛΟΓΗ
ΤΟΣ.

Ἰηα. Εἰπέ μοι, ἀγέ
κ' ἐπιγίγνωμι αὐτῶν;
γὰρ μετὰ τὰς ἐπι-
δομενῶν [ἀπέσω τὰς
λεγομένης ἡ ἀλαζονείας]
ὅπως ἐν (ὅπως δὲ, ὅ-
πως δὲ ποῦ) ἐπετυχόν.

Ἰηβ. Οὕτως; Φησὶ

monibus colludentes,
incantamentis suis Ma-
gicis seipso & alios
dementant,

989. Sed vā Diabo-
lo, & [nisi commu-
nioni renunciānt]
consortibus ejus! ad
gehennam detruen-
tur.

990. Vindex enim
erit gloriæ suæ Omni-
potens.

CAPUT CENTE-

SIMUM.

CLASH-
LA.

991. Cedo idcirco
(anabdo, his) quid re-
stat. Eatenus enim tra-
dita [absit arrogantia
dicto] utcumque, quā-
litercumque, quomodo-
cumque, sum conse-
quutus.

992. Siccine? Ain?
S hem

σύ; ἔγωγε τῆς ἀσχολῆς
τάτῃς. Λοιπὸν ἐν ἑσῇ,
ὅπως διὰ ταύτης τῆς
θύρας εἰσελθὼν, πρὸ τῶν
ἐπιστημῶν τε καὶ Γλώσ-
της Ἑλληνικῆς παλάτια
αἰκμὴν καὶ ἀσκησόμε-
νος ἐπείγῃ, καὶ ὅπου ἐπι-
δρομάδην ἢ ἀκροθιγῶς
ᾧδε ἐθεάσω, ἐν τοῖς
συγγραφεῦσι χρηστοῖς
ἐὺθρονώτερος θεωρῆς.

993. Ἐχεις ἐνθάδε
συληβδὴν ἢ συντόμως,
ὡς ἐν συνόψει, καὶ ἐπι-
τομὴν βραχείαν, πρὸ περ-
παιδεύματα καὶ σοι-
χειώματα τῆς φιλοσο-
φίας καὶ θεολογίας. Οὐ-
δὲν ὡς ἀλελειφθαι τη-
λικῶς τοῦ ἡγῆμαι.

994. Ἐν μέρει τὰ ἐπι-
μέτρα πείθω ἢ παραι-
νώσε, ἐπὶ τὴν εὐσεβείαν
[εἰ μὴ ψευδοχριστιανὸν
προσπαρένευσθαι, ἀν' αἰ-
ροῖο] πάντως τρεψέμεθα
πάντα.

hem maeste sedulitate
istâ! Restabit igitur,
ut per hanc januam
ingressus, tûm Scien-
tiarum, tûm Græcæ
Lingvæ Palatia vivide
lustrare properes, &
qvæ hîc raptim & car-
ptim aspexisti, uberius
in Authoribus bonis
speculeris.

993. Habes hîc sum-
matim & succinctè,
quasi in synopsis &
compendiô (comple-
xione) brevi, rudi-
menta & iniçiamenta
qvâ Philosophiæ, qvâ
Theologiæ. Nihil tan-
toperè omissum reor.

994. Auctuarii lo-
cô svadeo & admo-
neo, ut [nî Pseudo-
christianus salutarî
velis] ad pietatē con-
vertas planè omnia.

Ἰηε. Ἰδοὺ γὰρ, ἐν βρα-
χει ἐσεσθαι, ὅτι ἀποδώ-
σομεν λόγον πάντων· δη-
λαδὴ ὅταν ἔλθῃ ὁ ἀναστή-
σων καὶ κρινῶν ἡμᾶς·
ὅπως τὰ δηλὰ καὶ ἀδηλὰ (ἐ-
ναργῆ καὶ κρυπτά) φα-
νερωθήσονται.

Ἰηε. ὦ μακάριοι
οἱ ἔχοντες αὐτὴν τότε δί-
κην ἀμβροσίαν! καὶ
νέκταρ ἰσιτήσονται εἰς αἰ-
ῶνιον. (αἰδίων.)

Ἰηε. Ποιησάτω ὁ Φι-
λοκτίμων καὶ Λυτρω-
τὴς ὑμῶν, ἐν ταῦτα δι-
καιωθέντες ἡμᾶς τῷ ἐ-
λέῳ αὐτοῦ, πρὸς κολλη-
σθαι ἐν τῇ ἀγάπῃ.

Ἰηη. Σὺ ὁμολόγη-
σον αὐτῷ, καὶ ὅπως ποιη-
σαι, καὶ διαλέγῃς τε καὶ
ζεῶς προσδεόμενος,
εἰς τὰς τῶν ἑρανεῶν μυχὰς
ἐξίξαι, ἵνα καὶ νῦν τοῖς
ἑρανεῖοις ἐναρτιωθῇς.

995. Scito enim, fo-
re propediem, ut red-
damus rationem o-
mnium: nempe quum
venērit, ut suscitet
nos & judicet: ubi
manifesta & occulta
patefient. (patefcent.)

996. O beatos, qui
tunc propitium habe-
bunt! Ambrosiā & ne-
ctare pascentur in
aeternum (sempiter-
num.)

997. Faxit Misera-
tor atqve Redemptor
noster, ut hic miseri-
cordiā ejus justificati,
in charitate coalesca-
mus.

998. Tu ei confi-
tere, ac vota vove, de-
votēq; & fervidē pre-
cando penetralia cœli
penetra, ut jam nunc
cœlitibus annumere-
ris.

S 2

999.

Ἰηθ. Χαῖρε καὶ ἔρ-
ρωσ.

999. Ave & vale.

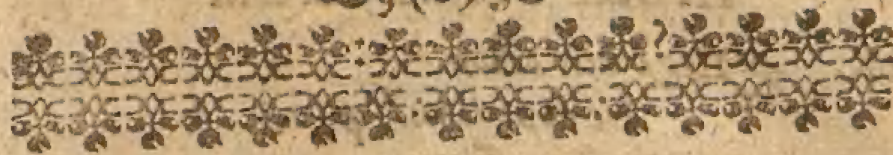
α. Τῷ Κυρίῳ τῷ
Σαβαώθ (τῶ των στρα-
τιῶν) τῇ ἀδιαιρέτῳ καὶ
ἀλογητῷ Τριάδι ἐ-
παινῶ ἐς ω εἰς τὰς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων,
Αμήν.

1000. JEHOUA Ze-
bath, (Domino ex-
ercituum) individua
ac benedicta Trinitati
sit laus in secula se-
culorum, A-
men.

ΤΩΝ

ΤΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ Η
ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΑΛΑΒΟΣ.

INDEX
TITULORUM
SIVE CAPITUM.

- I. Λόγος ὁ εἰσὸς.
Introitus. Pag. 1.
- II. Περὶ γενέσεως καὶ κτίσεως τῆς κόσμου.
De ortu & creatione mundi. pag. 3.
- III. Περὶ τῶν στοιχείων.
De elementis. p. 4.
- IV. Περὶ τῆς στερώματος.
De firmamento. p. 6.
- V. Περὶ τῆς πυρός.
De igne. p. 9.
- VI. Περὶ τῶν μετεώρων.
De meteoris. p. 10.
- VII. Περὶ τῶν ὑδάτων.
De aquis. p. 14.
- IX. Περὶ τῆς γῆς.
De terra. p. 17.

INDEX TITULORUM

- IX. Περὶ τῶν λίθων.
De lapidibus. p. 18.
- X. Περὶ τῶν μετᾶλλων.
De metallis. p. 20.
- XI. Περὶ τῶν δένδρων καὶ καρπῶν.
De arboribus & fructibus. p. 22.
- XII. Περὶ τῶν βοτάνων.
De herbis. p. 28.
- XIII. Περὶ τῶν θάμνων.
De fruticibus. p. 36.
- XIV. Περὶ τῶν ζώων· εἰδικῶς δὲ τῶν ὀρνίθων.
*De animalibus: in specie de avi-
bus. p. 37.*
- XV. Περὶ τῶν ἐνύδρων.
De aquatilibus. p. 43.
- XVI. Περὶ τῶν κτηνῶν.
De jumentis. p. 45.
- XVII. Περὶ τῶν θηρίων.
De feris p. 48.
- XVIII. Περὶ τῶν ἀμφιβίων καὶ ἐρπετῶν.
*De amphibis & reptilibus.
p. 52.*
- XIX. Περὶ τῶν ἐντόμων.
De insectis. p. 53.
- XX. Περὶ τοῦ ἀνθρώπου.
De homine. p. 56.

XXI.

SIVE CAPITUM.

XXI. Περὶ τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐξω αὐτοῦ
μελῶν.

De corpore ejusque membris exter-
nis. p. 59.

XXII. Περὶ τῶν ἐσω μορίων.

De membris externis. p. 68.

XXIII. Περὶ τῶν τοῦ σώματος συμβεβηκότων.

De accidentibus corporis. p. 68.

XXIV. Περὶ τῶν νόσων.

De morbis. p. 71.

XXV. Περὶ τῶν ἐλκῶν καὶ τραυμάτων.

De ulceribus et vulneribus. p. 72.

XXVI. Περὶ τῶν ἐξω αἰσθήσεων.

De sensibus externis. p. 79.

XXVII. Περὶ τῶν ἐσω αἰσθήσεων.

De sensibus internis. p. 83.

XXVIII. Περὶ τῆς διανοίας.

De mente. p. 86.

XXIX. Περὶ τῆς τε βεβλήσεως καὶ τῶν παθῶν.

De voluntate et affectibus.

p. 88.

XXX. Περὶ τῶν χειροτεχνικῶν γενικῶς.

De mechanicis in genere.

p. 92.

XXXI. Περὶ τῆς κηπείας.

De hortorum cultura. p. 93.

S 4

XXXII

INDEX TITULORUM

- XXXII. Περὶ τῆς γεωργίας.
De agriculturâ. p. 95.
- XXXIII. Περὶ τῆς αἰλέτης.
De moliturâ. p. 98.
- XXXIV. Περὶ τῆς ὀρετοποιίας.
De panificio. p. 99.
- XXXV. Περὶ τῆς ποσειδωνίας.
De pecuariâ. p. 100.
- XXXVI. Περὶ τῆς κρεοποιίας.
De lanitionâ. p. 103.
- XXXVII. Περὶ τῆς θηρευτικῆς.
De venaturâ. p. 104.
- XXXVIII. Περὶ τῆς αἰσθητικῆς.
De piscatione. p. 105.
- XXXIX. Περὶ τῆς ἐπιβοήθειας.
De captivâ avium. p. 106.
- XL. Περὶ τῆς οὐρανοποιίας.
De coquinariâ. p. 107.
- XLI. Περὶ τῆς τῶν ποσειδωνίας.
*De potulentorum paraturâ.
p. 109.*
- XLII. Περὶ τῆς διφρεσίας.
De aurigatu ne. p. 112.
- XLIII. Περὶ τῆς ναυτικῆς.
De naviculariâ. p. 116.
- XLIV. Περὶ τῶν ποσειδωνίας.
De itineribus. p. 119.

XLV.

SIVE CAPITUM.

- XLV. Περὶ τῆς ἐμπορίας.
De mercatura. p. 123.
- XLVI. Περὶ χειροτεχνιῶν τῶν ἱμασθητικῶν.
De opificiis vestiarum. p. 125.
- XLVII. Περὶ γενῶν τῶν περὶβολῶν.
De vestium generibus. p. 128.
- XLVIII. Περὶ τεχνῶν τεχνικῶν.
De artificibus fabrilibus. p. 132.
- XLIX. Περὶ τῆς οἰκίας καὶ τῶν μορίων αὐτῆς.
De domo ejusq. partibus. p. 137.
- L. Περὶ τῆς ὑποκαύσεως.
De hypocausto. p. 140.
- LI. Περὶ τῆς ἀνώγει.
De cenaculo. p. 141.
- LII. Περὶ τῆς κοίτης.
De cubiculo. p. 145.
- LIII. Περὶ τῆς βαλανείας καὶ τῆς καθαριότη-
τος.
De balneo, & munditie. p. 147.
- LIV. Περὶ τῆς συζυγίας καὶ τῆς κήδεως.
De conjugio & affinitate. p. 150.
- LV. Περὶ τῆς ἀποκνήσεως ἢ λοχείας.
De puerperio. p. 152.
- LVI. Περὶ τῆς συγγενείας.
De cognatione. p. 154.
- LVII. Περὶ τῆς οἰκονομίας.
De œconomia. p. 156.

INDEX TITULORUM

- LIX. Περὶ τῆς ἀγορᾶς.
De urbe. p. 157.
- LIX. Περὶ τῆς ναῦς.
De templo. p. 161.
- LX. Περὶ τῆς Ἐκκλησίας.
De Ecclesiâ p. 164.
- LXI. Περὶ τῆς τῶν Ἐθνικῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων
Θρησκείας.
*De Ethnorum Judaeorumque su-
perstitione. p. 165.*
- LXII. Περὶ τῆς Βασιλευργίας.
De Curia. p. 168.
- LXIII. Περὶ τῆς Δίκης.
De Iudicio. p. 170.
- LXIV. Περὶ τῶν κακουργημάτων καὶ ζημιῶν.
De maleficiis et suppliciis. p. 175.
- LXV. Περὶ πολυλείας Βασιλικῆς.
De Regio statu. p. 178.
- LXVI. Περὶ τῆς Βασιλείας καὶ χώρας.
De Regno et regione. p. 182.
- LXVII. Περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου.
De pace et bello. p. 184.
- LXVIII. Περὶ Σχολῆς καὶ παιδείας.
De Scholâ et institutione. p. 195.
- LXIX. Περὶ τῆς Μουσείας.
De Museo. p. 199.

LXX.

SIVE CAPITUM.

- LXX. περὶ τῆς Γραμματικῆς.
De Grammaticâ. p. 202.
- LXXI. περὶ τῆς Λογικῆς ἢ Διαλεκτικῆς.
De Logicâ sive Dialecticâ p. 203.
- LXXII. περὶ τῆς Ῥητορικῆς καὶ Ποιητικῆς.
De Rhetoricâ & Poeticâ. p. 205.
- LXXIII. περὶ τῆς Ἀριθμητικῆς.
De Arithmeticâ. p. 207.
- LXXIV. περὶ τῆς Γεωμετρίας.
De Geometriâ. p. 208.
- LXXV. περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν.
De mensuris & ponderibus.
p. 210.
- LXXVI. περὶ τῆς Ὀπτικῆς καὶ τῆς Γραφικῆς.
De Opticâ & picturâ. p. 212.
- LXXVII. περὶ τῆς Μουσικῆς.
De Musicâ. p. 213.
- LXXVIII. περὶ τῆς Ἀστρονομίας.
De Astronomiâ. p. 214.
- LXXIX. περὶ τῆς Γεωγραφίας.
De Geographiâ. p. 216.
- LXXX. περὶ τῆς Ἱστορίας.
De Historiâ. p. 217.
- LXXXI. περὶ τῆς Ἰατρικῆς.
De Medicinâ. p. 218.
- LXXXII. περὶ τῆς Ἠθικῆς γενικῶς.
De Ethicâ in genere.

LXXXIII.

INDEX TITULORUM

- LXXXIII. περὶ τῆς Φρονήσεως. XXI
De prudentiâ. p. 224.
- LXXXIV. περὶ τῆς σωφροσύνης. XXI
De temperantiâ. p. 228.
- LXXXV. περὶ τῆς ἀγνότητος. XXI
De castitate. p. 230.
- LXXXVI. περὶ τῆς μετεριότητος. XXI
De modestia. p. 231.
- LXXXVII. περὶ τῆς αὐταρκειᾶς. XXI
De autarkeiâ. p. 236.
- LXXXIIX. περὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς συναλλα-
κλικῆς.
De justitiâ commutativâ.
p. 238.
- LXXXIX. περὶ δικαιοσύνης τῆς Διανεμητικῆς.
De justitia distributivâ.
p. 241.
- XC. περὶ τῆς ἀνδρείας. XXI
De fortitudine. p. 245.
- XCI. περὶ τῆς ὑπομονῆς. XXI
De patientiâ. p. 248.
- XCII. περὶ τῆς εὐσταθείας. XXI
De constantiâ. p. 250.
- XCIII. περὶ τῆς Φιλίας καὶ Φιλανθρω-
πίας.
De amicitia, & humanitate.
p. 251.
- XCIV.

SIVE CAPITUM.

- XCIV. περὶ τῆς Διγνωμοσύνης.
De candore. p. 256.
- XCV. περὶ ὁμιλίας τῆς πεπαιδευμένης.
De conversatione eruditâ. p. 259.
- XCVI. περὶ τῶν παιγνιωδῶν.
De ludicris. p. 261.
- XCVII. περὶ θανάτου καὶ ταφῆς.
De morte & sepulturâ. p. 265.
- XCHX. περὶ τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ.
De Providentiâ DEI. p. 267.
- XCLX. περὶ τῶν Ἀγγέλων.
De Angelis. p. 270.
- C. Ὁ Ἰπὶλογος.
Clausula. p. 273.

INDEX VOCAL.

SIVE CAPITULUM

XCIV

XCV

XCVI

XCVII

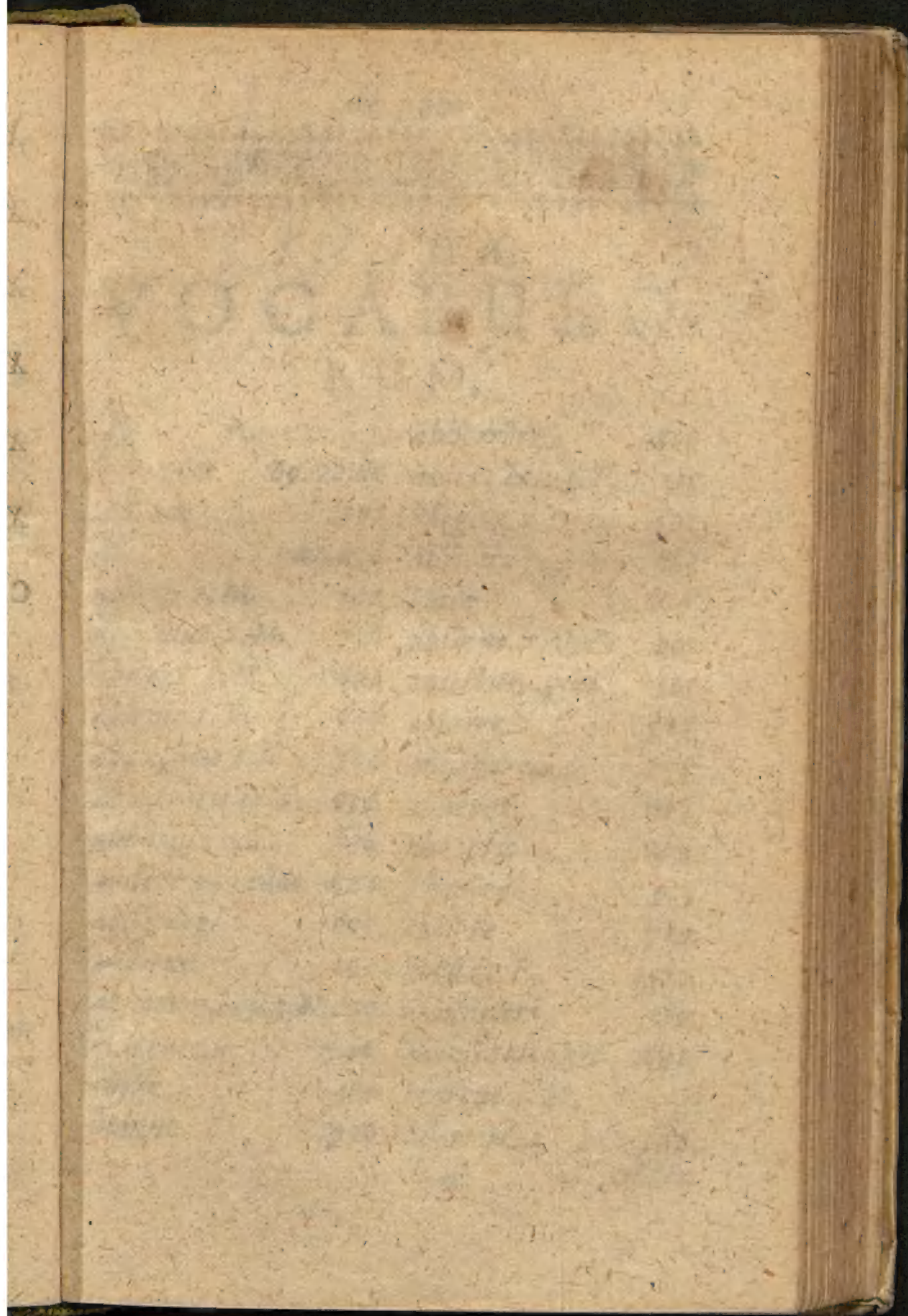
XCVIII

XCVIX

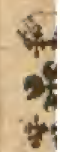
C

INDEX VOCAL

V

A

A

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

ab

INDEX
VOCABULO-
RUM.

A	A.	abborrere	800
von	69.72.80	abus, etis 3. F.	115
Anach	502	abigere	562
ab	41.290	abjicere	383
abacus 2. M.	562	abire	607
abaculus 2. M.	756	ablatus, a, um	291
abavus 2. M.	602	ablectus, a, um	305
abavia 1. F.	602	abluere	578
abax, acus 3. C.	756	abnegare	858
abbas, atis 3. M.	638	abnepos	604
abbatiss 1. F.	638	abneptis	604
abdere in cellas	445	abnuere	903
abdicare	605	abolere	719
aditus	191	abolla 1. F.	512
abdomen, inis 3. N.	820	abominari	309
aberrare	540	abominatio 3. F.	641
abesse	363	abortus 4. M.	
abhinc	976	abortire	597
		abor-	

INDEX

abortivus, a, um.		abstrusus, a, um.	
abripere	466	absumere.	
abrogare.		absurdus, a, um	774
abrotōnum 2. N.	135	abundo vino	444
abrupte	752	abundare	848
abs	752.902	abundantia 1. F.	848
abscedere	315.902	abuti	355
abscessus 4. M.	315	abyssus 2. F.	70
abscondere	810	ac	369.469
absens 3. O.	916	academia 1. F.	737
absentia 1. F.		acanthis, idis F.	153
absimilis, e	199	acanthus 2. F.	136
absinthites 1. M.	442	acarus 2. M.	218
absis, idis 3. F.	457	acatium 2. N.	463
absistere.		accedere	97
absinthium 2. N.	326	accelerare.	
absolvere	391.634	accendere	743
absolutus, a, um	760	accensus 2. M.	653
absolus, a, um	774	accensere	047
absorbere	70	acceptilatio 3. F.	866
absq.	860.480	acceptum 2. N.	854.860
abstemius, a, um	823	acceptus, a, um	879
abstergere.		accersere	659
abstinentia 1. F.	790	accessio 3. F.	982
abstinere	598	accessus 4. M.	614
abstrudere	810	accidens 3. N.	21

ex ac.

VOCABULORUM.

ex accidenti	361	ăcētārium 2. N.	302
accidēre	375	ăcētōsa 1. F.	26
accingēre	701	ăcētōsella 1. F.	136
accipere 200. 854. 864		ăcīcula 1. F.	515
accipiter, ītris M. 148		ăcidus, a, um	326
accire.		ăcies 5. F.	715. 951
acclivis, e,	79	ăcīnăces, is, M.	613
accōla 1. M.	783	ăcīnus, um, 2. M. N.	
accommodare.		ăcīnōsus, a, um	440
accōmmodō, a, um	440	ăcīpensfer, ēris M.	166
accumbere	550	ăclis, īdis F.	713
accūrātē	880	ăcōnitum 2. N.	137
accūr. tus, a, um.		ăcōrus, um 2. M. N.	132
accūsare	658	acqviescere	657
accūsātiō 3. F.	659	acqvirere	377
accusatus	659	ăcrēdūla 1. F.	153
acēdia 1. F.	887	ăcris, cre	326
ăcer, ăcēris N.	122	ăcrīter	284
ăcer, ăcris, e	326	ăcrīmōnia 1. F.	
ăcerbus, a, um	326	ăcta, orum N. P.	652
ăcerbare.		ăctiō 3. F.	751. 951
ăcerra 1. F.	643	ăctor 3. M.	659
ăcervus 2. M.	397	ăctuarius	652
ăcervare.		ăctum est	942
ăcētum 2. N.	302	ăctuosus, a, um	225
ăcētābūlum 2. N.	302	ăctus 4. M.	953

a 2.

ăctū-

INDEX

<i>āctūtum</i>	470	<i>adferre</i>	302. 374
<i>ācuere</i>	85	<i>ādhec</i>	834
<i>ācūleus</i> 2. M.	206. 220	<i>ādharere</i>	47. 99
<i>ācūmen</i> 3. N.	354	<i>ādhibere</i>	509. 666
<i>ācūpiētus, a, um</i>	675	<i>ādhortari</i>	899
<i>ācus, ěrus</i> N.	398	<i>ādhec</i>	400
<i>ācus</i> 4. F.	504	<i>adjācere</i>	274
<i>ācūpingere</i>	509	<i>ādiāphōrus, a, um</i>	633
<i>acūtus, ta, um</i>	220	<i>ādigere</i>	529
<i>ad</i>	75. 230	<i>adjicio</i>	518. 768
<i>ad extremum</i>	723	<i>ādīmēre</i>	182
<i>ādāgium</i> 2. N.	758	<i>ādīpisci</i>	365
<i>vide apophthegma.</i>		<i>ādire pericula</i>	883
<i>ādāmas, antis</i> M.	89	<i>ādītus</i> 4. M.	544
<i>ādāmantīnus, a, um.</i>		<i>adjūmentum</i> 2. N.	873
<i>ādāmūssim</i>	527	<i>adjungere</i>	728
<i>addere</i>	756	<i>adjurare</i>	926
<i>addicere</i>	883	<i>adjutare</i>	525
<i>additāmentum</i> 2. N.		<i>adjutor</i> 3. M.	727
546		<i>adjuvare</i>	
<i>ādemptus, a, um</i>	182	<i>adminicūlari.</i>	
<i>ādeo</i>	848	<i>adminiculofum</i>	481
<i>ādeps, ĩpis</i> C.	422	<i>adminicūlum</i> 2. N.	
<i>ādesse</i>	366	481.	
		<i>admiñister</i> 2. M.	978
		<i>admi-</i>	

INDEX.

74	administrare	909	adstringere	516
34	admirari	883	advēhere.	
99	admiscere	916	advēna 1. M.	625
66	admittere	659.871	advēnire	370
99	admōdum	152	adventus 4. M.	779
00	admōnere	994	adventitius.	
74	admōvère	707	adversares	882
63	adobruo	865	adversari	835
29	adölere	641	adversaria, ōrum	742
68	adölescens 3. C.	232	adversarius, a, um	
82	adölescere.	658		
65	adoptare	605	adversus, a, um	812
83	ador, ōris M.	127	adversus	692
14	adus, ōris N.		advertere	790
73	adorare	982	adulari	923
28	adorea 1. F.	723	adulter, eri, M.	827
26	adoriri	715	adulterium	826
25	adornare	959	adulterinus, a, um.	
27	adscisco	428	adultus, a, um	232
	adscendo	37	aduncus, a, um	249
	aspicio.		advocatus	660
81	adseffor 3. M.	662	adurere	328
N.	adspirare	840	adustio 3. F.	320
	astare	982	adustus, a, um	328
78	astipulari	857	adytum 2. N.	643
72			a 3	ades

I N D E X

<i>edes, is, F. S.</i>	626	<i>eqvè</i>	422. 479. 976
<i>edes, ium, F. P.</i>	540	<i>equilibrium 2. N.</i>	766
<i>edificare</i>	525	<i>equinoctium 2. N.</i>	37
<i>edificium 2. N.</i>	522	<i>equitas 3. F.</i>	661
<i>edituus 2. M.</i>	629	<i>eqvor, oris 3. N.</i>	462
<i>eger, gra, um.</i>		<i>equus, a, um</i>	660
<i>egrè</i>	438	<i>equum & bonum</i>	660
<i>egrè facere</i>	798	<i>equivocus</i>	749
<i>egritudo, inis F.</i>	292	<i>æer, eris, 3. M.</i>	25
<i>agrôtare</i>	456	<i>era 1. F.</i>	129
<i>agrôtus, a, um</i>	906	<i>ararium 2. N.</i>	622
<i>agilops, opis F.</i>	129	<i>ararius 2. M.</i>	532
<i>emulari</i>	736	<i>are alieno obrutus</i>	
<i>emulatio.</i>			865
<i>emulator malus</i>	641	<i>areus, a, um</i>	494
<i>emulus, a, um</i>	641	<i>arugo, inis F.</i>	99
<i>aneus, a, um</i>	494	<i>arumna 1. F. portato-</i>	
<i>aneator 3. M.</i>	710	<i>ria</i>	461
<i>enigma 3. N.</i>	941	<i>arumnosus, a, um</i>	889
<i>eqvâlis, e</i>	901	<i>as, aris 3. N.</i>	100
<i>eqvâliter</i>	43	<i>as alienum</i>	865
<i>eqvânimetas 3. F.</i>		<i>astas, âtis F.</i>	38
<i>eqvævus, a, um.</i>		<i>estimare</i>	802
<i>eqvânimiter</i>	891	<i>estimatio 3. F.</i>	862
<i>equare.</i>		<i>esti-</i>	

VOCABULORUM.

76	astimium 2. N.	801	afflictio 3. F.	872
66	astus 4. M.	38	afflictus, a, um	872
37	atas, âtis, F. virilis		affligere	305
61	233.		affluere	848
62	eternitas 3. F.	957	affluentia opum	848
60	ether, ëris M.	31	âfricus 2. M.	56
60	eternus, a, um	996	âgâricum 2. M.	
49	ethiops, ôpis C.	334	âgâso, ônis M.	180
25	evum 2. N.	198	âgêdum	13
29	affâbilis, e	901	ager 2. M.	385
22	affâbrè	536	âg-râ-tum 2. N.	135
33	affâri	908	âgêre	454
	affâtim, quidam affâ-		agere vitam	568
	tim	849	agger 3. M.	380.613
0.4	affectâre	841	agglômêrare	698
99	affectus, a, um	717	aggrâvare	487
0-	affectus 4. M.	362.795	aggrêdi	11
61	afferre	169.233	âgîlis, e	198
89	afficere morte	668	âgîna I. F.	766
00	affici ad oreâ	723	âg-tare	390.766
65	affigere	669.917	âgîtâtio 3. F.	344
38	affinis	593	agmen, z. is N.	711
02	affinitas 3. F.	588	agnellus 2. M.	415
62	affirmare	811	agnâ-tus 2. M.	593
72-	afflatus 4. M.	644	agnosere	877
			a 4	agnus

INDEX.

<i>agnus</i> 2. M.	181	<i>albūmen</i> 3. N.	147
<i>agon</i> , <i>ōnis</i> M.	948	<i>alburnus</i> 2. M.	166
<i>agrestis</i> , e	917	<i>albus</i> , a, um	333
<i>agricola</i> 1. M.	385	<i>alce</i> , es, <i>alces</i> , is F.	193.
<i>agricultūra</i> 1. F.	395	<i>alchymia</i> 1. F.	
<i>agrimonia</i> 1. F.	135	<i>alcyon</i> , vid. <i>Halcyon</i> .	
<i>agyrtā</i> 1. M.	951	<i>alcedo</i> , vid. <i>Halcedo</i> .	
<i>ahenum</i> 2. N.	431	<i>alea</i> 1. F.	941
<i>ajo</i>	496	<i>alā ludere</i>	941
<i>ala</i> 1. F.	708	<i>aleātōrius</i> , a, um	941
<i>ala</i> Flügel	143	<i>aleātōrius</i> , a, um	941
<i>alabaster</i> 2. M.		<i>alectōrius</i> 2. M.	90
<i>alabastrum</i> 2. N.	796	<i>ālere</i>	586. 827
<i>alabastrites</i> 1. M.	87	<i>ales</i> , itis C.	143
<i>alabrum</i> 2. N.	499	<i>alescere</i>	105
<i>alacer</i> , <i>alaceris</i> , e		<i>alexētērius</i> , a, um,	
<i>alacritas</i> 3. F.	710		703.
<i>alacriter</i>	883	<i>alexipharmacum</i>	793
<i>alacrius</i>	395	<i>alga</i> 1. F.	134
<i>alapa</i> 1. F.	670	<i>algere</i>	54
<i>alāpam impingo</i>	670	<i>aliās</i>	656
<i>alātus</i> , a, um		<i>alibi</i>	473
<i>alauda</i> 1. F.	153	<i>alica</i> 1. F.	402
<i>albūgo</i> , inis F.	246	<i>aliciūbi</i>	455. 77
<i>album</i> 2. N.	650	<i>aliē-</i>	

VOCABULORUM.

47	alienare.	allzum 2. N.	131
166	alienus, a, um, 372. 921	alloqvi	908
333	alimentum 2. N. 267	alludere.	
F.	alimonia 1. F. 819	allusio 3. F. 842. 916	
	alio	almus, a, um	229
	alioqvi	alms 2. F.	111
on.	aliorum	alo e 1. F.	135
0.	aliquando	alopēcia 1. F.	203
48	aliquandiu.	aliare, is, N.	641
41	aliquantisper.	altē	536
41	aliquantō.	alter, alter	950
141	aliquid N.	alter, tera, terum	358
90	aliquis, a, od	301. 767	
27	aliquot	Alter, alteri	564
43	aliquoties	alterare	231
105	aliquous q.	altercari	656
12,	alter	alternus, a, um	310
	aliunde	alternare.	
193	alius, a, ud. 25. 898	alternatim.	
134	allaborare	alterūter, tra, trum.	
54	allatrare	186 594	
556	allatus, a, um	490. alcilis, e	420
173	allacere	428 altile 3. N.	420
102	allidere	541 altitudo	83
77	alligare	450 in altum	116
lie.		a 5.	altus

INDEX

<i>altus, a, um</i>	446	<i>ambigere</i>	433
<i>alūco 3. M.</i>	149	<i>ambiguus, a, um</i>	749
<i>alveare</i>	384	<i>ambire</i>	840
<i>alvearium 2. N.</i>	384	<i>ambitus 4. M.</i>	758
<i>alveus 2. M.</i>	434	<i>ambitio 3. F.</i>	
<i>ālūmen 3. N.</i>	104	<i>ambitiōsus; a, um.</i>	
<i>ālumnus 2. M.</i>	229	<i>ambo, ōrum</i>	599
<i>ālūta 1. F.</i>	508	<i>ambrosia 1. F.</i>	996
<i>ālūtārius 2. M.</i>	508	<i>ambulatio 3. F.</i>	616
<i>alvus 2. F. vide ven-</i>		<i>ambulare</i>	215
<i>ter.</i>		<i>amburere</i>	97
<i>alvum exonerare</i>	573	<i>amentum 2. N.</i>	712
<i>āmābilis, e</i>	901	<i>āmes, itis 3. M.</i>	428
<i>āmābo</i>	991	<i>āmens 3. O.</i>	
<i>āmandare</i>	983	<i>āmentia 1. F.</i>	823
<i>āmanter</i>	901	<i>amentum</i>	712
<i>āmānuensis 3. M.</i>	676	<i>amethystus</i>	89
<i>āmārācus 2. M.</i>	133	<i>amicabilis</i>	657
<i>āmāranthus 2. M.</i>	133	<i>amicire</i>	617
<i>āmāre</i>	360	<i>amicitia 1. F.</i>	921
<i>amarenum</i>	119	<i>amicus 4. M.</i>	377
<i>āmārūlentia 1. F.</i>	920	<i>amiculum 2. N.</i>	513
<i>āmārus, a, um</i>	326	<i>amicus, a, um</i>	1
<i>ambāges, is F.</i>	475	<i>amicus 2. M.</i>	918
<i>ambidexter 2. M.</i>	265	<i>āmīa 1. F.</i>	603
		<i>āmī-</i>	

VOCABULORUM.

35	amittinus 2. M.	603	an	321. 478
49	amittere	366	anabaptista 1. M.	648
40	amnis 3. M.	427	anacartarticus, a, um	
58	amœnus, a, um	189	795	
	amōliri.		anachōrēta 1. M.	639
	amor, ōris 3. M.	682	anagallis, idis 3. F.	36
09	amōvère	121	anagramma 3. N.	754
06	amphibion, & um 2.		anagyris, is 3. F.	
16	N.	212	analyticè	750
15	amphibologia 1. F.		anātōcismus 2. M.	864
07	amphōra 1. F.	763	anas, ātis F.	160
12	amplecti	229	anceps, itis O.	435
28	amplexari	229	anchōra 1. F.	466
	ampliāre	618	ancile, is M.	699
23	amplificare	752	ancilla 1. F.	415
12	amplius	981	ancillari	748
89	amplus, a, um	539	anēthum 2. N.	132
57	ampulla 1. F.	587	anfractus 4. M.	760
17	amputare	382	angāria 1. F.	683
21	amuletum 2. N.	793	angēlica	136
77	amurca 1. F.	383	angēlus 2. M.	918
13	amussis 3. F.	527	angere	301
1	amygdala 1. F.	121	angina 1. F.	301
18	amygdalum 2. N.	121	angiportus 4. um, 2.	
503	amylum 2. N.	581	M. N.	617
22-			angi	

INDEX

<i>angi</i>	369	<i>annecto</i>	466
<i>angvilla</i> 1. F.	166	<i>anniversarius, a, um,</i>	
<i>angvis, is, M.</i>	213	635	
<i>angulatus, a, um</i>	89	<i>annon</i>	8
<i>angulus</i> 2. M.	536	<i>annona</i> 1. F.	385
<i>angustus, a, um</i>	245	<i>annosus, a, um</i>	284
<i>angustia</i> 1. F.		<i>annotare</i>	742
<i>anbelare</i>	363	<i>annotinus, a, um</i>	441
<i>anbelitus</i> 4. M.	575	Scalig. <i>annotinus.</i>	
<i>anilis, e</i>	838	<i>annuere</i>	651. 903
<i>anima</i> 1. F.	958	<i>annulus</i> 2. M.	519
<i>animare</i>	147	<i>annumerare</i>	998
<i>animadvertere</i>	9	<i>annularis</i> 3. M.	262
667		<i>annus. 2. M.</i>	41. 39.
<i>animal</i> 3. N.	142. 174	<i>annuus, a, um</i>	611
<i>animans</i> 3. O.	227	<i>anodynus, a, um</i>	137
<i>animose</i>	883	<i>ansa</i> 1. F.	435
<i>animus</i> 2. M.	893	<i>ansa ferrea</i>	527
<i>animus anxius</i>	245	<i>anser, eris</i> 3. M.	160
<i>animi deliquium</i>	302	<i>ante, arum</i>	541
353		<i>ante</i>	23. 387
<i>animus despondere</i>		<i>antea</i>	720
885		<i>antecedere</i>	973
<i>animum</i> 2. N.	132	<i>antecellere</i>	880
<i>annales, ium</i> M.	785	<i>antecessor, oris</i> 3. M.	
		<i>ante-</i>	

VOCABULORUM.

66.	antecessorius, a, um	antlia 1. F.	469	
m,	454	antoecus	783	
	anteferre	841	antrum 2. N.	78
8	anteire	171	anus 2. M.	268
85	antelucanus, a, um	577	anus 4. F.	669
84	antenna 1. F.	463	anxietas 3. F.	369
42	antequam	365. 803	anxius, a, um	245
41	anterior, C. us, N.	252	apage.	
us.	antes, ium 3. M. P.	546	apadibus	676
103	antesignanus	709	aper 2. M.	426
119	antevertere	809	aperire	541
98	anthrax, acis 3. M.	314	aperte	923
62	antie	586	apertus, a, um	918
39	antica 1. F.	540	apes, is, F.	219
611	anticipare	977	apex, icis F.	314
137	antidotum 2. N. & us,		apexabo, onis M.	421
135	2. F.	793	apiarius 2. M.	384
27	antilena 1. F.	452	apiastrum 2. N.	136
160	antimonium 2. N.	104	apium 2. N.	136
41	antipodes, odum M.		apocha 1. F.	866
87	783		apocryphus, a, um	631
20	antiquitas	401	apologia 1. F.	
173	antiquare.		apophthegma 3. N.	753
80	antiquus, a, um	935	apoplegmatisms 2.	
1.	antistes, icis C.	637	M.	792
te-			aplu-	

INDEX

<i>āplustre</i> 3. N.	463	<i>apprehendere</i>	341
<i>apoplexia</i> 1. F.	313	<i>apprehensio</i> 3. F.	357
<i>āpostāta</i> 1. M.	640	<i>apprehensus</i> , a, um,	
<i>āpostēma</i> 3. N.	315		345.
<i>āpōtēca</i> 1. F.	552	<i>apprīmē</i>	914
<i>āpozēma</i> 3. N.	792	<i>āpricus</i> , a, um	933
<i>apparatio</i>	439	<i>āprilis</i> 3. M.	780
<i>apparātus</i> 4. M. belli-		<i>aptare</i>	391
<i>cus</i>	695	<i>aptē</i>	264
<i>appāritor</i> , ōris M.	653	<i>aptus</i> , a, um	738
<i>appārens</i> 3. O.	987	<i>apūa</i>	168
<i>appārentia</i> 1. F.	361	<i>āpud</i>	636
<i>appārēre</i>	986	<i>āpus</i> , ōdis M.	144
<i>appellare</i> 24. 642. 664		<i>āqua</i> 1. F.	26. 49. 70
<i>appellēre</i>	470	<i>āqvāductus</i> 4. M.	583
<i>appendix</i> , icis F.	680	<i>āqvālicūlus</i> 2. M.	414
<i>appendēre</i>	463. 702	<i>āqvālis</i> 3. M.	556
<i>appētēre</i>	805	<i>āqvātum</i> , duco	450
<i>appētītus</i> 4. M.	789	<i>āqvāticus</i> , a, um	151
<i>applausus</i> 4. M.	870	<i>āqvātīlis</i> , e,	403
<i>applicare</i>	179. 498	<i>āqvātīlia</i> , um 3. N.	143
<i>appōnēre</i>	554	<i>āqvīla</i> 1. F.	160
<i>appōsītus</i> , a, um	557	<i>āqvīlēgia</i>	135
	750.	<i>āqvīlēia</i>	
<i>apportare</i>	462	<i>āqvīlo</i> , ōnis M.	36
		<i>āqvī-</i>	

VOCABULORUM.

41	āqvilus, a, um	334	arctus, a, um	530
57	āqvilina 1. F.	135	arcularius 2. M.	530
2,	āqvōfusa, um	48	arcus 4. M.	702
	āra 1. F.	641	ardea 1. F.	152
14	āranea 1. F.	226	ardēlio, ōnis 3. M	837
033	āraneus 2. M.	226	ardēre	47.45.46
80	āraneum 2. N.	226	arduus, a, um	686
91	ārātrum 2. N.	389	ārea 1. F.	398.547
54	arbiter, tri 2. M.	657	ārēna 1. F.	82
38	arbitrium 2. N.	657	ārēnōsus, a, um	86.393
68	arbitrari	693	ārescēre	106
36	arbor, ōris 3. F.	110	argenteus, a, um	494
14	arbōrator 3. M.	382	argentum 2. N.	97
70	arbuscula 1. F.	92	argentum vivum	102
83	arca 1. F.	552	argestes	56
14	arcānus, a, um,	838	argilla 1. F.	535
56	arcēra 1. F.	456	argillōsus, a, um	393
50	arcēre	634	arguēre	293
51	arcessēre	658	argūmentum	750
03	archiāter 2. M.	794	argūmentari	750
43	archigrammateus	652	argūtē	750
50	archimandrita 1. M.		āridus, a, um	77.764
35	638		āries, ētis 3. M.	182
	architectus 2. M.	525	ārietare	182
50	architrīclinus 2. M.		āriolari	645
7e			ārī,	

INDEX

āriolus 2. M.	645	arrōgare	840
ārīsta 1. F.	127	ars 3. F.	4. 377
ārīstātus, a, um	127	arsēnīcum 2. N.	104
ārīstōlōchia 1. F.	136	artēmīsia 1. F.	136
ārīthmētica, a, & ē-		artēmon, ōnis M.	463
rum	756	artēria 1. F.	274
arma, ōrum 2. N. P.		artēria aspera	274
690	(622	arthritīs, idis F.	309
armāmentārium 2. N.		artīculātus, a, um	161
armārium 2. N.	552	artīculus 2. M.	261
armare	695	artīfex, icis M.	378
armātūra 1. F.	699	artīfīciōse	751
armātus, a, um	705	artīfīcium 2. N.	655
armēnus, a, um	104	artōcreas, ātis N.	408
armēniācus, a, um	120	artus, uum 4. M. P.	261
armentum 2. N.	410	arvīna 1. F.	329
armilla 1. F.	519	ārum 2. N.	112
armus 2. M.	202	āruncus 2. M.	183
ārōma 3. N.	132	arundineus	545
arrhābo, ōnis M.	861	ārundo, inis F.	139
arrīdēre	594	ārūspīcina	644
arrīgēre	204	ārūspēx, icis, M.	645
arrīpēre	435	arvum 2. N.	387
arrōdēre	98	arx, cis, F.	717
arrōgantia 1. F.	991	as, assis M.	608
		āsā-	

VOCABULORUM.

40	āsārum 2. N.	134	assātus, a, um	437
77	ascendere in equum		assēcla 1. M.	640
04	451		assentari	924
36	ascia 1. F.	527	assensus 4. M.	358
63	asciare	527	assentatio 3. F.	921
74	āsillus 2. M.	170	assentiri	924
74	āsilus 2. M.	221	assēqui	424
09	āsīnārius, a, um	403	asser, ēris, & assis, is,	
61	āsīninus, a, um	245	M.	530
61	āsio, ōnis M.	149	assērere	811
78	aspectus 4. M.	278	asserom ihi	859
51	asper, ra, rum	321	asservare	650
55	aspergere	103	assēdērare	811
08	asperitas 3. F.	7	assidue	726
61	aspernari	876	assignare	22
29	aspernatio 3. F.	374	assare	431
52	aspersio 3. F.	587	assatus	437
83	āspōdēlus 2. M.	133	associare	984
45	aspicere	992	assula 1. F.	527
39	aspirare	840	assumere	308
44	assa, orum	579	assus, a, um	328
45	assāmentum 2. N.	530	ast	967
87	assire	431	asteriscus 2. M.	741
17	assātūra 1. F.	566	asthma, ātis N.	300
08	assa	566	astrologus 2. M.	778
5ā-			astro-	

M I N D E X

<i>astronōmus</i> 2. M	778	<i>attinēre</i>	515
<i>astrum</i> 2.	31	<i>attingēre</i>	947
<i>astus</i> 4. M.	817	<i>attollēre</i>	541
<i>astutus</i> , a, um	355	<i>attonitus</i> , a, um	62
<i>asylum</i> 2. N.	625	<i>attrahēre</i>	190. 271
<i>At</i>	11. 623. 725	<i>attrectare</i>	321
<i>atavus</i> 2. M.	602	<i>attritus</i> , a, um	290
<i>atavia</i> 1. F.	602	<i>avarus</i> , a, um	846
<i>ater</i> , tra, um	334	<i>auceps</i> , ūpis 3. C.	428
<i>atheus</i> 2. M.	969	<i>auctarium</i> 2. N.	994
<i>athēnaum</i> 2. N.	737	<i>auctio</i> 3. F.	865
<i>athlēta</i> 1. M.	949	<i>aucupium</i> 2. N.	428
<i>atq.</i>	28. 323. 466 682	<i>aucupor</i>	428
<i>atrāmentarium</i> 2. N.		<i>audacia</i> 1. F.	883
	783	<i>audax</i> , ācis 3. O.	
<i>atrāmentum</i> 2. N.	935	<i>audēre</i>	885
<i>atriensis</i> 3. M.	676	<i>audire</i>	508. 660
<i>atriplex</i> , icis 3. N.	125	<i>auditor</i>	631
<i>atrium</i> 2. N.	544	<i>auditus</i> , 4. M	330
<i>atrox</i> , ōcis, O.	895	<i>quod auditur</i>	341
<i>attāgen</i> , ēnis 3. M	150	<i>ave</i>	999
<i>attendere</i>	484. 804	<i>avelāna</i> 1. F.	121
<i>attentē</i>	720	<i>avēna</i> 1. F.	129. 450
<i>attēnuare</i>		<i>avēna fātua</i>	129
<i>atterere</i>	967	<i>avernus</i> 2. M.	980
		<i>aver-</i>	

VOCABULORUM.

515	āverruncare	984	aurātus, a, um	562
47	āversatio 3. F.	309	aureus (nummus)	494
48	āversari	369	aureus, a, um	494
62	āvertēre	36	aurifāber 2. M.	519
271	aufferre	946	auriga 1. M.	454
321	augere	425. 872	aurigatio 3. F.	450
290	augur, ūris 3. C.	645	auris 3. F.	204
46	augūrium 2. N.	ibid.	aurōra 1. F.	35
28	augūrari	645	auripigmentum	104
94	augustus, a, um	626	aurum 2. N.	95
865	Augustus 2. M.	780	auscultare	726
28	āvia 1. F.	601	auspex, icis 3. C.	644
28	āviārium 2. N.	150	auspicari	752
83	āvicūla 1. F.	428	auspiciō alicujus	462
	āvidē	726	auspiciū 2. N.	644
85	āvidus sum	366	auster 2. M.	56
660	āvis 3. F.	436	austerus, a, um	326
531	āvius, a, um	477	austrinus	56
330	Aula 1. F.	680	aut	6. 63. 117. 317
41	aula māgister	676	autem	31. 362. 627
99	aulaum 2. N.	679	author 3. M.	722. 992
121	aulicus, a, um	675	authenticus, a, um	
50	āvölare	430	631	
29	aura 1. F.	55	authōritas 3. F.	659
80	aurāta 1. F.	166	autōmātārius 2. M.	538
er-		2	auū-	

INDEX

autūmare	969	balbus, a, um	282
autumnus 2. M.	37	balbūtire	230
āvuncūlus 2. M.	603	bālista 1. F.	712
āvus 2. M.	601	balneum 2. N.	579
auxiliari	906	balneātor 3.	585
auxīlium 2. N.	695	balsānum 2. N.	138
axilla 1. F.	254	balteus 2. M.	701
axis 3. M.	457	bambācium 2. M.	503
axungia 1. F.	457	vide Gossipium.	
azymus, a, um	406	bāptizare	633

B.

B acca 1. F.	122	barba 1. F.	251
bacca Juniperi	118	barbāries 5. F.	842
bacchānalia 2. N. P.		barbitus & barbitum	
	955		775
bacchari	824	barbus 2. M.	166
bācūlus 2. M.	481	bardus	284
badius, a, um	334	bāro, ōnis 3. M.	686
bājūlare	461	bartire	190
bājūlus 2. M.	461	barrus 2. M.	190
bālena 1. F.	171	bāsiūm 2. N.	826
bālānus 2. F.	792	vide basiatio.	
bālare	281	bāsiare	599
bālātro, ōnis 3. M.	917	bāsiatio 3. F.	826
		bāsi-	

VOCABULORUM.

82	bāsilica 1. F.	626	bēnignus, a, um	895
230	bāsis, is, 3. F.	771	berberis 3. F.	138
712	bātillum, us. 2. N. M.		bestia 1. F.	410
579	434		bestiālis, e	896
585	baubari	187	bēta 1. F.	566
138	bēātus, a, um	996	bēta rūbra	566
701	bē hīcus, a, um	795	bētōnica 1. F.	134
503	bellāria, orum 2. N. P.		bētūla 1. F.	112
	566		bibere	788
633	bellicus, a, um	696. 717	bīblia, orum 2. N. P.	
633	bellare, belligērare	631		
70	694		bīblicus, a, um	631.
251	bellis 3. F.	133	733	
742	bellua 1. F.	190	bīblīōpēgus 2. M.	748
um	belluīnus, a, um	825	bīblīōpōla 1. M.	ibid.
	bellum 2. N.	691. 692	bīblīōthēca 1. F.	748
166	bellus, a, um	623	bibulus	731
84	bēnē	363. 623	bīdens 3. O.	439
586	bēnēdictio 3. F.	846	bīduum 2. N.	635
190	bēnēdictus, a, um	1000	biennium 2. N.	41
190	benefacio	878	bīga, a, & bīga, arum	
826	bēnēficiūm 2. N.	877	455	
	bēnēficiētia 1. F.		bīgāmus 2. M.	669
599	beneficus	878	bijūgi, orum, 2. M. P.	
826	bēnēvōlentia 1. F.	906	455	
157			b 3	bīlanx

INDEX

<i>bīlanx</i> 3. F.	706	<i>Boa</i> 1. F.	316
<i>bīlis</i> 3. F.	271	<i>boare</i>	181
<i>bīlībris</i> , e		<i>boātus</i> 4. M.	714
<i>bīlix</i> , īcis 3. O	271	<i>Bōlētīnus</i> 2. M.	408
<i>bīmestris</i> , e	779	<i>Bōlētus</i> 2. M.	141
<i>bīmūlus</i> , a, um	230	<i>bōlis</i> , īdis 3. F.	468
<i>bīni</i> , e, a	243	<i>bōlus</i> 2. M.	560
<i>bīpālium</i> 2. N	381	<i>bōlus armēnus</i>	104
<i>bīpennis</i> 3. F.	713	<i>bombarda</i> 1. F.	712
<i>bīpes</i> , ēdis 3. O.	144	<i>bombīlare</i>	219
<i>bis</i>	236	<i>bombyx</i> , ycis 3. M.	219
<i>bīfextīlis</i> , e	782	<i>bombycīnus</i> , a, um	217
<i>bīson</i> , ontis 3. M.	201	<i>bona</i> , orum 2. N. P.	363.
<i>bīstorta</i> 1. F.	134		490
<i>bītūmen</i> 3. N.	104	<i>bonus</i> , a, um	245
<i>bīvium</i> 2. N.	478	<i>bōrēālis</i> , e	76
<i>blesus</i> , a, um	282	<i>bōreas</i> 1. M.	56
<i>blandiri</i>	928	<i>borrāgo</i> , īnis 3. F.	136
<i>blandus</i> , a, um	831	<i>bos</i> , bōvis 2. C.	201
<i>blasphēmus</i> , a, um	669		389
<i>blasphēmia</i> 1. F.	640	<i>bōtūlus</i> 2. M.	421
<i>blaterare</i>	838	<i>brābēum</i> 2. N.	946
<i>blātēro</i> , ōnis 3. M.	839	<i>bracca</i> 1. F.	512
<i>blatta</i> 1. F.	217	<i>brāchiāle</i> 3. N.	519
<i>blitens</i>	284	<i>brāchium</i> 2. N.	260
		<i>bra-</i>	

VOCABULORUM.

C.

INDEX

<i>căcūla</i> 1. F.	698	<i>caſius</i> , a, um	335
<i>căcūmen</i> 3. N.	79	<i>caſpes</i> , itis 3. M.	522
<i>cădăver</i> 3. N.	338	<i>caſpitare</i>	453
<i>cadmia</i> 1. F.	100	<i>caſtus</i> 4. M.	713
<i>cădēre</i>	714	<i>catērōqvi</i>	927
<i>cădūceātor</i> 3. M.	693	<i>catērūm</i>	161
<i>cădūcus</i> , a, um	312.	<i>catērus</i> , a, um	113. 557
966.		<i>Căla</i> 1. F.	713
<i>cădus</i> 2. M.	440	<i>călămārium</i> 2. N.	738
<i>Căcias</i> 1. M.	56	<i>călāmister</i> , ſ um, 2.	
<i>Căcilia</i> , a, 1. F.	213	M. N.	586
<i>căcitas</i> 3. F.	299	<i>calamitas</i>	889
<i>căcus</i> , a, um	282	<i>calamitoſa res</i>	885
<i>căcūtire</i>	149	<i>călămus ſcriptorius</i> 2.	
<i>cadēre</i> 670. 668. 713		M.	428. 731
<i>cedes</i> 3. F.	706	<i>calamus viſcatus</i>	428
<i>cado virgis</i>	668	<i>călantica</i> 1. F.	513
<i>calare</i>	771	<i>călătbuſ</i> 2. M.	552
<i>calebs</i> , ſbis O.		<i>calcăneus</i> , ſ um 2. M.	
<i>camentum</i> 2. N.	526	N.	257
<i>camentārius</i> 2. M.	526	<i>calcar</i> , āris 3. N.	440
<i>cerūleus</i> , a, um	335	451	
<i>Căſar</i> , āris 3. M.		<i>calceămentum</i> 2. N.	
<i>caſāries</i> 5. F.	686	506	
<i>caſim</i>	317	<i>calceārius</i> 2. M.	506
		<i>cal-</i>	

VOCABULORUM.

335	calceolarius 2. M. 506	calor 3. M. 59
522	calceus 2. M. 84. 514	calvaria 1. F. 297
453	calcitrare 177	calvere 288
713	calcülus 2. M. 304. 756	calvescere 280
927	caldarium, vide abe-	calvitium 2. N. 288
261	num.	calumnia 891
557	caleſcēri 549	cälumniator 3. M. 609
713	cälenda, arum 1. F. P.	cälumniari 916
738	781.	calvus, a, um 288
2.	cälendārium 2. N.	calx, cis Gerſe / 3. C.
586	cälendūla 1. F. 133	257
889	caleo 440	calx, cis Kalck / 3. F.
885	cälere 321	526
us 2.	cälidus, a, um 24	calyx, ycis 3. M.
731	vide Bracca.	cambium 2. N. 482
428	cälīga 1. F. 512	cämēlus 2. M. 175
513	cäligo, inis 3. F. 562	cämēra 1. F. 848
552	cälix, icis, 3. M. 562	cämīnus 2. M. 47
2. M.	callere 480	campāna 1. F. 629
257	callidus, a, um 725	camphörä 1. F. 124
440	callis 3. M. 476	campus 2. M. 396
	callus, ſ um, 2. M. N.	cänālis 3. M. 583
N.	320.	cancellarius 2. M. 676
	cālo, ōnis 3. M. 698	cancellatus, a, um
506	calopodium 514	550
cal-	b 5	can-

INDEX

<i>cancelli, orum</i> 2. M. P.	<i>cantilare</i>	224
652	<i>cantharis, idis</i> 3. F.	223
<i>cancellare</i>	<i>cantherius</i> 2. M.	178.
<i>cancer, cri</i> M.	447	
<i>candēla</i> 1. F.	ein Kaser	222
<i>candēlābrum</i> 2. N.	eine Kanne	
<i>candere</i>	46	<i>cantharus</i> 2. M.
<i>candescere</i>	500	<i>canthus</i> 2. M.
<i>candicare</i>	46	<i>cantor</i> 3. M.
<i>candidē</i>	925	<i>cānus, a, um</i>
<i>candidus, a, um</i>	87.339	<i>cāpax, ācis</i> O.
<i>candor</i> 3. M.	927	<i>cāper</i> 2. M.
<i>cānēfiēri</i>	280	<i>cāpere</i>
<i>cānere</i>	720.773	<i>cāperātus, a, um</i>
<i>cānescere</i>	280	<i>cāpessere</i>
<i>cāni, orum</i> 2. M. P.	233	<i>cāpillus</i> 2. M.
<i>cānicūla</i> 1. F.	38	<i>cāpistrum</i> 2. N.
<i>cānis</i> 3. M.	186	<i>cāpitālis, e</i>
<i>cānis sōgax</i>	423	<i>cāpitium</i> 2. N.
<i>cānistrum</i> 2. N.	554	<i>cāpito, ōnis</i> M.
<i>canna</i> 1. F.	139	<i>capus</i> & o, 2. & 3. M.
<i>cannābis</i> 3. F.	497	150
<i>cānon, ōnis</i> 3. M.	640	<i>cappāris</i> 3. F.
<i>cānōrus, a, um</i>	153	<i>cāpra</i> 1. F.
<i>cantare</i>	962	<i>cāprea</i> 1. F.
		199
		cā-

VOCABULORUM.

4	căpricornus 2. M.	200	cardiogmus 2. M.	306
23	căprimulgus 2. M.	149	cardo, inis 3. M.	543
8.	căprinus, a, um	416	carduēlis 3. F.	153
	căprona, arum 1. F. P.		carduus 2. M.	136
22	586		carē constat	496
	capsa 1. F.	552	cărere	67.605
4	capsula	552	careo sobole	605
7	captare	975	căries 5. F.	528
20	captiosus, a, um	838	cariem sentio	528
9	captivitas	722	căriōsus, a, um	528
6	captivus, a, um	722	cărina 1. F.	469
3	căpulus, & um 2. M. N.		carmen 3. N.	754
6	701. 959.		carminare	407.503
5	capulo condo	959	carnifex, icis 3. M.	661
6	caputium	514	carnificina 1. F.	725
2	căput, itis 3. N.	541	căro, carnis 3. F.	315
0	carbāsus 2. C.	500	cărōta 1. F.	125
5	carbo, ōnis M.	46	carpentarius 2. M.	533
4	carbunculus 2. M.	314.	carpentum 2. N.	455
6	89		carpere	117.838
5.	carcer, eris M.	668	carptim	992
	carcinoma 3. N.	316	carpio, ōnis 3. M.	167
6	cardiacus, a, um	795	carrus 2. M.	411
4	cardialgia	306	cartamus & um 2. M.	
9	cardinalis, e	56	N.	132
1.			car-	

INDEX

carrilāgo, īnis F.	241	cātāpulta 1. F.	712
cārus, a, um	496	cātāracta 1. F.	615
cāryōphyllum 2. N.	123	cātarrhus 2. M.	300
cāsa 1. F.	524	cātāpōtia, orum 2. N.	
casale	114	P.	792
cāseus 2. M.	416	cātāphraetus, a, um	
casus, īdis 3. F.	699	690	
casus, is, 3. M.	425	cātāstrōphe 1. F.	952
casita 1. F.	159	cāthēcbizare	633
casus, a, um	121	cātēna 1. F.	458
castānea 1. F.	730	cāterva 1. F.	675
castigare	668	cātharticus, a, um	
castigatio 3. F.	870	792	
castitas	825	cātholicus, a, um	631
castor, ōris, 3. M.	212	cātbedra 1. F.	730
castra, orum 2. N. P.		cātillo, ōnis M.	820
704		cātīnus 2. M.	434
castrare	183	cātūlus 2. M.	186
castratus, a, um	183	cātus 2. M.	211
184.		cātus, a, um	808
castrum 2. N.	717	cauda 1. F.	158
castūla 1. F.	580	caudex, īcis, M.	108
castus, a, um	825	cāvare	210
cāsus, ūs 4. M.	971	cāvea 1. F.	429
cātālogus 2. M.	740	cāvēre	811
		cā-	

VOCABULORUM.

112	caverna 1. F.	522	cēlēbrare	635.982
115	cāviliatio 3. F.	844	cēler, ēris, e	809
00	cavillor	838	cēlerare	425
N.	cāvillum 2. N.	916	celeres, um	676
92	caula 1. F.	412	cēleriter	807
23	caulis 2. M.	125	cēles, ēris 3. M.	488
	caupo, ōnis 3. M.	485	cella 1. F.	445
52	caupōna 1. F.	625	cellārius 2. M.	564
33	causa 664.752.875		cēlox, ōcis F.	464
58	causā 130.146.476		celsus, a, um	523
75	causari	297	censere	813
23	causidicus 2. M.		censūra 1. F.	728
	cautē	807	Censor 3. M.	
31	cautēla 1. F.	863	census 4. M.	683
30	cautērium 2. N.	669	centaurium 2. N.	136
20	cautes, is F.	83	centies	96
4	cautio 3. F.	862	centēnārius, a, um	
86	cautus	808	765	
11	cāvus, a, um	284	centipēda 1. F.	223
98	cādere	11.358	cento, ōnis M.	520
58	cēdō	991	centrum 2. N.	758.
98	cēdoāria, v Zedoaria.	767		
10	Cēdrus 2. F.	115	centūrio 2. M.	697
29	cēlare	837	centum	982
11	cēlēber, & cēlēbris, e		cēpa, e, 1. F.	131
ā	491		cēphā	

INDEX

cēphālea 1. F.	297	certò	811
cēphālalgia	297	certus, a, um	124
cēphālicus, a, um	795	cerva 1. F.	425
cēra 1. F.	384	cervīcal 3. N.	571
cerāsus 2. F.	111	cervix, īcis F.	252
cērāsum 2. N.	119	cērussa 1. F.	104
cērātium 2. N.	138	cervus 2. M.	198
cērāta tabula	935	cefsāre	939
cerberus 2. M.	164	cestus 2. M.	513
cercōpūtbēcus 2. M.		ceira	
	207	cētus 2. M.	171
cerdo, ōnis, M.	508	ceu	642
cērēbrum 2. N.	340.	chalcanthum 2. N.	104
	350	chālybs, ybis M.	98
cērēmōnia 1. F.	636	chāmedrys, yos F.	134
cērēvisia 1. F.	444	chāmamēlum 2. N.	
cēreus 2. M.	743		136
cērīnus, a, um	120	chāmōmilla 1. F.	136
cernere	400. 922	chāos N.	23
cervuus, a, um	287	chāraēter, ēris M.	409
certāmen 3. N.	656	chāritas 3. F.	997
certāre	941	charta 1. F.	731
certātim	736	charta lūsōria	941
certē	470. 3	chārus, a, um	632
certitūdo, īnis 3. F.	749	chasma, ātis 3. N.	58
			662.

VOCABULORUM.

chēla, ārum 1. F. P. chrōnica, orum 2. N.

172

P.

785

chēlidōnium 2. N.

chrysocantharus 223

136

chrysocola 1. F. 104

chēlys, yos 3. F. 775

chrysolitbus 89

chirāgra 1. F. 309

chrysoprasus 89

chīlīarchus 2. M. 697

chylus 2. M. 268

chīmera 1. F. 162. 240

cibus 2. M. 788

chiragra 309

cibum agrē sumere,

chīrōthēca 1. F. 514

cibum fastidire,

chīrōgrāphum 2. N.

292

862

cibare 456

chīrurgus 2. M. 796

cicāda 1. F. 224

chlamys 512

cicātrix, icis F. 319

chōlēra 1. F. 271

cicer, ēris 3. N. 128

chorda 1. F. 775

cīchōrium 2. N. 134

chordum 2. N. 419

cīcīndēla 1. F. 223

chordus, a, um 118

cīcōnia 1. F. 160

chōrēa 1. F. 943

cīcur, ūris O.

choreas duco 943

cīcurare 203

chōrus 2. M. 630

cīcūta 1. F. 137

chrisma 3. N. 641

cīēre 59

Christus 2. M. 631

cīfra 756

Christiānus, a, um

cīlium 2. N. 247

640

cīlicīnus, a, um 404

cīlī-

I N D E X

<i>cilicium</i> 2. N.	582	<i>circumcisio</i> 3. F.	
<i>cilo, onis</i> 3. M.	281	<i>circumcirca</i>	31
<i>cimelium</i>	848	<i>circumdare</i>	583
<i>cimex, icis</i> 3. M.	218	<i>circumire</i>	39
<i>cinnabaris</i>	104	<i>circumferentia</i> 1. F.	
<i>cincinnus</i> 2. M.	586		758.
<i>cinereus, a, um</i>	339	<i>circumforaneus</i> 2. M.	
<i>cingere</i>	516		492.
<i>cingulum</i> 2. N.	516	<i>circummunire</i>	704
<i>cinis, eris</i> 3. M.	45	<i>circumquaq,</i>	699
<i>cinnamomum, & ci-</i>		<i>circumspectare</i>	808
<i>namomum</i> 2. N.	132	<i>circumspectus, a, um</i>	
<i>cinnus</i> 2. M.	518	<i>ibid.</i>	
<i>cippus</i> 2. M.	668. 962	<i>circumstantia</i> 1. F.	
<i>circa</i>	982		780
<i>circinus</i> 2. M.	758	<i>circumvallare</i>	717
<i>circiter</i>	779	<i>circumvehere</i>	411
<i>circius</i> 2. M.	57	<i>circumvolvère</i>	258
<i>circuire</i>	39	<i>circus</i> 2. M.	948
<i>circuitus</i> 4. M.	758	<i>cirnea</i> 1. F.	564
<i>circularis, e</i>	760	<i>cirrus</i> 2. M.	159
<i>circularis motus</i>	57	<i>cis</i>	947
<i>circulus</i> 2. M.	758	<i>cisium</i> 2. N.	455
<i>circumagere</i>	57	<i>cista, 1. F.</i>	848
<i>circumcidere</i>	648	<i>cisterna</i>	623
		<i>cita-</i>	

VOCABULORUM.

	citare	631.658	clara sc. aqua	71
31	citbāra 1. F.	775	classicum	710
83	citō	39.354	classicum cano	710
39	citra	947	classis 3. F.	700
F.	citro	911	clatbrus & um 2. M.	
	citrum 2. N.	123	& N.	541
M.	citrium mālum 2. N.		clāva 1. F.	713
	123		clāvōla 1. F.	382
04	itrinus, a, um	ibid.	claudicatio 3. F.	289
99	civilis, e	559	claudicare	289
08	civis 3. C.	514	claudere	548
n	civitas 3. F.	622.717	claudus, a, um	289
	clade affici	717	clāvis 3. F.	548
F.	clām	920	claustrarius	532
	clam	919	claustrum 2. N.	615
17	clāmāre		clausūla 1. F.	991
111	clāmor	275	clāvus 2. M.	463.527
58	clāncūlum	286	clēmātis 3. F.	136
48	clāncūlārius, a, um		clēmētia 1. F.	682
64	691		clepsydra 1. F.	
59	clandestinus, a, um		clibanites	408
47	691		clibānus 2. M.	96
55	clangere	160	cliens 3. M.	660
48	clangor 3. M.	710	clientēla 1. F.	660
523	clārus, a, um	724	clīma 3. N.	783
ta			c	clīnē

INDEX

<i>clīnicus</i> , a, um	295	<i>cochlear</i> 3. N.	554
<i>clitella</i> , arum 1. F. P.	460	<i>cōcles</i> , itis 3. M.	283
		<i>coctus</i> , a, um	
<i>clivus</i> 2. M.	79	<i>cōdex</i> , icis 3. M.	854
<i>cloaca</i> 1. F.	250	<i>cōdicilli</i> , orum 2. M. P.	
<i>cluere</i>	138		731
<i>clunaculum</i>	420	<i>cœlites</i> , um 3. M.	
<i>clūnis</i> 3. F.	258		998
<i>clypeus</i> 2. M.	699	<i>cœlitus</i>	980
<i>clyster</i> , ēris 3. M.	792	<i>cœlestis</i>	976
<i>cnicus</i> 2. M.	132	<i>cælum</i> 2. N.	19
<i>coacervo</i>	397	<i>ad cælos</i>	958
<i>coactus</i> , a, um	684	<i>cœmēre</i>	431
<i>coadūnare</i>	530	<i>cœmētērium</i> 2. N.	960
<i>coagmentare</i> 241. 748		<i>Cæna</i> 1. F.	633
<i>coagulo</i>	416	<i>cænāculum</i> 2. N.	555
<i>coetāneus</i> , a, um		<i>cænare</i>	508
	939	<i>cænōbium</i> 2. N.	638
<i>coāgūlātus</i> , a, um		<i>cænum</i> 2. N.	481
	416	<i>cœre</i>	319
<i>coālescere</i>	997	<i>cæpisse</i>	884
<i>coaxare</i>	212	<i>cæptus</i> , a, um	244
<i>cōbitis</i> 3. F.	166	<i>coercere</i>	668
<i>coccum</i> 2. N.	337	<i>cætus</i> 4. M.	629
<i>cochlea</i> 1. F.	210	<i>cōgere</i>	696. 708
			cōgi-

VOCABULORUM.

54	cōgītātio 3. F.	826	collecta 1. F.	638
283	cōgītare	375	collectus, a, um	328
	cognātus, a, um	601	collēga 1. M.	673
54	cognatio	401	collēgium 2. N.	655
1. P.	cognitio 3. F.	355	colūcia, arum 1. F. P.	
	cognōmen 3. N.	937	392	
	cognoscere	659	colligare	396
	cōhābitare	588	colligere 145. 396.	662
80	cōherere	242	collimare	703
76	cōhibere	893	colligvia, vid. collicia.	
19	cōhonestare	593	collis 3. M.	79
58	cōhors 3. F.	697	colligvatio	100
431	cōire	319	collōcare	771
60	cōlāphus 2. M.	670	collōqui	934
633	cōlare	433	collōquium 2. N.	567
55	cōlere	385. 982	collūdēre	988
508	colapho cado	670	collum 2. N.	252. 461
638	cōleus 2. M.	291	collūvies 5. F.	434
481	cōlūa 1. F.	305	collybus 2. M.	482
319	colla 1. F.	530	collyra 1. F.	554
84	collābus 2. M.	775	cōlōbium 2. N.	512
44	collābi	538	cōlōcynthiis, idis F.	
68	collāre 3. N.	581	136	
629	collāterālis, e	603	cōlōnia 1. F.	219
708	collaudatio 3. F.	870	cōlōnus 2. M.	386
81			c 2	cōlor

INDEX

cōlor 3. M.	333	commeātus 4. M.	695
cōlorare	751	commemōrare	349
cōlossus 2. M.	771	commendare	913
cōlostra 1. F. um 2. N.		commendatio	870
415		commercia exercere	
cōlūber 2. M.	213	491	
cōlum 2. N.	433	commentārius, ſum,	
cōlumba 1. F.	154	2. M. N.	786
cōlumbārium 2. N.	154	commentum 2. M.	239
cōlumbīnus, a, um		commeo	911
cōlūmen 3. N.	545	commercium 2. N.	
cōlumna 1. F.	536	491	
cōlus 2. 4. C.	305. 498	commīnisci	913
cōma 1. F.	586	commīnuere	82
cōmēdere	560	commīserari	912
cōmēre	586	commīseratio 3. F.	871
cōmes, itis C.	476. 686	commīserescere	373
cōmīssari	820	committēre	868
cōmēta 1. M.	63	commīserēri	912
cōmis, e	831	commōdare	862
cōmīnus pūgnas	713	commōdus, a, um	339
comitatus	88	commōdius	935
cōmītia, orum 2. N.		commodum	815
P.	686	commonstrare	732
cōmītari	902	commoror	484
		com-	

VOCABULORUM.

commotio 3. F.	940	compes, ēdis, usitatius	
commotus, a, um	661	compēdes in pl. 3. F.	
commovēre	ibid.	668	
commūnio, ōnis F.	989	compescēre	668
commūnizare	274	compētēre	481
commūnire	247	compingēre	748
commūnis, e	341.514	compitum 2. N.	479
commūtare	889	complācēre	
commutativus	855	complano	551
cōn aedia	953	complecti	760
compactus, a, um		complexio 3. F.	993
406		complēcare	926
compāges, is F.	240	complūres	222
compārātio 3. F.	753	compōnēre	529.640
compārare	156.173	comportare	418
compārēre	659	compos, ōtis 3. O.	893
compellare	593	compōsitus, a, um	28
compellēre	942	compōsitio 3. F.	657
compendiōsē	756	compōtātor 3. M.	821
compendium, 2. N.		compransor	555
853		comprēhendēre	735
compērendinātio 3. F.		comprimēre	321
664		compius, a, um, vide	
compērire	17.321	comere.	
compernis, e	289	computare	756
		c 3	cōna-

INDEX

<i>cōnari</i>	363	<i>concoctio</i> 3. F.	267	co
<i>cōnātus</i> 4. M.	364	<i>concoenator</i>	555	
<i>con.āvus, a, um</i>	759	<i>concoquere</i>	438	co
<i>concēdere</i>	971	<i>concordia</i> 1. F.	911	co
<i>concentus</i> 4. M.	774	<i>concrēdere</i>	409	co
<i>concertare</i>	948	<i>concrēmare</i>	661	co
<i>concha</i> 1. F.	91	<i>concreſcere</i>	422	co
<i>conchylium</i> 2. N.	173	<i>concretio</i>	49	co
<i>conciere</i>	686	<i>concretus, a, um.</i>		co
<i>conciliare</i>	911	<i>concubina</i> 1. F.	827	co
<i>conciliator</i>	911	<i>concubitus</i> 4. M.		co
<i>concilium</i> 2. N.	826			
<i>concinnare</i>	754	<i>concūpiſcere</i>	818	co
<i>concinnus, a, um</i>	382	<i>concurrere</i>	711	co
<i>concio</i> 3. F.	993	<i>condocere</i>	910	co
<i>conciōnari.</i>		<i>condēcorare</i>	722	co
<i>conciōnātor</i> 3. M.	631	<i>condemnare</i>	664	co
<i>concipere</i>	21. 45	<i>condemnātus, a, um.</i>		co
<i>concitare</i>	691	664		
<i>concitus, a, um.</i>		<i>condere</i>	959	co
<i>conclāmātus, a, um.</i>		<i>condicere</i>	855	co
640		<i>condimentum</i> 2. N.		co
<i>conclāve</i> 3. N.	544	567		
<i>conclūdere</i>	651	<i>conditum</i> 2. N.	796	co
<i>conclūſio</i> 3. F.		<i>condire</i>	437	co
			cen-	

VOCABULORUM.

67	condiscipulus 2. M.	confidēre	808
55	736	confiteri	410. 448
38	conditio 3. F. 856. 889	confinis, e	
11	conditus, a, um	959 confinium 2. N.	689
09	condonare	893 confirmare	752
61	conducere	534 confiscare	669
22	conducit	743 conficere	998
49	conducibilis, e	491 conflare	94
	conductus	963 confligere	
27	condurare	98 confluctus 4. M.	715
1.	conduratus, a, um	confluere	469
	ibid.	confodere	713
218	condus 2. M.	431 confederatus, a, ū	682
211	condylus 2. M.	261 conformare	161
010	confabulari	932 confugere	204
722	conferre	724 confundere	
664	confertim	51 confusus, a, um	23
mo	confertus, a, um	confutare	432
	848	congelare	
959	confertus sum	848 congelatus, a, um	53
855	confestim	958 congerere	397
26	conficio i. e. consumo,	congerro, ōnis 3. M.	929
	perimo	294 congiarium 2. N.	683
796	conficere 219. 221. 500	congius 2. M.	683
437	confidens 3. O.	945 conglobare	
con-		64	conglu-

INDEX

conglutinare	530	conscribere	605
congrēdi	949	consecrare	642
congrēgare	697	non consecratus	642
congruē	152	consēnescere	
congruere	514	consensus 4. M.	663
congruus, a, um	108	consentire	
conjectūra 1. F.	357	consentāneus, a, um.	
conjūgālis, e	595	consequi	991
conjūgare	747	confessus 4. M.	649
conjūgium 2. N.	588	conservare	606
conjunctus, a, um	366	considerare	464
conjungere	930	considerare	933
conjurare	691	considerātus, a, um.	
conjux, ūgis C.	588		839
connectere	515	considerare	778
connivere	907	consignare	652
connūbium 2. N.	594	consiliarius 2. M.	676
cōncōpēum 2. N.	574	consilium 2. N.	906
consanguineus	601	consistere	94. 672.
conquāniscere	352.		792. 947
conquīrere	751	consistorium 2. N.	
conscendere	730	consitus, a, um	382
conscientia 1. F.	634	consobrinus 2. M.	603
consciūs, a, um	926	consolatio 3. F.	906
consciscere		consolari	ibid.
			consō.

VOCABULORUM.

05	consolidare	527	constringere	668
42	consönantia 1. F.	774	construere	507. 747
12	consors 3. O.	989	consuere	504
	consortium 2. N. vid.		consuescere	702
63	communio.		consuetudo, inis F.	
	conspicere	78	801	
	conspicari	322	consul 3. M.	651
91	conspicillum	769	consulāris, e	651
49	conspiciuus, a, um	880	consulere	353. 906
06	conspirare	691	consultare	807
64	conspiratio 3. F. ibid.		consultum judico	74F
33	conspurare	157	consumere	311
2	constabilire	640	consummare	ibid.
	constans 3. O.	898	contractus 4. M.	316
78	constanter	348	contāgium 2. N.	314
52	constantia 1. F.	897	contāgiōsus, a, um	316
76	constare	29	contāminare	825
06	constat carē, v. carē		cōntari	914
2.	constat	775. 811	contemnere	876
	consternari	883	contemplari	757
	consternatio	370	contemptor 3. M.	667
82	constipare	503	contemptus 4. M.	927
03	constituere	259	contendere	689
06	constitutio	298	contentio 3. F.	656
d.	constrictus, a, um	450	contentiōsus, a, um	659
0.			c s	con-

INDEX

contentus, a, um pau-	contritus, a, um	638	
cis	851	contritio 3. F.	631
contēre	497	contristare	835
contexere		controversia 1. F.	656
contextus 4. M	114	controversus minime.	
contignatio superior 3		contubernālis 3. C.	910
F.	544	contubernium 2. N.	
contiguus, a, um	259	910	
continens 3. O.	310	contucri	283
783		contūmax, ācis O.	809
continentia 1. F.	819	contūmelia 1. F.	917
continenter	869	cōtumeliā afficere	917
continere	260. 869	contus 2. M.	464
contingere	670	contundere	
continue	110	contusio 3. F.	317
continuarē	884	contusus, a, um	170
continuo	742	convallis	78
continuus, a, um	310	convalescere	295
259. 762		convāfare	486
contra	356. 750	convēbere	396
contrarior	835	conveniens	758
contractus, a, um	260	convēnire	583. 630
contrādicere.		convēntum est	630
contrābere	463. 403	conversari	901
contrarius, a, um	331	conversatio 3. F.	901
		conver-	

VOCABULORUM.

convertēre	994	cogvinaria (vrs)	438
conversio 3. F.		cogvus 2. M.	431
convexus, a, um	750	cor, cordis 3. N.	273
convitium 2. N.	917	cōrācinus 2. M.	167
convitiari	917	cōrālinm, & cōrallium	
convictor 3. M.	910	2. N.	92
convictōrium 2. N.	910	cōram	910
conviva 1. M.	555	corbis 3. F.	114
convivātor 3. M.	555	corbita 1. F.	468
convivium 2. N.	565	cordatus, a, um	725
conviv. opiparum.		cōriandrum 2. N.	132
convocare	659	cōriārius 2. M.	506
convolvulus 2. M.	134	cōrium 2. N.	506
cōnus 2. M.	756, 941	cornicari	160
convulsio 3. F.	294	corniger	267
cooptare		cornix, icis F.	160
coordinare	527	cornutus	233
cōphinus 2. M.	552	cornu 4. N.	198
cōpia 1. F.	748	cornum 2. N.	122
copia, arum 1. F. P.	108	cornus 2. & 4. F.	122
cōpiōsus, a, um.		cōrolla 1. F.	138
cōpula 1. F.	595	cōrōna 1. F.	674
cōpulare	747	cōrōnārius, a, um	135
cōqua 1. F.	431	cōrōnare	754
cōquere	444	cōrōnātus 2. M.	494
		cōrō-	

I N D E X

<i>cōrōnātus</i> , a, um	754	<i>cōruscare</i>	43
<i>cōrōnis</i> , ōdis 3. F.	546	<i>cōruscātiō</i> 3. F.	58
<i>corpōreus</i> , a, um	21	<i>corvus</i> 2. M.	160
<i>corpulentus</i> , a, um		<i>cōrycaeus</i> 2. M.	
	278	<i>cōrylus</i> 2. F.	121
<i>corpus</i> , ōris N.	28.	<i>coryphaeus</i> 2. M.	691
	240	<i>cos</i> , ōtis F.	85
<i>corrādere</i>	418	<i>Cosmōgrāphus</i> 2. M.	
<i>corrīgia</i> 1. F.	514	<i>Cossus</i> 2. <i>Cossis</i> 3. M.	
<i>corrīgere</i>	923		217.
<i>corrīpere</i>	188.	<i>costa</i> 1. F.	254
	923	<i>cōthurnus</i> 2. M.	514
<i>correptus</i> , a, um		<i>cōtōneum</i> 2. N.	123.
	881	<i>cottus</i> 2. M.	166
<i>corrōbōrāre</i>	7.92	<i>cōturnix</i> , <i>cōturnīcis</i> ,	
<i>corrōdere</i>	217	F.	158
<i>corrumpere</i>	30	<i>cotyla</i>	763
<i>corrumpo largitioni-</i>		<i>coxa</i> 1. F.	256
<i>bus</i>	661	<i>coxendix</i> , ōcis F.	309
<i>corruere</i>	61	<i>crābro</i> , ōnis M.	220
<i>corruptio</i> 3. F.	329	<i>crambe</i> 1. F.	126
<i>corruptus</i> , a, um	661	<i>crānium</i> 2. N.	297
<i>cortex</i> , ōcis C.	109	<i>crāpūla</i> 1. F.	822
<i>cortīna</i> 1. F.	503	<i>crāpūlarī</i>	620
<i>cōrus</i> 2. M.		<i>cras</i>	976
		<i>cras-</i>	

VOCABULORUM.

Crassus, a, um 27. 268	Crēpare	543
Crassities 5. F.	Crēpida 1. F.	514
Crassitudo, inis F.	Crēpido, inis F.	58
Crāter, ēris M.	Crēpitaculum 2. N.	562
Craterra	239	583
Crātes, is F.	Crēpitare	114 160
Crātīcula 1. F.	Crēpundia, orum 2.	431
Creare	N. P.	18. 737 230
Creatio 3. F.	Crēpusculum 2. N.	18
Crēator 3. M.	36	982
Crēatura 1. F.	Crescere	21 125
Creber, bra, brum	Crēta 1. F.	104
299	Crībrum 2. N.	400
Crēbrescere	Crībrare	836 ibid.
Crēbro	Crīcetus 2. M.	348 210
Crēdere	Crīmen 2. N.	386 922
Crēditor 3. M.	Crīmīnari	864 917
Crēdūlitas 3. F.	Crimnum	812 402
Crēmare	Crīnale	669 518
Crēmātus, a, um	Crīnis 3. M.	584
45	Crispus, a, um	280
Crembalum	Crispare	777 586
Cremer lactis 3. M.	Crista 1. F.	416 159
416	Crōcitare	160
Crēna 1. F.	Crōcodilus 2. M.	731 212
	Crō-	

INDEX

<i>Cröcus</i> , <i>ſ</i> um 2. M. N.	132	<i>cūbare</i>	578
<i>Cröceus</i> , a, um.		<i>cūbiculārius</i> 2. M.	676
<i>Crötälum</i> 2. N.	643	<i>cūbiculum</i> 2. N.	573
<i>Crotalo tinnio</i>	643	<i>cūbile</i> 3. N.	570
<i>Crūciare</i>	306	<i>cūbitus</i> 2. M.	260
<i>Cruciatus</i>	494	<i>cūbus</i> 2. M.	759
<i>Cruci affigo.</i>		<i>cūcūbare</i>	160
<i>Crūdēlitas</i> 3. F.	896	<i>cūcullātus</i> , a, um	638
<i>Crūdus</i> a, um	292	<i>cūūlare</i>	160
<i>Cruentus</i> , a, um	714	<i>cūcūlus</i> 2. M.	ibid.
<i>Crūmēna</i> 1. F.	486	<i>cūcūmis</i> , <i>ſ</i> er, <i>eris</i> M.	
<i>Cruor</i> 3. M.	328		566
<i>Crūrālis</i> , e	515	<i>cūcurbita</i> 1. F.	125.
<i>Crūcīfrāgium</i> 2. N.	609		701
<i>Crus</i> , <i>ūris</i> 3. N.	190	<i>cūcūrire</i>	159
<i>Crustai</i> , F, obturo. 319.		<i>cūdēre</i>	404. 532
	406	<i>cūdo</i> , <i>ōnis</i> 3. M.	699
<i>Crustare</i>	526	<i>cui usui</i>	847
<i>Crustūla</i> 1. F.	408	<i>cūjas</i> , <i>ātis</i> 3. O.	930
<i>Crux</i> , <i>ūcis</i> F.	669	<i>cūjūsmōdi</i>	327
<i>Crypta</i> 1. F.	522	<i>culcitra</i> 1. F.	572
<i>Crystāllus</i> , <i>ſ</i> um 2. F.		<i>cūleus</i> 2. M.	669. 263
N.	93	<i>cūlex</i> , <i>ūcis</i> M.	218
<i>Crystallinus</i> , a, um.		<i>cūlina</i> 1. F.	434
		<i>culmen</i> 3. N.	545
		<i>cul-</i>	

VOCABULORUM.

culmus 2. M.	127	cūnīlā 1. F.	
culpa 1. F.	893	cūpa 1. F.	446
culpare	833	cupedia, arum 1. F. P.	
cultellus	738	407	
culter 2. M.	558	cūpēdinārius 2. M.	
cultus Dei volunta-	407		
rius	641	cūpēditas 3. F.	818
cultū-a 1. F.	379	cūpēre	12
cūlullus 2. M.	562	cūprissus 2. F.	115
cum	75. 43	cūprum 2. N.	99
cūm	784	cur	922. 926. 769
cūmēra 1. F.	400	cūra 1. F.	649
cūmīnum 2. N.	132	curam ago	649
cūm, tūm	797	curare nihil	356. 384.
cūmūlare	847	790	
cūmūlus 2. M.	418	curcūlio, ōnis M.	217
cūnābūla, orum 2. N.		cūria 1. F.	649. 655
P.	230	cūrio 3. M.	655
cūna, arum 1. F. P.		cūriōsus, a, um	837
228		currere	143
cūnctari	886	curriculō	946
cūnctus, a, um	619	currūca 1. F.	155
cūneus 2. M.	529. 708	curvus 4. M.	457
cuneum adigo	529	cursim	733
cūnīcūlus 2. M.	205	cursitare	403
		cur-	

INDEX

<i>cursor, ōris</i> , M.	946	<i>cyprianus</i> 2. M.	167
<i>circularis</i>		<i>cythāra</i> 1. F.	775
<i>curſus</i> 4. M.	31		
<i>curtus</i> , a, um	158	D.	
<i>curvus</i> , a, um	758	D æmon, ōnis M.	
<i>curvare</i>			988
<i>cuscūta</i> 1. F.	134	<i>Dāma</i> 1. C.	199
<i>cuspis</i> , idis F.		<i>Dāmascēnus</i> , a, um	
<i>cuspīdātus</i> , a, um	713		120
<i>custōdia</i> 1. F.	624	<i>Damnare</i>	662
<i>custōdire</i>	410	<i>Damnum</i> 2. N.	490
<i>custos</i> , ōdis C.	984	<i>Damnōsus</i> , a, um	812
<i>cūsus</i> , a, um	494	<i>Dānistā</i> 1. M.	864
<i>cūtis</i> 3. F.	241	<i>Dăpes</i> , ium 3. F. P.	
<i>cyānus</i> 2. M.	335		557
<i>cyāneus</i> , a, um	ibid.	<i>Dăpifer</i> 2. M.	676
<i>cyāthus</i> 2. M.	562.763	<i>Dapsilis</i> , e,	695
<i>cycnus</i> 2. M.	151	<i>Dăre</i>	606
<i>cydonium</i> 2. N.	123	<i>dătâ operâ</i>	871
<i>cylindrus</i> 2. M.	759	<i>Daucus</i> 2. M.	136
<i>cymba</i> 1. F.	471	<i>De</i>	458.608.656
<i>cymbalum</i> 2. N.	643	<i>Deambulare</i>	
<i>cymbalum pulso</i>	643	<i>deambulatio</i> 3. F.	932
<i>cynoglossum</i> 2. N.	136	<i>Deaster</i> 2. M.	641
<i>cyprinus</i> 2. M.	167	<i>Debelleare</i>	718
		<i>De</i>	

VOCABULORUM.

67	dēbere	611.868	dēcipere	361
75	dēbilis, e	357	dēcīfio 3. F.	664
	dēbilitare	251	dēcīpula 1. F.	428
	dēbitor 3. M.	864	dēclāmāre	752
M.	dēbitum 2. N.	866	dēclāmītare	752
88	dēbitus, a, um	635	dēclārare	749
99	dēcālogus 2. M.	631	dēclīnare	369.747
13	dēcānus 2. M.	697	dēclīvis, e	79
	dēcāntare	530	dēcoctum 2. N.	288
62	dēcāpūlare	383	dēcōllare	669
90	dēcēdere	967	dēcōlor, oris O.	339
12	dēcēm	731	dēcōr, ōris M.	339
64	dēcēmpēda 1. F.	762	dēcōqvēre	820
P.	dēcēmbēr 2. M.	780	dēcōrāre	618
	dēcēnnis, e		dēcōrus, a, um	886
76	dēcēnnium 2. N.		dēcrescēre.	
95	dēcēre	736	dēcēmētum 2. N.	
06	dēcēns 3. O.	242	33	
71	dēcērnēre	661	dēcēmētus, a, um	234
36	dēcērpēre	117	dēcēmētum 2. N.	663
56	dēcēdēre	529.117	dēcēmānus, a, um	
	dēcēs	677		
32	dēcīmus, a, um.		dēcumbēre	295
41	dēcīma, arum 1. F. P.		dēcūria	781
18	639		dēcūrīo, ōnis, M.	697
62			d	dēcūr-

INDEX

decurro	66	dēfīcēre	570
dēcursus 4. M.	67	defieri	980. 472
dēcus, ōris N.	288	dēfinire	34
dēcūtēre	117	dēfluēre	69
dēdēcēre	910	dēformis, e	278
dēdēcus, ōris N.	288	dēformare	285
dēdēre	716	dēfricāre	562
dēdicāre.		defraudare	494
dēdicātio 3. F.	635	dēfrūtum 2. N.	443
dēdignari	902	dēfūgēre	830
dēdiscēre	732	dēfunctōriē	886
dēdītio 3. F.	719	dēfunctus, a, um	678
dedītus, a, um	887	dēgēnērare	129
dēdōcēre	732	dēgēre	524
dēdōlēre	296	dēglābrare	584
dēdūcēre	470	dēglūbēre	420
deesse	472	dēgustare	325
deesse commodis	815	dēglūtire	560
dēfātīgātus, a, um	939	dēhinc	498
dēfēcāre, a, um	440	dēhōnestamentum 2.	
dēfēctus 4. M.	797	N.	288
dēfendēre	660	dēhortari	899
defensio 3. F.		dējērare	834
dēfensīvus, a, um	692	dējicēre	177
deferre	268. 917	dein	45
		dein-	

VOCABULORUM.

570	deinceps	976	dēliq̄uium 2. N.	302
472	deinde	402	dēlirium 2. N.	297
34	delābi	117	dēlitare	391
69	dēlātio 3. F.	661	dēlphin, & inus 3. &	
278	dēlātor 3. M.	917	2. M.	171
285	dēlectāmentum 2. N.		dēlitescere	83
562	726		dēlūbrum 2. N.	641
194	dēlectare	940	dēlūdēre.	
443	dēlectari	932	dēmānare	250
830	dēlēre	935	dēmēns 3. O.	805
886	dēlētitiū, a, um	742	dēmēntia 1. F.	
678	dēlibare	325	dēmēnsū 2. N.	611
129	dēlibērare	806	dēmēntare	988
524	deliberandus	651	dēmēre	791
584	dēlibūtus, a, um	587	dēmērēri	906
420	dēlicātus, a, um	456	dēmīssē	840
325	dēlicia, arum 1. F. P.		dēmīttēre	267
560	150		dēmōliri	538
498	Legitur & dēlicium		dēmōstrare	750
52.	2. N.		dēmōstrātio 3. F.	358
288	dēlictum 2. N.	798	dēmortuus, a, um	647
899	dēligēre	657	dēmūlcēre	683
834	dēlineāre	770	dēmum	540
177	dēlinire	683	dēnārius 2. M.	405
45	dēlinguēre	923	dēnāscor	966
in-		d 2	dēnig,	

I N D E X

<i>dēniq̃</i>	697	<i>dēp̃cr̃ire</i>	829
<i>dēnēgare</i>	875	<i>dēplēre</i>	383
<i>denomino</i>	336	<i>dēplōrare</i>	889
<i>dens 3. M.</i>	267	<i>dēplōrātus, a, um</i>	
<i>dentes gēlāsini, pri-</i>	640		
<i>mōres, tōmici</i>	267	<i>dēplūmare</i>	436
<i>dentes molares.</i>		<i>dēpōnēre</i>	213
<i>densare</i>	49	<i>dēportare</i>	440
<i>densus, a, um.</i>		<i>deposco</i>	695
<i>densē</i>	51	<i>dēpōsitum 2. N.</i>	858
<i>densitas 3. F.</i>	23	<i>dēprāware.</i>	
<i>densātus, a, um</i>	49	<i>dēpradicāre</i>	877
<i>dentāle 3. N.</i>		<i>dēprāvatio 3. F.</i>	818
<i>dentire</i>	298	<i>dēprēcari</i>	908
<i>dentātus, a, um</i>	144	<i>dēprēbendēre</i>	724
<i>dēnunciare</i>	693	<i>dēpressus, a, um</i>	78
<i>dēnuō</i>	268	<i>dēprōmēre</i>	562
<i>deorsum</i>	49	<i>depsere</i>	406
<i>dēpascēre</i>	219	<i>dēpurgare</i>	383
<i>dēpectēre</i>	450	<i>dēpūtare.</i>	
<i>dēpēcūlātor 3. M.</i>	669	<i>dērēlinguēre</i>	976
<i>dēpellēre</i>	185	<i>dērīdīre</i>	238
<i>depellere à lacte</i>	185	<i>dērīdicūlo esse</i>	238
<i>dēpendēre</i>	458	<i>dērīvare</i>	392
<i>dēperdēre</i>	96	<i>dērōgare</i>	840
		<i>descen-</i>	

VOCABULORUM.

829	descendens 3. O.	604	despicere	880
383	descendere	37	despicatui habere ibid.	
889	descensus 4. M.	458	despondere	591
um	desciscere	980	despondere animum	
	describere	783	885	
436	deseccare	108	despumare	432
213	dесerere	476	desquamare	436
440	desertor 3. M.	722	destillare	51
695	desertum 2. N.	191	destillatio 3. F.	300
858	deses, idis O.	887	destinare	936
	desidere	307	destituere	660
877	desidere		destitutus, a, um	
818	desideror	583	166	
908	desiderium 2. N.	364	destruo	538
724	desiderare	363	desvescere	680
78	desidia 1. F.	728	desultorie	886
562	designare	2. 799	desum	472
406	desinere	254	desuper.	
383	desipere	848	detegere.	
	desistere	178	deterrere	935
976	desolare	719	detergere	559
238	despectus	508	deterior 3. C. us N.	
238	desperare	13	361	
392	desperatus, a, um		determinatus	672
40	668		deterritus, a, um	661
en-			d 3	dete-

INDEX

dētestari	800	dextera & dextra 1.	
dētestabilis, e	799	F.	264
dētīnēre	250	dexter, a, um.	
dētrābēre.		dextēritas 3. F.	
dētreclare	883	dextrorsum	478
detrīmentum 2. N.		diabolus 2. M.	989
860		diacōnus 2. M.	638
detrīmentōsus, a, um		diādēma 3. N.	674
812		diata 1. F.	787
dētrūdēre	989	diālecticus, a, um	749
dētruncare	529	diālectica, a, & orum	
dēturbare	980	749	
dēvellēre	118	diālogus 2. M.	
dēviare	477	diāphōrēticus, a, um	
dēvincēre	688	795	
dēvincire	907	diāphragma 3. N.	276
dēvītare	931	diarrhœa 1. F.	363
dēvius, a, um	477	diārium 2. N.	742
devolo	527	diārius, a, um	310
dēvolvēre	606	dīca 1. F.	658
dēvōrare	864	dicam impingo, scribo	
dēvōvēre.		648	
dēvōtus, a, um.		dīcare	642.660
devotē	998	dīcax, ācis O.	910
Deus 2. M.	18. 984	dīcere	25. 70. 117
		dītio	

VOCABULORUM.

27.	ditio 3. F.	688	differo	312
64	dicis causā	908	differentia 1. F.	2
	dictare	732	difficilis, e	5
	dictērium 2. N.	941	difficultas 3. F.	300
178	dictio	747. 751	diffidentia 1. F.	812
289	dictum 2. N.	991	diffiteri	659
638	dictus, a, um	644	diffluere	272
74	didacticus, a, um	725	diffundere	67
187	didactrum 2. N.	727	digerere	750
149	diducere	531	digitale 3. N.	504
um	diductus, a, um	260	digitalis 3. F.	133
	de die	509	digitus 2. M.	261. 762
	dies 5. C.	34. 310	digladiari	950
m	diebus alternis	310	dignitas 3. F.	802
	Dies dominicus, & ca,		dignari	275
276	41		dignoscere	324
363	dies Jovis	ibid.	dignus, a, um	971
742	dies Luna	ibid.	digrēdi	752
310	dies Martis	ibid.	dijudicatus, a, um	345
658	dies Mercurii	ibid.	dijudicare	343
ibo	dies Saturni	41	dilabi	847
	dies Solis	41	dilaniari	148
600	dies Veneris	41	dilatatio 3. F.	666
910	diescere	35	dilatare	752
117	diffamare	833	dilectus, a, um	929
itio		d 4	dilem-	

INDEX

<i>dilemma</i> 3. N.		<i>dīribēre</i>	656	L
<i>dīlīgētia</i> 1. F.	577	<i>dīribitūrium</i> 2. N.		L
<i>dīlīgēter</i>	737	695		L
<i>dīlīgēre</i>	610	<i>dīrigēre</i>	971	L
<i>dīlūcidē</i>	752	<i>dīrimēre</i>	656	L
<i>dīlūcūlum</i> 2. N.	35	<i>dīripēre</i>	719	
<i>dīluēre</i>	81	<i>dīruēre</i>	538	L
<i>dīlūvium</i> 2. N.	69	<i>dīrus, a, um</i>	895	L
<i>dīmāchus</i> 1. M.	698	<i>discāvēre</i>	843	L
<i>dīmēnsio</i> 3. F.	761	<i>discēdēre</i>	902	L
<i>dīmētiri</i>	31	<i>discēndi cupidus</i>	12	L
<i>dīmīcare</i>	699	<i>disceptare</i>	656	L
<i>dimidiatus</i>	33	<i>discēre</i>	726	L
<i>dīmīdius, a, um</i>	608	<i>discit multa</i>	12	L
<i>dīmīdium</i> 2. N.	ibid.	<i>discernēre</i>	330. 769	L
<i>dīmīttēre</i>	632	<i>discerpēre</i>	669	L
<i>diēcēsis</i> 3. F.	637	<i>discingēre</i>	516	L
<i>dionysiā</i>	955	<i>discīplīna</i> 1. F.	728	L
<i>dīplōma</i> 3. N.	677	<i>discīpūlus</i> 2. M.	725	L
<i>dipsācus</i> 2. M.	136	<i>discōlor</i> 3. O.	339	L
<i>dipsas, ādis</i> 3. F.		<i>discordia</i> 1. F.	991	L
<i>dīra, arum</i> 1. F. P.		<i>discrepantēre</i>	777	L
893		<i>discretus, a, um</i>		L
<i>dīrēctē</i>	88	770		L
<i>dīrēctor</i> 3. M.	949	<i>discrimen</i> 3. N.	343	L
		<i>discrī-</i>		

VOCABULORUM.

656	Discriminare	333	Dissēcare	420
N.	Discurrere	188	Dissēminare	691
	Discus 2. M.	553	Dissensio 3. F.	911
971	Discutere	61	Dissere v. Disputo	
656	Disertus, a, um	750		
719	754		Dissidere	911
538	Disjungere	276	Dissidium 2. N.	9.11
805	Dispandere	158	Dissimilis, e	749
843	Dispar, āris O.	749	Dissimulare	922
902	Disparens	33	Dissipare	6
12	Disparere	986	Dissitus, a, um	934
656	Disparitas 3. F.	636	Dissolvere	866
726	Dispendium 2. N.	853	Dissolutio 3. F.	728
12	Dispensare	608	Dissolutus, a, um	931
769	Dispensator 3. M.		Dissonantia 1. F.	774
669	Dispergere	716	Dissonus, a, um.	
516	Dispertiri	557	Disuadere	899
728	Dispersere	783	Disuere	504
725	Dispicere	589	Distantia 1. F.	757
339	Displacere	361	Distare	ibid.
991	Displodere	703	Distegus, a, um	523
777	Dispōnere	395	Determinare	783
2	Dispositus, a, um	553	Distillare	131
	Disputare	750	Distinctus, a, um	21
343	Disquisitio 3. F.	353	Distingvere	749
72		d s	Distor-	

INDEX

Distortè	283	Dium 2. N.	483
Distrābēre	368	Divortium 2. N.	594
Distribūere	737	Diūrēticus, a, um	795
Distributivus	869	Diurnus, a, um	611
Districtus 4. M.	688	Diurnare.	
Disturbare	715	Diūtissimè	536
Ditare	846	Diuturnus, a, um	311
Ditescēre	ibid.	Divulgare	914
Divāricare	944	Divus, a, um	647
Diu	536. 806	Docere	726
Divendēre	490	Docilis, e	725
Diversor	879	Doctor 3. M.	737
Diversorium 2. N.	625	Doctrina 1. F.	640
in diversum	669	Doctus, a, um	932
Diversus, a, um	565	Documentum 2. N.	
Divertēre	475	632	
Diverticūlum 2. N.		Dodrans 3. M.	
475		Dolābra 1. F.	530
Dives, itis O.	848	Dolare	ibid.
Divexare	309	Dolere	296. 307
Dividēre	756	Dolium 2. N.	447
Divinare	645	Dolon 3. M. ois	463
Divinus, a, um	760	Dolor 3. M.	294
Divisus, a, um	740	Dolosus, a, um	816
Divitia 1. F. P.	847	Dolus 2. M.	918
		Doma-	

VOCABULORUM.

183	Dōmare	176	Drāchma 1. F.	765	
94	Dōmesticus, a, um	174	Drācuncūlus 2. M.		
795	Dōmi	224	136		
611	Dōmīcānium 2. N.		Dūbitare	432	
	565		Dūbitātio 3. F.	357	
36	Dōmīcīlium 2. N.	539	Dūbius, a, um	750	
311	Dōmīnari	688	Duco uxorem	593	
114	Dōmīnīcus, a, um	41	Dūcere	758. 785.	
47	Dōmīnus 2. M.	975	930.		
726	Dōmīnium 2. N.	688	Dūcātus 4. M.	688	
725	Dōmus 2. 4. F.	536	Ductus 4. M.	8	
137	Dōnare	429	Dūdum	346	
40	Dōnatīvum 2. N.	683	Duellum 2. N.	950	
932	Dōnec	391	Dulciarium pipera-		
N.	Dōnum 2. N.	880	tum	408	
	Dorcas, ādis 3. F.	199	Dulcis, e	326	
	Dormire	352	575	Dum	30. 179. 315
530	Dormītare	352	Dūmētum 2. N.	138	
id.	Dormītōrium 2. N.	570	Dummōdō	725. 930	
307	Dormītūrīre	352	Duntaxat	294	
47	Dorsuāle 3. N.	452	Dūmus 2. M.	138	
463	Dorsum 3. N.	252	Duo	656. 950	
294	Dos, ōtis F.	590	Duodena	756	
816	Dōtatus	589	Dūōdecim	457	
918	Drāco, ōnis M.	214	Dūplex, īcis O.		
ma-			Dupli-		

INDEX

<i>Duplicatus</i>	501	<i>Ecclesiasticus</i>	640	eff
<i>Duponqium</i> 2. N.	765	<i>ēchinus</i> 2. M.	206, 562	eff
<i>Dūrare</i>	715	<i>ēcho, us, F.</i>	332	eff
<i>Dūrities</i> s. F.	93	<i>eclegma</i> 3. N.	796	
<i>Dūrus, a, um</i>	98. 321	<i>eclipsis</i> 3. F.	42	eff
<i>Dux</i> via C.	476	<i>ēcontra</i>	605	eff
<i>Dynasta</i> 1. M.	686	<i>ecquis, a, id</i>	420	eff
<i>Dynastia</i> 1. F.	688	<i>Ectāsis</i> 3. F.	312	eff
<i>Dysentēria</i> 1. F.	303	<i>ēdax, ācis</i> O.	568	eff
		<i>ēdentulus, a, um</i>	234	eff
E.		<i>ēdere</i>	788	eff
E	65. 94. 315	<i>ēdere</i>	58	eff
<i>Ea propter</i>	973	<i>ēdictum</i> 2. N.	663	eff
<i>Eātēnus</i>	991	<i>ēditus, a, um</i>	627	eff
<i>ēbriōsus, a, um</i>	823	<i>ēdiscere</i>	16	eff
<i>ēbrius, a, um</i>	823	<i>ēdolare</i>	530	eff
<i>ēbullire</i>	432	<i>edormio</i>	576	eff
<i>ēbūlus, ē um</i> 2. M. N.		<i>ēdūcare</i>	599	eff
134		<i>ēdūcere</i>	708	eff
<i>ēbur, ōris</i> 3. N.		<i>ēductus, a, um</i>	708	eff
<i>ēburneus, a, um</i>	675	<i>ēdūlium</i> 2. N.	558	eff
<i>ēbōrātus, a, um</i>	ibid.	<i>effarcire</i>	421	ēg
<i>Ecce</i>	3.	<i>effatum</i> 2. N.	749	ēg
<i>Ecclesia</i> 1. F.	636	<i>effectus</i> 4. M. um 2. N.		ēg
<i>Ecclesiastes</i> 1. M.	631	778		ēg
				effē.

VOCABULORUM.

140	effērare	177	ēgestas 3. F.	848
162	efferre	959	ēgestus, a, um	268
332	effervescoere nimium		ēgo	13
96	892		ēgrēdi.	
42	efficax, ācis O	792	ēgrēgius, a, um	354
505	efficācia 1. F.	778	ebem.	
120	efficāciter		eben.	
312	efficācius	792	ēja	266
68	efficēre	33	ējācūlarī	712
34	effigies 5. F.	770	ēiectus, a, um	509
88	effēmīnātus, a, um.		ējicēre	271
58	effēmīnātē	885	ējūlātus 4. M.	714
63	effētus, a, um	417	ējūlare	890
527	effluo	447	ējusmōdi	
16	efformare	769	ēlābi	166
530	effrēnātus, a, um	177	ēlābōrare	506
76	effrēnis, e	ibid.	ēlectrum 2. N.	101
599	effūgēre	467	ēlectuārium 2. N.	795
108	effundēre	103	ēlēēmōsyna 1. F.	638
108	effūsē	915	ēlēgans 3. O.	589
558	effūtire	838	ēlēganter	754
421	ēgens 3. O.	395	ēlēgantia 1. F.	382
49	ēgēnus, a, um	849	ēlēmentum 2. N.	23
N.	ēgēre	873	ēlēphantus 2. M.	190
	ēgērēre	268	ēlēphas 3. M.	190
ffē-			ēlē-	

I N D E X

<i>ēlevare</i>	527	<i>ēmergēre</i>	71
<i>ēlicere</i>	579. 837	<i>ēmicare</i>	60
<i>elixus, a, um</i>	437	<i>ēmīnens 3. O.</i>	760
<i>ellychnium 2. N.</i>	745	<i>ēmīnere</i>	83
<i>elido</i>	60	<i>ēmīnus pugnans</i>	712
<i>ēlīdēre</i>	85	<i>ēmittere</i>	163. 705
<i>eligere</i>	361	<i>ēmollire</i>	531
<i>ellychnium</i>	745	<i>ēmōlumentum 2. N.</i>	405
<i>ēlinguare</i>	669	<i>emphāsīs 3. F.</i>	747
<i>ēlinguis, e</i>	839	<i>emphaticus</i>	747
<i>elix 3. M. icis</i>	392	<i>ēmōri</i>	125
<i>elixare</i>	431	<i>emplastrum 2. N.</i>	791
<i>ēlōco</i>	593	<i>emporeticus</i>	731
<i>ēlōgium 2. N.</i>	693	<i>empōrium 2. N.</i>	491
<i>ēlōquentia 1. F.</i>	751	<i>emptor 3. M.</i>	493
<i>ēlūcūbrare.</i>		<i>empyreus, a, um</i>	980
<i>ēluere</i>	579	<i>ēmunctōrium 2. N.</i>	
<i>ēlūtriare</i>	440		745
<i>embamma 3. N.</i>	566	<i>ēmungere</i>	745
<i>embōlīmaus, a, um</i>		<i>ēnarrare</i>	735
782		<i>ēnasci.</i>	
<i>ēmendare</i>	732	<i>encēnia, orum 2. N.</i>	
<i>ēmendicare</i>	874	P.	635
<i>ēmēre</i>	496	<i>encōmīum 2. N.</i>	963
<i>ēmēritus, a, um</i>	723	<i>ēnēma 3. N.</i>	792
		<i>ēner.</i>	

VOCABULORUM.

71	ētervare	939	ēpigramma 3. N.	754
60	ēnervatus, a, um	293	ēpilepsia 1. F.	312
760	ēnim	19. 29. 175	ēpilōgus 2. M.	752
83	en	14	ēpiscōpus 2. M.	639
712	ērōgare	696	ēpistōla 1. F.	936
705	ēniti	597	ēpistōmium 2. N.	445
531	ēnixē	886	ēpithālāmium 2. N.	
405	ēnōdis, e	440	754	
747	ēnormis, e		ēpitāphium 2. N.	962
747	ēnormiter	798	epitoniūm	775
125	ensis 3. M.	713	ēpitōme 1. F.	227
798	ēnūla 1. F.	135	ēpōmis, idis 3. F.	
731	ēnūmērare	963	ēpūlo, ōnis M.	8. 20
491	enunciare	753	ēpūlum 2. N.	565. 961. 4
493	eodem modo	600	ēqves, itis, M.	451.
080	eo	632	453	
N.	eo usquē	894	ēquestris ordo	686
	ēphēbus 2. M.	232	ēquidem	911
745	ephemeris	779	ēquile 3. N.	450
735	ēphēmērus, a, um	310	equisetum	
	ēphialtes 1. M.	575	ēquiso, ōnis M.	450
	ēphippium 2. N.	451	equitandi imperitia,	
635	ēpicēdium 2. N.	962	290	
063	epicopanium	434	ēquitare	848
792	ēpicyclus 2. M.	39	ēquitātus 4. M.	698
872	ēpidrōmus 2. M.	463	ēqui-	

INDEX

<i>ēquūtatio</i> 3. F.	290	<i>ērūdire</i>	724
<i>ēquūm māgister</i>	667	<i>ērūditiō</i> 3. F.	4
<i>ēquus</i> 2. M.	176.450	<i>ērūdītus, a, um</i>	2
<i>ērādīcare</i>	382	<i>ērumpere</i>	80
<i>ērēbus</i>	980	<i>ērūere</i>	94
<i>ērēctus, a, um</i>	259.721	<i>ervum</i> 2. N.	128
<i>ērēmīta</i> 1. M.	629	<i>eryngium</i> 2. N.	36
<i>eremum inhabitō</i>	639	<i>ērysipēlas, ātis</i> N.	316
<i>ērēmus</i> 2. F.	639	<i>esca</i> 1. F.	292.427
<i>erga</i>	918	<i>esculentus, a, um</i>	420
<i>ergastūlum</i> 2. N.	668	<i>ēsōx, ōcis</i> M.	166
<i>ergō</i>	378.580.696	<i>esse</i>	2. 6. 9
<i>ērīgere</i>	962	<i>esse, pro ēdere</i>	121
<i>erigo trophæum</i>	721	<i>essēdum</i> 2. N.	455
<i>ērīnāceus</i>	206	<i>essentia</i> 1. F.	96
<i>ērīpēre</i>	367	<i>ēsūrīre</i>	292
<i>ērīthācus</i> 2. M.	155	<i>ēsus</i> 4. M.	170
<i>erogo</i>	696	<i>ē</i>	2. 11. 16. 69
<i>errhīnum</i> 2. N.	792	<i>ētēnim</i>	922
<i>errare</i>	478	<i>ethīca, e, & orum</i>	
<i>errōneus, a, um</i>	646		797
<i>error, ōris</i> M.	357	<i>ethīcus, a, um</i>	797
<i>ērūbescere</i>	375	<i>ethnīcus, a, um</i>	641
<i>ērūca</i> 1. F.	217	<i>ētiam</i>	455. 664.
<i>ēructare</i>	292		674.

etiam-

VOCABULORUM.

24	etiamſe	467	euronotbus	36
4	etſe	808	exactio 3. F.	683
2	etymologia 1. F.	747	exacte	752
80	evadere	425	exacerbatio 3. F.	310
74	evaginatus, a, um		ex adverso	885
28	701		exaquare	706
36	evaneſcere	742	exaſtimatione	75
16	evangelium	631	exaggerare	891
27	evanidus, a, um	303	exagitare	917
20	evaporare	446	exaltare	840
66	evchariſtia 1. F.	632	examen 3. N.	219.
9	evellere	394	734	
21	evenire	19	examinare	749
155	eventus 4. M.	808	exanimis, & us	961
96	everrere	581	Exanthema 3. N.	316
92	evertere	719	exantlare	460
70	evestigio	735	exarare	835
69	evidentia 1. F.	661	exardere	893
22	evigilare	576	exarmo	723
2	evnuchus 2. M.	680	exautorare	723
	evocare	413	excandere	894
797	evolvere	16	excedere	707
41	euphonia	781	excellens 3. O.	893
64.	ex	140. 361. 3 3	excellere.	
	eurus	50	exciſus, a, um	524
mm.			e	excel.

INDEX

<i>excelsè</i>	152	<i>excursio</i> 3. F.	706
<i>exceptio</i> 3. F.	856	<i>excūsatio</i> 3. F.	959
<i>exceptus, a, um</i>	144	<i>excūsari</i> qui potest	
<i>excerno</i>	68. 269		871
<i>excessus</i> 4. M.	797	<i>excūtēre</i>	404
<i>excīdēre</i>	719	<i>exemplar</i> 3. N.	770
<i>excīdium</i> 2. N.		<i>exemplum</i> 2. N.	752
<i>excipio calamo</i>	732	<i>exentērare</i>	436
<i>excipēre</i>	415. 489	<i>exercēre</i>	751. 943
<i>excīre</i>	590	<i>exercitus</i> 4. M.	697
<i>excitare</i>	38	<i>exero</i>	559
<i>exclāmāre.</i>		<i>ex fide</i>	607
<i>exclūdēre</i>	147	<i>exharēdare</i>	605
<i>excōgītare</i>	355	<i>exhālāre</i>	328
<i>excommūnīcare</i>	640	<i>exhālātio</i> 3. F.	58
<i>excōqvēre</i>	406	<i>exhaurio</i>	683
<i>excōriare</i>	420	<i>exherbare</i>	381
<i>excors</i> 3. O.		<i>exhibēre</i>	33. 927
<i>excrēmentum</i> 2. N.		<i>exbūlārare</i>	440
	268	<i>exhortari</i>	463
<i>excreſcēre</i>	125	<i>exīgēre</i>	864
<i>excrucio</i>	668	<i>exīguus, a, um</i>	14
<i>excūbare.</i>		<i>exilis, e</i>	524
<i>excūbia</i> 1. F. P.	704	<i>exilium</i>	672
<i>excūdēre</i>	748	<i>in exilium ejicere</i>	672
		<i>exīmē-</i>	

VOCABULORUM.

706	eximere	84	expedit	678
959	eximius, a, um	726	expeditio 3. F.	704
est	exinanire.		expeditus, a, um	487
	exinde	399	expendere	854
404	existimare	928	expensa 1. F. & um 2.	
770	existere	19	N.	854
752	exitium 2. N.	157	expergefacerere	576
436	exitus 4. M.	547.953	expergisci	576
943	exlex, legis O.		experiri jure	657
697	exolescere	443	experientia 1. F.	
559	exoletum vinum	443	expers 3. O.	70
607	exomis	513	expertus, a, um	355
605	exonerare	573	expiare	641
328	exorare	856	expiscari.	
58	exorbitare	459	explanare	631
683	exorcismus 2. M.	633	explicitare	463
381	exordium 2. N.	752	explodere.	
927	exoriri	966	explorare	927
440	exornare	753	explorator 3. M.	705
403	exos, ossis O.	166	expondere	420
864	exosus, a, um	913	expostulatio 3. F.	870
14	exoticus, a, um	131	exprimere	440.952
524	expandere	19	exprimi	383
672	expectare	977	exprobrare	876
672	expedire	430	exprimere	748
me-		e 2	expi-	

INDEX

expugnare	719	exta, orum 2. N. P.	
expungere	731	276	
expurgare	414	extemplò	958
exquirere	465	ex tempore	752
exquisitè	807	extendere	19
exsanguis, e	338	extenuare	891
exsecrare	824	extergerè	581
exsecrari	800	exterior 3. C. us N.	
exsecrabilis, e	828	278	
exsecare	184	exterminatus	672
exsequi	807	externè	692. 759
exsequutio 3. F.	664	externus, a, um	692
exsequia 1. F. P.	960	exterus, a, um	10
exsibilare.		extinguere	745
exsiccare	350	extinctus, a, um	46
existere	19	extollere	840
exsolvere	723	extorquere.	
expectare	977	extorris 3. C.	672
exspirare	958	extra	642
exstare	83	extrahere	433
extirpare	801	extractum 2. N.	796
exstruere	536	extraneus, a, um	605
exsudare	250	extraordinarius, a,	
exsugere	268	um	734
exsurgere	28	extrarius, a, um	827
		extre	

VOCABULORUM.

extrēmitas 3. F.	458	fābricare	526.
ad extremum	723	fābrilis, e	522.
extrēmus, a, um	333	fābulari.	
extremus vel summus	fābula 1. F.	784.	
temo.	458	fācere	754. 6. 178
extricare	430	fācessere	835
extrinsēcus.	109	fācētia, arum, 1. F. P.	
exūberare.	941		
exuere	510	fācētus, a, um	842
exul 3. C.	672	fācies 3. F.	578
exulcerare	318	fācile	280
exulare	672	fācīnōrōsus, a, um	722.
exultare	373.	608	
exundatio 3. F.	69	fācīnus 3. N.	798
exundo.	75	facinus praclarum,	
exūvia, arum, 1. F. P.	722.		
213.	factio 3. F.	691	
F.	factiosus, a, um	691	
	factitius, a, um	442	
Fāba 1. F.	128	factum 2. N.	892
fāber 2. M.	525	factus, a, um	838. 178
fāber ferrārius	531	fācula 1. F.	746
fāber lignārius	527	fācultas 3. F.	608
fāber mūrārius	526	fācultātes 3. F. P. ib.	
fābrica 1. F.	259	fācundia 1. F.	
	c 3	fācun-	

INDEX

<i>fācundus</i> , a, um	752	<i>fāmūlitiūm</i> 2. N.	ib.
<i>fāculentus</i> , a, um		<i>fānātīcus</i> , a, um	648
441		<i>fānum</i> 2. N.	642
<i>fāmina</i> v. <i>mulier</i> .		<i>far</i> , <i>farris</i> 3. N.	444
<i>fex</i> , <i>ecis</i> 3. F.	447	<i>farcīmen</i> 3. N.	421
<i>fagus</i> 2. F.	iii	<i>farcire</i>	572
<i>fāgīneus</i> , a, um.		<i>fari</i>	230
<i>fāginus</i> , a, um.		<i>fārīna</i> 1. F.	404
<i>falcatus</i>	33	<i>farrāgo</i> , <i>inis</i> 3. F.	130
<i>falco</i> , <i>ōnis</i> 3. M.	148	<i>farrus</i> , a, um	572
<i>fallax</i> 3. O.	478	<i>fascēs</i> , <i>ium</i> 3. M. P.	
<i>fallācia</i> 1. F.	918	840	
<i>fallere</i>	ibid.	<i>fascia</i> 1. F.	228
<i>fāliscus</i> 2. M.	421	<i>fascia</i> <i>cruralis</i>	514
<i>falsus</i> , a, um	357	<i>fasciare</i>	ibid.
<i>falx</i> 3. F.	395	<i>fascicūlus</i> 2. M.	582.
<i>fāma</i> 1. F.	836	169	
<i>fāmes</i> 3. F.	788	<i>fascinare</i>	786
<i>fāmēlicus</i> , a, um	410	<i>fascinum</i> 2. N.	793
<i>fāmilia</i> 1. F.	656	<i>fascis</i> 3. M.	529
<i>fāmiliāris</i> , e	927	<i>fasti</i> , <i>orum</i> 2. M. P.	779
<i>fāmiliārītas</i> 3. F.	921	<i>fastidire</i>	292
<i>fāmūla</i> 1. F.	609	<i>fastidium</i> 2. N.	374
<i>fāmūlarī</i>	987	<i>fastigium</i> 2. N.	
<i>fāmūlus</i> 2. M.	609	<i>fastigiatus</i> , a, um	618
		<i>fastus</i>	

VOCABULORUM.

b.	fastus 4. M.	509	febris quartana	310
48	fātālis, e	969	febris tertiāna	310
42	fātēri	866	fēbruārius 2. M.	780
44	fātigare	350	fēcīālis 3. M.	693
21	fātiscēre	469	fel, fellis 3. N.	271
72	fātum 2. M.	977	fēliciter	735
30	fātuus, a, um	725	fēlis 3. C.	211
04	fāvēre	912	fēlix, ācis 3. O.	914
30	fāvilla 1. F.	45	fēmōrālia 3. N.	512
72	faunus 2. M.	239	fēmur 3. N.	256
P.	fāvōnius 2. M.	56	fēnēstra 1. F.	550
	fāvor 3. M.	906	fēra 1. F.	189
228	faustus, a, um	881	fērālis, e	864
14	fautor 3. M.	918	fērālia, orum.	
bid.	fāvus 2. M.	219	fērax 3. O.	388
82.	faux 3. F.	301	fēcūlum 2. N.	554
	fax, ācis 3. F.	746	fērē	306
786	faxo	997	fērens 3. O.	460
793	fēbris 3. F.	310	fērētrum 2. N.	461
529	fēbris continens	310	fērie 1. F. P.	887
779	febris continua	310	fēriari	648
293	febris ephēmera	310	fērīna 1. F.	565
374	febris intermittens		fērīnus, a, um, ibid.	
	310		fērīre	177
618	febris quergvērā	310	fermē	41
stus	febris qvōtīdiāna	310	c 4	fermen-

I N D E X

<i>fermentum</i> 2. N.	<i>fērunt</i>	224
<i>fermento</i>	406 <i>fērus, a, um</i>	145. 895
<i>feror</i> i. e. <i>agitor</i> , <i>ruo</i>	<i>fessis, a, um</i>	884
805	<i>festinare</i>	946
<i>fērox</i> 3. O.	176 <i>festinus, a, um</i>	
<i>fērōcīre</i>	<i>festinanter</i>	
<i>fērōcitas</i> 3. F.	196 <i>festivitas</i> 3. F.	635
<i>ferramentum</i> 2. N.	<i>festivus, a, um</i>	657.
541	842	
<i>ferrārius, a, um</i>	531 <i>festūca</i> 1. F.	225
<i>ferreus</i> (<i>ferro muni-</i>	<i>festum</i> 1. N.	632
<i>tus</i>).	<i>festus, a, um</i>	632
<i>ferreus, a, um</i>	393 <i>fīber, bri</i> 2. M.	212
<i>ferrūgo, inis</i> 3. F.	98 <i>fībra</i> 1. F.	205
<i>ferrugine arrodo</i>	98 <i>fībūla</i> 1. F.	515
<i>ferrum</i> 2. N.	98. 531 <i>fīcēdūla</i> 1. F.	255
<i>ferrūmīnare</i>	<i>fictilis, e</i>	
<i>ferre</i> 38. 48. 121. 127	<i>fictus, a, um</i>	784
<i>ferre suppetias</i>	872 <i>fictio</i> 3. F.	
<i>ferre repulsam</i>	874 <i>ficus</i> 3. ♂ 4. F.	112
<i>fertilis, e</i>	388 <i>fīculneus, ea, eum</i>	
<i>fervere</i>	412 <i>ex fide</i>	607
<i>fervidē</i>	923 <i>fīdepussor</i> 3. F.	666
<i>fervor</i> 3. M.	<i>fidēlia</i> 1. F.	535
<i>fērūla</i> 1. F.	728 <i>fīdēlis, e</i>	910
	<i>fides</i>	

VOCABULORUM.

24	fides, ei s. F.	358	findere	529
95	fidere	746	finis, ium 3. M. P.	783.
24	fides, ium 3. F. P.	776	640.	
46	fidicen 3. M.		ingere	535. 754
	fidicula 1. F.	668	finire	905
	fiducia 1. F.		finis 3. C.	804
135	fidus, a, um	99	finimus, o, um	689
77.	fidus sum	919	firmamentum, 2. N.	
	fieri	42. 5. 72	31	
125	figere	704	firmare	355
32	figlinum	535	firmus, a, um	468
32	figmentum 2. N.	102	firmiter	468. 897
12	figulus 2. M.	535	fiscella 1. F.	450
05	figura 1. F.	751. 757	fiscina 1. F.	506
15	figurare	21	fiscus 2. M.	682
55	f. lia 1. F.	597	fissos pedes habens	151
	filius 2. M.	ibid.	fisura 1. F.	504
24	filipendula 1. F.	136	fistula 1. F.	551
	filix, icis 3. F.	136	fistulare	ibid.
112	filum 2. N.	498	fistula 1. F.	775
	filum picatum	506	fixus, a, um	43
07	filum trahere	498	flabrum 2. N.	464
66	fimbria 1. F.	518	flabellum 2. N.	562
35	fimetum 2. N.	217	flacescere	106
10	finus 2. M.	387	flaccus, a, um	284
let		e s	flagel-	

INDEX

<i>flagellum</i> ein Flegel 2.	<i>floccipendere.</i>	
N.	398.608	<i>florēnus</i> 2. M. 494
<i>flagellare</i>		<i>florere</i> 105
<i>flagitator</i> 3. M. 874		<i>flos, oris</i> 3. M. 115. 116
<i>flagitare</i> 806		<i>flos lactis</i> 416
<i>flagitium</i> 2. N. 798		<i>fluctuare</i> 466
<i>flagrare</i> 45		<i>fluctus</i> 4. M. <i>ibid.</i>
<i>flagrum</i> 2. N. 409		<i>fluctus decumanus</i>
<i>flamen</i> N. 643		466
<i>flamma</i> 1. F. 47. 337.		<i>fluere</i> 50. 70. 75
643		<i>fluentum</i> 2. N. 70
<i>flammare</i> 45		<i>fluidus, a, um</i> 26
<i>flammeus, a, um</i> 337		<i>flumen</i> 3. N. 66 471
<i>flare</i> 55		<i>Fluta</i> 1. F. 168
<i>flatus</i> 4. M. 86		<i>fluvialis, e</i> 166
<i>flavus, a, um</i> 338		<i>fluvius</i> 2. M. 66
<i>flavere.</i>		<i>fluxus</i> 4. M. 300. 68
<i>flectere</i> 451. 478		<i>fluxus, a, um</i> 966
<i>flere</i> 890		<i>focillare</i> 55
<i>fletus</i> 4. M. 331		<i>foculare.</i>
<i>flexus genuum</i> 4. M. 190		<i>focus</i> 2. M. 431
		<i>fodere</i> 381
<i>flores, um</i> 3. F. P. 448		<i>fodicare</i> 205
<i>flexilis, e</i> 380		<i>fodina</i> 1. F. 94
<i>floecus</i> 2. M. 503		<i>fecundus, a, um</i> 387
		<i>foeda-</i>

VOCABULORUM.

	fædare	825	follis 3. M.	531
4	fædifragus	689	fōmentatio 3. F.	791
05	fædus, a, um	828	fōmentum 2. N.	
16	fædus, ëris 3. N.	689	fōmes 3. M.	743
16	fædus rumpere, vio-		fons 3. M.	65
66	lare	689	fōrare	527
d.	fæmīna 1. F.	588, 829	fōrāmen 3. N.	210
	fæmīneus, a, um	513	fōrās	80, 268
	fæmininus	595	forceps, ïpis F.	531
75	fænerātor	864	forda 1. F.	417
70	fæniculum 2. N.	132	fōrensis, e	
26	fætile 3. N.	418	fōre.	
71	fænum 2. N.	ibid.	fōris, is 3. F.	543
68	fænum Gracum	135	fōrfex, ïcis 3. F.	504
66	fænus, òris 3. N.	864	fōri, orum 2. M. P.	463
66	fætère	329, 745	fōrica 1. F.	624
68	fætīdus, a, um	329	fōricarius	624
66	fætor 3. M.	328	fōrinsēcus	791
55	fætus, a, um	417, 596	fōris	224
	fætus 4. M.	596	formare	116, 230
132	folia abjicio	110	forma 1. F.	590
81	fōlium 2. N.	110	formātor 3. M.	732
05	folia fero	110	formīca 1. F.	225
94	fōlium lusorium	941	formīdo, ïnis 3. F.	
87	foliosus	113	269	

formī.

INDEX

<i>formidare</i>	369	<i>foxinus</i> 2. M.	166
<i>formidolose</i>	202	<i>fraces, ium</i> 3. F. P.	
<i>formosus, a, um</i>	278	383	
<i>formula</i> 1. F.	751	<i>fracidus, a, um</i>	118
<i>fornax, acis</i> 3. F.	405	<i>fractus labore</i>	790
<i>fornicatus, a, um</i>	551	<i>franare.</i>	
<i>forni atio</i> 3. F.	826	<i>frenum</i> 2. N.	451
<i>forpex, icis</i> 3. F.	584	<i>fragilis, e</i>	939
<i>fornix, icis</i> 3. M.		<i>fragmentum</i> 2. N.	
<i>fors</i>	970	<i>fragor</i> 3. M.	59
<i>forsan</i>	5	<i>fragrantia</i> 1. F.	328
<i>fortasse</i>	155	<i>fragrare.</i>	587
<i>forte.</i>		<i>fragum</i> 2. N.	123
<i>fortis, e</i>	886	<i>framea</i> 1. F.	713
<i>fortitudo, inis</i> 3. F.		<i>frangere.</i>	121
882		<i>frangibulum</i> 2. N.	
<i>fortuitus, a, um</i>	912	497	
<i>fortuna</i> 1. F.	970	<i>frater, tris</i> 3. M.	601
<i>fortunatus, a, um</i>	912	<i>fraudare.</i>	918
<i>foruli, orum</i> 2. M. P.		<i>fraudentus, a, um</i>	
796		355	
<i>forum</i> 2. N.	616. 657	<i>fraus, dis</i> 3.	918. 919
<i>fossa</i> 1. F.	614	<i>fraxinus</i> 2. F.	111
<i>fovea</i> 1. F.	423	<i>frēmere</i>	803
<i>fovere</i> 1. F.	228. 127	<i>frendere</i>	426
		<i>fre-</i>	

VOCABULORUM.

66	frequens 3. O.	637	frontispicium 2. N.	
	frequentare	737	540	
	frequententer	733	fructifer, a, um	112
18	frētum 2. N.	75	fructus 4. M.	117
90	frētus, a, um.		frūgālis, e,	565. 851
	friare	81	frūgālitas 3. F.	851
51	friābilitas	100	frūges, is, 3. F.	127
39	fricare	582	394	
	fricatio 3. F.	791	frūgi Indekl. O.	930
59	fricatus 4. M.	791	frui	366
28	frictio 3. F.	791	frūmen 3. N.	
87	frigere	431	frūmentum 2. N.	217.
22	frigere	321	400	
13	frigidus, a, um	26	frūmentum Saraceni-	
21	frigus, ōris 3. N.	59	cum	128
	fringilla 1. F.	160	frustrā	803
	fringulare	ibid.	frustrare.	
01	frutillus 2. M.	941	frustratio 3. F.	363
18	frutinnire	160	frustum 2. N.	560
2	frivölus, a, um	831	frutēx, icis 3. M.	138
	frixus, a, um	437	fruticare	394
19	frondere.		fruticescere	394
11	frons, dis 3. F.	107	fucare	578
03	frondösus, a, um	113	fucus 2. M.	219. 578
26	frons, ontis, 3. F.	245	fuga 1. F.	425
8-			fugare	

I N D E X

<i>fugare</i>	715	<i>fundare</i>	336
<i>fugere</i>	716	<i>fundere</i>	100
<i>fugitivus, a, um.</i>		<i>funditus</i>	719
<i>fulcire</i>	538	<i>fundo carens</i>	70
<i>fulcrum 2. N.</i>	538	<i>fundus 2. M.</i>	386
<i>fulgere</i>	63	<i>fundulus 2. M.</i>	166
<i>fulgurum 2. N.</i>	59	<i>funebris, e</i>	960
<i>fulgur, uris 3. N.</i>	58	<i>funerālis, e.</i>	
<i>fulgurare</i>	62	<i>funestus, a, um</i>	959
<i>fulica 1. F.</i>	151	<i>fungi</i>	652
<i>fuligo, inis 3. F.</i>	47	<i>fungus 2. M.</i>	141.745
<i>fullo, onis 3. M.</i>	503	<i>funis 3. M.</i>	389
<i>fulmen 3. N.</i>	60	<i>funus, eris, 3. N.</i>	959
<i>fulminare</i>	62	<i>furari</i>	867
<i>fultura 1. F.</i>	259	<i>fur, uris 3. M.</i>	669
<i>fulvus, a, um</i>	338	<i>furca 1. F.</i>	418
<i>fumaria 1. F.</i>	136	<i>furcula 1. F.</i>	557
<i>fumare</i>	744	<i>furere</i>	893
<i>fumigare</i>	ibid.	<i>furfur, uris 3. M.</i>	404
<i>fumus 2. M.</i>	47	<i>furibundus, a, um</i>	805
<i>funambulus 2. M.</i>	945	<i>furiōsus, a, um</i>	805
<i>functio 3. F.</i>		<i>furnus 2. M.</i>	406
<i>functus, a, um</i>	983	<i>furor, oris 3. M.</i>	297
<i>funda 1. F.</i>	712	<i>furtim</i>	919
<i>fundamentum 2. N.</i>	4	<i>furtivus, a, um.</i>	
<i>fundamentum pono</i>	4	<i>fur-</i>	

VOCABULORUM.

538	furtum 2. N.	867	Gāneo 3. M.	827
100	furvus, a, um	334	Gāneum 2. N.	827
719	fuscare.		Gangræna 1. F.	316
70	fuscina 1. F.	433	Gannire	203
88	fuscus, a, um	334	Gargārizare	301
166	fustis 3. M.	180	Garrire	160
260	fustigare	668	Garrūlus, a, um.	
	fusus 2. M.	498	Gaudere	366. 511
159	fusus, a, um.		Gaudium 2. N.	366
552	fūtilis, e	838	Gavia 1. F.	151
45	fūtūrus, a, um	345	Gausāpe indecl. N.	450
89			Gaza 1. F.	682
159	G.		Gazōphylācium 2. N.	
67	Gālanga 1. F.	132	Gēbenna 1. F.	989
69	Galbūla 1. F.	153	Gēlīdus, a, um.	41
18	Gālea 1. F.	699	Gēlascere	52
57	Gālērus 2. M.	481	Gēlu 4. N.	54
893	Galgūlus 2. M.	153	Gēlātus, a, um.	558
04	Galla 1. F.	122	Gēlāsīnus 2. M.	266
805	Gallīcīnium 2. N.		Gēmelli, orum 2. M.	
205	Gallīna 1. F.	160	P.	597
106	Gallīnāceus, a, um.		vide Gemini.	
97	Gallopāvus 2. M.		Gēmēre	890
19	150		Gēmīni, orum. 2. M. P.	
17-	Gallus 2. M.	159	597	

Geminus

INDEX

Geminus	406	Gēnus, ēris 3. N.	22.
Gemināre	751		222
Gemitus 4. M.	331	Geōgrāphus 2. M.	783
Gemma 1. F.	89. 117	Geōgrāphia 1. F.	783
Gemmarius	519	Geōmētra	757
Gēna 1. F.	249	Geōmētria 1. F.	ibid.
Gēner, ēri 2. M.	593	Gērēre	677. 840
Gēnerare	30	Germānus frāter	601
Gēnērōsus, a, um		Germānus, a, um	
	805		386
Gēnīālis, e	564	Germen 3. N.	382
Gēnialis haustus	564	Germīnāre	105
Gēnista 1. F.	136	Gerro	680
Gēnēbliācus, a, um		Gēstare	596
Gēitor 3. M.	606	Gēsticulātor 3. M.	
Gēnītrix, icis 3. F.			951
	228	Gēstire	366
Gēnius 2. M.	985	Gēstus 4. M.	751
Gēns 3. F.	689	Gēstus, a, um	784
Gēntiāna 1. F.	135	Gibber, era, um	175
Gēntilis, e	641	Gibbōsus, a, um	33. 175
Gēnu	256	Gibbus 2. N.	285
Gērmālia, ium 3. N. P.		Gīgas, antus 3. M.	238
	514	Gīgantēus, a, um.	
Gēnuinus, a, um	786	Gignēre	599
		Gib-	

VOCABULORUM.

22.	gilvus, a, um	338	glömërare	499
	gingīva 1. F.	298	glōmus 2. M. 3. N.	
83	girgillus 2. M.	498	499	
83	glāber, bra, brum	164	glōria 1. F.	990
57	glābrescere	203	glōriari	840
id.	glābrētum 2. N.		glōs, ōris. F.	593
40	glāciātis, e	76	glūbere	109
01	glāciari	54	glūma, & 1. F.	127
2	glācies 5. F.	ibid.	glūten 3. N.	530
	glādus 2. M.	701	glūtīnare	530
82	glandūla 1. F.	315	glūtire	560
105	glans, dis 3. F.	122	glycyrriza 1. F.	138
80	glans plumbea.		gnārus, a, um	355
96	glārea 1. F.	82	gnātbo, ōnis 3. M.	679
	glastum 2. N.	136	gnāvus, a, um	888
	glaucus, a, um	335	gnōme 1. F.	733
66	glēba 1. F.	81	gnōmon, ōnis 3. M.	
31	glessum 2. N.	124	772	
84	glis, īris 3. M.	208	gōbius 2. M.	166
75	gliscere	45	gossipium 2. N.	503
75	glōbare.		grābātus 2. M.	574
85	glōbūlus 2. M. 408. 515.		grācīlis, e	278
38	441		grācillare	160
	glōbus 2. M.	759	grācūlus 2. M.	160
99	glocitare	160	grādārius, a, um	453
il-			f	grā

INDEX

grädätim	737	grätes 3. F. P.	875
grädi	172	grätari	373
gräduſ 4. M.	877. 23	grätia 1. F.	901
gräcuſ, a, um	135.	grätid	258. 606
759		gratiam inire	901
gralla, arum, 1. F. P.		grätias ägere	875
944		grätificari	905
grallätor 3. M.	944	grätis	905
grämen 3. N.	419	grätitüdo 3. F.	877
grammätica, a. 1. F.		grätuitö	905
orum, 2. N. P.	747	grätülarä	373
grammaticuſ	747	grätuſ, a, um	774
gränärium 2. N.	400.	grävare	198
622		grävvari	905
grandevuſ, a, um	236	grävüdo, inis 3. F.	300
grandinare	50	grävüduſ, a, um	596
grandiſ, e	198	grävüſ, e	321
grando, inis 3. F.	52	grägäliſ, e,	796
grä. um 2. N. menſi		grägäriuſ, a, um.	
vel pon.	127. 762	grägätim	152
gräpbicè.		grämium 2. N.	599
gräphiärium 2. N.	738	greſſuſ 4. M.	944
gräpbium 2. N.	731	grex, grägüſ, M.	410
graſſari	827	groſſüluſ 2. M.	117
gr. ſätor 3. M.		groſſuſ 2. M.	494
		grümüſ	

VOCABULORUM.

875	grūuus 2. M.	205	gypsus 5 um, 2. M. N.	
373	grunnire	184	526	
901	grus, uis C.	152	gypsatus, a, um.	
606	gryllus 2. M.	324	gyrrare	70
901	gryps, ypbis, 3. M.	162	gyrrus 2. M.	57
875	gvacacum 2. N.			
905	gubernator	463	H.	
905	gubernare	463	H ^ä bēna 1. F.	451
877	gubernāculum 2. N.		H ^ä bēre 2. 97. 108.	
905	gūla 1. F.	267	676	
873	gūlosus, a, um	820	H ^ä bilis, e	724
74	gummi N. Indecl.	124	H ^ä būāculum 2. N.	539
98	gummosus	110	H ^ä bitare	522
905	gurgēs, itis 3. M.	70	H ^ä bitatio 3. F.	539
300	gurgūlio 3. M.	217	H ^ä bitudo 3. F.	279
96	gurgustiolum 2. N.	522	H ^ä bitus 4. M.	318
321	gustare	325	H ^ä c	478
96	quod gustatur	110. 341	H ^ä c ^t enus	377
	gustus 4. M.	324	H ^ä cus 2. M.	183
152	gutta 1. F.	72	H ^ä m ^ä tites 1. M.	90
99	guttatim	51	H ^ä r ^ä ditas 3. F.	606
44	guttur 3 N.	301	H ^ä r ^ä re	246
10	gutturium 2. N.	556	H ^ä res, ēdis 3. C.	695
17	gymnāsium 2. N.	737	H ^ä r ^ä sis 3. F.	640
4	gynacēum 2. N.	521	H ^ä r ^ä ticus, a, um	640
45			f 2	H ^ä sitare

I N D E X

<i>Hesitare</i>	282	<i>Hasta</i> 1. F.	713
<i>Halcēdo</i> , īnis 3. F.		<i>Haud</i>	911
146		<i>Haurire</i>	583. 821
<i>Halcyon</i> , ōnis 3. M.		<i>Haustrum</i> 2. N.	583
146		<i>Hauustus</i> 4. M.	564
<i>Hālec</i> 3. N. & <i>hālex</i>		<i>Hebdōmāda</i> 1. F.	598
3. F.	169	<i>Hebdōmas</i> , ādis 3. F.	
<i>Hālicācābus</i> , & um,	41		
2. M. N.		<i>Hēbes</i> ētis 3. O.	354
<i>Hallūcīnari</i> ,		<i>Hēbetare</i>	
<i>Hālītus</i> 4. M.	214	<i>Hēdēra</i> 1. F.	138
<i>Hallūcīnātio</i> 3. F.	357	<i>Helcium</i> 2. N.	458
<i>Hallux</i> , ūcis 3. F.	257	<i>Helciārius</i> 2. M.	
<i>Hālo</i> , ōnis 3. F.	64	<i>Hēlēnium</i> 2. N.	135
<i>Hāma</i> 1. F.	700	<i>Hēlēbōrus</i> 2. M.	135
<i>Hāmus</i> 2. M.	427	<i>Hēlēnūtes</i> 1. M.	442
<i>Hēra</i> 1. F.	413	<i>Heluo</i>	812
<i>Hāriōlus</i> 2. M.	645	<i>H-lvus</i> , a, um	338
<i>Hāriōlari</i>	645	<i>Hem</i>	992
<i>Harmōnia</i> 1. F.	774	<i>Hēmīna</i> 1. F.	763
<i>Harpe</i> 1. F.	713	<i>Hēpar</i> , ātis 3. N.	270
<i>Harpāgo</i> , ōnis 3. M.		<i>Hēpāticus</i> , a, um	795
700		<i>Hēpiōlus</i> 2. M.	213
<i>Harpyje</i> 1. F. P.	162	<i>Hēra</i> 1. F.	609
<i>Hāruspīcīna</i> 1. F.	644	<i>Herba</i> 1. F.	125
		<i>Herbeus</i> ,	

VOCABULORUM.

113	Herbeus, a, um	336	Hic	992. 993
911	Herbidus, a, um.		Hiems, ěmis 3. F.	38
221	Herciscere	656	Hilāris, e	915
83	Hēri	976	Hilārītas 3. F.	366
64	Hērīcius 2. M.	306	Hilum 2. N.	96
98	Hērīnāceus 2. M.	206	Hinc	770. 367. 371
F.	Hernia 1. F.	307	Hinc & hinc	714
	Herniāria 1. F.	136	Hinnire	178
54	Heroicē	722	Hinnūlus 2. M.	149
	Hērōicus	712	Hippopēra	486
38	Hērōīna 1. F.	647	Hippōpōtāmus 2. M.	
58	Hēros, ōis 3. M.	647	168	
	Herpes, ětis 3. M.	316	Hippōsēlīnum 2. N.	
135	Hērus 2. M.	610	136	
35	Hesſērus 2. M.	40	Hircus 2. M.	188
42	Hesternus, a, um.		Hirquus 2. M.	248
22	Heus	897	Hirquītallire	231
38	Hiare	117	Hirsūtus, a, um	239
92	Hiātus 4. M.	78	Hirtus, a, um	202
63	Hibernus, a, um	577	Hirūdo, īnis 3. F.	
70	Hiberna, orum 2. N.	218		
95	P.		Hirundo, īnis 3. F.	160
23	Hibernare.		Hiscere	469 885
99	Hic aut ille	783	Hispīdus, a, um	206
25	Hic, hac, hoc	97. 101.	Histōria 1. F.	784
45	108.	f 3	Histōricus	

I N D E X

<i>Histōricus</i> , a, um	785	<i>Horminum</i> 2. N.	135
<i>Histrionis</i> 3. M.	952	<i>Hornum vinum</i>	441
<i>Hiulcus</i> , a, um.		<i>Hornus</i> , a, um	441
<i>Hodiē</i>	594	<i>Hōrōlōgium</i> 2. N.	623
<i>Hædus</i> 2. M.	183	<i>Horrendus</i> , a, um	75.
<i>Hōlōsericus</i> , a, um	714		
	217	<i>Horrere</i>	370
<i>Hōmīcīda</i> 1. M.	669	<i>Horreum</i> 2. N.	397
<i>Hōmo</i> , īnis 3. M.	227	<i>Horribilis</i> , e	75
<i>Hōmīcīdium</i> 2. N.		<i>Horror</i> , ōris 3. M.	310.
<i>Hōmūlus</i> 2. M.	238		370
<i>Hōmuncio</i> , ōnis 3. M.		<i>Hortari</i>	631
	238	<i>Horticultura</i>	379
<i>Honestare</i>	593	<i>Hortulanus</i> 2. M.	381
<i>Honestas</i> 3. F.	580	<i>Hortus</i> 2. M.	379
<i>Honestus</i> , a, um	897	<i>Hortulus</i> 2. M.	
<i>Honor</i> 3. M.	840	<i>Hospes</i> , ītis 3. C.	485
<i>Honorarium</i> 2. N.		<i>Hospitari</i> .	
	870	<i>Hospitium</i> 2. N.	485
<i>Honorare</i>	880	<i>Hostia</i> 1. F.	641
<i>Hōra</i> 1. F.	75. 772	<i>Hostilis</i> , e	693
<i>Horda</i> 1. F.	417	<i>Hostis</i> 3. C.	692
<i>Hordeum</i> 2. N.	129	<i>Huc</i>	661
<i>Hordeaceus</i> , a, um		<i>Hucusq.</i>	377
	401	<i>Hujusmodi</i> .	

Hūmā.

VOCABULORUM.

135	Hūmānitas 3. F.	901	Hyoscyāmus 2. M.	ib.
41	Hūmāniter	902	Hyperboreus	76
41	Hūmānus, a, um	724	Hypēricum 2. N.	136
523	Hūmare	961	Hypnōticus, a, um	
75	Hūmectare	247	795	
	Hūmērus 2. M.	461	Hypōcaustum 2. N.	
70	Hūmi	83	549	
97	Hūmidus, a, um	136.321	Hypōcrita 1. M.	634
75	Hūmiliare	840	Hypōchōndria, orum	
10.	Hūmilis, e	523	2. N. P.	254
	Hūmor 3. M.	105	Hypōdidascālus 2. M.	
631	Hūmus 2. F.	961	727	
79	Huso, ōnis 3. M.	166	Hysōpus 2. F.	135
81	Hyācintbus 2. F. 89. M.		Hystēricus, a, um	795
79	131		Hysōpites 1. M.	442
	Hyācintbēnus, a, um		Hystrix, icis. & ichis,	
85	335		C.	206
	Hyālus, a, um	336		
85	Hydra 1. F.	213	I.	
41	Hydrargyrum	102	Jācēre	83
93	Hydrophobus 2. M.		Jācēre	466
92	308		Jactantia 1. F.	15
561	hydrops, ōpis 3. M.	311	Jactare	646.840
77	Hydrōmēli 3. N.	444	Jactūra 1. E.	465
	Hymnus 2. M.	630	Jācūlari	314
			f 4	Jācū-

INDEX

<i>Jaculum</i> 2. N.	712	<i>ideò</i>	316
<i>Jam nunc</i>	998	<i>ideòq.</i>	840
<i>Jam</i>	266. 378	<i>idioma</i> 3. N.	480
<i>Jamjam</i>	463. 33	<i>idiota</i> 1. M.	724
<i>Jam inde</i>	984	<i>idolum</i> 2. N.	641
<i>Janitor</i> 3. M.	541	<i>idoneus, a, um</i>	738
<i>Janthinus, a, um</i>	335	<i>idare</i>	920
<i>Janua</i> 1. F.	992	<i>idus, uum</i> 4. F. P.	781
<i>Januarius</i> 2. M.	780	<i>jecur, oris</i> 3. N.	268
<i>Japyx</i>	56	<i>Jehova</i> 1. M.	1000
<i>Jaspis, idis</i> 3. F.	89	<i>jejunium</i> 2. N.	
<i>Ibex, icis</i> 3. M.	200	<i>jejunare</i>	790
<i>ibi</i>	580. 373. 664	<i>jejunus, a, um</i>	789
<i>ibidem</i>	650	<i>jentaculum</i> 2. N.	568
<i>icere</i>	61	<i>jentare</i>	568
<i>icterus</i> 2. M.	306	<i>Jesus</i> 4. M.	631
<i>icon, onis</i> 3. F.	346	<i>igitur</i>	683. 809. 992
<i>ictus</i> 4. M.	950	<i>ignarus, a, um</i>	362
<i>id</i>	5. 157	<i>ignavus, a, um</i>	886
<i>idcirco</i>	465	<i>ignarium</i> 2. N.	743
<i>ideus, a, um</i>	123. 138	<i>ignis</i> 3. M.	24
<i>idea</i> 1. F.	21	<i>ignitabulum</i> 2. N.	
<i>idem, eadem, idem</i>	10. 434		
	30. 502. 601	<i>ignitus, a, um</i>	41
<i>identidem</i>	362	<i>ignobilis, e</i>	930
		<i>ignē-</i>	

VOCABULORUM.

316	ignōmīnia 1. F.	ibid.	illinc.	
840	ignōmīnia dūcere	930	illīnere	530
480	ignōrantia 1. F.	374	illiteratus	724
724	ignōrare	235	illuc	661
641	ignōrātio 3. F.	357	illūdere	338
738	ignōscere	893	illūminare	31
920	ignōtus, a, um	928	illūnis, e	149
781	ileum	305	illustrare	752
268	īlex, īcis 3. F.	122	illustis, e	33
1000	īlia, ium, 3. N. P.	277.	illūvies 5. F.	579
	305		īmāginari.	
790	iliaca passio	305	īmāginātio 3. F.	344
789	illābi	84	īmāgo, īnis 3. F.	246
568	illac	478	imbēcillus, e	694
568	illāqueare	418	imbellis, e	ibid.
631	ille, a, ud	112. 651. 143	imber, bris 3. M.	51
992	illēcēbra, arum 1. F. P.		imberbis, e	251
362	822		imbībēre	105
886	illex, īcis 3. C.	428	imbrex, īcis 3. C.	545
743	illegitimus, a, um	826	imbuere	631
24	illibātus, a, um.		īmītari	736
N.	illic	780	īmītātrix 3. F.	207
	illicitus, a, um	805	immānis, e	771
41	ilico	947	immānitās 3. F.	806
930	illūmis, e.		immātūrus, a, um	115
nēa		f 5	immē-	

INDEX

<i>immēdiātus, a, um.</i>		<i>impavidus</i>	62	in
<i>immensum</i>	847	<i>impēdimentum 2. N.</i>		in
<i>immergēre</i>	71. 103	487		in
<i>immīnēre</i>	883	<i>impēdīre</i>	430	in
<i>immiscēre</i>	837	<i>impēdītus, a, um</i>	357	in
<i>immitis, e</i>	326	<i>impellēre</i>	464	in
<i>immissus, a, um</i>	103	<i>impendēre</i>	883	in
<i>immittere</i>	96	<i>impensa 1. F.</i>	482	in
<i>immōbilis, e</i>	632	<i>impensē</i>	351	in
<i>immōdērātē</i>	833	<i>impērare</i>	684	in
<i>immōdērātus, a, um</i>		<i>Impērātor 3. M.</i>	697	in
271		<i>Impēriālis, e</i>	494	in
<i>immōlare</i>	641	<i>impērītus, a, um</i>	805	in
<i>immortalis</i>	723	<i>impērium 2. N.</i>	084	in
<i>immōtē</i>	897	<i>imperscrutabilis</i>	75	in
<i>immūnis, e</i>	620	<i>impertire</i>	849	in
<i>immunis à muneribus</i>		<i>impervius</i>	617	in
publ.	620	<i>impētīgo, īnis 3. F.</i>	286	in
<i>imō</i>	800. 826. 129.	<i>impētēre</i>	410	in
485		<i>impētrare</i>	785	in
<i>imō ē</i>	471	<i>impētūosē</i>	51	in
<i>impactus, a, um</i>	527	<i>impētus 4. M.</i>	718	in
<i>impar 3. O.</i>	693.	<i>impingēre</i>	541. 527	
941		<i>implantare</i>	22	in
<i>impārātus, a, um</i>	693	<i>implēre.</i>		in

impli-

VOCABULORUM.

62	implicare	428	impudicus, a, um	669
N.	implorare	872	impugnare	
	implūmis, e	147	impulsus, a, um	871
430	impluvium 2. N.	547	impūnē	794
357	impānītens 3. O.	634	impūnitas 3. F.	667
164	impollutus, a, um	800	impūrus, a, um	800
883	impōnere	460. 817	impūtare	871
182	importūnus, a, um	874	īmus, a, um	38
351	impos, ōtis 3. O.	894	in 31. 34. 10. 76. 91.	
584	impossibilis, e	805	107	
597	imposītus, a, um	959	in, pro contra	667
494	impostor 3. M.	923	inadīficare.	
805	impōtens 3. O.	803	inaquālīter	43
84	imprecari	ibid.	inānis, e	202
75	impressus, a, um	340	inauris 3. F.	519
49	imprimere	ibid.	incālescere	52
617	imprimis	913	incantāmentum 2. N.	
286	improbare.	988		
410	improbus, a, um	668	incantare.	
785	improvidus	817	incassum	803
51	imprōvīsus, a, um	971	incautus, a, um	817
718	impūbes, & is, e, ēris		incēdere	287
527	231		incedo i. e. ankommen /	
22	impudentia 1. F.		anstossen	790
pli-	impudicitia 1. F.	826	incendere	68. 710
			incen-	

INDEX

<i>incendiarius</i> 2. M.	<i>inclūdēre</i>	281	<i>in</i>
669	<i>inclūsus, a, um</i>	150	
<i>incendium</i> 2. N.	44	<i>inclutus, a, um.</i>	
<i>inceptare</i>	803	<i>incōgītantia</i> 1. F.	798 <i>in</i>
<i>incernere</i>	404	<i>incognitus, a, um.</i>	<i>in</i>
<i>incertus, a, um</i>	985	<i>incōla</i> 1. M.	619
<i>incessanter</i>	886	<i>incōlere</i>	191 <i>in</i>
<i>incessere</i>	790	<i>incolumis</i>	489 <i>in</i>
<i>incessus</i> 4. M.	230	<i>incommōdare</i>	914 <i>in</i>
<i>incestus</i> 4. M.	826	<i>incommōdus, a, um.</i>	<i>in</i>
<i>incestus, a, um.</i>	539		<i>in</i>
<i>inchoare</i>	38	<i>inconditus, a, um.</i>	<i>in</i>
<i>incidēre</i>	742	<i>inconsiderātus, a, um</i>	<i>in</i>
<i>incidēre</i>	267	805	<i>in</i>
<i>incile, 3. N.</i>	583	<i>inconsultus, a, um.</i>	<i>in</i>
<i>incipere</i>	230	<i>incrēdibilis, e</i>	<i>in</i>
<i>incisura</i> 1. F.	760	<i>incrēmentum patior</i>	
<i>incisus, a, um</i>	767	2. N.	33 <i>in</i>
<i>incita</i> 1. F.	942	<i>incrēpare</i>	922
<i>incitare</i>	390	<i>incrūstare.</i>	<i>in</i>
<i>incivilis, e</i>	845	<i>incūbare</i>	147 <i>in</i>
<i>inclāmare</i>	463	<i>incūbus</i> 2. M.	575 <i>in</i>
<i>inclinare</i>	447	<i>inculcare</i>	545 <i>in</i>
<i>inclinatus, a, um.</i>		<i>incumbere</i>	545 <i>in</i>
447		<i>incū-</i>	<i>in</i>

VOCABULORUM.

281	incūnābūla, orum 2. N.	indignari	882
150	P.	230 indignus, a, um.	
	vid cunabula.	indignè	892
798	incūria 1. F.	indigus, a, um	979
2.	incurrere, proincide-	inditus, a, um	391
619	reconsequi	927 individuus, a, um.	
191	incurvare	259 1000	
489	īncus, ūdis 3. F.	531 indocilis	354
914	incūtēre.	indōles 3. F.	176
um.	indāgare	424 indūbitātus, a, um.	
	inde 96. 645. 742. 60	795	
n.	indēcens 3. O.	663 inducere	294
,um	indēfesse	158 inducia, arum 1. F. P.	
	indēre	427 707	
n.	indēsīnenter	31 inducias pangere	607
	index, īcis 3. C.	262. induere	510
ior	740	indulgere	612
33	indīcare bieten/schāken	indūmentum 2. N.	
922	493. 772	504	
	indīcina 1. F.	623 indūrātio 3. F.	320
147	indīcium 2. N.	623 indūsium 2. N.	514
575	indīcere	632 industria 1. F.	577
545	indiffēreter	882 industrius, a, um	355
545	indīgēna 1. M.	619 indūtus, a, um	959.
incū-	indigere	906 192	
		inē-	

INDEX

<i>inēbriātus, a, um</i>	824	<i>infectus, a, um</i>	838
<i>inēdia 1. F.</i>	351	<i>infensus, a, um</i>	892
<i>ineffābilis, e.</i>		<i>inferia, arum 1. F. P.</i>	
<i>ineo</i>	781	960	
<i>ineo matrimonium</i>		<i>inferior, C. us 3. N.</i>	
589		276. 978	
<i>gratiam</i>	901	<i>inferne</i>	253
<i>ineptus, a, um</i>	264	<i>infernus 2. M.</i>	980
<i>ineptia, arum 1. F. P.</i>		<i>inferre</i>	785
838		<i>inferus, a, um</i>	978
<i>ineptire</i>	838	<i>infestare</i>	18
<i>inermis, e</i>	705	<i>infestus, a, um</i>	892
<i>iners 3. O.</i>	264	<i>inficere</i>	316
<i>inertia 1. F.</i>		<i>infidus, a, um.</i>	
<i>inescare</i>	428	<i>infimus, a, um</i>	33
<i>inesse</i>	974	<i>infinitus, a, um</i>	666
<i>inevitābilis, e</i>	883	<i>infirmus, a, um</i>	239
<i>inevitabiliter</i>	883	<i>infitiari</i>	811
<i>infāmis, e</i>	930	<i>infitiatio 3. F.</i>	
<i>infāmia 1. F.</i>		<i>infir</i>	230
<i>infans 3. C.</i>	229	<i>inflatio</i>	303
<i>infandus, a, um.</i>		<i>infligere</i>	950
<i>infantia 1. F.</i>	235	<i>inflammare</i>	301
<i>infanticida</i>	669	<i>inflexibilis</i>	190
<i>infectio 3. F.</i>	63	<i>influere</i>	469. 73
		<i>in-</i>	

VOCABULORUM.

38	influxus 4. M.	778	inglūvies 5. F.	145
92	infœcundus, a, um		inglūviōsus, a, um	
P.	382		284	
	informare	716	ingrātus, a, um	876
	informātor 3. M.	732	ingrātītūdo 3. F.	876
	vid. formator.		ingrāvescēre	496
53	infirmis, e	20	ingrēdi	992
80	infortūnatus	912	ingressus, a, um	992
85	infra, Adv.	176	ingruēre	702
78	infra Præpos.	256	ingven 3. N.	355
18	infrequens 3. O.		ingurgitare	826
72	insula 1. F.	643	inhābitare	639
16	insulatus	643	inherēre	733
	insumere	438	inbiare	405
33	infundere	564	inhibere	950
56	infundibulum 2. N.		inhospitus, a, um	191
39	449		inimicus, a, um	893
11	ingemmare	710	iniquus, a, um	865
	ingenere	797	initio	7
30	ingenium 2. N.	11.	initiare	636
23	930		initiaamentum 2. N.	
50	ingeniosus, a, um	941	993	
01	ingens 3. O.	314	initium	711
00	ingenue	926	inungere.	
73	ingerere	837	injuria 1. F.	891
2-			inju-	

INDEX

<i>injustus, a, um.</i>		<i>inquinare</i>	827
<i>innasce</i>	217	<i>inquo</i>	985
<i>innātare</i>	468	<i>inquirere</i>	355
<i>innectere</i>	750	<i>insanire</i>	829
<i>innūi</i>	540	<i>insanus, a, um</i>	805
<i>innocens 3. O.</i>		<i>insania 1. F.</i>	823
<i>innocuus, a, um</i>	636	<i>inscius, a, um</i>	871
<i>innōtescere</i>	914	<i>inscūtia 1. F.</i>	357
<i>innoxius, a, um</i>	636	<i>inscriptio 3. F.</i>	936
<i>innūmerābilis, e</i>	978	<i>insectari</i>	715
<i>innūmerus, a, um</i>		<i>insectum 2. N.</i>	217
978		<i>insensilitas 3. F.</i>	342
<i>innuere</i>	788	<i>inserere</i>	382
<i>inobēdiens 3. O.</i>		<i>inservire v. servire</i>	
<i>inobēdientia 1. F.</i>	605	935	
<i>inopia 1. F.</i>	848	<i>insidere</i>	451
<i>inopinus, a, um</i>	885	<i>insidia, arum 1. F. P.</i>	
<i>inops, opis 3. O.</i>	520	715	
<i>in os</i>	920	<i>insidiari</i>	938
<i>inposterum</i>	976	<i>insigne 3. N.</i>	722
<i>inprimis</i>	913	<i>insignis, e</i>	176, 705
<i>in promptu</i>	742	<i>insignire</i>	2
<i>inquam</i>	914	<i>insilire.</i>	
<i>inquiētare</i>	368	<i>insimulare</i>	658
<i>inquilinus 2. M.</i>	621	<i>insinuare</i>	752
		<i>insin-</i>	

VOCABULORUM.

227	insipidus, a, um	326	instinctus 4 M.	871
85	insipiens 3. O.	805	instita 1. F.	518
55	insistere	451	institor 3 M.	492
229	insititius, a, um.		institutio 3. F.	728
805	insolare	500	instituere	491
223	insolenter	840	institutum 2. N.	897
871	insolitus, a, um	973	instructus, a, um	677
57	insomnia 1. F.	351	794	
936	insomnis, e.		instruere	609
15	insomnium 2. N.	344	instrumentum 2. N.	
17	insons 3. O.	602	773	
42	inspicatus, a, um	382	insuere	669
82	inspicere	266	insufflare	531
e	inspiratio 3. F.	644	insula 1. F.	783
	inspector 3. M.	637	insusis, a, um	839
451	instans 3. O.	883	insultare.	
P.	instanter	873	insultus 4. M.	984
	instar	73	insumere.	
8	instare	781. 883	insuper	585
722	instaurare	538	insutus, a, um	669
705	insternere	450	integere	571
2	instigare calcaribus		integer, gra, um	376
	451		integritas 3. F.	981
658	instigatio 3. F.	691	integrare.	
752	instillare.		integrum est	504
nsi			8	intelle-

INDEX

<i>intellectus</i> 4. M.	353	<i>intereſt</i>	673 886. 837
<i>intelligere</i>	359	<i>interficere</i>	426
<i>intemeratus, a, um.</i>		<i>interfluo</i>	309
<i>intempéries</i> 5. F.		<i>interim</i>	271
<i>intempeſtivus, a, um.</i>		<i>intërime</i>	425
<i>intempeſtus, a, um</i>	987	<i>intërior</i> 3. C. us, N.	279
<i>intendere</i>	496	<i>intërire</i>	906
<i>intensio</i>	310	<i>intermedius, a, um</i>	333
<i>intentare</i>	950	<i>intermiſcere</i>	698
<i>intentus ſum</i>	733	<i>intermiſſio</i> 3. F.	310
<i>intentio</i> 3. F.	805	<i>ſine intermiſſione</i>	886
<i>inter</i>	52. 141. 915	<i>intermittere</i>	810
<i>intercälärus, e</i>	782	<i>internè</i>	759
<i>intercäpëdo</i> 3. F.	614	<i>internëcio</i> 3. F.	719
<i>v. intervallum.</i>		<i>internëcinus, a, um.</i>	
<i>intercedere</i>	911	<i>internödium</i> 2. N.	
<i>interceſſio</i> 3. F.	666	<i>internofcere</i>	327
<i>intercipere</i>	937	<i>internus, a, um</i>	340
<i>intercludere.</i>		<i>interpellare</i>	505
<i>intercus, ütis</i> 3. O.	311	<i>interpölare</i>	505
<i>interdictus eſt</i>	867	<i>interpölis, e</i>	505
<i>interdiu</i>	149	<i>interpölus, a, um</i>	505
<i>interdum</i>	666. 809	<i>interpöſitio</i> 3. F.	41
<i>intërea</i>	608	<i>interpres, ëtis</i> 3. C.	
<i>intëreſſe</i>	686		480

interpre-

VOCABULORUM.

837	interpretari	631	intraneus, a, um	75
426	interrogare	903	intrare	643
309	interscalmum 2. N.		intrarius, a, um	676
271	intiesum	686	intrepidus, a, um	883
425	interrumpere.		intricare	430
279	interpunctus, a, um		intrita 1. F.	558
906	747		intrita ex cerevisia	558
333	interstitium 2. N.	614	intrita ex vino	558
698	intertrimentum, vide		intro	614
310	detrimentum.		introire	540
886	intertrigo 3. F.	290	introitus 4. M.	1
810	intervallum 2. N.	614	intromitto	542
759	intervēnire	656	intrinsecus	109
719	interventus 4. M.	905	introducere	554
n.	intēcula 1. F.	514	introrsum.	
	intestato, ab intestato		intrōvocare.	
327	606		intuēri	540
340	intestinum 2. N.	268.	intumesce	885
505	421		intus	109. 937
505	intestinus, a, um	691	intybus & um, 2. M. N.	
505	instinctus 4. M.	644	136	
505	intimus, a, um	109	invadere	310
42	inunctus 4. M.	566	invalescere	314
C.	v. Embamma.		invēlētudo 3. F.	790
re-	intra	21.66.75	invēhi in aliquem	893
		g 2	invē-	

INDEX

<i>invenire</i>	353	<i>involvere</i>	228
<i>inventarium</i> 2. N.		<i>inurere</i>	63
607		<i>inutilis, e</i>	924
<i>investigare.</i>		<i>jocari.</i>	
<i>inveterascere</i>	909	<i>jocosus, a, um</i>	670
<i>inveteratus, a, um</i>		<i>jocularis, e, & jocular-</i>	
297		<i>rius, a, um.</i>	
<i>invicem</i>	756	<i>jocus</i> 2. M.	842
<i>invidere</i>	373	<i>ipse</i>	25. 146
<i>invidia</i> 1. F.	681	<i>ira</i> 1. F.	372
<i>invidiosus, a, um</i>		<i>iraccommotus</i>	661
681		<i>iracundia</i> 1. F.	893
<i>invisibilis, e</i>	978	<i>iracundus, a, um</i>	
<i>invisere</i>	929	245	
<i>invisus, a, um</i>	929	<i>irasci</i>	371
<i>invitare</i>	555	<i>ire</i>	478. 656
<i>invitatus, a, um</i>	555	<i>iris, idis</i> 3. F.	64
<i>invius, a, um</i>	460	<i>Irpex, vide urpex.</i>	
<i>invitus, a, um</i>	6	<i>irrepere</i>	801
<i>inula</i> 1. F.	135	<i>irretire</i>	425
<i>inundare.</i>		<i>irrigare</i>	350
<i>invocare</i>	631	<i>irriguus, a, um</i>	418
<i>involucris, e</i>	147	<i>irritare</i>	187
<i>involucrum</i> 2. N.	241	<i>irritus, a, um</i>	900
<i>involutus, a, um</i>	228	<i>irrogare</i>	667
		<i>irro-</i>	

VOCABULORUM.

28	irrogandus, a, um.	jubar, aris 3. N.	41
63	667	jubere	865
24	irrupere	692 jubulare.	
	irruere	188 jubulum 2. N.	331
70	is, ea, id	35. 105 jucundus, a, um	953
la-	isatis, idis 3. F.	130 Judeus 2. M.	648
	Ischias	309 judex, icis 3. C.	661
42	isicium 2. N.	421 judicare	995
46	Israel, elis 3. M.	644 judicatio.	
72	iste	23 323 judicium 2. N.	656
61	isthic	780 jugalis, e.	
93	isthinc.	jugare	454
	isthmus 2. M.	74 jugerum 2. N.	392
	ita.	466 595 jugis, e.	
71	itane, an ita.	807 jugiter	66
56	italicus, a, um.	133 juglans, andis 3. F.	
64	itq.	13. 121.	
	item	712 jugulare	420
01	itemq.	421. 444 jugulum, us, 2. N.	
25	iter, itinervis 3. N.	475 M.	252. 284
50	iterare	390 jugum 2. N.	389
18	iteratio.	julius 2. M.	780
87	iterum	25 jumentum 2. N.	274
00	itidem	533 junctim	429
67	juba 1. F.	167 junctura artuum. F.	309
0-		g 3	jun-

INDEX

juncus 2. M.	139	justificatus, a, um	984
jungere	389	997	
junius 2. M.	780	jussus 4. M.	984
jūniperus 2. F.	118	justitia 1. F.	855
jūpiter, jōvis 3. M.	41	justitium 2. N.	664
jūrare	834	justus, a, um	875
jūrāmentum 2. N.	834	jūvare	174
jūrātus, a, um	659	juvat	488
jūre	871	jūventa 1. F.	427
jurgari	917	jūvenis 3. C.	232
jurgium 2. N.		jūvenilis, e	235
jūrisdictio 3. F.	688	jūventa 1. F.	235
jūtilentus, a, um	437	jūventus, ūtis 3. F.	235
jus, ris 3. N.	558. 657.	juxta	23. - 78. 769
	661		
juscūlum 2. N.	588		
jus gēlātum	588		
jus jūrāndum 2. N.			
	834		
jus rigidum	661		
jus strictum	ibid.		
justa, orum 2. N. P.			
	964		
justè	662		
justificare	662		

L.

Lābare	538
Lābascere	939
Lābescere.	
Lābescere.	
Lābescere.	900
Lābes 3. F.	80
Lābi	49
Lābium 2. N.	559
Lābor, ōris 3. M.	883
Lābōrare	312. 803
Lābō-	

VOCABULORUM.

235	Läbōriōsus, a, um	Läcūna 1. F.	497
84	Läbrum 2. N.	251 qvear	551
855	Läbrusca 1. F.	326 Läcūnare.	
64	Läbyrinthus 2. M.	Läcūnōsus, a, um	760
75	Lac, actis 3. N.	415 Läcus 4. M.	427
74	Läcer, & ērus, a, um	Lacus torcularius	440
88	376	Lädēre	907
27	Läcērare	263 Lāna 1. F.	512
232	Läcerna 1. F.	512 Läsus, a, um	275
235	Läcerta 1. F.	215 Latitia 1. F.	366
235	Läcertus 2. M.	260 Latābundus, a, um	
235	Läcertōsus, a, um	489	
769	260	Latari	366
	Läcessere	916 Letus, a, um	915
638	Läcinia 1. F.	518 Levis, e	321
939	Läcryma 1. F.	248 Lävigare	532
	Läcrymābund9, a, um.	Lävus, a, um	264
900	Läcrymari	890 Lägēna 1. F.	440
80	Läctare	229 Lägānum 2. N.	408
49	Läctere	229 Lägōpus, ödis 3. F.	
	Läctes, ium 3. F. P.	136	
559	165. 277	Lambēre	559
883	Läcteus, a, um	339 Lāmentari	890
803	Läctüca 1. F.	566 Lāmentatio 3. F.	331
260-		8 4	Lä-

INDEX

Lāmentum 2. N. vide	Lānio, ōnis, 3. & us 2.	420
Lamentatio.	M.	420
Lāmia 1. F.	669	Lānistā 1. M. 049
Lāmīna 1. F.	531	Lānūgo, īnis 3. F. 251
Lampas, ādis 3. F.	31	Lānūginōsus, a, um
Lampyrus, īdis 3. F.	120	
223		Lanx, cis 3. F. 767
Lāna 1. F.	503	L. pāthum 2. N. 136
Lanacoacta	481	Lāpīcīda 1. M. 526
Lānārius 2. M.	503	Lapide stratus 616
Lāneus, a, um	503	Lāpīdīcīda 1. M. 526
Lancea 1. F.	713	Lāpis, īdis M. 82.616.
Lancinare	263	712
Langvēre	886	Lāpīdeus, a, um 473
Langvesco	939	Lappa 1. F. 134
Langvīdus, a, um	293	Lapsus 4. M. 376
Langvor 3. M.	302	Lāqvear, āris 3. N.
Lāniare	188	551.
Laniarium vide	La-	Lāqveus 2. M. 428
niena.		Lar, āris 3. M. 987
Lāniēna 1. F.	420	Lardum 2. N. 329
Lanifex	767	Lārīdum 2. N. 329
Lanifica	503	Largē vel largitēr
Lānīficiūm 2. N.	502	849
Lanionia (sc. ars)	420	Largiri 876
		largī-

VOCABULORUM.

22	largitio 3. F.	661	lătrōcīnari	485
20	largus, a, um.		lătrōcinium 2. N.	
49	lărix, icis 3. F.	115	lătruncūlus 2. M.	941
51	larva 1. F.	955	lātus, a, um	245
22	larvātus	955	lātus, ēris 3. N.	243
	lascivire	825	lāvācrum 2. N.	579
67	lascivus, a, um	943	lāvare	556
36	lăser, ēris 3. N.		laudābiliter	870
26	lassus, a, um	884	laudare	833
16	lassari	909	laudum 2. N.	657
26	lăcēbra 1. F.	189	lāvendūla 1. F.	133
6.	latens	900	526 laureatus	754
	lăter, ēris 3. M.	338	laurus 2. & 4. F.	122
73	lătēre	975	laurēa 1. F.	754
4	lătērītius, a, um	526	laus, audis 3. F.	1000
76	lătērna 1. F.	746	lautus, a, um	565
8.	lătēx, icis 3. M.	65	laxare	123
	lătīfōlius, a, um	113	laxus, a, um	511
8	lătīnitas 3. F.	992	lăzūlus 2. M.	90
7	lăcīnus, a, um	15	lēbes, ētis 3. M.	431
29	lătītare	598	lectica 1. F.	456
9	latōmus 2. M.	526	lectōr 3. M.	1
	lătrare	186	lectus 2. M.	570
	lătrīna 1. F.	573	lēcythus 2. F.	383
76	lătro, ōnis 3. M.	485	legāre	677.608
7-			g s	legatio

INDEX

l ^{eg} atio 3. F.	983	l ^{ep} idus, a, um	916
l ^{eg} ationem obeo	983	l ^{ep} or, & os, ōris 3. M.	
l ^{eg} āt us, a, um	677	842	
l ^{eg} ere	936. 673	l ^{ep} ra 1. F.	316
l ^{eg} io 3. F.	697	l ^{ep} us, ōris 3. M.	204
l ^{eg} islātor 3. M.	674	l ^{ess} us 4. M.	963
l ^{eg} itimè	747	l ^{eth} um 2. N.	965
l ^{eg} ūmen 3. N.	128	l ^{eth} ālis, e	956. 311
l ^{em} b ^{us} 2. M.	464	l ^{ev} āmen 3. N.	375
l ^{em} niscus 2. M.	518	l ^{ev} are	573
l ^{em} ūres 3. M. P.	987	l ^{eu} ciscus 2. M.	166
l ^{ena} 1. F.	827	l ^{eu} cōum 2. N.	133
l ^{en} ire	791	l ^{ev} idensis, e	503
l ^{enis} , e	55	l ^{ev} igare, vel levigare.	
l ^{eno} , ōnis	827	l ^{ev} ir 2. M.	593
l ^{en} ōcīnari	827. 928	l ^{evi} s, e	321. 559
l ^{ens} , dus 3. F.	218	l ^{ev} itas 3. F.	897
l ^{ens} , tis, 3. F.	128	l ^{ev} itèr	459
l ^{ent} è	51. 543	l ^{ex} , ēgis 3. F.	674. 598
l ^{ent} īgo, īnis 3. F.	286	l ^{eg} em ferre	674
l ^{ent} or 3. M.		l ^{ev} isticum 2. N.	155
l ^{ent} us, a, um	311	l ^{ib} are	641
l ^{eo} , ōnis 3. M.	202	l ^{ib} āmen 3. N.	641
l ^{eon} inus, a, um.		l ^{ib} ānōtis, īdis 3. F.	
l ^{ep} īdium 2. N.	134	133	

libel.

VOCABULORUM.

16	libella 1. F.	526	libs, ibus 3. M.	56
M.	libellus 2. M.	14.739	libum 2. N.	408
	libenter	720	liburnica 1. F.	402
16	liber, bri 2. M.	109.	licentia 1. F.	607
4	217		Lucentia	737
63	liberi, orum 2. M. P.		licere	403
65	612		v. venalis sum.	
11	liber, ra, rum	685	liceri	ibid.
75	liberalis, e	850	licet	674.794
73	liberaliter	849	lichen, enis 3. M.	286
66	liberare	722	licitari	493
33	libere	662	licitum 2. N.	501
03	libere	674	licitor 3. M.	668
e.	libertas 3. F.		lien, enis 3. M.	271
03	libertus 2. M.	610	lienteria 1. F.	303
59	libido, inis 3. F.	674.	ligare	668
7	825		ligata oratio	754
59	ex libidine	674	lignarius 2. M.	527
8	libare	557	lignator 3. M.	529
4	libonotus	56	lignus, a, um	393.
35	libophœnix	56	406.550.	
41	libra 1. F.	765.767	lignum 2. N.	46
41	librarius 2. M.	748	ligo, onis 3. M.	381
	librare	706	ligula 1. F.	516
	libripens, dis 3. M.	766	ligurire	820
el.			ligusti.	

I N D E X

<i>ligusticum</i> 2. N.	135	<i>lingvère</i>	328
<i>ligustrum</i> 2. N.	138	<i>lindeolum</i> 2. N.	519
<i>lilium</i> 2. N.	131	<i>linter, tris</i> 3. C.	471
<i>lilium convallium</i>	133	<i>lindeum</i> 2. N.	500
<i>lima</i> 1. F.	532	<i>linum</i> 2. N.	497
<i>limare</i>	ibid.	<i>lippire.</i>	
<i>limax, ācis</i> 3. C.	216	<i>lippitudo</i> 3. F.	299
<i>limbus</i> 2. M.	518	<i>lippus, a, um.</i>	
<i>limen</i> 3. N.	541	<i>liquare</i>	384
<i>limes, itis</i> 3. M.	689	<i>liquère</i>	779
<i>limitare</i>	689	<i>liquescere</i>	94
<i>limonium</i> 2. N.	123	<i>liquedus, a, um</i>	102
<i>limphaticus</i>	805	<i>liquido.</i>	
<i>limpidus, a, um</i>	578	<i>liquor, ōris</i> 3. M.	596
<i>limus</i> 2. M.	27	<i>lira</i> 1. F.	300
<i>limis spectro</i>	912	<i>lirare</i>	391
<i>linaria</i> 1. F.	136. 153	<i>lis, itis</i> 3. F.	656
<i>linea</i> 1. F.	758. 947	<i>litare</i>	644
<i>lineare</i>	770	<i>litera</i> 1. F.	8. 747
<i>lineamentum</i> 2. N.		<i>litera, arum</i> 1. F. P.	
	244		482. 934
<i>linere</i>	770	<i>literatus, a, um</i>	724
<i>lingere</i>	559	<i>litigare</i>	798
<i>lingua Sprache/ Zunge</i>		<i>litigator</i> 3. M.	665
<i>gel</i> 1. F.	15. 559	<i>litura</i> 1. F.	741
<i>linimentum</i>	796	<i>littus</i>	

VOCABULORUM.

littus, ōris 3. N.	75	Lōgicus, a, um	749
lituus 2. M.	710	lōlium 3. N.	129
livēre.		longævus, a, um.	
livia	154	longè magis	812
lividus, a, um	335	longinquò	489
livor 3. M.	317	longūrio 3. M.	380
lix, v: de lixivium.		longurius.	
lixa 1. F.	698	longus, a, um	198
lixivium 2. N.	506	lōqvax, ācis 3. O.	924.
lobus 2. M.		831	
locare	243. 386	lōqvi	904
loculāmentum 2. N.	748	lōra 1. F.	448
loculus 2. M.	796. 959	lōrica 1. F.	699
in locum	678	lōricātus, a, um	699
in loco	994	lōripes, ēdis 3. C.	289
locum habere	580	lōrum 2. N.	458
locuples, ētis 3. O.		lōrium 2. N.	269
locuplētare	682	lōtrix, īcis 3. F.	
locus 2. M.	22. 78. 460.	lōtus 2. F.	
	672. 627. 678	lūbens	524
locusta 1. F.	699. 222	lūbenter	684
locutūlejus 2. M.	838	lūbet	684
lodix, īcis 3. F.	571	lūbitus	451
Lōgica 1. F. orum 2.		lūbricus, a, um	166
N. P.	749	lūbricitas 3. F.	863
		lūcā-	

INDEX

lucānica 1. F.	421	lues, is 3. F.	316
lucerna 1. F.	746	lūgere	371
lucere.		lūgūbris, e.	
lūcescere	35	lūgūbriter	959
lucidus, a, um	24	lumbāgo, ōnis 3. F.	
lucifer, eri 2. M.	40	306	
lucius 2. M.	167	lumbicus 2. M.	217
lucrari.		lumbus 2. M.	258
lucrum 2. N.	490	lūmen 3. N.	31. 283
luctari	948	lūmināre 3. N.	42
luctus 4. M.	371	lūna 1. F.	33
lū ūbrare	743	lūnāticus, a, um.	
lūcūlenter	758	lūnatio 3. F.	782
lū ūlentus, a, um.		lūpānar 3. N.	827
lūcus 2. M.	641	lūpātum 2. N.	
lūdēre	230	lūpīnus, ōis 2. M. N.	
lūdibrium 2. N.	508	128	
lūdibundus, a, um		lūpūlus 2. M.	444
757		lūpus 2. M.	167. 410
lūdicer, era, um	235	lūrco, ōnis 3. M.	
lūdificare.		820	
lūdīmāgister 2. M.		lūrīdus, a, um	338
727		luscīnia 1. F.	153
lūdis 2. M.	947	luscus, a, um	282
luere	871	lūsōrius, a, um	941
		lustrā-	

VOCABULORUM.

316	lustrālis, e	641	lynceus, a, um.	
371	lustrum 2. N.	782. 189	lynceūrium 2. N.	124
	lustrare	695. 992. 641	lyerum	722
959	lūsus 4. M.	9		
F.	lūteum 2. N.	147	M.	
	lūteus, a, um	338	Mācellum 2. N.	420
217	lūtōsus, a, um	616	mācērare	497
258	lūtra 1. F.	212	mācer, cra, um	278
283	lūtum 2. N.	81	macir, & macis	132
42	lūcūlentus, a, um	616	mācēries 5. F.	380
33	lux, ūcis 3. F.	24	māchēra 1. F.	713
	luxare.		māchīna 1. F.	717
782	luxātio 3. F.	289	machina bellica	717
827	luxūria 1. & es 5. F.		māchīnari	919
N.	luxūriōsus, a, um		mācūlentus, a, um	
	852	278		
	luxus 4. M.	852	maclare	420
44	lycēum 2. N.	737	maclātio 3. F.	417
410	lychnus 2. M.	743	maclē	992
	lychnūchus 2. M.		macltra 1. F.	406
	745		mācūla 1. F.	286
338	lydius lēpis	85	mācūlare	741
153	lympba 1. F.	103	mācūlētus, a, um	731
282	lyra 1. F.	775	mācūlōsus, a, um	197
941	lynx 3. C.	197	mādēre	102
rā-			māgī-	

INDEX

<i>māgicus, a, um</i>	988	<i>majōres, um 3. C. P.</i>	
<i>mādescere</i>	103	602	
<i>māgis</i>	368	<i>majōrāna 1. F.</i>	133
<i>māgister 2. M.</i>	737	<i>majus 2. M.</i>	780
<i>māgister aula</i>	676	<i>māla 1. F.</i>	249
<i>māgister eqvītum</i>	697	<i>mālē</i>	847
<i>māgister stābūli</i>	676	<i>mālēdicere</i>	893
<i>māgistrātus 4. M.</i>		<i>mālēficus, a, um</i>	668
687		<i>mālēficiūm 2. N.</i>	871
<i>magnālia, ium 2 N. P.</i>		<i>mālēvōlus, a, um</i>	892
<i>magnēnīmus, a, um</i>		<i>mālēvōlentia 1. F.</i>	
882		<i>mālinus, a, um</i>	669
<i>magnātes 3. M. P.</i>	455	<i>mālitiōsē</i>	798
<i>magnesētis 3. M.</i>	61.	<i>malitiosus</i>	669
88		<i>malle</i>	895
<i>magnīficē</i>	675	<i>malleus 2. M.</i>	525
<i>magnīficus, a, um</i>	683	<i>mallūvium 2. N.</i>	556
<i>magnus, a, um</i>	713	<i>malva 1. F.</i>	134
<i>magnīpendere</i>	802	<i>mālum 2. N.</i>	326
<i>magnītūdo 3. F.</i>	171	<i>mālus 2. F.</i>	111
<i>magnōpērē.</i>		<i>mālus 2. M.</i>	463
<i>māgus 2. M.</i>	988	<i>mālus, a, um 360. 368.</i>	
<i>majālis 3. M.</i>	180	984. 800	
<i>majestas 3. F.</i>	681	<i>mamma 1. F.</i>	253
<i>major 3. C. us N.</i>	126	<i>mamilla 1. F.</i>	253
		<i>māna</i>	

VOCABULORUM.

7. P.	mānare	65	mānica 1. F. P.	668
	manceps, ipis 3. M.		mānifestare	975
133	386		mānifestus, a, um	
780	mancipare.	995		
249	mancipium 2. N.	610	mānīpūlātīm	395
847	mancus, a, um	376	mānīpūlus 2. M.	
893	mandare	733	mansito, vide man-	
668	mandatarius 2. M.		do, ere.	
871	660		mansitare	560
892	mandatum 2. N.	660.	ma-svētus, a, um	895
	867. 983		mansus, a, um	267
669	mandere	560	mantica 1. F.	486
798	mandibula 1. F.	212	manticularius 2. M.	
669	mandra 1. F.	412	669	
895	mandragora 1. F.		mantile 3. N.	556
525	135		maniss 1. F.	768
556	manducare	212	mānubia, arum 1. F. P.	
134	mānē	40	721	
226	mānēre	27	mānūbrium 2. N.	558
111	mānes, ium 3. M. P.		mānus 4. F.	260. 309
463	964		ā mānibus	676
68.	mango, ōnis 3. M.	505	mā-ūcōdiāta	144
	mānia 1. F.	297	manumissus	610
253	mānica 1. F.	512	mānūprēcium 2. N.	
553	manicatus	512	534	
122		b	māpā-	

I N D E X

māpālia, orum 2. N. P.	Martius 2. M.	780	
411	mas, aris 3. M.	165. 588	
mappella 1. F.	559	masculus, a, um 199	
mappa 1. F.	553	massa 1. F.	406
mārāthrum 2. N.	132	masticare	267
marcere.		mastiche 1. F.	124
marcescere	106	mastigia 1. M.	
marculus 2. M.	525	māter, tris 3. F.	599
māre 3. N.	73	māterfamiliās	609
margārīta 1. F.	91	māteria 1. F.	21
margo, inis 3. M.	741	mātertera 1. F.	603
mārinus, a, um	92.	māthēmāticus	755
168		mātrīcāria 1. F.	135
māritimus, a, um		matricida	669
783		mātrīcula 1. F.	650
mārita 1. F.	592	mātrīmōnium 2. N.	589
māritus 2. M.	588	matrimonium, in eo	
mararmor, oris 3. N.	87	589	
marra 1. F.	381	mātrōna 1. F.	521
marrūbium 2. N.	136	matta 1. F.	570
Mars, tis 3. M.	41	matrix	596
marsūpium 2. N.	486	mātūla 1. F.	573
martāgum 2. N.	131	māiella 1. F.	573
martes, is 3. F.	209	mātūrare	488
martes Scythica	209	mātūrē	696
		mātūre.	

VOCABULORUM.

780	mātūrescere	117	mēditullium 2. N.	783
588	mātūrus, a, um	326	mēdium 2. N.	243. 709.
199	mātūtīnus, a, um	64	804	
406	maxilla 1. F.	212. 249	in medio	709
267	maximē	75	mēdius, a, um	262
124	maximōpērē	661	mēdulla 1. F.	109. 496
	maximus, a, um	190	mēdullizis.	
599	meare	269	mējēre	269
609	meātus 4. M.	778	mel	2. 9
21	mēchānicus, a, um		melificium 2. N.	
603	377		mēlanchōlia 1. F.	271
755	mēdēri	792	mēleāgris, idis 3. F.	150
135	mēdiastīnus 1. M.		melis, is 3. F.	208
669	mēdicāmentum 2. N.		mēlzlōtus 2. F.	136
650	795		mēlior 3. C.	889
589	mēdicīna 1. F.	787	melpectum	408
100	mēdicīnālis, e	135	mēlissa 1. F.	136
	mēdicus 2. M.	794	mēlius	814
521	mēdiētas 3. F.	33	mēlo, ōnis 3. M.	123
570	mēdimnus 2. M.	764	mēlōdia 1. F.	773
596	mēdiōcris, e	237	mēmbrāna 1. F.	241.
573	mēdiōcritas 3. F.	797	731. 742	
573	mēdioxīmus, a, um		mēmbrānāceus, a, um	
888	237		mēmbrum 2. N.	242
696	mēditārē	932	mēmīnisse	348
ire.			b 2	mēmōr

INDEX

<i>mēmōr</i> 3. O.	349	<i>mentum</i> 2. N.	251
<i>mēmōrābilis</i> , e.		<i>mērācius</i> 3. M.	821
<i>mēmōrare</i>	349	<i>mercari</i>	494
<i>mēmōriālis</i> , e	781	<i>mercātor</i> 3. M.	490
<i>mēmōria</i> 1. F.	345. 733	<i>mercātūra</i> 1. F.	ibid.
<i>mēnda</i> 1. F.	732	<i>mercaturam</i> facio	
<i>mēdax</i> , ācis 3. O.			490
<i>mēdācium</i> 2. M.		<i>mercātus</i> 4. M.	491
	913	<i>mercedem</i> conduco	
<i>mēdicus</i> 2. M.	874		534
<i>mēdicare</i>	ibid.	<i>mercimōnium</i> 2. N.	
<i>mēniānum</i> 2. N.	546		493
<i>mens</i> 3. F.	353. 823	<i>Mercurius</i> 2. M.	39
<i>mensa</i> 1. F.	553	<i>mercūriālis</i> 3. F.	136
<i>mensa coquinaria</i>		<i>merda</i> 1. F.	268
	434	<i>mērenda</i> 1. F.	568
<i>mensis</i> 3. M.	33	<i>mērendare</i>	ibid.
<i>menstruus</i> , a, um	611	<i>mereo stipendia</i>	723
<i>mensūra</i> 1. F.	762	<i>mērēre</i> , ē ēri	870
<i>mensurare</i>	757	<i>mērētrix</i> īcis 3. F.	827
<i>menta</i> 1. F.	135	<i>merga</i> 1. F.	395
<i>mentāgra</i> 1. F.	286	<i>mergere</i>	71
<i>mentigo</i> 3. F.	ibid.	<i>merges</i> , ītis 3. F.	
<i>mentio</i> 3. F.			396
<i>mentiri</i>	913	<i>mergus</i> 2. M.	151
		<i>mērī-</i>	

VOCABULORUM.

251	meridionalis, e	56	metiri	762
821	v. austrinus.		metreta 1. F.	763
494	meridianus, a, um		metricus, a, um.	
490	574		metropolis 3. F.	675
bid.	meridies	34	metrum 2. N.	754
io	merito	871	metuere	477.66
	meritum 2. N.	631	metus 4. M.	366
491	merops, opis 3. M.	155	meus, a, um.	
co	merum 2. N.	822	mica 1. F.	225
N.	merula 1. F.	153	micare	89
	merus, a, um	820	micurare.	
39	merx navalis	465	migrare	958
136	merx 3. F.	493	miles, itis 3. C.	695.
268	mesaraicus, a, um	268	723	
568	mesenterium 2. N.	277	militare.	
bid.	messilum 2. N.	120	militia 1. F.	705
723	meses sc. ventus	56	milium 2. N.	127
870	messis 3. F.	395	mille, ium 3. N.	982
827	messor 3. M.	ibid.	millipeda 1. F.	223
395	meta 1. F.	946	milliare 3. M. & ari-	
71	metallum 2. N.	85. 49	um 2. N.	762
	methodus 2. F.	750	millus 2. M.	410
	metari	704	milvus, & ius 2. M.	
151	meteorum	48	148	
ri-	metere	395	mimus 2. M.	952
		b 3	mina,	

INDEX

<i>mina, arum</i> 1. F. P.	<i>mirari</i>	359
<i>mirari</i>	893	<i>mirificè.</i>
<i>mineralis, e</i>	104	<i>mirus, a, um</i> 8
<i>minerval</i> 3. N.	727	<i>miscere</i> 28
<i>mingere</i>	145	<i>miscellus, a, um.</i>
<i>minimè</i>	606	<i>miscellaneus, a, um.</i>
<i>minimus, a, um</i>	262	<i>miscellanea, orum</i> 2.
<i>ut minimum</i>	903	N. P.
<i>minimum</i>	779	<i>miser, eri, a, um</i> 912
<i>ministerium</i>	628	<i>miserari</i> <i>ibid.</i>
<i>minister</i> 2. M. 609. 636		<i>miserator</i> 3. M. 997
<i>ministrare</i>	63	<i>miserari</i> 912
<i>ministrator</i> 3. M. 653		<i>miseria</i> 1. F. 889
<i>minitari</i>	893	<i>misericors</i> 3. O. 912
<i>miniaceus</i>	337	<i>misericordia</i> 1. F.
<i>minium</i> 2. N.	104	997
<i>minor</i> 3. C.	190	<i>missa</i> 1. F. 641
<i>minorennis, e</i>	606	<i>missile</i> 3. N. 712
<i>minuere</i>	872	<i>missus</i> 4. M. 565
<i>minuere</i>	160	<i>missum facere</i> 929
<i>minus</i>	306. 767	<i>mitigare</i> 791
<i>minutissimus, a, um</i>		<i>mitescere.</i>
971		<i>mitigatio</i> 3. F. 671
<i>mirabilis, e</i>	102	<i>mitis, e</i> 895
<i>miraculum</i> 2. N.	951	<i>mitra</i> 512
		<i>mittere</i>

VOCABULORUM.

359	mittere	195. 879	mōla 1. F.	403
	mixtus	28	mola asinaria	403
8	mnēmōnicus, a, um		mōlāris, a	267
28	781		mola aquaria.	
	mōbīlis, e	632	mola trusacilis.	
1.	mōdērārī	818	mola ventosa	ibid.
2.	mōdērātus, a, um	505	mōlēre	405
	mōdestus, a, um	830	mōlendīnum 2. N.	
912	mōdestia 1. F.	830	269	
id.	mōdestē	876	mōles, is 3. F.	510
997	mōdīcus, a, um	849	mōlestare	575
912	mōdiolus 2. M.	457	molestē fero	848
889	mōdius 2. M.	764	mōlestia 1. F.	835
912	mōdō	321. 735. 883	molestiam facessere	
F.	mōdulārī	754	835	
	mōdūlus 2. M.	506	mōlestus, a, um.	
141	mōdus 2. M.	22	mōlētrīna 1. F.	404
712	māchārī.		mōliri	363
565	māchus 2. M.	827	mōlīmen 3. N.	364
929	mānia 3. N. P.	614	mōlītōr 3. M.	405
791	māerēre	371	molitura	401
	māror, ōris 3. M.	375	mollire	514
671	māstītia 1. F.	371	mollis, e	321. 885
895	māstītūdo 3. F.	ibid.	molliter	453
514	māstus, a, um	440	mollities 5. F.	
ere		le 4.	mollitus	

INDEX

<i>mollitus, a, um</i>	514	<i>mōra</i> 1. F.	368
<i>mōlossus</i> 2. M.	410	<i>mōrari</i> non	729. 904
<i>mōmentum</i> 2. N.	61	<i>mōrari</i>	829
<i>Mōmus</i> 2. M.	838	<i>mōrātus, a, um</i>	748
<i>mōnāchus</i> 2. M.	638	<i>morbilli, orum</i> 2. M. P.	
<i>mōnarchia</i> 1. F.	673		316.
<i>mōnastērium</i> 2. N.	638	<i>morbōsus, a, um</i>	279
<i>mōnēdūla</i> 1. F.	160	<i>morbū</i> 2. M.	294. 312
<i>mōnēre</i>	922	<i>morbū</i> cādūcus	312
<i>mōnēra</i> 1. F.	494	<i>morbū</i> comitialis,	
<i>mōnētārius</i>	494	<i>herculeus, v. Epile-</i>	
<i>mōniālis</i> 3. F.	639	<i>psia.</i>	
<i>mōnīle</i> 3. N.	59	<i>mordēre</i>	186
<i>mōnītum</i> 2. N.	720	<i>mordīcus.</i>	
<i>mōnītio</i> 3. F.	729	<i>mōres, orum</i> 3. M. P.	
<i>mōnōcēros, ōtis</i> 3. M.	931		
	191	<i>mōri</i>	273
<i>mōnōcūlus</i> 2. M.	283	<i>mōribundus, a, um,</i>	
<i>mōnōpōlium</i> 2. N.	491		956
<i>mons, tis</i> 3. M.	78	<i>mōrigērari</i>	686
<i>monstrare</i>	262	<i>mōrigērus, a, um,</i>	
<i>menstrum</i> 2. N.	168	<i>ibid.</i>	
<i>montānus, a, um.</i>		<i>mōrio, ōnis</i> 3.	680
<i>mōnūmentum</i> 2. N.		<i>mōrōlōgus</i> 2. M.	838
	785	<i>mōrōsus, a, um</i>	832
		<i>mors,</i>	

VOCABULORUM.

265	mors, tis 3. F.	668	mūcrōnātus, a, um 713
204	morsūli, ōrum 2. M. P.	mūgire	181
829	796	mūgil, & ūlū 3. M.	
45	morsus 4. M.	188	166
P.	mōrtālis, e	957	mulcēre 896
	mōrtālitas 3. F.	863	mulcta 1. F. 667
279	mōrtārium 2. N.	401	mulctare 722
312	mōrticīnus, a, um		mulctra 1. F. 45
312	328		mulctrāle 2. N. ibid.
5,	mōrum 2. N.	123	v. mulctra.
ile-	mōrum myrti	123	mulgēre 415
	mōrum rubi īdai	ib.	mūlier, ēris 3. F. 596
186	mōrus 2. F.	ibid.	mūlio 3. M.
	mos ōris 3. M.	636	mullus 2. M. 166
P.	moschus 2. M.	328	mulsum 2. N. 444
	mōtare	158	multa 1. F. 667
273	mōtācilla 1. F.	158	multare 722
n.	mōtus 4. M.	142	multifārius, a, um
	mōvēre	212	244
186	mox	711	multilōquium 2. N.
2	muccinium 2. N.	250	739
	mūcus 2. M.	250	multipēda 1. F. 223
180	mūcidus, a, um	329	multiplex, icis 3. O.
838	mūcor 3. M.		511
832	Mūcro, ōnis 3. M.		multiplicare 756
rs,		b 5	multitū.

INDEX

<i>multitudo</i> 3. F.	<i>munus publicum</i> 620
<i>multoties</i> 469	<i>mūrāna</i> 1. F. 168
<i>multus, a, um</i> 296. 355	<i>mūrānula</i> 1. F. 168
<i>mulus</i> 2. M. 460	<i>mūrānus</i> 2. M. 168
<i>mundare</i> 86	<i>mūrārius</i> 2. M. 526
<i>mundicia</i> 1. G. es 5. F. 578	<i>mūtātus, a, um</i> 618
<i>mundē</i> 739	<i>mūrex, icis</i> 3. M. 173
<i>mundus</i> 2. M. 15. 227. 521	<i>mūria</i> 1. F. 73
<i>mundus, a, um.</i>	<i>murmur, ūris</i> 3. N.
<i>ungere.</i>	<i>murmurare</i> 194. 875
<i>mūnia, orum</i> 2. N. P. 886	<i>mūrus</i> 2. M. 526
<i>mūniceps</i> 3. C. 619	<i>mus, ūris</i> M. 209. 211
<i>mūnicipālis, e.</i>	<i>mus arāneus</i> 211
<i>mūnicipium</i> 2. N.	<i>mus major</i> <i>ibid.</i>
<i>mūnificus, a, um.</i>	<i>mus Alpīnus</i> 209
<i>mūnimentum</i> 2. N. 720	<i>mus Nōricus</i> <i>ibid.</i>
<i>mūnire</i> 613	<i>mus ponticus</i> 209
<i>mūnis, e</i> 878	<i>Mūse, arum</i> 1. F. P. 738
<i>mūnitio</i> 3. F. 704	<i>musca</i> 1. F. 561
<i>mūnus, ēris</i> N. 652. 878	<i>muscārium</i> 2. N. <i>ibid.</i>
	<i>muscerda</i> 1. F. 211
	<i>muscipula</i> 1. F. <i>ibid.</i>
	<i>musculus</i> 2. M. 241
	<i>muscus</i> 2. M. 134
	<i>mūs-</i>

VOCABULORUM.

mūsica 1. F.	773	myrrba 1. F.	124
mūsicus, a, um	ibid.	myrrus 2. F.	123
mussare	914	mystax, ācis 3. F.	251
mussitare	ibid.	mysterium 2. M.	641
mustēla 1. F.	166. 209		
mustēla Alpina	209	N.	
mustum 2. N.	440	NÆ	934
mūtare	411	nania 1. F.	963
mūtatio 3. F.	973	navus 2. M.	286
mūtālare,		nam	45. 103. 238
mūtālus, a, um	127. 376	namq̃	143
mūtire	885	nancisci	715
mūtūare	862	nānus 2. M.	238
mūtuari	ib.	nānus, a, um.	
mūtūatitius, a, um.		nāpellus 2. M.	137
861		naphta 1. F.	164
mūtūō	ibid.	nāpus 2. M.	126
mūtus, a, um.	282	narcissus 2. M.	133
mūtūus, a, um	618. 911	narcōticus, a, um	795
myinda 1. F.	841	nardus 2. F.	135
myops, opis 3. M.		nāre	143
283		nāris & P. nāres 3. F.	
myrias, ādis 3. F.	982	250	
myrōthēcium, 2. N.		narratio	358
796		narrare	784
		nasci	

INDEX

nāsci	227	naufrāgium	fācere	
nāssi 1. F.	427	v. naufragari.	465	
nāstūrtium 2. N.	126	navicula	471	
nāsus 2. M.	249	navicularia sc. ars		
nāsūtus, a, um	284	462		
nāra 1. F.	593	nāvigābilis, e	471	
nāralis, e.		nāvigare	467	
nāralitia	779	nāvigatio 3. F.	470	
nātare	143	nāvigium 2. N.	ibid.	
nātilis, e	ibid.	nāvis 3. F.	468	
nātes, ium 3. F. P.		nāvis actūaria	468	
258		oneraria	468	
nātio 3. F.	314	naulum 2. N.	472	
nātivitas 3. F.	984	nausea 1. F.	467	
nātivus, a, um	751	nauta 1. M.	462	
nātrix, icis 3. C.	213	nautica 1. F.	469	
nātūra 1. F.	22	nāvus, a, um	888	
nātūrālis, e	377	ne	391. 466	
nātus. 2. M.	610	nēbūla 1. F.	49	
nāvare operam	851	nēbūlo 3. M.	917	
nāvālis	700	nec	280. 834	
nauci	931	nēcāre	214. 669	
naucterus 2. M.	462	necessārius, a, um	573	
naufrāgari.		nēcesse ad vitam	538	
naufrāgium 2. N.	465	nēcēssitas 3. F.	969	
		nēces-		

VOCABULORUM.

necessitudo 3. F.	918	nemo 3. C.	741. 833
necne	803	nempe	995
necnon	519	nemus, oris 3. N.	189
nectamen	832	neotēricus, a, um.	
necromanticus, a, um		nephriticus, a, um	
988		795	
nectar, aris 3. N.	990	nepos, otis 3. M.	604
nectere.		neptis 3. F.	604
necubi.		nequam	307
nedum	811	nequāquam	815
nefandus, a, um	825	neq.	289. 661
nefarius, a, um	864	neq̄deo	690. 894
nefastus dies	658	nequicquam	694
nefrens, dis 3. C.	185	nequisimus	864
negare	811	nequitia 1. F.	798
neglectim habeo	318	nerē	503
neglectus, a, um	374	nervosus, a, um	753
negligens 3. O.	880	nervus 2. M.	241. 702
negligenter	880	nescire	904
negligere	805	netrix, icis 3. F.	498
negotiarī.		neu.	
negotiātor 3. M.	402	neuter, tra, um	600
negotiosus, a, um	888	neutiquam	833
negotium 2. N.	680	nex, icis 3. F.	60
nebulum	96	nexa e	226
		nexis	

INDEX

nexus 4. M.	245	nisi 594. 430. 464.	
nō	84	476. 170. 264. 664.	
niētare	247	936	
nīdificare	146	nīsus 4. M.	47
nīdor 3. M.	328	nīsus 4. M.	713
nīdus 2. M.	146	nītēdūla 1. F.	223
nīdulari	ibid.	nītēre	519. 532
nīgella 1. F.		nitor in altum	126
nīger, gra, um	333	nīti	481
nīgrēdo, īvis 3. F.		nītrum 2. N.	104
nībil	102. 837	nītrātus, a, um	703
nil	874	nix, īvis 3. F.	45
nihil nisi	594	nōbīlītare	7 2
nil quicquam	3	nōbīlis, e	930
nībīlōmēnus	177	nōcēre	569.
nībīlōsēcīus	363	noctescēre	36
nībīlum 2. N.	18	noctu	140
nīmbus 2. M.	51	noctua 1. F.	ib.
nīmīrum	341	nocturnus, a, um	140
nīmīōpēcē,		nōcūus, a, um	982
nīmīōplus	468	nōdare.	
nīmis	816	nōdus 2. M.	516
nīmīum	52	nōdūlus 2. M.	515
nīmīus, a, um	353	nōla 1. F.	643
nīngēre	50	nolātinio	613
		nōlens	

VOCABULORUM.

64.	nōlens	871	nostras 3. O.	135. 495
64.	vollē	360	noſter, tra, trum	969
	nōmen 3. N.	3. 108.	nōta 1. F.	245
47	866		nōtābilis, e	504
713	nōmenclātio 3. F.	41	nōtare	741
223	nōmenclātor 3. M.		nōtārius 2. M.	652
532	nōmenclātūra 1. F.	4	nōthus 2. M.	606
126	nōminare	781	nōtitia 1. F.	355
181	nōminātim	113	nōtōrius, a, um	667
04	nōminētēnus.		nōtus 2. M.	ventus
703	non	93	56	
45	nōna, arum 1. F. P.	781	nōtus, , a, um	339
2	nondum	183. 927	nōvā ūla 1. F.	584
530	nonus	82	nōvāle 3. N.	388
69.	nonne	896	nōvare.	
36	nonnihil	441	nōvātor 3. M.	640
40	nonniſi	767. 490	nōvellus, a, um	439
ib.	nonnullibi	78	nōvem	495. 41
40	nonnulli	750	nōvember 3. M.	780
82	nonnunquam	986	nōverca 1. F.	600
	norma 1. F.	758	novi	2
16	nos	376. 516	nōviſſimē	403
15	noſcere	355	nōvitiuſ, a, um	655
43	nōſocōmium 2. N.		nōvūſ, a, um	219
13	625		nox, ctis 3. F.	987
28			noxā	

I N D E X

<i>nox</i> 1. F.	823	<i>nūmērōsus</i> , a, um	nut
<i>noxia</i> 1. F.	658	740	nūt
<i>noxius</i> , a, um	812	<i>nūmērus</i> 2. M.	nūt
<i>nūbēre</i>	591. 593	<i>nummus</i> 2. M.	nūt
<i>nūb</i> 3. is, 3. F.	50. 49	<i>nummulus</i>	nūt
<i>nūbīlis</i> , e	589	<i>numne</i>	nūt
<i>nūbīlōsus</i>	64	<i>numquid</i>	nūt
<i>nūcīfrangibulum</i> 2. N.	nunc	522. 822	nua
121	<i>nunciare</i>	64	nup
<i>nūcleus</i> 2. M.	121	<i>nuncius</i> 2. M.	934
<i>nūdare</i> .		<i>nuncūpare</i>	60
<i>nūdē</i>	661	<i>nundīna</i> , arum 1. F. P.	nyn
<i>nūdus</i> , a, um	239	491	nyn
<i>nūditas</i> 3. F.	509	<i>nundīnari</i> .	
<i>nūga</i> , arum 1. F. P.		<i>nunquam</i>	63
<i>nugigerulus</i>	680	<i>nunquis</i> , a, id	873
<i>nūgātor</i> 3. M.	835	<i>nūper</i>	346
<i>nullibz</i>	672	<i>nūpērus</i> , a, um.	Ob
<i>nullus</i> , a, um	151. 332.	<i>nupta</i> 1. F.	504
355. 63		<i>nuptia</i> , arum 1. F. P.	Ob
<i>num</i>	478	592	obē
<i>nūmella</i> 1. F.	668	<i>nuptiālis</i> , e	754
<i>nūmen</i> 3. N.	644	<i>nūrus</i> 4. F.	593
<i>nūmērare</i>	781	<i>nusquam</i>	471
<i>nūmērātus</i> , a, um	972	<i>nūtare</i>	352
			nutans

VOCABULORUM.

m.	nūtans i. e. vacillans.	oberrare	964
	nūtricare 357	obesus, a, um	278
756	nūtrire 30	obesse	881
494	nūtrimentum 2. N.	obex, icis 3. C.	542
494	nūtritor 3. M.	obfirmare	900
873	nūtrix, icis 3. F.	objectare 229	877
873	nūtus 4. M.	objectio 3. F.	752
822	nux, acis 3. F.	objectum 2. N.	769
64	nux myristica 133	obire	983
934	nyctiorax, acis 3. M.	obiter	733
60	194	obitus 4. M.	594
F. P.	nympha 1. F.	objurgare	922
	nymphagōgus.	oblatus, a, um	805
		oblectamentum 2. N.	

O.

367. 939

873	O	957 oblectare	366
346	Ob	481.863 obligare	857
	Obdere	542 oblique	283
594	Obdormire	576 obliquus	758
F. P.	Obducere	319 obliterare	347
	obedire	609 obliteratus, a, um	347
754	obediens 3. O.	901 obliuio 3. F.	ibid.
593	obelias 1. M.	408 obliuisci	349
477	obelus 2. M.	oblongus, a, um	119
352	obeliscus 2. M.	obloqui.	
tans		obnixē	

INDEX

obnix	873	obsistere	801	ob
obnoxius, a, um	681	obsolere	680	ob
obolus	494	obsolere	ibid.	ob
oboriri	466	obsorare.		ob
obrutus are alieno	865	obsorator 3. M.	431	ob
obryzum	95	obsorium 2. N.	431	ob
obscenus, a, um	826	obsoniorum venditor		ob
obscurare.	431			ob
obscuratio 3. F.	42	obstare	804	ob
obscurus, a, um	749.	obstaculum 2. N.		ob
769		899		ob
obsistere	873	obstetrix 3. F.	228	ob
obsistatio 3. F.		obstinare	809	ob
obsistere	740	obstinare	876	ob
obsistere	686	obstupus, a, um	287	ob
obsistere	684	obstragulum 2. N.		ob
obsistere 2. N.	514			oc
684		obstrepo	838	oc
obsistere	548	obstringere	907	oc
vid. claudio.		obstructio 3. F.		oc
obsistere	22	obstruere	342	oc
obses, idis 3. C.	707	obsurdescere.		oc
obsessus, a, um	718	obtemperare	176	oc
obsidere	717	obtegere	509	oc
obsignare	936	obtestari	873	oc
		obtinere		

VOCABULORUM.

801	obtinere	591	occidere	774
880	obtingere	483	occidere	36
bid.	obtreclator 3. M.		occipere	919
	obtrudere	810	occipitium 2. N.	
431	obtundere	875	345	
431	obtundo aures	838	occiput, iris 3. N.	
itor	obturare	445	ibid.	
	obtus, a, um	85	occludere	542
804	obtus 4. M.	214	occludere	147
	obvenire	371	occludere	ibid.
	obvertere	88	occulus, a, um	995
228	obviam venio	478	occludere	723
809	obviare	ibid.	occupare	720
876	obvius, a, um	ibid.	occupari	686
87	obumbrare	745	occupatio 3. F.	929
U.	obumbratio 3. F.	42	occupatus, a, um	720
	occa 1. F.	393	oceanus 2. M.	76
838	occare	390	ocbra 1. F.	104
107	occal scere.		ocrea 1. F.	481
	occasio 3. F.	804	octo, Indecl. O.	
142	occasione attendere		octavus, a, um	45
	ibid.		octiduum	635
76	occasus 4. M.	56	october, bris 3. M.	
90	occidens 3. M.	34	780	
73	occidentalis, e	50	octoginta.	
re		i 2	octogē-	

INDEX

oētōgēnārius, a, um.	æcūmēnīcus, a, um.
oētōgēsīmus, a, um.	æsōpbāgus 2. M. 267
784	æstrum 2. N. 221
oētūplus, a, um.	offa penita 1. F. 421
ōcūlātus, a, um. 17	offella 5 offella 1. F.
ōcūlīsimus, a, um.	offendēre 908
ōcūlītus.	offensa 1. F. 661
ōcūlus 2. M. 246	offendīcūlum 2. N.
ōcymum 2. N. 135	835
ōcisīmē	offensio 3. F. 760
ōda 1. F.	offerre 641
ōdiōsus, a, um. 874	officēre 804
ōdisse 360	officīna 1. F. 378
ōdium 2. N. 909	officium 2. N. 860
ōdontalgia 1. F. 298	officiōsus, a, um.
ōdor 3. M. 327	901
ōdōrari 284	offūcia, arum 1. F. P.
ōdōrāmentum 2. N. 925	
587	ōlea 1. F. 111
ōdōrātor 3. M. 424	ōleārius 2. M. 383
ōdōrātus 4. M. 423	ōleāginus, a, um.
ōdōrifer, ra, rum 133	ōlēre 327
æcōnōmia 1. F. 609	olfācēre 327
æcōnōmus 2. M. ibid.	ōlētum 2. N. 268
æcōnōmicus, a, um. ib.	ōleum 2. N. 383
	elfa-

VOCABULORUM.

olfactus 4. M.	337	önäger, & önägrus	
ölīm	398. 584	2. M.	
ölitor 3. M.	381	önērare	468. 838
ölivētum 2. N.		önöcrötälus 2. M.	
ölivum 2. N. v. oleum.	151		
383		öniscus 2. M.	223
öliva 1. F.	383	önus, ēris 3. N.	456.
olla 1. F.	535	460. 620	
olor 3. M.	151	önustus, a, um	721
ölus, ēris 3. N.	26	önyx, ychis 3. C.	89
öluscūlum 2. N.		öpācare	113
olympias	56	öpācus, a, um	769
ölýra 1. F.	129	öpēra 1. F.	9. 871
ömāsum 2. N.	267	öpēra p̄cūm	803
ōmen 3. N.	974	operam dare	871
ōmentum 2. N.	277	operam impendēre	
ōmīnari	363	9	
ōmīnōsus, a, um	973	operam navare	851
ōmittēre	993	öpērari	264
omnimōdē	800	öpērārius 2. M.	534
omnino	871	öpercūlum 2. N.	535
omnipōtens 3. O.	990	öpercūlare	445
omnis, e	17. 838.	öpērire	54
604		öpēriri	904
emphācium 2. N.		öpērōsus, a, um	10
		öpes,	

INDEX

opes, um 3. F. P.	849	opportūnus, a, um	470
ophthalmicus, a, um	795	opportūnas 3. F.	805
opicus, a, um	848	oppositus, a, um	243
opifex, icis	655	opprimere	673
opificium 2. N.	497	opprobrium 2. N.	833
opilio 3. M.	409	oppugnare	717
optimus, a, um	422	ops, opis 3. F.	979
optimare	160	optare	363
optimari	725	optatus, a, um	690
opinatio 3. F. pracon-		opticus, a, um	969
cepta	6	optica 1. F. 5 2. N. P.	769
opinio 3. F.	357	optimates, tum 3. C.	686
opiparus, a, um	565	optime	237
opitulari	906	optimus, a, um	441.
opium 2. N.	137	690. 567. 787	
oportere	121. 393	optio, onis 3. F.	806
oppetere.		optionem dare	806
oppidatim	461	optio, onis 3. M.	697
oppidò	907	opulentus	878
oppidum 2. N.	618		opu-
opulare	123		
opplere	838		
oppletus.			
oppoñere	243		

VOCABULORUM.

22	ōpulentare	853	ordine	785
	opus est	412	ordo 3. M.	655. 152
	opus est	450. 692. 724	sine ordine	152
	opus, ēris 3. N.	207	organum 2. N.	775
2	opusculum 2. N.	14	organum pneumaticum	ibid.
	ōrāculum 2. N.	616	cum	ibid.
73	ōra 1. F.	462	orgyia 1. F.	762
	ōrare	976	ōrābālum 2. N.	
	ōrātio 3. F.	753. 632	100	
17	ōrātor 3. M.	751. 752	ōriens 3. M.	34
79	orbare	868	ōrientālis, e	56
63	orbatus, a, um	283	ōrifīcium 2. N.	563
90	orbiculatim.		ōrigānum 2. N.	136
69	orbis 3. M.	32. 553	ōrigo 3. F.	392
P.	orbīta 1. F.	459	ōriri	35. 44
	orbis, a, um	283	ōriundus, a, um.	
C.	orca 2. F.	440	ornāmentum 2. N.	
	orcus 2. M.	980	518	
37	v. Erebus.		ornare	518
11.	orbis 3. M.	136	ornatus 4. M.	452
	ordinare	697	ornithoboscium 2. N.	
66	ordinatus, a, um	150		
66	623		ornithotrophium 2. N.	
97	ordiri	38	ibid.	
78	ordo equestris	686	ornus 2. F.	111
11-			i 4	orphanus

INDEX

orphānus 2. M.	606	ōcalgia	299
orthōdoxus, a, um	640	ōclari	887
orthōgrāphicē scribo	747	ōtiōsus, a, um	897
ortus 4. M.	18	ōtus, idis	150
pro Oriente	34	ōtium 2. N.	888
ōryza	127	ōvare	721
os, ōris 3. N.	103	ōvillus, a, um	416
520		ōvipārus, a, um	164
os, ossis 3. N.	241	ōvis 3. F.	584
oscen, inis 3. C.	429	ōvum 2. N.	147. 165
oscitare	352	oxālis, idis 3. F.	136.
osculari	599	326	
osculum 2. N.	826	oxylāpātbum, 2. N.	136
osseus, a, um	192		
osticulātus, a, um	120	P.	
ossuāria 1. F.		Pābulari	706
ostendere	15	Pābūlatio 3. F. ib.	
ostentāre	840	Pābulum 2. N.	190
ostentum 2. N.	973	Pācare	908
ostium 2. N.	542	Pācātus, a, um	690
ostrea 1. F.	108	Pācificatio 3. F.	659
ostrum 2. N.	173	Pācificus, a, um	
		Pācisci	689
		Pāctum 2. N.	856
		Pean	

VOCABULORUM.

99	Paan, ānis 3. M.	721	Paliūrus 2. M.	138
87	Padāgōgus 2. M.		Palla 1. F.	514
97	727		Pallēre.	
150	Pador 3. M.	579	Pallidus, a, um	339
88	Paōnia 1. F.	133	Pallium 2. N.	517
721	Patus 2. M.	283	Pallor 3. M.	293
116	Pāgānus, a, um	641	Palma 1. F.	200
64	Pāgella 1. F.	16	Palmārium puto	733
84	Pāgimāgister.		Palmipes, ēdis 3. O.	
165	Pāgina 1. F.		151	
36.	Pāgus 2. M.	686	Palmes, itis 3. M.	
	Pāla 1. F.	414	439	
7.	Pālestra 1. F.	949	Palmus 2. M.	762
	Pālestricus, a, um.		Palpare	322
	Pālēm	810	Palpēbra, arum 1. F.	
	Pālānga 1. F.	534	P.	247
06	Pālare	439	Palpātare	274
ib.	Pālari	716	Palpum 2. N.	925
90	Pālātium 2. N.	902	Pālūdāmentum 2. N.	
08	Pālātium 2. N.	ibid.	512	
00	Pālātum 2. N.	788	Pālumbes, is 3. C.	
59	Pālea 1. F.	399	154	
	Pāleat 3. N.	181	Pālumbīnus, a, um.	
89	Pēlimpsestus 2. M.		Pālumbus 2. M.	154
56	742		Pālus, 2. M.	380
72			i s	pā

INDEX

pālus fidis 3. F.	68	panſa 1. F.	289
pāluster, 5 tris e		panther, ēris 3. M.	
134. 139		198	
pampillum 2. N.	455	panīces 3. M. P.	267
pampinare	439	pānus 2. M.	503
pampinōsus, a, um		pāpa	945
439		pāpātus 4. M.	
pampinus 2. C.	439	pāpāver 3. N.	137
pānāces 3. N.	136	pāpilio 3. M.	223
pānācēa 1. F.	795	pāpilla 1. F.	253
panarium	221	pāpūla 1. F.	316
pandere	107	pāpyrus 1. F.	935
pando in ramos	107	pāpyrāceus, a, um.	
pandicūlari	352	par, āris, 3. O.	749. 861.
pandūra 1. F.	775	941	
pandus, a, um	180	pārādīsus 2. M.	509
pānēgyris 3. F.		pāradoxum 2. N.	
pangere	707	pārallēlus, a, um	782
pānicūla 1. F.		pārālypsis 3. F.	313
pānicum 2. N.	127	pārānymphus 2. M.	
pānīcus, a, um	716	591	
panificium	406	paranymphus	
pānis 3. M.	554	pārāre	625. 407
pannus 2. M.	503	pārāsītīcus, a, um	
pannosus, a, um	520	843	
		pārāsītus	

VOCABULORUM.

89	pārāsitus 2. M.	680	paropsis F.	434
	parcē	569	pāroxysmus 2. M.	310
	parcēre	893	pars	24. 252. 253
67	parcus, a, um	850	ex parte una quidem,	
03	pardus 2. M.	195	altera autem	767
45	pardālis, is 3. F.	ibid.	partes, ium, 3. F. P.	
	pārens 3. O.	912	886	
37	pārentālia N. P.	964	parsimōnia 1. F.	852
23	pārentare.		particeps, ipis 3 O.	606
53	pārcēre	684	participare.	
16	parentes primi	376	particūla 1. F.	46
35	pārēre	599	partim.	716
	pario ova	147	partiri	608
51	pāries, ētis 3 M.	527	partūrire	599
	pāriētāria 1. F.	136	partus, a, um	847
09	pārīlis, e.		partus 4. M.	227
	par impar ludo 3. N.	pārum	724	
82	941	pārumper	312	
13	pārīppus 2. M.	454	pārus 2. M.	156
M.	pārīter	755	parvus, a, um	ibid.
	parma 1. F.	699	parvūlus, o, um	298
	pārōchus 2. M.	637	pascēre	150. 189
07	pārācia 1. F.	ibid.	pascha 3. N.	048.
23	parrhēsia 1. F.	920	770	
	parricida 1. M.	669	paseuum 2. N.	411
us.			passer	

I N D E X

<i>passer, ëris</i> 3. M.	160	<i>pātescēre, vide pate-</i>	
<i>passim</i>	188	<i>fieri.</i>	
<i>passio</i> 3. F.	305	<i>pāti</i>	33. 203. 724
<i>passus</i> 4. M.	762	<i>patibulum</i> 2. N.	668
<i>pastillus</i> 2. M.	790	<i>pātiens</i> 3. O.	890
<i>pastināca</i> 1. F.	126	<i>pātientia</i> 1. F.	483
<i>pastināre</i>	439	<i>pātina</i> 1. F.	434
<i>pastinum</i> 2. N.	439	<i>pātrare</i>	799
<i>pastor</i> 3. M.	411	<i>pātria</i> 1. F.	723
<i>postōmis, idis</i> 3. F.		<i>pātriarcha</i> 1. M.	
451		<i>pātrīcīda vide parri-</i>	
<i>pastum praebeo</i>	414	<i>cīda.</i>	
<i>pastus, a, um</i>	189	<i>pātrīmōnium</i> 2. N.	
<i>pastōritius, a, um</i>	825		
413		<i>pātrītius</i> 2. M.	
<i>pātēfacere</i>	995	<i>pātrōcīnari</i>	660
<i>patēfieri</i>	995	<i>pātrōcīnium</i> 2. N.	
<i>pātella</i> 1. F.		660	
<i>pātēre</i>	614	<i>pātrōnus</i> 2. M.	ib.
786		<i>pātruēlis</i> 3. C.	603
<i>pāter, patris</i> 3. M.		<i>pātruus</i> 2. M.	603
976. 599		<i>pātūlus, a, um</i>	563
<i>pātēra</i> 1. F.	563	<i>paucitas</i> 3. F.	
<i>pāterfamiliās</i>	609	<i>paucus, a, um</i>	16
<i>pāternus, a, um</i>		<i>pāvēre</i>	370
		<i>lpāvēscē-</i>	

VOCABULORUM.

re-	pāvescere	62	pectus, ōris 3. N.	273
24	pavicula. vide fistu-		pecuāria 1. F.	409
68	ca.		pecuārius, a, um	ib.
90	pāvimentum 2. N.		pecūlātus 2. M.	867
83	551		pecūliāris, e	409
34	pāvire	ibid.	pecūliāriter	309
99	paulatim.		pecūlium 2. N.	409
23	paulisper.		pecūnia 1. F.	848
	paulò minus	306	pecūniōsus, a, um	
	paulò pōse	439	848	
ri-	paulūlūm	9	pecus, ōris 3. N.	130
	paulus, a, um	305	221	
	pāvo 3. M.	158	pedamentum	439
	pāvōr 3. M.	770	pedārius 2. M.	651
60	pauper, ēris 3. O.	439.	pedere	824
	625		pedes itis 3. M.	
	paup̄rare	853	pedētentim	809
	paupertinus, a, um.		pedīca 1. F.	430
6	pausa 1. F.	274	pedūcūlus 2. M.	218
03	pax, ācis 3. F.	693	pedissequa 1. F.	521
03	paxillus 2. M.	704	pedītātus 4. M.	698
63	peccare	798	pedim 2. N.	409
	peccātum 2. N.	667	pej̄rare	834
16	pecten 3. M.	586	pejor C. us, N. 3.	295
70	pectere	503. 586	pelāgus 2. N.	146
ē-			pel-	

INDEX

<i>pellax, ācis</i> 3. O.	827	<i>pēnētrale</i> 3. N.	998
<i>pēlēcānus</i> 2. M.	151	<i>pēnētrare</i>	ib.
<i>pellāre</i>	793	<i>pēnīcillus</i> , & um. 2.	
<i>pellēx, īcis</i> 3. F.	827	M. N.	770
<i>pellicea vestis</i>	507	<i>pēnīcūlus</i> 2. M.	ibid.
<i>pellīceum</i>	ib.	<i>pēnīnsūla</i> 1. F.	783
<i>pellīcēre</i>	423	<i>pēnītus</i> , a, um.	421
<i>pellio, ōnis</i> 3. M.		<i>pēnītus</i>	384
	507	<i>penna</i> 1. F.	143
<i>pellis</i> 3. F.	ib.	<i>pennīpes</i> , ēdis 3. O.	
<i>pellis villosa</i>	ib.		151
<i>pellītus</i> , a, um.		<i>pensare</i>	827
<i>pellūcīdus</i> , a, um.	25.	<i>pēnsīcūlare</i>	803
	769	<i>pēnsīlis</i> , e	473
<i>pellūcēre</i> .		<i>pēnsītare</i>	766
<i>pelta</i> 1. F.	699	<i>pensum</i> 2. N.	498
<i>pelvis</i> 3. F.	556	<i>pentāphyllum</i> 2. N.	
<i>pēnārium</i> 2. N.	431		136
<i>pēnātes</i> 3. M. P.	982	<i>pēnuārium</i> 2. N.	211
<i>pendēre</i>	119	<i>penīcōste</i> 1. F.	648
<i>pendēre</i>	766, 957		779
<i>pendūlus</i> , a, um.	181	<i>pēnūla</i> 1. F.	481
<i>pēnē</i>	41	<i>penula scortea</i>	481
<i>pēnes</i>	742	<i>pēnūria</i> 1. F.	848
<i>pēnis</i> 3. M.		<i>pēnus</i> 4. C. 3. N.	
		<i>pēplus</i> ,	

VOCABULORUM.

pēplus, ē um 2. M.N.	perdiscere	4	
513	perditio 3. F.	919	
pēpo, ōnis 3. M.	perditus, a, um	729	
pepticus, h, um	perdius, a, um.		
per 34. 243. 268. 269.	perdix, icis 3. F.	150	
381. 556. 654	perduellis 3. M.	ibid.	
per Deum	perēgrē	481	
pēra 1. F.	perēgrinari	480	
pērabsurdus, a, um.	perēgrinus, a, um	135.	
pērāgere	470. 955	621.	
pērāgrare	783	peremptorius	703
perca 1. F.	167	pērendiē	976
percellere	885	pērendinus, a, um	
perceptio 3. F.		ibid.	
percipere	356	pērennis, e	118
percitus, a, um	221	pērennare	901
percolo	506	per fas ē nefas	846
percontari	726	perfectus, a, um	95
percrebescere.		perficere.	
perculsus, a, um	716.	perfidus, a, um	919
836		perfidē	ib.
percurrere	41	perfidē ago	ib.
percussio 3. F.	37	perfringere	900
percūtēre	187	perfunctoriē	733
perdere ludum	947	pergē-	

INDEX

pergère	886	permaneo	981
pergula	546	permittère	44
perhibere	313	permisio 3. F.	
periclitari	465	permultus, a, um	
periculōsus, a, um	818		
684		permūtatio 3. F.	712
periculum 2. N.	883	perna 1. F.	421
periculum facere	321	perniciēs 5. F.	822
perimere	311	pernicitas 3. F.	171
peremptorius, a, um		pernio 3. M.	309
793		pernix, icis 3. O.	809
perindē	867	pernoctare	483
periōdus 2. F.	41.747	pernox, ctis 3. O.	
periæcus 2. M.	783	pernoscere	359
perire	972	perō, ōnis 3. M.	481
peripneumonia 1. F.		perorare	752
300		perpendere	727
periscelis, idis 3. F.		perpendiculum 2. N.	
514		526	
peristereon 3. M.	154	perperam	800
peristrōma 3. N.	679	perperam ago	800
peritus, a, um	476	perpeti.	
perjūrium 2. N.		perpetrare	799
perjūrus, a, um	689	perpetuare.	
perlegere	740	perpetuus, a, um	242
		per-	

VOCABULORUM.

perpetuò	48	pertica 1. F.	428
perplacere	361	pertinacia 1. F.	812
perplexus, a, um	953	pertinax, acis 3. O.	
perplexè.		pertinaciter	876
perreptare	211	pertinere	449
perrumpere	900	pertinet ad hos	533
per se	117	pertingere.	
persequi	424	pertranseo	542
perseverare	897	perturbare	362
persicus, a, um	120	perturbor affectibus	
persicaria	334	362	
persistere	897	pervagari	42
persona 1. F.	870. 952	perversitas 3. F.	798
personatus	955	perversus, a, um	373
personare	679	pervestigare	649
perspicillum	769	pervicacia 1. F.	876
perspicax, acis 3. O.		pervicax, acis 3. O.	
perspicere	354	898	
perspicuus, a, um	769	pervidere	852
perstare	536	pervius, a, um	617
perstringere	951	pes, pedis, M.	215. 309.
persuadere	571	541	
persuasibilis, e	ibid.	à pedibus	676
persuasio 3. F.	358	pesimus, a, um	864
pertusus, a, um	933	peculus 2. M.	548
	k	peffum	

INDEX

peffine	177	phantasma 3. N.	
p. ssundäre	ibid.	v. spectrum.	
p. ssam ire	468	phäretra 1. F.	702
pestis 3. F.	314	pharmacum 2. N.	796
pētāso, ōnis 3. M.	421	pharmacopola 1. M.	
pētaurista 1. M.	945	ibid.	
pētāsus 2. M.	481	pharmacopeus	ibid.
pētēre	693	phasēolus 2. M.	128
pētīgo 3. F.	286	phasma	987
pētiolus 2. M.	119	phāsiānus 2. M.	150
Pētītio 3. F.	659	pbiāla 1. F.	563
pētōrītum 2. N.	455	phīlōmēla 1. F.	153
pētra 1. F.	78	phīlōsōphia 1. F.	993
pētrōsus, a, um.		phlēbōtōmīa 1. F.	vide
pētrōselīnum 2. N.		venesectio.	
126		phlegma 3. N.	272
pētūlans 3. O.	183	phōca 1. F.	168
pētulcus, a, um	ibid.	phoenix, icis 3. F.	162
peucēdānum 2. N.		phānicias	50
130		phānicūrus 2. M.	155
phāgēdena 1. F.	316	phosphorus 2. M.	40
phāl. nx, gis 3. F.	708	phoxīnus 2. M.	166
phālēra, arum 1. F. P.		phrāsis 3. F.	747
452		phrēnēsis 3. F.	281
phantasia 1. F.	343	phrēnēticus, a, um	281
		phrygio	

VOCABULORUM.

phrygio 3. M.	509	p̄lōsus, a, um	144
physicus, a, um	379	p̄lūla 1. F.	792
phib̄sis 3. F.	311	p̄lōsella 1. F.	134
piaculum 2. N.	641	p̄lum 2. N.	402
piare, vel expiare.		p̄lus 2. M.	206. 538
piatrix, icis 3. F.	644	pimpinella 1. F.	136
pica 1. F.	160	pincerna 1. M.	564
p̄catus, a, um	506	pinetum	336
picea 1. F.	115	pingere	771
piCTOR 3. M.	770	pingv̄do 3. F.	
piCTura 1. F.	670	pinguis, e	270
p̄cus 2. M.	155	pinna 1. F.	143
pietas 3. F.	994	pinnaculum 2. N.	
p̄ger, gra, grum	886	p̄nsere	402
p̄gritia 1. F.	887	p̄nus 2. & 4. F.	122
p̄get me	873	p̄per, eris 3. N.	132
pigmentum 2. N.		p̄peratus, a, um	558
770		p̄peritis, idis 3. F.	
pignorare, & ari.	132		
pignus, oris 3. N.	862	p̄pio, onis 3. M.	147
pila 1. F.	941	p̄pire	ibid.
pila 1. F.	538	p̄rata 1. M.	485
pilā certare	941	pirus	111
p̄lentum 2. N.	455	piscari	427
p̄leus 2. M.	514	piscarius, a, um	427
		k 2	piscatio

INDEX

piscatio 3. F.	427	plāga 1. F. gegend.	76.
piscator 3. M.	ibid.	-	317
piscatōrius, a, um		plāgium 2. N.	867
ibid.		plāgiārius 2. M.	
piscina 1. F.	ibid.	planea	217
piscinālis, e	167	platea	616
piscis 3. M.	436. 163	planē	994
pistillum 2. N.	401	planeta	32
pistillo contundo	401	planicies	78
pistor 3. M.	406	planca, arum, F. P.	380
pistrinum 2. N.	402	plango	963
pisum 2. N.	128	platanus	113
pitissare	820	planula	532
pituuta 1. F.	273	plaustrarius	533
pius, a, um	984	planta	105
piussum	976	plantarium	Pflanze
pix, picis 3. F.	334. 124	381	
plācare	908	plantarium, locus ib.	
plācābilis, e	895	plariq,	112
plācenta 1. F.	408	plarumq,	689. 294
plācere	361	plebs	654
plācidē	903	plebeii	455
plācidus, a, um	367	plebiscitum	654
plācium est	979	plenilunis	33
plāga 1. F.	425	plenilunium	828
		ple-	

VOCABULORUM.

76.	plectrum	776	pōdāgricus, a, um.	
	plecto	ibid.	pōdex, icis 3. M.	258
67	plecto	609	pōdium 2. N.	546
	pleuritis, idis 3. F.	306	politura	500
17	plecto	722	pæna 1. F.	809
16	plexus, a, um	380	pænītens 3. O.	634
94	plīca 1. F.		pænītēre	907
32	plīcāre	504	pænītendus, a, um.	
78	plōrare	890	pænītentia 1. F.	631
80	pluere	50	pænītūdo 3. F.	307
63	plūma 1. F.		pæōnia 1. F.	
113	plūmātus, a, um	144	pōeta 1. M.	754
32	plumbum 2. N.	101	pōetica 1. F. 2. N. P.	
533	plures	565	751	
105	plūrimus, a, um	739	pōeticus, a, um	ibid.
186	plūrimum	617	pōlentia 1. F.	444
	plus	774. 596. 767	pōlire	532
ib.	plusculum	437	pōtio, ōnis 3. M.	532
112	plusquam.		pollere	197
94	plūteus 2. M.	630	pollex, icis 3. M.	262
54	plūvia 1. F.	51	pollīcēri	856
55	plūviālis, e	69	pollincire	959
54	pōcillātor 3. M.	676	pollinctor 3. M.	
33	pōculum 2. N.	563	pollinctora 1. F.	
228	pōdāgra 1. F.	309	pollinctus, a, um	959
le-		k 3.	pol-	

INDEX

polluere	827	pöpinä 1. F.	625
pollūbrum 2. N.		pöples, itis 3. M.	256
pölönus 2. M.	586	poppysma 3. N.	451
pölygāla 1. F.	134	poppysmare demulceo	
pölygönātum 2. N.		ibid.	
ibid.		pöpulare, & ari.	
pölygönnum 2. N.	ib.	pöpulatio 3. F.	706
pölypödium 2. N.	136	pöpulus 2. M.	684
pömārium 2. N.	379	pöpulus alba 2. F.	112
pömeridiānus, a, um		pöpulus nīgra 2. F.	
574		ibid.	
pömærium 2. N.	614	porca 1. F.	392
pompa 1. F.	960	porcellus 2. M.	185
pömus 2. F.	111	porcellio 3. M.	223
ponderare	767	porcīnus, a, um	
ponderōsus, a, um	95	porcus 2. M.	184
pondo, indecl. N.	765	pöri, örum 2. M. P.	579
pondus, eris 3. N.	767	pörōsus, a, um	406
pöne	624. 458	porrigere	564
pönere	4. 624	parrigo, inix 3. F.	286
pons 3. M.	473	porro	864
ponticūlus 2. M.	ib.	porrum 2. N.	131
pontifex 3. M.	641	porta 1. F.	615
ponto, önis 3. M.	472	portare	486
pontus 2. M.	336	portatilis, e	767
		porten-	

VOCABULORUM.

portendere	209	posterior 3. C. m. N.	252
portentum 2. N.	8	posteritas 3. F.	604
porticus 4. F.	616	posthinc	976
portio 3. F.	26	posthumus 2. M.	606
portitor, ōris 3. M.	472	posticum	547
portulaca 1. F.	136	posticus	844
portorium 2. N.	677	postilena 1. F.	452
porteriorū conductor		postis 3. M.	541
ibid.		postliminium 3. N.	
portus 4. M.	470	postmodum	396
polca 1. F.	448	postquam	801
poscere	472	postremo	45
positus, a, um	732	postremus, a, um	
posse	2. 110. 363		780
possessor 3. M.	740	postriediē	592
possibilis, e	911	postulare	862
possidere	848	pōtare	820
possum	690	pōtator 3. M.	824
post	258	pōtens 3. O.	673
pōst	807. 752	pōtentia 1. F.	693
postea	117	pōtestas 3. F.	
posteaquam	440	pōtio, ōnis 3. F.	
posteri, orum 2. M. P.	792		
604	k. 4	pōtari	

INDEX

pōtiri	673	praeiſe	856
pōtiſſimū	397	praeclārus, a, um.	
pōtius	683	praeo 3. M.	653
pōtor 3. M.	824	praeconcepta opinatio	
pōtulentus, a, um		tio	6
419		praeconium N.	840
pōtus 4. M.	440	praeordia, orum 2. N.	
prae	365. 743	P.	276
praeacutus, a, um		praeox, ōcis 3. O.	
220		181	
praeberē	508	praeursor 3. M.	213
praeēdere	35. 700	praeida 1. F.	212
praeentio 3. F.	773	praeidari	485
praeeps, ipitis 3. O.		praeestinare	976
460. 468.		praeedicare	531
praeceptor 3. M.	725	praeedicere	644
praeceptum 2. N.	031	praeiditus, a, um	142
praeinctōrium	513	praeidum 2. N.	386
praeipit anter.		praeido, ōnis 3. M.	485
praeipere.		praeesse	638
praeipitium 2. N.		praeefari.	
460		praeefatio 3. F.	
praeipitare ſe aſſe		praeefectus praetorio	
808		676.	
praeipuus, a, um	567	praeferre.	
		praefer	

VOCABULORUM.

750	praeſectus 2. M.	676	praeſes, etis 3. O.
	praeſica 1. F.	953	praeponere 638
553	praeſicere	697	praeſiſtus 638
10	praeſracte.		praeſterus, a, um
6	praeſignans 3. O.	147	814
41	praeſignator.	676	praeſutium 2. N. 648
N.	praeſire.		praeſipito (neutr.)
76	praeſiſicare.		praeſogativa 1. F.
	praeſiſcium 2. N.		praeſruptus, a, um 200
	661		praeſ, dis 3. M. 802
213	praeſiari		praeſagire 814
212	praeſibo	557	praeſagium 2. M. 975
85	praeſium 2. N.	708	praeſcire 976
76	praeſidium 2. N.	773	praeſcientia 1. F.
531	praeſiſtatus	752	praeſcitus 4. N.
44	praeſiſſus, a, um		praeſcribere 609
142	ibid.		praeſcriptum 2. N.
86	praeſium 2. N.	869	674
85	praeſiſtrare	736	praeſens 3. O. 916
638	praeſiſtare	661	praeſentare.
	praeſiſtatus, a, um		praeſentia 1. F.
	661		praeſepe 3. N. 414
	praeſoptare.	817	praeſertim 95.910
	praeſparare	796	praeſes, idis 3. C. 662
	praeſparatio	399	praeſidere.
fer		k s	praeſe.

INDEX

praesidium 2. N.	681	prævenior	815
præstans 3. O.	141	prævenire	ibid.
præstare	656	prævidere	808
præstat	282	prandere	568
præstēga 1. F.		prandium 2. N.	
præstigia 1. F. P.	951	præsinus, a, um	336
præstigiator 3. M.		pratum 2. N.	418
præstō qui est	745	prævus, a, um	800
præstolari	780	præcari	998.881
præsul, ūlis 3. M.	638	præcariō.	
præsum	618	præcatio 3. F.	632
præsumere	694	præces, um 3. F. P.	
prætendere.		496	
præter	768	præcium 2. N.	ibid.
præterpropter.		præcii nullius qui est	
prætēreā	3	802	
prætērire	902	præciosus	80
præterquam	110	præhendere	532
prætēxta 1. F.		prælum 2. N.	440.748
præter 3. M.	658	præmere	262
prætōrium 2. N.	624	prænsare	321.435
prætūra 1. F.		præbyter 3. M.	639
prævaricari.		præster, ēris 3. M.	213
prævaricator 3. M.		præssus, a, um	440
667		prætiōsus, a, um	89
		prætium	

VOCABULORUM.

818	prētium	496	prīvātīm	610
id.	prīdem	594	privatim vivo	ibid.
808	prīdiē	976	prīvignus 2. M.	600
68	prīdiānus, a, um	431	prīvīlēgiātus, a, um	
	prīmavus, a, um.	619		
36	prīmas, ātis 3. M	686	prīvīlēgium 2. N.	
118	prīmītia, arum 1. F. P.	prīus	836	
200	639	pro & contra	750	
81	prīmītus	522	pro 451. 574. 625.	
	prīmōgēnītus, a, um.	723		
532	prīmōres, um 3. M.	proāvia 1. F.	602	
P.	267	proāvus 2. M.	ibid.	
	prīmordium 2. N.	304	prōbāre	85. 557
id.	prīmum	45. 403	prōbātio 3. F.	659
57	prīmus, a, um	8	prōbātus, a, um	661
	prīnceps, īpis 3. C.	prōbē	170	
80	682	prōblēma 3. N.	750	
537	prīncīpātus 4. M.	688	prōboscis, īdis 3. F.	
48	prīncīpiō	19	190.	
62	prīncīpiū 2. N.	750	prōbrum 2. N.	870
135	prior 3. C. us N.	638	prōbus, a, um	800
639	prīscus, a, um	961	prōcācītās 3. F.	830
213	prīstīnus, a, um.	prōcācīter	886	
40	prīvare	868	prōcax, ācis 3. O.	
89	prīvātio 3. F.		prōcē-	
um				

INDEX

pröcēdere.	464	pröfānus, a, um	642
pröcella 1. F.	466	pröfecto	597
pröcēres, um 3. M. P.	686	pröfectus, a, um	646
		pröferre	838. 431
pröcērus, a, um	115	pröfestus, a, um	887
pröcinctus 4. M.	557	pröficere	735
in pröcinctu stare, ib:		pröficisci	475. 646
pröclivis, e	281	pröfiteri	655
pröconsul 3. M.	652	pröfligātus, a, um	
pröcrastinare	886.		717
pröcreatio 3. F.	146	pröfluere	315
pröcul	757	pröfluvium 2. N.	67.
pröcumbere.			303
pröcūrātor 3. M.	660	pröfūgus, a, um	672
pröcurrere	947	pröfunditas 3. F.	465
precio	589	pröfundus, a, um	
pröcus 2. M.	592		474
prödere	211	pröfusē	840
prödesse	881. 889	prögenies 5. F.	601
prödigere	852	prögnosticum 2. N.	
prödīgium 2. N.	973	prögrēdi	43
prödīgus, a, um.		pröb dolor	980.
prödire	746	pröhibere	800.
prödītor 3. M.	722	pröjectūra 1. F.	546
pröducere	978	pröjicere.	

proin-

VOCABULORUM.

42	proinde	273.866	prōmus 2. M.	431
97	prōlābi	981	prōmuscis īdis 3. F.	
46	prolatio	365	190	
431	prōles 3. F.	595	prōnepos, ōtis 3. M.	
87	prōlētārius, a, um	604		
735	802	902	prōneptis 3. F.	607
46	prōlixē	752	pronuba	591
655	pro lūbitu	451	prōnūbus 2. M.	391
m	prōluere	502	prōnunciare	747
	promo	445	prōnūper.	
315	prōmere	ibid	prōnus, a, um	575
67.	prōlūtus, a, um	ibid.	prōcēmiūm, a. N.	
	prōmīnere	262	752	
672	prōmiscuē	714	prōpāgare	439
465	prōmissum 2. N.	856	prōpāgo 3. F.	
2	prōmittere	ib.	prōpātūlus, a, um	954
	prōmontōrium 2. N.		prōpē	757
840	74		prōpēdiem	995
601	prōmōtio 3. F.	870	prōpellere	464
6	prōmōvere	737	prōpēmōdum	502
43	promptu	742	prōpēpticus, a, um	
980	promptuārium 2. N.	754		
800	431	431	prōpendere	661
46	promptus, a, um	701	prōpensus, a, um	281
in-	prōmulgare	664	prōperare	992
			prō-	

INDEX

pröperus, a, um.		prorsum	172
pröpheta 1. M.	644	prorsus	703
pröpheta 1. F.		prörumpere	80
pröpınare	564	prösa 1. F.	754
pröpinquus, a, um.		prösapia 1. F.	601
186		proscindere	391
pröpitiuus, a, um	996	proscriptio 3. F.	971
pröpöla 1. M.	492	prospectare	541
pröpönere	651	prosperare	885
pröportio 3. F.	242	prospicere	804. 976
pröportionatus, a, um		prosternere	55
237		prostrubulum 2. N.	
propositio	752	669	
pröpösitum 3. N.	886	prostituere	827. 428
pröpriè.		protégere	984
pröprius, a, um.		protelare	702
propter	42. 666	pröterere	55
pröpterea	884	pröterve	886
pröpüidium 2. N.	828	protestari	664
pröpugnaculum	613	protinus	742
pröpugnare	660	protrudere	117
pröpulsare	950	prötöplastus 2. M.	
pröra 1. F.	463	pröturbare	713
pröritare	310	pröveetus, a, um	233
prörıpere	204	prövenire	139
		pröventus	

VOCABULORUM.

72	prōventus 4. M.	385	pseudochristianus 2.	
103	prōverbium 2. N.	753	M.	994
80	prōvidē	7. 6	psalmus 2. M.	630
54	prōvidētia 1. F.	971	psuadus 2. M.	101
101	prōvidēre	804	ptarmica 1. F.	133
91	prōvidus, a, um		ptarmicus, a, um	
71	808		795	
41	prōvincia 1. F.	688	ptisana 1. F.	401
85	prout	870	Ptochotropheum	625
76	proximē	57	pūbes, is 3. F.	355
55	provocare	664	pūbescēre	231
	proximus, a, um	923	publicanus 2. M.	677
	prōxēnēta 1. M.	591	pūblicare	669
28	prūdēns 3. O.	355	pūblicē	687
74	prudentia 1. F.	802	pūblicus, a, um	737
02	prūna 1. F.	51	pūdēda, orum 2. N. P.	
55	prūna 1. F.	46	255	
86	prūnum 2. N.	120	pūdēre	908
54	prūnus 2. F.	111	pūdicitia 1. F.	827
42	prūrigo 3. F.	316	pudor 3. M.	375
17	pruriginem, excito		puellus 2. M.	8
	ibid.		puer 2. M.	236
13	prūritus 4. M.	294	puerulus, v. puellus.	
33	psallere	777	pūcīlis, e	941
39			pūcītia	
45				

INDEX

pueritia 1. F.	235	pulsare januam	940.
puerpera 1. F.	598	773	
puerperium 2. N.	595	pulsus 4. M.	629
pugil 3. M.	949	pulvinar 3. N.	572
pugillares, ium M. P.		pulvinus 2. M.	381
731		pulvis, eris 3. C.	81.
pugio, onis 3. M.	713	703	
pugna 1. F.	59	pumex, icis 3. C.	382
pugnare	711	pumilio, onis 3. M.	
pugnus 2. M.	260	238	
pulcher, chra, rum		pumilus 2. M.	ibid:
934		punctim	317
pulchrè.		punctum 2. N.	957
pulegium 2. N.	135	pungere	713
pulex, icis 3. M.	218	puniceus, a, um	337
pullus 2. M.	174. 679	punire	871
pullus, a, um	334	pupa 1. F.	230
pullulare	157	pupilla 1. F.	246
pulmentum 2. N.	558	pupillus 2. M.	606
pulmo, onis, 3. M.		puppis 3. F.	463
275		purgans 3. O.	708
pulpa 1. F.	421	purgare	450
pulpamentum 3. N.		purpura 1. F.	173
pulpitum 2. N.	738	purpuratus.	
puls, tis 3. F.	558	purpureus, a, um	337
		purus	

VOCABULORUM.

940.	pūrlentus, a, um.	pyrrhūles 1. M.	155
	pūrus, a, um 95. 731	pyrites 1. M.	90
829	pūruspūtus, a, um	pyrum 2. N.	122
172	97	pyrēthrum 2. N.	135
381	pus, pūris 3. N. 315	pyxis, idis 3. F.	796
81.	pus cum carne concre-		
	tum 315	Q	
382	pūstillānzmis, e & us,	Qvā 435. 478.	
M.	a, um 385		614
	pūstillus, a, um 225	Quācunque.	
ibid:	pūsis, ōnis 3. M. 230	Quādan̄tēnus 838	
317	pūstūla 1. F. 320	Quādra 1. F. 353	
957	pūstūla 1. F. 320	Quadragesimus 438	
713	putā 158	Quādrāginta.	
337	pūtāmen 3. N. 121	Quādrangūlus, &	
871	pūtāre 284. 733. 758	um. 2. M. N. 768	
230	pūtēus 2. M. 583	Quādrans 3. M. 608.	
246	pūtīdus, a, um 329	765	
606	pūtredō 3. F.	Quādrantā 3. N.	
463	pūtrescere 298	763	
791	pūtīdus, a, um 329	Quādrare 514	
450	pūtus, a, um 97	Quādrātus, a, um	
173	pygmæus 2. M. 338	759	
	pyra 1. F. 660	Quādrīennium	
337	pyrausta 1. M. 223	2. N.	
urū		Qvā	

INDEX

<i>Quadrige, arum</i> 1.	<i>Qualis</i> 2. M.	433	q
F. P.	455	<i>Quam</i> 39.	437 q
<i>Quadrifondium</i> 2.	<i>Quamobrem</i>	348	q
N.	765	<i>Quamdiu</i>	46 q
<i>Quadrifugus</i>	455	<i>Quamprimum.</i>	q
<i>Quadrupes</i> 3. O. 143.	<i>Quamvis</i>	198	q
267	<i>Quando</i>	673	q
<i>Quadruplex</i> 3. O.	<i>Quandoque</i>	504	q
<i>Quadruplator</i> 3. M.	<i>Quandoquidem</i>	801	q
661	<i>Quangvam</i>	673	q
<i>Quæ</i>	147.243	<i>Quant.</i>	q
<i>Quæcunq;</i>	656.856	<i>Quantitas</i> 3. F.	171 q
<i>Quædam</i>	462	<i>Quantocius</i>	866 q
<i>Quære</i>	322	<i>Quanto, tanto.</i>	q
<i>Quasitor</i> 3. M.	667	<i>Quantum</i>	723
<i>Quæso</i>	16	<i>Quantumvis</i>	198 q
<i>Quæstio</i> 3. F.	750	<i>Quantus, a, um</i>	852 q
<i>Quæstio dubia</i>	ibid.	<i>Quapropter</i>	478 q
<i>Quæstor</i> 3. M.	677	<i>Quæqua</i>	993 q
<i>Quæstus</i> 4. M.	490	<i>Quæquaversum</i>	274 q
<i>Quævis</i>	470	<i>Quære</i>	794
<i>Qualis, e</i>	918	<i>Quartale</i> 3. N.	764 q
<i>Qualitas</i> 3. F.	245	<i>Quartenus. a, um</i>	q
<i>Qualiter</i>	327	311	
<i>Qualitercunq;</i>	991	<i>Quartus, a, um.</i>	q
		<i>Quæso</i>	

VOCABULORUM.

133	qvāsi	757	qvā	350. 428
37	qvāfillus 2. M.	552	qvīcquam	3
48	qvāssare	453	qvīcum	484
46	qvātēnus	107	qvīcunq;	656. 856
	qvāter.		qvīd	2. 67
98	qvātēre	55	qvīdqvīd	45. 61.
673	qvātriduum	635	142	
104	qvātūor	23. 259	qvīdān; qvādam;	
801	qvātūordēcim.		qvōddam & qvīd-	
673	qvē	22. 37	dam	113. 114.
	qvēmadmōdum	696	278	
171	qvērcus 4. F.	122	qvīdem	565
866	qvērcetum	336	qvīdni	493
	qvērcīnus; a; um;		qvīppiam	803. 813
723	36		qvīdqvām	3. 807
198	qvērnus; a; um	ibid.	qvīdvis	670
852	qvērēla 1. F.	367	qvīes 3. F.	790
478	qvēri	367	qvīescēre	790
993	qvērqvēdūla 1. F.	151	qvīetē	886
274	qvērqvērus; a; um;		qvīlibet; qvālibet;	
794	310		qvōdlibet	687. 381.
764	qvērūlus; a; um	885	781. 125. 863. 911	
um;	qvī	129. 854.	qvīn	63. 741
	856		qvīncunx 3. M.	382
	qvī, qvā, qvōd	49. 61.	qvīndēcim.	
vāsi	69. 82. 140	1 2	qvīndēna	

INDEX

quindēna	756	quocircā	780
quingvagesimus	549	quo p. ut v. ut.	
quingenti, e, a	741	quod	2. 810
quinimō	741	quod	979
quin ES	863	quo, eo	632
quinque	261	quodcunq;	750
quintilis 3. M.	780	quodq;	802
quintus, a, um	41	quodvis	44
quingvëfolium	2. N.	quomodo	325
136		quomodocunq;	991
quippe	30	quoniam	274
qvire	259. 936	quog;	378
qviritari	187	quōquō	55
quis, quæ, quid	62. 321	quogvōversum	274
quisnam	782	quorsum	740
qvissiam	814	qvot	822
qvisqvam	892	qvōtannis	125
qvig;	652. 22. 32	qvōtidiē	310
qvisqvīlia	582	qvotidianus	310
qvisqvīs	13	qvōties	752
qvivis, quævis	670.	qvōtusqvisque	957
885		qvōtus	ibid.
qvo	468. 473	qvōusqvē.	
qvoad ejus fieri potest		qvum	371. 784.
860		995	
		Rabies	

VOCABULORUM.

R.

rāna 1. F. 212

rānuncūlus & um 2.

Rābies s. F. 188 M. N. 134

Rābīdus, a, um, rancīdus, a, um

ibid. 329

Rābiōsus, a, um ib. rāpa 1. F. 126

Rābūla 1. M. 660 rāpācia, orum ibid.

rācīmātio 439 rāpax, ācis 3. O. 148

rācēmus 2. M. rāpēre 668

rādēre. rāphānus 2. M. 126.

rādiare 34 566

rādīus 2. M. 457. rapidē 69

481 rapidē fluens 69

rādīx 3. F. 105 rāpīdus, a, um 69

rādūla 434 rāpīna 1. F. 867

raja 1. F. 168 raptim 992

ralla 1. F. 391 raptus 4. M. 644

rāmentum 2. N. 532 rārītas 3. F. 23

rāmentum 743 rārō 550

rāmex 3. M. 307 rāreter 801

major. rarus, a, um 406

rāmus 2. M. 107 rāstrum 418

minor. ratum habeo 654

rāmusculus 2. M. 92 rātio 3. F. 353. 359.

rāncor 3. M. 995

1 3 ratioci-

INDEX

<i>rationem habere</i>	749	<i>fugā mericio</i>	712
<i>rationem reddo</i>	661	<i>recipere</i>	246
<i>ratis 3. F.</i>	995	<i>reciprocus, a, um</i>	75
<i>ratus, a, um</i>	471	<i>recitare</i>	
<i>raucēdo 3. F.</i>	900	<i>recitatio 3. F.</i>	734
<i>raucus, a, um.</i>	275	<i>reclinatio 3. F.</i>	574
<i>ravis 3. F.</i>		<i>recludere</i>	548
<i>rebellare.</i>	275	<i>recognoscere</i>	705
<i>rebellis, e</i>		<i>reconciliare</i>	908
<i>recalvus, a, um</i>	717	<i>recondere</i>	345. 701
<i>recedere</i>	288	<i>recordari</i>	348
<i>recens 3. O.</i>	779	<i>recreare</i>	350
<i>recens (Adv.)</i>	118	<i>recrementum 2. N.</i>	
<i>recenter</i>	431		97
<i>recensere</i>	346	<i>recondescere</i>	318
<i>receptaculum 2. N.</i>	785	<i>recta</i>	475
552		<i>rector 3. M.</i>	727
<i>receptare.</i>		<i>rectus, a, um</i>	758
<i>receptator 3. M.</i>	669	<i>recuperare</i>	720
<i>receptivus</i>	45	<i>recusare</i>	876
<i>receptui canere</i>	ib.	<i>redarguere</i>	833
<i>recissus 4. M.</i>	624	<i>reddere</i>	858. 900.
<i>recidivus, a, um</i>	294		995
<i>recidere</i>	529	<i>redemptor 3. M.</i>	997
		<i>redhibere</i>	860
		<i>redho-</i>	

VOCABULORUM.

717	redboſtire	878	refocillare	939
46	redigere in favillas ib.		refovēre	599
75	redigēre	45	refractārius, a, um.	
	redigere in cinerem		refrāgarī	905
734	ibid.		refricare.	
74	redimēre	722	refrigērare	275
48	redimicūlum 2. N.	518	refūgēre	883
705	redimire	ibid.	refūgium 2. N.	625
008	redintēgrare	911	refulgēre	679
701	redintēgratio 3. F.		refūtare	752
48	redire	721	regālis, e	133
350	reditus 4. M.	682	regēre	978
7.	redivivus, a, um.		regērere	742.786
	redolēre	842	regeſtum 2. N.	607
318	redūcēre	782	regia 1. F.	679
475	redundantia 1. F.	848	regimen 3. N.	623
727	redux, ūcis 3. O.	489	regina 1. F.	
758	refellēre	752	regio 3. F.	685. 783
720	refercire	145	regius a, um	679
876	referre	854	regnare	677. 673
833	referre ſe	189	regnum 2. N.	683
000.	refert	71	regūla 1. F.	688. 758
	refertus, a, um	522	rejicēre	659
997	reficēre	302. 538	rejeclāneus, a, um	
860	refluēre	75	742	
160.		l 4	reipſa	

INDEX

<i>reipsa</i>	321.17	<i>remissè</i>	886
<i>relābi</i>	235	<i>remissus, a, um.</i>	
<i>relātio 3. F.</i>	358	<i>remittēre</i>	861. 893.
<i>relaxare</i>	939		884.
<i>relēgare.</i>		<i>remōra 1. F.</i>	510
<i>relēgātio 3. F.</i>	671	<i>remōrari.</i>	
<i>relēgere</i>	733	<i>remōtus, a, um</i>	738
<i>relēvare.</i>		<i>remūnērare, & ari</i>	
<i>religio 3. F.</i>	631		878
<i>relinēre.</i>		<i>remus 2. M.</i>	464
<i>relinquēre</i>	439. 844	<i>ren, ēnis 3. M.</i>	369
<i>relictus, a, um.</i>	439	<i>renasci</i>	419
<i>reliquia, arum 1. F. P.</i>		<i>renūtere</i>	679
	532	<i>renūti</i>	308
<i>reliquus, a, um.</i>	29.	<i>renōvare</i>	538
	593	<i>renunciare</i>	989
<i>reluclari</i>	948	<i>renuere</i>	903
<i>remānēre</i>	497	<i>reor</i>	993
<i>remeare</i>		<i>repāgūlum 2. N.</i>	715
<i>remēdium 2. N.</i>	792	<i>repandus, a, um.</i>	
<i>remex, īgis 3. M.</i>	464	<i>repārare</i>	538
<i>remigare</i>	464	<i>repēdare</i>	310
<i>remīniscētia 1. F.</i>		<i>repellēre</i>	718
	741	<i>rependēre</i>	891
<i>remīnisci</i>	346	<i>repentē</i>	314
		<i>repenti-</i>	

VOCABULORUM.

86	repentīnus, a, um	repudiare	594
883		repudium 2. N.	594
93.	repercūtēre	332 repuērascerē	236
	repercussus, a, um	repugnare	899
10	ibid.	repulsam fero	874
	repēre	143 repurgo	624
38	repērīre	91 repūtare	957
i	reperitōrium 2. N.	requies 3. S. P.	274
607		requiētus, a, um	388
64	repētītio 3. F.	734 reqdīrēre	501
69	repētēre	189 res 5. F.	733
119	repetundarum teneri	res gesta	784
79	868	rēsarcire	505
08	replere	20 resālūtare	902
38	repōnēre	228 rescindēre	663
89	repōsītōrium 2. N.	562 rescisco	914
103	repōtia, orum 2. N. P.	resēcare.	
93	592	resegmen 3. N.	
15	rēpresentare	953 reserare	548
	rēprēhendēre	833 v. recludere.	
38	rēprebensio 3. F.	870 reservare	706
10	rēprimēre	894 rēsīdēre	340
18	rēprōbandus	817 resīduus, a, um	434
91	reptīlis, e	143 resignare	936
14	reptarē	223 resīmus, a, um	349
11-		l s	rēsīna

INDEX

<i>rēsina</i> 1. F.	124	<i>resumere</i>	346
<i>resipiscencia</i> 1. F.	631	<i>retaliare</i>	791
<i>resipiscere</i>	634	<i>retardare.</i>	
<i>resistere</i>	308	<i>retardatio</i> 3. F.	33
<i>resolvere</i>	30	<i>rete</i> , u 3. N.	427
<i>resonare</i>	332	<i>reticulum</i> 2. N. 428. 521	
<i>resorbeo</i>	75	<i>retinaculum</i> 2. N.	
<i>respectu</i> 4. M.	971	458	
<i>respicere</i>	459	<i>reticulatus</i> , a, um	
<i>respirare</i>	275	541	
<i>respiratio</i> 3. F.	300	<i>retinere</i>	600
<i>respondere.</i>	903	<i>retractare</i>	663
<i>responsum</i> 2. N.	2	<i>retribuere</i>	878
<i>respublica</i> 1. F.	649	<i>retrimentum</i> 2. N.	
<i>respuere</i>	876	268	
<i>restare</i>	991	<i>retro</i>	79
<i>restaurare</i>	538	<i>retrogradus</i> , a, um.	
<i>restiarius</i>	533	<i>retrosum</i>	172
<i>restibilis</i> , e	388	<i>revellare</i>	975
<i>restio</i> , ōnis 3. M.	533	<i>revellere</i>	108
v. <i>restiarius</i> .		<i>revēra</i>	986
<i>restis</i> 3. F.	ibid.	<i>reverentia</i> 1. F.	824
<i>restitare</i>	886	<i>revereri.</i>	880
<i>restituere</i>	790. 860	<i>reverti</i>	983
<i>restringere.</i>		<i>revocare</i>	663
		<i>revol.</i>	

VOCABULORUM.

46	revolvēre	43	rīgēre	52
92	revolūcio 3. F.	ibid.	rīgide	871
	reus, a, um	659	rīgōr 3. M.	292
33	rex, ēgis 3. M.	674	rīgus, a, um	418
27	rhābarbārum 2. N. 135		rīma 1. F.	409
21	rhēda 1. F.	455	rīmari	359
	rhēdārius 2. M.		ringi	187
	rhētor, ōris 3. M.	751	rīpa 1. F.	66
	rhētorica 1. F. 2. N. P.		riscus 2. M.	52
	751		rīsus 4. M.	331
600	rhētoricus, a, um		rītē	631
663	ibid.		rītus 4. M.	959
78	rhinōcēros, ōtis 3. M.		rīvālis 3. M.	590
N.	192		rīvus 2. M.	65
	rhynchus 2. M.	754	rīxari	917
79	rhombus 2. M.	499	rōbōare	581. 981
	rhomphea 1. F.	709	rōbur, ōris 3. N.	622
172	rībes, ētis, ē is C. 138		rōbustus, a, um	279
175	rīca 1. F.	513	rōdēre.	
108	rīcinus 2. M.	218	rōgare	541
186	rīctus 4. M.	187	rōgātus, a, um	876
124	rīdēre	845	rōgītare.	
180	rīdīca 1. F.	439	rōgus 2. M.	669
183	rīdicūlus, a, um	156	Rōmānus, a, um	
663	rīgare	382	78	

Roma-

INDEX

<i>Romanensis</i>	641	<i>rūbīnus</i> 2. M.	89
<i>Rhomphaea</i>	709	<i>rūbor</i> 3. M.	
<i>Rhombus</i> vide <i>Ala-</i>		<i>rūbrīca</i> 1. F.	104
<i>brum.</i>		<i>rūbus</i> 2. C.	138
<i>ronchiffare</i>	352	<i>rūbus īdeus</i>	ibid.
<i>ronchus</i> 2. M.		<i>ructare</i>	292
<i>ros, rōris</i> 3. M.	53	<i>ructus</i> 4. M.	
<i>rōrare.</i>		<i>rūdēns</i> 3. M.	466
<i>rōsa</i> 1. F.	133	<i>rūdēre</i>	180
<i>rōsētum</i> 2. N.		<i>rūdicūla</i> 1. F.	432
<i>rosmārīnus</i> 2. M.	133	<i>rūdīmentum</i> 2. N.	
<i>rostrātus, a, um</i>	144	993	
<i>rostrum</i> 2. N.	145	<i>rūdis, e</i>	724
<i>rōta</i> 1. F.	669. 457	<i>rude donari</i>	723
<i>rōtare</i>	31	<i>rūdis, (Subst)</i>	723
<i>rōtātus, a, um</i>	ibid.	<i>rūdu, ēris</i> 3. N.	537
<i>rōtunditas</i> 3. F.		<i>ruēre</i>	432. 537
<i>rōtundus, a, um</i>	759	<i>rūffus, a, um</i>	280
<i>rūbēdo</i> 3. F.	270	<i>rūga</i> 1. F.	233
<i>rūber, a, um</i>	337	<i>rūgīre</i>	202
<i>rūbescēre.</i>		<i>rūgōsus, a, um</i>	245
<i>rūbēcilla</i> 1. F.	155	<i>ruīdu, a, um</i>	402
<i>rūbēcūla</i> 1. F.	155	<i>ruīna</i> 1. F.	537
<i>rūbēta</i> 1. F.	212	<i>rūmen</i> 3. N.	267
<i>rūbīgo</i> 3. F.	52	<i>rūmīnare</i>	184
		<i>rumor</i>	

VOCABULORUM.

rumor fert	836	Săbina 1. F.	138
rūmor, ōris 3. M.	836	Săbulum 2. N.	82
runcare	387	Săburra 1. F.	468
runcina 1. F.	530	Săburro	468
rumpere	315	Sacchārum 2. N.	326
runcatio 3. F.	294	Sacciperium 2. N.	
rūpes 3. F.	200	486	
rūrīcōla 1. M.	756	Saccus 2. M.	404
rursūm & ūs	37. 271	Săcellānus 2. M.	638
rus, rūris 3. N.	686	Săcellum 2. M.	ibid.
ruscus 2. M.	134	Săcer, a, um	642 955
russus, a, um	339	Sacer minus	642
rusticus, a, um	686	Săcerdos, ōtis 3. C.	
rusticari.	639		
rusticitas 3. F.	842	Săcōma 3. N.	766
rūta 1. F.	135	Săcra, orum 2. N. P.	
rūtābulum 2. N.	434	629	
rūtīlus, a, um	337	Săcrāmentum 2. N.	
rūtīlus, piscis, 2. M.	634		
166		Săcrārium 2. N.	643
rūttrum 2. N.	381	Săcrīficare.	
		Săcrīficiūm 2. N.	641
		Săcrīficūlus 2. M.	
		ibid.	
S		Săcrīlēgium 2. N.	868.
Abbātbum 2. N.	648	Săcrīlēgus	

INDEX

sacrilegus 2. M.	609	sälēbröfus, a, um.	
sacrum 2. N.	641	säles, ium 3. M. P.	916
sapē	578	sälgäma, orum 2. N.	
sapius	ibid.	566	
sapiscüle.		sälünüm 2. N.	553
sapissimē.		sälire, saltzen	169
sevitia 1. F.	896	sälire, springen	65
sevus, a, um	832	sälütus, a, um.	
säga 1. F.	644	sälüva 1. F.	788
sägax, äcis 3. O.	423	sälux, icis 3. F.	114
sägēna 1. F.	427	salmo, önis 3. M.	168
sägīna 1. F.		salsämentum 2. N.	
sägīnare	160	438	
sägitta 1. F.	701	salsus, a, um	73. 794
sägitiare	702	saltare.	
sägittārius 2. M.	702	saltem	542
sägum 2. N.	512	saltus 4. M.	189. 195
sal, sälis 3. M. N.		Salvātor 3. M.	972
104		salüber, bris, e	437
sälēcitas 3. F.	826	salvère	1
sälax, äcis 3. O.		salvia 1. F.	135
sälāmandra 1. F.	215	sälum 2. N.	464
sälārium 2. N.	727	sälütare	902
sälēbrä, ärum 1. F. P.		sälütari	994
477		sälütāris, e	
		sal-	

VOCABULORUM.

salvus, a, um	489	sāpidus, a, um	446
sambūca 1. F.	775	sāpiens 3. O.	355
sambūcus 2. F.	138	sapiens post factum	
sampsūchum 2. N.	814		
133		sāpientia 1. F.	ibid.
sānare	722	sāpo, ōnis 3. M.	581
sancire	687	sāpor 3. M.	324
sanctificare.		sapphīrus 2. F.	89
sanctus, a, um	631	sarcīna 1. F.	486
sandālium 2. N.	514	sarcire	505
sandāpila 1. F.	959	sarcōticus, a, um	
sandapilarius	950	795	
sānē	493	sarcōcolla 1. F.	124
sanguinārius, a, um.		sarcūlum 2. N.	394
sanguis, inis 3. M.	439		
270		sarda 1. F.	90
sanguisuga 1. F.	218	sardōnyx, ychis 3. C.	89
sānies 5. F.	315	sārissa 1. F.	713
sānitas 3. F.	790	sarmentum 2. N.	529
sanna 1. F.	844	sarrācum 2. N.	456
sanna postica	ibid.	sarrire.	
sannio 3. M.		sarritio 3. F.	394
sānus, a, um	787	sartāgo, inis 3. F.	
sāpa 1. F.	443	431	
sāpēre	814	sartor 3. M.	504
sal-			lat

I N D E X

<i>fat</i>	699	<i>scābellum</i> 2. N.	358
<i>fatāgere</i>	215	<i>scāber, a, um</i>	88
<i>sātānas</i> 1. M.	984	<i>scābere</i>	263
<i>sātelles, itis</i> M.	682	<i>scābies</i> 5. F.	316
<i>sātiare</i>	569	<i>scābiōsus, a, um.</i>	
<i>sātiētas</i> 3. F.	374	<i>scābrīcies</i> 5. F.	
<i>sātio</i> 3. F.		<i>scava</i> 1. C.	265
<i>sātis</i>	393. 699	<i>scavōla</i> 1. C.	265
<i>sātisdāre.</i>		<i>v. scava.</i>	
<i>sātisdātio</i> 1. F.	666	<i>scāla</i> 1. F.	544
<i>sātisfactio</i> 3. F.	631	<i>scalms</i> 2. M.	464
<i>sātīvus, a, um</i>	111	<i>scalpellum</i> 2. N.	731
<i>sātor</i> 3. M.		<i>scalper</i> 2. M.	382
<i>sātrāpa, & pis</i> 1. M.		<i>scalpēre</i>	263
677		<i>scalprum</i> 2. N.	382
<i>sātur, ūra, um</i>	790	<i>scalptūrātus, a, um.</i>	
<i>sātūrare</i>	569	551.	
<i>sātūrēja</i> 1. F.	135	<i>scamnum</i> 2. N.	556
<i>Sāturnus</i> 2. M.	41	<i>scandālum</i> 2. N.	835
<i>sātyrus</i> 2. M.	239	<i>scandēre</i>	200
<i>sātyrium</i> 2. N.	136	<i>scandūlar</i> 1. F.	545
<i>saucius, a, um</i>	722	<i>scandūlārius</i> 2. M.	533
<i>saxīfrāgia</i> 1. F.	136	<i>scāpha</i> 1. F.	471
<i>saxeus, a, um.</i>		<i>scāpūla</i> 1. F.	258
<i>saxum</i> 2. N.	83	<i>scāpus</i> 2. M.	125
		<i>scātā-</i>	

VOCABULORUM.

356	scārābæus 2. M.	213	scientia 1. F.	357.992
86	scārīficare	585	scīlicet	631
263	scāriōla 1. F.	136	scilla 1. F.	131
316	scātēre	65	scindēre	504
	scātūrīre	ib.	scintilla 1. F.	44
	scātūrigo 3. F.	68	scintillo	43
265	scaurus, a, um	289	sciōthērīcūm 2. N.	772
265	scēlestus, a, um.		scīpio 3. M.	481
	scēlus, ēeis 3. N.	798	scire	325
44	scēna 1. F.	954	scirpus 2. M.	140
164	scēnōpēgia, ōrum	648	sciscītari	478
731	sceptrum 2. N.	674	scissura	504
382	schēda 1. F.	742	scissus, a, um	554
263	schēdūla 1. F.	938	scītus, a, um	934
382	schēma 3. N.	751	sciūrus 2. M.	20
m.5	schisma 3. N.	640	sclopētum 2. N.	703
	schismātīus, a, um		sclopētārius 2. M.	703
556	ibid.		sclopūs 2. M.	941
835	schænantbum 2. N.		scobs, ōbis 3. F.	529
200	136		scōlōpendra 1. F.	223
545	schænōbātes 1. M.	945	scōlōpendrium 2. N.	
533	schola 1. F.	737 725	136	
471	sciāthērīcūm 2. N.		scōlymus 2. M.	126
258	772		scombrus 2. M.	168
125	sciens 3. O.	835	scomma 3. N.	204
itā-		m	scō-	

INDEX

scōpa, arum 1. F. P.	282	scrōtum 2. N.	182
scops, ōpis 3. M.	149	scrūpū'osē	836
scōpūla 1. F.	581	scrūpūlus, ō'um 2. M.	765
scōpūlus 2. M.	464	scrūpus 2. M.	84
scōpus 2. M.	703	scrūtum 2. N.	491
scorbūtus 2. M.	311	scrūtari	769
scorbūticus, a, um	795	scrūtārius 2. M.	492
scordium 2. N.	136	sculpturatus	551
scōria 1. F.	97	sculpere	771
scorpius 2. ō' pio 3. M.	215	scurra 1. M.	917
scortari.		scurrilitas 3. F.	843
scortatio 3. F.	826	scūtātus 2. M.	494
scortator 3. M.	827	scūtella 1. F.	566
scrare	824	scūtica 1. F.	409
scrība 1. M.	613	scūtum 2. N.	699
scrīblita 1. F.	408	scūtūla 1. F.	566
scrībēre	695. 731. 747	scyphus 2. M.	562
scrīniārius 2. M.	530	scythicus, a, um	209
scrīnium 2. N.	848	se	11. 107
scriptorius	738	sēbāceus, a, um	743
scriptūra 1. F.	631	sēbum 2. N.	421
scrobs, ōbis 3. C.	423	sēcāle 3. N.	129
scrōsa 1. F.	185	sēcāre	193
		sēcēdēre.	

sēcē-

VOCABULORUM.

82	sēcernere	399	sēdimentum 2. N.	
36	sēcessus 4 M.	573	27	
M.	sēcrētarius 2. M.	676	sēdūio 3. F.	691
765	sēcrētus, a, um	914	sed tamen	839
84	secta 1. F.	640	sēducere	479
92	sectari	657	sēdulitas 3. F.	992
69	sectilis, e.		sēdulus, a, um.	
92	sēcūla 1. F.	418	sēdulo	886
551	sēcūlum 2. N.	2000	sēges, etis 3. F.	54.394
771	sēcūm	657	segmentum 2. N.	527
17	secundares	882	segmentatus, a, um	
43	sēcundū adv.	467	551	
94	sēcundūm	631. 279	segnis, e	886
66	sēcundus, a, um	89	segnities 5. F.	887
109	sēcūris 3. F.	525	seipsum	20. 235 988
599	sēcūrus, a, um	787	sējūges, um 3 M. P.	
66	sēcus	189	455	
62	sēcus	17. 97	870 sējūg, orum, 2. N. P.	
09	sed	5. 43 120. 472.	ibid.	
07	646. 807. 508.		sēgrigare	23
43	sed 5	483	sējungere	594
21	sēdentārius, a, um	568	sēlectus, a, um	730
29	sēdere	675	sēlbra 1. F.	765
93	sēdes 3. F.	675	sēligere	759
rr	sēdile 3. N.	556	fella 1. F.	
		m 2	fella-	

I N D E X

<i>fellarius equus</i>	454	<i>senecio</i> 3. M.	134. 834
<i>semel</i>	806	<i>senectus, ūtis</i> 3. F.	235
<i>semen</i> 3. N.	596. 381	<i>senescere.</i>	
<i>sementis</i> 3. F.	387	<i>senex, is</i> 3. C.	236
<i>semeſtris, e</i>	779	<i>senilis, e</i>	233
<i>semeſus, a, um</i>	431	<i>sensim</i>	801
<i>semiannus</i> 2. M.	39	<i>sensus</i> 4. M.	142. 340.
<i>seminare</i>	390		751.
<i>seminarium</i> 2. N.	382	<i>sensus communis</i>	341
<i>semiquartale</i>	764	<i>sensus externus</i>	328
<i>semis, Indecl.</i>	608	<i>sensus internus</i>	340
<i>semissis</i> 3. M.	ibid.	<i>sensu carens</i>	356
<i>semita</i> 1. F.	476	<i>sententia</i> 1. F.	651. 751
<i>senobolus</i>	494	<i>sententiam dico</i>	651
<i>semodius</i> 2. M.	764	<i>sentina</i> 1. F.	469
<i>semper</i>	887. 215. 996	<i>sentire</i>	920. 340
<i>sempiternus, a, um</i>		<i>sentis</i> 3. M.	138
996		<i>sentietum</i> 2. N.	204
<i>sempervivum</i> 2. N.		<i>seorsim & um</i>	796
125		<i>separare</i>	503. 23
<i>semuncia</i> 1. F.	765	<i>separatim</i>	429
<i>senā</i> 1. F.	135	<i>separatio</i> 3. F.	796.
<i>senatus consultum</i>	674		268
<i>senator</i> 3. M.	651	<i>sepelire</i>	961
<i>senatus</i> 4. M.	649	<i>sepes, is, 3. F.</i>	380
		<i>seprio</i>	

VOCABULORUM.

34	seprio cancellis	652	sequi	36
35	sepire	380	sequior	90
	seps 3. M.	215	sera 1. F.	548
36	sepōnere	745	serarius 2. M.	532
33	septem	32	v. Claustarius.	
101	september, bris 3. M.		serenus	64
100	780		serenare.	
	septendecim, Indekl. O.		serere	131
41	septentrio, ōnis 3. M.		setia 1. F.	440
21	88		sericum 2. N.	219
40	septentrionalis, e	56	sericus	217
350	septimus	905	series 5. F.	604
751	septimana 1. F.	598	serio	908
551	septuagesimus	751	serius, a, um	939
69	septuaginta, Indekl. O.		sermo, ōnis 3. M.	747
40	septum 2. N.	276	sermocinari	916
38	septus, a, um	652	sero	801
04	septunx 3. M.		serosus, a, um	269
796	sepulchrum 2. N.	961	serotinus, a, um	118
23	sepulchrētum 2. N.		serpens 3. C.	669
129	960		serpērastra, orum 2. N.	
96	sepultura 1. F.	956	P.	230
	sequens 3. O.	781	serpere	213
061	sequester, & tris, e		serpillum 2. N.	136
380	sequestratio 3. F.	664	serra 1. F.	529
pio		m 3	serra-	

INDEX

<i>ferragö v. scobs.</i>		<i>sextans</i> 3. M.	608
<i>ferrare</i>	<i>ibid.</i>	<i>sextarius</i> 2. M.	762
<i>ferrarius</i> 2. M.	532	<i>sextilis</i> 3. M.	780
<i>fertum</i> 2. N.	133	<i>sextus, a, um.</i>	
<i>seruo iusjurandum</i>		<i>sexus</i> 4. M.	595
834		<i>si</i> 642. 51. 2. 11. 80. 81	
<i>servare</i>	552	<i>sibilare</i>	213
<i>servia</i> 1. F.	133	<i>sibilus</i> 2. M.	
<i>servire</i>	610	<i>sic</i>	684. 979
<i>servitium</i> 2. N.	698	<i>sica</i> 1. F.	713
<i>servitus, ūtis</i> 3. F.		<i>sicarius</i> 2. M.	660
<i>sĕrum</i> 2. N.	416	<i>siccaneus, a, um.</i>	418
<i>sĕrus, a, um.</i>		<i>sicare</i>	<i>ibid.</i>
<i>servus</i> 2. M.	610	<i>siccine</i>	992
<i>sesquiannus</i> 2. M.	39	<i>siceus, a, um</i>	77. 136.
<i>sessio</i> 3. F.	258	321	
<i>seffor</i> 3. M.	176	<i>sicubi</i>	67
<i>seta</i> 1. F.		<i>sicut</i>	696
<i>seu</i>	24. 439	<i>sideratio</i> 3. F.	313
<i>sĕvĕrus, a, um</i>	832	<i>sidere</i>	383
<i>sex</i>	75. 457	<i>sĭdus, ĕris</i> 3. N.	778
<i>sexagesimus</i>	637	<i>sigillare</i>	938
<i>sexagēna</i> 1. F.	956	<i>sigillatus, a, um</i>	104
<i>sexagēnarius, a, um.</i>		<i>sigillum</i> 2. N.	936
<i>sexaginta</i>	495	<i>signare</i>	947
		<i>signi-</i>	

VOCABULORUM.

08	signifer 2. M.	709	simplicissimè	822
63	significare	934	simplicitas 3. F.	871
80	significatio 3. F.	751	simulcum	786
	significatus 4. M.		simulac	351.947
05	751		simulacrum	341
81	signum 2. N.	317	simulare	922
13	silentium 2. N.	332	simultas 3. F.	909
	silere	833	simus, a, um	240
79	silex, icis 3. C.	743	siminus	766.849
13	85		sinapi	132
50	selicernium 2. N.	234	sincere	925
8	siligo, inis 3. F.	129	sincerus, a, um.	
d.	siligineus, a, um.		sinciput, itis 3. N.	341
72	siliqua 1 F.	128 138	sinclon, onis 3. F.	675
6.	silva 1 F.	189	sine 68.216.918.475.	
	silvestris, e	111.122	767	
7	simia 1. F. us, 2. M.		sinere	909.877
6	207		singlaris, e	880
13	similago 3. F.		singulatim	796
23	similagineus panis		singulatim quag.	796
8	408		singuli, a, a	243.261
8	similis, e	749	singultire	292
4	similiter	286	singultus 4. M.	
6	similitudo 3. F.	93	sinister, a, um	264
7	simplex, icis 3. O.	28	sinistrorsum	478
1		m 4	sinus	

INDEX

<i>sinus</i> 4. M.	74. 599	<i>sōbrietas</i> 3. F.	819
<i>sinuosus</i> a, um.		<i>sōbrius</i> , a, um	823
<i>siparium</i> 2. N.	954	<i>sōcer</i> , ēris 2. M.	593
<i>sipho</i> 3. M.	443	<i>sōccus</i> 2. M.	514
<i>siphone</i> promo		<i>ib.</i> <i>sōciare</i>	939
<i>siquidem</i>	691	<i>sōcietas</i> 3. F.	724
<i>siren</i> , ēnis 3. F.	168	<i>sōcius</i> , a, um	919
<i>sirius</i> 2. M.	38	<i>sōcorditer</i>	886
<i>sis</i>	991	<i>sōcors</i> , dis 3. O.	
<i>sīser</i> , ēris 3. N.	126	<i>sōcrus</i> 4. F.	593
<i>sistere</i> se iudicio	665	<i>sōdalis</i> 3. M.	939
<i>sūtire</i>	292	<i>sōdālitiūm</i> 2. N.	931
<i>sūtis</i> 3. F.	788	<i>sōdes</i>	991
<i>sūtula</i> 1. F.	583	<i>Sol.</i> <i>sōlis</i> 3. M. 34.	481
<i>sūtus</i> 4. M.	783	<i>sōlari</i>	631
<i>sūtus</i> sum	783	<i>sōlārium</i> 2. N.	772
<i>sūtus</i> , a, um	273	<i>sōlātium</i> 2. N.	296
<i>sūtve</i>	61. 103. 553	<i>sōlea</i> 1. F.	514. 179
<i>smaragdus</i> 2. M.	89	<i>sōlemnis</i> , e.	
<i>smegma</i> 3. N.	581	<i>sōlemnitas</i> 3. F.	635
<i>smilax</i> , ācis 3. F.	134	<i>sōlemniter</i> .	
<i>smyris</i> , itis	3. 93	<i>sōlere</i>	624. 673
<i>smyrites</i> 1. M.		<i>sōlers</i> 3. O.	355
<i>sōbōles</i> 3. F.	605	<i>sōlertia</i> 1. F.	
<i>sōbrīnus</i> 1. M.	603	<i>sōlīcītē</i>	886
		<i>sōlīcē-</i>	

VOCABULORUM.

810	sölzicitudo 3. F.	364	sönitus 4. M.	78
823	söolidare	536	sönörus, a, um	231
593	sölidatus, a, um	494	sons 3. O.	625. 662
514	solidè	750	fonticus, a, um	310
939	sölidus, a, um	297	sönus 2. M.	330
24	solidus Imperialis	494	söphista 1. M.	838
919	solidus dimidiatus		söpire.	
886	494		söpor 3. M.	350
	sölitarius, a, um	738	söpörare.	
593	sölum 2. N.	675	forbère	820
939	solstitium 2. N.	38	forbum 2. N.	
931	solvère	516, 821	forbus 2. F.	122
791	sölum 2. N.	393	sordère	329
481	sölum pēdis	257	sordes, is, & ium 3. F.	
631	sölum	826	579	
72	sölummodò	401	sordidare	745
296	sölus, a, um	794	sordidus, a, um.	
179	söluta oratio v. pro-		sörex, icis M.	210
	sa.		söror, öris 3. F.	601
835	somnium 2. N.	344	sors, tis 3. F.	644. 864
	somnolentus, a, um.		fortilēgus 2. M.	645
73	268		fortilēgium 2. N.	644
855	somnus 2. M.	342	fortiri	48
	sönare	777	fortitò.	
86	sonchus 2. M.	134	fosses, itis 3. C.	489
ce-			m s	spä-

INDEX

<i>spādiceus, a, um</i>	334	<i>spēculārī</i>	992
<i>spādo, ōnis 3. M.</i>	291	<i>spēcūlum 2. N.</i>	246
<i>spargere</i>	404. 381	<i>spēcūs 4. C 3. N.</i>	522
<i>sparsim.</i>		<i>spēlaum 2. N.</i>	189
<i>spasmus 2. M.</i>	404.	<i>spēlunca 1. F.</i>	78
313		<i>spērare</i>	13
<i>sparsus, a, um</i>	404	<i>spernere</i>	361
<i>spātha 1. F.</i>	406. 709	<i>spes 5. F.</i>	364
<i>spātiari</i>	933	<i>sphæra 1. F.</i>	43. 941
<i>spātiōsus, a, um</i>	944	<i>sphinx, ingis 3. F.</i>	240
<i>spātium 2. N.</i>	10	<i>spīca 1. F.</i>	127
<i>spēcialis, e</i>	956	<i>spīcilegium 2. N.</i>	395
<i>spēcies 5. F.</i>	23. 408	<i>spīcūlum 2. N.</i>	712
<i>spēcīālīter.</i>		<i>spīcūlātor 3. M.</i>	682
<i>spēcīātīm.</i>		<i>spīna 1. F.</i>	
<i>spēcīmēn 3. N.</i>	655	<i>spīna dorsi</i>	259
<i>specimen do</i>	655	<i>spīnāchia 1. F.</i>	136
<i>spēcīōsus, a, um.</i>		<i>spīnter, ēris 3. N.</i>	515
<i>spēcītare limis v. linus</i>		<i>spīnōsus, a, um</i>	138
<i>spēcītare</i>	936	<i>spīnūla 1. F.</i>	515
<i>spēcītācūlum 2. N.</i>	940	<i>spīra 1. F.</i>	408
<i>spēcīātōr 3. M.</i>	951	<i>spīrālīs, e</i>	758
<i>spēcītrum 2. N.</i>	987	<i>spīrare</i>	55
<i>spēcūla 1. F.</i>	627	<i>spīrituālīs, e</i>	630
<i>spēcūlātor 3. M.</i>	705	<i>spīritus 4. M.</i>	631
		<i>spīssē</i>	

VOCABULORUM.

92	spissè	422	spurare vid. confur-	
16	spissare.		care.	
22	spissus, a, um.		spurcities 5. F.	578
99	spissāma 1. F.	702	spurcus, a, um	826
78	splen, īnis 3. M.	271	spūrius 2. M.	606
13	splendēre.		spūtare	824
61	splendēdus, a, um	41	spūtum 2. N.	
54	splendor 3. M.		squālēre.	
41	splēnēticus, a, um		squālor 3. M.	579
10	705		squāma 1. F.	192
27	spoliare	485	squāmōsus, a, um	164
95	spolium 2. N.	721	squilla 1. F.	131
22	sponda 1. F.	570	stābīlire	536
82	spondēre	666	stābīlus, e	967
	spongia 1. F.	581	stābūlum 2. N.	676
89	spongiā extergo	581	414	
36	sponsa 1. F.	591	stābūlari.	
15	sponsus 2. M.	591	stādium 2. N.	762
38	spontē	726	stagnum 2. N.	67
15	spontāneus, a, um.		stālagmus 2. M.	519
08	sporta 1. F.	552	stāmen 3. N.	500
58	spūmans 3. O.	426	stānnārius 2. M.	533
55	spūere	814	stānnum 2. N.	101
530	spūma 1. F.	432	stāpes, ēdis 3. M.	451
631	spūmare	ibid.	stāre pactis	856
isse			stātē-	

INDEX

<i>stātera</i> 1. F.	767	<i>sternūtatio</i> 3. F.	340
<i>stātim</i>	735	<i>stergviliūm</i> 2. N.	
<i>statio</i> 3. F. <i>navium</i>	150		
470		<i>stertēre</i>	352
<i>stātiva</i> , <i>orum</i> 2. N. P.		<i>stertor</i> 3. M.	956
<i>stātor</i> 3. M.	653	<i>stibium</i> 2. N.	104
<i>stātua</i> 1. F.	771	<i>stigma</i> 3. N.	669
<i>stātuārius</i> 2. M.	ib.	<i>stilla</i> 1. F.	53
<i>stātuēre</i>	806	<i>stillicidium</i> 2. N.	
<i>stātūmen</i> 3. N.	802	<i>stillare</i>	72
<i>stātūminare</i>	439	<i>stimulare</i>	788
<i>stātūra</i> 1. F.	337	<i>stimulatus</i> , <i>a</i> , <i>um</i>	ib.
<i>stātus</i> , <i>a</i> , <i>um</i>	612	<i>stimulus</i> 2. M.	390
<i>stātus</i> 4. M.	673. 690.	<i>stipare</i>	123. 675
685		<i>stipendium</i> 2. N.	723
<i>stātūtum</i> 2. N.	667	<i>stipes</i> , <i>itis</i> 3. M.	108
<i>stella</i> 1. F.	43	<i>stips</i> , <i>ipsis</i> 3. F.	696
<i>stellio</i> , <i>onis</i> 3. M.	215	<i>stipem cogo</i>	ib.
<i>stemma</i> 3. N.	722	<i>stipula</i> 1. F.	300
<i>stercōrare</i>	387	<i>stipulari</i>	857
<i>stercus</i> , <i>oris</i> 3. N.	268	<i>stiria</i> 1. F.	53
<i>stērilis</i> , <i>e</i>	112	<i>stirps</i> 3. C.	107
<i>stērilitas</i> 3. F.	63	<i>stiva</i> 1. F.	391
<i>sternēre</i>	553. 529	<i>stōla</i> 1. F.	
<i>sternūtare</i>	340	<i>stolidus</i> , <i>a</i> , <i>um</i>	805

VOCABULORUM.

340	stolo, ōnis 3. M.	382	strēpēre	205
N.	stōmācāce 1. F.	316	strēpītus 4. M.	710.
	stōmāchari	892	885	
352	stōmāchus 2. M.	267	cum strepitu	52
956	stōmāchicus, a, um		strictim	733
104	795		strictus, a, um	314
669	stōrea 1. F.	570	strīdēre	343
53	stōrearum contēctor		strīdor 3. M.	
	140		strīgīlis 3. F.	450
72	strābo, ōnis 3. M.	283	strīgōsus, a, um	278
788	strāges 3. F.	714	stringēre	182. 701
ib.	strāgūlum 2. N.	571	strix, īgis 3. F.	149.
390	strāmen 3. N.	398	669	
675	strāmentum 2. N.	582	strōbīlus 2. M.	122
723	v. straminens.		strōphiolum 2. N.	519
108	strāmentitius, a, um.		structor 3. M.	557
696	strāminēus, a, um	545	structūra 1. F.	250
ib.	strangūlare	301	struere	473. 148
300	strangūria 1. F.	304	strues lignorum is 3. F.	
857	strātēgēma 3. N.	704	529	
53	strātum 2. N.	571	strūma 1. F.	285
107	stratus lapide	616	strūthio 3. M.	156
391	strēna 1. F.	879	strūthiōcāmēlus 2. M.	
	strēnuus, a, um	722	156	
805	strēnuē	883	stūdēre	657 913
stō-			stūdiō	

INDEX

<i>stūdiō</i>	708	<i>sūbacltus, a, um</i>	387	sub
<i>stūdiōse</i>	736	<i>sūbārare</i>	390	sub
<i>stūdiōsus, a, um</i>	738	<i>subdēre</i>	11	sub
<i>stūdiūm humanitatis</i>		<i>subdītus, a, um</i>	682	sub
17		<i>subdōlus, a, um</i>	915.	sub
<i>stultē</i>	509	816		sūb
<i>stultus, a, um</i>	805	<i>subdūcere.</i>		sub
<i>stultitia 1. F.</i>		<i>sūber, ēris, 3. N.</i>	122	sub
<i>stūpa 1. F.</i>	497	<i>sūbesse</i>	249	sub
<i>stūpendus, a, um</i>	244	<i>subjācere</i>	908	
<i>stūpēre</i>	370	<i>subjacltare</i>	499	sub
<i>stūpidus a, um</i>	356	<i>subjectus, a, um</i>	302	sub
<i>stupor 3. M.</i>	294	<i>sūbzgēre</i>	387	sub
<i>stūprare.</i>		<i>subjēcēre</i>	748	sub
<i>stūprum 2. N.</i>	826	<i>sūbinde</i>	211 705	sub
<i>stūrio 3. M.</i>	166	<i>subinflo</i>	531	sub
<i>sturnus 2. M.</i>		<i>sūbire</i>	883	sub
<i>stylus 2. M.</i>	731	<i>sūbitāneus, a, um</i>	968	sub
<i>stylum exercere</i>	751	<i>sūbzio</i>	314	sub
<i>svādēre</i>	994	<i>subjungēre.</i>		sub
<i>suapte</i>	865	<i>sublatio</i>	75	sub
<i>svāviari</i>	599	<i>sublēvare</i>	741	sub
<i>svāvum 2. N.</i>	826	<i>sublīca 1. F.</i>	473	sub
<i>svāvis, e</i>	440	<i>sublīcius, a, um</i>	ibid.	sub
<i>sub</i>	27. 256. 341	<i>subligāculum 2. N.</i>	580	sub.
		<i>sublī-</i>		

VOCABULORUM.

87	subligar 3. N.	580	subterraneus, a, um	80
90	sublimis, e	116	subtexere	500
11	submergere	660	subtilis, e	755
82	subministrare	534	subtilitas 3. F.	24
15.	submittere	541	subtrahere	750
	subornare.		subtus	383
	subscribere	937	subucula 1. F.	514
22	subrideo	845	subula 1. F.	500
49	subrimus, a, um		subulcus 2. M.	413
68	415		suburbium 2. N.	68
99	subscus, ūdis 3. F.	530	subvenire	906
02	subsellium	730	subvertere.	
87	subsequenter	258	succedere	969
48	subservire	86	succensere	892
05	subsidium 2. N.	900	succenturiatus sum.	
531	subsistere	885	715	
83	subsilire	221	successor 3. M.	678
68	subsistere	540. 947	successus 4. M.	612
14	subsolanus 2. M.	56	succidere	528
	substantia 1. F.	96	succidia 1. F.	421
75	substernere	570	succincte	993
41	substituere	678	succinctus, a, um.	
73	subtegmen 3. N.	500	succinum 2. N.	124
id.	subter	147	succisus, a, um	140
80	subtersugere.		subula 1. F.	457
12-			succum-	

INDEX

<i>succumbere</i>	884	<i>suffocare</i>	394	<i>sum</i>
<i>succurrere</i> einfallen		<i>suffragari</i>	906	<i>sum</i>
904		<i>suffragium</i> 2. N.	ibid.	<i>sum</i>
<i>succus concretus</i> 2. M.		<i>suffrago, inis</i> 3. F.	257	<i>sum</i>
104		<i>suffulcire</i>	794	<i>sum</i>
<i>succussator</i> 3. M.	453	<i>suffundere</i>	907	<i>sum</i>
<i>sudare</i>	248	<i>sugere</i>		<i>sum</i>
<i>sudarium</i> 2. N.	519	<i>suggerere</i>	904	<i>sum</i>
<i>sudes, is</i> 3. F.	380	<i>suggestus</i> 4. M.	um 2.	<i>sum</i>
<i>sudor</i> 3. M.	579	N.	631	<i>sum</i>
<i>sudorifer, a, um</i>	702	<i>suggillatio</i>	335	<i>sum</i>
<i>sudus, a, um</i>	64	<i>suggillare</i>	838	<i>sum</i>
<i>suere</i>	504	<i>suggrundia, orum</i> 2.		<i>sum</i>
<i>suescere</i>	161	N. P.	546	<i>sum</i>
<i>sufferre</i>	883	<i>sui</i>	673	<i>sum</i>
<i>sufficere</i>	959	<i>suile</i> 3. N.	413	<i>sum</i>
<i>sufficiens</i> 3. O.	358.	<i>suillus, a, um</i>	245	<i>sum</i>
959		<i>fulcare.</i>		<i>sum</i>
<i>suffimentum</i> 2. N.		<i>fulcus</i> 2. M.	391	<i>sum</i>
587	v. <i>suffitus.</i>	<i>sulphur</i> 3. N.	104	<i>sum</i>
<i>suffire</i>	643	<i>sulphuratus, a, um</i>	743	<i>sum</i>
<i>suffitus</i> 4. M.	687	<i>sulphureus, a, um</i>	58	<i>sum</i>
<i>sufflāmen</i> 3. N.	458	<i>sum</i>	6. 97	<i>sum</i>
<i>sufflāmino</i>	ibid.	<i>sum</i>	2 26. 31. 68. 69	<i>sum</i>
<i>suffocare</i>	669	<i>sūmen</i> 3. N.	185	<i>sum</i>
		<i>sumere</i>		

VOCABULORUM.

94	sumere	558	superluminare 3. N.	
106	summa 1. F.	541		
id.	summātim	983	superne	258
157	summitas 3. F.	514	supernato	71
94	summopere	843	supernus, a, um	846
107	summus, a, um	38	superpono	553
	sumtus 4. M.	695	superpondium 2. N.	
104	supellex, Etalis 3. F.	768		
2.	848		supersedere	806
631	super	103. 531	superstes, itis 3. O.	606
335	superans 3. O.	396	superstitio 3. F.	975
838	superaddere	266	superstitiosus, a, um	
2.	superare	196 313	644	
46	superbia 1. F.	980	supervacaneus, a, um	
573	superbire	158	806	
413	superbus, a, um	874	supervenire	715
245	supercoelum 2. N.	247	superus, a, um	901
	superisse	416. 400	supinus, a, um	575
391	superficies 5. F.	77	supinare.	
104	superfluus, a, um	819	supparus, E um 2. M.	
743	superimpōnere	791	N.	513
58	superinijcere	571	suppeditare	849
97	superior 3. C. us N.		suppedito F. P.	872
69	212. 544. 664		suppetias ferre	873.
185	superius	251. 664	894	
nere		n	supplan-	

INDEX

supplantare.		susceptus, a, um	704
supplex, icis 3. O.	976	suscipere	805
supplicium 2. N.	671	suscitare	995
supplicare	83	suscitabulum 2. N.	743
supponere	556	suspendere	669
suppositorium 2. N.		suspendium 2. N.	ib.
793		sensus, a, um	31
suppositivus, a, um		suspiciari.	
986		suspiciax, acis 3. O.	816
supprimere	858	suspiciere	880
supputare	315	suspicio 3. F.	357
supputare	756	susprium 2. N.	331
supra, Præp.	864	susq. deq.	800
suprà, Adv.	602	sustentare	385
supremus, a, um	980	sustinere	570
sura 1. F.	256	sustollere	457
surculus 2. M.	382	susurro, onis 3. M.	517
surdaster, a, um	282	susurrus 2. M.	331
surditas	199	sutrina	506
surdus, a, um	ibid.	sutor 3. M.	506
surgere	127	sutura 1. F.	504
surrepere	728	suus, a, um	411. 605.
surrögare	678	610. 486	
sursum	48	sycopbanta 1. M.	680
sus	184	sycopbanticus, a, ù	661
susceptor 3. M.	633		lylla-

VOCABULORUM.

704	syll̃ba 1. F.	747	tābīdus, a, um.	
805	syllōgismus 1. M.	750	tābūla 1. F.	850
995	sylva, vid silva.		tābūlātus, a, um	551
743	symbolum 2. N.	705.	tābo 2. N. defectiv.	315
669	821		tācēre	914
ib.	symphytum 2 N.	134	tācūurnitas 3 F.	914
31	synphōnia 1. F.	774	tācūturnus, a, um	831
	sympiōma 3. N.	956	tācūtus, a, um	724
816	syntaxis 3. F.	631	tactus 4. M.	365
880	synāgōga 1. F.	648	tadēre	933
357	synodus 2. F.	640	tadium 2. N.	365
331	synopsis 3. F.	993	tania 1. F.	518
800	syntacti. ē construo		tasum est v. tadet.	
385	747		tālāris, e	512
570	syrūpus 2. M.	796	tālea 1. F.	382
457			tālentum 2. N.	495
517	T.		tālio 3. F.	
331	Tābānūs 2. M.	221	talis ludere	941
506	tābella 1. F.	915	tālis, e	799
506	tābellārius 2. M.	935	taliter	641
504	tābēre.		tālitrūm 2. N.	670
605.	tāberna 1. F.	522	talpa 1. C.	205
	tābernāculum 2. N.	522	tālus 2. M.	257. 941
680	tābernārius 2. M.	492	tām	351
661	tābes 3. F.	331	tām, quām	558. 682
yllā-		n 2	tādmin	

I N D E X

<i>tāndiu.</i>		<i>taxus</i> 2. F.	110
<i>tam</i> (adeo)	62	<i>te</i>	6. 13
<i>tāmen</i> 15. 102. 176. 808		<i>tēchna</i> 1. F.	918
<i>tāmetſi</i>	914	<i>tectum</i> 2. N.	545
<i>tānācētum</i> 2. N.	136	<i>tectus</i> , a, um	699
<i>tandem</i>	506	<i>tēcum.</i>	
<i>tangere</i>	331	<i>tēda</i> 1. F.	744
<i>tanquam</i>	21. 984	<i>tēgānītes</i> , ſ a, 1. M.	
<i>tanti habendus</i>	601		408
<i>tantisper</i>	871	<i>tēges</i> , ētis 3. F.	140.
<i>tantopere</i>	993		571
<i>tantum</i>	100	<i>tēgere</i>	54. 699. 251.
<i>tantus</i> , a, um	661	<i>tegmen</i> 2. N.	
<i>tāpes</i> , ētis 3. M.	679	<i>tēgūla</i> 1. F.	545
<i>tāraxācum</i> 2. N.	134	<i>tēla</i> 1. F.	409
<i>tarda</i> 1. F.	150	<i>tellus</i> , ūris 3. F.	74
<i>tarditas</i> 3. F.		<i>tēlum</i> 2. N.	712
<i>tardiuscūlus</i> , a, um		<i>tēmēre</i>	969
	354	<i>tēmērare</i> fædus, vid.	
<i>tardus</i> , a, um	969	<i>fædus rumpere</i>	689
<i>tariārus</i> 2. M.	959	<i>tēmērārius</i> , a, um	
<i>taurea</i> 1. F.	668		640
<i>taurus</i> 2. M.	181	<i>tēmērītas</i> 3. F.	883
<i>taxandus</i>	920	<i>tēmētum</i> 2. N.	564
<i>taxare</i>	ibid.	<i>temnere</i> 2. N.	876
		<i>tēmō;</i>	

VOCABULORUM.

110	tēmo, ōnis 3. M.	458	tēnēbricōsus, a, um	20
13	tempe N. P.		tēnēbrio 3. M.	
118	tempērans 3. O.	818	teneo (scio)	494
45	tempērāmentum 2. N.		tēnēre	264.391.558
99	tempērantia 1. F.	818	tēner, ēra, um	270
	tempērare	731. 821	tenor	631 868
44	tempērātus, a, um		tenēri	598.666
M.	136		tentare	10
	tempestas nubilosa 3. F.		tentātio 3. F.	
10.	64		tentōrium 2. N.	704
	tempestas serena.		tentus, a, um	425
51	tempestivē	920	tēnuis, e	25
	templum 2. N.	622	tēnus	991.377.701
45	tempōra, orum 2. N. P.		tēpēre.	
09	249		tēpescēre.	
74	tempus, ōris 3. N.	31	tēpor 3. M.	
12	tempōrālis, e	966	tēpidus, a, um	25
9	tēmūlentus, a, um	823	ter	569
d.	tēnasmus 2. M.	303	tērēbintħina 1. F.	124
89	tēnax, ācis 3. O.	851	tērēbra 1. F.	527
2	tendēre	475.702	tērēbrare	527
	tendīcula 1. F.	438	tērēdo, ĩnis 3. F.	217
83	tendo, ĩnis 3. M.	241	tērēre	81
4	tēnēbra, arum 1. F. P.		teres	759
76	31		tergēre	556
0;			n 3	tergi-

INDEX

<i>pergiversari</i>	886	<i>tessera</i> 1. F.	705. 941
<i>tergum</i> 2. N.	258	<i>tesseris ludo</i>	941
<i>à tergo</i>	715	<i>testa</i> 1. F.	147. 216
<i>tergus, ōris</i> 3. N.	193	<i>testamentum</i> 2. N.	606
<i>termes, itis</i> 3. M.	118.	<i>testari</i>	608. 972
217		<i>testator.</i>	608.
<i>terminare</i>	74	<i>testiculus</i> 2. M.	291
<i>terminus</i> 2. M.	783	<i>testis</i> 3. C.	659
<i>ternus, a, um.</i>	195	<i>testudo, inis</i> 3. F.	775
<i>terra</i> 1. F.	19 63. 77	<i>testudo, inis</i> 3. F.	212
<i>terramotus</i> 4. M.	80	<i>tēter, tra, um</i>	913
<i>terra sigillata.</i>	104	<i>tētraon, ōnis</i> 3. M.	150
<i>terrere</i>	6.	<i>tētragonum</i> 2. N.	761
<i>terribilis, e</i>	59	<i>tētricus a, um</i>	915
<i>terrículum</i> 1. N.	238	<i>tērinnire</i>	160
<i>territorium</i> 2. N.	687	<i>texere</i>	236 503
<i>terror</i> 3. M.	716	<i>textor</i> 3. M.	500
<i>tertianus, a, um</i>	310	<i>textus</i> 4. M.	631
<i>tertiare</i>	390	<i>thalamus</i> 2. M.	595
<i>tertius, a, um.</i>	23. 42.	<i>theātrum</i> 2. N.	954
656		<i>theātricus, a, um.</i>	
<i>tēruncius</i> 2. M.	494	<i>thēca</i> 1. F.	552
<i>tesqua</i> 1. F.	191	<i>thēma</i> 3. N.	750
<i>tessella</i>	55	<i>theologia</i> 1. F.	993
<i>tessellatus, a, um</i>	552	<i>theologus</i> 2. M.	
		<i>thēria.</i>	

VOCABULORUM.

348	thēriāca 1. F.	308	tīmīditas 3. F.	
41	thēristrum 2. N.	513	tīmōr 3. M.	369
116	thērma, arum 1. F. P.	tīna 1. F.		199
606	579	tīnca 1. F.		167
72	thēsaurus 2. M.	682	tīnctor 3. M.	503
108	thōrax, ācis 3. M.	253	tīnctus, a, um	100
291	512	tīnea 1. F.		217
59	thōrācicus, a, um	795	tingere	503
75	thrafcias	36	innire	643
212	thronus 2. M.		innitus 4. M.	299
113	thūribūlum 2. N.	643	tintinnābūlum 2. N.	
150	thus, ūris 3. N.	124	643	
61	thymallus 2. M.	166	tīpūla 1. F.	223
115	thymus 2. M.	132	tīro, ōnis 3. M.	798
160	tiāra 1. F.	§ 4	tīrōcinium 2. N.	
503	tībia 1. F.	256, 775	tīruncūlus 2. M.	738
500	tibia utricularis	777	tūillare	788
531	tībiāle 3. N.	514	tītio 3. M.	46
595	tībicen 3. M.	710	tīvilitium	802
54	tīgillum 2. N.	545	tūūbare	824
552	tignarius	527	titubanter	453
750	ignum 2. N.	545	tītūlus 2. M.	593
993	tīgris, īdis 3. F.	196	tōga 1. F.	512
	tīlia 1. F.	113	tōlērancia 1. F.	911
	tīmēre	848	tōlērare	891
	tīmīdus, a, um	204	n 4	1012

INDEX

<i>toliēno, ōnis</i> 3. M.	583	<i>tormīna, um</i> 3. N. P.	
<i>toliere</i>	321		305
<i>tōlūtārius</i> 2. M.	453	<i>tornus</i> 2. M.	
<i>tōmācūlum</i> 2. N.	421	<i>tornare.</i>	
<i>tōmentum</i> 2. N.	572	<i>tornātor</i> 3. M.	533
<i>tōmex, icis</i> 3. F.	396	<i>torpēre</i>	886
<i>tōmus</i> 2. M.	740	<i>torpescere.</i>	
<i>tōnare</i>	62	<i>torpīdus, a, um</i>	356
<i>tondere</i>	584	<i>torpor</i> 3. M.	293
<i>tōnītru</i> 4. N.	59	<i>torquere</i>	668.533
<i>tonsilla, arum</i> 1. F. P.		<i>torques, & is</i> 3. C.	519
3 1		<i>torrens</i> 3. M.	69
<i>tonsor</i> 3. M.	584	<i>torrere</i>	431
<i>tonstrīna</i> 1. F.	584	<i>torris</i> 3. M.	46
<i>tōnus</i> 2. M.	332	<i>tortor</i> 3. M.	
<i>tōphus</i> 2. M.	86	<i>tortuōsus, a, um.</i>	
<i>tōpiārium</i> 2. N.	380	<i>tōrus</i> 2. M.	827.260
<i>tōpīcus, a, um</i>	795	<i>torvus, a, um</i>	832
<i>tōral</i> 3. N.	571	<i>toſtus, a, um</i>	169.444
<i>torcūlar</i> 3. N.	440	<i>tot</i>	740.822
<i>tormentum</i> 2. N. vide		<i>tōtīdem</i>	457
<i>bombarda</i> 712.668.		<i>tōties</i>	510
791		<i>tōtus, a, um</i>	637.604.
<i>tormentārius, a, um</i>	711.		
703		<i>toxicum</i> 2. N.	308
		<i>trābea</i>	

VOCABULORUM.

P.	trābea 1. F.	675	transgrēdi	797
	trabs, ābis 3. F.	527	transferre	460. 851
	tractare	739	transfūga 1. M.	722
	trādere	748. 991	transigere	856. 235
33	trādītus, a, um	991	transilire	660
86	trādūcere	833	transire	503. 909
	trādux, ūcis 3. C.	439	transitōrius, a, um	966
56	trāgædia 1. F.	953	transitus 4. M.	460
93	trāgula 1. F.	427	translatus, a, um	440
33	trāha 1. F.	456	transmārēnus, a, um	
19	trāhēre	459. 498	462	
69	trājectus 4. M.	472	transpōnere	751
31	trājicere	ibid.	transportari	552
46	trālāticius, a, um	412	transstra, orum 2. N.	
	trāma 1. F.	500	P.	464
	trāmes, itis 3. M.	470	transvehēre	456
60	trāmare	474	transverberare	713
32	tranquillus.		transversum	392
4	tranquillitas maris		transversus, a, um	
22	3. F.		276	
7	transactus, a, um.		trēmendus, a, um	714
10	transādactus, a, um		trēmere	369
40	426		trēmor 3. M.	813
	transādigere	ibid.	trēpidatio 3. F.	370
08	transenna 1. F.	541	trēpidare	ib.
22		n s	trēpidus,	

INDEX

<i>trēpidus, a, um</i>	885	<i>trīginta</i>	In dect.	250
<i>tres, C. tria</i>	N. P. 261.	<i>trijugi</i>	2. M. P.	455
	340	<i>trīgōnus</i>	¶ <i>um</i> 2. M.	
<i>triangūlus, ¶ <i>um</i> 2. M.</i>	N.			761
	N.			761
<i>Trias,adis</i>	3. F.	1000	<i>trietēris, idis</i>	3. F. 782
<i>tribuēre</i>		855	<i>trilix, icis</i>	3. O. 501
<i>tribūla</i>	1. F.	398	<i>trimestris, e</i>	779
<i>tribūlare</i>		ibid.	<i>trimōdium</i>	2. N. 764
<i>tribūlus</i>	2. M.	121	<i>trinepos</i>	604
<i>tribūnal</i>	3. N.	664	<i>Trinitas</i>	3. F. 1000
<i>tribūnus</i>	2, M.	654.	<i>trineptis</i>	604
	697		<i>trinsare</i>	160
<i>tribus</i>	4. F.	654	<i>trīplex, icis</i>	3. O. 241
<i>tribūcus, a, um</i>		654	<i>trīplicatus, a, um</i>	501
<i>trīa arum</i>	1. F. P. 430	<i>trīpondium</i>	2. N.	765
<i>trīceps, ipitis</i>	3. O. 240	<i>trīpūdiare</i>	2. N.	943
<i>trīcīnium</i>	2. N.	555	<i>trīpus, ōdis</i>	3. M. 434
<i>trīdens</i>	3. M.		<i>trīquērus, a, um</i>	759
<i>trīdium</i>		635	<i>trīcēmis</i>	3. F. 464
<i>triennium</i>	2. N.	782	<i>trīstari</i>	307
<i>triens</i>	3. M.	608	<i>trīstitia</i>	1. F. ib.
<i>triental.</i>	3. N.	763	<i>trīstēgus, a, um</i>	523
<i>trīfōlium</i>	2. N.	134	<i>trīstis, e</i>	953
<i>trīga, arum</i>	1. F. P. 455	<i>trīticum</i>	2. N.	129
		<i>trīuceus, a, um</i>		401
			<i>trītor</i>	

VOCABULORUM.

50	tritor 3. M.	398	trux, ūcis 3. O.	895
55	ttitūrare	ib. tu		854
M.	tritū, a, um	476	tūba 1. F.	710
61	trivialis, e	737	tūber, ēris 3. N.	285
82	trivium	478	tūbācen 3. M.	710
01	triumphus 2. M.	721	tūbūlus 2. M.	445
79	triumphalis, e	ibid.	tūburcīnari	560
54	trōchilus 2. M.	156	tūbus 2. M.	583
04	trōchiscus 2. M.	790	tūcētum 2. N.	421
00	trōchlea 1. F.	527	tūdes, ūtis 3. M.	520
04	trōchus 2. M.	941	tūdicūla 1. F.	432
60	trōphaum 2. N.	721	tuēri	149
41	trōpus 2. M.	751	tūgūrium 2. N.	522
01	trua 1. F.	434	tūgūriolum 2. N.	ib.
65	trūcīdare	715	tūlīpa 1. F.	132
43	trūcūlentus, a, um	895	tūm 80. 45. 147. 300.	
34	trūdēre	464	361. 497	
59	trulla 1. F.	526	tūm, tām	992
64	truncare	529	tūmēre	67
67	truncus 2. M.	108	tumesco.	307
ib.	truncus carnarius		tūmor 3. M.	307
23	434		tūmulcuari	987
53	trūsātilis, e	403	tūmultus 4. M.	692
29	trūcīna 1. F.	766	tūmūlus 2. M.	78
01	trūcīnare.		tunc	906
07	trutta 1. F.	166	tundere	

INDEX

tundere	401	tuusa, um	68.489.001
tunica 1. F.	514	tympanista 1. M.	710
turbare	71	tympanotriba 1 M.	
turba 1. F.	722.738	710. v. tympanista.	
turbator 3. M.	691	tympanum 2. N.	710
turbo. inis 3. M.	57	typographus 2. M.	
turbinaus, a, um	748		
759		typus 2. M.	ib.
turcois 3. M.	89	tyrannus 2. M.	674
turdus 2. M.	157	tyro, vide Tito.	
turgere.			
turgescere	308	V.	
turgidus, a, um	253	Vacare	929
turma 1. F.	697	vacca	417
turmātim.		vaccinus, a, um	416
turpis, e	375	vaccinium 2 N.	133
turris 3. F.	68	vacerra 1. F.	681
turrīcula 1. F.	941	vacillare	538
turtur, ūris 3. M.	148	vacuus, a, um	468
tūrunda 1. F.	160	vadari	665
tassis 3. F.	275	vadimonium 2. N.	
tussilago, inis 3. F.	136	vdere	929
tūtari	682	vadum 2. N.	472
tutor, ōris 3. M.	606	va	959
tutus sum	485	vāfer, a, um	816
		vāgari	

VOCABULORUM.

vāgari	672	valva, ārum 1. F. P.	
vāgīna 1. F.	701	615	
vāgire	204. 227	valvūlus 2. M.	128
vāgitus 4. M.		vānellus 2. M.	155
vāgus, a, um	411	vānīlōquentia 1. F.	
vah	828	838	
valde	152	vānīlōquus, a, um.	
valēdicere	902	vānitas 3. F.	839
vālēre	788. 823. 999.	vannus 2. F.	450
497		vānnus, a, um	235
valeo	495	vāpor 3. M.	48. 342
vale	999	vāpōrarium	549
vālērīāna 1. F.	135	vappa 1. F.	443
vālētūdīnārius 2. M.		vāpūlere	729
595		vāriare	751
vālētūdo, īnis 3. F.		vārius, a, um	21. 94.
293		168	
valgus 2. M.	289	vārietas 3. F.	244
vālīdē	752	vāriōli 2. M. P.	316
vālīdus, a, um.		vārix, īcis 3. M.	286
valla e	704	vāricōsus, a, um.	
vallis 3. F.	78	vārus, a, um	289
vallum 2. N.	613	vāri, ōrum 2. M. P.	
vallus 2. M.	ibid.	45	
vālor 3. M.	494	vas, ādis 3. M.	666
		vas	

I N D E X

vas, āsis 3. M.	573.	438	vēbēmens 3. O.	397
vascūlum 2. N.		382	vēhēmenter	892
vastare		314	vēhēmentia 1. F.	294
vastus, a, um		19	vēhēre	455
vātes, is 3. C.		644	vēbes, is 3. F.	397
vāticinari		ib.	vēbīcūlum 2. N.	157
vātius, a, um		280	vējōvis 3. M.	646
ūber, ēris 3. N.		229	vel	96. 118
ūber 3. Adject.		395	vēlāmen 3. N.	
ūbertas 3. F.		848	vēlare	954
ūberius		992	vēles, itis 3. M.	711
ūbi	688. 19. 38		vēlīficare	467
ūbīcūng.			vēlīficātio 3. F.	464
ūbīg.	886	493	velociter	425
ubiubi		484	vellere.	
ūvis		427	velitor.	
ūdus, a, um		77	vellicare	916
vē		641	vellus, ēris 3. N.	584
vēcors, dis 3. O.		805	vēlōcitas 3. F.	
vec̃te tollo		534	vēlox, ōcis 3. O.	809
vec̃tigal 3. N.		852	vēlum 2. N.	463
vec̃tigālis, e		621	vēlut	15
vec̃tis 3. M.		534	vēna 1. F.	268. 270
vēgetare		940	vēnāscēlio 3. F.	791
vēgetus, a, um		279	venalis sum	493
			vēnālis,	

VOCABULORUM.

397	vēnālis, e	493	ventilābrum 2. N.	190
892	vēnari	43	vento secundo utor	
294	vēnābūlum 2. N.	426	467	
455	venatio	43	veniūlare	450
397	vēnātor 3. M.	43	ventōsus, a, um	403
157	vendēre	490	vēntrīcūlus 2. M.	292
646	vendībīlis, e.		ventriōsus, a, um.	
118	vendicare	859	ventūrus, a, um	369
	venditare	8.0	ventus 2. M.	55.467
54	venditor 1. M.	493	venundāre	748
711	vēnēfīca 1. F.	669	vēnum expōnere	748
167	vēnēnātus, a, um	137	vēnus, ēris 3. F.	39
14	vēnēnum 2. N.	793	vēnuslus, a, um	39
425	venerabilis	626	ver, vēris 3. N.	37.203
	vēnērābundus	901	vēpres, is 3. C.	138
	vēnērari	982	vēpretum 2. N.	ibid.
916	vēnēreus, a, um	316.	vērācitas 3. F.	93
584	926		verbasum 2. N.	136
	vēnētus, e, um	336	verbēna 1. F.	136
809	vēniā dare	907	verber, ēris 3. N.	320
463	venia 1. F.	907	verberare	608
15	vēnire v. venalis sum		verbo dūere	725
270	463		verbosus	838
791	vēnire	230.995	verbum 2. N.	751
493	venter 3. M.	253 276	vērēcundari	926
lis,			vērē-	

INDEX

<i>verēcundē</i>	930	<i>verrūca</i> 1. F.	285
<i>verēcundus, a, um.</i>		<i>versare</i>	816
<i>verēdus</i> 2. M.	488	<i>versari</i>	918
<i>verēda, orum</i> 2. N.		<i>versātilis, e</i>	403
P.	255	<i>versicōlat</i> 3. O.	359
<i>verēri</i>	363	<i>versipellis, e</i>	923
<i>vergēre</i>	233	<i>versūra</i> 1. F.	390
<i>verisimilis, a</i>	358	<i>versuram facere</i>	85
<i>veritas</i> 3. F.	926	<i>versus</i> 4. M.	754
<i>vermiculari</i>	528	<i>versus</i>	79.960
<i>vermiculatus</i>	551	<i>versute</i>	816
<i>vermina, um</i> 3. N. P.		<i>versutus, a, um.</i>	
305		<i>vertagus</i> 2. M.	424
<i>vermis, is</i> 3. M.	217	<i>vertebra</i> 1. F.	259
<i>verna</i> 1. M.	610	<i>vertēre</i>	55
<i>vernaculus, a, um</i>	132	<i>vertibulum</i>	446
<i>vernaculus</i>	750	<i>verucillus</i> 2. M.	498
<i>vernare</i>	110	<i>vertex, tici</i> 3. M.	343
<i>vernix, icis</i> 3. F.	530	<i>vertigo, inis</i> 3. F.	297
<i>verō</i>	23. 128	<i>veru</i> 4. N.	41
<i>vernus, a, um.</i>		<i>vervactum</i> 2. N.	388
<i>verres, is</i> 3. M.	184	<i>vervex, ecis</i> 3. M.	182
<i>veronica</i> 1. F.	136	<i>vervecinus, a, um.</i>	
<i>verriculum</i> 2. N.	427	<i>verum</i>	822
<i>verrere</i>	582	<i>verumēnimverō</i>	985
		<i>verum-</i>	

VOCABULORUM.

288	veruntāmen.		vestis 3. F.	511
816	verus, a, um	357	vestispicus, a, um.	
918	vesānus, a, um	805	vestitus 4. M.	512
403	vesci	420	vestitus, a, um	675
359	vescūlus, a, um	ibid.	vētare	741
923	vescus, a, um	ibid.	vēritus, a, am.	
390	vesica 1. F.	260	vētētāmentārius 2. M.	
85	vesicātorius, a, um	505		
754	795		vētērānus 2. M.	698
960	vespa 1. F.	220	vēterātor 3. M.	817
816	vesper 3. M.	40	vētēres	811
	vespēri.		vēternus 2. M.	293
424	vespērafcere	36	vētūla 1. F.	234
252	vespertilio 3. M.	144	vētus, ēris 3. O.	822
55	vespertinus, a, um	64	vētustas 3. F.	967
446	vespērūgo, īnis 3. F.	40	vetustate atteror ib.	
498	vespillo, ōnis 3. M.	959	vexare	182. 917
343	vestalis	638	vexillum 2. N.	709
297	vester, a, um	657	via 1. F.	476
41	vestimentum	581	viaticum 2. N.	482
388	vestibulum 2. N.	540	viātor 3. M.	455
182	vestigare	423	via trita.	476
	vestigium 2. N.	ibid.	vībex, īcis 3. F.	320
822	vestimentum 2. N.	581	vībrare	713
985	vestire	21	vībrissē, arū 1. F. P.	250
run-		0	vīcā-	

INDEX

<i>vicārius</i> 2. M.	677	<i>vidēri</i>	8
<i>vicis</i> , i, em, es, ūbus.		<i>vinēsis</i>	967
F.	31. 175	<i>vidua</i> 1. F.	589
<i>vice</i>	681	<i>viduare</i>	106
<i>vice versa</i>	724. 817	<i>viduus</i> 2. M.	589
<i>vicēnus</i> , a, um.		<i>vidūlus</i> 2. M.	486
<i>vicenarius</i> (numerus)		<i>viētor</i> 3. M.	533
781		<i>viētus</i> , a, um	118
<i>vicia</i> 1. F.	128	<i>vigēre</i>	105. 788
<i>vicinus</i> , a, um	628	<i>vigil</i> , ūlis Subst. 3. M.	
<i>vicinia</i> 1. F.		627	
<i>vicissim</i>	849	<i>vigil</i> Adject. 3. O.	
<i>vicissitudo</i> 3. F.	968	<i>vigilare</i>	576
<i>victima</i> 1. F.	641	<i>vigilia</i> 1. F.	350
<i>victitare</i>	822	<i>viginti</i> Adject. Indecl.	
<i>victor</i> 3. M.	721	41	
<i>victrix</i> , icis 3. F.		<i>vigor</i> 3. M.	
<i>victoria</i> 1. F.		<i>vil. pendere.</i>	
<i>victuālia</i> , ium 3. N.		<i>vilis</i> , e	101
696		<i>villa</i> 1. F.	386
<i>victus</i> 4. M.	377	<i>villicus</i> 2. M.	ibid.
<i>victus & amictus</i>	377	<i>villus</i> 2. M.	
<i>vicus</i> 2. M.	616	<i>villōsus</i> , a, um	194
<i>vidēlicet</i>	848	<i>vinen</i> 3. N.	114
<i>videre</i>	14. 128	<i>vinācea</i> , orum	448
		<i>vin-</i>	

VOCABULORUM.

8	vinca 1. F.	136	vires, ium 3. F.	419
967	vincere	950	virga 1. F.	668
589	vincire	668	virgo, inis 3. F.	589
106	vinculum 2. N.	685	virgultum 2. N.	
589	vindemia 1. F.	439	vir darium 2. N.	379
486	vindemiare	ibid.	viridis, e	336.745
533	vindex, icis 3. C.	990	virilis, e	251.512
118	vindicta 1. F.	892	virilitas 3. F.	235
788	vindicare	722	virtus, tutis 3. F.	797
. M.	vinea 1. F.	439	virulentus, a, um	844
	vinitor 3. M.	ib.	virus 2. N.	
	vinolentus, a, um	823	vis, vim, vi. F.	22.127.
576	vinosus, a, um.	690		
350	vinum 2. N.	440	viscatus, a, um	428
lech.	viola 1. F.	133	viscum 2. N.	157
	violaceus, a, um.		viscus 2. M.	ib.
	violare fædus	689	viscus, eris 3. N.	266
	violatio 1. F.	374	visere	378
101	violator 3. M.		visibilis, e	769
386	violentia 1. F.	787	visio 3. F.	824
bid.	violentus	ibid.	visitare	966
	vipera 1. F.	213	visivus, a, um	769
194	vir, iri 2. M.	596	visus 4. M.	197
114	virago, inis 3. F.	589	vita 1. F.	142.568
448	virere	109.209	vitam agere	568
nn-		o 2	vita	

INDEX

<i>vitā donare</i>	419	<i>vīverra</i> 1. F.	209
<i>vitare</i>	661	<i>vīvificare.</i>	
<i>vitellus</i> 2. M.	147	<i>vīvidē</i>	992
<i>viriare</i>	9, I	<i>vīvīpārus, a, um</i>	164
<i>viriligo</i> 3. F.	286	<i>vīvirādex, icis</i> 3. F.	
<i>vītilus, e</i>	380	382	
<i>vītilūigare</i>	917	<i>vīvus, a, um</i>	770
<i>vitiōsē</i>	732	<i>vix</i>	467.740.885
<i>vitiōsus, a, um</i>	801	<i>ulcisci</i>	891
<i>vitis</i> 3. F.	439	<i>ulcus, ēris</i> 3. N.	315
<i>vitium</i> 2. N.	797	<i>ūligo, inis</i> 3. F.	392
<i>vitriarius</i> 2. M.	533	<i>ūliginōsus, a, um</i>	77
<i>vitreus, a, um</i>	550	<i>ullus, a, um</i>	905
<i>vitriarius</i> 2. M.	533	<i>ullare</i>	ibid.
<i>viricus</i> 2. M.	660	<i>ulmus</i> 2. F.	113
<i>vitriolum</i> 2. N.	104	<i>ulna</i> 1. F.	762
<i>vitrum</i> 2. N.	93.562	<i>ultimus, a, um</i>	273
<i>vitta</i> 1. F.	513	<i>ultra</i>	947
<i>vitulus</i> 2. M. a. 1. F.		<i>ultrō</i>	856
415		<i>ultrō cā rōg.</i>	911
<i>vitūperare</i>	833	<i>ultrōneus, a, um</i>	719
<i>vitūperium</i> 2. N.	870	<i>ūlula</i> 1. F.	149
<i>vivarium</i> 2. N.	379	<i>ūlulare</i>	419
<i>vivax, acis</i> 3. O.		<i>ulva</i>	139
<i>vivere.</i>		<i>umbilicus</i> 2. M.	328
		<i>umbo,</i>	

VOCABULORUM.

209	umbo, ōnis 3. M.	519	ūnicus, a, um	972
	umbra 1. F.	933	ūnio, ōnis 3. M.	98
992	umbrāculum 2. N.	745	ūnio, ōnis 3. F.	640
164	umbriferus	113	ūnirōtus, a, um	461
. F.	una	447	ūniversālis, e	795
	ūnānimitas 3. F.	910	ūniversus, a, um	15
770	ūnānimitas, ōnis, a, um.		univerſum	227
9.885	uncia 1. F.	778	unquam.	
891	unciātum.		ūnus, a, um	678
315	uncinūlus 2. M.	515	ūnusquisq, ūnāqvāq,	
392	uncinus	767	ūnūmqvōdq, 2. 802	
77	unctio 3. F.	587	vocabulum 2. N.	747
905	unctio	641	vocare	40
ibid.	uncus, a, um	148	vocatio	886
113	uncus 2. M.	700	vōciferare & ari.	
762	unda 1. F.	75	vōciferctio 3. F.	331
273	unde 65. 157.	469	vōcicare	337
947	undecim.		vōla 1. F.	260
856	undecunq,	902	vōlare	143
911	undiq,	717	vōlātīlis, e	223
719	ungere	457	vōlūtare	152
149	unguentum 2. N.	796	vōlo, ōnis 3. M.	698
419	ungvis 3. M.	184. 263	vōlūbilitas 3. F.	951
139	ungula 1. F.	179	vōlūcris 3. F.	144
328	ūnicornis 3. M.	191	volvere	534
ambo,		0 3	vōlū-	

INDEX

völūmen 3. N.	740	urbānus, a, um	842
vōluntāriē	798	urbānitas 3. F.	
vōluntas 3. F.	360	urbs 3. F.	612
vōlvox, ōcis 3. M.	217	urc us 2. M.	434
vōlūpe N. defect.	359	urē lo, īnis 3. F.	52
vōluptas, ātis 3. F.	366	ūtēre	61
vōluptārius, a, um	587	ūrēter, ēris 3. M.	269
vōlūtare	969	urgēre	917. 84
vōlūtābrum 2. N.		ūrīna 1. F.	269
vōmer, & vōmis, ēris		urina stillicidium	304
3. M.	391	urinae suppressio	ib.
vōmēre	824	ūrīnātor 3. M.	474
vōmīca 1. F.	319	ūrīnum (scil. ovum)	
vōmītio 3. F.	147		
vōmītus 4. M.		urna 1. F.	763
vōrāgo, īnis 3. F.	70	ūrōgallus 2. M.	150
vōrax, ācis 3. O.	410	urpix, īcis 3. M.	393
vōrare	820	ursus 2. M. a. 1. F.	194
vortex, īcis 3. M.	70	urtica 1. F.	134
vōtum 2. N.	364	ūrus 2. M.	201
vōtīvus, a, am.		ūsītāē	711
vōvēre	998	usque dum	900
vox, ōis 3. F.	161. 231	usq, & usq,	110
ūpīlio, vid. opilio.		usquequāque	975
ūpīpa 1. F.	115	ustrīna 1. F.	531
		ustula-	

VOCABULORUM.

12	usulare	961	utilis, e	755
	usuālis, e		utilitas 3. F.	
13	usura 1. F.	864	utinam	794
4	usurpare	859 645	utiqve	797
52	usus	345.355	utplurimum	617
51	ususfructus 4. M.		utpote	600
59	usūvenire	809	utrīculāris, e	777
4	ut	10.112.118	ūring	657
50	ut 6	753	ūtrōbīq	37
4	utue	98	utrum	803
6.	utunq	991	utue	98
4	utendum accipio	800	ūva 1. F.	440
	utensīlia, ium N. P.		ūvidus, a, um	77
	434		vulgāris, e	883
63	ūter, ūtris 3. M.	596	vulgare	836
50	ūter, a, um	596	vulgò	330
23	uter alterum	948	vulgus 2. M. N.	841
4	ūterus 2. M.	596	vulnus, eris 3. N.	317
4	ūterīnus, a, um	601	vulpes, is, 3. F.	203
01	ūterq, ūtrāq, ūtrumq		vulpīnu, a, um.	
11	726		vultur, ūris 3. M.	148
20	utet	481	vulturnus 2. M.	16
10	ūtervis	514	vultus 4. M.	144
5	ūti	355.471.860	vulva 1. F.	506
31	ūti, prout	926	ūvūla 1. F.	

uxor,

uxor, ōris 3. F.	592	zēlus 2. M.	374
uxōrius, a, um.		zenith	37
X.		zēphyrus 1. M.	56
Xēnium 2. N.	879	zibērbus 2. M.	328
xēnōdōchium	625	zingēber 3. N.	132
xylīnus, a, um.		zizānia 1. F. & 2. N.	
xystus 2. M.		P.	394
Z.		zōna 1. F.	782
Zādūra 1. F.	132	zygastrum	552
zea 1. F.	127	zygostāta & es 1. M.	756
Zēbāoth	1000	zytbēpsa 1. M.	444
Zēdōāria 1. F.	132	zytbūs, & um, 2. M. N.	444.
zēlōtes 1. M.			

F I N I S.